

**Праці Інституту історії України
НАН України
(1988 – 2005 рр.)**

**Бібліографічний
показчик**

Київ 2006

Інститут історії України
НАН України

Праці Інституту історії України
НАН України
(1988 – 2005 рр.)

Бібліографічний
показчик

Київ 2006

Праці Інституту історії України НАН України, видані на власній поліграфічній базі (1988 – 2005 рр.). - К., 2006. - 597 с.

В бібліографічному покажчику враховані всі видання Інституту історії України НАН України, опубліковані засобами оперативної поліграфії за останні 18 років. Виготовлені на власній поліграфічній базі тиражем від 50 до 200 примірників, ці брошури і книги від початку ставали бібліографічними раритетами. Вони істотно доповнюють або поглиблюють інтелектуальний доробок колективу істориків провідного академічного інституту, який відомий вітчизняній і світовій громадськості за працями, що з'явилися у професійних видавництвах.

Книга підготовлена інститутським науково-інформаційним відділом до 70-річчя Інституту історії України НАН України.

Уклали: Л.Я. Муха, І.Л. Островська,
А.В. Невмержицька, І.В. Рознюк
Відповідальний редактор: С.В. Кульчицький

ISBN 966-02-4120-8

© Інститут історії України НАН України

Передмова

Старшому й навіть середньому поколінню науковців Інституту історії АН УРСР нерідко доводилося писати „в стіл”. Ми звикли до цього, тому що між планом науково-дослідної роботи та видавничим планом існував великий зазор. Продукція науковця від аспірантських часів до пенсійного віку вимірювалася у кращому випадку двома-трьома індивідуальними монографіями. Багато хто писав тексти по плановій темі, як Бог покладе на душу, тому що не мав стимулів для їх відпрацьовування на належному рівні.

В радянські часи входження до видавничого плану залежало не тільки від якості текстів, а й від „ліміту” інституту в академічному видавництві, довільним чином інтерпретованої актуальності теми, відносин автора з керівництвом та інших далеких від науки обставин. Тому можливість друкуватися безпосередньо в інституті означала справжню революцію у підходах до науково-дослідницької роботи. Ця невеличка революція була одним з проявів справжньої революції, на яку стала перетворюватися бюрократична горбачовська „перебудова” у 1988 р.

Вчені, які друкувалися у „Науковій думці” в радянські часи, добре пам’ятають колізії, пов’язані з непрохідністю деяких думок, цифр або фактів. Редактор, який працював над версткою разом з автором, час від часу зникав у таємничій кімнатці, де сиділа людина, чие прізвище не значилося у штатному розкладі видавництва. В особливо складних випадках і за наявності повної довіри до автора цей охоронець державних таємниць міг дозволити собі діалог з вченим, хоч це суперечило інструкціям. Без його згоди жодна книга не могла вийти в світ.

Послаблення цензурних обмежень уже в перші роки „перебудови” відродило наявний у дореволюційні часи, але забутий феномен гласності. Дальша демократизація суспільно-політичного життя подарувала радянським людям свободу слова. Виникла можливість друкувати наукову продукцію безпосередньо в академічних інститутах. Першим такою

можливістю скористувався Інститут історії АН УРСР. Напередодні 70-річчя інституту мені хотілося б підкреслити, що його колектив не тільки скористувався цією можливістю, як і всі інші установи НАН України, але й зімкнув свій робочий план з видавничим. Наукова продукція інституту, яка з'являється на власній поліграфічній базі, вже перевищує за обсягом продукцію, що видається співробітниками за межами інституту. Жодний інший інститут гуманітарного профілю в НАН України не використовує власної поліграфії для системного оприлюднення науково-дослідних здобутків свого колективу. У нас робочий план не співпадає з видавничим, але тільки через те, що не всі науковці і не завжди доводять свої тексти до стану, який може бути прийнятим для розгляду на Вченій раді інституту.

Перші три десятки брошур Інститут історії АН УРСР видав ще в радянські часи – у 1988-1990 рр. Наукове редагування і тиражування цієї продукції здійснив заступник директора Ігор Хворостяний. У 1990 р., він поїхав у довгострокове закордонне відрядження і змушений був залишити колектив. Але розпочата ним справа продовжувала жити. Це й не дивно: колектив Інституту історії опинився тоді на гребені революційної хвилі. Від нього чекали переосмислення історичної картини, яка довгі десятиліття створювалася за канонами марксизму-ленінізму. Вчені НАН України очолили науково-дослідну роботу, спрямовану на реконструкцію вітчизняної історії.

Вивчення „білих плям”, підготовка нового покоління підручників і методичних матеріалів для вищої і загально-освітньої школи, переоцінка світової і вітчизняної історіографії, розгортання досліджень в галузі методології історичної науки, перетворення національної символіки на державну, створення державної нагородної системи та інші актуальні напрями наукового пошуку стали важливими елементами державо-творчого процесу. Перед тим, як презентувати наукові розробки широкій громадськості, вчені інституту нерідко спробували їх у виданнях, тиражованих на власній поліграфічній базі.

У 1988 р. було надруковано лише три випуски „Історичних зошитів”. Але вони були першими, і тому заслуговують окремої згадки. У трьох брошурах містилося широке коло проблем, пов’язаних з історією революцій, громадських і міжнародних воєн на території України в 1917-1920 рр., діяльністю і боротьбою ОУН і УПА, радянською західних областей України, сталінськими репресіями 30-х рр. Авторами цих текстів були переважно молоді науковці інституту, яких захопило дослідження „білих плям” – О.Гарань, В.Горак, О.Реєнт, Д.Табачник та ін.

Тривалий час „Історичні зошити” були основною науковою продукцією, яка видавалася в інституті на власній поліграфічній базі. Значення їх знижувалося в міру того, як центр ваги у підготовці рукописів переміщувався у відділи. Поступово посилювалася міжвіддільська змагальність у підвищенні частки реалізації робочого плану. Нарешті, велику роль у зміщенні акцентів в підготовці наукової продукції з інституту безпосередньо на відділи відіграла технічна революція. У середині 90-х рр. машинописна техніка пішла у небуття, набір і формотування текстів почали здійснюватися на персональних комп’ютерах. В другій половині 90-х рр. цілком оновилися поліграфічна база інституту, внаслідок чого істотно зросли його видавничі потужності.

Деякі наукові збірники були започатковані інститутом ще в 60-х рр. Коли „Наукова думка” почала виставляти академічним інститутам рахунки на друкування поліграфічної продукції, випуск збірників припинився. Він відновився вже на інститутській поліграфічній базі з кінця 90-х рр., причому відновлені збірники зберегли попередню нумерацію. Новими можливостями скористалися й інші відділи, які започаткували власні наукові збірники.

Тепер уже всі наукові відділи Інституту історії України мають свої власні видання. Від 1997 р. видається „Український історичний збірник”, в якому друкуються аспіранти і молоді вчені інституту та позаакадемічних наукових установ, з якими налагоджена координаційна робота. А в 2000 – 2002 рр. сталася

знаменна подія: найбільш потужний за науковим потенціалом відділ середньовічної історії України перейшов на видання спеціалізованих наукових збірників: „Україна в Центральній Східній Європі”, „Соціум”, „Ruthenica”.

Істотну частину наукової продукції інституту становлять матеріали конференцій, присвячених знаменним і пам'ятним датам вітчизняної історії. Деякі книги з матеріалами конференцій, незважаючи на мізерний тираж, стали важливими віхами в розвитку вітчизняної історіографії. Особливо важливу роль у переосмисленні вітчизняного історичного процесу багатьма провідними науковцями та журналістами (а відтак – у формуванні історичної свідомості народу) відіграли міжнародні конференції, проведені інститутом у Києві і Дніпропетровську 13-17 травня 1991 р. з нагоди 500-ліття українського козацтва (три випуски матеріалів побачили світ у 1993 р.) і у зв'язку з 60-літтям Голодомору 1932-1933 рр. (Київ, 9-10 вересня 1993 р., матеріали вийшли з друку у 1995 р.).

З кожним роком зростає питома вага монографічних видань. Інститут має можливість сприяти творчому зростанню науковців і мобілізує кожного науковця. Поза сумнівом, багато монографій, які названі у цьому бібліографічному покажчику, не були б написані за відсутності твердої переконаності автора у тому, що рукопис перетвориться на книгу у найстисліші строки.

Окремим напрямком у публікаторській програмі інституту є видання робочої групи при Урядовій комісії з вивчення діяльності ОУН і УПА. Робоча група була сформована в Інституті історії України, але залучала спеціалістів, які працюють у різних установах, переважно наукових. За 1998-2006 рр. на поліграфічній дільниці інституту було видано 29 книг, підготовлених робочою групою. Починаючи з 2006 р. інститут опублікує ряд документальних збірників з проблеми ОУН-УПА, а також деякі дослідницькі праці.

Останнім досягненням наукового колективу інституту є довідкове видання „Україна: хроніка ХХ століття”. Інститут знайшов кошти і мобілізував своїх науковців, переважно з числа молоді і меншою мірою – середнього віку, на виконання цього

колосального дослідницького проекту. Адже мова йшла про те, щоб прослідкувати за історичним процесом на українських землях впродовж кожного дня. Проект охоплює найбільш трагічне й водночас – найбільш доленосне століття в тисячолітній історії українського народу.

Не все у цьому проекті вийшло так, як було задумано. Не всі роки „розписані” по днях, не всі території охоплені з однаковою повнотою, не всі сюжетні лінії охарактеризовані. Це й не дивно, тому що кількість виконавців проекту налічує більше 40 науковців, але не всі з них мають достатню кваліфікацію. Однак вже випущені томи знаходять визнання з боку науковців – переважно інститутських, тому що до випуску всіх томів ми стараємося не розпорошувати серію. Через кілька років, якщо інститут знайде додаткові кошти, можна буде після відповідного доопрацювання перевидати „Хроніку ХХ століття” великим тиражем в набагато досконалішому поліграфічному оформленні. Тоді це видання наблизиться за своїм науковим і громадсько-політичним значенням до таких інститутських праць, як „Історія України: нове бачення” (три видання), „Україна крізь віки (15 томів), „Енциклопедія історії України” (8 томів).

Цей покажчик випускається до 70-ліття Інституту історії України НАН України

С.В. Кульчицький

1988 рік

1. До питання про розстановку політичних сил на Україні в 1917 – 1920 рр. / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**. – К., 1988. – 31, [1] с.

Зміст:

Павловський О.Д., **Устименко В.М.** Центральна Рада: сторінки історії. – С. 3-14;

Ресніт О.П. Крах кірстовщини: (провал контрреволюції у профспілковому русі України в період денікінської окупації). – С. 15-23;

Горак В.С. Про соціально-класову суть анархо-махновщини. – С. 24-31.

2. Західна Україна: Перше десятиріччя після війни / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**. – К., 1988. – 32 с.

Зміст:

Кириченко О.Є. Уніатська церква: шлях до Львівського собору. – С. 3-12;

Коваль В.С. Що таке ОУН і хто такі бандерівці. – С. 13-22;

Гарань О.В. Індустріалізація і культурна революція в західних областях УРСР: проблеми формування національних кадрів. – С. 23-32.

3. Сталінізм: Деякі аспекти внутр. та зовнішньої політики / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**. – К., 1988. – 41, [1] с.

Зміст:

Табачник Д.В. Репресії проти військових кадрів наприкінці 30-х років (на матеріалах Київського та Харківського військових округів). – С. 3-25;

Юрченко О.Ф., Каменецький М.С. З історії радянсько-югославських відносин у другій половині 40-х – першій половині 50-х років. – С. 26-40.

1989 рік

4. **Гломозда К., Павловський О.** Українська національна символіка: Походження, традиції, доля / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1989. – 33 с.

5. **Даниленко Вас. М.** Співробітництво країн-членів РЕВ: Критич. аналіз пробл. / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1989. – 19 с.

6. **Історія України: Нові підходи в історіогр. та архіогр.** / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1989. – 37 с.

Зміст:

Гуржій О.І. М.С. Грушевський про соціальну структуру середньовічної України. – С. 3-19;

Гарань О.В. Радянські історики і зарубіжні українознавці: необхідність діалогу. – С. 20-27;

Декларація про підсумки проведення зустрічей та основні принципи, форми та напрями співробітництва між Археографічною комісією Академії наук УРСР, Археографічною комісією Українського наукового інституту Гарвардського університету і Археографічною комісією Міжнародної Асоціації

україністів у спільному виданні пам'яток історії та культури українського народу. – С. 29-36.

7. Качура Ю.Б. Кеннеди и Югославия: Основные подходы и практ. политики США в 1961 – 1963 годах / Отв. за вып. И.М. Хворостяний. – К., 1989. – 20 с.

8. Коваль В.С. Радянсько-німецький пакт 1939 р. / Редкол.: І.М. Хворостяний (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль. – К., 1989. – 47, [1] с.

9. Крымская АССР: 20-е – 30-е годы (ист. очерк) / Редкол.: И.М. Хворостяний (гл. ред.), В.Ф. Верстюк, А.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, А.Н. Майборода, А.Ф. Овсиенко, В.А. Смолий, Д.В. Табачник, И.С. Хмель; Авт. Г.В. Касьянов, В.И. Марочко, О.Н. Мовчан, Л.И. Ткачева. – К., 1989. – 17 с.

10. Кульчицький С.В. Демографічні наслідки голоду 1933 р. на Україні / Редкол.: І.М. Хворостяний (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль. – К., 1989. – 13 с.

11. Кульчицький С.В., Шаталіна Є.П. Становище дітей на Україні у 1931 – 1933 рр.: (Докум. розповідь) / Редкол.: І.М. Хворостяний (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль. – К., 1989. – 26 с.

12. Мнишки: Указ. арх. матеріалов и библиогр. / Отв. ред. Ф.П. Шевченко; Сост. В.И. Ульяновский. – К., 1989. – 148 с. – (Науч.-справ. изд. по ист. Украины).

13. Молодежь и актуальные проблемы исторической науки: Тез. обществ.-полит. чтений, посвящ. 70-летию комсомола Украины, 7-9 июня 1989 г., г. Черновцы / Редкол.: И.М. Хворостяний (отв. ред.), Ю.М. Гамрецкий, И.М. Кулинич, Ю.И. Макар, И.М. Маковейчук, П.П. Панченко, В.Ф. Репринцев, С.К. Асатуров, В.И. Бузало, Е.М. Кожокин, С.А. Кокин,

Н.С. Тараненко, С.Н. Ходаковский, Д.Б. Яневский. – К., 1989. – 344, [3] с.

Зміст:

Богомаз К.Е., Василевский И.И. Основные направления партийного руководства комсомолом в условиях перестройки. – С. 4-6;

Яремчук В.Д., Марискевич Т.Г. К истории ленинского комсомола: новое прочтение. – С. 6-8;

Байрамов В.В., Новиков Д.Ю. Революционная преемственность советской молодежи: историко-социологический аспект. – С. 8-11;

Мельников Д.А. Вовлечение рабочей молодежи в общественно-политическую жизнь республики. – С. 11-13;

Гапонюк Н.В. Работа комсомольских организаций предприятий лесовой и деревообрабатывающей промышленности Украины по використанню комсомольсько-молодіжних колективів в трудовому вихованні молоді (1976 – 1985 рр.). – С. 13-15;

Тодоров И.Я. Деятельность партийных организаций промышленных предприятий Украины по внедрению новых форм организации труда рабочей молодежи (1976 – 1985 гг.). – С. 15-18;

Цубов Л.В. Пути совершенствования подготовки молодой смены рабочего класса. – С. 18-19;

Савчук Б.П. Актуальные проблемы подготовки молодежи к воинской службе на современном этапе (на материалах западных областей УССР). – С. 20-22;

Цубова Н.М. Актуальные проблемы воспитания и подготовки творческой молодежи. – С. 22-24;

Яремко И.Г. Проблемы политической культуры молодежи: опыт социалистического исследования. – С. 24-26;

Федорчак Т.П. Усиление роли комсомола в развитии социалистического соревнования молодых производственников. – С. 26-28;

Нестеренко И.Е. Н.К. Крупская о роли комсомола в подготовке и идейном воспитании учительских кадров. – С. 28-30;

Зинченко А.Г. Н.К. Крупская о причинах беспризорности. – С. 30-31;

Чухмара Е.Ф. Роль ЛКСМУ в развитии интернациональных связей молодежи (1921 – 1928 гг.). – С.;

Семистяга В.Ф. Участие ЛКСМ Украины в осуществлении аграрной политики партии (1927 – 1937 гг.). – С. 33-35;

Мельничук Л.С. Діяльність ленінського комсомолу по зміцненню морально-політичної єдності молоді в роки Великої Вітчизняної війни (на матеріалах евакуйованої промисловості України). – С. 36-38;

Дробот И.И. Роль комсомольской печати в освобожденных районах Украины в годы Великой Отечественной войны. – С. 38-40;

Андрущенко Ю.Н. Шефство комсомольских организаций Украины над инвалидами войны и семьями фронтовиков (1943 – 1945 гг.). – С. 40-42;

Ратіч Л.С. Взаємодія партійного і комсомольського активу Хмельниччини в боротьбі з німецько-фашистськими окупантами в період Великої Вітчизняної війни. – С. 42-43;

Кобялко Н.В. Роль молодежи Советской Украины в деятельности Советов народных депутатов в условиях ускорения социально-экономического развития страны. – С. 43-45;

Яворский С.Н. Деятельность партийных организаций Украины по формированию у трудящихся культуры межнационального общения в процессе производства. – С. 45-46;

Курносков Ю.А. Партийное руководство деятельностью местных Советов народных депутатов в области сельского дорожного строительства в годы X пятилетки (на материалах Украины). – С. 47-49;

Палиенко В.И. Партийное руководство межреспубликанским научно-техническим сотрудничеством научно-исследовательских и проектных строительных организаций (1971 – 1980 гг.). – С. 50-53;

Ветохина В.А. Партийное руководство перестройкой марксистско-ленинского образования учителей. – С. 53-55;

Зайка В.В. Партийное руководство – важный фактор перестройки атеистической пропаганды. – С. 55-57;

Нестуля Л.А. Многотиражная печать Украинской ССР в условиях новой идеологической ситуации: освещение молодежных проблем. – С. 58-59;

Коляка И.В. Печать – важнейший помощник партии в идейно-воспитательной работе (на материалах Донецкой областной партийно-советской печати). – С. 60-61;

Пивоваров С.В. До проблеми впливу пізньоантичного світу на культуру східноєвропейського населення. – С. 62-64;

Журко А.И. Некоторые вопросы изучения истории Днепровского Левобережья в позднеримское время. – С. 64-65;

Криляч О.В. До питання символіки монет з Глинського скарбу. – С. 65-67;

Возний І.П. Характеристика імпортих товарів ІХ – ХІІІ ст. на території Північної Буковини. – С. 68-70;

Богданова Н.М. Итальянская колонизация Крыма ХІІІ – ХV веков и Херсон. – С. 70-72;

Панишко С.Д. Новий пам'ятник давньоруського оборонного будівництва на Волині. – С. 72-73;

Лотоцкая Т.В. К вопросу изучения памятников средневековья на Винничине. – С. 74-76;

Пиріг П.В. До питання про хід військових подій на Чернігівщині в початковий період визвольної війни українського народу 1648 – 1654 рр. – С. 76-77;

Луців Р.І. Аграрні відносини і становище селянства Руського воєводства в ХVІІ ст. – С. 77-79;

Леонидов В.В. Некоторые спорные вопросы изучения Московского восстания 1771 г. – С. 79-81;

Грицак Я.Й. Питання дожовтневої вітчизняної історії у роботі К.Маркса “Викриття відносно дипломатичної історії ХVІІІ ст.”. – С. 81-83;

Круглашов А.Н. Особенности теоретических воззрений деятелей русской секции I Интернационала. – С. 83-85;

Машкин А.Н. Некоторые общие вопросы концентрации производства сельскохозяйственных орудий и машин дореформенной Украины. – С. 85-88;

Рибак О.З. Проблема емансипації жінки в ідейно-політичному житті Східної Галичини і Північної Буковини (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). – С. 88-90;

Луценко Є.М. Діяльність відділень Російського музичного товариства на Україні у галузі освіти у 60 – 90 роках ХІХ ст. – С. 90-92;

Чмир С.Г. Український національно-ліберальний рух: актуальні проблеми історії. – С. 92-94;

Самарцев И.Г. Из истории агитационной работы Николаевской социал-демократической организации в 1897 г. – С. 94-95;

Завийская Н.В. Революционная и партийно-государственная деятельность М.К. Владимирова. – С. 95-97;

Димиров Н.Ф. О гегемонии пролетариата в студенческом движении на демократическом этапе революции в России /1910 – февраль 1917 гг./ (на материалах Украины). – С. 97-100;

Бойко А.Д. Конкретно-исторические особенности рабочей молодежи России в годы первой мировой войны. – С. 100-102;

Герашенко Т.С. Український націонал-монархізм: соціально-економічні джерела і основні етапи розвитку. – С. 102-104;

Олійник М.П. Діяльність партії більшовиків по підготовці й керівництву збройними повстаннями в трьох російських революціях. – С. 104-106;

Петрик А.Б. Большевики в борьбе за солдат старой армии в период ее демобилизации. – С. 106-108;

Залиская Н.Н. Налоговая политика Советской власти на Украине в годы социалистической революции и гражданской войны (конец 1917 – 1920 гг.). – С. 108-110;

Горак В. Динамика аграрной революции на Украине (1917 – 1921). – С. 110-114;

Яневский Д.Б. Финансово-промышленные группы в России в 1917 г. (март – октябрь). – С. 114-116;

Год Б.В. Трудовая активность рабочего класса Украины в годы гражданской войны. – С. 116-118;

Конищев В.П. Опыт большевиков по вовлечению трудящихся в советское государственное строительство на Украине (октябрь 1917 – апрель 1918 гг.). – С. 118-120;

Ралле И.В. К истокам манифеста СНК к украинскому народу 17/4.12.1917. – С. 121-122;

Манжосов В.А. Южнороссийская горнопромышленная монополистическая буржуазия: альтернатива социалистической революции (1917 – 1919 гг.). – С. 123-124;

Юрийчук Е.П. Участие английских солдат и матросов в движении за прекращение антисоветской интервенции (1918 – 1922 гг.). – С. 125-127;

Горошочек В.Я. Деятельность органов труда на Украине по оказанию помощи безработным. – С. 127-129;

Мручко Е.Е. О некоторых проблемах новой экономической политики. – С. 129-131;

Дорошенко А.И. К вопросу о моменте фактического снятия лозунга классовой борьбы и диктатуры пролетариата в СССР. – С. 131-132;

Касьянов Г.В. О белых пятнах в истории интеллигенции Украины (20-е – 30-е годы). – С. 132-135;

Кокин С.А. Изменения в составе рабочего класса УССР в 20 – 30 годы. – С. 135-136;

Захарчук Б.И. Трудовое сотрудничество рабочих Украины и братских союзных республик в годы третьей пятилетки. – С. 137-139;

Ткачук А.П. Роль системы профтехобразования в подготовке индустриальных рабочих Украины в 70-е – пер. пол. 80-х годов. – С. 139-141;

Короткий В.А. Историография проблемы подготовки рабочего класса в 70 – 80-е годы (опыт системы профтехобразования Украинской ССР). – С. 141-142;

Скидин О.Л. К вопросу периодизации становления системы социалистического самоуправления народа. – С. 143-145;

Иманаева Л.М. К вопросу о преемственности в развитии культуры. – С. 145-147;

Яцюк Н.Н. Деятельность Всеукраинской комиссии по увековечению памяти В.И. Ленина. – С. 147-149;

Голиченко А.В. Об опыте Компартии Украины по укреплению безопасности советских государственных рубежей (1921 – 1925 гг.). – С. 149-151;

Ткаченко В.Г. Строительство и реконструкция металлургических предприятий Украины в годы социалистической индустриализации (1926 – 1937 гг.). – С. 151-153;

Водотика С.Г. Регулювання соціально-економічних відносин в селах України (1921 – 1929 рр.). – С. 153-156;

Рибак І.В. До проблеми вивчення побуту селян в 20-ті роки. – С. 156-157;

Савенок Л.А. Діяльність наукових товариств суспільствознавців на Україні (1917 – 1927 рр.). – С. 157-159;

Дизанова А.В. Интернационалистические принципы культурного строительства в 20-е годы (на материалах Одесщины). – С. 159-162;

Голобородько Я.Ю. Социально-политическая направленность и историко-публицистический анализ романа Б.Можаева „Мужики и бабы”. – С. 162-164;

Зайцев О.Ю. Борьба КПЗУ за единство демократических сил (1921 – 1930). – С. 164-166;

Литвин М.Р. Проблемы десталинизации истории западно-украинских земель у міжвоєнний період. – С. 166-168;

Лилик С.В. Станова організація поміщиків Західної України в 20 – 30-і роки ХХ століття (на прикладі Східної Галичини). – С. 169-171;

Піддубний І.А. Зв'язки Північної Буковини та Північної Бессарабії з Радянською Україною (1918 – 1940 рр.). – С. 171-173;

Хомяк Г.Т. До питання про діяльність Волинського окружкому КСМЗУ у боротьбі за воз'єднання з Радянською Україною (1919 – 1939 рр.). – С. 173-174;

Мотревич В.П. Колхозы Урала в годы Великой Отечественной войны. – С. 174-177;

Марусик Т.В. Основні напрямки розвитку науки в західних областях УРСР (1944 – 1961 рр.). – С. 177-179;

Ходак И.Н. Проблема подготовки кадров советского и партийного актива в западных областях республики (1944 – 1946 гг.). – С. 180-181;

Добжанский А.В. Проблемы изучения деятельности профсоюзов Украинской ССР по повышению благосостояния трудящихся в послевоенный период. – С. 182-184;

Савчук О.П. Некоторые особенности и тенденции обновления основных производственных фондов СССР в 60-е – 80-е годы. – С. 184-187;

Заблоцкая К.В. Заработная плата рабочих тяжелой промышленности Украинской ССР в 60-е годы. – С. 187-189;

Русначенко А.М. Про політичну культуру робітничої молоді України в 1971 – 1976 роках. – С. 189-190;

Падалка С.С. Деякі питання колгоспного будівництва в Українській РСР 60 – 80-х рр. – С. 190-193;

Артемов Е.Т. Истоки механизма торможения в советской науке. – С. 193-195;

Стрюк М.І. Проблеми розвитку трудового суперництва робітників промисловості України в 1970 – 1985 рр. – С. 195-197;

Карпо В.Л. Некоторые аспекты деятельности первичных партийных организаций Украины по формированию у рабочего класса современного экономического мышления. – С. 197-199;

Кравченко В.И. Деятельность Советов Украинской ССР по социальному развитию села в условиях перестройки. – С. 199-201;

Гусева Н.А., Никилев А.Ф. География расположения сельскохозяйственных вузов как фактор влияния на обеспеченность аграрного производства кадрами высшей квалификации (на примере Украинской ССР). – С. 201-203;

Нераденко Т.Н. Создание “Свода памятников истории и культуры народов СССР” – одна из актуальных проблем современной исторической науки. – С. 203-205;

Капустин А.А. Проблемы сохранения историко-культурного наследия на Урале. – С. 205-207;

Логунов Е.В. Региональные аспекты кадровой политики в районах нового промышленного освоения (60 – 80-е гг.). – С. 207-210;

Масан А.Н. Торговля городов “Прусской Ганзы” в XIV – XV в. – С. 211-213;

Шевченко И.В. К вопросу о роли книгоиздательства в обществе (Флоренция второй половины XV в.). – С. 213-216;

Нестеренко Л.А. О характере политической борьбы во Франции на первом этапе гражданских войн (1562 – 1572 гг.). – С. 216-218;

Широкова О.Г. К вопросу о причинах и масштабах использования детского труда в промышленности Англии в первой половине XIX века. – С. 218-219;

Полещук Т.С. Українсько-болгарські громадсько-політичні зв'язки кінця XIX – поч. XX ст.: характер і напрямки. – С. 220-221;

Троян С.С. Германская колониальная экспансия и общественно-политическая борьба в стране в последней трети XIX в. – С. 221-223;

Буркут И.Г. Национальная политика австро-венгерских властей в Боснии и Герцеговине и формирование национального самосознания у славян-мусульман (конец XIX – нач. XX вв.). – С. 223-225;

Голубкова Л.В. Развитие демократического процесса в Южно – Африканском Союзе в 20-е годы. – С. 225-227;

Луцкий О.І. Воз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною та інтелігенція (деякі аспекти вивчення проблеми). – С. 228-229;

Моцияка П.П. Помощь СССР Словацкому национальному восстанию 1944 г. – С. 230-232;

Бахов Г.П. Участие румынской молодежи в восстановлении экономики страны в годы народно-демократической революции. – С. 232-234;

Гакман С.М. Рабочий класс в социальной структуре СРР на современном этапе. – С. 234-236;

Агасиев И.К. Особенности социалистических преобразований в сельском хозяйстве ГДР (1945 – 1961 гг.). – С. 237-238;

Стагний А.Г. Двадцатилетие СНРМ: основные итоги развития. – С. 239-241;

Даниленко В.М. Международные научно-технические связи УССР: проблемы становления и развития. – С. 241-243;

Залиский Н.И. Украина в системе советско-латиноамериканских межгосударственных политических отношений. – С. 243-245;

Клинченко Т.В. Расширение мелкого предпринимательства в Венгрии в 80-е годы. – С. 245-246;

Ладывир А.И. Некоторые аспекты политики администрации Р. Рейгана в Центральной Америке. – С. 246-251;

Касьянова И.В. Политика британского консервативного правительства по отношению к государственному сектору экономики (80-е гг. XX в.). – С. 252-254;

Римаренко С.Ю. Новое политическое мышление и модернизация идеологической диверсии. – С. 254-256;

Гархомчук Е.С. Конверсия: послевоенный опыт и современные тенденции. – С. 256-257;

Бадринец А.А. Авария на Чернобыльской АЭС и политическая борьба в ФРГ. – С. 258-260;

Тараненко М.С. З історії вступу Української РСР до ООН. – С. 260-263;

Соколовский О.Г., Терентьева Н.А. К вопросу развития прямых связей АН УССР с научными учреждениями социалистических стран (80-е гг.). – С. 263-265;

Писарева Г.П., Яндулова А.Б. Сотрудничество вузов-партнеров СССР и НРБ. – С. 265-267;

Асатуров С.К. Социально-экономическое развитие ГДР после XI съезда СЕПГ. – С. 267-270;

Кононенко В.В. Пресса ГДР о сотрудничестве СССР и ГДР (первая половина 80-х гг.). – С. 270-272;

Кривец Н.В. Основные направления и формы общественно-политических связей молодежи СССР и ГДР в 80-е годы. – С. 272-274;

Ульяновский В.И. Челобитные протопопа Терентия как исторический и литературно-публицистический источник. – С. 275-277;

Сычев А.И. Некоторые проблемы истории Великой французской буржуазной революции в работах канадского историка Г.Джонсона. – С. 277-279;

Емец С.Д. Дооктябрьская историография о революционной деятельности Г.В. Плеханова и первых социал-демократических организаций России в период 1883 – 1903 гг. – С. 279-281;

Заболоцкий В.П. В.В. Берви-Флеровский о революционном движении в России. – С. 282-284;

Кравченко В.В. “История Русов” та Д.М. Бантиш-Каменський. – С. 284-285;

Тимошенко Л.В., Тимошенко О.Л. О дифференцированном подходе В.И. Ленина к антимарксистской историографии истории РСДРП и большевизма. – С. 286-287;

Базиев Ю.А. Предпосылки „военного коммунизма”: сравнительный анализ концепций советской и англо-американской историографии. – С. 287-289;

Хомчук О.А. Современная итальянская немарксистская историография о проблемах переходного периода в СССР. – С. 290-292;

Білокінь С.І. Біографічна комісія ВУАН та її словник. – С. 292-294;

Макар О.Ю. Висвітлення історії української трудової еміграції в Канаді у працях науковців Радянської України. – С. 294-296;

Сыч А.И. Славянская иммиграция в США и Канаде в освещении историографии социалистических стран. – С. 296-298;

Миць М.Я. Публікація і збирання мемуарів членів КПЗУ. – С. 299-300;

Лазаренко Ю.І. Бібліографічні праці воєнного періоду як покажчики історичних джерел вивчення теми “Україна в Великій Вітчизняній війні”. – С. 301-303;

Матийчук В.И. Буржуазная историография о социальных границах советского рабочего класса в условиях НТР. – С. 303-307;

Зубков К.И. Зарубежная немарксистская историография о факторах и приоритетах советской региональной политики. – С. 307-309;

Шкода К.А. Региональные проблемы экономического развития Украинской ССР (немарксистская историография). – С. 310-311;

Левчик Д.А. Современные тенденции развития “новой экономической истории”. – С. 312-314;

Галенко А.И. О некоторых неотложных задачах развития востоковедения на Украине. – С. 314-315;

Пірус П.Т. Формування знань старшокласників про саму історичну науку. – С. 316-317;

Манекин Р.В. Опыт применения количественных методов в “исторической антропологии”. Суммарный контент-анализ как метод исследования ментальности (Поджо Браччолини – человек и философ). – С. 317-319;

Сидор О.В. Українська ксилографія кін. 20-х – поч. 30-х рр. як джерело соціально-психологічних тенденцій епохи. – С. 319-322;

Федорів О.Р. Народна метеорологія як галузь традиційно-побутових знань українського народу. – С. 322-324;

Моруженко О.Б. Интернациональное и национальное в современной семейной обрядности. – С. 324-327;

Есин П.М. Культурные традиции Северной Буковины как источник изучения языческих представлений и раннехристианского влияния на юго-западные земли. – С. 328-330;

Дуфенюк М.М. Антиісторизм клерикально-націоналістичної концепції про “вроджену релігійність” українського народу. – С. 330-333;

Ігнатуша О.М. Суспільно-політичний рух в православній церкві на Україні в роки революції та громадянської війни. – С. 334-335;

Стати Л.Д., Трубчанинов С.В. К вопросу о месте церковников в лагере внутренней контрреволюции в годы гражданской войны (на материалах юга Украины). – С. 335-337;

Филипович Л.А. Сохранение отечественного историко-философского наследия: опыт современного русского православия. – С. 337-339;

Ладывирова С. Политика Коммунистической партии Чехословакии и правительства ЧСР по отношению к религии, церковным организациям и верующим в первые годы после победы Февральской революции 1948 г. – С. 340-344.

14. Політичні та соціальні ідеї на Україні у 1550 – 1648 рр.: Дискусії з канадським іст. [д-ром Степаном Величенко] / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**; Авт. доп. **Ф.П. Шевченко**, **О.І. Гуржій**, **О.М. Дзюба**, **О.М. Майборода**. – К., 1989. – 17 с.

15. Україна: Діалектика нац. розв. / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**; Авт. **В.А. Смолій**, **В.Г. Сарбей**, **І.С. Хміль**, **С.В. Кульчицький**. – К., 1989. – 32 с.

16. „Чтение в историческом обществе Нестора – Летописца” (1879 – 1914): Бібліогр. довід. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей**; Уклад. **М.П. Колесник**. – К., 1989. – 84 с. – (Наук.-довід. вид. з іст. України).

1990 рік

17. Адміністративно-територіальний устрій Лівобережної України 50-х років XVIII ст.: Кат. населених пунктів (за арх. матеріалами податкових реєстрів) / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Упоряд. **Т.Н. Цимбал**. – К., 1990. – 217 с. – (Наук.-довід. вид. з іст. України).

18. **Братко О.А.** Уявлення про світобудову та їх відображення в українській національній символіці: (Нова наук. гіпотеза) / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1990. – 19, [9] с.

19. **Верстюк В.Ф.** Комбриг Нестор Махно: (З історії першого союзу махновців з Радянською владою) / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1990. – 36 с.

20. Держава і українська інтелігенція: (Деякі пробл. взаємовідносин у 20-х – на почат. 30-х рр.) / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1990. – 42 с.

Зміст:

Чехович В.А. Державно-правові питання українізації в 20-х роках. – С. 3-25;

Касьянов Г.В., Ткачова Л.І. УТОРНІТСО: епізод з історії „політичного виховання” інтелігенції. – С. 26-41;

21. Исторические дисциплины: Краткий библиогр. справ.-указ. / Отв. за вып. **Ю.А. Пинчук**; Сост. **М. Ф. Дмитриенко, И.Н. Войцеховская.** – К., 1990. – 158 с.

22. **Кульчицький С.В.** Керівні органи Центрального комітету КПРС: Персональний склад на кінець кожного року / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1990. – 89 с.

23. Лжедмитрий I и Украина: Указ. арх. источников и материалов / Отв. ред. **С.И. Белоконь**; Сост. **В.И. Ульяновский.** – К., 1990. – 130 с. – (Науч.-справ. изд. по ист. Украины).

24. **Лисенко О.В.** „Просвіти” Наддніпрянської України у дожовтневий період / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**. – К., 1990. – 34 с.

25. **Майборода О.М.** Національна політика як суспільне явище: Сумні підсумки „критики” західних концепцій / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.В. Гарань**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.М. Майборода**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **І.С. Хміль**. – К., 1990. – 33, [1] с.

26. Молодь і актуальні проблеми історичної науки: Тези V сусп.-політ. читань, 29-30 трав. 1990 р., м. Київ / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **С.К. Асатуров**, **В.О. Горбик**, **О.І. Ладивір**, **І.В. Ралле**, **В.Ф. Репринцев**, **О.П. Толочко**, **В.М. Устименко**. – К., 1990. – 214 с.

Зміст:

Пивоваров С.В., Возний І.П. Землеробство давньоруського населення Північної Буковини в XII – першій половині XIII ст. (за даними археологічних матеріалів). – С. 3-5;

Масан О.М. Нові дані про так зване „Повстання Мухи”. – С. 5-8;

Лепявко С.А. До питання про методику вивчення початкової історії українського козацтва. – С. 8-11;

Ульяновский В.И. Александр Гиршберг – историк Смуты. – С. 11-12;

Пирог Р.Я. Сведения о месте Черниговщины в освободительной войне 1646 – 1654 гг. (после заключения Белоцерковского договора 1651 г.). – С. 12-15;

Федяка С.Д. Історія початкового вивчення Слова о полку Ігоревім наприкінці XVIII ст.: напрямки та шляхи дослідження. – С. 15-17;

Гурбик А.О. Про внутрішню структуру сільської общини на Правобережній Україні. – С. 18-19;

Заблоцкий В.П. Народноичество: необходимость нового прочтения. – С. 20-21;

Рафальський О.А. Правове положення студентів різних національностей в вищих навчальних закладах України в кінці ХІХ – поч. ХХ в. – С. 21-24;

Гудь Б.В., Денека В.М. Національний рух українців Східної Галичини в кінці ХVІІІ – ХІХ ст. – С. 24-27;

Широкова О.Г. К вопросу об условиях детского труда в промышленности Англии (первая половина ХІХ века). – С.27-29;

Лохматова А.І. Земства про українську мову в народній школі. – С. 29-31;

Святненко Г.В. Внесок України в промислове виробництво Росії (60 – 90 рр. ХІХ ст.). – С. 31-34;

Добржанський О.В. Газета „Буковина” як джерело з історії суспільно політичного життя в Буковинському краї наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 34-37;

Герашенко Т.С. Украинская народная партия (1902 – 1917 гг.). – С. 37-39;

Кривошея В.В. Матеріали фонду Ш.М. Левіна як історичне та історіографічне джерело з історії соціал-демократії на Україні (1903 – березень 1917 рр.). – С. 39-41;

Гвоздик В.С. К вопросу о революционной деятельности Н.И. Бухарина в годы эмиграции. – С. 41-43;

Фомичев А.В. Февральская революция и политическое сознание крестьянства (по материалам партийной печати). – С. 44-46;

Цубов Л.В. До питання про українських січових стрільців. – С. 47-49;

Гриневиц В.А. Национальный военный вопрос и национальные воинские формирования. – С. 49-52;

Афонин Ю.В. Численность и социальная база меньшевиков в Донбассе (март – ноябрь 1917 г.). – С. 52-56;

Ралле И.В. В борьбе с собой: как мы хотим видеть 1917 год? – С. 57-59;

Наседкина Л.Д. Греческое национальное движение в России и на Украине. 1917 г. – С. 59-62;

Піддубник І.А. До „перевороту на Буковині”. – С. 62-64;

Лупандин А.И. Расстановка политических сил на Украине в период Брестского мира (март – ноябрь 1918 г.). – С. 64-66;

Базиев Ю.А. Доктринальные истоки военно-коммунистической идеологии и первый опыт командной экономики на Украине в 1919 г. – С. 66-69;

Кокин С.А. Становление советской политической системы на Украине в 1919 – 1920 гг. – С. 69-72;

Шамилев И. Проблема „человек – общество” в творческом наследии Г.Сковороды. – С. 72-73;

Затока А.Б. Создание Временного правительства России: характеристика персонального состава. – С. 74-76;

Горошочек В.Я. Трудовая политика Советской власти на Украине после перехода к НЭПу. – С. 77-80;

Игнатуша О.М. Православная церковь на Україні в 1920-х гг. – С. 80-82;

Лиминский В.В. Студенческие экономические организации в 20-е годы и современность. – С. 83-84;

Орлянский В.С. Советы и развитие национальных меньшинств на юге Украины в 20-е годы. – С. 84-85;

Юркова О.В. На пути к федерации: союзный рабоче-крестьянский договор между РСФСР и УССР (1920 г.). – С. 86-89;

Мручко Є.Є. Подільське село в роки НЕПу. – С. 89-91;

Діптан І.І. До питання про дитячий голод на Україні в 1921 – 1922 рр. – С. 91-95;

Семергей А.Л., Фиников Т.В. Молодые меньшевики: деятельность СДСРМ на Украине в 1921 – 1923 гг. – С. 95-98;

Волошко А.А. Из истории „скачка” в зерновом хозяйстве УССР („Зерновые фабрики” в 1928 – 1932 гг.). – С. 99-100;

Касьянов Г.В. К истории мифологизации общественного сознания в период становления сталинизма (20-е – 30-е годы). – С. 101-103;

Яремко В.І. Парти́йна преса як джерело вивчення історії формування командно-адміністративної системи в СРСР (до постановки проблеми). – С. 103-105;

Пилявець Ю.Г. Заходи партії та уряду по підвищенню трудової активності селянства в роки четвертої п'ятирічки. – С. 105-107;

Андрущенко Ю.Н. Внесок молоді України в створення фонду оборони на початку Великої Вітчизняної війни. – С. 107-109;

Воронов І.О. Державна заготівельна політика і колгоспне виробництво (1945 – 1950 рр.). – С. 110-111;

Созанський В.С. Нові підходи у вивченні історії колективізації в західних областях УРСР (1944 – 1953 рр.). – С. 111-113;

Зорій Н.І. Перетворення в сільському господарстві Північної Буковини в 1940 – 1955 рр. – С. 113-115;

Марусик Т.В. Розвиток вищої освіти в західних областях УРСР (1944 – 1955 рр.). – С. 115-117;

Мазитова Л.З. Социальные проблемы рабочих угольной промышленности Украины в 50-е годы. – С. 117-118;

Ткаченко В.Г. Проблема кадрів металургів України у роки соціалістичної індустріалізації (1926 – 1937 рр.). – С. 118-120;

Демиденко Т.П. Гальмівний механізм у сфері міжнаціональних культурних взаємин 70-х років (на матеріалі українсько-білоруських зв'язків). – С. 120-123;

Цубова Н.М. Творча молодь і національне відродження (історичний досвід 70 – 80 рр.). – С. 123-125;

Ковпак Л.В. Проблемы социального развития сел Украинской ССР во второй половине 80-х годов. – С. 125-128;

Капелюшний В.П. До питання про висвітлення в радянській літературі історії розвитку зв'язків науки з виробництвом для потреб екології в умовах НТР. – С. 128-131;

Піскун В.М. До питання про формування нових тенденцій в охороні пам'яток історії та культури. – С. 132-134;

Толочко А.П. Перестройка как христианская идея. – С. 134-138;

Хомчук О.А. Ленинизм и перестройка. – С. 138-141;

Жиленков В.И. К вопросу кадрового обеспечения политической реформы. – С. 141-143;

Єскельчик С.О. З історії соціал-демократії на Україні (діяльність УСДС („Спілки”) та її висвітлення в сучасній англомовній історіографії). – С. 143-146;

Зарубинский О.А. Моральное состояние советских людей в годы Великой Отечественной войны в освещении англо-американской историографии. – С. 147-149;

Сыч А.И. О методологических подходах зарубежных ученых к изучению миграционных процессов. – С. 150-153;

Терентьева Е.А. Древнегреческий театр и его роль в общественной жизни. – С. 153-155;

Нестеренко Л.А. Победа кальвинизма во французском революционном движении XVI в. – С. 155-157;

Залиский Н.И. К вопросу об идейно-политических предпосылках войны за независимость в Латинской Америке (1810 – 1826). – С. 157-159;

Широкова О.Г. К вопросу об условиях детского труда в фабричной промышленности Англии (первая половина XIX века). – С. 159-161;

Круглашов А.Н. М.А. Бакунин и Русская секция Первого интернационала. – С. 162-164;

Троян С.С. Пангерманские планы создания „Срединной Европы” в годы первой мировой войны (1914 – 1918). – С. 165-167;

Фисанов В.П. Политика США в Центральной Европе накануне Парижской мирной конференции. – С. 167-169;

Юрийчук Е.П. Интернациональная солидарность пролетариата Великобритании с ленинской политикой мира (ноябрь 1917 – март 1918). – С. 169-172;

Кривец Н.В. Национальные меньшинства на Украине в 20-е годы (работа Центральной Комиссии по делам национальных меньшинств среди немецкого населения). – С. 172-175;

Вахрамеева Т.В. Борьба в администрации и конгрессе США по вопросу о законе взаимных торговых соглашений (1934 г.). – С. 175-179;

Горбик И.В. Об экономических аспектах формирования британской политики невмешательства в испанскую гражданскую войну 1936 – 1939 гг. – С. 180-182;

Касьянова И.В. Осуществление консервативным правительством Великобритании программы по свертыванию государственного сектора (конец 70-х – 80-е годы). – С. 182-184;

Гарбузов В.Н. Компартия США и проблема ее участия в движении за мир (1980-е годы). – С. 185-189;

Лахижа Н.И. Демократическая крестьянская партия Германии: путь от сотрудничества к оппозиции. – С. 189-192;

Кононенко В.В. Пресса ФРГ о германо-германских отношениях. – С. 192-193;

Еременко Т.И. Польский путь к обновлению (1980 – 1990 гг.). – С. 194-196;

Пархомчук Е.С., Мануильская Т.В. Некоторые вопросы конверсии военного производства и его маркетинговое планирование (СССР, США). – С. 196-198;

Асатуров С.К. Украина в общеевропейских экологических процессах: проблемы, задачи, перспективы участия. – С. 199-200;

Ладывир А.И. К вопросу о советских военных поставках в страны третьего мира. – С. 200-203;

Семик Т.В. Новые тенденции политики Южно-Африканской республики. – С. 204-205;

Матченко В.В. Внешнеполитические инициативы Советского государства в период перестройки и некоторые оценки их советологами США. – С. 206-208.

27. **Рубльов О.С., Черненко Ю.А.** Західноукраїнська інтелігенція та сталінщина / Редкол.: І.М. Хворостяний (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль. – К., 1990. – 58 с.

28. **Рубльов О.С., Черненко Ю.А.** Згадка про сумні роковини / Редкол.: І.М. Хворостяний (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль,

О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль. – К., 1990. – 20 с.

29. **Табачник Д.В., Шаповал Ю.І. О.І. Кириченко:** Штрихи до політичного портрета першого секретаря ЦК Компартії України в 1953 – 1957 рр. / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1990. – 22 с.

30. **Яневський Д.Б.** Українська Центральна Рада: Перші кроки до національної державності (берез.-лист. 1917 р.) / Редкол.: **І.М. Хворостяний** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, І.С. Хміль.** – К., 1990. – 26, [1] с.

1991 рік

31. **Боечко В.Д., Ганжа О.І., Захарчук Б.І.** Формування державних кордонів України 1917 – 1940 рр. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1991. – 34 с.

32. **Боровой С.Я.** Гибель еврейского населения Одессы во время фашистской оккупации / Редкол.: **С.В. Кульчицкий** (гл. ред.), **В.Ф. Верстюк, А.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, А.Н. Майборода, А.Ф. Овсиенко, В.А. Смолий, А.П. Толочко, И.С. Хмель.** – К., 1991. – 33 с.

33. **Елисаветский С.Я.** Бердичевская трагедия: (Докум. кн.) / Редкол.: **С.В. Кульчицкий** (гл. ред.), **В.Ф. Верстюк, А.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, А.Н. Майборода, А.Ф. Овсиенко, В.А. Смолий, А.П. Толочко, И.С. Хмель.** – К., 1991. – 37 [1] с.

34. **Коваль В.С.** Довкола радянсько-польської війни 1939 року / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк,**

О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль. – К., 1991. – 77 с.

35. **Коваль С.В.** Путь к Бабьему Яру: (Германский антисемитизм: история, теория, политика) / Редкол.: **С.В. Кульчицкий** (гл. ред.), **В.Ф. Верстюк, А.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, А.Н. Майборода, А.Ф. Овсиенко, В.А. Смолий, А.П. Толочко, И.С. Хмель.** – К., 1991. – 54, [1], с.

36. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: (Матеріали респ. іст. читань) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **В.М. Горобець, В.М. Ричка, В.С. Степанков, В.П. Шевченко.** – К., 1991. – 158 с. – (До 125-річчя з дня народж. Михайла Грушевського).

Зміст:

Смолій В.А. Україна і Росія в другій половині XVII – XVIII ст.: самобутність та інтеграція. – С. 5-11;

Ричка В.М. Церква і формування національних держав у Східній Європі (друга половина XIII – XIV ст.). – С. 12-17;

Головко О.Б. Київська Русь і Українська середньовічна державність. – С. 17-23;

Русіна О.В. Традиція державності на Київщині у XIII – XIV ст. – С. 23-27;

Степанков В.С. Програма державного будівництва Гетьмана України Петра Дорошенка. – С. 27-34;

Пономаренко М.Ф. Козацтво і Черкащина. – С. 34-36;

Сас П.М. Конфесійна політика Петра Сагайдачного початку 20-х рр. XVII ст. в контексті тогочасних суспільно-політичних і державотворчих процесів на Україні. – С. 36-42;

Божко Н.М., Цубов Л.В., Яремчук В.Д. До питання про історію походу Б.Хмельницького у Галичину та облоги Львова (1648 р.). – С. 42-48;

Панашенко В.В. Запорозька Січ і Кримське ханство у 20-х – 30-х рр. XVII ст. – С. 48-56;

Сигидин М.С. Зміни в адміністративному устрої Подільських земель періоду Визвольної війни. – С. 56-61;

- Борисенко В.Й.** Козацтво другої половини XVII – початку XVIII ст. у системі феодальної державності. – С. 62-65;
- Пиріг П.В.** До питання про Ніжинський полк у роки Визвольної війни українського народу. – С. 65-71;
- Стороженко І.С.** Проблеми дослідження військового мистецтва Української козацької держави. – С. 71-74;
- Палієнко В.І.** Київська артилерія в національно-визвольній боротьбі українського народу (друга половина XIV – початок XVIII ст.). – С. 74-79;
- Верба І.В.** Ідея спадковості влади в Українській козацькій державі (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 79-84;
- Гурбик А.О.** Запорозька Січ і формування органів суду в Українській державі. – С. 85-87;
- Шульга І.Г.** Запорозька Січ у складі українського внутрішнього ринку. – С. 87-91;
- Шевченко Ф.П.** Запорозька Січ у міжнародних зв'язках. – С. 91-94;
- Кордон М.В.** Освіта на Запорозькій Січі – С. 95-98;
- Мельник Л.Г.** Конституція 1710 р. Пилипа Орлика. – С. 98-103;
- Горобець В.М.** Політична реформа на Україні в першій чверті XVIII ст. – С. 103-109;
- Трубчанінов С.В.** Правобережне козацтво в останній чверті XVII ст. – С. 109-111;
- Горішний П.А.** Археологічні дослідження в Чигирині й Суботові. – С. 112-117;
- Яременко В.І.** Тенденції розвитку Української козацької держави в порівняльному аспекті. – С. 117-119;
- Гром В.М., Цибульський В.І.** Богдан Хмельницький і Визвольна війна 1648 – 1654 рр. у „Нарисах історії України” Д.Дорошенка. – С. 119-126;
- Матях В.М.** Висвітлення на сторінках „Киевской Старини” деяких аспектів відносин України з Росією та Річчю Посполитою в кінці XVI – XVII ст. – С. 126-131;
- Федорук Я.О.** Національно-державна ідея Б.Хмельницького в українській історіографії XIX ст. – С. 131-137;

Водотика С.Г., Савенок Л.А. Вивчення проблеми української державності в перше післяжовтнєве десятиліття. – С. 137-145;

Гавриленко В.О. До питання про стан освіти на Запорозькій Січі. – С. 145-150;

Сидоренко О.Ф. До питання про соціально-економічні підвалини козацької держави. – С. 150-155.

37. **Яневський Д.Б.** Маловідомі конституційні акти України, 1917 – 1920 рр. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1991. – 68 с.

1992 рік

38. **Галенко О.І., Яневський Д.Б.** Перший уряд демократичної України / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 74 с.

39. **Гриценко А.П.** Українські робітники на шляху творення національної держави: (1-й Всеукр. робітничий з'їзд, 11-14 (24-27) лип. 1917 р.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 51 с.

40. **Гуржій О.І.** Українська козацька держава в другій половині XVII ст.: Територіальні межі та населення / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 56 с.

41. **Дубина О.К.** Геополітичні долі України / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода,**

О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.
– К., 1992. – 51 с.

42. Кульчицький С.В. Комуністична доктрина і спроби її реалізації в Радянській Україні у 1919 – 1920 рр.: (До питання про так званий „воєнний комунізм”). – К., 1992. – 62 с.

43. Симоненко Р.Г. Вічноживі гілки України: Північна Буковина й Південна Бессарабія / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 120 с.

44. Смолій В., Степанков В. У пошуках нової концепції історії Визвольної війни українського народу XVII ст. – К., 1992. – 41 с.

45. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку. (Матеріали Других Всеукр. іст. читань) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **В.М. Горобець, А.Г. Морозов, В.М. Ричка, В.С. Степанков.** – Черкаси, 1992. – 125 с.

Зміст:

Смолій В.А. Правобережна Україна після Петра Дорошенка: традиції козацької державності. – С. 1-3;

Мельник Л.Г. Князь Ярема Вишневецький і гетьман Богдан Хмельницький. – С. 3-6;

Замлинський В.О. Роль українських гетьманів у боротьбі за суверенність і державність України. – С. 6-12;

Гуржій О.І. Держава Б.Хмельницького в територіальному відношенні. – С. 12-15;

Головко О.Б. Південна Русь і Половецький Степ у політичній діяльності галицько-волинського князя Романа Мстиславовича. – С. 15-17;

Щербак В.О. Рада в житті українського козацтва до середини XVII ст. – С. 17-19;

Ричка В.М. Національно-державна ідея у працях Вячеслава Липинського. – С. 19-21;

Шульга І.Г. Пристосування козацьких господарств України до потреб ринку. – С. 21-24;

Русіна О.В. Першопочатки козацького устрою у контексті колонізаційних явищ XIII – XIV ст. – С. 25-27;

Корінний М.М. Про передумови виникнення Української козацької держави. – С. 27-28;

Чабан А.Ю. Консолідуєча роль Середнього Подніпров'я в утворенні українського козацтва. – С. 29-31;

Степанков В.С. Формування державної ідеї в українській козацькій республіці. – С. 31-34;

Бутенко Р.К. Статті Л.Д. Вивчення історії козацтва в курсі „Історія України” (з досвіду роботи). – С. 34-36;

Іваннікова Л.В. Запорозькі і гайдамацькі скарби (народна проза Катеринославщини в записках Я.П. Новицького в кінці XIX – на початку XX ст.). – С. 36-39;

Морозов А.Г. Економічний потенціал українських земель в часи творення української козацької держави. – С. 39-41;

Чухліб Т.В. Ліквідація козацького устрою на Правобережній Україні (1699 – 1702 рр.). – С. 41-44;

Соса П.П., Чабан А.Ю. Про необхідність написання оновленої історії міст і сіл області. – С. 44-45;

Горішний П.А. Гетьманський замок в Чигирині за археологічними даними. – С. 46-49;

Саган О.Н. Українське православ'я – концентрований вираз самобутнього державного духовного розвитку українського народу. – С. 49-51;

Непийвода Ф.А. Літописи як достовірне джерело історії. – С. 52-54;

Путро О.І. Славний рід Ханенків (до питання про джерела і авторство „Історії русів”). – С. 55-58;

Сас П.М. Проект Задніпровської козацької держави Йосипа Верещинського: політико-правовий аспект. – С. 58-61;

Струкевич О.К. Ліквідація політичної автономії України та місце у цьому процесі другої Малоросійської колегії. – С. 61-66;

Соса П.П. Таємниця поховання Богдана Хмельницького. – С. 66-68;

Матях В.М. Юридичні норми та система судочинства в гетьманщині (за матеріалами журналу „Киевская старина”). – С. 68-72;

Кито́ва С.А. Покрова – храмове свято запорозьких козаків. – С. 72-75;

Семергей О.Л. Проблеми історії українського козацтва на сторінках видань Полтавської Вченої Архівної Комісії. – С. 75-78;

Цибульський В.І. До питання про зовнішньополітичну діяльність Б.Хмельницького в зарубіжній історіографії (1945 – 1990 рр.). – С. 78-81;

Гром В.М. Про оцінку передумов Хмельниччини як національної революції в українській зарубіжній історіографії. – С. 81-84;

Горобець В.М. Судова реформа в Україні 1722 – 1727 рр.: передумови, альтернатива, результати. – С. 84-88;

Лепявко С.А. Козацтво у 1589 – влітку 1591 років: останній крок до повстання. – С. 88-92;

Поліщук В.Т. Корсунська битва 1648 року у фольклорі й українській поезії XVII ст. – С. 92-95;

Кисіль С.А. Культура і козацтво – як фактори етнічного становлення України. – С. 95-98;

Мицик Ю.А. Нові дані до історії Корсуня XVII ст. – С. 98-101;

Титов О.І. Оцінка національно-визвольної війни українського народу 1648 – 1654 рр. в польських хроніках XVII ст. – С. 101-102;

Стороженко І.С. До питання військової доктрини української козацької держави XVI – середини XVII ст. – С. 102-107;

Гончар М.І. Українознавча тема у Франції. – С. 107-109;

Панашенко В.В. Становлення козацької старшини як панівного прошарку суспільства України (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 109-113;

Горбик А.О. Звичаєве право на Україні в XIV – XVI ст.: Етнічна самобутність та станові особливості. – С. 114-119;

Шамрай М.Г. Про нові підходи до проблеми виникнення козацтва у новітній історіографії. – С. 119-121;

Гоцуляк В.В. Використання студентами Черкаського пединституту місцевого матеріалу при вивченні історії Української козацької держави. – С. 121-122.

46. **Хміль І.В.** Перший Всеукраїнський селянський з'їзд (28 трав. – 2 черв. 1917 р.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 36 с.

47. Шляхи до української державності / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 40 с.

Зміст:

Бойко О.Д. Українська інтелігенція в пошуках шляхів національного самовизначення (1917 – 1920 рр.). – С. 2-18;

Заруда Т.В. Переговори між Українською Державою та Радянською Росією (23.в. – 7.х.1918 р.). – С. 19-40.

48. **Щусь О.Й.** Всеукраїнські військові з'їзди / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, О.М. Майборода, О.Ф. Овсієнко, В.А. Смолій, О.П. Толочко, І.С. Хміль.** – К., 1992. – 86 с.

1993 рік

49. **Гриценко А.П.** Політичні сили у боротьбі за владу в Україні (кінець 1917 р. – почат. 1919 р.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, В.А. Смолій, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1993. – 100 с.

50. **Данильченко О.П.** Етнічні групи півдня України: Екон. та соц.-політ. становище на почат. 20-х рр. ХХ ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа,**

О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, В.А. Смолій, І.С. Хміль. – К., 1993. – 58 с.

51. **Кокін С.А., Мовчан О.М.** Ліквідація більшовиками правоесерівської і меншовицької опозицій в Україні в 1920–1924 рр. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, В.А. Смолій, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1993. – 58 с.

52. **Колибанова К.В.** Українсько-сербські культурні зв'язки XVIII ст. / Відп. ред. **Ф.П. Шевченко.** – К., 1993. – 126 с.

53. **Котляр М.Ф.** Галицько-Волинський літопис XIII ст. / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 1993. – 167 с.

54. **Котляр М.Ф.** Утворення Давньоруської держави / **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1993. – 44 с.

55. **Кульчицький С.В., Мовчан О.М.** Невідомі сторінки голоду 1921–1923 рр. в Україні. – К., 1993. – 70 с.

56. **Лісевич І.Т.** У затінку двоглавого орла: (Польська нац. меншина на Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст. – на почат. XX ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, В.А. Смолій, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1993. – 87 с.

57. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.М. Варварцев, М.В. Грищенко, І.М. Кулинич, І.М. Мельникова, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань, В.І. Яровий.** – К., 1993. – Вип. 3. – 116 с.

Зміст:

Головка О.Б. Релігійний фактор у розвитку взаємовідносин Київської Русі з країнами Центральної і Західної Європи. – С. 3-7;

Шевченко Ф.П. Румуни в українському козацькому війську у XVII – XVIII ст. – С. 8-14;

Держалюк М.С. Українсько-австро-угорські відносини 1918 р. – С. 15-21;

Муляр І.Ю. Українсько-польські міждержавні культурні взаємини у 20 – 30-х роках ХХ ст. – С. 22-29;

Кураєв О.О. Культурно-освітницька та суспільно-політична діяльність українських емігрантів у Франції 1908 – 1914 рр. – С. 30-35;

Віднянський С.В. Політика чехословацького уряду щодо української еміграції в міжвоєнний період. – С. 36-56;

Павленко В.В. Вчені з України в Болгарії 1917 – 1941 рр. – С. 57-65;

Шевченко О.В. Навчання болгарок в Україні в ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 67-77;

Кривець Н.В. Німецькі колонії в Україні в 20-ті роки (діяльність державних органів серед німецького населення). – С. 78-86;

Єременко Т.І. Польське національне питання в Україні в 20-ті роки. – С. 87-96;

Кулинич І.М. Німецькі колонії в Україні: історіографія, основні джерела. – С. 97-110;

Шаломєєва Н.Я. М.П. Драгоманов і проблеми слов'янства (друга половина ХІХ ст.). – С. 111-115.

58. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.М. Варварцев**, **М.В. Грищенко**, **І.М. Кулинич**, **І.М. Мельникова**, **В.Ф. Репринцев**, **П.С. Сохань**, **В.І. Яровий**. – К., 1993. – Вип. 4. – 157 с.

Зміст:

Досталь М.Ю. До історії становлення і розвитку славістики в Київському університеті святого Володимира. – С. 3-11;

Будков Д.В., Веденєєв Д.В. Організація зовнішньополітичного інформування за доби Директорії Української Народної Республіки. – С. 12-20;

Веденєєв Д.В. Українська делегація на мирній конференції в Парижі. – С. 21-31;

Скороход Л.І., Скороход Ю.С. До питання про становлення торговельних зв'язків України з Арабським Сходом (20-і роки ХХ ст.). – С. 32-46;

Держалюк М.С. Радянсько-угорські дипломатичні відносини у міжвоєнний період. – С. 47-57;

Лісевич І.Т. Українсько-польське культурне співробітництво в 70-х роках ХХ ст. (на прикладі літературних і книговидавничих зв'язків). – С. 58-68;

Грищенко М.В. Розбудова національних збройних сил та проблеми роззброєння в Україні. – С. 69-85;

Павлюченко О.В. Україна в житті П.Карича. – С. 86-95;

Степанович Є.П. Діяльність польського студентського товариства „Корпорація” у Києві наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 96-102;

Кривець Н.В. Національно-культурне життя німецького населення в Україні у 20 – 30-і роки. – С. 103-112;

Сременко Т.І. Про участь польського населення України в підготовці до Першого Всесвітнього з'їзду зарубіжних поляків у 1929 р. – С. 113-122;

Кулинич І.М. Німецькі автори про Україну. – С. 123-131;

Зашкільняк Л.О. Україна і українсько-польські відносини у післявоєнній польській історіографії (1945 – 1990 рр.). – С. 148-156.

59. **Панченко П.П.** Релігійні конфесії в Україні (40-і – почат. 90-х років) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **В.А. Смолій**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1993. – 48 с.

60. **Прилуцький В.І.** Не більшовицькі молодіжні об'єднання в УСРР в 20-і роки / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **В.А. Смолій**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1993. – 58 с.

61. **Реєнт О.П.** Робітництво України і Центральна Рада / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.Б. Головка**, **О.І. Ганжа**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **В.А. Смолій**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1993. – 47 с.

62. **Санцевич А.В.** Видатний український історик М.Є. Слабченко / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.),

В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, В.А. Смолій, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1993. – 69 с.

63. **Симоненко Р.Г.** До концепції багатотомної „Історії українського народу”: (Міжнац. та міжнар. аспекти) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, В.А. Смолій, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1993. – 90 с.

64. **Ткаченко В.М.** Україна і Росія: Пробл. нац. самовизначення. (Історіософ. аналіз поточного моменту) / Відп. ред. **Ю.Ю. Кондуфор.** – К., 1993. – 190 с.

65. Україна – Греція: Іст. та сучасність: Тези міжнар. наук. конф. (м. Київ, 29-30 верес. 1993р.) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.Д. Пономарів, Ю.Д. Пряхін, Н.О. Терентьєва, П.Г. Усенко, І.І. Федорова,** – К., 1993. – 180 с.

Зміст:

Араджиони М.А. К истории формирования территориальной группы греков в Крыму (1775 г. – первая половина XIX в.). – С. 3-5;

Балычева И.И. Культурно-просветительская деятельность в греческих национальных районах Донбасса в 20-е гг. – С. 5-8;

Балабанов К.В. Проблемы подготовки кадров греческой интеллигенции в Мариупольском гуманитарном институте: опыт, трудности и перспективы. – С. 8-11;

Белый Л.К. Возрождение культуры крымских греков в контексте долгосрочной программы развития культур народов Крыма. – С. 11-14;

Бичко А.К. Сократовська „внутрішня людина” в ментальності українців. – С. 14-16;

Бичко Б.І. Соборність Української Церкви та її античні витоки. – С. 16-18;

Бичко І.В. Україна і Греція впродовж віків: діалог культур. – С. 19-20;

Бойко Я.В., Прусис Ф. Размещение греков в Украине и России в конце XIX в. – С. 20-23;

Бровко М.М. Проблема активності мистецтва в естетичній концепції Платона. – С. 24-26;

Буйских С.Б. Античная фортификация Северного Причерноморья. – С. 26-28;

Бут О.М., Нікольський В.М. Сільське господарство греків Донбасу за переписом 1923 р. (порівняльний аналіз). – С. 28-30;

Быковская Н.В. История формирования греческой общины Керчь-Еникальского градоначальства (к. XVIII – XIX вв.). – С. 30-33;

Верба І.В. Грецька колонізація Південної України другої половини XVIII століття в науковому доробку Н.Д. Полонської-Василенко. – С. 33-34;

Винниченко І.І. Греки України: етнодемографічна характеристика. – С. 34-36;

Войцехівська І.Н. Висвітлення в українській історіографії боротьби грецького народу проти фашизму. – С. 36-38;

Гуцин О.Р. Ще раз про другий шлюб Романа Мстиславича галицько-волинського. – С. 39-40;

Джола І.Т. Клефтські пісні (до питання про мелос грецької народної епіки XVII- XIX ст.). – С. 40-42;

Дмитрієнко М.Ф. Грецька діаспора в Україні: історична біографія як жанр для з'ясування взаємозв'язків двох народів. (Теоретичний аспект). – С. 42-45;

Дмитрієнко М.Ф., Маркова О.Є. Греки в Україні: значення картографічного методу дослідження для з'ясування питань їх розселення, соціально-економічного стану та духовного життя. – С. 46-50;

Заборовский Л.В. Эмиссары – греки в дипломатии Украины в гетманство Б.Хмельницкого: о. Даниил афинянин. – С. 50-52;

Загородняя А.А., Русакова С.М. Христианский эллинизм и «Пути Русского богословия». – С. 52-54;

Захарченко Н.А., Кисилева Н.Н. К вопросу о генезисе греческих топонимов в Приазовье. – С. 55-57;

Иванов С.А. Греческая лексика в восточнославянском уголовном арг. – С. 58-59;

Кадеев В.И., Ручинская О.А. История древней Греции в трудах ученых Харьковского университета (1805 – 1920 гг.). – С. 60-61;

Кастромина Т.И., Скальская Д.Н. Греческое учение о «катарсисе» и современность. – С. 61-63;

Кисельов О.С., Кисельова О.О. Уявлення про долю в грецькій та українській культурі. – С. 63-65;

Костенко І.П. Дипломат, літератор, історик К.М. Базілі (1809 – 1884 рр.). – С. 65-67;

Корниенко А.Н. Четыре поколения Бенардосов на службе новому отечеству. – С. 67-68;

Крыжицкий С.Д. Античные традиции в архитектуре городов и поселений Северного Причерноморья античной эпохи. – С. 69-71;

Крапивина В.В. К проблеме этнического состава населения Ольвии в первые века нашей эры. – С. 71-73;

Латышева В.А. Греки, скифы, тавры в IV – II вв. до н.э. (по материалам поселений северной хоры Херсонеса). – С. 74-75;

Лебедева Г.Е. Еще раз к вопросу о динамике социальной структуры ранневизантийского общества (по данным ранневизантийского законодательства). – С. 76-78;

Лейпунская Н.А., Самойлова Т.Л. Новая находка скульптуры в Ольвии. – С. 79-80;

Лихачева Л.Б. Развитие начальной школы у греков Мариупольщины в конце XIX – начале XX вв. – С. 80-81;

Ломизе Е.М. Киевский митрополит Григорий Цамблак и Константинопольская патриархия. – С. 81-83;

Любченко В.Г. З історії громади в Ніжині. – С. 84-86;

Малых А.Н. Мемориальный комплекс „Филики Этерии” в укреплении взаимосвязей народов Украины и Греции. – С. 86-89;

Михайлова Р.Д. Византийские влияния в прикладном искусстве Юго-Западной Руси X – первой половины XIV вв. – С. 89-90;

Морозов О.С. Брати Зосимади – видатні діячі грецької громади у Ніжині. – С. 90-93;

Моруженко О.Б. Традиционная свадебная обрядность в Греции и у Приазовских греков. – С. 93-95;

Назаров В.В. К вопросу об ольвийско-херсонесском конфликте в IV в. до н. э. – С. 95-96;

Назарова Т.А. Об антропологическом типе тавров. – С. 96-97;

Непомнящий А.А. Вопрос о выселении греков из Крыма в 1778 г. в дореволюционной крымской историографии. – С. 97-99;

Новодранова В.Ф. Древнегреческое терминологическое наследие и его использование терминологиями. – С. 99-100;

Новіков Б.В. Поняття „творчість” у теоретичному спадку Платона та Аристотеля. – С. 100-101;

Отрешко В.М. О локализации гавани исиаков и гавани истриан. – С. 102-103;

Охотников С.Б., Острове́рхов А.С. Общегреческое святилище античного времени на острове Левке (Змеиный). – С. 103-105;

Пашкевич Г.О. До питання про землеробство в Північному Причорномор’ї в античний час. – С. 105-106;

Пепа В.І. Еллінське дзеркало України. – С. 106-109;

Пилипенко О.Є. Виникнення та діяльність Ніжинського Грецького Братства наприкінці XVII – XIX ст. – С. 109-112;

Пиріг П.В. З історії торгівлі у другій половині XVII століття. – С. 112-114;

Польская Т.Д. Миф как феномен культуры. – С. 114-115;

Пономарева И.С., Сорока Т.И. Отражение межэтнических контактов в традиционной культуре греков Приазовья. – С. 116-117;

Пономарів О.Д. Лексика грецького походження в українській мові. – С. 117-120;

Пряхин Ю.Д. Греческие воинские формирования в Северном Причерноморье, в Приазовье, в Крыму: история создания, повседневная и боевая деятельность (конец XVIII – середина XIX веков). – С. 120-123;

Романцов В.Н. Мариуполь в современных украинско-греческих связях. – С. 123-125;

- Рубанець О.М.** Вчення Аристотеля про логічну будову наукового знання. – С. 125-127;
- Русяєва А.С.** Ольвійська демократія. – С. 127-129;
- Саенко Р.И.** Ревизские сказки г. Мариуполя и Мариупольского уезда как исторический источник (по материалам Мариупольского краеведческого музея). – С. 129-133;
- Самойлова Т.Л.** Греция и Северо-Западное Причерноморье в VI – I вв. до н. э. – С. 133-134;
- Сидоренко Є.Ф.** До історії українсько-грецької торгівлі. – С. 135-137;
- Симоненко В.П.** Грецьке училище в Ніжині. – С. 137-140;
- Скржинская М.В.** Выступления жителей Боспора в афинском суде в IV в. до н. э. – С. 140-141;
- Славятинская М.Н.** Языковая ситуация в Византии IX – X вв. и функциональная парадигма восточнославянских языков. – С. 141-142;
- Соломин А.А.** Две концепции отношения противоположностей в античной философии. – С. 143-145;
- Терезов В.Я.** Просвітительська діяльність греків на західноукраїнських землях у XVI – XVII ст. – С. 145-147;
- Терезова О.В.** Грецька мова в навчальних закладах України в XVI – XIX ст. – С. 147-149;
- Терентьева Е.А.** Торгово-экономические отношения Украины и Греции: исторические традиции и перспективы. – С. 149-153;
- Терентьева Н.А.** Новогреческое просвещение в Украине (XVIII – XIX ст.). – С. 153-155;
- Усенко П.Г.** Спільна недоля: українці та греки Маріупольського повіту – потерпілі від імперської національної політики кінця XVIII – XIX ст. – С. 156-159;
- Федорова И.И.** Эллинистическая культура и пути формирования эстетического сознания восточных славян. – С. 159-161;
- Черкасов С.М.** Християнізація Київської Русі: вплив грецького православ'я. – С. 161-163;
- Чернухин Е.К.** Греческие рукописи в Киеве. – С. 163-165;

Чирко Б.В. Розселення греків та грецькі національні адміністративно-територіальні одиниці в Україні (20–30-ті роки ХХ ст.). – С. 165-167;

Чишко В.С. Видатні греки в історії та культурі України на сторінках українського біографічного словника. – С. 167-169;

Шепко Л.Г. Тиранія і поліси на Боспорі в перші століття н.е. – С. 169-170;

Ясь А.В. Греки в Україні: историографія проблеми. – С. 170-172;

66. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь**, **Г.В. Касьянов**, **В.О. Колпакова**, **Ю.О. Курносов**, **В.С. Чишко**. – К., 1993. – 177 с.

Зміст:

Касьянов Г.В. Українська інтелігенція і українське питання: початок ХХ ст. – С. 5-23;

Бойко О.Д. Українська інтелігенція у 1917 році. – С. 24-39;

Мірошниченко М.І. З історії взаємовідносин Народних комісарів освіти УСРР і РСФРР у 20-ті роки. – С. 40-52;

Даниленко В.М. До витоків політики „українізації”. – С. 53-67;

Брега Г.С. Науково-громадські організації України в 20–30-і роки. – С. 68-85;

Білокінь С.І. Дослідження історії Української автокефальної православної церкви (1921–1930-ті роки) у незалежній вітчизняній та зарубіжній історичній літературі. – С. 86-106;

Щупак І.Я. Середня технічна школа України наприкінці 20-х та в 30-і роки. – С. 107-118;

Шевченко Л.А. Культура України в умовах сталінського тоталітаризму (друга половина 40-х – початок 50-х років). – С. 119-130;

Курносов Ю.О. Деякі витoki більшовицької політики у сфері культури. – С. 131-148;

Демиденко Т.П. Партійно-державна політика в сфері культури в 70-ті роки (на прикладі України та Білорусії). – С. 149-163;

Чишко В.С. Соціально-культурна характеристика сільського населення України. – С. 164-177.

67. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: (Матеріали Третіх Всеукр. іст. читань) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **В.М. Горобець**, **А.Г. Морозов**, **В.М. Ричка**, **В.С. Степанков**, **А.Ю. Чабан**, **Ф.П. Шевченко**. – К.-Черкаси, 1993. – 211 с.

Зміст:

Смолій В.А. Коліївщина 1768 р.: малодосліджені сторінки історії. – С. 3-12;

Бутич І.Л. Повстання 1768 року. – С. 12-23;

Замлинський В.О. Українське козацтво і Коліївщина. – С. 23-27;

Степанков В.С. Формування української державної еліти та особливості її менталітету у середині XVII ст. (1648 – 1657). Постановка проблеми. – С. 28-33;

Лях Р.Д., Добробог Л.М. Козацька держава в контексті історії України. – С. 33-35;

Чабан А.Ю. Виникнення та формування державотворчої ідеї української козацької держави. – С. 35-39;

Лепявко С.А. Козацькі війни кінця XVI ст. і Черкащина. – С. 39-43;

Пономаренко Н.Г. Коліївщина: прояви державотворчості гайдамаків. – С. 43-47;

Борисенко В.Й. Початок війни чи революція? (До постановки проблеми) – С. 47-50;

Статі Л.Д., Бутенко Р.К. Мелхиседек Значко-Яворський: історіографічний нарис. – С. 50-52;

Ричка В.М. „Цар схизматиків” (до питання про роль Мелхиседека Значко-Яворського у подіях 1768 р.). – С. 53-55;

Гоцуляк В.В., Масненко В.В. Культурологічні, етнічні та етнопсихологічні аспекти гайдамацького руху та Коліївщини. – С. 55-59;

Головащенко С.І. Моделі церковно-державної взаємодії в Україні XVII ст.: особливості формування. – С. 59-65;

Путро О.І. Гетьман І.Виговський і Гадяцька угода 1658 – 1659 рр. (Нові підходи до проблеми національно-визвольної боротьби українського народу другої половини XVII ст.). – С. 65-71;

Корінний М.М. Визвольні рухи народних мас на слов'янських землях XV – XVIII ст. – С. 72-75;

Сас П.М. Економічні засади проекту Задніпровського князівства Йосипа Верещинського. – С. 75-78;

Кисіль С.А. Характер російсько-українських відносин у XVIII ст. та їх вплив на визвольний рух України того часу. – С. 78-81;

Чухліб Т.В. Правобережна Україна в міжнародних договорах у другій половині XVII – на початку XVIII ст. – С. 81-86;

Морозов А.Г. Економічні передумови Коліївщини. – С. 86-88;

Матях В.М. Відображення подій 1768 р. в Україні у журналі „Киевская старина”. – С. 88-92;

Мельник Л.Г. Дії гетьмана Пилипа Орлика і запорожців у 1710 – 1714 рр. та російська політика щодо України. – С. 93-99;

Брехуненко В.А. Невідомі джерела до історії української державності кінця 50-х – середини 70-х рр. XVII ст. в польських архівосховищах та відділах рукописів наукових бібліотек. – С. 99-103;

Горобець В.М. Реставрація гетьманської форми правління (1727 р.): причини та результати (до питання про інкорпорацію Гетьманщини). – С. 104-108;

Федорук Я.О. Туреччина, Крим і політика Богдана Хмельницького: перші місяці повстання. – С. 108-111;

Мінська Н., Корновенко С., Чабан А.Ю. Роль Середнього Подніпров'я у формуванні козацької держави. – С. 111-112;

Коваленко О.Б. Українська козацька держава у науковій спадщині В.Л. Модзалевського. – С. 113-116;

Сергієнко Г.Я. Про принципи періодизації історії українського народу в працях М.С. Грушевського. – С. 116-119;

Панашенко В.В. Матеріали про Коліївщину (Огляд фондів Відділу рукописів Центральної наукової бібліотеки ім. В.І. Вернадського Академії наук України). – С. 119-121;

Григоренко О.П. Поема Т.Г. Шевченка „Гайдамаки” в оцінці польської і французької наукової громадськості (1860 – 1900 рр.). – С. 122-125;

Перехрест О.Г. До питання про роль і місце гайдамацького руху і Коліївщини у розвитку антифеодальної боротьби народних мас слов'янських країн у XVIII ст. – С. 125-127;

Капелюшний В.П. Конституція Пилипа Орлика в українській історіографії. – С. 127-130;

Верба І.В. Запорозька проблематика в наукових працях Н.Д. Полонської-Василенко. – С. 130-132;

Коцур А.П., Білецький Б.Ф., Коцур В.П. Коліївщина в працях М.О. Максимовича. – С. 132-134;

Яременко В.І. Історіософські аспекти твору Тараса Шевченка „Швачка”. – С. 134-139;

Войналович В.А., Данилюк Ю.З. З історії створення історико-культурного заповідника на базі комплексу пам'яток м. Чигирин, с. Суботова і урочища Холодний Яр. – С. 139-142;

Стороженко І.С. Корсунська битва 1648 р. – С. 142-146;

Савенок Л.А. Коліївщина в історіографії 1920-х років. – С. 146-150;

Шевченко Н.В. До питання про соціальний ідеал селянства та козацтва України другої половини XVIII ст. – С. 150-157;

Щербак В.О. Становлення козацького права. – С. 157-161;

Гончаров С.Ю. Українська державність XVII ст. та козацтво у працях М.І. Костомарова. – С. 161-165;

Костриця М.Ю., Кругляк Б.А. Гайдамаки в історії Житомирщини. – С. 165-168;

Шульга І.Г. До питання про формування українського внутрішнього ринку. – С. 169-172;

Русіна О.В. Традиція князівського правління на Київщині наприкінці XIV – у першій третині XV ст. – С. 172-176;

Міхеєв В.К. Про державотворчі процеси у населення Подоння та Приазов'я доби Хозарського каганату. – С. 176-178;

Головко О.Б. Племена торків у політичному розвитку Південно-Східної Європи (X – XI ст.). – С. 178-179;

Шевченко Ф.П. Міжнародне значення повстання 1768 р. у Правобережній Україні. – С. 180-181;

Гурбик А.О. Еволюція інститутів волосного самоврядування XIV – XVI ст. в контексті становлення органів місцевого управління Української держави. – С. 181-185;

Федака С.Д., Задорожний В.Є. Внутрішні суперечності козацької держави Богдана Хмельницького і причини Руїни. – С. 186-189;

Струкевич О.К. Друга Малоросійська Колегія в українській історіографії. – С. 189-193;

Цибульський В.І. Віленська угода 1656 року у зарубіжній історіографії. – С. 193-197;

Яцюк М.М. До історії організації Азовського козацького війська. – С. 197-201;

Делімарський Р.Є. Боротьба Київського магістрату з гетьманським урядом за свою автономію у 30 – 60 рр. XVIII ст. – С. 201-205;

Томенко М.В. Проблема співвідношення національного і соціального в народних рухах доби козацької держави. – С. 205-207.

68. Українське козацтво: Витоки, еволюція, спадщина. Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 500-річчю укр. козацтва (Київ-Дніпропетровськ, 13-17 трав. 1991 р.). – У 3 вип. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **М.П. Ковальський**, **В.С. Степанков**, **Ф.П. Шевченко**, **В.О. Щербак**. – К., 1993. – Вип. 1. – 164 с.

Зміст:

Смолій В. Українське козацтво: особливості та закономірності становлення і розвитку. – С. 4-10;

Ковальський М. Проблеми джерелознавства історії українського козацтва. – С. 11-23;

Кумке К. К вопросу о термине „казак – казачество”, относящемуся к XVI – XVII вв. – С. 24-32;

- Котляр М.** Давньоруські корені козацтва. – С. 32-40;
- Головко О.** Слов'янське населення причорноморських степів XII – першої половини XIII ст. – С. 40-46;
- Щербак В.** Козацтво в структурі українського суспільства (друга половина XV – середина XVII ст.). – С. 46-55;
- Хинчевська - Геннель Т.** Козаччина очима мандрівників-чужинців XVII ст. – С. 56-67;
- Михайлина П.** Керівники селянсько-козацьких повстань кінця XVI – першої половини XVII ст. – вихідці з міст України. – С. 67-72;
- Натикач П.** Проблема формування суспільно-політичних поглядів учасників селянсько-козацьких повстань першої половини XVII ст. – С. 72-75;
- Брехуненко В.** Взаємини запорозького та донського козацтва першої половини XVII ст. та їх вплив на військово-політичну ситуацію у Східній Європі. – С.75-83;
- Заяць А.** Козацтво в містах Волині XVI – першої половини XVII ст. – С. 83-86;
- Сас П.** До ранньої біографії Петра Конашевича-Сагайдачного: питання хронології та формування ідейних переконань і світогляду майбутнього гетьмана. – С. 86-93;
- Сергієнко Г.** Козацтво у Визвольній війні українського народу 1648 – 1654 рр. – С. 94-103;
- Степанков В.** Програма державного будівництва Богдана Хмельницького: проблеми її розробки та реалізації. – С. 103-112;
- Стороженко І.** До історії битви під Пилявцями 1648 р. – С. 112-116;
- Цибульській В.** Козацька держава Богдана Хмельницького і Переяславський договір. – С. 117-122;
- Панашенко В.** Участь запорозьких козаків в міжусобній боротьбі Гіреїв за ханський трон Криму (друга половина XVII ст.) – С. 123-131;
- Горобець В.** Питання формування козацького стану в політиці царського уряду в Україні (друга половина XVII – початок XVIII ст.). – С. 131-136;

Гуржій О. Лівобережне та слобідське козацтво в загальній структурі феодального суспільства України (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 136-139;

Путро О. Останній гетьман України Кирило Розумовський. – С. 140-149;

Шевченко Н. Соціально-політичні вимоги козацтва Лівобережної України у наказах до Законодавчої комісії 1767 – 1774 рр. – С. 149-157;

Гурбик А. Правові відносини та судочинство в Запорозькій Січі. – С. 157-162.

69. Українське козацтво: Витоки, еволюція, спадщина: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 500-річчю укр. козацтва. (Київ-Дніпропетровськ, 13-17 трав. 1991 р.). – У 3 вип. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **М.П. Ковальський**, **В.С. Степанков**, **Ф.П. Шевченко**, **В.О. Щербак**. – К., 1993. – Вип. 2. – 172 с.

Зміст:

Мелешко В. Освободительное движение в Белоруссии 1648 – 1653 гг. и украинское казачество. – С. 3-13;

Освальт Ю. Гетман Петр Конашевич-Сагайдачный и восстановление православной иерархии в Киеве 1620 г. – С. 14-18;

Санин Г. Некоторые черты политики гетмана Петра Дорошенко. – С. 18-27;

Горленко В. Про походження назви “черкаси” щодо українців XVI – XVII ст. – С. 27-34;

Джеджула Ю. Православна церква в політичному і національному піднесенні України (перша половина XVII ст.). – С. 34-41;

Шульга І. Козаки: воїни, греккосії і заповзятники. – С. 41-48;

Абалихин Б. Отечественная война 1812 г. и украинское казачество. – С. 49-58;

Семенова А. Декабристы об истории украинского казачества (новые материалы). – С. 59-68;

Сарбей В. Сторінки історії українського козацтва в творчій спадщині Карла Маркса. – С. 68-77;

Дячок О. Українське козацтво на сторінках «Хроніки Європейської Сарматії» О.Гваньїні. – С. 78-85;

Казьмирчук Г. Історія запорозьких козаків в історіографічній спадщині декабриста В. Д. Сухорукова. – С. 86-93;

Матях В. Внесок журналу „Киевская старина” в українське козакознавство. – С. 94-99;

Мельник Л. До питання про виникнення козацтва. – С. 99-103;

Єременко Л. Українське козацтво в працях істориків державницької школи. – С. 103-107;

Мицик Ю. Матеріали до історії українського козацтва в архівосховищах Німеччини і Польщі. – С. 107-113;

Пінчук Ю., Гриневич Л. Тема українського козацтва в історіографії першої третини ХХ ст. – С. 113-119;

Ковальська Т. Публікації про запорозьке козацтво на сторінках катеринославської періодики початку ХХ ст. – С. 119-122;

Сокульський А. Історико-археологічні дослідження бродницьких поселень на нижньому Дніпрі. – С. 123-131;

Ільїнський В. Запорозькі Січі за матеріалами археологічних досліджень: Хортицька Січ. – С. 131-134;

Бойко В. Історичні джерела та сучасний стан місця Задунайської Січі. – С. 135-137;

Горішній П. Охоронні археологічні дослідження в Чигирині й Суботові. – С. 138-143;

Козловський А. Археологічні дослідження Кам'янської Січі. – С. 143-147;

Шилов Ю. Про витоки космогонічних уяв запорожців. – С. 147-153;

Телегін Д. Січі низового Дніпра: зберегти для майбутніх поколінь. – С. 153-161;

Свєшніков І. Озброєння козацького війська за матеріалами розкопок місця Берестецької битви 1651 р. – С. 161-173.

70. Українське козацтво: Витоки, еволюція, спадщина: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 500-річчю укр. козацтва. (Київ-Дніпропетровськ, 13-17 трав. 1991 р.). – У 3 вип. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), М.П. Ковальський,

В.С. Степанков, Ф.П. Шевченко, В.О. Щербак. – К., 1993.
– Вип. 3. – 175 с.

Зміст:

- Залізняк Л.** Образ воїна-звіра в козацькій міфології. – С. 3-14;
Грица С. Атрибути міжетнічних зв'язків у думках. – С. 14-23;
Дмитренко М. Народні легенди про героїв козаччини. – С. 23-28;
- Скрипник Г.** З історії колекціонування й експонування пам'яток козацької старовини музеями України. – С. 28-36;
- Абросімова С.** Духовна культура запорожців: козацькі бібліотеки. – С. 36-40;
- Ятченко В.** “Козацький слід” в етногенезі українців. – С. 40-45;
- Кондрацький А.** Польський елемент на Запоріжжі. – С. 45-48;
- Левківський М.** Козацькі трудові традиції та їх розвиток в українській педагогіці ХІХ ст. – С. 49-51;
- Шаповалов Г.** Корабельні гармати запорозьких козаків. – С. 51-55;
- Олійник О.** Про локалізацію запорозьких зимівників. – С. 55-61;
- Хрипко О.** Трансформація побуту запорожців на Кубань. – С. 61-63;
- Кириченко О., Соколова Н.** До питання створення козацького меморіалу на о-ві Хортиця. – С. 63-68;
- Журба А.** Запорозькі клейноди в колекції Дніпропетровського історичного музею ім. Д.І. Яворницького. – С. 68-75;
- Дмитрієнко М., Балабушевич Т., Маркова О.** Проблеми козаччини в Атласі історії України. – С. 75-81;
- Іллічова І.** Нові документи з історії чорноморського козацтва. – С. 81-84;
- Брацило Л.** Кераміка в козацькому вжитку. – С. 85-87;
- Константинов В., Пономаренко Л.** Наука і техніка на землях Запорозької Січі. – С. 87-91;
- Кот С.** 300-річчя Переяславської ради і доля пам'яток історії козацтва. – С. 91-93;

Сидоренко О. До питання про соціально-економічні джерела козацтва: гіпотеза. – С. 93-98;

Філіпченко А. Міжнародні торговельні зв'язки Запорозької Січі у XVIII ст. – С. 98-105;

Верба І. До питання про гетьманів України другої половини XVII ст. – С. 105-111;

Чухліб Т. Козацька родина другої половини XVII ст. – С. 111-116;

Лепявко С. Доля могили Петра Дорошенко. – С. 116-122;

Мацьків Т. Легенда і правда про Мазепу. – С. 122-127;

Сигидин М. З історії подільської козащини періоду Визвольної війни 1648 – 1654 рр. – С. 128-133;

Гавриленко В. Печатки Війська Запорозького – невід'ємний атрибут української козацької державності. – С. 133-140;

Пепа В. Про передумови виникнення козацтва. – С. 140-153;

Хорунжий Ю. Катерининська комісія і українське питання. – С. 153-159;

Петренко Є. Переселення українських козаків на Кубань в 1792 – 1864 рр. – С. 159-162;

Литвинова Т. Суспільно-політичні аспекти етнічної самосвідомості українського козацтва в другій половині XVIII ст. – С. 163-167;

Іванова Л. Козацька тематика та її вплив на зростання етносоціальної свідомості в Україні (перша половина XIX ст.). – С. 167-173.

71. **Хміль І.С.** Деякі проблеми історії України крізь призму бачення І.Лисяка-Рудницького / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, Н.А. Шип.** – К., 1993. – 18 с.

1994 рік

72. **Варварцев М.М.** Італійці в Україні (XIX ст.): Біограф. слов. діячів культури / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 1994. – 195 с.

73. **Віднянський С.В.** Культурно-освітня і наукова діяльність української еміграції в Чехо-Словаччині: Укр. вільний ун-т (1921 – 1945 рр.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 1994. – 82 с.

74. **Головко О.Б.** Русь у міжнародному житті Європи IX – X ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **О.Б. Головко**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1994. – 29 с.

75. **Горбик В.О.**, **Денисенко Г.Г.**, **Скрипник П.І.** Пам'ятки України: Пробл. збереження і дослідж. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **О.Б. Головко**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1994. – 42 с.

76. **Грецький Схід і Україна:** Листи грецького духовенства XVIII ст. у фондах Ін-ту рукопису ЦНБ ім. В.І. Вернадського / Відп. ред. **В.І. Ульяновський**; Передм. і перекл. **Є.К. Чернухіна**. – К., 1994. – 91 с. – (Джерела з іст. церкви в Україні).

77. **Гуржій О.І.** Еволюція соціальної структури селянства Лівобережної та Слобідської України (друга пол. XVII – XVIII ст.) / Відп. ред. **Ф.П. Шевченко**. – К., 1994. – 106 с.

78. **Гуржій О.І.** Право в українській козацькій державі (друга половина XVII – XVIII ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **О.Б. Головко**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1994. – 48 с.

79. **Дмитрієнко М.Ф.**, **Савчук Ю.К.** Короткий нарис міської геральдики Поділля / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **О.Ф. Овсієнко**, **В.А. Смолій**, **І.С. Хміль**. – К., 1994. – 106 с.

80. **Єременко Т.І.** Польська національна меншина в Україні в 20 – 30-ті рр. XX ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **В.С. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1994. – 74 с.

81. **Клоков В.И.** О стратегии и тактике советских партизан в борьбе против фашистских оккупантов на Украине (1941 –

1944) / Редкол.: С.В. Кульчицький (гл. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хмель, Н.А. Шип. – К., 1994. – 75 с.

82. Коваль М.В. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939 – 1945 рр.): Спроба сучасного концептуального бачення / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хмель, Н.А. Шип. – К., 1994. – 57 с.

83. Кульчицький С.В. УСРР в добу „воєнного комунізму” (1917 – 1920 рр.): Спроба побудови концептуальних засад реальної історії. – К., 1994. – 141 с.

84. Курносів Ю.А. Інакомислення в Україні (60-ті – перша половина 80-х рр. ХХ ст.) / Відп. ред. В.М. Даниленко. – К., 1994. – 221 с.

85. Лобач К.В. Непмани на споживчому ринку України (20-ті роки) / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, Н.А. Шип. – К., 1994. – 41 с.

86. Лупандін О.І. Українсько-російські мирні переговори 1918 р. / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, Н.А. Шип. – К., 1994. – 39 с.

87. Нариси з історії українського національного руху: Кол. моногр. / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хмель, Н.А. Шип. – К., 1994. – 189 с.

Зміст:

Мельник Л.Г. Становлення символіки українського національного руху. – С. 6-14;

Скакун О.Ф. Ідея національного самовизначення в українській суспільно-політичній думці. – С. 15-30;

Сарбей В.Г. Розвиток української національної самосвідомості. – С. 30-43;

Іванова Л.Г. Початок українського національно-культурного відродження. – С. 44-56;

Шип Н.А. Український національно-культурний рух в умовах антиукраїнської політики російського царизму. – С. 56-90; .

Лавров Ю.П. Зародження українського національного руху в студентському середовищі. – С. 90-111;

Федьков О.М. Селянство в українському національному русі. – С. 112-133;

Горякіна В.С. Голос російської інтелігенції за свободу мови, освіти й культури українського народу. – С. 133-145;

Лисенко О.В. Виникнення й діяльність українських „просвіт”. – С. 145-158;

Єкельчик С.О. Український національний рух: здобутки та перспективи досліджень (замість післямови). – С. 159-167.

88. Нариси історії української інтелігенції (перша половина ХХ ст.). – У 3 кн. / Відп. ред. **Ю.О. Курносів**; Авт. кол.: **С.І. Білокінь, О.Д. Бойко, І.С. Брега, А.О. Буравченков, М.М. Варварцев, В.А. Гамачек, В.М. Даниленко, Г.В. Касьянов, М.В. Коваль, Н.В. Комаренко, Ю.Ю. Кондуфор, Ю.О. Курносів, О.І. Луцький, А.В. Санцевич, Д.В. Табачник, Л.І. Ткачова, В.Ю. Чоповський, О.Ф. Юрченко.** – К., 1994. – Кн. 1. – 138 с.

Зміст:

Курносів Ю.О. Передмова; Розд. I, § 1: Основні напрями дослідження. – С. 3-18;

Санцевич А.В., Варварцев М.М. Розд. I, § 2: Документальні джерела, радянська та зарубіжна історіографія проблеми. – С. 19-36;

Касьянов Г.В. Розд. II: Інтелігенція як соціально-історичний феномен. – С. 37-76;

Бойко О.Д., Буравченков А.О. Розд. III, § 1: Українська інтелігенція на чолі національно-визвольного руху 1917 р.; Розд. III, § 2: На шляху до української державності. – С. 77-110;

Кондуфор Ю.Ю., Білокінь С.І. Розд. III, § 3: Інтелігенція у вирі соціальних потрясінь. – С. 110-132.

89. Нариси історії української інтелігенції (перша половина ХХ ст.). – У 3 кн. / Відп. ред. **Ю.О. Курносів**; Авт. кол.:

С.І. Білокінь, О.Д. Бойко, І.С. Брега, А.О. Буравченков, М.М. Варварцев, В.А. Гамачек, В.М. Даниленко, Г.В. Касьянов, М.В. Коваль, Н.В. Комаренко, Ю.Ю. Кондуфор, Ю.О. Курносів, О.І. Луцький, А.В. Санцевич, Д.В. Табачник, Л.І. Ткачова, В.Ю. Чоповський, О.Ф. Юрченко. – К., 1994.
– Кн. 2. – 172 с.

Зміст:

Ткачова Л.І. Розд. IV, § 1: Дореволюційна інтелігенція в радянській суспільно-економічній системі; Розд. IV, § 2: Формування робітничо-селянської інтелігенції. – С. 3-32;

Даниленко В.М. Розд. IV, § 3: Ідеологічний вплив на інтелігенцію. – С. 32-44;

Білокінь С.І. Розд. IV, § 4: Посилення антирелігійної політики держави. – С. 44-57;

Ткачова Л.І. Розд. IV, § 5: Соціально-політичне обличчя нової інтелігенції. – С. 57-65;

Чоповський В.Ю. Розд. IV, § 6: Інтелігенція західно-українських земель. – С. 65-90;

Касьянов Г.В., Ткачова Л.І. Розд. V, § 1: Інтелігенція у розвитку народного господарства. – С. 91-121;

Даниленко В.М. Розд. V, § 2: Інтелігенція в суспільно-політичному житті. – С. 121-132;

Ткачова Л.І., Брега Г.С. Розд. V, § 3: Внесок інтелігенції в культурне будівництво. – С. 132-164.

90. Нариси історії української інтелігенції (перша половина ХХ ст.). – У 3 кн. / Відп. ред. **Ю.О. Курносів**; Авт. кол.: **С.І. Білокінь, О.Д. Бойко, І.С. Брега, А.О. Буравченков, М.М. Варварцев, В.А. Гамачек, В.М. Даниленко, Г.В. Касьянов, М.В. Коваль, Н.В. Комаренко, Ю.Ю. Кондуфор, Ю.О. Курносів, О.І. Луцький, А.В. Санцевич, Д.В. Табачник, Л.І. Ткачова, В.Ю. Чоповський, О.Ф. Юрченко.** – К., 1994.
– Кн. 3. – 153 с.

Зміст:

Ткачова Л.І., Комаренко Н.В., Юрченко О.Ф., Гамачек В.А. Розд. V, § 4: Соціально-побутові умови життя та діяльності інтелігенції. – С. 3-19;

Луцький О.І. Розд. V, § 5: Інтелігенція західних областей України на початку суспільних перетворень. – С. 19-42;

Брега Г.С., Юрченко О.Ф., Табачник Д.В. Розд. V, § 6: Участь у зміцненні безпеки України. – С. 42-63;

Коваль М.В. Розд. VI: У роки воєнних випробувань. – С. 64-138;

Курносів Ю.О. Післямова. – С. 139-144.

91. Німці в Україні, 20 – 30-ті рр. ХХ ст.: Зб. док. держ. арх. України / Упоряд.: **Л.В. Яковлєва, Б.В. Чирко, С.П. Чишко.** – К., 1994. – 243 с.

92. **Рєєнт О.П.** Більшовизм і українська революція 1917 – 1920 рр.: Спроба визначення характеру і динаміки соц. процесів / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1994. – 38 с.

93. **Рєєнт О.П., Андрусишин Б.І.** З'їзд поневолених народів (8-15 верес. 1917 р. н. ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1994. – 72 с.

94. **Ричка В.М.** Київська Русь: Проблема етнокультурного розвитку (конфес. аспект) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1994. – 32 с.

95. **Сарбей В.Г.** До вироблення концепції багатотомної „Історії українського народу”: Роздуми і пропозиції. – К., 1994. – 23 с.

96. Типові статті для зводу пам'яток історії та культури України: Зб. ст. / Відп. ред. **В.О. Горбик**; Упоряд.: **О.Д. Кузьминська.** – К., 1994. – 179 с.

97. **Ткаченко В.М.** Україна: Історіософія самоорганізації / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1994. – 41 с.

98. Толочко О.П. Русь: Держава і образ держави / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1994. – 37 с.

99. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: (Матеріали Четвертих Всеукр. іст. читань) / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), В.М. Горобець, О.І. Гуржій, В.М. Матях, А.Г. Морозов, В.М. Ричка, В.С. Степанков, А.Ю. Чабан, Ф.П. Шевченко. – К.-Черкаси, 1994. – 200 с.

Зміст:

Санцевич А.В. Невтомний трудівник на ниві історичної науки (до 80-річчя від дня народження Ф.П. Шевченка). – С. 3-10;

Дмитрієнко М.Ф., Ясь О.В. Оцінка наукового доробку Ф.П. Шевченка в українській історіографії еміграції та діаспори. – С. 10-15;

Степанков В.С. Українська національна революція XVII століття: проблема хронологічних рамок. – С. 15-19;

Горобець В.М. Українсько-російські відносини на переломі: 1657 – 1658 рр. (у пошуках передумов руїни). – С. 19-25;

Мойсієнко В.М. Особливості державного управління в Україні за часів Хмельниччини. – С. 25-27;

Чухліб Т.В. Козацькі компути останньої чверті XVII ст. як джерело до вивчення політичної історії Правобережної України. – С. 27-31;

Федорчук Я.О. Уряди України та Польщі в боротьбі за кримських союзників у 1654 р. – С. 31-34;

Путро О.І. Козацьке військо України-Гетьманщини в останні часи свого існування (соціально-політичний аспект). – С. 34-39;

Мацьків Т. Зборівський українсько-польський договір 1649 р. у тогочасних західноєвропейських джерелах. – С. 39-41;

Сас П.М. Політичний проект Северина Наливайка 1596 р. – С. 41-43;

Масненко В.В. Історична доля м. Черкаси у контексті руйнування Правобережної Гетьманщини у 60 – 70 рр. XVII ст. – С. 44-48;

Ричка В.М. Місця поховання І.Мазепи: пошуки та наукові гіпотези. – С. 48-50;

Стороженко І.С. Битва під Батогом 1-2 червня 1652 р. – С. 51-55;

Герасименко Н.О. Києво-Межигірський монастир і Запорозька Січ (до історії взаємозв'язків). – С. 55-57;

Чабан А.Ю. Середнє Подніпров'я як центр державотворчих процесів у козацьку добу історії України. – С. 57-61;

Щербак В.О. До витоків українського козацтва. – С. 61-66;

Шевченко Н.В. До питання про еволюцію державного устрою Гетьманщини XVIII ст. – С. 66-69;

Мельник Л.Г. Склад депутації від України до комісії по складанню нового „Уложения” 1767 – 1768 рр. – С. 70-73;

Шамрай М.Г. Чи був Богдан Хмельницький учасником повстань 30-х рр. XVII ст.? – С. 73-75;

Мицик Ю.А., Тарасенко І.Ю. До біографії Яна Оришовського. – С. 75-82;

Смолій В.А. За рядками одного листа канцлера О.Безбородька. – С. 83-84;

Газін В.В. „Чорна рада” 1663 р.: її підґрунтя та наслідки для Української козацької держави. – С. 85-88;

Гуржій О.І. Остаточна ліквідація державних кордонів України в другій половині XVIII ст. – С. 89-93;

Пірко В.О. Наступ на землі Війська Запорозького в період Нової Січі. – С. 93-95;

Шама О.І. „Шляхетське” розуміння держави і Люблінська унія 1569 р. – С. 95-98;

Ілько В.І., Олашин М.В. Вплив Визвольної війни на піднесення опришківського руху в Закарпатті. – С. 98-101;

Кулинич І.М. Релігійні мотиви у визвольній боротьбі українського народу напередодні та в роки Національно-визвольної війни XVII ст. – С. 101-104;

Пономаренко М.Ф. Державотворчі процеси на Черкащині. – С. 104-106;

Цибульський В.І. Передумови Визвольної війни українського народу середини XVII ст. в англомовній історіографії (1945 – 1990 рр.). – С. 106-110;

Станіславський В.В. Константинопольський мирний договір: рішення та наслідки для Запорозької Січі. – С. 110-113;

Гоцуляк В.В. Людина козацької доби. – С. 114-115;

Горішній П.А., Рудич Т.О. Дослідження залишків козацького цвинтаря XVII ст. в Чигирині. – С. 116-118;

Мицик Ю.А. Деякі збірки листів до Т.Замойського як джерело до історії запорозького козацтва першої третини XVII ст. – С. 118-122;

Почепцов В.І. Домонтівська сотня. – С. 122-123;

Леп'явко С.А. Перші походи Семерія Наливайка (червень – липень 1594 р.). – С. 123-127;

Панашенко В.В. Побут і звичаї козацької старшини. – С. 127-132;

Поліщук В.Т. Українське письменство XVII ст. у контексті загальнокультурного розвитку України. – С. 132-135;

Струкевич О.К. Розділення влади в Лівобережній Україні в період функціонування другої Малоросійської колегії. – С. 135-139;

Шама О.І. До історії повітових сеймиків (1569 р.). – С. 139-140;

Корновенко С.В. Державотворчі традиції українців Середнього Подніпров'я. – С. 140-142;

Гром В.М. Початковий етап Хмельниччини у висвітленні української зарубіжної історіографії. – С. 142-146;

Морозов А.Г. Економічні наслідки Визвольної війни. – С. 146-148;

Гурбик А.О. Волочна поміра в Україні XVI ст. – С. 148-151;

Донченко Л.О. Деякі аспекти суспільно-психологічного відображення та генези національної самосвідомості українців

у XVIII ст. в контексті історичної пам'яті про Хмельниччину.
– С. 151-153;

Верховський М.Н. Питання історії українського козацтва в працях М.О. Максимовича. – С. 153-155;

Верба І.В. Україна-Гетьманщина у наукових студіях О.П. Оглоблина. – С. 155-157;

Водотика С.Г. Механізм реалізації політичної влади в Гетьманщині протягом другої половини XVII ст. в оцінці Л.О. Окиншевича. – С. 158-161;

Матях В.М. Основні напрями дослідження історії Гетьманщини на сторінках часопису „Киевская старина”. – С. 162-165;

Криlach К.І. Задунайська Січ у працях Ф.К. Вовка. – С. 165-167;

Перехрест О.Г. Освітня і культурна діяльність Генеральної військової канцелярії у другій половині XVII ст. – С. 168-170;

Верменич Я.В. Питання української козацької державності в історіософії М.І. Костомарова. – С. 170-173;

Пилипенко О.Є. Універсали гетьманів України як історичне джерело вивчення історії ніжинського грецького братства (середина XVII – перша половина XVIII ст.). – С. 173-174;

Палієнко В.І. З історії козацької артилерії (XVII – XVIII ст.). – С. 174-178;

Статі Л.Д., Бутенко Р.К. Розвиток державної ідеї в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. – С. 179-181;

Кагамлик С.Р. Київська академія, як центр формування української національної еліти (друга половина XVII – перша половина XVIII ст.). – С. 181-184;

Кисіль С.А. Українська освіта в кінці XVI – першій половині XVII ст.: культурологічний аспект. – С. 184-186;

Коваленко О.Б. „Освічений гетьманат” Кирила Розумовського (До постановки проблеми). – С. 186-192;

Єрмаков І.Г. Сучасній школі – демократичні козацькі традиції освіти й виховання. – С. 192-195;

Костюкова О.М. Архівні документи про збереження і використання пам'яток історії, культури та природи на Черкащині. – С. 196;

Мельниченко В.М. Увічнення історичних пам'яток козацької доби на Черкащині. – С. 197-198.

100. **Хміль І.В.** На шляху відродження української державності: (Укр. нац. конгрес-з'їзд 6-8 квіт. 1917 р.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **О.Б. Головка**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1994. – 62 с.

1995 рік

101. **Вронська Т.В.** В умовах війни: Життя та побут населення міст України (1943 – 1945 рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **О.Б. Головка**, **В.М. Даниленко**, **В.С. Коваль**, **Н.А. Шип.** – К., 1995. – 83 с.

102. Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні: Причини і наслідки: Міжнар. наук. конф., м. Київ, 9-10 верес. 1993 р. Матеріали / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1995. – 199 с.

Зміст:

Жулинський М. Вступне слово. – С. 7-8;

Кравчук Л. Ми не маємо права знехтувати уроками минулого. – С. 8-11;

Драч І. Право виставити рахунок. – С. 12-14;

Мейс Дж. Політичні причини голодного мору. – С. 14-22;

Кульчицький С. Терор голодом як інструмент колективізації сільського господарства. – С. 23-35;

Ивницький Н. Голод 1932 – 1933гг.: хто винуват? (По документам „Кремлевского архива”). – С. 35-44;

Зеленин И. Чрезвычайные хлебозаготовительные комиссии в 1932 – 1933 гг. (Украина, Северный Кавказ, Поволжье). – С. 45-52;

Косик В. Голод – геноцид 1932 – 1933 років. – С. 52-62;

Куромия Х. Голод и „враги народа”. – С. 62-65;

- Марочко В.** Національний аспект голодомору 1932 – 1933 рр. в Україні. – С. 66-74;
- Дмитрієнко М., Маркова О.** Людські втрати України у ХХ ст.: історико-картографічний аспект. – С. 74-84;
- Морозов А.** Економічні передумови продовольчого терору в українському селі на початку 30-х років. – С. 84-90;
- Панченко П.** Тоталітарна держава і проблема голоду в історичній ретроспективі. – С. 90-95;
- Горошко С.** Голод як засіб боротьби тоталітарної держави проти селян. – С. 95-105;
- Коган В., Нагорна-Персидська Р.** Медичні аспекти голоду 1932 – 1933 рр. в Україні. – С. 106-113;
- Осколков Е.** Голод 1932 – 1933 гг. в зернових районах Северо-Кавказского края. – С. 113-123;
- Кодрашин В.** Голод в Поволжье. – С. 123-132;
- Троян М.** Голодомор 1932 – 1933 років у Донбасі. – С. 132-140;
- Шульга І.** Голод 1933 р. на Поділлі. – С. 141-145;
- Єрмак О.** Хлібозаготівельна кампанія 1932 – 1933 рр. на Полтавщині та її особливості. – С. 145-148;
- Шаповал Ю.** Стенограма і протокол III конференції КП(б)У як джерело вивчення голоду 1931 – 1932 рр. і голодомору 1932 – 1933 рр. – С. 149-156;
- Яковлева Л.** Архівні джерела з історії голоду, голодомору і голодувань в ЦДАВО України. – С. 157-167;
- Шаталіна Є.** Вклад Володимира Маняка і Лідії Коваленко у створення джерельної бази з історії голодомору. – С. 167-170;
- Перковський А.** До питання про закономірність голодоморів чи загрози голоду в умовах соціалістичної системи. – С. 170-181;
- Мовчан О.** Голод 1921 – 1923 років в Україні. – С. 181-188;
- Веселова О.** Голод в Україні 1946 – 1947 років. – С. 188-193.
103. **Горобець В.М.** Від Союзу до інкорпорації: Укр.-рос. відносини другої половини ХVII – першої чверті ХVIII ст. / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк,

О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1995. – 69 с.

104. **Дзьобак В.В.** Отаман Тарас Бульба-Боровець: (Штрихи до політ. портр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М. Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1995. – 90 с.

105. **Доба Богдана Хмельницького: (До 400-річчя від дня народження великого гетьмана):** Зб. наук. пр. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.І. Гуржій, В.М. Матях, П.М. Сас, В.С. Степанков, Т.В. Чухліб, Ф.П. Шевченко.** – К., 1995. – 285 с.

Зміст:

Смолій В. Гетьман Богдан Хмельницький і його доба. – С. 7-25;

Мицик Ю. Політичні концепції Богдана Хмельницького: деякі аспекти реалізації. – С.25-39;

Степанков В. Розвідувальна служба Української держави в роки Хмельниччини (1648 – 1657). – С. 40-61;

Стороженко І. Воєнно-стратегічна мета повстання під керівництвом Богдана Хмельницького у березні – травні 1648 р. – С. 62-73;

Горобець В. Переяславсько-Московський договір 1654 р.: результати і наслідки (з історії українсько-російських відносин доби Богдана Хмельницького). – С. 73-94;

Шевченко Ф. Історичне минуле у сприйнятті Богдана Хмельницького. – С. 94-108;

Гурбик А. Сподвижник Богдана Хмельницького Антон Жданович. – С. 109-120;

Брехуненко В. Донське козацтво як чинник зовнішньої політики Богдана Хмельницького. – С. 120-141;

Чухліб Т. Соротники Богдана Хмельницького: військово-політична діяльність Євстафія Гоголя (1648 – 1679 рр.). – С. 142-158;

Гуржій О. Про деякі оцінки політичної й військової діяльності Богдана Хмельницького в історичних піснях та думках українського народу. – С. 161-167;

Пінчук Ю. Постать Богдана Хмельницького у творчості М.І. Костомарова. – С. 167-184;

Мельник Л. Державотворча діяльність гетьмана Богдана Хмельницького в оцінках М.Грушевського і В.Липинського (порівняльний аналіз). – С. 185-200;

Гром В., Цибульський В. Передумови і причини козацького повстання 1648 року у висвітленні української зарубіжної історіографії. – С.201-220;

Стафійчук В. Розвиток формуляру директивно-розпорядчих документів Гетьманщини. – С. 223-232;

Матях В. „Шведська карта” у політичних комбінаціях Богдана Хмельницького (з приводу неопублікованих праць І.П. Крип’якевича та М.Ф. Владимирського-Буданова). – С. 235-242;

Крип’якевич І. Данило Олівеберг де Грекані дипломат часів Хмельниччини. – С. 243-252;

Владимирський-Буданов М. О взаимоотношениях Богдана Хмельницкого с Швецией в 1655 – 1657 гг. – С. 253-265;

Мицик Ю. Три листи до історії Хмельниччини з архівосховищ Польщі. – С. 265-272;

Горішній П. Археологічні дослідження у Суботові. – С. 275-285.

106. Доповіді [міжнар. наук. конф.] Афіни, 16–20 жовт. 1995 р. – К., 1995. – 40 с.

Зміст:

Смолій В. Вступ. – С. 3-4;

Федорова И.И. Украина – Греция: диалог культур (эллинистический идеал и эстетические ценности украинской культуры). – С. 5-8;

Брайчевская Е.А. Митрополиты-греки в политической и культурной жизни Древней Руси. – С. 8-10;

Пряхин Ю.Д. Поселение в Приазовье греческих волонтеров – участников Крымской (Восточной) войны 1853 – 1856 годов. – С. 11-17;

Чишко В.С. Воссоздание в портретах истории греческой диаспоры на Украине. – С. 18-20;

Терентьева Н.А. Просветительская деятельность греков в Украине (XVII – XIX ст.). – С.20-29;

Балабанов К.В. Роль образования в духовном возрождении греков Приазовья: история, современность и перспективы. – С. 30-33;

Ишуніна Н.В. Взаємозв'язки громадських організацій України та Греції. – С. 33-35;

Клименко Н.Ф. Словообразовательный потенциал грецизмов в современном украинском языке. – С. 36-39.

107. Исторична спадщина у світлі сучасних досліджень: Величко, Маркович, Маркевич, Костомаров, Яворський /За ред. **В.А. Смолія, Ю.А. Пінчука.** – К., 1995. – 190 с.

Зміст:

Пінчук Ю. Передмова. – С. 3-4;

Герасименко Н.О. Историчні події 1648– 1657 рр. В Україні у висвітленні С.В. Величка. – С. 5-59;

Нерод В.О. Україна в працях істориків Я.М. Марковича і М.А. Маркевича. – С. 60-93;

Пінчук Ю.А. М.І. Костомаров і його історіографічна концепція. – С. 94-107;

Санцевич А.В. М.І. Яворський – видатний український історик. – С. 108-122.

108. Історія українського середньовіччя: Козацька доба: Зб. наук. пр. (На пошану іст., лауреата Держ. премії ім. Т.Шевченка Олени Михайлівни Апанович): У 2 ч. / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **В.С. Коваль, С.В. Кульчицький, Л.П. Маркітан, О.Є. Маркова, С.І. Попович, В.А. Смолій, Д.В. Табачник, О.В. Ясь.** – К., 1995. – Ч. 1. – 162 с.

Зміст:

Смолій В. Відновлюючи наукову традицію. – С. 4-5;

Дмитрієнко М. Жіночий портрет в історичному інтер'єрі. – С. 5-28;

Брайчевський М. Русь – Україна і Русь Росія. – С. 28-35;

Смолій В. Україна у другій половині XVII – XVIII ст.: основні напрями соціальної політики. – С. 35-49;

Гуржій О. Державні кордони України та їх поступова ліквідація наприкінці XVII – XVIII ст. – С. 50-71;

Гром В., Цибульській В. Переяславська рада 1654 року в українській зарубіжній історіографії. – С. 71-84;

Хижняк З. Києво-Могилянська Академія й українське козацтво. – С. 84-95;

Кірсенко М. Традиція козацтва і сучасна Україна. – С. 95-103;

Дзира Я. Третій президент. – С. 103-111;

Ясь О. Державницький напрям в українській історіографії першої третини ХХ ст.: становлення, формування, вплив. – С. 111-133;

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Маргіналістика – спеціальна дисципліна історичного циклу. – С. 133-152;

Дубровіна Л. Рукописна книга як історико-культурологічне джерело і проблеми її джерелознавчого вивчення. – С. 152-162.

109. Історія українського середньовіччя: Козацька доба: Зб. наук. пр. (На пошану іст., лауреата Держ. премії ім. Т.Шевченка Олени Михайлівни Апанович): У 2 ч. / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **В.С. Коваль**, **С.В. Кульчицький**, **Л.П. Маркітан**, **О.Є. Маркова**, **С.І. Попович**, **В.А. Смолій**, **Д.В. Табачник**, **О.В. Ясь**. – К., 1995. – Ч. 2. – 134 с.

Зміст:

Пономарів О. З історії назв козацьких реалій. – С. 4-9;

Шевченко Ф. Представники різних народностей в українському козацькому війську під час Визвольної війни. – С. 9-18;

Кириченко С. Ми таки козацька державницька нація. – С. 19-25;

Бузало В. Однострої Слобідських козацьких та гусарських полків 1743 – 1784 рр. – С. 25-33;

Савчук Ю. Українська родова геральдика: стан та перспективи розвитку. – С. 33-51;

Томозов В. З генеалогії козацьких родів: Костянтиновичі та Вернадські. – С. 52-63;

Стрижак О. Козацтво в топонімії України. – С. 63-87;

Титова О. Проблеми вивчення матеріальної культури козацької доби. – С. 87-92;

Герасименко Н. „Людина вчена, поет прекрасний!“ (Данило Братковський у зображенні Самійла Величка). – С. 92-101;

Хведченя С. Гетьман Мазепа – фундатор київських храмів. – С. 101-107;

Колосова В. Твір Касіяна Соковича „Вірші на жалосний погреб Петра Сагайдачного“. – С. 107-123;

Степанович Є. Літопис як вид історичного джерела. – С. 123-132.

110. **Кулинич І.М., Кривець Н.В.** Нариси з історії німецьких колоній в Україні / Відп. ред. **Ф.П. Шевченко.** – К., 1995. – 272 с.

111. **Кульчицький С.В.** УСРР в добу нової економічної політики (1921 – 1928 рр.): Спроба побудови концептуальних засад реальної історії. – К., 1995. – 203 с.

112. **Лісевич І.Т.** Родом з України...: (Польська нац. меншина і культурне життя на Наддніпрянській Україні у другій половині ХІХ – на почат. ХХ ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1995. – 103 с.

113. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. [Присвяч. відом. укр. вчен.-іст.-германісту, д-ру іст. наук, проф. Івану Марковичу Кулиничу у зв'язку з його 70-річчям] / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.М. Варварцев, М.В. Грищенко, І.М. Кулинич, І.М. Мельникова, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань, В.І. Яровий.** – К., 1995. – Вип. 5. – 152 с.

Зміст:

Слово про вченого. – С. 3-4;

Мельникова І.М. Біля джерел формування зовнішньої політики суверенної Української держави. – С. 5-30;

Грищенко М.В. Відносини України з державами – республіками колишнього Союзу (1990 – перша пол. 1993 р.). – С. 31-47;

Клоков Є.В. Позиція України в ООН з найважливіших проблем сучасності. – С. 48-64;

Знаменська М.В. Взаємовідносини громадськості України з діаспорою. – С. 65-80;

Павленко Г.В. Німецька колонізація на Закарпатті у XVIII – XIX ст. – С. 81-96;

Гайдош М., Конечни С. До питання про політико-правове становище русинів-українців у Словаччині (1944 – 1948 рр.). – С. 97-106;

Варварцев М.М. З України до італійських центрів гуманітарних наук (друга пол. XIX ст.). – С. 107-118;

Кураєв О.О. Взаємозв'язки України і Франції у сфері театрального та музичного життя у другій половині XIX – на початку XX ст. – С. 119-126;

Кулинич І.М. „Щоденник” Еріха Лясоти як джерело для вивчення історії України другої половини XVI ст. – С. 127-135;

Сліпецький О.С. Російська історіографія та публіцистика кінця XIX – початку XX ст. про німецькі колонії у Наддніпрянській Україні та Криму. – С. 136-143;

Віднянський С.В., Вовканич І.І. Перша світова війна, модерна демократія та Т.Г. Масарик. – С. 144-148.

114. **Павленко В.В.** Українсько-болгарські взаємини, 1918 – 1939 рр. / Відп. ред. **П.С. Сохань**. – К., 1995. – 224 с.

115. Пам'ятні дати історії України на 1995 рік: Іст.-хронол. довід. / Упоряд. **В.І. Палієнко**. – К., 1995. – 35 с.

116. **Панашенко В.В.** Соціальна еліта Гетьманщини (друга половина XVII – XVIII ст.) / Відп. ред. **Ф.П. Шевченко**. – К., 1995. – 211 с.

117. **Санцевич А.В.** М.І. Яворський: Нарис життя та творчості / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип**. – К., 1995. – 61 с.

118. Григорій Якович Сергієнко: Матеріали до біогр. / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Упоряд. **В.М. Матях**. – К., 1995. – 47 с.

119. **Сідак В.С.** Контррозвідка останнього гетьмана: Нарис. – К., 1995. – 50 с.

120. **Сідак В.С.** Повстансько-Партизанський Штаб Державного Центру УНР в еміграції (1921 р.): Нарис. – К., 1995. – 66 с.

121. **Ткаченко В., Реєнт О.** Україна: На межі цивілізації (іст.-політол. розвідки) / Відп. ред. **В.М. Даниленко.** – К., 1995. 159 с.

122. Україна – Греція: Історія та сучасність. Тези II міжнар. наук. конф., м. Київ, 22 – 24 лют. 1995 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **Ю.Д. Пряхін, Н.О. Терентьєва, Є.К. Чернухін, Б.В. Чирко.** – К., 1995. – 183 с.

Зміст:

Вдовиченко И.И. Коллекция краснофигурной керамики Феодосийского краеведческого музея. – С. 3-4;

Лейпунская Н.А. Скульптура из Ольвии. – С. 4-5;

Назаров В.В. По поводу локализации острова св. Эферия. – С. 5-7;

Назарчук В.И. Греческая художественная посуда в конце 6 в. до н. э. – С. 8-10;

Русяєва А.С. “Борисфенітська промова” Діона Хрисостома як критерій для вияснення деяких аспектів історії Ольвії. – С. 11-13;

Семененко О.І. Інтер’єр античних землянок пізньо-архаїчного часу у Північному Причорномор’ї. – С. 13-14;

Скорый С., Хохоровски Я. Большой рыжановский курган – усыпальница скифской степной элиты в Украинской Лесостепи (к истории раскопок и перспективам исследования). – С. 15-17;

Скржинская М.В. Амазонки и аримаспы в изображении афинских художников (по коллекциям ваз из Северного Причерноморья). – С. 17-20;

Delidis A. Relations between Greeks and Russians (1695 – 1827). – С. 21-24;

Terentjeva E. Greek Maecenas Ivan Vouchina in Spiritual Life of Ukraine (the end of XIX cent.). – С. 24-26;

Димитрокопулос Ф.А. (Греція). – С. 26-27;

Димопулос С. (Греція). – С. 28-29;

Ламбропулу С. (Греція). – С. 30-31;

Бабич Б.И. Керченское греческое культурно-просветительное общество (КГКПО) (становление, цели, результаты деятельности). – С. 31-32;

Балабанов К.В. Роль Мариупольского гуманитарного института в развитии эллинизма в Приазовье: проблемы и перспективы. – С. 32-36;

Бахревский Е.В. Правовое положение немусульман (греков) в Крыму в XVI – XVII вв. – С. 36-38;

Боенко К.Н., Дынгес А.А. Число жителей и размещение греческих общин Донецкой губернии в 1923 году. – С. 39-40;

Бойко М.К., Воронко О.Г. Компактні поселення греків в Україні за підсумками всесоюзного перепису населення 1926 р. – С. 41-42;

Бондарева Т.В. А.В. Суворов как руководитель переселения христиан (греков и армян) из Крыма в Россию. – С. 42-45;

Ботушанская О.Ф. Г.Г. Маразли и Одесская городская публичная библиотека. – С. 45-47;

Быковская Н.В. Благотворительная деятельность греческой общины Керчь – еникальского градоначальства во 2-й пол. XIX – нач. XX вв. – С. 48-49;

Брайчевська О.А. Митрополити-греки у політичному та культурному житті стародавньої Русі. – С. 50-51;

Буцко О.В. Интернациональный характер греческого движения сопротивления в годы Второй мировой войны. – С. 52-54;

Войналович О.О. Проблеми організації освіти серед грецького населення України в 20 – 30-х рр. – С. 54-56;

Галенко А.И. Греческие традиции Северного Причерноморья. – С. 56-59;

Данилюк Ю.З. Масові незаконні репресії щодо грецького населення в Україні в другій половині 30-х рр. – С. 60;

Демин О.Б. Участие греков в работе Императорского одесского общества истории и древностей. – С. 61-63;

Дынгес А.А. Численность и размещение греческих общин на территории Донецкой области в конце 80-х – начале 90-х годов. – С. 63-65;

Дмитриенко М.Ф., Ясь А.В. Капниссисы-капнисты: проблема личности и рода в этнической истории. – С. 65-69;

Жук В.Н. Греки та І.П. Котляревський. – С. 69-73;

Золотарев Д.Ю. Некоторые материалы ЦГА Крыма как источник по истории формирования греческой диаспоры в российской империи во II-й половине XIX – начале XX веков. – С. 73-75;

Керасиди Н.Х. Из истории крымских греков XX столетия. – С. 75-76;

Козіна Н.І. З історії культурних традицій маріупольських греків (творчість А.І. Куїнджі). – С. 76-77;

Костенко І.П. Благодійна діяльність З.К. Каплані. – С. 78-79;

Лихачева Л.Б. Роль греческих общин в развитии социальной инфраструктуры сел Мариупольщины (к. XIX – н. XX вв.). – С. 80-83;

Любченко В.Г. До питання про взаємовідносини властей і жителів Ніжина з ніжинськими греками. – С. 83-85;

Матвеева Л.В. Бузескул – історик Греції. – С. 85-87;

Мисюревич О.Е. Константин Икономос и его литературная деятельность в Одессе и С.-Петербурге в 1821 – 1832 гг. – С. 87-90;

Непомнящий А.А. Исследование греческих общин в Крыму в XIX – нач. XX веков. – С. 90-92;

Никольский В.Н. “Директива НКВД № 50215” (репрессии 30-х гг. как средство ликвидации общинных традиций греков). – С. 92-93;

Парадисопулос С. Деятельность греческого благотворительного общества в Одессе в 1871 – 1896 гг. – С. 93-95;

Піддубний А.С., Яцюк М.М. Будівництво приходських церков в грецьких общинах Донбасу в кінці XVIII століття. – С. 95-97;

Пилипенко О.Є. Торгівля ніжинських греків на Україні (кінець XVII – перша половина XVIII ст.). – С. 97-100;

Пономарів О. Грецизми як один із складників української лексики. – С. 100-101;

Посохова Л.Ю. Про початок вивчення грецької історії та культури у Харкові у XVIII ст. – С. 101-102;

Пряхин Ю.Д. Греческое население Феодосии (конец XVIII – XIX вв.). – С. 102-106;

Ростовська О.В., Родін С.М. Культурно-освітнє життя грецької общини в Ніжині в XIX ст. – С. 106-109;

Саенко Р.И. Мариуполь и греческие села Приазовья в конце XVIII – первой четверти XIX вв. (по материалам Мариупольского краеведческого музея). – С. 109-112;

Семесько Т.Н. Грецький Катерининський монастир в Києві. – С. 112-113;

Содомора П.А. Грецькі науковці у Львові та Острозі. – С. 113-115;

Соколовская О. Новые материалы по истории греческой диаспоры Черного и Азовского морей конца XIX – нач. XX вв. – С. 115-118;

Ставицька Н.П. Проведення науково-дослідної і культурно-освітньої роботи серед грецького населення України у 20-х роках. – С. 118-120;

Ставнюк В.В. Для античної спадщини в Україні: М.Грушевський про історію Давньої Греції. – С. 120-122;

Терезов В.Я., Терезова О.В. Участь грецької общини Львова в успенському ставропігійському братстві (XVI – XVIII ст.). – С. 122-125;

Терентьева Н.А. Греческие купцы в Одессе (XIX столетие). – С. 125-128;

Томозов В.В. Из генеалогии рода Мазараки. – С. 128-131;

Чернухин Є.К. Книга пожертв Ніжинського грецького братства (1696 – 1786 рр.). – С. 131-133;

Чирко Б.В. Грецька національна меншина в Україні (20-ті – 30-ті рр. XX ст.). – С. 133-135;

Чишко В.С., Терентьева Н.А. Деятели науки и культуры на страницах украинского биографического словаря. – С. 135-136;

Араджиони М.А. К истории изучения этнической истории и культуры греков Северного Приазовья в 1925 – 1930 гг. – С. 137-139;

Джола І.Т. Пісенний фольклор греків Маріупольщини: традиції і сучасність. – С. 140-141;

Ефимов А.В. Прозвища (“лагабы”) у тюркоязычних народів Крима (на прикладі греків-урумів с. Комарь Великоновоселківського району Донецької області). – С. 141-142;

Коссе А.П. Обряд жертвоприношення як складова частина грецького свята “панаир” (за матеріалами польових досліджень в Старобешевському і Тельмановському районах Донецької області в 1993 р.). – С. 142-144;

Лазариди С.А., Араджиони М.А. Деякі зауваження про епіграфічні матеріали, знайдені на християнському грецькому некрополі XVII – XX вв. в с. Високе (Керменчик) Бахчисарайського району Республіки Крим. – С. 144-146;

Лыганова Л.А. Жилища греків кінця XIX – початку XX вв. (за матеріалами етнографічної експедиції Кримського відділення інституту вивчення сходознавства АН України в Старобешевському і Тельмановському районах Донецької області). – С. 147-149;

Максимова Т.А. Прядіння, ткацтво і ковродієння у приазовських греків (за матеріалами польових досліджень 1993 р. в Донецької області України). – С. 149-151;

Моруженко О.Б. Відродження традиційних свят і обрядів в грецьких громадах Приазов'я в 60 – 90-х роках XX століття. – С. 151-152;

Мухина В.В. Родильно-крестильна обрядність у приазовських греків (за матеріалами польових досліджень в Старобешевському і Тельмановському районах Донецької області України в 1993 р.). – С. 153-155;

Наумова І.А. Колекція традиційного грецького текстилю в Донецькому краєзнавчому музеї. – С. 155-157;

Пономарева І.С. Про етнокультурні процеси в грецькій діаспорі Приазов'я. – С. 157-159;

Темир С.К. К антропонімії греків (урумів) с. Старомлиновка (Керменчик) Великоновоселківського району Донецької області. – С. 159-162;

Хорош Н.А. Обрядные песни (“колядки”) в фольклоре греков Приазовья. – С. 162-164;

Черкасов А.В. Традиционный костюм чабана (по материалам полевых исследований материальной культуры приазовских греков в 1993 г.). – С. 164-167.

123. Україна у Другій світовій війні: Уроки іст. та сучасність: Матеріали міжнар. наук. конф. (27 – 28 жовт. 1994 р.) / Відп. ред. **М.В. Коваль**. – К., 1995. – 283 с.

Зміст:

Коваль М.В. Визволення України від нацистських окупантів: погляд через півстоліття. – С. 7-14;

Шиловцев О.В. Деякі уроки і актуальні проблеми історії України в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 15-23;

Стецкевич В.В. Воєнно-мобілізаційна кампанія в Україні у перший період війни. Історіографічні нотатки. – С. 23-28;

Сербин Р. Україна в другій світовій війні – проблема понять. – С. 29-38;

Хміль І.С. Правдиво – значить конкретно-історично і всебічно (про місце і роль України у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.). – С. 38-45;

Мейс Дж. Україна напередодні другої світової війни. – С. 46-50;

Муковський І.Т. Військова мобілізація в Україні (друга половина 1941 р. – перша половина 1942 р.). – С. 53-58;

Гриневич В.А. Українці у складі Червоної армії: кількісний аспект питання. – С. 59-63;

Пронько В.А. Изгнание врага с территории СССР и Украины: цена освобождения. – С. 63-72;

Тронько П.Т. Про участь комсомольців і молоді України у боротьбі проти гітлерівських загарбників у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 72-79;

Галаган В.Я. До питання про призов жінок України у Червону армію та навчання їх військових спеціальностей. – С. 79-84;

Маслов А.А. Причины и характер безвозвратных потерь генеральского состава Советских Вооруженных Сил в Украине

в період Великої Отчественной війни 1941 – 1945 гг. – С. 84-88;

Кочерга Л.К. Допомога військам ППО та МППО з боку державних органів та громадських організацій України в період війни. – С. 89-91;

Лисенко О.Є. До питання про участь українців у військах держав – учасниць другої світової війни. – С. 91-96;

Денисенко Г.Г. Дослідження пам'яток подій 1939 – 1941 рр. в Україні. – С. 96-101;

Кулинич І.М. “Незалежна” Україна у пангерманських та фашистських планах. – С. 105-111;

Ветров І.Г. Україна в економічних планах правлячих кіл фашистської Німеччини напередодні нападу на Радянський Союз. – С. 112-117;

Медведок П.В. Щодо структури нацистських каральних органів на окупованій території України. – С. 118-123;

Шевченко Ф.П. Антинацистські виступи у німецькій окупаційній армії в Україні (1941 – 1944 рр.). – С. 123-128;

Король В.Ю. До питання трагедії радянських військовополонених на території України (1941 – 1944 рр.). – С. 129-134;

Клоков В.И. Две тенденции в освещении партизанской борьбы в тылу немецко-фашистских захватчиков в Украине. – С. 137-145;

Філіпов В.К. Взаємодія партизанських формувань з військами Воронежського фронту при визволенні Лівобережної України. – С. 145-148;

Руденко Н.М. Громадяни України – учасники партизанського руху в Білорусії. – С. 148-158;

Подольський А.Ю. Єврейський рух Опору в Україні під час нацистської окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 158-159;

Кентій А.В., Папакін Г.В. Стратегія “двофронтової” боротьби. ОУН – УПА у 1943 – 1944 рр.: мовою документів, очима істориків. – С. 163-169;

Косик В. Німеччина й українське питання (жовтень 1938 – грудень 1941). – С. 169-179;

Войцеховский А.А. Украинское звено общеевропейского коллаборационизма в годы второй мировой войны. – С. 180-187;

Кучер В.І. Трансформація поглядів провідників ОУН – УПА у роки другої світової війни. – С. 188-193;

Сергійчук В.І. Діяльність оунівського підпілля на сході України. – С. 193-196;

Бутко С.В. Проблеми міжнаціональних відносин у політиці ОУН і УПА. – С. 197-200;

Кушпета О. Степан Бандера – провідник національної революції, державницький муж. – С. 200-206;

Мазило І.В. ОУН – УПА на Вінниччині. – С. 206;

Кондратенко Л.В. Сталінські командно-адміністративні важелі управління економікою України у передвоєнні роки. – С. 209-217;

Чернега П.М., Сушко О.О. Внесок трудівників підприємств танкової промисловості України у зміцнення обороноздатності СРСР. – С. 217-219;

Панченко П.П. Деякі проблеми соціально-економічних і політичних процесів в Україні на етапі завершення Великої Вітчизняної війни і у повоєнні роки. – С. 220-225;

Першина Т.С. До питання про формування господарської номенклатури в Україні (1943 – 1945 рр.). – С. 225-233;

Хойнацька Л.М. Особливості відбудови машинобудівної індустрії України (1943 – 1945 рр.). – С. 233-240;

Буцко О.В. К истории украинско-польского переселения 1944 – 1946 гг. – С. 241-245;

Вронська Т.В. Допомога української громади США та Канади цивільному населенню України (1941 – 1945 рр.). – С. 246-249;

Тимченко А.П. Участие милиции Украины в ликвидации последствий немецко-фашистского оккупационного режима. – С. 249-253;

Темко Г.Д. Військова доктрина України: геополітичний аспект. – С. 256-259;

Давыденко А.З. Иноземные нашествия на земли восточных славян: связь времен. – С. 260-267;

Артемов А.С. Новая экспозиция Украинского государственного музея истории Великой Отечественной войны 1941 – 1945 гг. – С. 268-272;

Зінченко Ю.І. Правда та вигадки про долю кримських татар у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 273-278;

Пузько С.П. Роль Київського військового гуманітарного інституту в підготовці професійних кадрів для Української армії. – С. 278-279.

124. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: (Матеріали П'ятих Всеукр. іст. читань) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.І. Гуржій**, **В.М. Матях**, **А.Г. Морозов**, **В.М. Ричка**, **А.Ю. Чабан**, **Т.В. Чухліб**, **Ф.П. Шевченко**. – К., 1995. – 220 с.

Зміст:

Смолій В.А. Богдан Хмельницький: політичний і соціальний аспекти діяльності. – С. 3-5;

Степанков В.С. Роль Богдана Хмельницького в історичній долі України. – С. 5-11;

Мойсієнко В.М. Деякі аспекти становлення державності за часів Хмельниччини. – С. 11-15;

Любченко В.Г. Формування національної державності в Україні у 1648 – 1649 рр. – С. 16-18;

Мельниченко В.М. Політика Богдана Хмельницького у господарській сфері. – С. 19-20;

Герасименко В.М., Трофанчук Г.І. Держава Богдана Хмельницького на міжнародній арені. – С. 21-22;

Горошко С. Суспільно-політичні та особисті інтереси Богдана Хмельницького напередодні та у ході визвольної війни. – С. 23-25;

Гоцуляк В.В. Чи помстився Богдан Хмельницький Д.Чаплинському? – С. 25-26;

Федорук Я.О. Молдавська політика Богдана Хмельницького 1654 р. і Габсбурги. – С. 27-30;

Стороженко І.С. Волинь і Поділля у стратегічних планах Богдана Хмельницького. – С. 30-33;

Харишин М.В. Заходи гетьманського уряду Богдана Хмельницького щодо збереження та розширення монастирських володінь Київської митрополії. – С. 33-39;

Брехуненко В.А. Донський фактор у політиці Богдана Хмельницького. – С. 39-44;

Чабан А.Ю. Геополітичне становище Середнього Подніпров'я напередодні Хмельниччини. – С. 44-46;

Савенок Л.А. Південна Україна часів Хмельниччини як предмет наукового вивчення. – С. 46-49;

Головата Н.А. Церква у політиці Богдана Хмельницького. – С. 50-54;

Шевченко Н.В. Політична спадщина Богдана Хмельницького в українському суспільно-політичному русі 60 – 70 рр. XVIII ст. – С. 55-57;

Мицик Ю.А., Кравець М.В. Статейний список І.Желябузького як джерело до історії останнього періоду гетьманства Богдана Хмельницького. – С. 58-61;

Матях В.М. Український державотворчий процес XVII – XVIII ст.: до питання історіографічного вивчення проблеми. – С. 62-66;

Пінчук Ю.А. Про історичну концепцію М.І. Костомарова та його погляди на особу Богдана Хмельницького. – С. 66-69;

Давидок А.Т. Богдан Хмельницький: образ державотворця самостійної України у творчості Д.Донцова. – С. 70-73;

Верба І.В. Хмельниччина в оцінці Олександра Оглоблина. – С. 73-75;

Масненко В.В. Міф і реальність харизми Богдана Хмельницького з погляду М.Грушевського (до постановки проблеми). – С. 75-78;

Поліщук В.Т. "...А Богдан ест даний от Бога..." (постать Богдана Хмельницького в українській літературі XVII століття). – С. 79-80;

Яременко В.І. Богдан Хмельницький за поемою-містерією Тараса Шевченка “Великий льох” у художньо-історіософському висвітленні. – С. 81-83;

Кулинич І.М. Богдан Хмельницький та Визвольна війна українського народу у дзеркалі німецькомовної літератури. – С. 83-87;

Гурбик А.О. Типологізація селянського сімейного ладу в Україні XIV – XVI ст. – С. 88-90;

Шама О.І. Польський “екзекуційний рух” та виникнення ідеї єдиної Речі Посполитої. – С. 91-92;

Щербак В.О. Чинники становлення козацької самосвідомості. – С. 93-97;

Статі Л.Д., Бутенко Р.К. Православ’я та український визвольний рух кінця XVI – першої половини XVII ст. – С. 97-98;

Ричка В.М. Козаки на Афоні. – С. 99-101;

Морозов А.Г. Посилення визвольної боротьби українського народу у кінці XVI – першій половині XVII ст. – С. 102-105;

Кисіль С.А. Про поширення гуманістичного руху в Україні. – С. 105-107;

Цибульський В.І. Зборівський похід та угода 1649 р. у зарубіжній історіографії. – С. 107-111;

Ілько В.І., Оляшин М.В. Історик В.О. Мякотін про українсько-російський союз 1654 р. – С. 111-114;

Мельник Л.Г. Політичні прерогативи гетьманської влади та їх обмеження царизмом у Переяславських статтях 1659 р. – С. 114-117;

Верменич Я.В. Гадяцький трактат і його оцінки в українській історіографії XIX – початку XX ст. – С. 118-120;

Чухліб Т.В. Джерела до політичної історії Правобережної України останньої чверті XVII ст. в архівосховищах Польщі. – С. 120-124;

Дмитрієнко С.В. Українська козацька держава доби Хмельниччини у науковому доробку М.Н. Петровського. – С. 125-128;

Газін В.В. Концепція Української держави Павла Тетері (1663 – 1665 рр.). – С. 129-132;

Сас П.М. Політична культура України нового часу (теоретичний аспект). – С. 132-135;

Стрішенець М.М. Діяльність гетьманського уряду по розвитку залізоробних промислів у Лівобережній Україні у 1648 – 1764 рр. – С. 135-137;

Горобець В.М. Українська політика Петра I (спроба структурно-функціонального аналізу). – С. 138-143;

Станіславський В.В. Запорозька Січ і Кримське Ханство: по дві сторони Великого кордону. – С. 143-146;

Муляр А.М. Організація господарства Фастівського полку у 80 – 90-х рр. XVII ст. – С. 147-148;

Перехрест О.Г., Перехрест О.О. До питання про формування козацько-старшинської еліти. – С. 148-150;

Шевченко О.М. Українські релігійно-культурні впливи на Московську державу у другій половині XVII – XVIII ст. – С. 151-153;

Палієнко В.І. Козацька артилерія за часів гетьмана Івана Мазепи. – С. 154-156;

Панашенко В.В. Сімейний побут і вбрання козацької старшини XVIII ст. – С. 157-161;

Струкевич О.К. Кирило Розумовський: усталені стереотипи та історичні реалії. – С. 161-165;

Путро О.І. Воєнне мистецтво запорозького козацького війська у роки російсько-турецької війни 1768 – 1774 рр. – С. 166-170;

Бачинська О.А. З історії Дунайського козацтва (1828 – 1869 рр.). – С. 170-172;

Пірко В.О. Боротьба Нової Січі за збереження української державності. – С. 172-173;

Бачинський А.Д. Справа “Про наміри турецьких запорожців” 1804 р. – С. 174-176;

Крук О.А. Українське козацтво в історичній концепції М. Драгоманова. – С. 176-179;

Кондратьєв І.В. Богдан Хмельницький та любецька шляхта. – С. 180-181;

Педич В.П. Збирання і видання матеріалів з історії козаччини учнями М.Грушевського. – С. 181-184;

Борисенко П.А., Борисенко Н.С. Козацька педагогіка: сутність та особливості. – С. 185-187;

Харламов В.О. Межигірський козацький монастир (за матеріалами археологічних досліджень). – С. 187-189;

Горішний П.А. Розкопки Нижнього міста у Чигирині. – С. 189-191;

Корновенко С.В. Українська козацька держава другої половини XVII ст.: відроджена сила традицій. – С. 191-193;

Нікітченко Н.Т. Пам'ятки козацької слави на Черкащині. – С. 194-195;

Гуржій О.І. Переяславська угода і українсько-російські стосунки 1654 – 1657 рр. у сприйнятті народних мас України. – С. 196-198;

Виноградська Л.І. Про локалізацію місця Пилявської битви. – С. 198-199;

Леп'явко С.А. Трахтемирів і козацька реформа Стефана Баторія. – С. 200-203;

Гром В.М. Соціопсихологічна характеристика Богдана Хмельницького в українській зарубіжній історіографії. – С. 203-208;

Веденєєв Д. Організація розвідувально-дозорної служби українського козацтва. – С. 208-210;

Кагамлик С. Українські гетьмани і Києво-Печерська лавра. – С. 210-213;

Коваленко О.Б. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. у науковій спадщині В.Л. Модзалевського. – С. 213-215.

125. Українсько-російський договір 1654 р.: Нові підходи до іст. міждерж. стосунків. (Матеріали наук.-теорет. семінару) / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), В.М. Горобець, В.М. Матях, Т.В. Чухліб, Ф.П. Шевченко, В.О. Щербак. – К., 1995. – 69 с.

Зміст:

Смолій В.А. Українсько-російський договір 1654 р.: нові підходи до вивчення проблеми. – С. 3-5;

Степанков В.С. Кам'янецька угода й Переяславська рада: спроба дослідження політичних наслідків Жванецької кампанії. – С. 6-13;

Горобець В.М. Переяславсько-московський договір 1654 р.: причини і наслідки. Історіограф. традиції та іст. реалії. – С. 14-27;

Чухліб Т.В. Зовнішньополітичні наслідки договору 1654 р. та проблема територіального поділу Української держави у 60 – 70-х рр. XVII ст. – С. 28-42;

Струкевич О.К. „Березневі статті” як джерело політичної автономії України-Гетьманщини у середині XVIII ст. – С. 43-49;

Гуржій О.І. Переяславська рада 1654 р. та її наслідки у сприйнятті сучасників-українців. – С. 50-52;

Матях В.М. Тема українсько-російського договору 1654 р. у вітчизняній історіографії. – С. 53-59;

Цибульський В.І. Переяславська рада 1654 року у зарубіжній історіографії (1945 – 1990). – С. 60-68.

126. М.С. Хрущов і Україна: Матеріали наук. семінару 14 квіт. 1994 р., присвяч. 100-річчю від дня народж. М.С. Хрущова / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 1995. – 200 с.

Зміст:

Смолій В.А. Вступне слово. – С. 3-5;

Кульчицький С.В. Україна у добу Леніна, Сталіна і Хрущова: порівняльний аналіз. – С. 6-11;

Курас І.Ф. М.С. Хрущов у дзеркалі джерел та літератури. – С. 11-14;

Панченко П.П. Феномен М.С. Хрущова у контексті нового осмислення. – С. 15-18;

Шаповал Ю.І. М.С. Хрущов і Л.М. Каганович: співіснування і співпраця. – С. 19-28;

Прилуцький В.І. Перші кроки М.С. Хрущова в Україні: 1938 – 1939 рр. – С. 28-38;

Муковський І.Т. М.С. Хрущов як член Військової ради діючої армії (22.06.41 – 19.11.42). – С. 38-46;

Сергійчук В.І. Микита Хрущов проти ОУН – УПА. – С. 47-51;

Лисенко О.Є. М.С. Хрущов і церква в Україні під час Великої Вітчизняної війни. – С. 51-60;

Веселова О.М. М.С. Хрущов і голод 1946 – 1947 рр. – С. 60-69;

Вівчарик М.М. М.С. Хрущов і національне питання в Україні. – С. 69-72;

Плющ М.Р. М.С. Хрущов і проблеми технічного переозброєння народного господарства. – С. 72-79;

Беренштейн Л.Ю. Аграрні проблеми у діяльності М.С. Хрущова. – С. 79-87;

Ковпак Л.В. Соціальна політика М.С. Хрущова. – С. 87-92;

Барановська Н.П. Зміна засад тотального партійного контролю за суспільством у добу М.С. Хрущова. – С. 93-99;

Потапов Г.Г. М.С. Хрущов і проблеми реформ правоохоронних органів України. – С. 100-102;

Кондрацький А.А. М.С. Хрущов і дисидентський рух в Україні. – С. 102-106;

Юрчук В.І. Роль М.С. Хрущова у відродженні української культури (1944 – 1949 рр.). – С. 106-113;

Шевченко Л.А. Хрущовська „відлига” у культурно-мистецькому житті України. – С. 113-120;

Кот С.І. М.С. Хрущов і історико-культурна спадщина України. – С. 120-152;

Ганжуров Ю.С. Питання про так званій „культ Хрущова” у світлі газетних публікацій. – С. 152-157;

Коваль М.В. Листи М.С. Хрущова Й.В. Сталіну (1944 р.). – С. 158-170;

Кульчицький С.В. Документи про вибіркову депортацію українських селян. – С. 171-181 ;

Пиріг Р.Я. Архів першого секретаря ЦК КП(б)У Микити Хрущова: проблеми реституції. – С. 181-192;

Тронько П.Т. Мої зустрічі з М.С. Хрущовим. – С. 193-199.

127. Чорнобиль: Проблеми здоров'я населення: Зб. док. і матеріалів: У 2 кн. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), Н.П. Барановська, В.Г. Бар'яхтар, С.В. Кульчицький, П.П. Панченко, Р.Я. Пиріг, Є.П. Шаталіна; Упоряд.: Н.П. Барановська, Н.В. Маковська, М.Д. Парфененко, Є.П. Шаталіна. – К., 1995. – Кн. 1. – 260 с.

128. Чорнобиль: Проблеми здоров'я населення: Зб. док. і матеріалів: У 2 кн. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), Н.П. Барановська, В.Г. Бар'яхтар, С.В. Кульчицький, П.П. Панченко, Р.Я. Пиріг, Є.П. Шаталіна; Упоряд.: Н.П. Барановська, Н.В. Маковська, М.Д. Парфененко, Є.П. Шаталіна. – К., 1995. – Кн. 2. – 240 с.

129. Шепель Л.Ф. Проблема підготовки кадрів спеціалістів в УСРР з робітників і селян (20-ті роки ХХ ст.) / Відп. ред. Г.В. Касьянов. – К., 1995. – 34 с.

130. Шип Н.А. Церковно-православний рух в Україні (почат. ХХ ст.) / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1995. – 66 с.

1996 рік

131. Біографічний словник: Греки в Україні: Ім. покажч. / Редкол.: В.І. Чишко (голов. ред.), К.В. Балабанов, О.А. Брайчевська, О.В. Бугаєва, В.П. Ванчугов, І.І. Вдовиченко, С.О. Калогеров, Н.Ф. Клименко, С.М. Мазаріті, О.Д. Пономарів, В.І. Попик, В.І. Степененко, В.Я. Терезов, Н.О. Терентьева, В.В. Томазов, В.П. Трощинський, А.М. Чердакаї, Є.К. Чернухін. – К., 1996. – 78 с.

132. Бюлетень українського товариства з вивчення вісімнадцятого ст.: Ч. 2 / Вступ В.А. Смолія. – К., 1996. – 50 с.

133. Верес Г.Д. Українці на рандеву з Європою / Передм. В.А. Смолія. – К., 1996. – 119 с.

134. Ганжа О.І. Опір селян становленню тоталітарного режиму в УСРР / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.),

О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1996. – 42 с.

135. **Гриценко А.П.** Політичні сили у боротьбі за владу в Україні: Рік 1919-й / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1996. – 81 с.

136. **Даниленко В.М., Добржанський О.В.** Академік Степан Смаль-Стоцький: Життя і діяльність, 1859 – 1938 рр. / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К.; Чернівці, 1996. – 207 с.

137. Друга світова війна і Україна: Матеріали наук. конф., 27-28 квіт. 1995 р. / Відп. ред. **М.В. Коваль.** – К., 1996. – 254 с.

Зміст:

Коваль М.В. Друга світова і Велика Вітчизняна війни в історичній долі воєнного і повоєнного поколінь народу України. – С. 4-17;

Юрчук В.І. Значення визволення України для перемоги над фашистською Німеччиною. – С. 17-20;

Кириченко В.П. „Українське питання” в контексті Другої світової війни. – С. 20-25;

Тронько П.Т. У бронзі та граніті – у пам’яті народній. – С. 25-32;

Петляк Ф.А. Велика Перемога і втрачені можливості. – С. 32-36;

Малинкович В.Д. Влияние результатов Второй мировой войны на современную геополитику Украины. – С. 36-40;

Стецкевич В.В. Концепція закономірності перемоги СРСР над фашистською Німеччиною в історіографічній спадщині 40 – 90-х років. – С. 41-43;

Мірошниченко М.П. Україна в історичному контексті підсумків та уроків Другої світової війни. – С. 43-49;

Андрусин Б.І. Питання соціальної революції в Україні у програмах ОУН – УПА – УГВР. – С. 50-53;

Мінгазутдінов А.Ф. Роль військової преси у викритті ідеології і злочинів фашизму. – С. 54-56;

Шпілій І.П. Прояви національної самосвідомості українців як патріотичний чинник у Другій світовій війні. – С. 57-59;

Артёмов О.С. Експозиційне втілення наукової концепції музейного показу історії Великої Вітчизняної війни. – С. 59-60;

Сафонова Є.В. Антифашистські мітинги представників українського народу у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 60-67;

Легасова Л.В. Методика використання фондів Українського державного музею історії Великої Вітчизняної війни в оновленні експозиції до 50-річчя визволення України і 50-річчя Перемоги. – С. 68-75;

Ленська В.В. Расистська педагогічна доктрина і „Mein Kampf” Гітлера. – С. 75-77;

Шевченко В.Ф. Фашистські окупанти – вороги української державності. – С. 77-81;

Вишневський Р.Г. Книга Пам'яті України – літопис народної звитяги і героїзму. – С. 81-82;

Муковський І.Т. До питання про вклад українського народу в перемогу над німецько-фашистськими загарбниками. – С. 83-91;

Павленко О.П. Роль Київської оборонної операції 1941 р. в історії Великої Вітчизняної війни. – С. 91-96;

Лодяной В.В. Вклад контрразведчиков Украины в дело Великой Победы. – С.97-102;

Єфименко В.П. Інформативна робота Служби безпеки ОУН (С.Бандери). – С. 102-107;

Маслов А.А. Безвозвратные потери генералитета Красной армии в 1941 – 1945 гг. – С. 110-112;

Ветров І.Г. Політика фашистської Німеччини щодо використання економічного потенціалу України для потреб армії (1941 – 1944 рр.). – С. 112-118;

Клоков В.И. К истории боевого взаимодействия украинских партизан с Красной армией (1941 – 1945 гг.). – С. 119-127;

Руденко Н.М. Участь українців і вихідців з України в партизанській боротьбі в Російській Федерації. – С. 127-138;

Кентій А.В. Антифашистський партизанський рух в Україні 1941 – 1944 рр. у світлі нових документів. – С. 138-145;

Лаврищук В.И. Роль ОУН – УПА в освободительном движении в западных областях Украины. – С. 145-148;

Першина Т.С. Кадрове забезпечення функціонування адміністративно-командної системи в роки війни (на матеріалах України). – С. 149-155;

Хойнацька Л.М. Відбудова машинобудівної промисловості України: досягнення і прорахунки (1943 – 1950 рр.). – С. 155-166;

Мазило І.В. Військові перевезення залізничним транспортом під час визволення території України від фашистських загарбників. – С. 166-167;

Байраківський А.І. Селянство України в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.). – С. 168-171;

Вронська Т.В. Вживання міського населення України (1943 – 1945 рр.). – С. 171-177;

Зінченко Ю.І. Проблеми національних меншин України в контексті Другої світової війни. – С. 177-182;

Лисенко О.Є. Християнство в умовах Другої світової війни (історіософська ретроспектива). – С. 182-194;

Кондратенко Л.В. До питання економічних втрат України у 1941 – 1944 рр. – С. 194-202;

Кулинич І.М. Україна в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни, в її ході та в перші повоєнні роки. – С. 203-206;

Буцко О.В. Советские войска в Европе: проблемы взаимоотношений с населением (1944 – 1945 гг.). – С. 206-213;

Бондаренко Г.В., Савич Р.В. Вплив Другої світової війни на долю населення прикордонних територій України і Польщі. – С. 213-220;

Репида Л.Е. Молдавско-украинские связи в период Великой Отечественной войны. – С. 221-228;

Бутко С.В. Проблеми українсько-російських відносин у документах ОУН. – С. 229-231;

Кузьменко В.И. Беларусь в Великой Отечественной войне: некоторые аспекты современного видения проблемы. – С. 231-235;

Зарубінський О.О. Лібералізаційні заходи сталінського режиму періоду Другої світової війни у висвітленні західної історіографії. – С. 235-239;

Подольський А.Ю. Доля європейського єврейства у Другій світовій війні (1939 – 1945 рр.). – С. 239-242;

Хінкулова К.П. Човникові бомбардування 1944 року: аспект міжнародної політики. – С. 243-244;

Кудряченко А.І. Німецький чинник в європейському устрої у повоєнні роки. – С. 244-247.

138. З епістолярної спадщини гетьмана Івана Мазепи / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Упоряд. та авт. передм. **В.В. Станіславський**. – К., 1996 – 192 с.

139. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36 ст.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **В.К. Андрушко**, **Л.А. Гречина**, **Ю.З. Данилюк**, **Й.І. Жезицький**, **В.А. Савчук**; Відп. за вип. **Є.М. Скляренко**. – К., 1996. – 436 с.

Зміст:

Тронько П.Т. До питання про статус історичного міста; – С. 3-11;

Верменич Я.В. Біля джерел регіонально-історичних досліджень в Україні (П.Чубинський). – С. 11-30;

Григор'єва Т.Ф. Сторінки життя і діяльності М.Мурзакевича. – С. 31-57;

Маньковська Р.В. О.Федоровський та його вклад в пам'яткоохоронну та музейну справу. – С. 57-69;

Баженов Л.В. Михайло Грушевський і Євтим Сіцинський (з історії взаємин на ниві дослідження Поділля). – С. 69-76;

Коротенко В.В. Перший завідуючий Полтавським музеєм (М.Ольховський). – С. 76-83;

Баженов Л.В. З краєзнавчого життя на Поділлі (1992 – 1993 рр.). – С. 83-91;

Савчук О.В. Особисті фонди дослідники рідного краю – джерело історичного краєзнавства. – С. 91-102;

Антонюк О.В. Деякі питання формування історичної самосвідомості українського народу. – С. 103-114;

Крук О. І. Дослідження історії робітництва України в кінці 20-х – на початку 30-х рр. – С. 115-131;

Нестуля О.О. Охорона культових пам'яток в Українській державі. – С. 132-155;

- Баюк М.І.** Культура і освіта на Поділлі в 1917 – 1920 рр. – С. 156-176;
- Рудий Г.Я.** Початкова і середня освіта на сторінках преси Української держави. – С. 176-188;
- Савченко Г.П., Срібняк І.** Заснування Головного військово-історичного музею-архіву армії УНР. – С. 188-198;
- Іваненко В.В., Ченцов В.В., Голуб А.** Інтелігенція Дніпропетровщини у вирі репресій 30-х рр. – С. 198-212;
- Савчук В.О.** Краєзнавча діяльність архівних установ України в 20-х – першій половині 30-х рр. – С. 213-221
- Шевчук О.А.** Громадський рух за збереження української національної культурної спадщини в 60 – 80-х рр. – С. 221-229;
- Гусев В.І.** Взаємозв'язки євсекцій (відділів) і партійних комітетів КП(б)У (грудень 1919 – грудень 1920 рр.). – С. 230-241;
- Ставицька Н.П.** Культурно-просвітницька робота Центральної комісії національних меншин при ВУЦВК. – С. 241-251;
- Кудряченко А.І.** Проблеми та перспективи влаштування німців України. – С. 251-264;
- Войналович В.А.** Церква в Україні в кінці 50-х – першій половині 60-х рр. – С. 265-287;
- Бажан О.Г., Данилюк Ю.З.** „Нас повинно об'єднати служіння народові” (пам'яті Патріарха Київського і всієї Руси – України Володимира). – С. 287-298;
- Ігнатуша О., Тедеев О.** Вірний пасторському обов'язку (Г.Рат). – С. 299-303;
- Михайлуца М.І.** Православна церква на півдні України (1944 – 1945 рр.). – С. 303-315;
- Скляренко Д.Є.** Ю.Коцюбинський – дипломат, державний діяч. – С. 316-341;
- Шкварчук В.** Сторінки біографії П.Одарченка. – С. 342-349;
- Юренко О.П.** Тернистий шлях В.Вражливого. – С. 350-375;
- Скляренко Є.М.** Від робітника до наркому (М.Алексеев). – С. 376-382;
- Романець Н.Р., Ченцов В.В.** „Оріхівська справа”: правда і вигадки. – С. 383-401;

Бондарчук Ю.П. Деякі питання генезису тоталітарної ідеології. – С. 402-408;

Жезицький В.Й. Репресії в середовищі молоді у другій половині 20-х рр. – С. 408-416;

Рибак І.В. Репресії у Зінькові (Поділля). – С. 417-422;

Бажан О.Г. Переслідування інакодумства в Центральній Україні у 60 – 80-х рр. – С. 422-432.

140. **Кот С.І.** Українські культурні цінності в Росії: Пробл. повернення в контексті іст. та права / Редкол.: **В.Б. Врублевська, А.П. Корнієнко, С.В. Кульчицький, Л.І. Лозенко, В.А. Смолій, О.К. Федорук.** – К., 1996. – 92 с. – (Повернення культ. надбання України: пробл., завдання, персп.; Вип. 8).

141. **Кручек О.А.** Становлення державної політики УСРР у галузі національної культури (1920 – 1923 рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1996. – 49 с.

142. Вячеслав Липинський. З епістолярної спадщини: Листи до Д.Дорошенка, І.Кревецького, Р.Метика, О.Назарука, С.Шелухіна / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Упоряд.: **Т.Осташко, Ю.Терещенко.** – К., 1996. – 200 с.

143. Матеріали Всеукраїнської науково-освітньої конференції „Історіографічна спадщина науки історії України (погляд з кінця ХХ ст.)”, м. Глухів, груд. 1996 р. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1996. – 99 с.

Зміст:

Смолій В.А. Про пошук нових теоретичних та методологічних підходів до вивчення історії України. – С. 3-4;

Ісаєвич Я.Д. „Народницький” і „державницький” напрями української класичної історіографії в інтерпретації істориків кінця ХХ ст. – С. 5-6;

Тронько П.Т. Історичне краєзнавство в Україні: традиції і сучасність. – С. 7-8;

Кононенко П.П. Українознавче джерелознавство: стан і проблеми розвитку. – С. 9-10;

Токар Л.К. Українознавство: особливості становлення наукової системи знань. – С. 10-12;

Заремба С.З. Українське пам'яткознавство: історичний досвід і сучасність. – С. 12-14;

Борисенко В.Й. Іноземні автори XV – першої половини XVII ст. про Україну. – С. 15-16;

Дзира Я.І. Підсумки двохсотлітніх дослідницьких пошуків авторства „Історії Русів”. – С. 17-19;

Першина З.В. Внесок істориків Півдня України в наукову розробку проблем історії України. – С. 19-21;

Шип Н.А. Проблеми історії України у дослідженнях викладачів Київської духовної академії XIX – початку XX ст. – С. 21-24;

Крижанівська О.О. Наукова розробка історії масонства у Київській духовній академії другої половини XIX – початку XX ст. – С. 24-25;

Любченко В.Б. Великодержавницьке висвітлення українського історичного процесу в історіографічній спадщині С.Н. Щоголева. – С. 26-28;

Солдатенко В.Ф. Історіографічний доробок лідерів української революції в сучасних оцінках державотворчого досвіду 1917 – 1920 рр. – С. 28-30;

Ківшар Т.І. Видання історичної літератури за часів Української Центральної Ради. – С. 30-32;

Калакура Я.С. Історіографічний доробок української діаспори (20 – 80-і рр. XX ст.). – С. 32-34;

Віднянський С.В. Історія України в науковому доробку професорів Українського вільного університету в Празі. – С. 34-36;

Бездрабко В.В., Куделко С.М. Загальні тенденції розвитку історичного краєзнавства в 20-х – на початку 30-х років XX ст. (роздуми за матеріалами журналу „Краєзнавство” 1927 – 1930 рр.). – С. 36-38;

Мицик Ю.А. Дослідження історії запорозького козацтва на сучасному етапі. – С. 38-40;

Ілько В.І., Олашин М.В. Регіональна історична проблематика у контексті загальнонаціональної (на прикладі двотомника „Нариси історії Закарпаття” – Ужгород, 1993 – 1995. – С. 40-42;

Данилюк Д.Д. Зачинателі закарпатоукраїнської історіографії. – С. 43-44;

Дзира І.Я. Історичні погляди П. Білецького-Носенка у романі „Зиновий Богдан Хмельницький”. – С. 44-46;

Машкін О.М. „История Малой России” Д.Бантис-Каменського як джерело для вивчення економічної діяльності іноземців в Україні. – С. 46-48;

Хмарський В.М. Історик А.Скальковський – „літописець воронцовської Одеси”. – С. 48-49;

Пінчук Ю.А. Народ у працях М.Костомарова з історії України. – С. 49-51;

Похила Л.С. Історіософія П.Куліша. – С. 51-53;

Крук О.А. Місце М.Драгоманова в українській історіографії. – С. 53-54;

Борисенко В.А. М.Драгоманов – піонер західницького напрямку в українській історіографії. – С. 54-56;

Сарбей В.Г. М.Грушевський про О.Лазаревського. – С. 57-60;

Забіяка І.М. Мемуари чотирьох поколінь роду Лазаревських як історичне джерело. – С. 60-62;

Попова Т.М. М.Грушевський про О.Маркевича. – С. 62-64;

Сергієнко Г.Я. Найвидатніший історик українського козацтва Д.Яворницький. – С. 64-66;

Таран Л.В., Самойленко О.Г. Історіософія М.Грушевського в контексті світової історіографії. – С. 66-67;

Мельник Л.Г. Державницька концепція історії України у творчій спадщині В.Липинського. – С. 68-69;

Федьков О.М. Д.Дорошенко: періодизація життя і наукової діяльності. – С. 70-71;

Ващенко В.П. М.Слабченко про соціально-економічний розвиток України з середини XVII до середини XIX ст. – С. 71-73;

Верба І.В. Спогади О.Оглоблина про викладання історії України в Київському університеті в 1930-х роках. – С. 73-74;

Деркач М.А. Гетьманська столиця Глухів – в минулому і сучасному. – С. 75-77;

Чирва В.Ф. Глухівський педінститут – найстаріший педвуз України. – С. 77-79;

Заїка В.В. Глухівщина – батьківщина видатних істориків та краєзнавців. – С. 79-81;

Дмитрієнко М.Ф., Томозов В.В. З генеалогії роду Марковичів. – С. 81-84;

Белашов В.І. Я.Маркович і його „Щоденник” як джерельна пам’ятка української історіографії. – С. 84-85;

Ільїн О.Л., Белашов В.І. Вплив гуртка Я.Марковича на українське державотворення і розвиток національної ідеї. – С. 85-87;

Гурець М.П. Народознавчі аспекти спадщини Я.Марковича. – С. 87-89;

Ільїн О.Л. Художнє життя України на сторінках щоденника Я.Марковича. – С. 89-90;

Терлецький В.В. П.Куліш і Марковичі (Маркевичі). – С. 91-92;

Курас Г.М. Глухівщина у житті та історичних працях П.Дорошенка. – С. 93-94.

144. **Матях В.М.** Медієвістика в Україні другої половини ХІХ – початку ХХ ст.: Криза чи прогрес? / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, Н.А. Шип.** – К., 1996. – 58 с.

145. Пам’ятні дати історії України на 1996 рік: (Іст.-хронол. довід.) / Упоряд. **В.І. Палієнко.** – К., 1996. – 50 с.

146. Перебудова: Задум і результати в Україні: (До 10-річчя проголошення курсу на реформи): Матеріали наук.-теорет. семінару / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1996. – 46 с.

Зміст:

Кульчицький С. Знищення тоталітаризму – головний підсумок горбачовської перебудови. – С. 3-6;

Нагорна Л. „Термідор” по-горбачовськи: крах ілюзій. – С. 6-14;

Шаповал Ю. Михайло Горбачов і Україна. Штрихи до портрета ініціатора „перебудови”. – С. 14-17;

Плющ М. Перебудовні процеси в економіці України. – С. 17-27;

Панченко П. Зміни в аграрних відносинах України у другій половині 80-х – першій половині 90-х рр. – С. 27-32;

Юрчук В. Курс на „перебудову” і нинішній стан духовно-культурного розвитку українського суспільства. – С. 32-38;

Барановська Н. Чорнобильська катастрофа як аргумент перебудови. – С. 38-45.

147. **Реєнт О.П.** Українська революція і робітництво: Соц.-політ. та екон. зміни 1917 – 1920 рр. / Відп. ред. **Ю.Ю. Кондуфор.** – К., 1996. – 265 с.

148. **Рудий Г.Я.** Преса Української Держави, 1918 р.: (Питання освіти, науки, культури) / Відп. ред. **М.Ф. Дмитрієнко.** – К., 1996. – 177 с.

149. **Анатолій Санцевич:** Матеріали до біографії / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1996. – 47 с.

150. **Симоненко Р.Г., Реєнт О.П.** Українсько-російські переговори в Москві (січ. – лют. 1919 р.): Зб. док. – К., 1996. – 85 с.

151. **Струкевич О.К.** Україна – Гетьманщина та Російська імперія протягом 50 – 80-х рр. XVIII ст.: (Політ.-адм. аспект пробл.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.Б. Головка, В.М. Даниленко, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1996. – 100 с.

152. **Ткаченко В.М., Реєнт О.П., Головатюк В.М.** Україна: Проблеми самоорганізації: (Начерки новіт. доби) / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 1996. – 104 с.

153. У лещатах тоталітаризму: Перше двадцятиріччя Інституту історії України НАН України (1936 – 1956 рр.): Зб. док. і матеріалів: У 2 ч. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **М.В. Коваль, С.В. Кульчицький, Р.Я. Пиріг, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов;** Упоряд.: **Р.Я. Пиріг** (кер.), **Т.Т. Гриценко, В.М. Мазур, О.С. Рубльов.** – К., 1996. – Ч. 1 (1936 – 1944 рр.). – 146 с.

Зміст:

Коваль М.В., Рубльов О.С. Інститут історії України НАН України: перше двадцятиріччя (1936 – 1956 рр.). – С. 3-45.

154. У лещатах тоталітаризму: Перше двадцятиріччя Інституту історії України НАН України (1936 – 1956 рр.): Зб. док. і матеріалів: У 2 ч. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **М.В. Коваль, С.В. Кульчицький, Р.Я. Пиріг, О.П. Ресніт, О.С. Рубльов**; Упоряд.: **Р.Я. Пиріг** (кер.), **Т.Т. Гриценко, В.М. Мазур, О.С. Рубльов**. – К., 1996. – Ч. 2 (1944 – 1956 рр.). – 247 с.

155. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика. Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь, Г.В. Касьянов, О.В. Колпакова, Ю.О. Курносів, М.Семчишин, В.С. Чишко**. – К., 1996. – Вип. 2. – 200 с.

Зміст:

Корнієвська О.В. Участь інтелігенції у відродженні українського друкованого слова (1890 – 1905 рр.). – С. 3-11;

Колпакова О.В. Національна вища школа в Україні (1917 – 1921 рр.). – С. 11-22;

Ротар Н.Ю. Педагогічна освіта в роки перших українських урядів (1917 – 1919 рр.). – С. 22-32;

Шарпатий В.Г. Участь М.О. Скрипника в українізаційних процесах 20-х років. – С. 33-43;

Матвєєва Л.В., Циганкова Е.Г. Сторінки історії Всеукраїнської Академії наук. – С. 43-58;

Брега Г.С. Питання матеріального становища науковців України у діяльності профспілкових об'єднань (20 – початок 30-х років). – С. 59-69;

Ткачова Л.І. Матеріальне становище інтелігенції (1920 – 1930 рр.). – С. 70-80;

Щупак І.Я. Ідеологізація навчально-виховного процесу в технікумах УСРР (кінець 20-х – 30-і роки). – С. 80-95;

Даниленко В.М. Згортання „українізації” й посилення русифікаторських тенденцій у суспільно-культурному житті радянської України в 30-і рр. – С. 96-116;

Михайлиця М.І. Національні школи та педагогічні кадри Одещини у 1937 – 1938 рр. – С. 116-122;

Білокінь С.І. Розстрільна справа архієпископів Юрія Міхновського та Володимира Самборського. – С. 122-143;

Замлинська О.В. Ідеологічні репресії в галузі культури в Україні у 1948 – 1953 рр. – С. 144-157;

Шевченко Л.А. Тенденції культурних процесів в Україні в умовах „відлиги” (2-га половина 50-х – початок 60-х років ХХ ст.). – С. 157-165;

Рогожа М.М. Історики української діаспори про розвиток культури та деякі аспекти культурної політики в повоєнній Україні. – С. 165-172;

Курносів Ю.О. Нові форми українського руху опору (60-і роки). – С. 172-191;

Добржанський О.В. Українські культурні товариства на Буковині наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 191-199.

156. Богдан Хмельницький та його доба: Матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 400-річчю від дня народження Великого Гетьмана. (Київ, 24-25 жовт. 1995 р.) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **В.М. Матях, Ю.А. Мицик, Д.С. Наливайко, В.С. Степанков, Т.В. Чухліб, В.О. Щербак.** – К., 1996. – 272 с.

Зміст:

Кучма Л. Вітання Президента України учасникам та гостям Міжнародного наукового форуму. – С. 3;

Смолій В.А. Передмова. – С. 4-5;

Толочко П.П. Визвольна війна середини ХVІІ ст. в історичній долі України. – С. 6-8;

Шевченко Ф.П. Україна на початковому етапі Визвольної війни: міжнародний контекст. – С. 8-12;

Смолій В.А. Богдан Хмельницький: політичний портрет гетьмана. – С. 12-20;

Степанков В.С. Богдан Хмельницький і проблема соборності Української держави (1648 – 1657 рр.). – С. 20-25;

Kaczmarczyk J. Bohdan Chmielnicki na tle stosunkow polsko-ukrainskich: proba przelamania stereotypu. – С. 25-28;

Щербак В.О. Утвердження козацького стану в Україні (XVI – перша половина XVII ст.). – С. 29-33;

Сас П.М. Ідейні вектори політичної культури українського козацтва напередодні Визвольної війни середини XVII ст. – С. 33-37;

Борисенко В.Й. Національно-Визвольна революція 1648 р. в Україні (до постановки проблеми). – С. 38-40;

Мицик Ю.А. Проблема самостійності України у політичній концепції Богдана Хмельницького. – С. 41-43;

Горобець В.М. Богдан Хмельницький і Москва: дипломатична риторика та політична практика (1648 – 1657 рр.). – С. 43-52;

Брехуненко В.А. Генеза політики Москви щодо України за доби гетьманування Богдана Хмельницького. – С. 52-58;

Стороженко І.С. Воєнна доктрина Богдана Хмельницького (1648 – 1652 рр.). – С. 59-62;

Руденко Р.Г. Політичні орієнтири Богдана Хмельницького в боротьбі за незалежність України. – С. 63-65;

Сергійчук В.І. Вплив Хмельниччини на розвиток національної свідомості українського народу. – С. 65-68;

Соболь П.І. Морально-етичні проблеми Визвольної війни. – С. 68-70;

Пасічник М.С. Вплив Хмельниччини на процес становлення української нації. – С. 70-72;

Коваленко О.Б. Богдан Хмельницький та Януш Радзивілл. – С. 72-76;

Яковлева Т.Г. Богдан Хмельницький и Иван Выговский. – С. 76-77;

Заборовский Л.В. Религия и политика в гетманство Богдана Хмельницкого (проблемы исследования). – С. 78-80;

Ілько В.І., Олашин М.В. Богдан Хмельницький і Закарпаття. – С. 80-83;

Чуприна В.М. Друга облога Богданом Хмельницьким м. Львова (1655 р.). – С. 83-85;

Тараненко М.Г. До питання про укладення Переяславсько-московської угоди. – С. 86-90;

- Чухліб Т.В.** Проблема поділу Української держави у світлі польсько-російських стосунків (1656 – 1667 рр.). – С. 90-96;
- Панашейко В.В.** Становлення козацької старшини за часів Богдана Хмельницького. – С. 97-103;
- Кулинич І.М.** Полководці Визвольної війни. – С. 103-110;
- Гурбик А.О.** Антон Жданович: політик, дипломат, полководець. – С. 110-119;
- Горошко С.В.** Структура і світогляд українського суспільства на початковому етапі Визвольної війни. – С. 119-121;
- Шип Н.А.** Релігійний фактор у визвольній боротьбі українського народу під час Хмельниччини. – С. 121-126;
- Чабан А.Ю.** Богдан Хмельницький і Середнє Подніпров'я. – С. 126-128;
- Сигидин М.** Запорозька Січ в контексті державотворчої діяльності Богдана Хмельницького. – С. 128-132;
- Мацьків Т.** Повстання Богдана Хмельницького та Зборівський договір 1649 р. у німецьких джерелах з 1649 р. – С. 132-139;
- Наливайко Д.С.** Богдан Хмельницький у світлі західно-європейських джерел XVII ст. – С. 139-148;
- Матях В.М.** Держава Богдана Хмельницького: історіографічна ретроспекція проблеми. – С. 148-156;
- Пінчук Ю.А.** Богдан Хмельницький в оцінці М.І. Костомарова. – С. 156-160;
- Кондратюк К.К.** Постать Богдана Хмельницького у вітчизняній історіографії. – С. 160-163;
- Гуржій О.І.** Політична та військова діяльність Богдана Хмельницького в оцінці М.С. Грушевського. – С. 164-168;
- Журба О.І.** Хмельниччина на сторінках періодичного видання XVIII ст. – С. 168-172;
- Мельник Л.Г.** Гетьман Богдан Хмельницький та його державницька діяльність в оцінці М.О. Максимовича. – С. 172-175;
- Захарченко В.А., Волохова І.А.** М.І. Костомаров і його праці з історії України періоду Хмельниччини. – С. 175-178;

Бажан О.Г. Богдан Хмельницький в оцінці українських дисидентів. – С. 178-179;

Цибульський В.І. Деякі питання біографії Богдана Хмельницького у зарубіжній історіографії (1945 – 1990 рр.). – С. 180-184;

Папакін Г. Постать Богдана Хмельницького в історико-політичній концепції Вячеслава Липинського. – С. 184-188;

Гром В.М. Актуальні проблеми історії Хмельниччини у дослідженнях Б.Крупницького. – С. 188-191;

Верменич Я.В. Переяславсько-московський договір 1654 р. в оцінці М.С. Грушевського. – С. 192-193;

Кривонос В.П. Матеріали Центрального державного історичного архіву у м. Львові з історії Визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького. – С. 193-197;

Кравець М.М. Щоденник Станіслава Освенціма як джерело з історії визвольної боротьби українського народу під проводом Богдана Хмельницького. – С. 197-201;

Яременко В.І. Богдан Хмельницький у творчості Тараса Шевченка: міф чи історіософське бачення. – С. 201-204;

Верба І.В. “Помяник” Михайлівського Золотоверхого монастиря від 1667 р. про рід Богдана Хмельницького. – С. 204-210;

Шевченко Н.В. Політична спадщина Богдана Хмельницького у суспільній думці України XVIII ст. – С. 210-217;

Дзира І.Я. Образ Богдана Хмельницького в романі Павла Білецького-Носенка. – С. 217-221;

Путро О.І. Політична спадщина Богдана Хмельницького у діяльності українських емігрантів Мировичів. – С. 221-227;

Головата Н.А. Повстання Тараса Федоровича та київські монастирі. – С. 227-229;

Станіславський В.В. Матеріальне заохочення як метод політичного впливу уряду Івана Мазепи на Запорозьку Січ. – С. 229-234;

Муляр А.М. Основні тенденції соціальної боротьби у Правобережній Україні в кінці XVII – на початку XVIII ст. – С. 234-237;

Струкевич О.К. Ресурси Гетьманщини в російсько-турецькій війні 1768 – 1774 рр. – С. 237-241;

Шилов Ю.А. Об истоках культуры украинского казачества. – С. 242-245;

Сергієнко Г.Я. Військова рада Запорозької Січі: традиції та еволюція козацької демократії. – С. 245-252;

Пиріг П.В. До історії полку Івана Дзинковського. – С. 252-257;

Жуковський М.П. Микитинська Січ (про початки літочислення м. Нікополя). – С. 257-260;

Ступак Ф.Я. До історії благодійності в Україні в добу середньовіччя. – С. 261-265;

Гвоздик Л.Д. Документальні джерела про шлюб Тимоша Хмельницького. – С. 266-268.

157. Центральна Рада на тлі української революції: Наук.-теорет. читання в Інституті історії України НАН України 16 берез. 1995 р. / Відп. ред. **В.Ф. Верстюк.** – К., 1996. – 132 с.

Зміст:

Верстюк В.Ф. Українська Центральна Рада: проблеми вивчення. – С. 1-17;

Солдатенков В. Центральна Рада як чинник української революції. – С. 18-24;

Хміль І.В. Український національний конгрес-з'їзд. – С. 25-34;

Рєєнт О.П. Ставлення робітників України до Центральної Ради. – С. 35-43;

Затока О.Б. До питання про характер взаємин Центральної Ради та Тимчасового уряду в 1917 р. – С. 44-52;

Бойко В.М. Вибори до міських дум України: деякі узагальнення. – С. 53-64;

Солдатенко І. Виступ полуботківців як віддзеркалення суперечностей процесу створення збройних сил України в 1917 р. – С. 65-68;

Осташко Т.С. Всеукраїнські учительські з'їзди в 1917 р.
– С. 69-77;

Гриценко А.П. Джерела до вивчення історії національно-визвольного руху в Україні у 1917 р. – С. 78-88;

Бойко О., Буравченков А. Український фронт у 1917 р.
– С. 89-97;

Щусь О.Й. Питання військового захисту УНР на першому етапі її розбудови (листопад – грудень 1917 р.). – С. 98-107;

Лупандін О.І. Українська державність у світлі Брестського миру. – С. 108-117;

Андрусишин Б.І. Анатомія соціальних конфліктів доби Центральної Ради. – С. 118-131.

158. **Чухліб Т.В.** Козацький устрій Правобережної України (остання чверть XVII ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1996. – 90 с.

159. **Шип Н.А.** Православна церква у державотворчому процесі (від часів Київської Русі до утворення Української Народної Республіки). – К., 1996. – 18 с.

1997 рік

160. **Буцко О.В.** Украина–Польша: Миграционные процессы 40-х годов / Редкол.: **С.В. Кульчицкий** (гл. ред.), **О.И. Ганжа, А.И. Гуржий, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитриенко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, И.С. Хмель, Н.А. Шип.** – К., 1997. – 149 с.

161. **Верменич Я.В.** Початки національної історичної науки: Київські центри регіональних дослідж. у 50 – 70-х рр. XIX ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1997. – 44 с.

162. **Вронська Т.В., Лисенко О.Є.** Українські громади зарубіжжя в роки Другої світової війни: Акції допомоги народу України / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа,**

О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1997. – 98 с.

163. **Гриценко А.П.** Політичні сили в боротьбі за владу в Україні: Рік 1920-й / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1997. – 94 с.

164. **Гурбик А.О.** Аграрна реформа в Україні XVI ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1997. – 64 с.

165. **Довжук І.В.** Вугільно-металургійна промисловість Донбасу в середині XIX ст. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1997. – Вип. 1. – 18 с.

166. **Довжук І.В.** Донбас – центр вугільної та металургійної промисловості України (60 – 80-ті роки XIX ст.) / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1997. – Вип. 2. – 18 с.

167. **Довжук І.В.** Вугільно-металургійна промисловість Донбасу та України в кінці 80-х – 90-х роках XIX ст.) / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1997. – Вип. 3. – 32 с.

168. История мировой и отечественной культуры: Конспект лекций „Античная культура” для студ. всех форм обуч. (вып. первый) / Отв. за вып. **Н.А. Терентьева.** – К., 1997. – 64 с.

169. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (3б. ст.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **О.Г. Бажан, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, Й.І. Жезицький, О.П. Ресніт, В.А. Савчук, Є.М. Склярєнко;** Відп. за вип. **Ю.З. Данилюк.** – К., 1997. – Вип. 2. – 327 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Національна Академія наук України в організації та проведенні історико-краєзнавчої діяльності. – С. 1-10;

Шевчук О.А. Питання мовної політики у програмних документах та діяльності українських правозахисних організацій. – С. 10-17;

Савчук О.В. Краєзнавчі програми увічнення імен визначних діячів української культури у 60 – 80-х рр. ХХ ст. – С. 17-26;

Шевченко Л.В. Природнича та краєзнавча діяльність вчених Київського університету у другій половині ХІХ ст. – С. 26-34;

Крук О.І. Наукова і творча інтелігенція в реалізації державних та громадських музейних програм в 60 – 80-ті рр. – С. 34-45;

Свіч В.А. В.Н. Каразін – засновник Харківського університету. – С. 47-58;

Міхєєв В.К., Куделко С.М. Харківський державний університет як регіональний центр освіти: історія та сучасність. – С. 58-60;

Бонь О.І. О.П. Новицький і діяльність української громади в Москві. – С. 61-79;

Рудий Г.Я. Товариства „Просвіта” за доби Центральної Ради у висвітленні української преси. – С. 79-89;

Верменич Я.В. Діяльність О.Я. Шумського по здійсненню політики українізації. – С. 89-103;

Шеремета О.В. Деякі аспекти профспілкової роботи в робітничих колективах підприємств України в роки першої повоєнної п’ятирічки (1946 – 1950 рр.). – С. 103-111;

Скляренко Д.Є. Україна в міжнародній ситуації 1920 року (україно-польський аспект). – С. 113-134;

Войналович О.В. Шкільна освіта для національних меншин в Україні 20-х років: до питання формування її організаційних засад. – С. 136-148;

Савчук В.О. Громадські та наукові форми краєзнавства у вивченні історії, культури національних меншин у 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 148-163;

Посохов С.І., Посохова Л.Ю. Церква і розвиток освіти в Слобідській Україні (ХVІІІ – поч. ХІХ ст.). – С. 165-174;

Бажан О.Г. Громадський рух за легалізацію Української греко-католицької церкви в Україні в 60 – 80-х рр. – С. 174-193;

Войналович В.А. Політико-правові засади національно-релігійної політики в Україні кінця 50-х – першої половини 60-х років. – С. 193-217;

Подкур' Р.Ю. Інформаційно-аналітичні матеріали ВУНК-ДПУ як джерело до вивчення діяльності політичних партій на Поділлі. – С. 219-237;

Бондарчук Ю.П. Кадрові втрати українських залізниць в ході масових операцій ДПУ-НКВС УСРР „по очищенню прикордонної смуги”. – С. 239-246;

Ченцов В., Архієрейський Д. Упокорення селянства. – С. 246-266;

Григор'єва Т.Ф. Колективізація по-стайківські. – С. 266-280;
Данилюк Ю.З. З в'язниці уже не вийшов (Сташевський). – С. 282-286;

Маньковська Р.В. Діяльність Є.Ю. Спаської на ниві музейництва. – С. 286-293;

Очеретенко В.І. Системі не скорився (М.І. Корнилович). – С. 293-300;

Скляренко Є.М. Життя, віддане науці. – С. 300-319;

Савченко І.В. Реабілітувати посмертно... (Д.В. Єрмаков). – С. 319-324.

170. **Крижанівська О.О.** Історія масонства в Україні: Інформ.-довід. слов. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей**. – К., 1997. – 61 с.

171. **Кульчицький С.В.** Курс політичної історії України ХХ ст. (для слухачів магістеріуму з порівняльної політології). – К., 1997. – 30 с.

172. **Станіслав Кульчицький:** Матеріали до біограф. / Упоряд. **Т.Б. Бикова**. – К., 1997. – 64 с.

173. **Лісевич І.Т.** Духовно спрагли: (Духовне життя польської нац. меншини на Наддніпрянській Україні в 1864 – 1917 рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **В.Ф. Верстюк**, **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **В.С. Коваль**, **М.В. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип**. – К., 1997. – 240 с.

174. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. [присвяч. д-ру іст. наук, проф., чл.-кор. НАН

України Павлу Степановичу Соханю у зв'язку з його 70-річчям] / Редкол.: С.В. Віднянський (відп. ред.), М.М. Варварцев, Б.М. Гончар, Н.В. Кривець, І.М. Кулинич, І.М. Мельникова, В.В. Павленко, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань, Н.О. Терентьева. – К., 1997. – Вип. 6. – 113 с.

Зміст:

Дмитрієнко М.Ф., Ясь О.В. З етнічної історії України XVIII століття: Ново-Сербія і Слов'яносербія. – С. 8-17;

Пряхін Ю.Д. Антоніос Коронелло на російській військовій та дипломатичній службі (кінець XVIII – початок XIX ст.). – С. 17-31;

Варварцев М.М. Громадськість України у русі допомоги італійській визвольній справі (1860 р.). – С. 31-58;

Павленко В.В. Відносини Радянської України і Болгарії (1917 – 1922 рр.). – С. 38-54;

Віднянський С.В., Постоловський Р.М. Українці Чехословаччини в демократичному русі (1968 – 1969 рр.). – С. 54-66;

Держалюк М.С. Лайош Кошут і національно-визвольна війна угорського народу 1848 – 1849 рр. – С. 66-74;

Лизанець П.М. Гунгарологічні дослідження в Україні: стан та перспективи розвитку. – С. 74-85;

Лозенко Л.І. З історії Празького українського архіву. – С. 85-94;

Мандрик І.О. Закарпаття в працях російських істориків та публіцистів кінця XIX – початку XX ст. – С. 94-102;

Кураєв О.О. Історія України двадцятого століття. – С. 102-104;

Павленко М.І. З історії української еміграції міжвоєнного періоду. – С. 106-111.

175. **Мовчан О.М.** Наукові праці, видані поліграфічною дільницею Інституту історії України НАН України, 1988 – 1997: Анот. бібліогр. покажч. / Відп. ред. С.В. Кульчицький. – К., 1997. – 164 с.

176. Незалежність України: Іст. витоки та персп.: Матеріали наук.-практ. конф., 22 серп. 1996 р. / Відп. ред. **В.А. Смолій**. – К., 1997. – 228 с.

Зміст:

Смолій В. Вступне слово. – С. 3-5;

Толочко П. До витоків Української державності. – С. 5-16;

Смолій В. Проблеми української державності в середині XVII ст. – С. 16-23;

Григоренко О., Яременко В. Литовсько-руський період в контексті українського державотворення. – С. 23-26;

Луханіна Т. Історичні витоки формування філософсько-соціологічних поглядів в Русі – Україні в IX – XVI ст. – С. 27-39;

Чухліб Т. Проблема державності України IX – XVIII ст. в освітленні французької історичної школи „Анналів”. – С. 40-46;

Окіпнюк В. Деякі особливості державного устрою Гетьманщини в другій половині XVII – на початку XVIII століття. – С. 46-48;

Ресніт О. Проблеми реалізації української державницької ідеї в часи визвольних змагань (1917 – 1921 рр.). – С. 48-53;

Гошуляк І. Проблема соборності України в контексті національного державотворення 1917 – 1920 рр. – С. 53-62;

Веденєєв Д. Початки становлення дипломатичної служби України: доба Центральної Ради УНР. – С. 63-66;

Козенюк В., Єфіменко В. Служба безпеки ОУН в механізмі УССД. – С. 66-71;

Лисенко О. Діяльність УГКЦ в контексті боротьби за національну державність (перша половина XX ст.). – С. 71-75;

Юрчук В. Розвиток українознавства у 20-ті роки: здобутки і втрати. – С. 75-82;

Коваль М. Друга світова війна – відмітна віха історичного процесу формування незалежної соборної Української держави. – С. 82-85;

Шаповал Ю. Забутий президент. – С. 86-102;

Кучер В. Ідея державності України в націоналістичній думці в контексті сьогодення. – С. 102-110;

Журба М. Сільські громадські об'єднання України і країн Східної Європи (порівняльний аналіз). – С. 111-115;

Сергійчук В. Ставлення Заходу до українських національно-визвольних змагань. – С. 115-118;

Кульчицький С. На шляху до незалежності. – С. 118-134;

Плющ М. Проблеми економічного розвитку і переходу до ринкових відносин. – С. 135-141;

Панченко П. Проблема наступності державотворчих процесів в Україні в ХХ ст. – С. 141-147;

Павлюк О. Україна між Сходом і Заходом. – С. 148-155;

Нагорна Л. Політична культура громадян України в історичному контексті. – С. 155-164;

Вівчарик М. Національна ідея в державотворчих процесах України. – С. 165-172;

Котигоренко В., Панчук М. Національні меншини України і державна незалежність. – С. 172-184;

Падалка С. Конституційний процес в умовах незалежної України. – С. 184-187;

Федоренко В. Про деякі духовні фактори забезпечення незалежності України. – С. 187-189;

Тополенко В. Історичний чинник як складова частина формування політичної обстановки в сучасній Україні. – С. 190-193;

Картавцев В., Шуровський А., Ященко В. Незалежність України: до визначення поняття. – С. 193-200;

Ковпак Л. Соціальні аспекти переходу до ринкової економіки. – С. 200-204;

Кубальський О. Сучасні проблеми розбудови науки в Україні. – С. 204-209;

Барановська Н. Чорнобильська проблема в незалежній Україні. – С. 209-213;

Веселова О. Жіночий рух в умовах незалежної України. – С. 213-222;

Денисенко Г., Горбик В. Проблеми збереження пам'яток історії та культури в незалежній Україні. – С. 223-226.

177. **Палієнко В.І.** Пам'ятні дати історії України, 1997 рік: (Іст.-хронол. довід.). – К., 1997. – 93 с.

178. **Панашенко В.В.** Полкове управління в Україні (середина XVII – XVIII ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **В.С. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1997. – 75 с.

179. **Першина Т.С.** Господарська номенклатура в Україні. 1943–1945 рр. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **В.С. Коваль**, **М.В. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1997. – 114 с.

180. **Петренко Є.Д.** Переселенський рух з України на Кубань (друга половина XIX – початок XX ст.) / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1997. – 28 с.

181. Початок десталінізації в Україні: (До 40-річчя закритої доп. М.Хрущова на XX з'їзді КПРС): Матеріали „круглого столу” в Інституті історії України НАН України (26 лют. 1996 р.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1997. – 131 с.

Зміст:

Смолій В. Вступне слово. – С. 3-5;

Шинкарук В. Духовні виміри „відлиги”. – С. 5-11;

Кульчицький С. Межі реформаторської діяльності М.Хрущова. – С. 11-18;

Жулинський М. Українська інтелігенція періоду хрущовської „відлиги”. – С. 19-34;

Шаповал Ю. „Закрита доповідь” М.Хрущова на XX з'їзді КПРС: мотиви, обставини появи, наслідки. – С. 35-44;

Шумило М. Про механізм свавілля і беззаконня в роки сталінських репресій. – С. 44-54;

Панчук М., Котигоренко В. Національні аспекти десталінізації режиму. – С. 54-66;

Пристайко В. Як починалась реабілітація. – С. 66-74;

Нагорна Л. Десталінізація на рівні суспільної свідомості: парадокси „повернення”. – С. 74-82;

Сергійчик В. Повернення учасників національно-визвольного руху та їхніх сімей в Україну. – С. 82-85;

Плющ М. Науково-технічна революція в умовах командної економіки. – С. 86-92;

Панченко П. Динаміка соціальних процесів в українському селі. – С. 93-97;

Шевченко Л. Культурно-ідеологічні процеси в Україні після ХХ з'їзду КПРС. – С. 97-104;

Ковпак Л. ХХ з'їзд КПРС та пріоритети соціальної сфери. – С. 104-109;

Антипова О. ХХ з'їзд КПРС і Польський жовтень. – С. 110-120;

Бажан О., Данилюк Ю. ХХ з'їзд КПРС в долі кримських татар. – С. 121-130.

182. **Реснт О.П., Лисенко О.Є.** „Історичні зошити” (огляд видань Інституту історії України НАНУ за останнє 10-річчя) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1997. – 117 с.

183. **Ричка В.М.** Церква Київської Русі: (Соц. та етнокульт. аспект) / Відп. ред. **В.М. Зубар.** – К., 1997. – 207 с.

184. **Руденко Н.М., Русак А.В.** Армія фашистського агресора: від перемог до поразок, 1941 – 1945: (Морал.-психол. аспект) / Відп. ред. **В.І. Клоков.** – К., 1997. – 344 с.

185. **Руденко Н.М.** Українці і вихідці з України – учасники партизанського руху в Білорусії (черв. 1941 – лип. 1944 рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1997. – 82 с.

186. Середньовічна Україна: Зб. наук. пр. [пам'яті чл.-кор. НАН України Івана Олександровича Гуржія з нагоди його 80-річчя від дня народження] / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.Б. Головка, О.І. Гуржій, М.Ф. Котляр, В.М. Матях, В.В. Німчук, В.С. Степанков.** – К., 1997. – Вип. 2. – 290 с.

Зміст:

Санцевич А. Іван Гуржій – один з подвижників української історичної науки. – С. 3-17;

Котляр М. Давньоруська держава доби Володимира Святославича. – С. 18-23;

Русіна О. До джерел історіографічного міфу (переглядаючи проблему Гедимінового походу на Київ). – С. 32-47;

Гурбик А. Еволюція інститутів громадського самоврядування в Україні XIV – XVI ст. – С. 48-70;

Лепявко С. Дії козацтва проти турків і татар у першій половині 1594 р. – С. 70-83;

Сас П. Проект реформування козацького війська Северина Наливайка. – С. 83-108;

Щербак В. Реєстрові козаки на державній службі. – С. 108-126;

Сергієнко Г. Запорозька Січ: місце, час і порядок заснування кошів-фортець козацької республіки. – С. 126-146;

Степанков В. Формування Української держави на початковому етапі Національної революції (1648 – 1650 рр.). – С. 146-170;

Чухліб Т. З історії політичної боротьби в Українській державі у 60 – 70-х роках XVII ст.: діяльність правобережного гетьмана Михайла Ханенка. – С. 171-184;

Смолій В. Основні тенденції соціальної політики в Україні (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 185-201;

Панашенко В. Православна церква і монастирі Лівобережної України (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 201-224;

Станіславський В. Запорожжя та Крим у підготовці спільного виступу проти Російської держави (листопад 1708 – червень 1709 рр.). – С. 224-235;

Шугаєва Л. Соціально-релігійні погляди духоборів. – С. 235-250;

Матях В. Коліївщина очима істориків (ретроспективний огляд). – С. 250-271;

Ричка В. Неопублікована стаття В.О. Пархоменка із збірника „Полуднева Україна”. – С. 271-273;

Пархоменко В. Тмутаракань. – С. 274-288.

187. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Зб. наук. пр.: На пошану іст., Засл. діяча науки і техніки України, д-ра іст. наук Марії Дмитрієнко (до 35-річчя наук. діяльності) /Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), В.Й. Бузало, М.Ф. Дмитрієнко, Я.С. Калакура, В.С. Коваль, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, О.Є. Маркова, С.І. Попович, О.П. Реєнт, О.В. Ясь. – К., 1997. – 269 с.

Зміст:

Маркітан Л. Жінка. Історик. Журналіст. – С. 6-15;

Смолій В. З історії українознавства радянської доби: створення комісії по вивченню української історії у світлі офіційних документів (1929 – 1930). – С. 16-28;

Тронько П., Данилюк Ю. Українське краєзнавство: історія, традиції, сучасність. – С. 29-36;

Котляр М. Основні закономірності та хронології обігу монетних гривен у Східній Європі. – С. 37-48;

Дмитрієнко М., Іщенко Я. Становлення територіальної емблематики на Чернігівщині: дослідження зображень емблеми орла на прапорах, гербах, монетах та печатках регіону. – С. 49-58;

Апанович О. Українські рукописні історичні збірники XVIII ст. – С. 59-66;

Бузало В. Почесна відзнака Президента України (До історії створення першої нагороди незалежної України). – С. 66-79;

Войцехівська І. Проблеми історіографії та джерелознавства у науковій спадщині В.С. Іконникова. – С. 80-89;

Гирич І. Неопубліковане в київській архівній спадщині М.Грушевського й справа видання повного зібрання творів історика. – С. 90-95;

Горбик В., Кот С. Звід пам'яток та його місце в теорії та практиці пам'яткознавства. – С. 96-113;

Дзира Я. Співець козацької України. Заради батьківських могил. – С. 114-129;

Дубровіна Л. Кодикографічний опис рукописної книги як метод у науково-інформаційній репрезентації джерела. – С. 130-139;

Калакура Я. Спеціальні історичні дисципліни в Національному університеті імені Тараса Шевченка. – С. 140-150;

Коваль В. Порівняльний аналіз директив ОКВ про варіанти наступу на Україні за планом „Барбаросса”. – С. 151-170;

Маркітан Л. Кінофотодокументи як історичне джерело (Теоретичний аспект). – С. 171-183;

Маркова О. Історичні атласи як джерело для вивчення історії України. – С. 184-194;

Миронець Н. Поезія Юрія Клена (Освальда Бургардта) як джерело інформації про сутність тоталітаризму. – С. 195-205;

Палієнко М. Проблеми іконографії на сторінках журналу „Киевская старина” (1882 – 1906). – С. 206-216;

Попович С. Становлення і розвиток туристського краєзнавства в Україні (60-ті – перша половина 80-х рр. ХХ ст.). – С. 217-226;

Томозов В. До родоводу М.А. Маркевича (Бабуся Єлизавета Василівна Кочубей та її родичі). – С. 227-243;

Хведченя С. Картографічне забезпечення пам’яткознавства. – С. 244-251;

Ясь О. Проблема наукової традиції і сучасна українська історіографія. – С. 252-263.

188. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. / Редкол.: **М.В. Коваль** (відп. ред.), **Н.М. Руденко**. – К., 1997. – Вип. 1. – 233 с.

Зміст:

Коваль М.В., Лисенко О.Є. Воїн, вчений, громадянин. – С. 7-16;

Коваль М.В. Сталінський тоталітаризм і українська історіографія (30 – 40-і рр.). – С. 16-26 ;

Лисенко О.Є., Зальмон В.Й. Релігійна ситуація в роки німецької окупації України. – С. 26-45;

Русак А.В. Формирования французских и словацких коллаборационистов. – С. 45-73;

Кондратенко Л.В. Особливості відбудови промисловості України в 1943 – 1945 рр. – С. 74-91;

Першина Т.С. Утвердження тоталітарної адміністративної системи в Західноукраїнському регіоні (1944 – 1950 рр.). – С. 91-110;

Русак А.В. „Голубая дивизия” франкистской Испании. – С. 111-125;

Вронська Т.В. Режимно-обмежувальні заходи органів влади на визволеній території України під час Великої Вітчизняної війни та в перші повоєнні роки. – С. 125-143;

Буцько О.В. Репатріація українських громадян (1944 – 1946 рр.). – С. 143-158;

Хойнацька Л.М. Джерела матеріально-технічного постачання в нарощуванні промислового потенціалу України (1943 – 1950 рр.). – С. 158-171;

Бістрікер А.З. Деякі аспекти „східної політики” третього рейху у висвітленні сучасної німецької історіографії. – С. 171-182;

Руденко Н.М. Про створення комісії з історії вітчизняної війни АН УРСР. – С. 182-201;

Гриневич В.А. До питання про діяльність ОУН у Червоній армії в роки Другої світової війни. – С. 201-217;

Поліщук І.М. Збройні сили України: здобутки, проблеми, перспективи. – С. 218-233.

189. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: (Матеріали Шостих Всеукр. іст. читань: 75-річчю Черкаського держ. ун-ту ім. Б.Хмельницького – присвячується, лист. 1996 р.) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **В.М. Матях**, **В.М. Ричка**, **В.С. Степанков**, **А.Ю. Чабан**, **Т.В. Чухліб**. – Кн. 1. – 232 с.

Зміст:

Смолій В.А. Ще раз про Богдана Хмельницького, Переяславську угоду та уроки історії. – С. 3-12;

Степанков В.С. Українська революція в контексті європейського революційного руху XVI – XVII ст. (спроба порівняльно-історичного аналізу). – С. 12-23;

Мицик Ю.А. Деякі документи до історії козацтва першої половини XVII ст. – С. 24-34;

Чабан А.Ю. Середнє Подніпров'я: біля витоків української державності. – С. 34-41;

Шама О.І. Від Люблінської унії 1569 р. до Переяславсько-московського договору 1654 р. (про зміни в устроєвій структурі українських земель). – С. 41-51;

Брехуненко В.А. Стосунки українського та донського козацтва у контексті козацько-польських протиріч (XVI – перша половина XVII ст.). – С. 52-60;

Стороженко І.С. Про воєнну доктрину Б.Хмельницького: концепція виснажування ворога. – С. 60-66;

Горобець В.М. Українсько-російські відносини та політико-правовий статус Гетьманщини (друга половина XVII – перша чверть XVIII ст.). – С. 67-75;

Матях В.М. Система ціннісних орієнтацій в суспільній ментальності України-Гетьманщини: орієнтовні напрями дослідження. – С. 75-84;

Чухліб Т.В. Чи вирішена проблема участі українських козаків у битві під Віднем 1683 року? – С. 84-94;

Цибульській В.І. Волинь в перші роки Визвольної війни українського народу середини XVII ст. – С. 94-105;

Гурбик А.О. Томаківська Січ: проблема хронологічної локації. – С. 105-119;

Сергієнко Г.Я. Державна символіка і атрибутика в політичній культурі козацтва Запорозької Січі. – С. 119-127;

Станіславський В.В. Постачання та фінансування запорозького війська в кінці XVII ст. – С. 127-134;

Струкевич О.К. Політикокультурні орієнтації козацької старшини Гетьманщини середини XVIII ст. у загальноєвропейському контексті. – С. 134-151;

Путро О.І. Мазепинці Мирівичі (з історії української політичної еміграції XVIII ст.). – С. 151-156;

Лашенко Х. „Права і Вольності Війська Запорозького” у XVIII ст.: розуміння та еволюція поняття. – С. 156-162;

Мельникова Л.С. Козаки у Північно-Західному Причорномор'ї (кінець XVIII – перша половина XIX ст.). – С. 162-169;

Стафійчук В. До Історії державних установ Гетьманщини: посада „реєнта” у висвітленні української історіографії XIX – XX століть. – С. 169-177;

Гром В.М. Дослідження актуальних проблем Визвольної війни в українознавчих центрах Західної Європи і Америки. – С. 177-184;

Кулинич І.М. Впливи внутрішніх і зовнішніх факторів на створення і розвиток незалежної Української держави в нову добу та новітній час. – С. 184-195;

Шевченко Н.В., Черних І.Д. Менталітет як категорія наукового пізнання духовного світу людини та нації (огляд вітчизняних досліджень). – С. 195-209;

Яременко В.І. До питання про характер Української козацької держави. – С. 209-213;

Сокирко О.І. Роль найманого війська в еволюції інституту гетьманства (кінець XVII – XVIII ст.). – С. 213-216;

Верба І.В. Дилема Петрик – Мазепа в наукових студіях Олександра Оглоблина. – С. 216-217;

Козловський А.А., Пустовалов С.Ж. Дослідження багатошарового городища на о. Байди. – С. 217-226.

190. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: (Матеріали Шостих Всеукр. іст. читань: 75-річчю Черкаського держ. ун-ту ім. Б.Хмельницького – присвячується, лист. 1996 р.) / Редкол.: **А.Ю. Чабан** (відп. ред.), **М.М. Верховський, В.М. Мельниченко, А.Г. Морозов, О.Г. Перехрест.** – К.-Черкаси, 1997. – Кн. 2. – 206 с.

Зміст:

Босчко Ф.Ф. Творчі здобутки колективу педагогічного вузу – університету за 75 років свого існування. – С. 3-8;

Кузьмінський А.І. Черкащина на карті суверенної України. – С. 9-14;

Тканко О.В. Від заштатного вузу – до провідного державного педагогічного інституту. – С. 14-15;

Шамрай М.Г. Основні віхи становлення Черкаського педагогічного інституту – університету (на матеріалах музею історії вузу). – С. 16-19;

Тарасенков А.В. Колектив Черкаського державного педагогічного інституту у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 19-22;

Кукурудза І.І. Наукові здобутки колективу університету. – С. 23-26;

Гусак А.М. З історії фізичних досліджень в університеті. – С. 26-27;

Перехрест О.Г. Важливий напрямок у підготовці фахівців-істориків. – С. 27-31;

Поліщук В.Т. Вивчення літературних процесів на Черкащині науковцями університету. – С. 31-35;

Говорун Д.І. Філософські аспекти методології університетського навчання. – С. 35-38;

Непийвода Ф.А. Наші випускники у культурному процесі відродження України. – С. 38-44;

Лук'янова Г.Л. Становлення факультету іноземних мов. – С. 44-47;

Білий О.В. Навчання та виховання висококваліфікованих спеціалістів-хіміків. – С. 47-49;

Гичко А.А., Дерій С.І., Осипенко В.В. Навчально-виховна робота на біологічному факультеті університету. – С. 50-52;

Масальская Г.И. Основные проблемы формирования знаний студентов по мировой литературе. – С. 53-56;

Іщенко М.П. Проблеми організації і методології вивчення студентами конституційного права. – С. 56-60;

Богатирьов О.І. Фізико-математичний факультет: минуле, сьогодення та майбутнє. – С. 60-64;

Калько М.І. Дотримання єдиного мовного режиму один із найважливіших чинників формування національної самосвідомості студентської молоді. – С. 64-66;

Голубнича Л.М. Творче життя колективу. – С. 66-68;

Архипова С.П. Участь студентів у науково-педагогічних дослідженнях, як засіб формування творчої особистості спеціаліста. – С. 68-72;

Мельниченко В.М. Вузівська багатотиражка і її роль у навчально-виховному процесі. – С. 72-75;

Чабан Н.А. Сучасна Україна в зарубіжних засобах масової інформації. (Теоретичний аспект). – С. 75-80;

Пасака С.Р. Проблеми професійної підготовки майбутніх педагогів в ринкових умовах. – С. 80-85;

Масненко В.В. Козацтво в історичній концепції Вячеслава Липинського. – С. 85-97;

Гоцуляк В.В. Хмельниччина: візія М.Грушевського та її оцінка в новітній історіографії. – С. 97-103;

Мойсієнко В.М. Українсько-російський договір 1654 р. в оцінці М.Драгоманова. – С. 103-107;

Кисіль С.А. Вплив діяльності вихованців Києво-Могилянської колегії на характер українсько-російських відносин в середині XVII ст. – С. 107-112;

Морозов А.Г., Нагорний В.В. Геодетермінічні фактори формування козацтва. – С. 112-115;

Фареній І.А. Економічний розвиток Запорозької Січі як фактор формування її соціально-політичного ладу. – С. 115-119;

Боечко В.Ф. Черкаське староство в XVI ст. – С. 119-123;

Мельниченко В.М. Міграційні процеси другої половини XVII ст. та їх економічні наслідки. – С. 123-131;

Гугля В.І. Система укріплень маєтку Хмельницьких в с. Суботів. – С. 131-134;

Ластовський В.В. Роль Трахтемирівських та Ірдининського православних монастирів в історії Середньої Наддніпрянщини у XII – XVIII ст. – С. 134-138;

Солодар О.І. Чигирин – столиця козацької держави (1648 – 1678 рр.). – С. 138-142;

Панашенко В.В. Полковий устрій Черкащини у XVII – на початку XVIII ст. – С. 142-147;

Горішній П.А. Церкви древнього Чигирини у джерелах XVII ст. – С. 147-156;

Моця Б.О. Тактика ведення боїв Б.Хмельницького. – С. 156-164;

Грон В.В. Проблеми розвитку державотворчих процесів на Україні у другій половині ХІХ ст. – С. 164-167;

Петренко А.М. Поземельні відносин в процесі формування козацтва. – С. 167-171;

Делімарський Р.Є. Захист Київським магістратом монопольного права на шинкування горілкою (друга половина ХVІІ – 60-ті рр. ХVІІІ ст.). – С. 171-182;

Верменич Я.В. Дослідження питань державного устрою Гетьманщини в історіографії кінця ХІХ – початку ХХ ст. – С. 182-186;

Муляр А.М. Вплив воєнних дій на міграційні рухи в Правобережній Україні (кінець ХVІІ – початок ХVІІІ ст.). – С. 186-189;

Вільшанська О.Л. Національні риси в інтер'єрі міського житла України (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). – С. 189-200.

191. Український історичний збірник: Наук. пр. асп. та мол. вчен. / Редкол.: **О.В. Ясь** (відп. ред.), **Я.В. Верменич**, **С.О. Єкельчик**, **О.Б. Кудлай**, **Т.В. Чухліб**. – К., 1997. – Вип. 1. – 321 с.

Зміст:

Гурбик А. Ментальність українського середньовіччя: правосвідомість селянства в ХІV – ХVІ ст. – С. 5-25;

Головата Н. Проблема взаємодії культур та Берестейська унія. – С. 25-31;

Шама О. Проблема змін в устроєвій структурі українських земель: (До питання про наслідки Люблінської унії 1569 р.). – С. 32-45;

Газін В. Причини руїни Української козацької держави у другій половині ХVІІ ст. – С. 45-61;

Чухліб Т. До питання про політичні стосунки між королем Яном ІІІ Собеським та гетьманами Правобережної України. – С. 61-101;

Станіславський В. Проблеми взаємовідносин Запорожжя з Лівобережною Гетьманщиною та Російською державою. – С. 101-121;

Струкевич О. Припинення існування Української козацької держави у другій половині XVIII ст. (Хронологія та зміст процесу). – С. 121-132;

Крижанівська О. Католицька церква та масонський рух у XVIII – XIX ст. – С. 132-142;

Дзира І. Літопис Граб'янки як історичне джерело у праці М.Костомарова „Богдан Хмельницький”. – С. 142-162;

Ткаченко Ю. Від „Українофільства” до „політики”. (Діяльність українських гуртків Наддніпрянщини 80 – 90-х років XIX ст.). – С. 162-183;

Любченко В. Проблема національної самоідентифікації етнічних українців – учасників російського націоналістичного руху в Наддніпрянській Україні (1908 – 1914 рр.). – С. 184-201;

Кудлай О. Конституювання Тимчасового уряду та його ставлення до національного питання. – С. 201-221;

Лупандін О. Брестський мир у долі Української державності. – С. 222-245;

Верменич Я. Життя і смерть Данила Щербаківського. – С. 245-269;

Зарубінський О. Англо-американська історіографія про панславистську та шовіністичну спрямованість радянської пропаганди періоду війни 1941 – 1945 рр. – С. 269-278;

Марцинюк І. Концепція історії А.ДЖ. Тойнбі та сучасний момент світової історії. – С. 279-297;

Бажан О. Наступ на православну церкву в Україні (друга половина 50 – 80-і роки XX ст.). – С. 297-319.

192. Центральна Рада і український державотворчий процес: (До 80-річчя створення Центр. Ради): Матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р.: У 2 ч. / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 1997. – Ч. 1. – 233 с.

Зміст:

Кучма Л. Учасникам міжнародної конференції „Центральна Рада та український державотворчий процес”. – С. 6-7;

Верстюк В. Роль і місце Центральної Ради в модерній історії України. – С. 8-19;

Солдатенко В. Українська революція як суспільний феномен: пошук методологічних засад дослідження. – С. 20-30;

Кульчицький С. Форма і зміст радянської національної державності. – С. 30-36;

Рябов С. Проблеми сучасного державотворчого процесу в Україні. – С. 36-42;

Калакура Я. Новітня історіографія державотворчої діяльності Центральної Ради. – С. 42-51;

Піскун В. Роль Центральної Ради у самовизначенні та самоідентифікації української нації. – С. 51-59;

Бевз Т. Центральна Рада і Українські Установчі збори. – С. 59-68;

Кудлай О. Переговори повноважних представників Центральної Ради і Тимчасового уряду в Києві 28 – 30 червня 1917 р. – С. 69-78;

Гонтар О. Українська Центральна Рада: проблема центру і регіонів. – С. 78-84;

Папакін Г. Державотворча спадщина Центральної Ради і становлення Української гетьманської держави 1918 р. (до формулювання питання). – С. 85-97;

Павлишин О. Державне будівництво ЗУНР-ЗОУНР: проблема національних кадрів. – С. 97-106;

Лозовий В. Національна політика Директорії УНР. – С. 106-115;

Гомотюк О. Державотворча діяльність Генерального секретаріату (червень 1917 – січень 1918 рр.). – С. 115-121;

Сідак В. Розвідка та контррозвідка Української держави. 1917 – 1920 рр. – С. 121-135;

Савенок Л., Цибеленок Г. Кредитні кооперативи Півдня в 1917 – 1918 рр. – С. 135-137;

Бикова Т.Б. Кримська проблема у політиці Центральної Ради. – С. 137-143;

Андрієвська О. Пролог до 1917: значення „конституційного експерименту” (1906 – 1914 рр.) для української революції. – С. 143-153;

Кармазіна М. Ідея федералізму та її носії в українському національно-визвольному русі. – С. 153-163;

Ресєт О. Концепція федерації в добу Центральної Ради: сучасний погляд на проблему. – С. 164-173;

Гриценко А. Утворення Української Центральної Ради й піднесення руху за національне відродження серед українців поза межами України. – С. 174-184;

Шевченко В. Українська Центральна Рада та політичні партії. – С. 185-195;

Гошуляк І. До проблеми соборності українських земель у добу Центральної Ради. – С. 196-203;

Бойко О. Політичні розбіжності між українськими партіями в Центральній Раді (березень – квітень 1918 р.). – С. 204-211;

Бойко В. Підсумки муніципальної кампанії 1917 р. для українського руху. – С. 211-221;

Яневський Д. Директорія УНР як міф. – С. 221-233.

193. Центральна Рада і український державотворчий процес: (До 80-річчя створення Центр. Ради): Матеріали наук. конф., 20 берез. 1997 р.: У 2 ч. / Відп. ред. **В.А. Смолій**. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 234-409.

Зміст:

Даниленко В., Ротар Н. Основні напрями реформування шкільної освіти в Україні за доби Центральної Ради. – С. 234-244;

Кононенко П., Кононенко Т. Українознавство як політика й філософія Центральної Ради. – С. 245-250;

Ляхоцький В. І.Стешенко та І.Огієнко: співпраця на ниві української освіти. – С. 250-272;

Осташко Т. Товариства “Просвіта” – осередки українського національно-освітнього руху за доби Центральної Ради. – С. 272-280;

Токар Л. Досвід та історичні уроки діяльності Центральної Ради в системі українознавства. – С. 280-285;

Матяш І. Модель організації архівної справи доби Центральної Ради. – С. 285-291;

Срібняк І. Видавнича та просвітня діяльність полонених українців у таборі Зальцведель (Німеччина) в 1916 – 1917 рр. – С. 291-297;

Лисенко О. Про статус православної церкви в часи Центральної Ради. – С. 298-303;

Пиріг Р. Центральна Рада і Павло Скоропадський: реконструкція взаємин за спогадами гетьмана. – С. 303-308;

Шаповал Ю. Генеральний писар (Павло Христюк і його доля). – С. 308-326;

Путро О. Сергій Єфремов і Михайло Грушевський (За “Щоденником” С.Єфремова 1923 – 1929 рр.). – С. 326-334;

Кривицька О. Партійний досвід української інтелігенції (1917 – 1918 рр.). – С. 334-340;

Миронець Н. Епістолярна спадщина українських громадсько-політичних діячів доби Центральної Ради як історичне джерело. – С. 340-347;

Андрусишин Б. Соціально-економічні погляди С.Петлюри. – С. 347-364;

Тесленко В. Оцінка діяльності Центральної Ради в листуванні та спогадах Євгена Чикаленка. – С. 364-371;

Павлюк О. Центральна Рада і США. – С. 372-379;

Сергійчук В. Центральна Рада і Чорноморський флот. – С. 379-385;

Веденєєв Д. Зовнішня політика Центральної Ради УНР: до історіографії проблеми. – С. 386-392;

Притуляк П. Брестський мир: зміст і наслідки. – С. 392-400;

Лупандін О. Українсько-російські мирні переговори 1918 р. – С. 400-409.

194. **Шаталіна Є.П.** Селянські висилки під час колективізації в Україні (1928 – 1932 рр.) / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1997. – 68 с.

195. **Щербак В.О.** Формування козацького стану в Україні (друга половина XV – середина XVII ст.) / Відп. ред. В.А. Смолій. – К., 1997. – 180 с.

1998 рік

196. **Бацак Н.І.** Культурно-освітній розвиток грецької громади Північного Приазов'я (XVIII – XIX ст.): До 220-річчя утворення Маріупольської грецької громади / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **В.С. Коваль**, **М.В. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1998. – 58 с.

197. **Бондарчук П.М.** Національно-культурна політика більшовиків в Україні на початку 1920-х років / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **В.С. Коваль**, **М.В. Коваль**, **І.С. Хміль**, **Н.А. Шип.** – К., 1998. – 45 с.

198. **Вівчарик М.М.** Українське село: Етнонац. вимір (70-ті – середина 90-х рр.). – К., 1998. – 190 с.

199. **Вчені Інституту історії України: Біобібліогр. довід.** / Редкол.: **В.А. Смолій** (голов. ред.), **С.І. Білокінь**, **Г.С. Брега**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **Я.Д. Ісаєвич**, **Ю.Ю. Кондуфор**, **М.Ф. Котляр**, **С.В. Кульчицький**, **Ю.О. Курносів**, **Ю.А. Пінчук**, **О.П. Ресінт**, **В.Ф. Репрінцев**, **О.С. Рубльов**, **В.Г. Сарбей**, **А.Г. Слюсаренко**, **Д.В. Табачник**, **П.П. Толочко**, **П.Т. Тронько**, **В.С. Чишко.** – К., 1998. – 425 с. – (Сер. „Укр. історики”; – Вип. 1). – Зміст авт.: **С.І. Білокінь**, **П.М. Бондарчук**, **Г.С. Брега**, **Н.Ф. Васильєва**, **Г.П. Герасимова**, **В.М. Даниленко**, **В.О. Животівський**, **С.А. Кокін**, **О.В. Колпакова**, **Т.О. Комаренко**, **О.В. Корнієвська**, **О.А. Кручек**, **Ю.О. Курносів**, **Ю.М. Лисюк**, **В.М. Матях**, **П.Д. Овчаренко**, **В.А. Печерога**, **О.С. Рубльов**, **Л.І. Ткачова**, **В.С. Чишко**, **В.Г. Шарпатий**, **Л.Ф. Шепель.**

200. **Герасименко Н.О.** Міри земельних площ Лівобережної України (друга половина XVII – XVIII ст.). – К., 1998. – 136 с.

201. **Горобець В.М.** Білорусь козацька: Полковник Іван Нечай та укр. змагання за Південно-Східну Білорусь (1655 – 1659) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**,

О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1998. – 98 с.

202. **Горбонець В.М.** Присмерк Гетьманщини: Україна в роки реформ Петра І. – К., 1998. – 323 с.

203. **Гурбик А.О.** Еволюція соціально-територіальних спільнот в середньовічній Україні (волость, дворище, село, сябринна спілка). – К., 1998. – 319 с.

204. **Гуржій О.І.** Гетьман Іван Скоропадський / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 1998. – 207 с.

205. Історико-географічні дослідження в Україні: Зб. наук. пр. [на пошану видат. вчен.-іст., чл.-кор. НАН України, д-ра іст. наук, проф. Федора Павловича Шевченка] / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **Я.І. Дзира, В.С. Коваль, Л.П. Маркітан, О.Є. Маркова, Ю.А. Пінчук, С.І. Попович, О.П. Рєнт, Ю.К. Савчук, С.Б. Хведченя, О.В. Ясь.** – К., 1998. – 211 с.

Зміст:

Дмитрієнко М. Пам'яті видатного вченого. Передне слово. – С. 5-8;

Балабушевич Т., Маркова О. Історія України мовою картографії. – С. 9-22;

Данильченко О. Нарис історії заселення півдня України (XVIII – поч. XX ст.). – С. 23-32;

Мицик Ю. Три історико-географічні сюжети. – С. 33-41;

Войцехівська І. Географія джерельної бази „Опыта русской историографии” В.С. Іконникова. – С. 42-56;

Бура О. Проблеми природокористування Карпатського регіону України. – С. 57-69;

Хведченя С. Перші українські монастирські карти. – С. 70-79;

Іщенко Я. Тваринний світ в геральдичній спадщині міст України. – С. 80-95;

Вортман Д. Путь князя Василька 1097 р. й два „темних місяця” в історичній топографії Києва. – С. 96-103;

Маркітан Л. Полтавщина у кінофотодокументах (на матеріалах Центрального державного кінофотофоноархіву України). – С. 104-115;

Коваль В. Три географічні лінії у планах нацистської агресії проти СРСР. – С. 116-133;

Сидоренко О. Річкові шляхи у міжнародній торгівлі давньої Русі. – С. 134-147;

Пархоменко О. Печатки Ніжинського полку: перша половина XVIII ст. (за матеріалами ЦДА України). – С. 148-159;

Усенко П. „Руський” воєвода Потоцький та українська „Софіївка”. – С. 160-169;

Пономаренко Л. Вулиці, площі, провулки Києва (історичний нарис). – С. 170-184;

Любченко В. Село Коричинці Державнянського району Хмельницької області (Летичівського повіту Подільської губернії): історико-краєзнавче дослідження. – С. 185-200;

Маркова О. Слово про вчителя. – С. 201-205;

Маркітан Л. Світлій пам’яті Федора Павловича Шевченка. – С. 206-207.

206. Історіографічні дослідження в Україні: Наук. зб. Вид. у 1968 – 1973 рр. Відновл. у 1997 р. /Редкол.: **О.П. Реєнт** (відп. ред.), **Л.В. Гриневич**, **Я.І. Дзира**, **Л.А. Дубровіна**, **В.Г. Сарбей**, **Р.Г. Симоненко**, **О.В. Ясь**. – К., 1998. – Вип. 8. – 194 с. – (Присвяч. Засл. діячу науки і техніки України, Лауреату премії ім. М.І. Костомарова, д-ру іст. наук Юрію Анатолійовичу Пінчуку у зв’язку з його 60-річчям).

Зміст:

Реєнт О. Юрій Пінчук та його наукова діяльність (до 60-річчя від дня народження). – С. 11-21;

Палієнко В. Бібліографічний покажчик праць Ю.Пінчука. – С. 21-33;

Нерод В. Узагальнюючі праці першої половини XIX століття з історії України. – С. 33-43;

Симоненко Р. До проблеми назви Київського таємного товариства 40-х рр. XIX ст. як відображення його ідеології та мети діяльності. – С. 43-63;

Герасименко Н. Українська історіографія другої половини XIX – початку XX ст. про общину на Лівобережній Україні (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 63-74;

Яблунівська Т. Історична література про вплив масонства на суспільно-політичне життя України XVIII – XIX століть. – С. 74-88;

Логінова І. Іван Олександрович Гуржій як історіограф. – С. 89-93;

Коржелецька С. Внесок М.Н. Петровського в історичну науку (узагальнений огляд праць). – С. 94-98;

Бикова Т. До питання про історіографію політичного руху кримських татар у 1917 – 1920 рр. – С. 99-105;

Лавріщук В. Деякі історіографічні аспекти вивчення німецько-фашистського окупаційного режиму в західних областях України. – С. 105-116;

Дудник В. 26-ти томна „Історія міст і сіл” про відбудову міського господарства України після Другої світової війни. – С. 116-123;

Ясь О. Оцінка наукової спадщини Миколи Костомарова в українській зарубіжній історіографії (1945 – 1991). – С. 123-137;

Гриневич Л. Дискусії навколо досвіду національно-військового будівництва в СРСР 20 – 30-х рр. у радянській історіографії (1989 – 1991). – С. 137-160;

Гриневич В. Українсько – єврейські відносини в „Короткій Історії України” Андреаса Каппелера. – С. 160-173;

Палієнко В. Хронологічний довідник „Пам’ятні дати в історії України” як наукове джерело у вивченні історіографії, історії і культури України. – С. 173-185;

Степанович Є. Поступ у костомаровознавстві. – С. 185-190.

207. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, Й.І. Жезицький, О.П. Реснт, В.А. Савчук, Є.М. Склярєнко; Відп. за вип. Ю.З. Данилюк. – К., 1998. – Вип. 3. – 211 с.

Зміст:

Шевченко Л.В. Краєзнавча діяльність українського наукового товариства. – С. 1-13;

Крук О.І. Створення етнографічних експозицій як один з напрямків розвитку українського музейництва у 1960 – 80-х роках. – С. 13-21;

Бонь О.І. Олексій Петрович Новицький в українському пам'яткоохоронному русі в 20-ті роки ХХ ст. – С. 21-30;

Шевчук О.А. Новий етап в піднесенні українського національного руху в другій половині 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. – С. 30-37;

Савчук О.В. Наукова, творча інтелігенція України і становлення системи пам'яткоохоронної роботи у 60-х рр. ХХ ст. – С. 38-51;

Савчук В.О. Становлення організаційних форм краєзнавчої роботи на Поділлі в 20-х роках ХХ ст. – С. 51-55;

Посохова Л.Ю. З історії благодійної діяльності на Слобожанщині у ХVІІІ – першій половині ХІХ ст. – С. 57-61;

Рудий Г.Я. Проблеми вищої школи в період революції і громадянської війни в Україні 1917 – 1920 рр. у відображенні публіцистики. – С. 62-70;

Шеремета О.В. До питання про становище дітей в Україні в перші повоєнні роки (1946 – 1950 рр.). – С. 70-78;

Тронько П.Т. З історії бойової співдружності ВПС СРСР і США, цивільного населення України в роки Другої світової війни. – С. 79-91;

Скляренко Д.Є. Участь УСРР у переговорах і підписанні Ризького мирного договору 1921 року. – С. 93-103;

Очеретянко В.І. Грудневі 1923 року події на Соловках. – С. 105-111;

Гавриленко І., Ченцов В. „...Визнавати себе українцем стало більш небезпечним, аніж за царату”. – С. 112-125;

Бондарчук Ю.П. Каральні операції органів НКВС України по вилученню „троцькістсько-зінов'євських елементів” на залізничному транспорті. – С. 125-136;

Григор'єва Т.Ф. Кримінальна справа “Чорний орел”. – С. 136-143;

Бажан О.Г. Формування ідеологічної та правової бази для переслідування інакодумства в Україні в другій половині 1950-х – 70-х рр. – С. 144-158;

Верменич Я.В. Євген Чикаленко – громадський діяч, публіцист, меценат. – С. 159-174;

Данилюк Ю.З., Юренко О.П. Один з організаторів українського краєзнавства (М.Г. Криворотченко). – С. 174-188;

Маньковська Р.В. Ф.А. Козубовський – директор Інституту історії матеріальної культури Всеукраїнської академії наук. – С. 189-196;

Подкур Р.Ю. Інформаційно-аналітичні матеріали колишніх спецслужб як джерело до вивчення релігійних процесів на Поділлі у 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 197-208.

208. **Кентій А.В.** Нариси історії Організації українських націоналістів (1929 – 1941 рр.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 1998. – 200 с.

209. **Кентій А.В.** Українська військова організація (УВО) в 1920 – 1928 рр.: Короткий нарис / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 1998. – 81 с.

210. **Котляр М.Ф.** Як і чому настала удільна роздробленість на Русі (ХІІ – ХІІІ ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1998. – 106 с.

211. **Лисенко О.Є.** Церковне життя в Україні, 1943 – 1946 / Відп. ред. **М.В. Коваль**. – К., 1998. – 403 с.

212. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.М. Варварцев, Б.М. Гончар, Н.В. Кривець, І.М. Кулинич, І.М. Мельникова, В.В. Павленко, П.С. Сохань, Н.О. Терентьева**. – К., 1998. – Вип. 7. – 239 с.

Зміст:

Копилов С. Слов'янська проблематика в Історичному Товаристві Нестора Літописця (1872 – 1914 рр.). – С. 3-21;

Козлітін В., Ярмо Н. Українська Народна Республіка і Королівство сербів, хорватів і словенців у 1918 – 1922 рр. – С. 22-42;

Павленко М. Репатріація військовополонених українців із Польської Республіки. 1920 – 1923 рр. – С. 43-64;

Кривець Н. Повноважне представництво України у Німеччині. 1921 – 1923 рр. – С. 65-82;

Павленко В. Міжвоєнні українсько-болгарські зв'язки в галузі освіти і науки. – С. 83-99;

Русанівський В. Витоки українського слов'янознавства. – С. 100;

Сохань П. Ідеї слов'янської єдності у писемних джерелах України. – С. 101-109;

Захаржевська В. П.Й. Шафарик – відомий учений-славист і Україна. – С. 110-114;

Карпенко М. Полеміка М. Максимовича з Й. Домбровським і П.Й. Шафариком щодо класифікації слов'янських мов (з історії східнослов'янського мовознавства). – С. 115-124;

Кононенко П. „Книги битія українського народу” і проблема самотності слов'янських народів та культур. – С. 125-129;

Ткаченко О. Риси української мовно-ментальної своєрідності на слов'янському тлі. – С. 130-133;

Лукінова Т. Архаїка українських замовлянь. – С. 134-138;

Назаренко Л. Етапи створення чеського фразеологічного словника. – С. 139-142;

Дрогомирецький П. Галичина 30-х – 40-х рр. ХІХ ст. у мовознавчому аспекті. – С. 143-145;

Федонюк В. Розмовні елементи в сучасних слов'янських літературних мовах. – С. 146-149;

Стоянов С. Літературоцентризм як світорозуміння у слов'янських літературах. – С. 150-153;

Коваль-Костинська О. Семантична адаптація запозичень в мові засобів інформації. – С. 154-158;

Задорожнюк Н. Обрядова творчість болгар України. – С. 159-163;

- Вахніна Л.** Польські пісні Центральної України. – С. 164-168;
- Гнітько С. О.М.** Бодянський та його внесок у розвиток слов'янознавства. – С.169-173;
- Монолатій І.** Коломия у контексті історії взаємовідносин представників слов'янських народів. – С. 174-178;
- Держалюк М.** Українсько-російські відносини у 1917–1922 рр. – С. 179-183;
- Єременко Т.** Українсько-польські стосунки в період боротьби за незалежність двох народів. – С. 184-187;
- Лісевич І.** До питання про українсько-польський союз 1920 р. – С. 188-191;
- Євсеєнко І.** Чехи в Україні в українсько-чехословацькому спілкуванні. 1918–1920 рр. – С. 192-195;
- Павленко В., Павленко М.** Внесок вихідців з України в розвиток болгарської освіти й науки міжвоєнного періоду. – С. 196-199;
- Віднянський В., Віднянський С.** Українці в міжвоєнній Чехословаччині: з досвіду інтеграції культурного життя слов'янських народів. – С. 200-203;
- Ройко С.** Українська школа в Пряшеві. – С. 204-207;
- Журба М.** Сільські громадські об'єднання України і країни Східної Європи в умовах формування тоталітарних режимів. – С. 208-211;
- Антипова О.** Українське питання в Польщі. (1944–1956 рр.). – С. 212-216;
- Моргук С.** Проблема національно-культурного відродження українців в Чеській Республіці (кін. 80-х – 90-і роки ХХ ст.). – С. 217-221;
- Шилова А.** Україна і „югославське питання”. – С. 222-224;
- Вовканич І., Сюсько І.** Становлення міждержавних взаємин Чехії, Словаччини та України. – С. 225-229;
- Чишко В.** Відтворення в портретах історії болгарської діаспори в Україні (про підготовку бібліографічного словника „Болгари в Україні”). – С. 230-232.
213. **Нерод В.О.** Історія у вимірах статистики: Огляд стат. публ. в Україні, 1919 – 1990 / Редкол.: **С.В. Кульчицький**

(голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1998. – 98 с.

214. **Онопрієнко В.І., Реєнт О.П., Щербань Т.І.** Українське наукове товариство, 1907–1921 рр. – К., 1998. – 242 с.

215. **Палієнко В.І.** Місця історичного розселення польської людності в Україні в кінці ХІХ – ХХ ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1998. – 78 с.

216. **Палієнко В.І.** Пам'ятні дати з історіографії і історії України, 1998 р.: (Іст.-хронол. довід.). – К., 1998. – 122 с.

217. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1998. – Вип. 4. – 371с.

Зміст:

Дмитрієнко М. Грошовий знак уряду УСРР 1919р. – С. 3-17;

Колесник В., Каспрук І. Запровадження продподатку в Україні. – С. 17-36;

Ганжа О. Держава і селянство в умовах становлення тоталітарного режиму. – С. 36-68;

Марочко В. Історична роль кооперації у формуванні внутрішнього ринку сільськогосподарської продукції в 20-х рр. – С. 68-93;

Калініченко В. Земельна громада в Україні (1922-1930 роки). – С. 93-120;

Шаталіна Є. „Лжекооперативи” в Україні (1928-1932 роки). С. 120-139;

Нізова Л. Державне регулювання кустарно-ремісничої промисловості в Україні в період „воєнного комунізму”. – С. 139-153;

Дорошко М. Становлення системи номенклатурних привілеїв у радянській Україні в 20-ті роки. – С. 153-170;

Мовчан О. Боротьба з „правим ухилом” у ВКП (б). – С. 171-196;

Кульчицький С. Депортації польського і німецького населення з України (1934 – 1937 рр.). – С. 196-208;

Прилудський В. Ліквідація правлячим режимом не більшовицьких об'єднань молоді в УСРР. – С. 208-233;

Гриневич Л. Історія Центральної школи червоних старшин як взірць „вирішення” національного військового питання в УСРР (20 – 30-ті рр.). – С. 233-261;

Савенок Л.А. Наукове життя Харкова 1920-х років у контексті українського національно-культурного відродження. – С. 261-278;

Водотика С. Формування історичних шкіл в Україні (на прикладі школи Д.І. Багалія). – С. 279-294;

Юркова О. Створення академіком М.С. Грушевським Науково-дослідної кафедри історії України у Києві (березень – грудень 1924 р.). – С. 294-313;

Ляхоцький В. Агатагел Кримський та Іван Огієнко: до проблеми персонального історичного порівняння. – С. 313-321;

Матяш І. Архівознавство доби тоталітаризму: двобій науки і політики. – С. 322-331;

Бикова Т. Етапи створення Кримської АСРР. – С. 331-358;

Саламаха І. Біднов В.О. – як дослідник запорозького козацтва. – С. 358-369.

218. **Санцевич А.В.** Інститут історії України Національної академії наук України: Історіогр. нарис (до 60-річчя установи) / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1998. – 130 с.

219. **Сарбей В.Г., Москвич Л.Г.** Академік УАН Орест Іванович Левицький (1848 – 1922 рр.): Життєпис, бібліогр. його праць і праць про нього / Наук. ред. **В.А. Смолій.** – К., 1998. – 151 с.

220. Скрипник Микола Олексійович: До 125-річчя з дня народж.: Матеріали „круглого столу” в Інституті історії України, 24 січ. 1997 р. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1998. – 94 с.

Зміст:

Смолій В.А. Вступне слово. – С. 4-6;

Кульчицький С.В. Постать Миколи Скрипника в нашій історії. – С. 6-14;

Солдатенко В.Ф. М.О. Скрипник у 1918 році. – С. 15-38;
Шаповал Ю.І. „Ухил Миколи Скрипника”: механізм фабрикації. – С. 38-63;

Нагорна Л.П. Еліта і контреліта в Україні: Феномен Миколи Скрипника. – С. 63-94.

221. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Зб. наук. пр. та спогадів: Число 2: Пам'яті видат. вчен.-іст., чл.-кор. НАН України Івана Олександровича Гуржія / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **В.Й. Бузало**, **О.І. Гуржій**, **Я.І. Дзира**, **В.С. Коваль**, **В.М. Литвин**, **Л.П. Маркітан**, **О.Є. Маркова**, **С.І. Попович**, **О.П. Реснт**, **В.А. Смолій**; Упоряд.: **М.Дмитрієнко**, **Л.Маркітан**. – К., 1998. – 489 с.

Зміст:

Смолій В. І.О. Гуржій – вчений і людина. – С. 5-22;

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Епістолографія (епістолологія) як наука історичного циклу: проблеми і шляхи їх вирішення. – С. 23-45;

Боряк Г. Археографія як спеціальна історична дисципліна: до історії становлення поняття. – С. 46-59;

Світленко С. Просопографічні джерела про діячів соціально-революційного народництва в Україні 70 – 80-х рр. ХІХ ст. – С. 60-79;

Сарбей В. „Украинский вестник” 1906 р. як історичне джерело. – С. 80-118;

Маркітан Л. Фонодокументи (джерелознавчий аспект). – С. 119-127;

Дмитрієнко М., Томозов В. „Armis et labore”. („Зброєю та працею”). Армія і держава: чини та почесті. – С. 128-155;

Дзира І. „Історія Русів” та історико-літературний процес першої половини ХІХ ст. – С. 156-179;

Амбросимова С. До питання джерелознавчого дослідження епістолярних комплексів. (За матеріалами епістолярної спадщини Д.Яворницького). – С. 180-195;

Пархоменко І. До історії української іконографії доби барокко. Іконографія української ікони „Древо життя” ХVІІІ ст.

в контексті світового мистецтва. (Із збірки Національного музею). – С. 196-206;

Коваль В. Лінгво-соціальний ключ до української історії (Фактор двомовності). – С. 207-239;

Чухліб Т. Козацтво Правобережної України у політичних планах королівського уряду Речі Посполитої (1675 – 1702 рр.). – С. 240-260;

Чекаленко Л. Трагізм української нації очима польської еліти. – С. 261-270;

Омельченко М. Проблема функціонування зовнішньої національно-державної атрибутики та місцевої символіки на регіональному терені: сучасний стан та перспективи (про необхідність законодавчого забезпечення конституційних норм функціонування державного прапора України). – С. 271-285;

Пархоменко О. Дослідження з української сфрагістики періоду Гетьманщини. – С. 286-300;

Чорнобук М. З родоводу Томар (за матеріалами Музею історії Києва). – С. 301-323;

Рукавіцина Є. Київський митрополит Євгеній Болховітінов. – С. 324-353;

Ясь О. Лев Окіншевич і проблема „межового положення” України (з історіографічних дискусій на еміграції кін. 40-х – поч. 50-х років ХХ ст.). – С. 354-372;

Бутко С., Кентій А. На шляху до збройного чину (до рішень І-ї конференції ОУН восени 1941р.). – С. 373-383;

Іщенко Я. Рослинний світ в міській геральдиці України. – С. 384-397;

Логінова І. І.О. Гуржій та його наукова спадщина: погляд молодого історика. – С. 398-402;

Тронько П. Пам’ятні зустрічі. – С. 403-405;

Гуржій О. Слово подяки. – С. 406-407;

Дмитрієнко М. Спогади про мого Учителя. Штрихи до просопографічного портрета І.О. Гуржія. – С. 408-415;

Пінчук Ю. Спомин про І.О. Гуржія. – С. 416-424;

Кульчицький С. Зустрічі в Одесі й Києві. – С. 425-431;

Коваль М. Зустріч на все життя. – С. 432-437;

Кругляк Б. Остання зустріч. – С. 438-443;

Мельник Л. Із спогадів про І.О. Гуржія. – С. 444-447;

Корнієнко І. Найдорожче рідне село. – С. 448-461;

Дзира Я. Інтелектуал з національною вдачею. – С. 462-474;

Панашенко В. З творчої лабораторії вченого. – С. 475-477;

Стась О. Від рідної домівки до вершини науки. – С. 478-482.

222. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. / Редкол.:

В.А. Смолій (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **В.І. Клоков**,
М.В. Коваль, **О.П. Реєнт**, **Н.М. Руденко**, **А.В. Русак**, – К.,
1998. – Вип. 2. – 294 с.

Зміст:

Клоков В.І. До питання про етапи формування історіографії
Великої Вітчизняної війни. – С. 5-30;

Коваль М.В. „Превентивна” війна Гітлера проти СРСР:
версія і документи. – С. 30-41;

Руденко Н.М. Громадяни України – учасники
партизанського руху в Російській Федерації, Білорусії, Молдавії.
– С. 41-60;

Легасова Л.В. З історії воєнно-історичних музеїв, виставок
та експозицій в Україні. – С. 60-85;

Першина Т.С. Партиїно – радянська номенклатура в
Україні в перші повоєнні роки (1946 – 1948 рр.). – С. 85-105;

Кондратенко Л.В. До питання про концептуальні засади
відбудови індустрії України у 1945 – 1950 рр. – С. 105-120;

Лисенко О.Є. Діяльність духовенства та релігійних громад
України по зміцненню обороноздатності СРСР у роки Великої
Вітчизняної війни. – С. 120-148;

Буцко О.В. „С возвращением”: судьба українських
громадян, репатриированих на Родину. – С. 148-162;

Вронська Т.В. Дія карткової системи в Україні у воєнні та
повоєнні роки (1941 – 1947 рр.). – С. 163-183;

Хойнацька Л.М. Оборонна промисловість України:
тенденції відродження та розвитку (1943 – 1950 рр.). –
С. 183-197;

Поліщук І.М. Миротворча діяльність збройних сил
України: досвід, проблеми, перспективи. – С. 197-214;

Гуржій О.І. Військова діяльність гетьмана І. Скоропадського (1708 – 1722 рр.). – С. 214-224;

Гриневич Л.В. Штрихи до портрета головнокомандувача радянських військ в Україні Михайла Муравйова. – С. 224-243;

Кучер В.І. Виклик тоталітарній системі: боротьба УПА за незалежну Україну. – С. 243-258;

Русак А.В. Венгрия – последний союзник фашистской Германии в „крестовом походе” на Восток. – С. 259-287;

Кулинич І.М. Рец. на кн.: Русак А.В. Союзники гитлеровской Германии в войне против СССР. 1941 – 1945. – К., 1998. – 296 с. – С. 287-294.

223. Тоталітарна держава і політичні репресії в Україні у 20 – 80-ті роки: Матеріали міжнар. наук. конф. (15-16 верес. 1994 р.) / Редкол.: **П.П. Панченко** (голова), **М.М. Вівчарик**, **А.А. Кондрацький**, **С.М. Малєєв**, **Р.Я. Пиріг**, **Є.В. Пронюк**, **Ю.С. Шемшученко**. – К., 1998. – 290 с.

Зміст:

Пронюк Є. Боротьба за свободу і незалежну державу – історична магістраль України 20 – 80-років. – С. 5-10;

Панченко П.П. Тоталітарна природа держави і політичне коріння переслідування інакомислячих. – С. 10-20;

Щербак М.М. Україна в трансформаціях політики російського імпершовінізму. – С. 20-30;

Шаповал Ю.І. Україна як об'єкт політичного терору (20-ті – початок 50-х рр.). – С. 31-38;

Пиріг Р.Я., Гранкіна О.А. Архівно-слідчі справи репресованих як історичне джерело. – С. 38-44;

Санцевич А.В. Українські видатні історики під репресивним пресом сталінщини. – С. 44-57;

Кочержинський Ю.Д. Тоталітарна держава – продовження моделі політичної самодержавної. – С. 57-72;

Шевченко Л.А. Інтелігенція України – жертва тоталітаризму. – С. 72-79;

Крачковський Б.П. Унітаризм і аграрний загін робітництва України: гіперболізація в теорії і реалії. – С. 79-86;

Григоренко О.П. Дискримінаційна політика держави стосовно села і міграція сільської молоді в міста. 60 – 80-і рр. – С. 86-95;

Русначенко А.М. Соціальний спротив політичній системі в Україні в 50 – 60-ті рр. – С. 95-100;

Рибак І.В. Деформації соціальної сфери сіл Хмельниччини. – С. 100-106;

Романюк І.М. Репресивні акції тоталітарної держави на Вінниччині 30-ті – поч. 40-х рр. – С. 107-111;

Гаврилюк О.Н. Репресії тоталітарного режиму як засіб вирішення економічних проблем західноукраїнського села (кінець 40-х – початок 50-х рр.). – С. 111-119;

Холодницький В.Ф. До питання політичних репресій на Буковині в 1940 – 1941 рр. – С. 119-129;

Кучер В.І. З історії радянзації західноукраїнських земель 1940 – 1946 рр. – С. 129-135;

Веселова О.М. Голод в Україні 1946 – 1947 років як віддзеркалення репресивної політики тоталітарної держави. – С. 135-147;

Бутенко І.І., Ярченко Ю.В. Більшовицька політика репресій і проблеми сільськогосподарської кооперації України. 1919 – 1933 рр. – С. 147-152;

Шмарук В.А. Протинародні акції держави в селах Житомирщини (40 – 60-ті рр. ХХ ст.). – С. 152-160;

Кондрацький А.А. Терор і переслідування українських поляків в умовах тоталітаризму. – С. 160-169;

Єременко Т.І. Знищення польської культури в Україні у 30-ті роки. – С. 169-178;

Гусев В.І. Про депортацію групи української інтелігенції за кордон у 1922 р. – С. 178-186;

Вівчарик М.М. Політичні репресії в західній Україні в кінець 30 – 50-х рр. – С. 186-194;

Желтухін В.М. Вплив адміністративно-командної системи на виробничу діяльність індустріальних робітників України (60 – 80-ті роки). – С. 194-197;

Віднянський С.В., Вовканич І.І. До питання про характер приєднання Закарпаття до СРСР та радянізацію краю (1944 – 1949 рр.). – С. 197-211;

Ковпак Л.В. Соціальна реабілітація жертв політичних репресій. – С. 211-218;

Алещенко М.І. Історики про деякі проблеми тоталітарної моделі підготовки кадрів спеціалістів сільського господарства в УРСР у 80-ті роки. – С. 219-223;

Кокін С.А. Становлення тоталітарної системи та початок масових політичних репресій в УРСР (1920 – 1922 рр.). – С. 223-240;

Роженко М. Партійно-кадебістський погром 1972 р. в Інституті філософії АН УРСР. – С. 240-253;

Ольшевський В.Б. До президії міжнародної конференції. – С. 254-272;

Сидерский В.З. Страницы судьбы. – С. 272-278;

Яковлева Л.Н. Воспоминания жены „врага народа”. – С. 279-285.

224. Україна в європейських міжнародних відносинах: Наук. зб. [присвяч. відом. укр. вчен., д-ру іст. наук, проф., чл.-кор. НАН України Ірині Миколаївні Мельниковій у зв'язку з її 80-річчям] / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **І.В. Євсеєнко**, **М.В. Знаменська**, **І.М. Кулинич**, **В.В. Павленко**. – К., 1998. – 526 с.

Зміст:

Знаменська М.В. Ірина Миколаївна Мельникова: творчий шлях ученого. – С. 9-36;

Павленко Г.В., Гранчак І.М. І.М. Мельникова як дослідниця революції 1848 – 1849 рр. в Угорщині й на Закарпатті. – С. 37-43;

Мітряєва С.І., Приходько В.О. Внесок вченого в дослідження новітньої історії Чехословаччини і Закарпаття. – С. 44-50;

Гранчак І.М. Вклад І.М. Мельникової в підготовку істориків у Закарпатті. – С. 51-54;

Хланта О.В. І.М. Мельникова у моєму житті. – С. 55-57;

Мельникова І.М. Україна у взаємовідносинах з прикордонними державами Центрально-Східної Європи: створення міжнародно-правових підвалин добросусідства і співробітництва (90-ті роки). – С. 59-87;

Брицький П.П., Віднянський С.В. Україна як суб'єкт історії Європи у минулому і в наші дні. – С. 88-106;

Грищенко М.В., Клоков Є.В. Україна в ООН: Участь у вирішенні найважливіших міжнародних проблем. – С. 107-116;

Сюсько І.М., Проноза В.В. Співробітництво України з державами Центрально-Східної Європи: регіональний аспект економічної інтеграції (90-ті роки). – С. 117-139;

Чекаленко Л.Д., Васильєв О.О. Українсько-польські відносини в контексті сучасних інтеграційних процесів у Центрально-Східній Європі. – С. 140-161;

Мартинов А.Ю. Українсько-німецьке співробітництво в європейських інтеграційних структурах (90-ті роки). – С. 162-178;

Шилова А.В. Роль України у підтриманні миру та стабільності на Балканах. – С. 179-202;

Барановська Н.П. Міжнародний аспект Чорнобильської катастрофи. – С. 203-236;

Сохань П.С., Новікова О.О. Київські традиції у дослідженні всесвітньої історії. – С. 237-250;

Кулинич І.М. 1648 р.: Богдан Хмельницький і Олівер Кромвель. – С. 251-260;

Терентьєва Н.О. Українсько – грецькі зв'язки: грецька громада Києва (сер. XVIII – XIX ст.). – С. 261-280;

Черв'якова О.В. Діячі українського відродження в українсько-чеських зв'язках (перша половина XIX ст.). – С. 281-307;

Бацак К.Ю. Інтеграція італійців в економічне та культурне життя південної України (80-ті роки XVIII – початок 30-х років XIX ст.). – С. 308-329;

Лісевич І.Т. Польська преса на Наддніпрянській Україні та її вклад у налагодження українсько-польського порозуміння (поч. ХХ ст.). – С. 330-361;

Фісанов В.П. Українське питання в політиці країн Антанти і США в роки першої світової війни. – С. 362-376;

Скляренко Д.Є. Участь України у підписанні Ризького мирного договору. – С. 377-392;

Павленко В.В., Павленко М.І. Репатріація польських військовополонених і біженців з України. 1920 – 1923 рр. – С. 393-422;

Євсеєнко І.В. Діяльність української і чехословацької репатріаційних місій. 1921 – 1922 рр. – С. 423-434;

Кривець Н.В. До питання про становлення українсько-німецьких торговельних зв'язків (20-ті роки ХХ ст.). – С.435-459;

Колесник В.П., Шульга С.А. Виникнення та діяльність чеських культурно-освітніх і громадських товариств на Волині в міжвоєнний період. – С. 460-473;

Журба М.А. Участь сільської громадськості України в діяльності міжнародної „червоної” допомоги у 20-ті роки ХХ ст. – С. 474-487;

Цепенда І.Є. До питання про переселення українців з Польщі в УРСР за Люблінською угодою 1944 р. – С. 488-499;

Вовканич І.І., Гайдош М. Оптація громадян між ЧСР і СРСР (Україною) в 1945 – 1948 рр. та сучасні проблеми української меншини в Словаччині. – С. 500-516;

Тарасюк В.М. Югославія та Україна в сучасному світі. – С. 517-526.

225. Україна – Греція: Арх. та кн. спадщина греків: Наук. зб. /Редкол.: В.А. Смолій (голов. ред.), К.В. Балабанов, Н.І. Бацак, В.Панайотопулос, Н.О. Терентьева, Є.К. Чернухін. – К., 1998. – 169 с.

Зміст:

Терентьева Н., Чернухін Є. Греки України: джерелознавчий аспект. – С. 3-11;

Панайотопулос В. Грецько-українське співробітництво в галузі дослідження історії грецької діаспори. – С. 11-13;

Абдуллаева М., Бейлин Д. Страницы истории греческой общины в Керчи в документах городских архивов. – С. 13-17;

Андрейко Е. Служба греков в русской армии и флоте в конце XVIII – начале XIX в. в документах ЦГАК. – С. 17-26;

Бацак Н. Джерела з історії північноприазовської грецької громади кін. XVIII – поч. XX ст. в архівах та архівних бібліотеках Києва і півдня України. – С. 26-36;

Белоусова Л. История греческой диаспоры в материалах Государственного архива Одесской области. – С. 36-47;

Васильев А. От Гомера и Понтийского царства к Европейскому Союзу. – С. 47-50;

Величко О. Заселення греками Олександрівського повіту Катеринославської губернії у XVIII – XIX ст. – С. 50-56;

Волошин Ю. Вопросы самоуправления греческих сельских общин Приазовья по материалам Государственного архива Донецкой области. – С. 56-59;

Дьомін О., Попова Т. Викладацька діяльність та наукова спадщина С.Д. Пападімітріу. – С. 59-60;

Зайковська Т., Норов О. Архівні джерела з історії Олександрівського грецького училища в Ніжині. – С. 60-64;

Керасиди Н. Архивные документы о греческой диаспоре в Крыму. – С. 64-68;

Клим Р. Грецькі купці на території Гетьманщини на поч. XVIII ст. за матеріалами Генеральної військової канцелярії. – С. 68-70;

Козлова І. Греки півдня України на поч. XX ст. за джерелами Державного архіву Запорізької області. – С. 70-76;

Кузьминков Л. Греческий „Самиздат” на Украине. Эдуард Хаджинов (05.06.1937 – 05.05.1979). – С. 76-79;

Лильо І. Пам’ятки грецького походження у ЦДДА України та Національному музеї у Львові. – С. 80-85;

Міноглу І., Хадзііоанну М. Історія підприємницької діяльності греків у Причорномор’ї (XVIII – XX ст.). – С. 85-91;

Мирончук А. Греки України в матеріалах законодавчої комісії зі створення нового уложення 1767 року. – С. 91-100;

Мицик Ю. Грек Анастас – оборонець Ладижина у 1647 р.
– С. 100-103;

Мякушко С. Матеріали архіву НАН України як джерело
для вивчення сучасних українсько-грецьких наукових зв'язків.
– С. 103-105;

Ніколопулос Я. Джерела з історії греків України у Військово-
історичному архіві Російського флоту: греки Балаклави.
– С. 105-108;

Пахоменко С. Национально-культурные общества греков
Украины в конце 1980-х – 1990-х гг. – С. 109-110;

Пилипенко О. Архівні джерела з історії грецької громади
Ніжина. – С. 110-112;

Пряхин Ю. Проблемы изучения и систематизации
документов о лицах греческого происхождения в архивах Санкт-
Петербурга. – С. 112-118;

Саенко Р. Документы по истории мариупольских греков в
фондах Мариупольского краеведческого музея. – С. 118-126;

Сіфнеу Е. Сімейні архіви і нові напрямки історико-
економічних та історичних досліджень. – С. 126-131;

Склавенітіс Т., Зайковський В., Норов О. Архів Ніжинської
грецької громади та його аналітичний каталог. – С. 131-137;

Терентьева Н. Благотворительная деятельность греческого
генерального консула в Одессе Ивана Вучины. – С. 137-140;

Тіщенко Г. Архівні джерела з історії торгових домів
Північного Причорномор'я (кін. XVII – поч. XX ст.). – С. 140-
145;

Чернухін Є. Грецькі справи в ЦДІА України в м. Києві.
– С. 145-149;

Чишко В. Теоретико-методичні засади створення
біографічного словника „Греки в Україні”. – С. 149-154;

Шкляев И. Одесская Губчека против организации
Серафадиса. – С. 154-155;

Якубова Л. Матеріали Київських та Донецького Державних
архівів про історію греків України за часів політики коренізації
(1924 – 1933 рр.). – С. 155-162.

226. **Чернухін Є.К.** Грецьке ніжинське братство: Історіографічне джерело / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1998. – 98 с.

227. Члени-засновники Національної академії наук України: 36. нарисів / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Упоряд. **С.В. Кульчицький.** – К., 1998. – 375 с.

Зміст:

Кравченко В.В., Сарбей В.Г. Академік Дмитро Багалій. – С. 4-59;

Циганкова Е.Г. Академік Агатангел Кримський. – С. 60-91;

Ульяновський В.І. Академік Микола Петров. – С. 92-129;

Даниленко В.М., Добржанський О.В. Академік Степан Смаль-Стоцький. – С. 130-164;

Онопрієнко В.І. Академік Володимир Вернадський. – С. 165-187;

Руда С.П. Академік Микола Кащенко. – С. 188-212;

Федосова С.А. Академік Степан Тимошенко. – С. 213-240;

Онопрієнко В.І. Академік Павло Тутковський. – С. 241-257;

Горкіна Л.П. Академік Михайло Туган-Барановський. – С. 258-296;

Усенко І.Б. Академік Федір Тарановський. – С. 297-316;

Матвєєва Л.В. Академік Володимир Косинський. – С. 317-342;

Сарбей В.Г., Москвич Л.Г. Академік Орест Левицький. – С. 343-375.

228. **Шабульдо Ф.М.** Синьоводська проблема: Можливий спосіб її розв'язання / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1998 – 98 с.

229. **Шевченко Л.А., Рогожа М.М.** Духовна спадщина в контексті національно-культурної розбудови в незалежній Україні / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко,**

В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип. – К., 1998. – 38 с.

1999 рік

230. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури (на матеріалах Зводу пам'яток історії та культури України) / Редкол.: **В.О. Горбик** (відп. ред.), **Е.М. Піскова, П.Т. Тронько.** – К., 1999. – Ч. 1. – 303 с.

Зміст:

Горбик В.О. Передмова. – С. 3-5;

Тронько П.Т. Розд. I, § 1: Історико-культурна спадщина України і сучасність. – С. 6-17;

Кот С.І. Розд. I, § 2: Загальні питання висвітлення пам'яток; Розд. II: Науково-організаційні засади підготовки Зводу. – С. 18-70;

Горбик В.О. Розд. II, § 1: Організаційні принципи. – С. 71-81;

Вербіленко Г.А., Горбик В.О. Розд. 2, § 2: Роль наукової і творчої інтелігенції. – С. 81-92;

Григор'єва Т.Ф. Розд. III, § 1: Використання архівних матеріалів у підготовці Зводу; § 2. Преса як джерело дослідження пам'яток історії та культури. – С. 93-108;

Стельмашова А.І. Розд. III, § 2.1: Пам'ятки історії та культури в українських часописах XIX – поч. XX ст. – С. 109-127;

Кузьминська О.Д. Розд. III, § 2.2: Висвітлення у періодиці нерухомих об'єктів історико-культурної спадщини (1917 – 90-ті рр.). – С. 127-163;

Піскова Е.М. Розд. III, § 3: Специфіка використання матеріалів музеїв. – С. 163-197;

Комська А.М. Розд. III, § 4: Участь бібліотек у підготовці Зводу. – С. 197-202;

Данилюк Ю.З. Розд. III, § 5: Матеріали про пам'ятки історії та культури у краєзнавчій літературі. – С. 203-225;

Мазараті С.М., Юренко С.П. Розд. IV: Пам'ятки археології у томах Зводу. – С. 226-301.

231. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури (на матеріалах Зводу пам'яток історії та культури України)/Редкол.: **В.О. Горбик** (відп. ред.), **Е.М. Піскова**, **П.Т. Тронько**. – К., 1999. – Ч. 2. – 255 с.

Зміст:

Скрипник П.І. Розд. V, § 1: Загальна характеристика пам'яток дорадянської історії. – С. 3-6;

Колибанова К.В. Розд. V, § 2: Державний устрій і суспільне життя України в пам'ятках. – С. 6-14;

Скрипник П.І. Розд. V, § 3.1: Пам'ятки XIX – початку XX ст. (до 1917 р.). – С. 15-20;

Склярєнко Є.М. Розд. V, § 3.2, 4: Події 1917 – 1921 рр. в пам'ятках історії та культури України; Історія виробництва і техніки у пам'ятках. – С. 20-29;

Скрипник П.І. Розд. V, § 4.1: Пам'ятки XIX – початку XX ст. – С. 29-51;

Гаврилюк Л.О., Катаргіна Т.І. Розд. V, § 4.2: Пам'ятки радянського періоду. – С. 52-60;

Колибанова К.В. Розд. V, § 5: Воєнна історія України у пам'ятках. – С. 60-65;

Денисенко Г.Г., Серебряков Г.І. Розд. V, § 5.1: Відображення у Зводі Другої світової війни. – С. 65-99;

Шевченко Л.В. Розд. V, § 6: Пам'ятки науки і культури. – С. 99-124;

Бондаренко Р.І. Розд. VI, § 1: Специфіка їх відображення пам'яток містобудування та архітектури у томах Зводу. – С. 121-138;

Волков С.В. Розд. VI, § 2: Актуальність історико-культурних досліджень територій для виявлення пам'яток (на прикладі проекту національного парку „Запорожець на Дунаї”). – С. 139-146;

Гудченко З.С. Розд. VI, § 3: Пам'ятки народної архітектури – самобутня складова культурної спадщини України. – С. 146-152;

Бондаренко Р.І. Розд. VI, § 4: Комплексні пам'ятки містобудування та архітектури. – С. 152-166;

Пламеницька О.А. Розд. VI, § 5: Науково-практичні аспекти підготовки Зводу. Багатоцільова модель опису пам'яток архітектури. – С. 166-175;

Дмитрієв Л.Г., Дьомін М.М., Дьоміна В.С. Розд. VI, § 6: Система баз даних про пам'ятки містобудування та архітектури в історико-культурній спадщині України. – С. 176-183;

Ничкало С.А. Розд. VII, § 1: Монументальна скульптура. – С. 186-212;

Ковпаненко Н.Г. Розд. VII, § 2: Монументальний живопис. – С. 212-249;

Горбик В.О. Висновки. – С. 250-253.

232. **Бацак Н.І.** Культурно-просвітительські заклади та громадські організації греків Північного Приазов'я (друга половина XIX – почат. XX ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1999. – 53 с.

233. **Бондарчук П.М.** Українізаційні процеси у профспілковому русі УСРР (20-ті роки) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль.** – К., 1999. – 53 с.

234. **Вівчарик М.М., Падалка С.С.** Україна в етнопонаціональному вимірі / Наук. ред. **П.П. Панченко.** – К., 1999. – 135 с.

235. **Герасименко Н.О.** Історичні події на Україні 1657 – 1659 рр. (гетьманство І.Виговського) у висвітленні **С.В. Величка** / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль.** – К., 1999. – 97 с.

236. **Гриценко А.П.** Діяльність українських організацій на теренах Росії за доби Української Центральної Ради / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль.** – К., 1999. – 63 с.

237. Життя триває... / Відп. ред. **П.Т. Тронько**; Відп. за вип. **В.О. Савчук.** – К., 1999. – 124 с. – (Історія України: Маловідомі

імена, події, факти. Вип. 4: 3б. присвяч. д-ру іст. наук, проф. Євгену Михайловичу Скляренку у зв'язку з його 75-річним ювілеєм).

Зміст:

Смолій В.А. З ювілеєм, колего! – С. 9-12;

Клоков В.І. У годину воєнного лихоліття. – С. 13-22;

Тронько П.Т. Піввіку поруч. – С. 23-30;

Реєнт О.П. Дослідник проблем робітничого класу. – С. 31-39;

Симоненко Р.Г. Роки революції, громадянської війни у творчому доробку Є.М. Скляренка. – С. 40-45;

Сарбей В.Г. Перерваний політ або цілком суб'єктивні меморії з нагоди 75-ти річного ювілею Є.М. Скляренка. – С. 46-52;

Савчук В.О. Краєзнавчі студії Є.М. Скляренка. – С. 53-57;

Скляренко Є.М. О.К. Касименко – учений, організатор наукових досліджень, громадський діяч. – С. 58-76;

Скляренко Є.М. Життя прожити... – С. 77-90.

238. З історії міжнародних зв'язків України: Наука, освіта (XIX – 30-ті роки ХХ ст.): Док. і матеріали / Редкол.: М.М. Варварцев (відп. ред.), С.В. Віднянський, І.Є. Євсеєнко, Н.В. Кривець, В.В. Павленко. – К., 1999. – 201 с.

239. Здіорук С.І., Гриневич Л.В., Здіорук О.І. Показчик публікацій про діяльність ОУН та УПА (1945 – 1998 рр.) / Відп. ред. С.В. Кульчицький. – К., 1999. – 173 с.

240. Історіографічні дослідження в Україні: Наук. зб. Вид. у 1968 – 1973 рр. Відновл. у 1997 р. / Редкол.: Ю.А. Пінчук (відп. ред.), Я.І. Дзира, М.Ф. Дмитрієнко, Л.А. Дубровіна, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, В.Г. Сарбей, Р.Г. Симоненко, В.А. Смолій, П.Т. Тронько, О.В. Ясь; Упоряд.: Ю.А. Пінчук, О.В. Ясь. – К., 1999. – Вип. 7. – 319 с. – (Пам'яті іст. України, чл.-кор. НАН України, д-ра іст. наук, проф., ред.-засн. „Історіогр. дослідж.” Федора Павловича Шевченка. (1914 – 1995).

Зміст:

Пінчук Ю., Ясь О. Від упорядників. – С. 9-11;

Бугерко А.А. На батьківщині Ф.П. Шевченка. – С. 12-15;

Симоненко Р. Про Федора Павловича Шевченка. – С. 16-38;

Ясь О. Наукові праці Ф.П. Шевченка, 1989 – 1998: матеріали до бібліографії. – С. 39-46;

Дзира Я. Десятиріччя творчого спілкування. – С. 47-67;

Бажан О., Данилюк Ю. Кінець 60-х – початок 70-х рр. в житті та діяльності Ф.П. Шевченка. – С. 67-74;

Гранчак І., Данилюк Д. Проблеми історії Закарпаття в науковій спадщині Ф.П. Шевченка. – С. 74-86;

Савчук В. Питання історичного краєзнавства в науковій спадщині Ф.П. Шевченка. – С. 86-90;

Прокопчук В. Вшанування пам'яті Ф.П. Шевченка на його батьківщині в м. Дунаївці. – С. 91-99;

Іщенко Я. Проблеми геральдики та комплексу СІД в історичній спадщині та науково-організаційній діяльності Ф.П. Шевченка. – С. 100-106;

Котляр М. Договірні відносини Русі та Польщі в XIII ст. (з коментаря до Галицько-Волинського літопису). – С. 107-116;

Герасименко Н. Стан вивчення історичного твору С.В. Величка. – С. 116-133;

Мицик Ю. Невідома редакція „Короткого опису Малоросії”. – С. 133-154;

Дзира І. Повстання Северина Наливайка в українській історичній прозі XVII – XVIII ст. – С. 155-173;

Ковалевська О. Гетьман Іван Мазепа: проблема „зради” та „анафемування” в українській та російській історіографії. – С. 173-189;

Нерод В. Початки української історіографії в добу національного відродження. – С. 190-203;

Пінчук Ю. Україна в концепції кирило-мефодіївця Миколи Костомарова з додатком рецензії Ф.П. Шевченка. – С. 203-213;

Петренко О. Археографічний доробок у науковій спадщині Миколи Костомарова: сучасний стан та перспективи вивчення. – С. 221-228;

Шандра В. Про поширення творів М.П. Драгоманова в Україні (Огляд архівних фондів ЦДІА України у м. Києві). – С. 229-238;

Верба І. Рання праця Олександра Оглоблина з історії української церковної історіографії. – С. 239-242;

Оглоблин А. К 200-летию со дня кончины (1715 – 1915) 28 августа Захария Корнилович, еп. Переяславский и Бориспольский (1700 – 1715): Краткая заметка. – С. 243-253;

Лебедева В. Лев Окиншевич и Беларусь. – С. 253-259;

Сарбей В. Народ як об'єкт і суб'єкт історичного процесу: (Давня тема у сучасному соціологічно-історіографічному баченні). – С. 260-285;

Ясь О. Державницький напрям української історіографії та його інтелектуальна спадщина. – С. 286-313.

241. Історіографічні дослідження в Україні: Наук. зб. Вид. у 1968 – 1973 рр. Відновл. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **В.М. Волковинський**, **Я.І. Дзира**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **Л.А. Дубровіна**, **О.В. Лисенко**, **Ю.А. Пінчук**, **О.П. Рєєнт**, **Н.А. Шип.** – К., 1999. – Вип. 9. – 355 с. – (Присвяч. видат. укр. вчен., д-ру іст. наук, проф., Засл. пр. науки і техніки України Віталію Григоровичу Сарбею. (30.01.1928 – 22.04.1999).

Зміст:

Волковинський В.М. Грані особистості Віталія Сарбея. – С. 13-32;

Аббасов А.М. Слово о наставнике и учителе. – С. 33-40;

Богатчук С.С. Роль залізничного транспорту у формуванні національного ринку України (др. пол. ХІХ – поч. ХХ ст.). – С. 41-54;

Власюк І.М. Вплив столицінської аграрної реформи на соціально-економічний розвиток Правобережної України (1906 – 1914 рр.). – С. 55-72;

Дзира І.Я. Історико-літературні твори 30 – 80-х рр. ХVІІІ ст. в українській історіографії. – С. 73-96;

Кізченко В.І. Дрібний кредит в Україні у другій половині ХІХ ст.: волосні допоміжні ощадно-позичкові каси. – С. 97-107;

Кириянов Ю.И. Современная историография правых партий в России в 1905 – 1917 гг. – С. 108-125;

Ковальський М.П. Унікальне документальне джерело з історії Острога середини ХІХ ст. – „Опис міста” 1843 р. – С. 126-132;

Краснікова О.М. Фінансове забезпечення переселення селян з України в Сибір і на Далекий Схід після скасування кріпосного права (1861 – 1917 рр.). – С. 133-147;

Крижанівська О.О. Благочинність католицької церкви на Правобережній Україні у першій половині ХІХ ст. – С. 148-153;

Киян О.І. Генезис поняття „Київська історична школа” в історіографії. – С. 154-166;

Лазанська Т.І. „Прагнути до громадських справ” – девіз підприємницької родини Терещенків. – С. 167-181;

Лисенко О.В. Взаємозв’язок національно-культурних, економічних та соціально-політичних процесів у Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст. – С. 182-191;

Машкін О.М. Німецьке підприємництво у харчосмаковій промисловості України (70 – 80-ті роки ХІХ ст.). – С. 192-201;

Овсієнко О.Ф. Розклад каральних органів царизму в період реакції (1907 – 1910 рр.). – С. 202-218;

Павленко Г.В. Німці в житті і творчості Т.Г. Шевченка (до арешту і заслання поета в 1847 р.). – С. 219-228;

Павлюк В. Освітня діяльність Тадеуша Чацького на початку ХІХ ст. – С. 229-243;

Першина З.В. Склад та динаміка населення Одеси у др. пол. ХІХ ст. – С. 244-252;

Половець В.М. Домарксистські концепції кооперативного руху (історико-теоретичний аспект). – С. 253-266;

Попова Т.М. Історіографія в дисциплінарному сімействі історичних наук. – С. 267-276;

Потолов С.И. А.М. Панкратова и Одесса: начало пути. – С. 277-284;

Солдатенко В.Ф. Українська народна республіка: вибір перспективи. – С. 285-293;

Селіхов Д.А., Якименко М.А. Висвітлення в історичній літературі проблеми реформування аграрного сектора економіки України після соціальних потрясінь 1905 р. – С. 294-308;

Тарасенко Я.В. Побут студентів Київського університету першого періоду його функціонування (1834 – 1863). – С. 309-320;

Терещенко А.Г. Украинцы за пределами Родины: Я.Г. Кухаренко. К 200-летию со дня рождения (1799 – 1862). – С. 321-331;

Шип Н.А. Вихідці з південно і східнослов'янських країн у Київській духовній академії (XIX – поч. XX ст.). – С. 332-342;

Щербак М.Г., Ткаченко Л.В. Терещенки: слід в історії. – С. 343-350.

242. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) /Редкол. **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **О.Г. Бажан, В.М. Волковинський, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, Й.І. Жезицький, С.В. Кульчицький, О.П. Реєнт, В.А. Савчук, Є.М. Скляренко.** – К., 1999. – Вип. 5. – 362 с.

Зміст:

Смолій В.А. Історичні уроки української революції: до 80-ї річниці IV Універсалу УНР. – С. 3-11;

Кульчицький С.В. Проголошення незалежності УНР. – С. 12-19;

Калакура Я.С. Самостійницька концепція IV Універсалу в Українській історіографії. – С. 20-29;

Реєнт О.П. Проблеми реалізації української державницької ідеї у 1917 – 1921 рр. – С. 30-39;

Гриценко А.П. Загострення політичної ситуації в Україні на час проголошення IV Універсалу УЦР. – С. 40-54;

Дмитрієнко М.Ф. Фінансова система УНР: спроба створення державного бюджету. – С. 55-60;

Губський Г.І. Проблема розбудови національних збройних сил. – С. 61-73;

Лавринович М.І. Українська національна ідея в діяльності М.С. Грушевського. – С. 74-78;

Панченко П.П. Наступність державотворчих процесів в Україні в XX столітті. – С. 79-88;

Лях Р.Д., Добробог Л.М. Здобутки та уроки УНР. – С. 90-94;

Васковський Р.Ю. Урядова криза в УНР у лютому – квітні 1919 р. – С. 95-99;

Піскун В.М. Четвертий Універсал і питання становлення територіальної цілісності Української держави. – С. 100-108;

Книш Г.М., Шляхов О.Б. Участь української студентської молоді в бою під Крутами: до питання про склад учасників. – С. 109-112;

Коломієць Ю.С. Закон „Про громадянство Української Народної Республіки”. – С. 113-115;

Сергієнко Ю.Г. Протистояння лівих партій в українській революції і доля УНР. – С. 116-119;

Кривоший Г.Ф. Ставлення європейської національної громади до проголошення незалежності УНР. – С. 120-125;

Калакура О.Я. Ставлення польської меншини до УНР. – С. 126-135;

Токар Л.К. Історичне значення та уроки IV Універсалу. – С. 136-141;

Кононенко П.П., Кононенко Т.П. Від IV Універсалу Центральної Ради до Конституції України 1996 р. – С. 142-148;

Старух О.В. Універсали Центральної Ради: поміж мріями та реальністю. – С. 149-159;

Хорошун Б.І. Центральна Рада і селянство. – С. 160-166;

Шпекторенко І.В. Експортна політика УНР у 1918 році. – С. 167-171;

Лазарович М.В. Українські січові стрільці в період розгортання національної революції в Наддніпрянщині: 1917 – 1918 роки. – С. 172-186;

Коновець О.Ф. Національна наука доби УНР. – С. 187-192;

Ляхоцький В.П. Роль І.Огієнка у фундації Українського Народного Університету. – С. 193-206;

Матяш І.Б. Зміст і форми архівної освіти у Київському археологічному інституті (1918 – 1920 рр.). – С. 207-220;

Олійник С.В. Українська галицька армія на захисті УНР (липень – листопад 1919 р.). – С. 221-229;

Ігумен Дмитрій (Рудюк). Відродження Української Церкви і національно-визвольні змагання 1917–1921 років. – С. 230-234;

Голуб А.І. Українська соціал-демократична еміграція про міжнародні чинники поразки національної революції 1917 – 1920 рр. – С. 235-238;

Скорченко С.Б. Вплив наркотичних та фізіологічних особливостей конопель на історію розвитку коноплярства в Україні. – С. 239-244;

Павленко В.В., Павленко М.І. Міжвоєнна українська еміграція в Болгарії та її роль в українсько-болгарському спілкуванні. – С. 245-253;

Висоцький О.Ю. Українські есери та соціал-демократи в Українській революції. – С. 254-256;

Колесников К.М. Еволюція української історіософії ХІХ – ХХ ст. (до питання про етнічний чинник в ідеї українського державництва). – С. 257-262;

Великочий В.С. Джерела до вивчення злуки ЗУНР і УНР. – С. 263-267;

Русначенко А.С. Події революції 1917 – 1921 років в українській суспільно-політичній думці 1940–50-х рр. – С. 268-271;

Романько І. Радянська влада і театр в Україні (1919 – 1920 рр.). – С. 272-302;

Павленко М. Політика Української СРР щодо інтернованої у Польщі армії УНР. – С. 303-305;

Скорченко С.Б. До історії становлення дослідної справи в коноплярстві України. – С. 336-344;

Олійник В. Кооперативні організації українського селянства в роки Української революції 1917 – 1920 років. – С. 345-358.

243. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36. ст.) /Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Бolečух, О.М. Бут, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, Й.І. Жезицький, В.В. Калініченко, Л.П. Нагорна, О.П. Реєнт, В.А. Савчук, Є.М. Скляренко. – К., 1999. – Вип. 6. – 358 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Історичне краєзнавство на межі тисячоліть: досвід, проблеми, перспективи. – С. 3-8;

Лях Р.Д. Завдання історичного краєзнавства Донеччини. – С. 9-11;

Костриця М.Ю. Краєзнавство на Житомирщині періоду становлення української державності. – С. 11-15;

Ключенева І.М. Розвиток краєзнавства на Луганщині в довоєнний період. – С. 16-21;

Раковський М.Ю. Історичне краєзнавство на Одещині: досвід, проблеми. – С. 21-25;

Лобурець В.Є. Основні етапи та напрями історико-краєзнавчих досліджень на Полтавщині у ХХ столітті. – С. 25-30;

Брайченко О.Д., Демешко О.В. Становлення наукового центру дослідження історії Центральної України. – С. 30-33;

Прокопчук В.С. Краєзнавство в діаспорі: українознавчі студії в Австралії. – С. 34-41;

Симоненко І.М. Внесок Вчених архівних комісій у розвиток історичного краєзнавства на Україні. – С. 41-46;

Филимонов С.Б. Роль Таврической ученой архивной комиссии и Таврического общества истории, археологии и этнографии в развитии науки и культуры в Крыму. – С. 46-52;

Верменич Я.В. Становлення історичної екології Києва (за виданнями І.Фундуклея). – С. 53-57;

Савчук В.О. Краєзнавство України в період національно-визвольних змагань. – С. 58-65;

Теодорович А.Ю. Діяльність Українського комітету краєзнавства (УКК) в добу українізації. – С. 66-72;

Пікалов В.Г., Пікалова Т.І. Розвиток історичного краєзнавства у Харківському університеті (1950 – 1960 рр.): А.Г. Слюсарський. – С. 73-77;

Романько В.І. Основні шляхи підготовки вчителя до краєзнавчої роботи (на прикладі Донецького регіону). – С. 77-81;

Алещенко М.І. Краєзнавча робота в Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті (серед. 1960-х – перша пол. 1990-х рр.). – С. 81-84;

Єрмак О.П. Підготовка студентів-істориків до роботи в галузі шкільного історичного краєзнавства. – С. 85-89;

Данилюк Д.Д. Історичне краєзнавство в Ужгородському держуніверситеті: традиції, здобутки, перспективи. – С. 89-93;

Акічев Ш.М. З історії розвитку краєзнавства у Конотопі. – С. 93-99;

Брайченко Т.Ф. Музичне краєзнавство Центральної України. – С. 99-103;

Слободянюк П.Я. Екологічна культура як національна краєзнавча проблема України. – С. 103-109;

Кисельова В.П. Історико-краєзнавча діяльність Державної історичної бібліотеки України. – С. 109-112;

Боліла К.В. Краєзнавчі матеріали у фондах Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В.Г. Заболотного. – С. 112-116;

Доброван О.В., Доброван Н.Б. Державна символіка України і національна свідомість (з досвіду краєзнавчих досліджень). – С. 116-120;

Малаховський В.С., Соколов В.В. Методичні підходи і погляди на історико-краєзнавче навчання в середній школі (з досвіду практичної роботи). – С. 120-125;

Потехин В.Е., Потехин Д.В. Краєведение в школах Автономной Республики Крым. – С. 125-129;

Бурдоносова Т.І. Використання пам'яток історії та культури у процесі викладання спецкурсів з краєзнавства (зарубіжний досвід). – С. 129-133;

Зворський С.Л. Питання історичного краєзнавства у видавничій діяльності українських культурно-освітніх товариств „Просвіта”. – С. 133-137;

Сінкевич І.Ю. Краєзнавча діяльність Херсонської громадської бібліотеки. – С. 137-143;

Завада В. Деякі проблеми вивчення української сакральної архітектури в контексті розвитку вітчизняного краєзнавства. – С. 143-148;

Кожекін А.Г., Попов О.Д. Краєзнавчий туризм в навчальних закладах Криму на межі ХІХ – ХХ ст. – С. 148-152;

Маркітан Л.П. Кінофотодокументи у туристично-екскурсійній роботі (краєзнавчий аспект). – С. 153-157;

Федоренко Н.В. Туристично-краєзнавча діяльність СДСТ „Буревісник” у 60-х рр. ХХ ст. – С. 157-162;

Маркова О.Є. Атлас Дніпра – унікальна пам’ятка історії картографії ХVІІІ ст. – С. 163-166;

Дьомін О.Б., Чумак О.М. Документи канцелярії новосербського корпусу як джерело. – С. 166-171;

Сурева Н.В. Джерела формування дворянського стану на Півдні України (остання чверть ХVІІІ ст.). – С. 172-177;

Тригуб П.М. „Херсонские епархиальные ведомости” – джерело історико-краєзнавчих досліджень Півдня України. – С. 177-182;

Баяк М.І. Журнал „Освіта” – джерело вивчення освіти на Поділлі доби української революції. – С. 182-186;

Вербиленко Г.А. Важливе джерело вивчення наукового життя в Україні. – С. 186-190;

Костюкова О.М. Краєзнавчі дослідження – важливе джерело розвитку туристсько-екскурсійної справи в Україні: з досвіду 20-х років ХХ ст. – С. 190-195;

Парлюк В.И. Национально-культурная политика в отношении греческого населения Мариупольского округа. – С. 196-199;

Ігнатуша О.М., Бобко Т.Т. Діяльність Співки войовничих безвірників на Запоріжжі в 20 – 30-х рр. ХХ ст. (за матеріалами періодичної преси). – С. 199-204;

Мищак І.М. Діяльність оперативних груп Архівного управління України по збиранню документальних матеріалів (1941 – 1944 рр.). – С. 204-209;

Задніпровський О.І. Матеріали відділів ЗАГС – джерело з історії голоду 1946 – 1947 рр. у Донбасі. – С. 209-212;

Іщенко А.М. Документи вищого партійно-державного керівництва УРСР – джерело з історії західноукраїнських земель. – С. 212-215;

Ястремська Л.Ю., Приліпко Т.А. Питання історичного краєзнавства на сторінках покажчика „Історія України” (1968 – 1998). – С. 216-219;

Андрієнко К.Е. Канівські династії. – С. 219-224;

Фільц Б.М. Внесок старовинного роду Савчинських в культурно-мистецьке і духовне життя України. – С. 224-229;

Литвинова Т.Ф. Можливості генеалогії у дослідженні регіональної історії України. – С. 229-234;

Галь Б.О. Генеалогія регіонального чиновництва другої половини XVIII століття в історико-краєзнавчих дослідженнях. – С. 235-240;

Кондратюк Р.Ю. Огляд джерел з генеалогії українського духовенства у фондах державного архіву Житомирської області. – С. 240-245;

Іщенко Я.О. Герби міст України в роботі краєзнавців. – С. 245-250;

Афанасьєва Л.В., Глинська Л.Ф., Гудзь В.В. До питання про топоніміку та етнографію Запорізького краю. – С. 250-255;

Шляховий К.В., Тупчійко М.П. Вибір критеріїв оцінки історичної значимості міської топоніміки (на прикладі м. Кіровограда). – С. 255-260;

Попова Т.М., Мірошниченко В.О. Біоісторіографія в історико-краєзнавчих дослідженнях. – С. 261-264;

Федорова Л.Д. Василенко Костянтин Прокопович. – С. 265-268;

Журба О.І. Ілля Квітка. – С. 268-274;

Ковалевська О.О. Відомі постаті краєзнавчого руху в Донбасі. – С. 274-280;

Гайдай Л.І., Пась В.І. Кмецинський В.М. – краєзнавець, дослідник. – С. 280-283;

Шовкопляс Т.І., Герус А.Л. В.Кордт – історик, краєзнавець, бібліограф. – С. 284-288;

Грінберг Л.Ф. Історико-краєзнавчі аспекти у творчості П.О. Куліша. – С. 288-293;

Суцруненко О.Б. Археологічні дослідження братів Леонтовичів. – С. 293-297;

Першина З.В., Синявська О.О. Краєзнавчі студії О.І. Маркевича. – С. 297-301;

Непомнящий А.А. Полонская-Василенко Н.Д. и развитие исторического краеведения Крыма в первой трети XX века. – С. 302-307;

Гаврилюк Л.О. Пономарьев С.И. – краєзнавець, філолог, бібліограф. – С. 308-310;

Гайдукевич Я.М. Стефанія Садовська – краєзнавець Тернопільщини. – С. 310-314;

Єсюнін С.М. Аполлоній Сендульський – краєзнавець Волині. – С. 315-317;

Бондаренко Р.І. Михайло Сікорський – подвижник національно-духовної справи. – С. 317-321;

Скільський І.В. Талпош В.С. – дослідник орнітофауни регіону Українських Карпат. – С. 321-324;

Стрельський Г.В. Стрельський В.І. вчений-історик, дослідник і організатор вітчизняного краєзнавства. – С. 325-330;

Денисенко Г.Г. Сторінки життя і діяльності П.П. Чубинського. – С. 330-335;

Ковпаненко Н.Г. К.В. Широцький (сторінки життя). – С. 335-340;

Усенко П.Г. Історико-краєзнавча трилогія А.Яковлева в „Україні” 1907 р. – С. 340-346;

Примак А.Ф. Ястребов В.М. – дослідник Півдня України. – С. 347-351.

244. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Бolečух, О.М. Бут, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, Й.І. Жезицький, В.В. Калініченко, Л.П. Нагорна, О.П. Ресент, Є.М. Скляренко, В.А. Савчук; Відп. за вип. Т.Ф. Григор'єва. – К., 1999. – Вип. 7. – 462 с.

Нікольченко Ю.М. Імпорт грецьких речей до Погориння (за матеріалами літописного Дорогобужа). – С. 3-8;

Шестак О.І. Передумови боротьби українського народу за свою державність у 1635 – 1638 роках в географічному аспекті. – С. 8-13;

Криженко К.О. Життя та побут запорожців. – С. 13-19;

Дунець В.О. Суди Києва за часів Гетьманщини. – С. 19-24;

Мороз Л.П. До обставин Конотопської битви. – С. 24-29;

Кроль М.Б. Кирило Розумовський – останній гетьман України. – С. 29-33;

Бойко А.В. Ярмаркова торгівля Південної України (ост. чверті XVIII – поч. XIX ст.). – С. 33-39;

Новикова С.В. Особенности развития селского хозяйства в Мариупольском уезде в XIX в. – С. 39-44;

Рощина Л. Церковні справи Азовського козацького війська. – С. 44-50;

Олашин М.В. Вітчизняні історики про становище західно-українського селянства в першій половині XIX ст. – С. 50-55;

Волошин Ю.В. Старообрядці Харківської губернії у I пол. XIX ст. – С. 55-59;

Сарбей В.Г. Південь України на початку українського національного відродження XIX ст. – С. 59-64;

Довжук І.В. Деякі аспекти промислового розвитку Донецького басейну у 60 – 80-х роках XIX ст. – С. 64-67;

Прищеп О.П. Демографічні зміни в урбанізаційному процесі на Волині (II-а пол. XIX – початок XX ст.). – С. 68-72;

Геде А.В. Земская политика в области народного образования на Мариупольщине (конец XIX – начало XX вв.). – С. 73-77;

Духлій Є.В. Життя та діяльність Ю.Кондратюка (О.Шаргея). – С. 78-81;

Іванов С.М. Становлення неслов'янського етно-культурного елементу на території Донбасу (XIX – XX ст.). – С. 81-86;

Волошин Ю.А. Проблемы сохранения этнической идентичности (на примере самоуправления в греческих общинах Приазовья). – С. 86-89;

Гузенко Ю.І. Миколаївське „Товариство взаємодопомоги” (1904 – 1913 рр.). – С. 90-93;

Ревергук В., Кочерга Н. Встановлення радянської влади в Полтаві. – С. 94-98;

Пархоменко В.А. Українські військові формування П.Скоропадського на Півдні України у 1918 р. – С. 98-102;

Олійник З. Територіальне питання на українсько-російських переговорах 1918 р. – С. 102-109;

Скляренко Д.Є. Е.Й. Квірінг – учасник переговорів і підписання Ризького мирного договору. – С. 109-114;

Рудий Г.Я. Товариства „Просвіта” та їх роль у національному відродженні (за матеріалами періодичних видань 1917 – 1920 рр.). – С. 114-120;

Шпекторенко І.В. Німецький фактор в експортній політиці УНР у 1918 р. – С. 120-123;

Кротік Н.В. Будівництво єврейської національної школи на Поділлі у 20-х – 30-х рр. ХХ ст. – С. 123-127;

Обидьонова О.В. Національні меншини в промисловості Донбасу (20 – 30 рр. ХХ ст.). – С. 127-132;

Шевченко А.Є. Діяльність міліції України в перший період Великої Вітчизняної війни (1941 – 1942 рр.). – С. 132-136;

Слободянюк М.А., Нікілев О.Ф. Вплив окупаційної політики на настрої селян України в 1941 – 1944 рр. (за матеріалами південних областей). – С. 137-141;

Друмов В.І. Українське підпілля у 1941 – 1944 рр. на Миколаївщині. – С. 141-145;

Вільховий Ю.В., Год Б.В. До питання про об’єднання п’ятидесятників із союзом євангельських християн-баптистів (II пол. 40-х – середина 50-х рр.). – С. 145-151;

Войналович В.А. Римо-католицькі громади України у вимірах державної релігійної політики (II пол. 40-х – 50-ті роки ХХ ст.). – С. 151-158;

Панчук Г.М. Склад населення Донецької області (за даними перепису 1989 р.). – С. 159-162;

Шевчук Ж.А. Політика русифікації (60 – 80 рр. ХХ ст.) та становлення громадського руху за збереження рідної мови. – С. 162-167;

Сминтина О.В. Економічні основи відтворення регіональної історії. – С. 167-171;

Посохова Л.Ю. Філософсько-богословська освіта в Харківському колегіумі. – С. 171-175;

Амоскин А.С. Роль Харьковского колегиума в развитии братских связей русского и украинского народов. – С. 175-180;

Посохов С.І. Попечителі Харківського учбового округу. – С. 180-185;

Шевченко Л.В. М.І. Пирогов – прихильник демократизації освіти. – С. 185-190;

Волос О.В. Організація сільськогосподарської освіти на Півдні України (70-ті рр. ХІХ – поч. ХХ ст.). – С. 190-195;

Назаренко Є.Д. Перша згадка про школу в Старокостянтиніві. – С. 195-198;

Войналович О. Державна політика Центральної Ради у шкільній освіті для національних меншин. – С. 198-202;

Богуславська В.Г. Розвиток народної освіти в Україні за часів Гетьманату (квітень-грудень 1918 р.). – С. 202-208;

Липинський В.В. Система підготовки національних педагогічних кадрів в Україні в 20-ті роки. – С. 208-214;

Стремецька В.О. Діяльність вузів Півдня України по впровадженню української мови в 20 – 30 рр. ХХ ст. – С. 214-219;

Гриневич О.В. Розвиток національної школи на Миколаївщині в 20 – 30-ті роки. – С. 219-223;

Богінська І.В. Відтворення національних педагогічних кадрів у ході проведення політики українізації в Донбасі (1923 – 1933). – С. 223-228;

Шевченко С.І. Кіровоградський педагогічний університет ім. В.К. Винниченка у міжнародних зв'язках 1960 – 1990-х рр. – С. 229-233;

Довгань Н.Ю. Козацькі й місцеві спортивні традиції та їх використання у фізичному вихованні студентської молоді. – С. 234-238;

- Шкварець В.П.** Відродження Миколаївської „Просвіти”. – С. 239-243;
- Томюк О.І.** Українські молодіжні організації діаспори. – С. 244-248;
- Телячий Ю.В.** Степан Постернак і його вклад в розбудову національної освіти в період української державності (1917 – 1920 рр.). – С. 248-252;
- Скляренко Є.М.** Реалізація державної програми підготовки серії книг „Реабілітовані історією”. – С. 253-259;
- Жезицький В.Й.** Політичні репресії у першій половині 20-х рр. як засіб формування однопартійності в Україні. – С. 259-263;
- Петренко В.І.** Про причини масових виступів по-дільських селян проти радянської влади у 1921 році – С. 263-266;
- Шитюк М.М.** Репресії на території Миколаївщини у 1921 – 1923 роках. – С. 266-270;
- Капустян Г.Т.** Радянська таємна служба про політичні події і настрої в українському селі у 1921 – 1927 рр. (за матеріалами архіву ОДПУ Чорнухинського району, Полтавської області). – С. 271-275;
- Соболь П.І.** Нищення інтелектуальної еліти Півдня України: 30-ті роки. – С. 276-281;
- Місінкевич Л.Л.** Антиколгоспні заворушення 1930 року серед національних меншин Поділля. – С. 281-288;
- Савчук О.В.** Учителі польських шкіл Поділля в лещатах репресій 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 288-294;
- Лихачова Л.Б., Брага К.М.** Коренізація греків та німців Донбасу у 1920 – 30-х рр. – С. 294-298;
- Рибак І.В.** Типологія антиколгоспних виступів на Поділлі у період „колективізаторської лихоманки” (грудень 1929 – березень 1930 рр.). – С. 298-302;
- Найдьонова К.В.** Розгром генетики та наслідки лисенківщини на Україні. – С. 302-306;
- Бут О.М., Зозуля Є.В.** Недосліджена доля – І.О. Фесенко. – С. 306-312;

Ситник А.А., Бажан О.Г. Доля спадкового краєзнавця.
– С. 312-317;

Іщенко М.Є. Самоспалення Олекси Гірника в контексті дисидентського руху 60 – 70-х років. – С. 317-321;

Дмитрук В.І. Зростання негативних настроїв в середовищі політичної еліти України в зв'язку з подіями 1968 р. в Чехословаччині (на прикладі кримінальної справи М.С. Ліхцова).
– С. 322-326;

Подоплелова Н. Голодомор 1932 – 1933 років. – С. 326-331;

Веселова О.М. Сумщина в голодні 1946 – 1947 роки.
– С. 331-336;

Ткачук В.П., Ткачук П.Д. Примусова колективізація на Волині в перше повоєнне десятиріччя (1944 – 1954 рр.).
– С. 336-342;

Бут О.М., Зозуля Є.В. Богадиця П.І. – грек? Ні, син українського народу. – С. 342-348;

Нікольський В.М. Політичні репресії 1937 – 1938 рр. на залізницях Донбасу. – С. 349-353;

Мацях Д.М., Мацях М.М. Теоретико-методичні основи вивчення міських поселень. – С. 354-357;

Прищепя Б.А. Пересопниця в X – XIII ст. – С. 358-362;

Бренчук О.І. З історії міста Рожище (XII – XIX ст.). – С. 362-365;

Апросіна О.В. Українські міста у хроніці В.Коховського.
– С. 366-370;

Безрукова Т.М. До питання про історію села Буди Харківської області. – С. 371-375;

Скрипник П.І. Територія і населення міста Києва в стародавні часи і тепер. – С. 375-381;

Шишкін М.Г., Куліда О.В. Краєзнавчі розвідки з історії селища міського типу Бабинці Бородянського району Київської області (за матеріалами шкільної краєзнавчої конференції).
– С. 381-385;

Виногородська Л.І. Поселення канівського узбережжя XV – XVIII ст. – С. 385-391;

Степенькін С.Ю. Місто Корсунь наприкінці XVI – початку XVIII століть. – С. 391-396;

Кравець І.М. Легенди, їх значення для вивчення історії рідного краю (до питання про час виникнення села Мишарівки на Поділлі). – С. 396-401;

Пащук І.Г. Внесок краєзнавців-церковників у вивчення історії древнього Острога. – С. 401-405;

Шпитальов Г.Г. Літня форпостна служба Запорізького війська в період російсько-турецької війни 1768 – 1774 рр. – С. 405-411;

Дяченко С.А. З історії заснування Херсона. – С. 411-418;

Товстенко Т.Д., Тямін М.Ю. Фортеці історичних міст України – Миргорода та Гадяча. – С. 418-422;

Серединський О.В. Заселення Чорноморських адміралтійських поселень у кінці XVIII – на початку XIX ст. – С. 422-426;

Воронов В.І. Історія міст і сіл Лівобережної України в працях О.М. Лазаревського. – С. 427-431;

Пірко В.О. З приводу дискусії про час заснування деяких міст Донеччини. – С. 431-436;

Дуднік В.М. Західноукраїнські міста у 1940 – 1941 рр. – С. 436-440;

Беседіна Н. З історії підготовки Полтавсько-го тому „Історії міст і сіл Української РСР”. – С. 440-444;

Каньоса А.М. Проблеми підготовки літопису населених пунктів України на сторінках „Українського історичного журналу” (початок 60-х – серед. 70-х рр. XX ст.). – С. 445-450;

Дмитрієва В.А., Святець Ю.А. Застосування комп’ютерних технологій у дослідженнях історії міст і сіл України. – С. 450-455.

245. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, Й.І. Жезицький, В.В. Калініченко, Л.П. Нагорна, О.П. Реєнт, В.А. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип. Т.Ф. Григор’єва. – К., 1999. – Вип. 8. – 494 с.

Зміст:

Толочко П.П. Охорона історико-культурної спадщини на зламі тисячоліть. – С. 3-6;

Реснт О.П. Погляд у третє тисячоліття. (Перспективи розвитку суспільних наук Української держави). – С. 6-14;

Савченко О.Я. Стан краєзнавчої роботи в школах України та шляхи підвищення її ефективності. – С. 14-18;

Акуленко В.І. Термінологічні колізії у пам'яткоохоронній сфері (міжнародні стандарти і внутрішнє законодавство). – С. 19-23;

Федорук О. Проблема реституції в контексті демократичної державності. – С. 24-28;

Кот С.І., Коренюк Ю.А. До питання про мистецьку спадщину Михайлівського Золотоверхого собору в музеях Росії. – С. 29-36;

Лавренюк В. До питання повернення в Україну культурних цінностей (за матеріалами Тернопільського краєзнавчого музею). – С. 36-40;

Вечерський В.В. Проблема відтворення визначних пам'яток історико-архітектурної спадщини України. – С. 40-46;

Ленченко В. Програма відтворення видатних пам'яток історії та культури України. – С. 46-48;

Горбик В.О. Проблеми і завдання підготовки багатотомного „Зводу пам'яток історії та культури України”. – С. 48-53;

Андерс Г. Актуальні проблеми застосування пам'яткоохоронного законодавства в Україні. – С. 53-59;

Григор'єва Т.Ф. З історії створення та діяльності Тимчасового комітету по розшуку старожитностей Києва. – С. 59-66;

Юренко С.П. XI Археологічний з'їзд та його значення у вивченні і збереженні археологічної спадщини України (до 100-річного ювілею). – С. 66-71;

Нестуля О. До історії створення Польського товариства охорони пам'яток старовини в Україні (1917 р.). – С. 71-75;

Нестуля С. Всеукраїнський Археологічний комітет (1921 – 1933 рр.). – С. 75-81;

Заремба С. Злочин проти української церковної культури. – С. 81-85;

- Титова О.М.** Хронологія неолітичних пам'яток Середнього Подніпров'я. – С. 85-90;
- Рак А.М.** Броварщина в давнину. – С. 90-96;
- Охріменко Ю.М.** Хто мінував Успенський собор? – С. 96-101;
- Дятлов В.А.** Історія відкриття пам'яток Києво-Гнилицького монастиря. – С. 101-104;
- Мельник Н.І.** З історії Флорівського (Вознесенського) жіночого монастиря Києва. – С. 104-109;
- Крїшевський С.Б., Соболев Т.Г.** Релігійні храми та їх місце в історії Бердичева. – С. 109-113;
- Мірошник Н.С.** До питання про дослідження та реставрацію соборних храмів. – С. 113-119;
- Колосок Б.** До реконструкції кафедрального костельу св. Трійці у Луцьку. – С. 120-126;
- Ієвлева В.П.** Споруди київської залізниці ХІХ – поч. ХХ ст. та їх значення на сучасному етапі розвитку міста. – С. 127-133;
- Кокошко Н.В.** Дослідження пам'яток періоду Великої вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.) – один з важливих етапів роботи над Зводом пам'яток історії і культури. – С. 133-135;
- Журавель Г.Г., Андрієць В.А.** Дослідження пам'яток 2-ої Світової війни на Полтавщині. – С. 136-138;
- Данилюк Ю.З.** Ствердження негативних тенденцій у пам'яткоохоронній роботі в другій половині 40-х – першій половині 60-х рр. – С. 139-144;
- Корнілова В.О., Степаненко Т.Л., Федоренко Л.В.** Українське краєзнавство в меморіальних дошках Харкова. – С. 145-149;
- Кучерова О.** Суспільна роль жінки на теренах України в дохристиянську добу. – С. 149-154;
- Гудченко З.С.** Духовно-обрядовий аспект вивчення української народної архітектури. – С. 154-159;
- Щербина І.В.** Сучасний стан вивчення та збереження весільної пісенної традиції на Слобожанщині. – С. 159-163;

Петрова Н.О. Деякі аспекти вивчення коровайних обрядів в українському весіллі Одещини. – С. 163-168;

Шевчук О.В. Музично-побутовий аспект культури галицького духовенства в другій половині XIX ст. – С. 168-174;

Денисенко О.А. Роль бібліотек і музеїв у збереженні історико-культурної спадщини в Українській державі (1918 р.). – С. 175-179;

Маньковська Р.В. Підготовка музейних кадрів в Україні (20 – 30-ті рр.). – С. 179-183;

Бонь О.І. Діяльність музею українських діячів науки та мистецтва по збереженню нерухомих пам'яток (20 – 30-х рр. XX ст.). – С. 184-191;

Константинов В.О. З історії створення одного з перших музеїв Лисичанська. – С. 191-197;

Федорів Т.Ф. Музей Степана Бандери. – С. 198-200;

Данилюк А.Г. З досвіду відбору архітектурних експонатів у львівському скансені. – С. 201-204;

Водзинський Є.Є. До питання розвитку заповідника „Стародавній Київ”. – С. 205-210;

Кепін Д.В. Внесок І.Я. Франка в розвиток музейної справи України. – С. 210-214;

Павлухіна В.Ф. Музеї та бібліотеки Донецької області як історико-краєзнавчі осередки (1990-ті роки). – С. 214-219;

Крук О.І. Негативні тенденції в українському музейництві (кінець 50-х – перша половина 60-х рр.). – С. 219-224;

Швидько Г.К. Краєзнавство на Дніпропетровщині на сучасному етапі. – С. 225-230;

Гетьман В.І. Антропогенізація природних територій степового Придніпров'я в початкові етапи заселення. – С. 230-237;

Стороженко І.С. Жовтоводська битва в контексті краєзнавства Дніпропетровщини. – С. 238-243;

Тригуб О.П. Перші архієпископи Херсонської єпархії (1775 – 1800 рр.). – С. 244-248;

Шевченко В.О., Бондаренко Е.Л., Подорож О.С. Пушкіна до Катеринослава. – С. 249-254;

Абросимова С.В. Джерелознавчий аспект історико-красознавчих досліджень (за матеріалами Дніпропетровського історичного музею). – С. 255-259;

Лазебник В.І. Історія і історики міста Дніпропетровська. – С. 259-265;

Степанович Є. Першій Гірничій академії – сто років (створення та перші роки діяльності). – С. 265-271;

Мороз В.С. Особливості заселення Присамар'я (Ново-сергіївська фортеця – село Вільне Новомосковського району Дніпропетровської області). – С. 271-276;

Швидько Г. Єпископ Феодосій Макаревський – дослідник історії Катеринославщини. – С. 276-282;

Заруба В.М. Антін Синявський і Катеринославська вчена архівна комісія. – С. 282-287;

Нестерцова С.М. Роль земств у створенні бібліотечної мережі в Катеринославській губернії на рубежі XIX – XX століть. – С. 287-290;

Морозова Н.Г. Благоустрій Катеринослава (XIX – поч. XX ст.). – С. 291-295;

Андрєєва Л.В. Місце Катеринослава в проєкті Чорноморсько-Балтійського водного шляху. – С. 295-298;

Голуб А.І. Маловідомі сторінки діяльності українських соціал-демократів Катеринославщини у роки Першої світової війни. – С. 299-302;

Гончаренко М. „Наша робота” як історичне джерело вивчення Дніпропетровщини. – С. 303-305;

о.Юрій Мицик. Юрій Семенко – український літератор з Криворіжжя. – С. 305-310;

Чабан М. Микола Богуславський „кобзарський батько”. – С. 311-315;

Ченцов В.В., Архірейський Д.В. Деякі аспекти політичного терору проти національних меншин України у 1937 – 38 рр. – С. 316-322;

Шейміна Н.М. Трагічні форми протесту в історії дисидентського руху на Україні в 60 – 70-ті роки. – С. 322-325;

- Бажан О.Г.** Дисидентський рух на Дніпропетровщині в 1960 – 80-х рр. – С. 326-332;
- Куделко С.М.** Методи історичного дослідження в краєзнавстві. – С. 335-337;
- Петреченко І.Є.** Нововиявлений опис „О продуктах и произведениях” Чернігівського намісництва 1785 р. – С. 337-343;
- Демченко Т., Онищенко В.** Чернігівщина початку ХХ ст. на сторінках української мемуаристики. – С. 344-348;
- Рахно О.** Діяльність Олександра Русова на Півдні України. – С. 348-352;
- Коваленко О.** Чернігівський інститут краєзнавства. – С. 352-356;
- Острячко А.** Ніжинське наукове товариство краєзнавства (1925 – 1930 рр.). – С. 357-361;
- Фельбаба М.** Нездійснений проект: 3 історії підготовки скрипниківської „Української Радянської Енциклопедії”. – С. 362-370;
- Даниленко В.М., Бондарчук П.М.** Проблеми „українізації” робітників південних промислових регіонів УСРР (1920-ті роки). – С. 370-375;
- Подкур Р.Ю.** Особові справи працівників ВУНК-ДПУ-НКВС, резидентів та інформаторів: класифікація та загальна характеристика. – С. 376-381;
- Очеретянюк В.І.** Цензура підготовки і видання суспільно-політичної літератури (20 – 30 рр.). – С. 381-386;
- Антипова О.М.** Становище української національної меншини в повоєнній Польщі. – С. 386-394;
- Білошицький С.** Практика відкритих судових процесів в 20 – 30-х роках як засіб запровадження однопартійної політичної системи. – С. 394-402;
- Рубльова Н.С.** РКЦ і світська влада в Україні – боротьба за вплив у сфері шкільної освіти (перша третина ХХ ст.). – С. 402-407;
- Панкова Є.В.** До 140-річчя Першої недільної школи у Києві. – С. 407-411;

Беліков Ю.А., Духопельников В.М. Харківська міська дума: формування і склад (70 – поч. 90-х рр. XIX ст.). – С. 411-417;

Бакуменко О.О. Історія земства в регіональних дослідженнях порадянського періоду. – С. 417-421;

Добрунова Л.Е. Деякі аспекти політичного життя Харкова у 1917 році. – С. 422-426;

Каніщев Г.Ю. Історія Робітничо-селянської інспекції в системі краєзнавчих досліджень. – С. 426-430;

Радіон С.М. Наша збройна боротьба у світлі спогадів. – С. 431-439;

Грибанова С.В. Експурсійна діяльність Російського військово-історичного товариства в Києві. – С. 439-445;

Дмитрієнко М. Паперові грошові знаки місцевих та приватних емісій як історичне джерело. – С. 446-450;

Нагорняк Т.Л. Дослідження Донбасу в контексті історичного краєзнавства. – С. 451-454;

Павлова О.Г. Наталівська колекція П.І. Харитоненка. – С. 454-460;

Андрощук О.В. Селянський рух на Поділлі в 1917 – квітні 1918 рр. – С. 460-465;

Гунько О.В. Становлення історико-правничої науки в системі Всеукраїнської академії наук (20 – 30-ті роки XX ст.). – С. 466-468;

Очеретянко С.І. Згорання німецької національної освіти в Україні та посилення репресій серед освітян в 30-х роках XX ст. – С. 468-472;

Ткачук В.Б. Розробка союзних законодавчих актів щодо адміністративних висилок в контексті репресивної політики партійно-державного керівництва СРСР в першій половині 20-х рр. XX ст. – С. 473-475;

Мона Ж.Н. Софія Олександрівна Нелепинська-Бойчук в контексті української культури першої третини XX ст. – С. 475-477;

Гальчак С. Опір та боротьба „остарбайтерів” – подолян у фашистській неволі. – С. 477-482;

Ставицька Н.П. Згорання в Україні політики коренізації та його негативні наслідки для національних меншин. – С. 483-486.

246. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Болебрух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Л.А. Гречина**, **Ю.З. Данилюк**, **В.В. Калініченко**, **В.М. Курило**, **Л.П. Нагорна**, **С.І. Попович**, **О.П. Реснт**, **В.О. Савчук**; Відп. за вип. **Є.М. Скляренко**. – К., 1999. – Вип. 9. – 456 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Краєзнавство на межі тисячоліть: досвід, проблеми, перспективи. – С. 5-13;

Савченко О.Я. Стан краєзнавчої роботи в школах України та шляхи підвищення її ефективності. С. 13-20;

Каньоса А.М. Громадські ініціативи у створенні „Історії міст і сіл Української РСР” у 60-х – на початку 70-х рр. – С. 20-34;

Савчук О.В. Проблеми краєзнавчого руху 80-х рр. у матеріалах Всеукраїнських наукових конференцій. – С. 34-42;

Філінюк А.Г. Російська колонізаційна політика на Правобережній Україні на рубежі XVIII – XIX століть – С. 43-56;

Кулінська С.Ю. Реорганізація ремісничого управління Києва у другій половині XIX ст. – С. 57-65;

Год Б.В., Лахижа М.І. Масонство на Полтавщині наприкінці XVIII – на початку XIX століть. – С. 66-75;

Савчук В.О. Краєзнавчі осередки Поділля у 20-х рр. XX ст. – витоки, джерела, здобутки. – С. 75-89;

Шеремета О.В. Діяльність профспілок робітничих колективів підприємств України (1946 – 1950). – С. 89-96;

Демешко О.В. Робітництво України в структурах державної влади. – С. 97-108;

Савченко І.В. Державний контроль за видавничою діяльністю в 20 – 30-х роках. – С. 108-114;

Бажан О.Г. Деякі аспекти політики русифікації в Україні у другій половині 1950 – 80-х рр. – С. 114-124;

Білошицький С.В. Ідеологічні, організаційні та репресивні заходи вищого політичного керівництва України, спрямовані на ліквідацію організацій РСДРП (перша половина 20-х рр.). – С. 124-133;

Рибак І.В., Матвєєв А. Розкуркулення на Поділлі. – С. 133-140;

Архирейський Д.В., Ченцов В.В. Нестор Махно: нотатки на сторінках біографії. – С. 140-149;

Очеретянко В.І. Основні етапи формування політичної цензури в Україні. – С. 150-162;

Данилюк Ю.З. Доля військовополонених та інтернованих в СРСР (1945 – 1950 рр.). – С. 162-168;

Рубльов О.С. Репресивний режим в Україні, 1930-ті роки: справа „Української військової організації”. – С. 169-184;

Рудий Г.Я. Видавнича справа в Україні 1917 – 1920 рр. (на матеріалах періодичних видань). – С. 185-200;

Завальнюк О.М. Українська влада і Кам’янець-Подільський державний університет (1918 – 1920 рр.). – С. 200-214;

Баяк М.І. Освітньо-просвітницькі перетворення на Поділлі в 1918 – 1920 рр. – С. 215-223;

Липинський В.В. Матеріальне забезпечення і соціальний статус освітян України у 20-ті роки. – С. 224-235;

Маньковська Р.В. Соціологізація музейних експозицій в Україні. – С. 235-244;

Шевчук Ж.А. Українська інтелігенція у громадському русі за збереження рідної мови (60 – початок 90-х рр.). – С. 245-250;

Салій К.І. Проблема активної участі вищої ієрархії Української православної церкви в політичному житті українських земель в 2-й пол. XVII – XVIII ст. (історико-політичний аспект). – С. 251-262;

Волошин Ю.В. Старообрядці поморського толку на території Слобожанщини у першій половині XIX століття. – С. 262-268;

Сігарчук Р.А. Державна політика щодо релігійного сектантства наприкінці 20-х – у 30-ті роки. – С. 269-274;

Скляренко Д.Є. О.Я. Шумський – перший повноважний представник УСРР у Польщі. – С. 275-288;

Дмитрук В.І. „Празька весна” та її вплив на релігійні процеси в Україні на рубежі 60 – 70-х рр. – С. 288-298;

Місінкевич Л.Л. Організація культурно-просвітницької роботи серед польського населення України в 20-х роках. – С. 299-307;

Кротік Н.Л. Політика в галузі освіти єврейського населення на Поділлі у 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 307-314;

Ігнатуша О.М., Тедесв О.С. З історії ліквідації німецьких колоній у зв'язку з будівництвом Дніпрогесу. – С. 314-320;

Шевченко Л.В. П.В. Павлов, В.Я. Шульгін – провідні професори історії Київського університету св. Володимира. – С. 321-332;

Юрас І.І. Київський період життя і діяльності Памфіла Юркевича (1847 – 1861). – С. 332-341;

Верменич Я.В. Фундатор української генеалогії (В.Л. Модзалевський). – С. 341-356;

Прокопчук В.С. Павло Богацький – учений, краєзнавець. – С. 357-364;

Бонь О.І. Музейна діяльність академіка О.П. Новицького. – С. 364-379;

Клейцун Л.В. Доля Олександра Грушевського. – С. 379-385;

Скляренко Є.М. Тяжкий талан Миколи Марчака. – С. 385-398;

Григор'єва Т.Ф. Історико-краєзнавчі публікації періодичних видань Півдня України (I пол. ХІХ ст.). – С. 399-414;

Вострокнутов Л.Д. Історіографія та джерельна база досліджень з історії фізичної культури. – С. 414-419;

Козак О.В. Особливості підходу сучасної української історіографії до проблеми багатопартійності в Україні. – С. 419-432;

Вербиленко Г.А. Історичні видання установ ВУАН 1920 – 1930 рр. – С. 432-440;

Подкур Р.Ю. Принципи класифікації архівно-слідчих справ за часом їх порушення. – С. 440-451.

247. **Кентій А.В.** Нарис боротьби ОУН – УПА в Україні (1946 – 1956 рр.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1999. – 111с.

248. **Кентій А.В.** Нариси історії Організації українських націоналістів в 1941 – 1942 рр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1999. – 201 с.

249. **Кентій А.В.** Українська повстанська армія в 1942 – 1943 рр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1999. – 287 с.

250. **Кентій А.В.** Українська повстанська армія в 1944 – 1945 рр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1999. – 219 с.

251. **Коваль М.В.** Друга світова війна і Україна (1939 – 1945 рр.): Історіософські нотатки / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.В. Коваль, І.С. Хміль, Н.А. Шип.** – К., 1999. – 75 с.

252. **Комаренко Т.О., Шипович М.А.** Влада і літературно-мистецька інтелігенція Радянської України: 20-ті роки ХХ ст. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, В.С. Коваль, М.В. Коваль.** – К., 1999. – 62 с.

253. **Лазанська Т.І.** Історія підприємництва в Україні (на матеріалах торгово-промислової статистики ХІХ ст.) / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1999. – 282 с.

254. Міжнародні зв'язки України: Наукові пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. [присвяч. д-ру. іст. наук Миколі Миколайовичу Варварцеву у зв'язку з його 70-річчям] / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.М. Варварцев, Б.М. Гончар, Н.В. Кривець, І.М. Кулинич, І.М. Мельникова, В.В. Павленко, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань, Н.О. Терентьєва.** – К., 1999. – Вип. 8. – 249 с.

Зміст:

Варварцев М.М. Кирило-Мефодіївське товариство в контексті доктрини національного визволення Дж.Мадзіні. – С. 6-12;

Павленко М.І. Політика Польської Республіки щодо інтернованої на її теренах армії УНР (1920 – 1923 рр.). – С. 13-22;

Євсеєнко І.В. Становлення українсько-чехословацьких відносин 1917 – 1922 рр. – С. 33-48;

Журавльова С.П. Українсько-польське економічне партнерство 1921 – 1922 рр. – С. 49-62;

Кулинич І.М. „Українське питання” в міжнародній політиці напередодні та в роки Другої світової війни. – С. 63-71;

Леп’явко С.А. Молдавські походи українського козацтва 1577 – 1579 рр.: нові аспекти подій. – С. 72-83;

Кулаковський П.І. Політична ситуація у басейні Чорного моря та посольства руських писарів Лавріна Пісочинського і Флоріана Олешка до Криму (початок XVII ст.). – С. 84-96;

Брехуненко В.А. Стосунки українського та донського козацтва і Смоленська війна (1632 – 1634 рр.). – С. 97-108;

Бацак Н.І. Грецький етнос в Криму до переселення в Північне Приазов’я (1778 – 1779 рр.): проблема збереження автентичності нації. – С. 109-120;

Лендъєл М.О. Американська етнополітика та зовнішньополітична стратегія в українському питанні: витоки і наслідки (1939 – 1990 рр.). – С. 121-134;

Макар Ю.І. Українці в Польщі: кількість і сучасне становище. – С. 135-153;

Ілько В.І., Олашин М.В. Деякі аспекти участі царської Росії в придушенні революції 1848 – 1849 рр. в Угорщині та на Закарпатті у російській мемуарній літературі. – С. 154-166;

Сорока М.І. Т.Г. Шевченко як символ незалежної України, або чому радянська літературна критика критикувала В.Метьюза. – С. 167-174;

Гранчак Т.Ю. Розкол в українському національному русі другої половини XIX ст. в оцінці польського історика Л.Василевського. – С. 175-190;

Віднянський С.В., Тарасюк В.М. Історія західних та південних слов’ян XX ст. в навчальному посібнику. – С. 191-196;

Кіш Є.Б. Спроба дослідження тоталітаризму. – С. 197-205;

Метьюз В.К. Тарас Шевченко: людина і символ. – С. 206-214;.

Газін В.П. Густав Штреземан і історичний портрет в історіографії та сучасності. – С. 215-244.

255. **Мовчан О.М.** Українські профспілки і радянська держава в 20-ті роки / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 1999. – 278 с.

256. Національне примирення чи конфронтація?: Зб. док./Відп. ред. **С.В. Кульчицький;** Упоряд. **О.М. Веселова.** – К., 1999. – 542 с.

257. **Павленко М.І.** Українська Галицька Армія в умовах інтернування на теренах Чехословаччини / Відп. ред. **С.В. Віднянський.** – К., 1999. – 92 с.

258. **Павленко М.І.** Українські військові формування на теренах Румунії 1920 – 1923 рр. / Відп. ред. **С.В. Віднянський.** – К., 1999. – 62 с.

259. **Павленко М.І.** Українські військовополонені і інтерновані у таборах Польщі, Чехословаччини та Румунії: Ставлення влади і умови перебування (1919 – 1924 рр.) / Відп. ред. **С.В. Віднянський.** – К., 1999. – 352 с.

260. Повернення культурного надбання України: Пробл., завдання, персп.: Вип. 12: Матеріали наук.-прак. конф. „Симон Наріжний та українська еміграція 20 – 30-х рр. ХХ ст. у Празі”. Полтава, жовт., 1998. / Редкол.: **О.К. Федорук** (голова), **С.В. Віднянський,** **В.Б. Врублевська,** **О.Г. Костюк,** **М.Мушинка,** **Р.Я. Пиріг,** **О.П. Реєнт,** **П.С. Сохань,** **Л.В. Яковлева;** Упоряд. **Я.С. Музиченко.** – К., 1999. – 328 с.

Зміст:

Федорук О. Музей визвольної боротьби України у контексті життя української еміграції. – С. 4-35;

Мушинка М. Симон Наріжний і музей визвольної боротьби України в Празі. – С. 35-48;

Віднянський С. Погляди Т.Г. Макарика на українську справу та політику першої Чехословацької республіки щодо цього питання. – С. 48-67;

Сохань П. Зарубіжні джерела з історико-культурної спадщини України і проблеми їх використання. – С. 67-77;

Пиріг Р. Фонди і колекції музею визвольної боротьби України у Празі в складі документів Центрального державного архіву громадських об'єднань України (ЦДАГО). – С. 77-78;

Яковлева Л. Симон Наріжний – історична постать української еміграції (за документами ЦДАГО України). – С. 88-97;

Пустовіт Т. Невідома сторінка біографії Симона Наріжного (За документами Державного архіву Полтавської області). – С. 98-113;

Даниленко О. Празька сторінка української історіографії. – С. 114-132;

Головацький І. Музей визвольної боротьби країни у Празі і діяльність в ньому Симона Наріжного. – С. 132-136;

Вегеш М., Віднянський В. Українська еміграція в країнах Центральної і Південно-Східної Європи і Карпатська Україна (1938 – 1939 рр.). – С. 136-151;

Ржегорж Й. Празька поетична школа. – С. 152-155;

Миронець Н., Климентова О. Місце Олени Теліги у Празькій поетичній школі. – С. 155-169;

Лисенко Н. Місія поета – державотворця у контексті подій на радянській Україні: Євген Маланюк. – С. 170-188;

Павленко М. Інтерновані формування Української Галицької Армії у таборах Чехословаччини. – С. 188-204;

Мельникова І. Неєдли і Україна. Сторінки з історії українсько-чехословацьких культурних зв'язків (20 – 30-і рр. ХХ ст.). – С. 204-222;

Євсесенко І. Празькі шляхи видатних галицьких митців (перша третина ХХ ст.). – С. 223-231;

Кулинич І. Внесок Д.І. Дорошенка в розвиток історичної науки України. – С. 231-241;

Ханко В. Василь Кричевський у роки еміграції. – С. 242-249;

Бойко В. Музейна спадщина українського війська: втрати і проблема повернення. – С. 249-273;

Білоус Г. Проблеми побудови музейної експозиції в сучасних умовах. – С. 273-280;

Журавель Г. Музейне будівництво на Полтавщині в 20-ті роки нинішнього століття та роль в ньому громадських організацій. – С. 281-289;

Ковтанюк Н. Внесок Національного музею історії України у збереження історико-культурної спадщини України. – С. 289-299;

Скалацький К. Втрати Полтавського художнього музею в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 299-302;

Скриль В. Науково-просвітницька робота музею І.П. Котляревського в сучасних умовах. – С. 302-307;

Фесик К. До проблеми повернення культурних цінностей. Доля полтавської скарбниці. – С. 307-313;

Яненко З. Особові фонди втрачені Полтавським архівом в роки Другої світової війни. – С. 313-322.

261. **Прилуцький В.І.** Молодь УСРР в період утвердження тоталітарної системи (1928 – 1933 рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **М.В. Коваль**. – К., 1999. – 61 с.

262. Протистояння: Звернення, заяви, листи громад. орг., політ. партій, громадян України до Комісії з вивчення діяльності ОУН – УПА. 1996 – 1998 рр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**; Упоряд., авт. передм. **Л.В. Гриневич**. – К., 1999. – 406 с.

263. **Романько І.І.** Театральна справа в Україні під час влади національних урядів (1917 – 1920 рр.) / Відп. ред. **О.Д. Бойко**. – К., 1999. – 36 с.

264. **Скорченко С.Б.** Історичні етапи розвитку коноплярства в Україні (1917 – 1991 рр.) / Відп. ред. **О.П. Рєєнг**. – К., 1999. – 39 с.

265. **Смолій В.А., Степанков В.С.** Українська національна революція середини XVII ст.: Пробл., пошуки, рішення. – К., 1999. – 107 с.

266. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Зб. наук. пр. та спогадів: Число 3: Пам'яті відом. вчен.-іст., д-ра іст. наук, Анатолія Васильовича Санцевича /

Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), Я.І. Дзира, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, О.П. Реснт, О.С. Рубльов, Ю.К. Савчук, В.А. Смолій, О.В. Ясь; Упоряд.: М.Ф. Дмитрієнко, Л.П. Маркітан, Ю.К. Савчук. – К., 1999. – 289 с.

Зміст:

Сарбей В. Слово доброї пам'яті про людину і вченого. – С. 5-23;

Ковалевський М. Анатолій Васильович Санцевич як дослідник історії історичної науки та її методів. – С. 23-30;

Кравець М. Думки А.В. Санцевича про видатного українського історика М.Є. Слабченка. – С. 31-35;

Дмитрієнко М. Біфони ОУН-УПА – гроші підпілля. – С. 35-54;

Попова Т. Об інституціоналізації історіографії. – С. 54-68;

Реснт О. Криза сучасної історичної науки: джерелознавчий аспект проблеми. – С. 68-86;

Мицик Ю. З листів „козацького відділу” АКВ АГАД у Варшаві. – С. 87-100;

Іщенко Я. Порівняльний аналіз знакових систем історичних міських гербів та гербів радянської доби (на прикладі емблем міст Одеської, Миколаївської, Херсонської, Кіровоградської та Запорізької областей). – С. 100-116;

Пінчук Ю., Ковалевська О. Огляд історичної літератури XVIII – XIX ст. в аспекті висвітлення постаті гетьмана І.С. Мазепи. – С. 116-130;

Стрельський Г. Мемуарні джерела у творчій спадщині А.В. Санцевича. – С. 130-136;

Дзира І. Літопис самовидця як джерело історичної топоніміки. – С. 136-144;

Таран Л. Школа „Анналів”: погляд з кінця ХХ сторіччя. – С. 144-156;

Маркітан Л. Роль кінофотодокументів у поширенні історичних знань. – С. 156-168;

Пархоменко О. Урядові печатки доби Гетьманщини. – С. 168-177;

Омельченко М. Нагрудні знаки Республіки Крим (1991 – 1995 рр.). – С. 178-190;

Коваль В. Торувати шлях далі. – С. 190-203;

Скорульська Р. Лисенки давні і сьогочасні (короткий огляд оновленого і доповненого покоління розпису шляхетського роду Лисенків – XVII – XX ст.). – С. 203-209;

Воронина О. Гілка старого дерева. – С. 210-215;

Верменич Я. Методичний інструментарій історичного краєзнавства в Україні (XIX – початок XX ст.). – С. 216-223;

Нерод В. Статистичні джерела на Україні 1918 – 1941 рр. – С. 224-241;

Дмитрієнко М. Із вдячністю за дарунок долі. – С. 242-245;

Маркітан Л. Світлої пам'яті А.В. Санцевича. – С. 245-247;

Таран Л. Спогади про Анатолія Васильовича Санцевича. – С. 247-249;

Гуржій О. Кілька слів про родину вченого. – С. 249-253;

Братчук Г. З вдячністю про наукового керівника секції історії Київської малої академії наук „Дослідник” А.В. Санцевича. – С. 253-257;

Іщенко Я. Спогади про мого першого наукового керівника і наставника в історичній науці. – С. 257-261;

Панченко П. Визначальними рисами його були: інтелігентність, наукова сумлінність. – С. 261-265;

Яковлева Л. Невмируща пам'ять. – С. 265-267;

Карлова А. Доземний уклін душі твоїй (спомини серця). – С. 267-286.

267. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), О.С. Артьомов, О.В. Буцко, В.І. Клоков, М.В. Коваль, І.М. Кулинич, О.П. Реєнт, А.В. Русак. – К., 1999. – Вип. 3. – 189 с.

Зміст:

Коваль М.В. Друга світова і Велика Вітчизняна війни: знехтуваний урок історії. – С. 4-21;

Клоков В.И., Русак А.В. Западноевропейские подразделения Ваффен-СС в войне против СССР. 1941 – 1945 гг. – С. 21-29;

Руденко Н.М. Діяльність комісії з історії Вітчизняної війни АН УРСР по створенню документальної бази. – С. 29-42;

Лисенко О.Є. Релігія та церква у теорії і практиці українського націоналізму (20 – 40 роки ХХ ст.). – С. 42-57;

Русак А.В. Союзники гитлеровской Германии в войне против СССР: масштабность замыслов, потенциальные возможности, реальность перспектив, достижения и просчеты. (Литература и архивные источники). – С. 57-76;

Буцко О.В. Вермахт и Красная армия: судьбы военнопленных. – С. 76-88;

Першина Т.С. Функціонування адміністративних органів на селі (1943 – 1945 рр.). – С. 88-100;

Вронська Т.В. Феміда воєнної доби і цивільне населення. – С. 100-119;

Колісник Р. 1-ша Українська дивізія Української національної армії (Дивізія „Галичина”). – С. 119-130;

Хойнацька Л.М. Умови праці та побуту виробників у ході відбудови підприємств машинобудівної індустрії України (1943 – 1950 рр.). – С. 130-142;

Кондратенко Л.В. Здобутки і прорахунки відбудови промисловості України (1946 – 1950). – С. 142-154;

Бістрікер А.З. Фольксдойче України у планах і політиці НСДАП напередодні і в період Другої світової війни. – С. 154-169;

Дудник В.М. Першочергові кроки у відродженні міст-героїв – Києва та Севастополя (1943 – 1945 рр.). – С. 169-176;

Коваль М.В. Документи розповідають. Стенографическая запись беседы с командиром соединения партизанских отрядов Сумской области дважды Героем Советского Союза Сидором Артемовичем Ковпаком. – С. 177-188.

268. **Терещенко Ю.І., Осташко Т.С.** Український патріот з династії Габсбургів / Відп. ред. **О.П. Реснт.** – К., 1999. – 166 с.

269. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь, О.В. Добржанський, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький, В.С. Чишко, В.П. Швидкий.** – К., 1999. – Вип. 3. – 270 с.

Зміст:

Шевченко Л.А., Рогожа М.М. Деякі аспекти державної політики в сфері культури незалежної України. – С. 4-21;

Ткачова Л.І. Учительські організації України (почат. ХХ ст.). – С. 21-36;

Добржанський О.В. Чернівецький університет у суспільно-політичному житті Буковини (1875 – 1914 рр.). – С. 37-50;

Даниленко М.В., Добржанський О.В. Роман Смаль-Стоцький. – С. 51-66;

Швидкий В.П. Петербурзька доба О.Г. Лотоцького (1900 – 1917 рр.): заходи на послаблення цензурних заборон. – С. 67-92;

Янковська О.В. М.М. Любинський: життя і діяльність. – С. 92-102;

Білокін С.І. Доля членів Центральної Ради. – С. 102-140;

Верменич Я.В., Бачинський Д.В. „Українізація”: походження і зміст поняття. – С. 140-155;

Коляструк О.А. Влада і преса в контексті політики українізації (20 – 30-ті рр.). – С. 156-182;

Бондарчук П.М. Профспілки УРСР й українізація культосвітньої роботи. – С. 182-201;

Шипович М. Підготовка кадрів художньо-мистецької інтелігенції України через систему профосвіти у 1921 – 1927 рр. – С. 202-219;

Брега Г.С. Проблема розвитку вищої школи і науки України в повоєнні роки. – С. 220-235;

Ковальчук О.О. Освітня діяльність українців Канади і США (кінець ХІХ – почат. 40-х рр. ХХ ст.). – С. 235-268.

270. „Українське питання” в Російській імперії (кінець ХІХ – початок ХХ ст.): Кол. наук. моногр. в 3 ч. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей.** – К., 1999. – Ч. 1. – 214 с.

Зміст:

Сарбей В.Г. Вступ. – С. 1-28;

Сарбей В. Г. Становлення української нації. – С. 28-60;

Лазанська Т.І. Народонаселення України. – С. 61-123;

Кізченко В.І. Антиукраїнська система освіти. – С. 124-171;

Овсієнко О.Ф. Антиукраїнська цензурна політика.
– С. 172-203.

271. „Українське питання” в Російській імперії (кінець XIX – початок XX ст.): Кол. наук. моногр. в 3 ч. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей**.
– К., 1999. – Ч. 2. – 488 с.

Зміст:

Шип Н.А. Інтелектуальні провідники українства. – С. 3-76;
Лисенко О.В. Українська видавнича справа. – С. 76-109;
Лисенко О.В. Українські культурно-освітні організації.
– С. 109-138;

Кізченко В.І. Боротьба за українізацію освіти. – С. 138-193;
Овсієнко О.Ф. „Українське питання” в студентському русі.
– С. 193-247;

Лавров Ю.П. Виникнення і діяльність українських політичних партій. – С. 248-444;

Коник О.О. Селянські депутати з України в Державних думах Російської імперії. – С. 445-470.

272. „Українське питання” в Російській імперії (кінець XIX – початок XX ст.): Кол. наук. моногр. в 3 ч. / Відп. ред. **В.Г. Сарбей**.
– К., 1999. – Ч. 3. – 277 с.

Зміст:

Овсієнко О.Ф. Каральні органи царизму. – С. 3-68;
Кізченко В.І. Великодержавна російська преса. – С. 69-159;

Волковинський В.М. Громадські організації великоросійських шовіністів. – С. 160-203;

Шип Н.А. Церква і „Українське питання”. – С. 204-240;
Москвич Л.Г. Прогресивна російська інтелігенція і Україна.
– С. 241-276.

273. Український історичний збірник 1999 / Редкол.:
В.А. Смолій (голов. ред.), **С.В. Віднянський**, **О.І. Гуржій**,
Г.В. Касьянов, **С.В. Кульчицький**, **В.І. Марочко**,
А.Г. Плахонін, **О.П. Рєєнт**, **Т.В. Чухліб**. – К., 1999. – 312 с.

Зміст:

Плахонін А. До проблеми племінної приналежності населення Погорини в Давньоруську добу. – С. 3-14;

Гошко Т. З історії німецької колонізації середньовічної України. – С. 15-43;

Крупка О. До питання про ограну судової влади у замлях Правобережної України (діяльність „возного” у 60-і роки XVI ст. – 40-і роки XVII ст.). – С. 44-61;

Шеретюк В. Українська релігійно-дисидентська проблема в російсько-польських відносинах (1768-1775 рр.). – С. 61-85;

Чухліб Т. Про місце в роль О.Суворова в українській історії. – С. 85-101;

Власюк І. Впровадження агрономічних заходів і системи дрібного кредиту в селянських господарствах Правобережної України у 1906 – 1914 рр. – С. 102-122;

Скотнікова Л. Сільськогосподарська кооперація і нова економічна політика в Україні. – С. 122-138;

Лободаєв В.М. Вільно козачий рух у березні – серпні 1917 р.: витоки і становлення ідейних та організаційних основ. – С. 139-164;

Галушко К. „Хліборобська ідеологія” В.Липинського у системі східноєвропейського аграризму. – С. 164-200;

Терела Г. Обговорення проекту основного земельного закону в урядових комісіях Української держави П.Скоропадського. – С. 200-219;

Боровик М. Формування анархістської програми суспільних перетворень після перевороту 25 жовтня 1917 р. – С. 219-244;

Мазур В. Особливості створення та функціонування національних адміністративно-територіальних одиниць в Україні 1920-х років: повчальні уроки минулого історичного досвіду. – С. 244-254;

Вовканич І. Чехословацький „переможний лютий” 1948 р. в сучасній чеській та російській історіографії. – С. 255-288;

Магда Є. Палестино-ізраїльські домовленості у Вай-Рівер як приклад нових підходів американської близькосхідної дипломатії. – С. 288-304;

Станіславський В. Поїздка „товмача” гетьмана Андрія Могили до Білогородчини та Криму (1688 р.). – С. 305-310.

274. **Фонди з історії Української повстанської армії в державних архівосховищах України. Вип. 1: Анот. покажч. фондів УПА (1942 – 1946) / Авт. кол.: С.В. Кульчицький (відп. ред.), О.Д. Вовк, Г.В. Папакін, З.Яцишин. – К., 1999. – 60 с.**

275. **Хведченя С.Б. Киево-Печерская лавра: Пещеры, легенды, клады / Редкол.: М.Ф. Дмитриенко (рук.), Н.Ф. Котляр, А.П. Реєнт, В.А. Смолий, П.Т. Тронько. – К., 1999. – 213 с.**

276. **Юркова О.В. Діяльність Науково-дослідної кафедри історії України М.С. Грушевського (1924 – 1930 рр.) / Відп. ред. С.В. Кульчицький. – К., 1999. – 433 с.**

277. **Якубова Л.Д. Маріупольські греки (етнічна історія): 1778 р. – почат. 30-х років ХХ ст. – К., 1999. – 331 с.**

2000 рік

278. **Абдуллаєва М.А. Духовно-релігійне життя греків Криму наприкінці ХVІІІ – на початку ХХ ст. / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль. – К., 2000. – 131 с.**

279. **Апанович О.М. Федір Павлович Шевченко: Історик, архівіст, історіограф, джерелознавець, археограф, організатор науки, Людини: Спогади та історіогр. аналіз. – К., 2000. – 179 с.**

280. **Бажан О.Г., Данилюк Ю.З. Випробування вірою: Боротьба за реалізацію прав і свобод віруючих в Україні в другій половині 1950-х – 1980-ті рр. / Наук. ред. О.П. Реєнт. – К., 2000. – 332 с.**

281. **Бажан О.Г., Данилюк Ю.З. Український національний рух: Основні тенденції і етапи розвитку (кінець 1950-х – 1980-ті рр.) / Наук. ред. О.П. Реєнт. – К., 2000. – 232 с.**

282. **Варварцев М.М. Італійці в культурному просторі України (кінець ХVІІІ – 20-ті рр. ХХ ст.): Іст.-біогр. дослідж. (Слов.) / Відп. ред. В.А. Смолий. – К., 2000. – 323 с.**

283. **Веселова О.М., Марочко В.І., Мовчан О.М. Голодомори в Україні, 1921 – 1923, 1932 – 1933, 1946 – 1947: Злочини проти народу. – К., 2000. – 265 с.**

284. **Ганжа О.І.** Українське селянство в період становлення тоталітарного режиму (1917–1927 рр.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2000. – 208 с.

285. **Горобець В.М.** Політичний устрій українських земель другої половини XVII – XVIII ст.: Гетьманщина, Запорожжя, Слобожанщина, Правобережна Україна (спроба структурно-функціонального аналізу) / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2000. – 96 с.

286. **Єфіменко Г.Г.** Національна політика керівництва ВКП(б) в Україні 1932 – 1938 рр.: (Освіта та наука) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **В.О. Горбик**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **М.В. Коваль.** – К., 2000. – 72 с.

287. **Здіорук О.І.** (Стельмах). Літопис УПА: Час, події, джерела: (Джерелознавча достовірність багатотомного вид. „Літопис УПА”) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2000. – 142 с.

288. **Ільюшин І.І.** ОУН – УПА і українське питання в роки Другої світової війни (в світлі польських документів) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2000. – 198 с.

289. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: **Ю.З. Данилюк** (відп. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Болебрух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Л.А. Гречина**, **В.В. Калініченко**, **В.М. Курило**, **Л.П. Нагорна**, **С.І. Попович**, **О.П. Реснт**, **В.О. Савчук**, **Є.М. Складенко**; Відп. за вип. **В.О. Савчук.** – К., 2000. – Вип. 10. – 558 с. – (На пошану акад. НАН України Петра Тимофійовича Тронька у зв'язку з 85-річчям від дня народж.).

Зміст:

Данилюк Ю.З. Двадцять років відділу регіональних проблем історії України. – С. 5-27;

Лугова О.І. Обрії туристичного краєзнавства. – С. 28-35;

Каньоса А.М. Підготовка багатотомної „Історії міст і сіл України” – один з факторів піднесення краєзнавчого руху на Поділлі. – С. 36-56;

Савчук В.О. Історичне краєзнавство в Україні наприкінці 20-х – на початку 30-х років ХХ ст. – С. 57-72;

Верменич Я.В. Історичне місто як об'єкт регіональних досліджень. – С. 73-87;

Скляренко Є.М. Історія заводів і фабрик у контексті регіональних досліджень. – С. 88-99;

Чабан А.Ю. Дослідження історії Середнього Подніпров'я. – С. 100-113;

Баженов Л.В. Болохівська земля ХІІ – ХІІІ ст.: погляд учених і краєзнавців. – С. 114-124;

Вербиленко Г.А. Регіональні студії з історії України в науковій спадщині В.І. Щербини. – С. 125-131;

Новак В.М. Найстаріша магістраль України. – С. 132-137;

Місінкевич Л.Л. Землевлаштування євреїв Поділля (20 – 30-ті роки ХХ ст.). – С. 138-150;

Гальчак С.Д. Процес етапування робочої сили з Поділля під час Великої Вітчизняної війни. – С. 151-161;

Тимофієнко В.І. Юність міста Катеринослава (чинники заснування і перші роки життя). – С. 162-174;

Білошицький С.В. Історія світової суспільно-політичної думки щодо перспектив лібералізму. – С. 175-189;

Шевченко Л.В. М.І. Пирогов – „чудовий лікар”, педагог-реформатор. – С. 190-196;

Ставицька Н.П. Проблеми дослідження історії та культури національних меншин в контексті реалізації державної національно-культурної політики. – С. 197-205;

Рудий Г.Я. Особливості становлення національної середньої освіти в період Української революції 1917 – 1920 рр. у відображенні публіцистики. – С. 206-215;

Шевчук Ж.А. Мовна політика в Україні в 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 216-229;

Год Б.В. Підготовка кадрів істориків у Полтавському державному педагогічному інституті. – С. 230-242;

Маньковська Р.В. Музеї України в інформаційному просторі: досвід і перспективи. – С. 243-254;

Бонь О.І. Академік Олекса Новицький в громадському житті українства першої третини ХХ століття. – С. 255-266;

Бабенко Л.Л. Джерела ХVІІ століття про становище жінки у гетьманській Україні. – С. 267-274;

Шевчук О.А. До питання про боротьбу національно-культурних організацій діаспори за українську мову (60 – 80 рр. ХХ ст.). – С. 275-282;

Піскун В.М. Теоретичні і практично-педагогічні аспекти сучасного українознавства. – С. 283-293;

Савченко І.В. Загальнодержавні видавничі програми 20 – 30-х рр.: ідеологічне спрямування та шляхи її реалізації. – С. 294-301;

Григор'єва Т.Ф. Пам'яткоохоронна діяльність Одеського товариства історії та старожитностей (І пол. ХІХ ст.). – С. 302-309;

Нестуля С.І. З історії перших пам'яткоохоронних центрів України в період національно-визвольних змагань (1917 – 1921). – С. 310-320;

Нестуля О.О. Особливості обліку культових пам'яток України в роки „великого перелому”. – С. 321-331;

Савчук О.В. Українська інтелігенція у пам'яткоохоронній роботі на початку 60-х рр. ХХ ст. – С. 332-341;

Денисенко Г.Г. Увічнення подій Великої Вітчизняної війни в пам'ятках історії та культури. – С. 342-355;

Горбик В.О. Багатотомний „Звід пам'яток історії та культури України”: стан підготовки, проблеми, перспективи. – С. 356-364;

Бондаренко Р.І. Пам'ятки архітектури та містобудування Зводу пам'яток історії та культури України. – С. 365-375;

Кот С.І. З історії повернення українських культурних цінностей з Росії. – С. 376-391;

Крук О.І. Шляхи формування мережі державних музеїв України (1960-ті – 1980-ті рр.). – С. 392-400;

Соляник Л.В. (Самаріна Л.В.) Колористика пам'яток архітектури та містобудівництва. – С. 401-404;

Подкур Р.Ю. Формування радянських спецслужб у 20 – 30-х рр.: причини та наслідки. – С. 405-420;

Ченцов В.В. Епігони народництва (політичні репресії проти соціалістів-революціонерів у Радянській Україні). – С. 421-432;

Бондарчук Ю.П. Масовий голод серед залізничників в 1932 – 1933 рр. – С. 433-438;

Жезицький В.Й. Політичні репресії на Поділлі на початку 20-х рр. ХХ ст. – С. 439-447;

Наберухін А.І. 1944 рік: детатаризація Криму. – С. 448-462;

Гречина Л.А. Автоматизована система „Банк даних реабілітованих історією”. – С. 463-466;

Очеретянко В.І. Обмеження інтелектуальної свободи в Україні у 1920 – 1930-х рр. як об’єкт історичного дослідження. – С. 467-474;

Євселевський Л.І. Організатор промислового виробництва (Свистун Пантелеймон Іванович). – С. 475-481;

Брайченко О.Д. С.В. Шамрай (доля і трагедія вченого). – С. 482-488;

Кузьмінська О.Д. Київський період життя та діяльності М.П. Василенка – С. 489-494;

Прокопчук В.С. Подоляни – працівники ВУАН, репресовані у справі „Спілки визволення України” (Голоскевич Г.К., Підгаєцький В.Я.). – С. 495-505;

Дмитрук В.І. Громадський рух за легалізацію Української греко-католицької церкви в контексті подій в Чехословаччині 1968 року. – С. 506-520;

Войналович В.А. Релігійні традиції німецького населення України: історичний досвід та проблеми відродження. – С. 521-537;

Бажан О.Г. Міжнародні кампанії по дотриманню прав людини в Україні в 1960 – 80-х рр. і реакція на них з боку партійно-державного керівництва СРСР. – С. 538-548;

Заремба С.З. Час надії і сподівань. – С. 549-552.

290. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: В.Ю. Пушкін (відп. ред.), А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк,

В.В. Калініченко, В.М. Курило, Л.П. Нагорна, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко, Г.К. Швидько – К., 2000. – Вип. 11. – 524 с. – (До 85-річчя з дня народж. акад. НАН України Петра Тимофійовича Тронька).

Зміст:

Півняк Г.Г. Академік П.Т. Тронько і національна гірнична академія України. – С. 5-11;

Нікітенко Н.М. Політичні передумови виникнення Борисоглібського культу (до подій 1015 – 1019 рр.). – С. 14-26;

Салій К.І. Зовнішні фактори політичних орієнтацій православного духовенства доби Гетьманщини в Україні. – С. 27-37;

Кондратьєв І.В. До питання про юридичний статус Любича в другій половині XVII – на початку XVIII ст. – С. 37-42;

Доманова Г.С. До питання про становище та чисельність міщанства Чернігова (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 43-49;

Кавун М.Е. До історії формування міста Катеринослава в другій половині XVIII ст. (слобода Половиця та її населення). – С. 50-61;

Петреченко І.Є. Маловідомий опис Чернігівського намісництва кінця XVIII ст. – С. 61-70;

Швидько Г.К. І.В. Бебер та його проект створення педагогічного інституту в Катеринославі. – С. 70-77;

Григор'єва Т.Ф. З історії створення музеїв на Півдні України (перша половина XIX ст.). – С. 77-88;

Верменич Я.В. Біля витоків українського краєзнавства (Комісія для опису губерній Київського учбового округу). – С. 89-105;

Бонь О.І. Діяльність О.П. Новицького по охороні та вивченню пам'яток історії та культури. – С. 105-116;

Старостін В. Деякі особливості забудови Катеринослава в середині XIX – початку XX ст. – С. 117-127;

Савчук В.С. Вища жіноча освіта у Катеринославі кінець XIX – початок XX ст. – С. 127-138;

Філоненко В.М. Весільна обрядовість на Катеринославщині.
– С. 138-146;

Ченцова Н.В. Козацька колекція в Дніпропетровському історичному музеї ім. Д.Яворницького. – С. 146-151;

Русанов Ю.А. Чернігівська „Громада” у період її відродження: найвизначніші діячі. – С. 152-169;

Місінкевич Л.Л. Кооперативний рух серед національних меншин Поділля в 20-х роках ХХ ст. – С. 169-180;

Бомбардьорова О.А. Підготовка робітничих кадрів на початку Великої Вітчизняної війни. – С. 180-195;

Гальчак С.Д. Використання румунською окупаційною адміністрацією трудових ресурсів Поділля у 1941 – 1944 рр. – С. 195-204;

Каньоса А.М. Подолання негативних тенденцій в пам'ятко-охоронній роботі на Поділлі в кінці 50 – 60-х рр. – С. 204-219;

Крук О.І. Розвиток громадського музейного руху в Україні (кінець 1950-х – 1980-ті рр.). – С. 219-233;

Данилюк Ю.З. Заходи по збереженню державного музейного фонду як одне з першорядних завдань українського музейництва (II пол. 70-х – I пол. 80-х рр. ХХ ст.). – С. 234-245;

Голуб І. Історія та сучасний стан краєзнавчої роботи Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки. – С. 245-255;

Терела Г.В. Законодавче регулювання земельних відносин в Українській державі П.Скоропадського. – С. 257-273;

Харченко Т. Політика уряду гетьмана П.Скоропадського щодо органів земського самоврядування. – С. 273-286;

Андрусин Б.І. Західні українці у державному апараті УНР. – С. 287-295;

Скляренко Д.Є. Зовнішньополітичні акції УНР в 1919 – 1920 рр. – С. 295-307;

Олійник С.В. Підрозділи Української Галицької Армії на Наддніпрянщині (1919 – 1920 рр.). – С. 308-320;

Очеретянко В.І. Ідеологічне обґрунтування політичних репресій щодо української інтелігенції (1917 – 1920 рр.). – С. 322-337;

Липинський В.В. Реалізація принципів і методів комплектування студентських колективів у 20-х роках ХХ ст. – С. 337-348;

Бондарчук Ю.П. Масові акції протесту залізничників під час економічної кризи (кінець 20-х – початок 30-х рр.). – С. 348-359;

Єлінов І.М. Протестні настрої студентів Дніпропетровського гірничого інституту під час масової колективізації початку 30-х років. – С. 359-365;

Чабан М. „Слідство щодо Девлада О.С. припинити...”. – С. 366-376;

Фельбаба М.М. „Товариш Борис”: І.А. Шведов – заступник головного редактора „УРЕ”. – С. 377-389;

Маньковська Р.В. Музейники в лещатах тоталітаризму. – С. 389-398;

Шитюк М. Політичні репресії серед інтелігенції Півдня України. – С. 398-411;

Марчук В. Українська греко-католицька церква у 1941 – 1944 рр. – С. 412-419;

Дмитрук В.І. Піднесення громадської активності в Чехословаччині в другій половині 60-х рр. та її вплив на розвиток демократичних процесів в Україні. – С. 419-433;

Бажан О.Г. Зусилля української інтелігенції по збереженню національної мови та культури в 1960 – 70-х рр. – С. 433-439;

Василенко В.О. Катеринославський період життя В.І. Пічети (1903 – 1905) та його ранні праці. – С. 441-457;

Рудий Г.Я. Проблеми національного мистецтва в пресі України за доби Центральної Ради (за підсумками контент-аналізу). – С. 457-467;

Олійник З.В. Національна політика РКП(б) щодо України: історіографія питання. – С. 467-477;

Подкур Р.Ю. Інформаційно-аналітичні матеріали ВУНК-ДПУ про повстанський рух в Україні на початку 20-х рр. ХХ ст. – С. 478-482;

Шевченко Л.В. В.І. Стрельський – вчений – історик – джерелознавець. – С. 482-490;

Беседіна М. Досвід і проблеми розвитку історичного краєзнавства на Полтавщині в 60 – 80-х рр. – С. 490-499;

Білошицький С. Концепція ХХІ століття в суспільно-політичній думці: історія та перспективи. – С. 499-510.

291. **Кокін С.А.** Анотований покажчик документів з історії ОУН – УПА у фондах Державного архіву СБУ. Вип. 1: Анот. покажч. док. з фонду друк. вид. (1944 – 1953) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2000. – 214 с.

292. **Кульчицький С.В.** Економічна історія Центрально-Східної Європи в ХVІ – ХХ ст.: Прогр. курсу. – К., 2000. – 58 с.

293. **Кульчицький С.В.** Курс політичної історії України ХХ ст.: Для студ. магістеріуму з порівняльної політології. – К., 2000. – 50 с.

294. **Кульчицький С.В.** Проміжний звіт робочої групи для підготовки історичного висновку про діяльність ОУН – УПА: Іст. висновок про діяльн. ОУН – УПА (попередній варіант). – К., 2000. – 38 с.

295. **Маньковська Р.В.** Музейництво в Україні / Наук ред. **П.Т. Тронько.** – К., 2000. – 141 с.

296. **Мартинов А.Ю.** Українсько-німецьке співробітництво у контексті європейської інтеграції (90-ті роки ХХ ст.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль.** – К., 2000. – 86 с.

297. Ми діти твої, Україно!: Історія України очима дослідників Малої академії наук / Редкол.: **О.П. Реснт** (відп. ред.), **О.Г. Бажан, Г.Й. Братчук, Т.Ф. Григор'єва, Р.В. Маньковська, Т.І. Свирська;** Упоряд.: **Т.Ф. Григор'єва, Р.В. Маньковська.** – К., 2000. – 189 с.

Зміст:

Алфьоров О. Княжі знаки Рюриковичів. – С. 6-20;

Горбань І. Кримські караїми. – С. 20-32;

Отрох Н. Вишгород у літописних джерелах. – С. 33-39;

Накліцька Н. Історія створення Межигірського монастиря. – С. 39-49;

- Гіранова А.** З історії виникнення Свято-Троїцького Густинського монастиря. – С. 49-57;
- Косицька М.** Свято-Макарівська церква Києва. – С. 57-64;
- Усатюк О.** Перші заходи по увічненню пам'яті Т.Г. Шевченка в Каневі. – С. 66-74;
- Константинова Н.** З історії заснування Києво-Подільської жіночої гімназії (1861 – 1872 рр.). – С. 75-80;
- Морозова М.** Топонім „Байков” на карті Києва. – С. 80-88;
- Кузьминець Ю.** Вшанування пам'яті героїв бою під Крутами. – С. 89-96;
- Карабан Г.** Економічна політика за Гетьманату (1918 р.). – С. 97-103;
- Марченко О.** Доля родини Михайла Грушевського. – С. 103-107;
- Удод Т.** Героїзм і трагедія. З історії Дарницького концтабору (1941 – 1943 р.). – С. 110-117;
- Яхнівський В.** Життя у небі (Костянтин Олексійович Калінін). – С. 117-122;
- Лиходій О.** Шістдесятництво як суспільно-політичне явище. – С. 122-131;
- Яковенко А.** Українська національна ідея в об'єднанні народу і розбудові Української держави. – С. 131-142;
- Аліпова О.** Міжнародний та національний аспекти міграційної безпеки. – С. 142-151;
- Лушнікова Г.** Діяльність Фонду „Взаєморозуміння і примирення”. – С. 151-160;
- Рак Г.** Меценати сучасності. – С. 160-168;
- Тарадайко К.** Українські гроші ХХ ст. – С. 168-174;
- Хрутьба А.** Школа край лісу. – С. 175-183.
298. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Зб. наук. пр. /Редкол.: С.В. Віднянський (відп. ред.), М.С. Бур'ян, М.М. Варварцев, Б.М. Гончар, Н.В. Кривець, І.М. Кулинич, І.М. Мельникова, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань. – К., 2000. – Вип. 9. – 317 с.

Зміст:

Подоляк Н.Г. „Гірський шлях” ганзейського купецтва у XIV столітті. – С. 3-13;

Варварцев М.М. Томмазо Сальвіні: українські триумфи артиста-гарібальдійця. – С. 13-22;

Кулинич І.М. Роль німецьких інвестицій в розвитку сільськогосподарського машинобудування та культури господарювання в Україні (XIX – початок XX ст.). – С. 22-45;

Кривець Н.В. Соціально-економічне становище німецького населення України в 20-ті – на початку 30-х років. – С. 46-53;

Журавльова С.П. З історії зовнішніх зносин Української СРР. 1921 – 1924 рр. – С. 53-74;

Стаднюк Т.Д. Діяльність Олександра Яковича Шульгіна на чолі Надзвичайної дипломатичної місії в Парижі в 1921 р. – С. 75-89;

Павленко М.І. Становище Українських біженців у Польщі: їх підтримка польською владою, українством і міжнародною спільнотою (1921 – 1923 рр.). – С. 90-103;

Євсеєнко І.В. Україна в радянсько-чехословацьких відносинах 1923 – 1934 рр. (політичний і економічний аспекти). – С. 103-107;

Давидюк Р.П. Проблеми освіти і шкільництва у роботі Волинського Українського Об’єднання у 30-ті роки. – С. 117-125;

Журба М.А. Участь селянських спілок України в діяльності прокомуністичних міжнародних організацій в 20-х – на початку 30-х років XX ст. – С. 126-142;

Сирота Р. Британський Форин Оффіс і дипломатична боротьба довкола українського питання напередодні Другої світової війни. – С. 142-168;

Ачкіназі Б.О. Ставлення до „принципу національностей” у політичних колах Франції (1918 – 1919 рр.). – С. 169-186;

Газін В.П. Німецькі національні меншини у східній політиці Веймарської республіки після Локарно. – С. 186-197;

Бур’ян М.С. Лорд Ллойд: британські консерватори та конституційна криза 1924 – 1926 рр. у Єгипті. – С. 197-218;

Галушко К.Ю. До питання про аналогії у політичних доктринах В. Липинського та чехословацького аграризму. – С. 218-232;

Кучменко Е.М. Пантюрксистський національний рух в Туреччині в роки Другої світової війни. – С. 233-242;

Терешко Ю.М. Переговори лідерів КПРС та КПЧ у Чієрні-над Тісою та їх політичні наслідки. – С. 242-257;

Мартинов А.Ю. Нова східна політика об'єднаної Німеччини: історичні традиції та сучасні реалії. – С. 252-269;

Слободян Н.В. Політика санкцій у вирішенні „іракської проблеми”. – С. 269-283;

Жуковський А. Українознавчі студії у Франції. – С. 284-300;

Лісевич І.Т. Історія України ХХ століття крізь призму демографічних процесів в працях польського професора П. Ебергарда. – С. 300-307;

Віднянський С.В. Слов'янські народи Габсбурзької монархії в період національно-культурного відродження. Погляд українського історика. – С. 307-314.

299. **Палієнко В.І.** Пам'ятні дати з історіографії і історії України, 2000 рік: (Іст.-хронол. довід.). – К., 2000. – Вип. 6. – 102 с.

300. **Подкур Р.Ю.** За повідомленням радянських спецслужб / Наук. ред. **Ю.З. Данилюк.** – К., 2000. – 230 с.

301. Проблеми історії України ХІХ – почат. ХХ ст.: Зб. наук. пр. від. іст. України ХІХ – почат. ХХ ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голов. ред.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **В.І. Кізченко**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **Н.А. Шип.** – К., 2000. – 262 с.

Зміст:

Реєнт О.П. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст.: стан і перспективи наукової розробки. – С. 6-38;

Вільшанська О.Л. Джерела до вивчення міського побуту України (кінець ХІХ – початку ХХ ст.). – С. 39-51;

Кізченко В.І. Дрібний кредит в Україні (друга половина ХІХ ст.). – С. 51-93;

Машкін О.М. Французи в Східній Наддніпрянщині та їх участь у промисловому житті краю напередодні Першої світової війни. – С. 94-113;

Лазанська Т.І. Витрати підприємців України по забезпеченню соціальних потреб робітничого класу наприкінці XIX ст. – С. 114-136;

Молчанов В.Б. Пенсійне забезпечення населення та благодійність у містах Правобережної України на початку XX ст. – С. 136-144;

Корновенко С.В. Українське село після закінчення національно-визвольних змагань. Пошуки шляхів стабілізації. – С. 144-151;

Власюк І.М. Селянство Правобережної України у період проведення столипінської реформи: зміни в орієнтирі та побуті. – С. 152-158;

Усенко П.Г. Динаміка грецького населення українського Приазов'я з кінця XVIII до початку XX ст. – С. 158-173;

Овсієнко О.Ф. Провокація як метод діяльності царської таємної поліції (1907–1910 рр.). – С. 173-192;

Петренко Є.Д. Боротьба російських військ і козацтва з горцями Закубання й Туреччиною 1768–1791 рр.). – С. 192-206;

Заводський А.А. Шляхи становлення та причини кризи української преси Наддніпрянщини в 1905-1908 рр.). – С. 207-217;

Лисенко О.В. Роль преси у формуванні української національної ідеї. – С. 217-227;

Захарова І.В. Підготовчі заходи земств по запровадженню системи загальної початкової освіти в Україні на початку XX ст. – С. 228-236;

Крижанівська О.О. Флорівський монастир у духовному житті Києва (XIX – початок XX ст.). – С. 236-245;

Дзира І. Постать Богдана Хмельницького в однойменному романі П.П. Білецького–Носенка. – С. 246-260.

302. Проблеми ОУН – УПА: Попередня іст. довід. /Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2000. – 129 с.

Зміст:

Кульчицький С.В. Вступ. – С. 3-6;

Кульчицький С.В. Розд. 1: Ідеологія і практика українського праворадикального руху у довоєнній Польщі (1920 – 1939 рр.) – С. 7-18;

Кульчицький С.В. Розд. 2: Акт 30 червня 1941 року.) – С. 19-42;

Кентій А.В. Розд. 3: Стратегія і тактика українських націоналістів (осінь 1941 – літо 1944 рр. – С. 43-95;

Лисенко О.Є. Розд. 4: Стратегія і тактика українських націоналістів (осінь 1944 – весна 1945 рр.) – С. 96-110;

Сергійчук В.І. Розд. 5: Протистояння українських націоналістів і радянської влади в післявоєнний період. – С. 111-128.

303. **Рудий Г.Я.** Газетна періодика – джерело вивчення проблем української культури, 1917 – 1920 рр. / Відп. ред. **О.П. Реєнт.** – К., 2000. – 441 с.

304. Сільськогосподарський союз нащадків голландських вихідців на Україні (1921 – 1927 рр.): Зб. док. і матеріалів / Упоряд. **В.І. Марочко.** – К., 2000. – 339 с.

305. **Симоненко Р.Г.** Нариси історії виконавчої влади в Україні, 1917 – квіт. 1918 р. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **М.В. Коваль.** – К., 2000. – 150 с.

306. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики. Зб. наук. пр. та спогадів: Число 4: Пам'яті відом. вчен.- іст., д-ра іст. наук, Олени Станіславівни Компан / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **В.М. Даниленко**, **Я.І. Дзира**, **В.С. Коваль**, **М.Ф. Котляр**, **В.М. Литвин**, **Л.П. Маркітан**, **О.Є. Маркова**, **Ю.А. Пінчук**, **О.П. Реєнт**, **Ю.К. Савчук**; Упоряд. **Ю.К. Савчук.** – К., 2000.– Ч. 1. – 311 с.

Зміст:

Дзира Я. Хронологічний покажчик друкованих праць Олени Станіславівни Компан. – С. 5-12;

Апанович О. Спогади про видатну вчену і незвичайну особистість. – С. 13-21;

Брайчевський М. Пам'яті Олени Компан. – С. 22-32;

Хижняк З. А на грядках цвіли анемони й чорнобривці.
– С. 32-37;

Компан Я. Взірець мого життя. – С. 37-49;

Дзира Я. Четверть століття поруч. – С. 49-63;

Ігнатенко Г. Ми любили її. – С. 63-70;

Шудря М. Суцвіття, бите холодами. – С. 70-79;

Гаврилов В. Джерелознавчі аспекти вивчення історії післявоєнного селянства Чернігівщини. – С. 80-86;

Реєнт О. Стан сучасної історичної науки в Україні: регрес чи віха поступу? – С. 87-127;

Коваль В. Захист економічних інтересів України на Брестській мирній конференції 1918 р. – С. 128-138;

Варварцев М. Італійська гілка роду Капністі: родовід.
– С. 139-145;

Ясь О. Генеалогічна ідея в науковій творчості і методології
О.П. Оглоблина. – С. 146-158;

Перкун В. Особливості емблематичного ряду та легенд, печаток парафіяльних костьолів Луцько-Житомирської та Кам'янецької дієцезій (1800 – 1916 рр.). – С. 159-196;

Пархоменко О. Сфрагістичні пам'ятки як історичне джерело. – С. 196-213;

Ситий І. Печатки сотенної старшини, товаришів та канцеляристів. – С. 214-260;

Савчук Ю. Українське міське прапорництво в історичній перспективі (нотатки з архівних та музейних студій). – С. 261-300;

Іщенко Я. Зображення гербів, їх окремих елементів, емблем та символів на перших знаках державних грошей України 1917 – 1918 рр. – С. 300-306.

307. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Зб. наук. пр. та спогадів: Число 4: Пам'яті відом. вчен.- іст., д-ра іст. наук, Олени Станіславівни Компан / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), В.М. Даниленко, Я.І. Дзира, В.С. Коваль, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, О.Є. Маркова, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, Ю.К. Савчук; Упоряд. Ю.К. Савчук. – К., 2000.– Ч. 2. – С. 307-582.

Зміст:

Дубровіна Л. Кодикографія у системі кодикологічного аналізу рукописної книги: до змісту поняття. – С. 307-322;

Маркітан Л. Проблеми архівознавства та історія архівної справи ХІХ ст. – 1941 р. (історико-джерелознавчий аспект). – С. 323-342;

Степанков В. Участь міщан Поділля й південно-східної Волині у революційних подіях 1648 р. – С. 343-355;

Тронько П., Верменич Я. Історичні міста в системі пам'яткоохоронної діяльності та регіонально-історичних досліджень. – С. 355-369;

Шевченко Н. Міста України у суспільно-політичному русі 60 – 70-х рр. ХVІІІ ст. (за матеріалами законодавчої комісії 1767 – 1774 рр.). – С. 369-392;

Богатчук С. Формування кадрів залізничників в Україні. – С. 393-404;

Шевчук В. „Епіцедіон” невідомого автора від 1585 року. – С. 405-415;

Гурбик А. Типологія української середньовічної сім'ї в контексті еволюції територіальної громади ХІV – ХVІ ст. – С. 415-431;

Дзира І. Національна свідомість української інтелігенції. За матеріалами історико-літературних пам'яток 30 – 80-х рр. ХVІІІ ст. (етнокультурний рівень). – С. 431-460;

Горбик В., Скрипник П. Визвольна війна українського народу середини ХVІІ ст. в контексті історико-культурної спадщини України. – С. 460-471;

Коваль В. Мовознавство як допоміжна історична дисципліна (до питання про двомовність Київської Русі). – С. 471-494;

Муляр А. Становище селян Волинського воєводства та Київського Полісся в кінці ХVІІ – на початок ХVІІІ ст. – С. 494-514;

Апанович О. Українська ментальність Володимира Вернадського. – С. 515-533;

Миронець Н., Хоменко І. Подвижник історичного краєзнавства Кость Кушнір-Марченко. – С. 534-567;

Кічий С. Погляд на теорію Дмитра Донцова (замість рецензії на його працю „Націоналізм”). – С. 567-577.

308. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Число 5; Історіографічні дослідження в Україні. Вип. 10: Об-ний вип.: У 2 ч.: Зб. наук. пр. на пошану акад. НАН України Валерія Андрійовича Смолія. (З нагоди його 25-річчя наук. діяльн. та 50-річчя від дня народж.) / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **Ю.А. Пінчук** (відп. ред.), **К.В. Балабанов**, **Я.І. Дзира**, **Л.А. Дубровіна**, **М.Ф. Котляр**, **С.В. Кульчицький**, **І.Ф. Курас**, **В.М. Литвин**, **О.П. Ресєт**, **О.С. Рубльов**, **Ю.К. Савчук**, **П.Т. Тронько**, **О.В. Ясь**. – К., 2000 – Ч. 1. – 466 с.

Зміст:

Дмитрієнко М., Пінчук Ю. Від редакторів. – С. 5-7;

Ресєт О.П. Завжди у пошуку нового (академіку В.А. Смолію – 50). – С. 8-18;

Степанков В. Універсали та накази Богдана Хмельницького як джерело вивчення функціонування державних органів влади у середині XVII ст. (1648 – 1657 рр.). – С. 20-32;

Котляр Н. Галицко-Волынская Русь и ее западные соседи в XIII веке (история договорных отношений). – С. 32-42;

Мицик Ю. Про видання „Українського жіночого дипломатарія доби Гетьманщини”. – С. 42-53;

Дзира Я. Палеографія „Реєстру всього Війська Запорізького 1649 року” – видатної пам’ятки живої української мови середини XVII століття. – С. 53-81;

Дзира І. Тематика козацьких літописів Лівобережжя середини – другої половини XVIII ст. – С. 81-100;

Хведченя С., Качан Р. Українські православні монастирі: деякі аспекти заснування. – С. 100-114;

Тоїчкін Д. Холодна зброя як складова комплексу українського козацького озброєння XVII ст.: особливості та проблеми формування. – С. 115-128;

Дмитрієнко М. Відзнаки Президента України в системі державних нагород. – С. 130-153;

- Перкун В.** Печатки православних інституцій та духовництва (за матеріалами Державного архіву Вінницької області XIX – першої третини XX ст.). Історіографічні зауваги. – С. 153-168;
- Пархоменко О.** Сфрагістика в комплексі СІД. – С. 169-176;
- Маркітан Л.** Іконографія в системі СІД. – С. 178-191;
- Томазов В.** До генеалогії Патонів. – С. 191-200;
- Суховарова-Жорнова О.** Історичні портрети кінця XVII – XVIII ст. в збірці Національного музею історії України: іконографічний огляд. – С. 201-218;
- Іщенко Я.** Використання історичної геральдичної спадщини в гербах радянської доби. – С. 220-246;
- Омельченко М.** Зовнішні атрибути Криму (1918 – 1992 рр.). – С. 247-258;
- Ульяновский В.** Предметы и символы „царства” Самозванца: трон, корона, ризи, монети и медали. – С. 259-277;
- Морозов А., Лазуренко В.** Церемоніал прийому іноземних гостей в Чигирині за часів Богдана Хмельницького. – С. 278-282;
- Боряк Г.** Проблеми укладання Археографічного реєстру національної архівної спадщини України. – С. 284-313;
- Гальченко О.** Бібліопегістика – спеціальна історична дисципліна про історію, техніку та мистецтво оздоблення оправи. – С. 313-322;
- Слончак Н.** Відеодокументалістика – як історичне джерело. – С. 322-325;
- Яковлєва Л.** Наукове співробітництво Інституту історії України НАН України та Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України 90-х рр. XX ст. – С. 326-336;
- Жданович А.** Историческая информация в Интернет. Краткая история сети Интернет и использование ее информационных ресурсов. – С. 336-347;
- Лисенко О.** Радянські документи про релігію та церкву в Україні у період II Світової війни: джерелознавчий аспект проблеми. – С. 347-362;

Дубровіна Л. Кодикологія як спеціальна історична дисципліна, її об'єкт, предмет, методи і перспективи досліджень в Україні. – С. 362-377;

Кульчицький С. Таємниця Тридцять сьомого року (проблема джерел). – С. 378-395;

Тронько П., Верменич Я. Типи і типові ознаки історичного міста: проблеми дослідження і охорони спадщини. – С. 397-408;

Горбик В. Проблеми і завдання підготовки багатотомного „Зводу пам'яток історії та культури України”. – С. 408-416;

Захаров В. Виктор Александрович Романовский (1890 – 1971). – С. 418-440;

Варварцев М. Італійський просвітитель Джован П'єтро В'єссе та його подорожні студії України 1816 – 1817 рр. – С. 440-449;

Плахонін А. Північно-Західне Причорномор'я в „Нузхат ал-муштак” ал-Ідрісі: спроба географічного аналізу історичного джерела. – С. 449-459.

309. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Число 5; Історіографічні дослідження в Україні. Вип. 10: Об-ний вип.: У 2 ч.: 3б. наук. пр. на пошану акад. НАН України Валерія Андрійовича Смолія. (З нагоди його 25-річчя наук. діяльн. та 50-річчя від дня народж.) / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), Ю.А. Пінчук (відп. ред.), К.В. Балабанов, Я.І. Дзира, Л.А. Дубровіна, М.Ф. Котляр, С.В. Кульчицький, І.Ф. Курас, В.М. Литвин, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов, Ю.К. Савчук, П.Т. Тронько, О.В. Ясь. – К., 2000. – Ч. 2. – 476 с.

Зміст:

Кравченко В. „Короткі відомості про Малу Росію” 1773 р. – перша опублікована пам'ятка вітчизняного українознавства. – С. 4-16;

Горак В. До питання про історіографічну цінність праці В.К. Винниченка „Відродження нації”. – С. 17-35;

Наулко В. Творча спадщина Домініка П'єра Де ля Фліза як джерело історико-етнографічних і краєзнавчих досліджень. – С. 37-52;

Пінчук Ю. Історіографічне значення мемуарів Надії Білозерської про Миколу Костомарова. – С. 52-71;

Войцехівська І. Історіографія вивчення джерелознавчої спадщини В.С. Іконникова. – С. 72-91;

Пасещенко Г. Історичні погляди В.Б. Антоновича в інтерпретаціях істориків ХХ ст. – С. 91-104;

Верба І. Олександр Оглоблин як історіограф (1920 – 1930-ті рр.). – С. 104-118;

Ковалевська О. Постать Івана Мазепи в художній літературі ХVІІ – ХХ століть. – С. 120-135;

Редькіна О. Земства Лівобережної України як органи місцевого самоврядування та осередки ліберального руху (історіографія проблеми). – С. 135-157;

Гусєв В. До питання про наукову розробку діяльності Бунду в Україні. – С. 157-171;

Срібняк І. Полонені вояки-українці царської армії у таборах Німеччини та Австро-Угорщини (1914 – 1920 рр.): історіографія і джерела. – С. 171-192;

Журба М. Історіографічна традиція вивчення національного та міжнародного аспекту діяльності селянських громадських об'єднань України в міжвоєнну добу. – С. 192-215;

Клименко О. Грошові документи ОУН – УПА 1939 – 1952 рр.: історіографія проблеми та джерельна база. – С. 215-234;

Рубльов О. Дослідження проблем тоталітарного минулого у сучасній українській історіографії: до постановки проблеми. – С. 234-245;

Данилюк Д., Віднянський С. Проблеми історії Закарпаття в українській історіографії ХІХ – початку ХХ ст. – С. 247-259;

Михненко А. Актуальні проблеми історіографії історії соціально-економічного розвитку Донбасу кінця ХІХ – початку ХХ століття. – С. 259-273;

Палієнко М. Місце журналу „Киевская старина” в українській історіографії. – С. 275-314;

Юркова О. Український Історичний Інститут: проект М.С. Грушевського 1928 року. – С. 314-326;

Колесник М. Становлення науково-історичних товариств на Лівобережній Україні (70-ті рр. ХІХ ст. – 30-ті рр. ХХ ст.). – С. 326-339;

Коваленко О., Острячко А. Розгром ніжинської історичної школи. – С. 341-352;

Ясь О. Українська зарубіжна історіографія 1945 – 1991 рр.: проблема поколінь та організація дослідницької праці. – С. 352-391;

Болебрух А. Історія суспільної думки: проблеми визначення та дослідження. – С. 393-402;

Калакура Я. Українська історіографія в структурі історичної науки. – С. 402-415;

Попова Т. Лики историографии: имена и смыслы. – С. 415-434;

Потульницький В. Схеми і періодизації історії України в українській історіографії 19 – 20 ст.: проблеми теорії та методології. – С. 434-460;

Пінчук Ю., Ясь О. Наукова, публіцистична та літературна спадщина Миколи Костомарова: перевидання 1987 – 1998 років (матеріали до бібліографії). – С. 462-469.

310. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **О.В. Буцько**, **В.І. Клоков**, **М.В. Коваль**, **І.М. Кулинич**, **А.В. Русак**. – К., 2000. – Вип. 4. – 172 с.

Зміст:

Коваль М.В. Місце і роль України на воєнно-політичній арені Другої світової війни в Європі. – С. 3-15;

Клоков В.І. Допомога УШПР зарубіжним борцям Опору. – С. 15-23;

Козенюк В.О. Формування органами держбезпеки України перших партизанських полків. – С. 23-27;

Руденко Н.М. До питання про участь українців у партизанській боротьбі молдавського народу (січень – липень 1944 рр.) . – С. 27-37;

- Легасова Л.В.** Центральний музейний осередок історії Великої Вітчизняної війни – до 50-річчя Перемоги. – С. 37-41;
- Панченко П.П.** „Книга пам’яті України”. – С. 41-46;
- Половець В.М.** Використання архівних фондів у висвітленні періоду визволення України від фашистських загарбників у лекційному курсі „Історія України”. – С. 46-53;
- Вронська Т.В.** Спалах міфотворчості міжнародного готунку: враження від участі у міжнародному семінарі, присвяченому Другій світовій війні. – С. 53-58;
- Мазило І.В.** Бачення подій Другої світової війни на сторінках „Енциклопедії українознавства”. – С.58-61 ;
- Галаган В.Я.** Жіночий фактор у визволенні України від німецько – фашистських загарбників. – С. 61-67;
- Байраківський А.І.** Українське селянство і Червона Армія (1941 – 1945 рр.). – С. 67-73;
- Бихов В.Л.** Деякі аспекти діяльності військової контррозвідки в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 73-78;
- Кочерга Л.К.** Діяльність радянських військ ППО (протиповітряної оборони) на території України в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945) (історіографія проблеми). – С. 78-81;
- Першина Т.С.** Україна пам’ятає про фашистський геноцид. – С. 81-84;
- Іржавська А.П.** „Теоретичне” обґрунтування та планування нацистами геноциду щодо слов’янських народів. – С. 84-90;
- Буцко О.В.** В неоплаченном долгу: к вопросу о компенсации труда рабов третьего рейха. – С. 90-95;
- Лаврищук В.І.** Українська повстанська армія та радянські партизани. – С. 95-100;
- Лисенко О.Є.** Друга світова війна і доля українських церков. – С. 101-108;
- Хойнацька Л.М.** Застосування позаекономічних форм трудової діяльності в ході відбудови машинобудівної індустрії України (1943 – 1950 рр.). – С. 108-119;
- Гаврилов В.М.** До питання про стан повоєнного села України. – С. 119-127;

Кулинич І.М. Україна в міжнародній політиці у 30-х – 40-х роках ХХ ст. – С. 127-132;

Мінгазутдінов А.Ф. Вересень 1939 року – різнобарвне бачення. – С. 132-137;

Русак А.В. Советские солдаты и офицеры в рядах вермахта и Ваффен – СС в годы Второй мировой войны. – С. 138-144;

Дробот І.І. „Українське питання” в контексті передвоєнної міжнародної політики. – С. 144-156;

Кічий С.І. Програма ОУН 1929 р.: спроба історико-політологічного аналізу. – С. 156-166;

Веденєєв Д.В. Контррозвідувальне забезпечення в Українській повстанській армії. – С. 166-170.

311. Сутність і особливості нової економічної політики в українському селі (1921 – 1928 рр.)/ Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2000. – 223 с.

Зміст:

Кульчицький С.В. Теоретичні аспекти нової економічної політики. – С. 3-15;

Скотнікова Л.С. Аграрні відносини в українському селі у 1920-х роках. – С. 16-30;

Ганжа О.І. Українське селянство у боротьбі проти тоталітарного режиму. – С. 30-58;

Дорошко М.С. Становлення сільської номенклатури в УСРР в добу нової економічної політики (1921 – 1928 рр.). – С. 58-68;

Шаталіна Є.П. Про концептуальні засади колгоспної системи. – С. 68-85;

Кульчицький С.В. Непівська концепція „кооперативного соціалізму”. – С. 85-114;

Марочко В.І. Сільськогосподарська кооперація в роки непу: особливості становлення та функціонування. – С. 115-141;

Кульчицький С.В. Комітети незаможних селян. – С. 141-155;

Мовчан О.М. Професійні спілки сільськогосподарських робітників України у перше десятиліття радянської влади. – С. 156-180;

Нізова Л.В. Кустарно-ремісничя промисловість на початковому етапі економічної політики. – С. 180-200;

Прилудський В.І. Молодь у суспільно-політичному житті села в УСРР в період непу. – С. 200-222.

312. **Тронько П.Т.** Історичне краєзнавство: Крок у нове тисячоліття (досвід, пробл., персп.) / Наук. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2000. – 270 с.

313. Україна в Центрально-Східній Європі: Студії з іст. XI–XVIII ст. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **А.Гурбик, О.Гуржій, М.Котляр, В.Матях, В.Станіславський, В.Степанков, Т.Чухліб, В.Щербак.** – К., 2000. – 463 с.

Зміст:

Смолій В. Передмова. – С. 3-5;

Котляр М. Галицько-Волинська Русь, Візантія і Угорщина в XII ст. – С. 6-21;

Моця О. Замки Київської Русі як соціальний тип поселень. – С. 22-37;

Головко О. З історії міжкнязівської війни 1015-19 рр. на Русі. – С. 38-49;

Плахонін А. Християнізація Русі на сторінках „Загальної історії” Степаноса Таронці (як народжується історичний міф). – С. 50-56;

Шабульдо Ф. Наративні джерела й перші дослідники про похід Ольгерда на Сині Води і Білобережжя. – С. 57-74;

Гурбик А. Типологія територіальної громади в Україні XIV – XVIII ст. – С. 75-96;

Черкас Б. Політична криза в Кримському ханстві і боротьба Іслам-Гірея за владу в 20 – 30-х роках XVI ст. – С. 97-118;

Щербак В. Витоки та становлення козацького права. – С. 119-127;

Opalicki E. Teorie reprezentacji w Krylestwie Polskim i w Rzecz zposplitej objga narodyw (XVI – polowa XVII w.). – С. 128-142;

Леп’явко С. Формування світоглядних засад українського козацтва (поняття „козацького хліба” в останній третині XVI ст.). – С. 143-158;

Головата Н. Торговельно-грошові операції в економічній діяльності церкви у другій половині XVI – на початку XVII ст. – С. 159-172;

Крупка О. Земська судова номенклатура Правобережної України у другій половині XVI – першій половині XVII ст. – С. 173-181;

Wisner H. Janusz Radziwill wybuchu powstania 1648 roku od smierci Wladyslawa IV do elekcji Jana Kazimierza. – С. 182-196;

Байдаус Э. Штрихи к политическому портрету Б.Хмельницкого в контексте молдавско-украинских отношений (1648 – 1653 гг.). – С. 197-206;

Мицик Ю. Невідомий інвентар Білоцерківського староства 1652 року. – С. 207- 237;

Заборовский Л. Последний шанс умиротворения: переговоры Б.А. Репнина во Львове 1653 г. – С. 238-244;

Горобець В. Між Кам'янцем і Озерною: українська зовнішня політика другої половини 1655 року в контексті геополітичних перегруповань у Центрально-Східній Європі. – С. 245-271;

Степанков В. Формування нової концепції української революції XVII ст. (праці Вячеслава Липинського „Станіслав Михайло Кричевський” та „Україна на переломі. 1627 – 1659”). – С. 272-284;

Chynczewska-Hennel T. Polscy historycy o kozaczyźnie XVII wieku. – С. 285-292;

Савчук Ю. Особисті речі Б.Хмельницького у колекціях музеїв Європи. – С. 293-313;

Чухліб Т. Гетьман С.Куницький у боротьбі Правобережної України та Речі Посполитої проти Османської імперії (1683-84 рр.). – С. 314- 332;

Санин Г. Украина в политических отношениях Российского государства и Османской империи (1667 – 86 гг.). – С. 333-347;

Станіславський В. „Статті” гетьмана Івана Самойловича щодо „Вічного Миру”. – С. 348-385;

Гуржій О. Діяльність гетьмана І.Скоропадського в оцінці вітчизняних і зарубіжних істориків. – С. 386-396;

Панашенко В. Знатне військове товариство Гетьманщини.
– С. 397-418;

Матях В. Ціннісні орієнтації українського суспільства в умовах російського протекторату (основні напрями наукового дослідження). – С. 419-434;

Струкевич О. Формування української нації: на межі між „історичністю” та „неісторичністю”. – С. 435-451;

Коваленко О. Хроніка Івана Забіли про події 30 – 40-х рр. XVIII ст. в Гетьманщині. – С. 452-460.

314. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: До 350-річчя почат. Нац. – визвольної війни укр. народу середини XVII ст. / Редкол.: **В.Смолій** (відп. ред.), **О.Гуржій**, **В.Матях**, **Ю.Мицик**, **П.Сас**, **А.Чабан**, **Т.Чухліб**, **В.Щербак**. – К., 2000. – Вип. 7. – 360 с.

Зміст:

Смолій В.А. Від редколегії. – С. 3-4;

Степанков В. Українська революція XVII століття: актуальні проблеми дослідження. – С. 5-15;

Матях В. Національно-визвольна війна як фактор формування суспільної свідомості української нації (нетрадиційний ракурс дослідження). – С. 15-29;

Горобець В. Інституційна модель та політичний режим України-Гетьманщини. – С. 30-52;

Щербак В. Рядове козацтво за польської доби: характер занять, здобуття і відстоювання станових прав. – С. 52-62;

Сокирко О. Військове будівництво за доби Б.Хмельницького (маловідомі факти). – С. 62-68;

Гурбик А. Українська армія у війні коаліційних сил проти Речі Посполитої (1656 – 57 рр.). – С. 69-78;

Леп'явко С. Формування молдавського напряму військової політики українського козацтва. – С. 79-88;

Яковлева Т. Политические проблемы Гетманщины в конце 50 – 60-х годов XVII века. – С. 89-94;

Галушко О. Чернігівський полк за доби Національно-визвольної війни. – С. 95-101;

Мазурик В. Брацлавщина у другій половині XVII – XVIII ст. (до питання про зміну політичного підпорядкування). – С. 102-110;

Цибульський В. Волинь у Національно-визвольній війні середини XVII ст. – С. 110-116;

Коваленко О. „Рицарське коло” Б.Хмельницького: полковник Мартин Небаба. – С. 116-128;

Попельницька О. Українське козацтво як складова частина населення Київського Подолу у XVII – XVIII ст. – С. 129-135;

Кушинська Л. Давньоукраїнський звичай – джерело права Української козацької держави середини XVII ст. – С. 135-142;

Борисенко В. Роль російського уряду в дестабілізації політичного життя України (квітень 1657 – лютий 1658 рр.). – С. 143-151;

Бульвінський А. Наслідки українсько-російської війни 1658 – 1659 рр. – С. 151-156;

Мельник Л. До питання про титул „Гетьман Війська Запорозького”. – С. 156-165;

Панашенко В. Значкові товариші. – С. 165-174;

Раздорский А. Торговые связи Курска с Украиной в XVII веке (по материалам курской таможи). – С. 174-184;

Вирський Д. До проблеми спадковості стереотипів поведінки політичного лідера за доби феодалізму в Україні. – С. 185-190;

Газін В. Політична програма гетьмана П.Тетері. – С. 190-198;

Чухліб Т. Гетьман П.Суховієнко (Суховій) у союзі з Кримським ханством проти Польщі і Росії. – С. 199-209;

Гуржій О. Політика І.Скоропадського у сфері торгівлі. – С. 210-225;

Сас П. Військові канцеляристи в Україні XVIII ст.: засади елітарної свідомості. – С. 226-237;

Струкевич О. Тема окремішності Гетьманщини періоду Української революції у творах військових канцеляристів XVIII ст. – С. 238-249;

Головко О. „Імперія ромеїв” в уявленнях давньоруських мислителів. – С. 250-262;

Мицик Ю. Сучасна історіографія Національно-визвольної війни середини XVII ст. – С. 263-268;

Кравець М. Польський хроніст Й.Єрлич про Визвольну війну українського народу. – С. 268-274;

Буянкіна О. Визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького в „Історії Русів”. – С. 274-278;

Дзира І. Національно-визвольна війна в „Кратком описании о козацком малороссийском народе” П. Симоновського. – С. 278-283;

Давидюк А. Б.Хмельницький: образ державотворця в творчості Д.Донцова. – С. 283-286;

Педич В. Хмельниччина в дослідженнях М.Кордуби. – С. 287-294;

Остряк А. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. у доробку представників ніжинської історичної школи. – С. 294-299;

Гром В. Доба Б.Хмельницького у дослідженнях українських вчених в еміграції у 20 – 50 роках XX ст. – С. 299-311;

Савчук Ю., Турек Є. Прапор Б.Хмельницького з державної трофейної колекції Військового музею у Стокгольмі. – С. 312-324;

Іщенко Я. Зображення зброї в геральдиці міст України. – С. 324-331;

Приліпко Т. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. в бібліографічній базі даних Державної історичної бібліотеки України. – С. 331-334;

Бондаренко І., Пірко В. Визвольна війна в топографічних описах України кінця XVIII ст. – С. 334-340;

Станіславський В. Маловідомі документи щодо планів південної політики Російської держави у другій половині 80-х рр. XVII ст. – С. 340-357.

315. **Усенко П.Г.** І наш Тадей Костюшко: Світоч волі на маргінесі україністики. – К., 2000. – 57 с.

316. **Фонди з історії Української повстанської армії у державних архівосховищах України (1941 – 1957 рр.). – Вип. 2: Анот. покажч. фондів партійних органів УРСР, в яких відбулася боротьба з УПА / Відп. ред. С.В. Кульчицький; Упоряд. Г.В. Папакін. – К., 2000. – 48 с.**

317. **Хміль І.В. Аграрна революція в Україні: берез. 1917 р. – квіт. 1918 рр. – К., 2000. – 90 с.**

318. **Шаповал Ю.І. ОУН – УПА на терені Польщі (1944 – 1947 рр.) / Відп. ред. С.В. Кульчицький. – К., 2000. – 228 с.**

2001 рік

319. **Абдуллаєва М.А. Грецькі громади Криму у 1917 – 1938 рр. (Етноконфес. аспект) / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль. – К., 2001. – 66 с.**

320. **Барановська Н.П. Соціальні та економічні наслідки Чорнобильської катастрофи / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль. – К., 2001. – 95 с.**

321. **Васюта С.І. Постчорнобильський період в Україні: Нац. досвід у контексті цивілізаційних стратегій / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль. – К., 2001. – 131 с.**

322. **Верменич Я.В. Історична регіоналістика в Україні: Спроба концеп. аналізу / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль. – К., 2001. – 231 с.**

323. **Воєнно-історична наука в Україні: Стан і персп.: Матеріали „круглого столу” 30 трав. 2001 р., м. Київ / Відп. за вип. О.І. Гуржій; Упоряд.: О.І. Гуржій, В.В. Корнієнко, С.Х. Литвин. – К., 2001. – 79 с.**

Зміст:

Русак І.С. Роль воєнної історії як складової воєнної науки для розвитку сучасної воєнної теорії. – С. 12-15;

Смолій В.А. Місце воєнної історії в історичній науці. – С. 16-19;

Толубко В.Б. Проблеми навчання воєнних кадрів (з досвіду локальних війн і збройних конфліктів). – С. 20-24;

Гуржій О.І. Воєнне мистецтво козацької доби – вагомий внесок у світову воєнну науку. – С. 25-27;

Чухліб Т.В. Роль Науково-дослідного інституту козацтва в активізації воєнно-історичних досліджень. – С. 28-33;

Литвин С.Х. Національно-визвольна боротьба українського народу 1917 – 1921 рр. у контексті воєнної історії. – С. 34-38;

Рибак М.І. Основні проблеми у розвитку воєнно-історичної науки в Україні. – С. 39-42.

324. **Гедьо А.В.** Джерела з історії греків Північного Приазов'я (кінець XVIII – початок XX ст.) / Відп. ред. **О.І. Гуржій.** – К., 2001. – 245 с.

325. **Горобець В.М.** Еліта козацької України в пошуках політичної легітимації: Стосунки з Москвою та Варшавою, 1654 – 1665 / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2001. – 533 с.

326. **Гриневич Л.В., Гриневич В.А.** Національне військове питання в діяльності „Союзу євреїв-воїнів КВО” (лип. 1917 – січ. 1918 рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль.** – К., 2001. – 150 с.

327. Документи про створення і перші роки діяльності Інституту історії України АН УРСР, 1936 – 1941 / Передм., археогр., упоряд., прим., покажч. ім. **О.В. Юркової.** – К., 2001. – 210 с.

328. **Єфіменко Г.Г.** Національно-культурна політика ВКП(б) щодо радянської України (1932 – 1938) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2001. – 304 с.

329. **Ільющин І.І.** Протистояння УПА і АК (Армії Крайової) в роки Другої світової війни на тлі діяльності польського підпілля в Західній Україні / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2001. – 289 с.

330. Історико-географічні дослідження в Україні: Зб. наук. пр. / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), І.Н. Войцехівська, Я.І. Дзира, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько, С.Б. Хведченя; Уклад.: М.Ф. Дмитрієнко, С.Б. Хведченя. – К., 2001. – Число 5. – 344 с.

Зміст:

Реєнт О. Інституту історії України НАНУ – 65 (1936 – 2001). – С. 3-13;

Тронько П., Верменич Я. Дослідження історії міст і сіл в історичному краєзнавстві України: здобутки і проблеми. – С. 14-29;

Хведченя С. Билинний епос Київської Русі як джерело для історичної географії. – С. 30-37;

Звагельський В. Географія „Руської землі” у „Слові о полку Ігоревім”. – С. 37-47;

Анісімов К. Київська Русь: військовий костюм давньоруського воїна IX – XIII ст. – С. 48-61;

Тоїчкін Д. Дослідження центрів виробництва холодної січної зброї в Україні XVII ст. – С. 61-94;

Дзира Я. Тарас Шевченко і три столиці Української Гетьманської держави: Чигирин, Батурин і Глухів. – С. 94-117;

Чухліб Т. Наказний гетьман Правобережної України Григорій Іванович (Гришко) та антигурацькі плани „Священної ліги” у 1689 – 1692 рр. – С. 117-131;

Дзира І. Критика джерел у „Короткому описі Малоросії” і „Лизогубівському літописі”. – С. 132-144;

Бачинська О. Формування території Дунайського (Новоросійського) козацького війська та її особливості. – С. 145-152;

Іщенко Я. Зображення в міських гербах України предметів побуту: регіональний аспект. – С. 152-162;

Дмитрієнко М. Паперові грошові знаки місцевих та приватних емісій як історичне джерело 1917 – 1920 рр. – С. 162-186;

Огуй О. Позначення золотих монет у молдівсько-буковинських документах кінця XVI – XVII ст. (регіональний аспект). – С. 187-195 ;

Попельницька О. Локалізація „Біскупщини” та „Біскупського містечка” на планах Подолу 1695 та 1803 рр. – С. 196-208;

Маркітан Л. Оспівана М.Гоголем Полтавська земля у кінофотодокументах до 190-річчя від дня народження письменника. – С. 209-216;

Войцехівська І. Географія джерельної бази до вивчення життєвого шляху військового міністра УНР Всеволода Петріва. – С. 216-225;

Клименко О. Підпільні друкарні ОУН на Тернопільщині у 1941 – 1952 рр. та їх участь у виготовленні бофонів. – С. 225-239;

Бутко С. Україна і Росія в геополітичних побудовах ОУН у міжвоєнний період. – С. 239-243;

Перкун В. Невідома печатка із села Стрижавка Київської області. – С. 244-245;

Суховарова-Жорнова О. Географія походження та придбання портретів Національного музею історії України. – С. 246-264;

Перкун В. Конфесійні печатки Правобережної України як топонімічне джерело (1795 – 1942 рр.). – С. 264-269;

Коваль В. Південні напрями гітлерівської стратегії 1941 р. (Україна, Балкани). – С. 269-288;

Гаврилов В. Переселення селян Північного Лівобережжя до Криму після депортації кримських татар. – С. 288-294;

Михненко А. Зміни в адміністративно-територіальному складі Донбасу та діяльність органів місцевої влади (1920 – 1938 рр.). – С. 295-304;

Омельченко М. Окремі аспекти атрибутики Донеччини. – С. 305-316;

Степанович Є. М.І. Костомаров – дослідник Волині. – С. 316-325;

Жданович А. Карты беларуских и украинских городов Речи Посполитой в Internet – енциклопедии. – С. 326-338

331. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36 ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, Г.П. Білоус, А.Г. Болебрех, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина,

Ю.З. Данилюк, Г.Г. Журавель, В.В. Калиніченко, А.Т. Кукоба, В.М. Курило, Л.П. Нагорна, О.О. Нестуля, С.І. Попович, О.П. Реєнт, Є.М. Скляренко, В.О. Савчук, К.Б. Фесик; Відп. за вип. Р.В. Маньковська. – К., 2001. – Вип. 12. – 492 с.

Зміст:

Тронько П. Дружба загартована в боях. – С. 8-16;

Дудник В. Визволення та відбудова міст Полтавської області 1943 – 1945 рр. – С. 16-23;

Гальчак С. Депортації населення Поділля до Німеччини в роки Другої світової війни. – С. 23-34;

Байраківський А., Піскорська Г. Друга світова війна з погляду сьогодення. – С. 34-40;

Білошицький С. Знищення опозиційної преси та впровадження цензури в 20-х роках як засіб встановлення однопартійної політичної системи. – С. 42-55;

Очеретянко В. Уніфікація інтелектуальної діяльності як неодмінна умова процесу „радянзації” (20-ті рр.). – С. 56-70;

Дмитрук В. Перший секретар ЦК КПУ П.Ю. Шелест в Чехословацьких подіях 1968 року. – С. 70-79;

Григор’єва Т. Становлення краєзнавчих досліджень в середньому Подніпров’ї – С. 81-92;

Городницька Л. Система судових органів Буковини (1774 – 1914 рр.). – С. 92-103;

Кулінська С. Реорганізація та основні напрямки діяльності міського управління Києва у другій половині XIX століття. – С.103-115;

Савчук В. Полтавська школа краєзнавства (поч. 20-х рр. XX ст.). – С. 116-122;

Дзюбак С. Кустарно-промислова кооперація на Поділлі в 1921 – 1926 рр. – С. 122-128;

Волосник Ю. Лихварська діяльність непманів України (1920-ті – 1930 рр.). – С. 128-134;

Каньоса А. Громадське музейництво на Поділлі: здобутки і прорахунки. – С. 134-143;

Шевчук Ж. Мовна політика урядів Центральної Ради, гетьмана П.Скоропадського та УНР. – С. 145-151;

Завальнюк О. Діяльність комісії по збудуванню Кам'янець-Подільського державного українського університету у 1918 р. – С. 151-160;

Рудий Г. Українська початкова школа в умовах виборювання державності (1917 – 1920 рр.). – С. 161-170;

Нестуля О. Охорона культових пам'яток Полтавщини (1917 р. – початок 20-х років). – С. 170-184;

Денисенко О. Підготовка фахівців у галузі пам'яткознавства в українській державі (1918 р.). – С. 184-192;

Шендрик Л. Кобзарство – феномен українського народу. – С. 192-198;

Ханко В. Незреалізований Сластьонів альбом літографій про українські старожитності. – С. 199-205;

Камад І. З історії присудження іменних стипендій у Харківському імператорському університеті у XIX – на поч. XX ст. – С. 205-213;

Гаврилюк Л. Становлення університетських природничих музеїв (XIX – початок XX ст.). – С. 213-217;

Савчук О. Музеї народної архітектури та побуту і українське товариство охорони пам'яток історії та культури на початку 70-х рр. XX ст. – С. 217-221;

Білоус Г., Журавель Г. Цікавий документ з історії Миргородського музею. – С. 222-228;

Маньковська Р. Музеї як інструмент ідеологічного впливу в Україні (1930-ті рр.). – С. 228-230;

Берека В. Розвиток масового туристсько-краєзнавчого руху в школах та позашкільних закладах Хмельниччини. – С. 231-237;

Бажан О. З когорти меценатів (Костянтин Костянтинович Острозький). – С. 239-244;

Верменич Я. Ентузіаст пам'яткоохоронної справи (Д.Щербаківський). – С. 244-256;

Бонь О. О.П. Новицький і музейні заклади Києва. – С. 256-266;

Шевченко Л. Краєзнавча та природоохоронна діяльність М.В. Шарлеманя. – С. 266-271;

Склярєнко Є. Педагог і учений (Касименко О.К.). – С. 271-278;

Рубльов О., Фельбаба М. О.І. Бадан-Яворенко – учений секретар НКО УСРР, завідуючий сектором чужомовних словників „УРЕ”. – С. 279-290;

Юсова Н. Я. Прилипка: нотатки до портрета вченого. – С. 290-297;

Салій К. Митрополит київський Сильвестр Косов про зовнішню та внутрішню політику Б.Хмельницького. – С. 299-311;

Рудницький Ю. Ярема Вишневецький: спроба реабілітації. – С. 312-327;

Лагодзькі Я. Києво-Печерська лавра і козацтво. – С. 327-332;

Струкевич О. Гетьманщина в історико-публіцистичних матеріалах військових канцеляристів XVIII ст. – С. 332-339;

Журавель Г., Гавриленко І. Вивчення та збереження пам'яток козацької доби на Полтавщині. – С. 340-347;

Горбенко М. Літературні матеріали до історії українського козацтва в колекції Полтавського краєзнавчого музею. – С. 348-351;

Галян Г. Храми доби пізнього козацтва на Лівобережжі. – С. 351-358;

Власенко І. Ікони доби козацтва. – С. 358-361;

Коваленко О. Свічники XVII – XVIII століття. – С. 361-363;

Ханко О. Гончарні вироби Полтавщини XVII – XX ст. – С. 363-369;

Гейко А. Опішнянські старожитності козацької доби. – С. 369-372;

Сапегін С. Козацькі старожитності с. Ковалівки під Полтавою. – С. 372-374;

Вакка Б., Коротенко В.В. До питання про генеалогію козацького роду Ваків. – С. 374-377;

Філоненко Л. Історія спорудження пам'ятного знака С.Величку. – С. 378-381;

Кішик В. До проблеми ідентифікації поховання Мотрі Кочубей. – С. 381-391;

Мокляк В. Полтавський полк в 1709 році. – С. 392-397;

-Артем'єв А. Про одне з місць поховання захисників Полтавської фортеці 1709 р. – С. 397-399;

Бутич І. Генеральне слідство про маєтності Полтавського полку 1729 – 1731 рр. – С. 399-406;

Яненко З. Справи Лубенського полку в держархіві Полтавської області. – С. 406-409;

Савчук В. Полтавська школа краєзнавства (поч. 20-х рр. ХХ ст.). – С. 409-416;

Беседіна Н. Формування науково-методичних і організаційних принципів підготовки та видання „Історії міст і сіл України” та шляхи їх реалізації (на матеріалах Полтавщини). – С. 416-427;

Коваленко О. Археологічні аспекти вивчення історії козацтва Лівобережної України у виданнях Полтавщини. Бібліографія. – С. 428-430;

Шитюк М. Здійснення насильницької політики влади на промислових підприємствах Півдня України в 1930-х рр. – С. 432-439;

Михненко А. Колективізація в Донбасі та її наслідки (1929 – 1933 рр.). – С. 439-449;

Сігарчук Р. Становище протестантських священослужителів в Україні (1920-ті рр.). – С. 449-455;

Місінкевич Л. Репресії серед національних меншин Поділля на початку 30-х років ХХ століття. – С. 455-466;

Подкур Р. Діяльність радянських спецслужб в Україні: історіографія проблеми. – С. 466-475;

Нікольський В. Кадри держбезпеки Донеччини на початку 1970-х років. – С. 475-487.

332. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, В.М. Курило, Л.П. Нагорна, С.І. Попович,

О.П. Рєєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко, Г.К. Швидько.
– К., 2001. – Вип. 13. – 456 с.

Зміст:

Верменич Я.В. Розвиток регіонально-історичних досліджень у Львівській та Київській школах М.Грушевського.
– С. 5-23;

Водотика С.Г. До історії Херсонської губернської вченої архівної комісії. – С. 24-41;

Каньоса А.М. Пам'яткоохоронна робота на Поділлі в кінці 50-х – 80-ті рр. ХХ ст. – С. 41-67;

Білошицький С.В. Розколи та поглинання опозиційних партій як засіб монополізації політичної влади РКП(б) в Україні в 1917 – 1925 рр. – С. 69-97;

Котляр Ю.В. Політика „воєнного комунізму” на матеріалах Півдня України. – С. 98-104;

Васильєв В.Ю. Л.Каганович і хлібозаготівельна кампанія на Північному Кавказі (жовтень – листопад 1932 року).
– С. 105-126;

Подкур Р.Ю. Переселення „політично неблагонадійних” громадян України на початку 1935 року в контексті репресивної політики партійно-державного керівництва СРСР. – С. 127-149;

Сорока Ю.М. Переселення українського населення з території Польщі на Волинь в 1944 – 1946 роках. – С. 149-166;

Нікольський В.М. Правове обґрунтування політичних репресій 1941 – 1980-х рр. в Україні (історичні аспекти).
– С. 166-179;

Бажан О.Г. Ідеї націонал-комунізму: шляхи формування і розповсюдження в Україні в 1960 – 80-х роках. – С. 180-191;

Данилюк Ю.З. Український комітет краєзнавства: склад та діяльність. – С. 193-207;

Савчук В.О. Організаційні структури українського краєзнавчого руху на рубежі 30-х рр. ХХ ст. – С. 207-225

Бесєдіна Н.В. Наукова і творча інтелігенція Полтавщини у підготовці багатотомної „Історії міст і сіл України”. – С. 225-243;

Савченко Г.П. З історії створення організаційного Українського військового комітету в Києві в 1917 році. – С. 245-261;

Рудий Г.Я. Розвиток театрального і музичного мистецтва (на матеріалах періодичних видань 1918 – 1920 рр.). – С. 261-277;

Вівсяна І.А. Українська пісня як фактор духовного єднання галичан та наддніпрянців у 1918 – 1920 роках. – С. 277-286;

Салій К.І. Політична діяльність Київського митрополита Рафаїла Заборовського (1731 – 1747 роки). – С. 288-295;

Дудка Л.О. Антирелігійні видання у системі безвірницького руху в Україні (1920 – 1930-ті роки). – С. 295-315;

Нестуля О.О., Нестуля С.І. Українські культурні цінності в Росії: шляхи до діалогу (друга половина 1920-х років). – С. 317-338;

Бонь О.І. Музей українських діячів науки: етапи становлення. – С. 338-349;

Дудник В.М. Українські міста в роки німецько-фашистської окупації. – С. 349-363;

Шевчук Ж.А. Процес русифікації в контексті гуманітарної політики (1960 – 80-ті рр.). – С. 363-390;

Маньковська Р.В. Інтернет як засіб комунікації музеїв в культурному просторі України. – С. 390-399;

Лазуренко В.М. Заможне селянство України доби НЕПу. Сучасне бачення тогочасних критеріїв селянської заможності. – С. 401-407;

Юсова Н.М. До проблеми становлення палеокошто-мологічного напрямку міждисциплінарних досліджень (70-ті – початку 90-х рр. ХХ ст.). – С. 408-422;

Дмитрук В.І. Документи Державного архівного фонду України про події 1968 р. в Чехословаччині та реакцію українського суспільства. – С. 422-453.

333. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36. ст.) /Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, В.М. Курило, Л.П. Нагорна, Р.Ю. Подкур,

С.І. Попович, О.П. Ресент, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко, Г.К. Швидько. – К., 2001. – Вип. 14. – 444 с.

Зміст:

Білошицький С.В. Практика політичного блокування та ідейного маневрування більшовиків як засіб розширення соціальної бази Комуністичної партії (1917 – середина 20-х рр.). – С. 4-31;

Каньоса А.М. Державні музеї в розгортанні краєзнавчої роботи на Поділлі в кінці 50 – 80-х рр. ХХ ст. – С. 33-50;

Савчук В.С., Гребінник Т.О. Заснування та інституціоналізація Катеринославського обласного музею імені О.М. Поля. – С. 51-77;

Нестуля О.О. Українські культурні цінності в Росії: діалог про повернення (кінець 1920-х років). – С. 78-100;

Верменич Я.В. Регіональний напрям історичних досліджень Д.Багалія та його школи. – С. 102-115;

Сушко О.В. Політика коренізації серед українського населення Російської Федерації наприкінці 20-х рр. ХХ ст. – С. 115-128;

Теодорович А.Ю. Краєзнавчі аспекти в діяльності наукових комісій біографічного та історико-географічного словника ВУАН. – С. 129-142;

Сорока Ю.М. Переселення українців з Чехословаччини в західні області УРСР у повоєнні роки. – С. 142-149;

Струкевич О.К. Іван Мазепа у політичній свідомості автономістів другої половини ХVІІІ ст. – С. 151-163;

Салій К.І. Політичні акції митрополита Арсенія Могилянського та переорієнтація українського духовенства у другій половині ХVІІІ ст. – С. 164-174;

Лозовий В.С. Симон Петлюра: між соціалізмом і лібералізмом. – С. 174-188;

Завальнюк О.М. С.В. Петлюра і національне університетське будівництво в Україні у 1917 – 1920 рр. – С. 188-203;

Нагорний В.І. Більшовизм як національна форма революційного процесу. – С. 205-237;

Капустян Г.Т. Влада в суспільно-політичних настроях українського селянства 1920-х років. – С. 237-251;

Подкур Р.Ю. Створення мережі секретного інформування ВУЧК – ГПУ на початку 20-х рр. ХХ ст. – С. 251-268;

Дудка Л.О. Організаційне становлення Спілки безвірників України в 20-х роках ХХ ст. – С. 268-286;

Лазуренко В.М. Дискусії про визначення об'єктивних параметрів заможного селянського господарства України в добу НЕПу. – С. 287-297;

Очеретянюк В.І. Основні етапи формування політичної цензури в радянському суспільстві в 20 – 30-ті рр. ХХ ст. – С. 297-312;

Рубльов О.С. З історії наукових контактів Галичини і Наддніпрянщини 1920-х років: відвідини УСРР львівськими істориками М.Кордубою та І.Крип'якевичем. – С. 312-346;

Васильєв В.Ю. Діяльність надзвичайної хлібозаготівельної комісії В.Молотова в Україні (жовтень – листопад 1932 р.). – С. 347-364;

Бажан О.Г. Зовнішні чинники формування ідеології дисидентства в Україні в другій половині 50-х – 80-ті рр. – С. 364-384;

Дмитрук В.І. Зростання напруженості в українському суспільстві у світлі подій 1968 р. в ЧССР. – С. 385-400;

Павко А.І. До питання про класифікацію політичних партій та організацій України (кінець ХІХ – початок ХХ ст. – С. 402-409;

Юсова Н.М. Виникнення концепції „давньоруської народності” в радянській історіографії: кінець 30-х – 1954 рр. – С. 410-433;

Шевчук Ж.А. Питання мовної політики в українській історіографії 60 – 80-х рр. ХХ ст. – С. 433-442.

334. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Т.Ф. Григор'єва, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Р.Д. Лях, Л.П. Нагорна, С.І. Попович,

О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип.:
О.М. Бут, П.В. Добров. – К., 2001. – Вип.15. – 228 с.

Зміст:

Бут О.М., Добров П.В. Соціально-економічний аспект у вивченні історії міст і сіл. – С. 3-9;

Прищена Б.А. Основні етапи розвитку Погоринських міст у добу Київської Русі. – С. 9-15;

Клим Р.О. Білоруські поселення на Стародубщині (II пол. XVII – поч. XVIII ст.). – С. 15-19;

Циберт В.М. Соціально-економічний розвиток міст Південної України (ост. чв. XVIII ст.). – С. 19-23;

Кузема О.Л. Земельні відносини в містах та містечках Подільської губернії (кін. XVIII – I пол. XIX ст.). – С. 24-28;

Бачинська О.А. Соціально-економічне становище населення міст і сіл Придунайських степів (кін. XVIII – XIX ст.). – С. 28-34;

Цубенко В. Соціально-економічний розвиток населених пунктів Новоросійського військового поселення, 1817 – 1857 рр. – С. 34-40;

Прищепа О.П. Основні тенденції розвитку міської промислової Волинської губернії (II пол. XIX – поч. XX ст.). – С. 40-45;

Завальнюк О.М. Міста України – центри національної університетської освіти (1917 – 1920 рр.). – С. 45-52;

Комарницький О.Б. Містечка Правобережної України у 1917 – 1920 рр.: міжетнічний аспект. – С. 52-57;

Нестеренко В.А. Соціально-економічний розвиток міст Поділля в період „нової економічної політики”. – С. 58-63;

Дудник В.М. Руйнація українських міст у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 63-71;

Плющ М.Р. Урбанізація і зростання міського населення у повоєнні роки. – С. 71-77;

Коваленко П.С. Міські поселення Сумського регіону та перспективи їх розвитку. – С. 77-81;

Великохатько О.Т. Трансформації функціонального розвитку міст в умовах перехідного періоду. – С. 82-85;

Цветков М.М. Роль і місце міграційних процесів незалежної України в дослідженнях історії міст і сіл. – С. 86-92;

Зозуля Є.В. Соціально-економічні проблеми регіонів з організованою злочинністю в сфері економіки (90-ті рр. ХХ ст.). – С. 92-97;

Рудецький П.А., Златогорський О.Є. До історії надання магдебурзького права м. Луцька. – С. 98-100;

Берковський В.Г. Острог – важливий торговельний центр Волині (ХVI – І пол. ХVII ст.). – С. 101-105;

Мурашко Л., Соколов В., Хмелюк С. Місто Старокостянтинів до литовсько-польської доби. (450-річчю з дня заснування присвячується). – С. 105-110;

Оришака О. Економічний розвиток Очакова (ХV – поч. ХХ ст.). – С. 110-113;

Осіпян О.Л. Роль вірменської колонії у соціально-економічному розвитку Києва та його околиць (ХVI – ХVII ст.). – С. 113-119;

Скавронська О.П., Скавронський П.С. Соціально-економічні особливості розвитку Бердичева. – С. 120-123;

Григорчук П.С., Воловик В.П. Правове становище м. Вінниці у ХVII – ХVIII ст.(за працями В.Д. Отамановського). – С. 123-128;

Шевченко С.І. Допомога сербським біженцям у Єлисаветграді (грудень 1916 – січень 1917 рр.). – С. 128-133;

Лісовський В.М. Паланки на території Війська Запорізького (виникнення та принципи управління). – С. 133-138;

Доценко А.І. Розвиток містечок як форми територіальної організації розселення (історико-економічний аспект). – С. 138-143;

Петров М.Б. Містобудівні норми розвитку Кам'янця-Подільського та їх вплив на формування історичної топографії міста (кін. ХVII – ХVIII ст.). – С. 143-149;

Стеклов В. До історії Київського інституту зв'язку. – С. 149-153;

Засуха А.С., Махота І.О. Роль Київського політехнічного інституту у розвитку української авіації. – С. 153-157;

Довжук І.В. Деякі аспекти соціально-економічного розвитку Луганська (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.). – С. 157-160;

Багмет М.О., Дем'янова Т.О., Ляпіна Л.А. Місто Миколаїв – центр суднобудування України. – С. 161-164;

Дядюк С. Немирів періоду національно-визвольної війни. – С. 164-168;

Цехмістро Н. Соціально-економічний розвиток Полтави у ХVІІІ ст. – С. 168-173;

Дьомін О.Б. Становлення міської адміністрації Одеси. – С. 173-180;

Дружкова І.С. Розвиток приватної банківської справи в Одесі (1 пол. ХІХ ст.). – С. 180-185;

Бака М.В. Полтавські „остарбайтери” у фашистській Німеччині. – С. 185-190;

Тригуб П.М. Соціально-економічний розвиток Семенівки Арбузинського р-ну Миколаївської обл. (ХVІІІ – поч. ХХ ст.). – С. 190-195;

Пащенко П.П. Шелестівське намисто України. – С. 195-197;

Острась Е.С. Сільські поселення Лівобережної України ІІ пол. ХVІІІ ст.: (спроба типологічного аналізу). – С. 198-204;

Мельничук О.А. Участь комнезамів у здійсненні „другої революції” у Подільському селі. – С. 204-208;

Васильєв В. Соціально-економічне становище українського села в 1933 році: політика радянського керівництва та її наслідки. – С. 208-214;

Моргун В.А. Актуальні проблеми державотворення в незалежній Україні (1990 – 2001 роки). – С. 215-224.

335. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (3б. ст.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Болебрух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Т.Ф. Григор'єва**, **Л.А. Гречина**, **Ю.З. Данилюк**, **П.В. Добров**, **В.М. Курило**, **З.Г. Лихолобова**, **Р.Д. Лях**, **Л.П. Нагорна**, **С.І. Попович**, **О.П. Реснт**, **В.О. Савчук**, **Є.М. Скляренко**; Відп. за вип.: **П.В. Добров**, **Р.В. Маньковська**. – К., 2001. – Вип. 16. – 359 с.

Зміст:

Шляховий К.В. Історія адміністративно-територіального формування Ульянівського району Кіровоградської області. – С. 3-8;

Рубаник В.С. Деякі особливості розвитку інституту права власності у Слобідській Україні в XVII – XIX ст. – С. 8-15;

Ігнатєва Т.В. Ярмарки Подільської губернії XVIII – I пол. XIX ст. – С. 15-21;

Шугальова І.М., Ігнатуша О.М. Зміни організаційного устрою Російської Православної церкви на Лівобережній Україні і Південній Україні протягом XVIII – поч. XX ст. – С. 21-27;

Соловійова Т., Ткаченко О. Соціально-економічний та культурний розвиток міст Київської губернії у XIX столітті. – С. 28-34;

Жалоба І.В. З історії будівництва залізниці Львів – Броди і Тернопіль (кін. 60-х – поч. 70-х рр. XIX ст.). – С. 35-41;

Романюк М.В. Розвиток промисловості Хортицького Менонітського округу (кінець XIX ст. – 1917 р.). – С. 41-47;

Кравченко О.В. Благодійні заклади товариства Православної церкви в Харківській єпархії (XIX – поч. XX ст.). – С. 47-51;

Шкварець В.П. Про передісторію виникнення товариства „Просвіта” у Миколаєві. – С. 52-55;

Господаренко О.В. Земське самоврядування в Новобузькій волості Херсонського повіту (1917 – 1919 рр.). – С. 56-60;

Шевченко Л.В. Університети Києва доби Української революції (1917 – 1920 рр.). – С. 60-67;

Котляр Ю.В. Тилігуло-Березанський повстанський загін в історії Миколаївщини: новий погляд на проблему. – С. 68-70;

Грінченко В. Колективізація на Єлисаветградщині в перші роки непу. – С. 70-74;

Стремецька В.О. Українізація на Одещині (20 – 30 рр.). – С. 75-81;

Олійник З.В. Ставлення більшовиків до українських партій в контексті національної політики 1920 р. – С. 81-85;

Соболь П.І. Українізація на промислових підприємствах Миколаївщини (1920 – 30-ті роки). – С. 85-89;

Самойленко Н.І. Комуна ім. Благоева в публікаціях вітчизняних дослідників. – С. 89-93;

Піддубний І.А. Стан промисловості Буковини в період перебування у складі Румунії (20–30-ті роки ХХ ст.). – С. 93-100;

Мусієнко В.Є. Соціально-економічний стан колгоспів Дніпропетровщини (в сер. 30-х років). – С. 101-106;

Кравченко П.М. Житлово-побутові умови на індустріальних будовах України (30-ті рр. ХХ ст.). – С. 106-113;

Журба М.А. Громадські об'єднання національних меншин в антиселянських акціях (к. 20-х – поч. 30-х років ХХ ст.). – С. 114-120;

Ігнатуша О., Бобко Т. Стан парафій Російської Православної церкви на Катеринославщині (20-ті р. ХХ ст.). – С. 120-125;

Грідіна І.М. До питання про релігійне життя в Україні під час нацистської окупації. – С. 126-132;

Добров П.В., Шевченко А.Є. Внесок співробітників органів внутрішніх справ України в охорону тилу діючої Червоної армії (1941-1942 рр.). – С. 133-136;

Зінько Ю.А., Гінда В.В. Аграрні відносини на Вінниччині в період німецької окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 136-140;

Олійник Ю.В. Німецький окупаційний режим на Хмельниччині (1941 – 1944 рр.). – С. 140-146;

Шитюк М.М. Організація „Миколаївський підпільний центр” (1941 – 1943). – С. 146-152;

Нагорна Т.В., Руденко В.І. Партизанський рух на Гадяччині (1941 – 1943). – С. 152-156;

Романюк І.М. Перебудова системи управління сільського господарства України (1959 р.). – С. 156-160;

Панченко П.П., Падалка С.С., Кубальський О.Н., Кравченко В.І. Проблеми духовності українського села в контексті політики тоталітарної держави: регіональний аспект. – С. 160-168;

Зінич В.Т. Соціально-економічний розвиток Волинського Полісся. – С. 168-174;

Бабак О. Кіровоградщина у міжрегіональних зв'язках України та Республіки Польща. – С. 175-178;

Кривдіна І.Б. Активні діячі правозахисного руху в Одесі (II пол. 70-х – 80-ті рр. XX ст.). – С. 179-183;

Грон В.В. Український націотворчий процес: деякі аспекти історіографії проблеми. – С. 183-188;

Ковальський А.В. Торгівля Південної України першої половини XIX ст.: історіографічний аспект. – С. 188-195;

Бойко А.В. Місто в державній колонізації Південної України (ост. чв. XVIII ст.). – С. 195-198;

Тригуб О.П. Історія Миколаївщини на сторінках записок Одеського товариства історії та старожитностей. – С. 198-202;

Григор'єва Т.Ф. Маловідомі джерела з історії міст і сіл України. – С. 203-210;

Петров О.О. Праці Катеринославського губернського статистичного комітету (друга половина XIX – початок XX ст.) як джерело до історії міст і сіл. – С. 210-214;

Бондаренко І.В. Соціально-економічний розвиток Подільської губернії к. XVIII – поч. XIX ст. (за матеріалами топографічних та камеральних описів). – С. 215-221;

Капустян Г.Т. Джерела до історії суспільно-політичного життя українських сіл 1920-х років у фондах ЦА ФСБ РФ. – С. 221-226;

Филимонов С.Б. Судебно-следственные дела архива Главного управления службы безопасности Украины в Крыму как источник по истории красного террора в 1920 – 1921 гг. – С. 227-229;

Подкур Р.Ю. Інформаційно-аналітичні документи ВУЧК-ДПУ як джерело з історії міст і сіл України (20 – 30-х р. XX ст.). – С. 230-237;

Баженов Л.В. Регіональні дослідження України істориками Західної української діаспори (1921 – 2001 рр.). – С. 237-243;

Рибак І.В. Розвиток сіл України радянської доби – історико-теоретичні аспекти вивчення. – С. 244-250;

Мороко В.М. Умови життя учасників відбудови Запорізького індустріального комплексу (за архівними документами). – С. 250-254;

Мищак І.М. Роль архівних установ у дослідженні історії міст і сіл України. – С. 255-259;

Кавун М. Актуальні питання літочислення міст Півдня та Сходу України. – С. 259-264;

Жуковський М. Про літочислення населених пунктів України, заснованих запорозьким козацтвом. – С. 264-270;

Матвійчук С.Ю., Опалинська М.В. Топоніміка Малинщини. – С. 270-276;

Синиця М. Краєзнавча бібліографія – важлива складова вивчення історії краю. – С. 276-279;

Костриця М.Ю., Кондратюк Р.Ю. Історико-географічний словник Житомирщини: досвід створення і проблеми видання. – С. 279-282;

Мельничук Л. Діяльність установ Української Академії Наук по вивченню гончарних промислів Поділля (20-і р. ХХ ст.). – С. 283-290;

Михайлова Р.Д. Міста Галичини як центри художніх ремесел (X – I пол. XIV ст.). – С. 291-298;

Гудченко З. Народні традиції у сільській забудові Південної Слобожанщини (за матеріалами експедиції). – 298-304;

Байраківський А.І., Уваров Р.В. З історії української пошти. – С. 304-310;

Крилов М. Про час заснування м. Мелітополя. – С. 310-314;

Крилова А. До питання про відображення культурної спадщини менонітів і німців на Запоріжжі у „Історії міст і сіл Української РСР”. – С. 314-319;

Струкевич О.К. Дослідження місцевих та центральних еліт в контексті вивчення історії міст і сіл України. – С. 320-322;

Прокопчук В.С. З досвіду підготовки історії населених пунктів Поділля. – С. 322-330;

Ярошик В.О., Полянська Н.І. Участь бібліотек України в написанні „Історії міст і сіл Української РСР” (на прикладі ХДНБ ім. В.Г.Короленка). – С. 330-333;

Бондаренко Г.В. Краєзнавчі публікації з історії міст і сіл Волинської області за 1991 – 2001 рр. – С. 333-342;

Гавриш І.В. З історії сіл Андріївки і Красногірки Макарівського р-ну Київської обл. – С. 342-345;

Братчук Г.Й., Іонов О.Н. Ворзель – в культурному житті України (до сторіччя заснування). – С. 345-350;

Бренчук О.І. З історії села Залізниця Волинської області. – С. 351-352;

Буланов Ю.І. С. Зачепилівка – сторінки історії. – С. 352-354.

336. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36 ст.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Бolečух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Л.А. Гречина**, **Т.Ф. Григор'єва**, **Ю.З. Данилюк**, **П.В. Добров**, **В.М. Курило**, **З.Г. Лихолобова**, **Р.Д. Лях**, **Л.П. Нагорна**, **С.І. Попович**, **О.П. Реєнт**, **В.О. Савчук**, **Є.М. Скляренко**; Відп. за вип.: **О.Г. Бажан**, **Р.Д. Лях**. – К., 2001. – Вип. 17. – 324 с.

Зміст:

Піскова Е.М., Федорова Л.Д. Музейна справа в Україні: історії, традиції, проблеми сучасного розвитку. – С. 3-9;

Маньковська Р.В. Краєзнавчі музеї в дослідженні регіональної історії України. – С. 9-14;

Нестуля О.О. Експорт музейних цінностей України у 1928 – 1929 рр. – С. 15-20;

Гаврилюк Л.О. Роль вчених у становленні і розвитку природничих музеїв України (XIX – поч. XX ст.). – С. 20-26;

Гребінник Т.О. Природничо-історичні музеї Півдня України. – С. 27-29;

Поліщук О.В. Опис музейного об'єкту ландшафтної архітектури. – С. 30-34;

Константинов В.О. Музеї науково-технічного профілю в дослідженні історії міст і сіл України. – С. 35-38;

Суровцева І.Ю. Історія міст і сіл України в контексті розвитку меценатства наприкінці XIX – початку XX ст. – С. 39-48;

Міронова І.С. Робота освітніх і культосвітніх організацій серед німецького населення Ландауського району в 20-ті роки XX ст. – С. 49-53;

Гайда Л.А. Актуальні аспекти методології та методики дослідження історії міст і сіл в системі історико-краєзнавчої діяльності навчальних закладів. – С. 54-58;

Костюкова О.М. Краєзнавчо-екскурсійна діяльність серед національних меншин в Україні (20-ті р. ХХ ст.). – С. 59-63;

Іванов С.М. Сучасні інформаційні технології у дослідженні малих етнооб'єднань Макіївського району Донецької області. – С. 64-69;

Піскорська Г.А. Історичне краєзнавство – важливий компонент гуманітарної підготовки фахівців в технічних вузах. – С. 70-73;

Примак А.Ф. Становлення М.Ф. Біляшевського як вченого і дослідника минувшини. – С. 74-76;

Духлій Є.В. Ф.Л. Ернст в пам'яткоохоронному русі України в 1920 – 30 рр. – С. 77-80;

Дубровкіна І.П. В.Я. Єрошенко – український етнограф-мандрівник. – С. 80-86;

Пикалов В.Г., Острон И.И. Д.К. Зеленин как краевед. (Харьковский период 1916 – 1925 гг.). – С. 86-90;

Ковпаненко Н.Г. Є.М. Кузьмін як дослідник пам'яток українського образотворчого мистецтва. – С. 91-95;

Непомнящий А.А. Арсений Маркевич – исследователь истории Симферополя (по новым библиографическим источникам). – С. 95-99;

Чумак В.В., Чумак О.М. Краєзнавча спадщина В.М. Никифорова. – С. 100-105;

Олашин М.В. Ф.П. Шевченко як дослідник історії Закарпаття. – С. 105-110;

Симоненко І.М. Краєзнавчі дослідження Херсонської вченої архівної комісії. – С. 110-115;

Павлухіна В.Ф. Проблеми історичного краєзнавства Донеччини. – С. 115-121;

Бабенко Л.Л. Осередки краєзнавства на Полтавщині у 20-х – на початку 30-х років. – С. 121-125;

Теодорович А.Ю. Етнографічна комісія ВУАН та краєзнавчий рух (20-ті роки ХХ ст.). – С. 125-129;

Нестуля С.І. Зв'язки Всеукраїнського Археологічного комітету з місцевими краєзнавчими осередками (II пол. 1920-х рр.). – С. 129-135;

Калитко С.Л. Видання з історичного краєзнавства Східного Поділля (90-ті роки XX ст.). – С. 135-140;

Гончаров О.П., Коваленко М.Б. Краєзнавство та політичні партії: перспективи взаємодії у дослідженні населених пунктів. – С. 140-144;

Титова О.М. Деякі актуальні проблеми збереження історико-культурної спадщини України. – С. 145-150;

Свирида Р., Верговський С. Святині Києва в уявленнях народної культури. – С. 150-157;

Черкасова Н.Б. Національна святка з с. Пересонниці. – С. 157-163;

Кізіон О.Г. Печери Кирилівських висот у Києві. – С. 163-167;

Краус О.А. Саркофаг К.І. Острозького в Києво-Печерській лаврі. – С. 168-173;

Каневська Л.В. Острозька академія – центр духовної культури українського народу (XVI – XVII ст.). – С. 173-176;

Скрипник П.І. Визвольна війна середини XVII ст. в контексті духовної спадщини українського народу. – С. 177-181;

Скибінський А.О. Рання архітектура Святогорського Свято-Успенського монастиря. – С. 182-186;

Парамонов А.Ф. Кам'янський масток Самборських на Харківщині. – С. 186-191;

Хасцький О.П. Свято-Нікольський собор – пам'ятка історії та культури Миколаєва. – С. 191-195;

Виклюк М.І., Бляхарська Л.О., Чорней І.І., Буджак В.В., Скільський І.В. Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва Буковинського Передкарпаття: сучасний стан, проблеми збереження. – С. 196-198;

Гаврилюк С. Вивчення, збереження і охорона старожитностей Луцька (XIX – поч. XX ст.). – С. 199-206;

Везомська С.Ж. Роль наукової та творчої інтелігенції в збереженні пам'яток культури Полтавщини (1917 – 1920 рр.). – С. 207-213;

Денисенко О.А. Пам'яткоохоронна діяльність громадських організацій за доби Гетьманату. – С. 213-218;

Ярошенко Є.С. Становлення державної системи охорони культурних цінностей (1917 – 1919 рр.). – С. 218-225;

Кот С.І. В пошуках втрачених клейнодів. – С. 225-236;

Денисенко Г.Г. Увічнення подій Другої світової війни в пам'ятках історії та культури. – С. 236-241;

Гайдукевич О. Місце скорботи народної: Дем'янів лаз в Івано-Франківську. – С. 241-246;

Крук О.І. Державні програми розвитку Києво-Печерського історико-культурного заповідника (1950 – поч. 1990-х рр.). – С. 246-254;

Пашенко В. Політика КПРС і радянської держави щодо пам'яток культури культового походження (кін. 50-х – поч. 60-х рр.). – С. 254-260;

Колосок Б. Про поняття „пам'ятка архітектури” і „пам'ятка містобудування”. – С. 260-263;

Бондаренко Р.І. Містобудівні структурні елементи як комплексні пам'ятки історії та культури. – С. 263-269;

Морозова М. Парк пам'яті: минуле і сьогодення. – С. 270-273;

Катаргіна Т.І. Інтеграція пам'яток історії та культури в структуру індустрії туризму (зарубіжний досвід). – С. 273-280;

Місінкевич Л.Л. Преса національних меншин Поділля у 20 – 30-ті рр. ХХ століття. – С. 280-284;

Рудий Г.Я. Діяльність української інтелігенції по збереженню і розвитку друкованого слова за доби директорії і УСРР (в оцінці газетної періодики). – С. 285-291;

Орлянський В.С. Реалізація політики коренізації в 1930-х рр. – С. 291-298;

Горбик В.О. Сучасний стан підготовки багатотомного „Зводу пам'яток історії та культури України”. – С. 298-303;

Посохов С.І. Благодійність в історії Харківського університету. – С. 304-306;

Бузун В.О. Пам'ятки природи у контексті історії населених пунктів (з досвіду краєзнавчих пошуків академіка Г.І. Редька). – С. 306-310;

Довгань Н.Ю. Гімнастика у навчальних закладах Миколаєва на початку ХХ століття. – С. 310-314;

Ховрич С.М. Вчені КП в історії міста Києва. – С. 314-320.

337. Історія України: Маловідомі імена, події, факти. (36 ст.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (відп. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Болебрух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Л.А. Гречина**, **Т.Ф. Григор'єва**, **Ю.З. Данилюк**, **П.В. Добров**, **В.М. Курило**, **З.Г. Лихолобова**, **Р.Д. Лях**, **Л.П. Нагорна**, **С.І. Попович**, **О.П. Реснт**, **В.О. Савчук**, **Є.М. Склярєнко**; Відп. за вип.: **М.Є. Безпалов**, **В.М. Нікольський**, **В.Л. Пірко**. – К., 2001. – Вип. 18. – 309с.

Зміст:

Кухаречко М.К. Соціальний розвиток Маріупольщини (кін. ХVІІІ – ХІХ ст.). – С. 3-7;

Новикова С.В. Особливості землекористування грецьких сільських громад Північного Приазов'я (ІІ пол. ХІХ ст.). – С. 7-13;

Темірова Н.Р. Виробниче підприємництво поміщиків Донеччини (ІІ пол. ХІХ – поч. ХХ ст.). – С. 13-19;

Хряпін Е.О. Іноземний капітал у залізорудній та марганцевій промисловості Донецько-Криворізького басейну ІІ пол. ХІХ ст.). – С. 19-24;

Щербініна О.В. Формування складу іноземних підприємців в Донецько-Придніпровському регіоні (1861 – 1914). – С. 24-29;

Сусликов В.Є. Роль приватного підприємництва в розвитку Горлівського вугільного району (1860 – 1910 рр.). – С. 30-32;

Міхєєва О.К. Сприйняття селянами та робітниками Донбасу нової економічної політики (за даними правоохоронних та надзвичайних органів). – С. 32-37;

Брага К.М. До питання про соціальні конфлікти у Донбасі в 20-ті роки ХХ ст. – С. 37-41;

Обидьєнова О.В. Соціально-економічний розвиток національних селищ Донбасу (20-ті рр. ХХ ст.). – С. 42-47;

- Касперович В.М.** Адміністративно-командне керівництво вугільною промисловістю Донбасу в 1938 – 1941 рр. – С. 47-53;
- Задніпровський О.І.** Свідчення сучасників голоду 1946 – 1947 рр. на Донеччині. – С. 53-60;
- Гармаш О.С., Крутова Л.О.** Діяльність Донецького раднаргоспу. – С. 61-67;
- Заблоцька К.В.** Робітники важкої промисловості Донецької області (1960 – 80-ті роки). – С. 67-73;
- Лихолобова З.Г.** Наростання кризового стану у вугільній промисловості Донбасу в середині 1970-х років. – С. 73-79;
- Красноносів Ю.М., Шевченко А.Є.** З історії донецької залізничної міліції. – С. 79-81;
- Зозуля Є.В.** Міліція Донбасу на шляху реформування (90-ті рр. ХХ ст.). – С. 81-85;
- Підлісний Ю.І.** Приватизація землі та реорганізація колективних сільськогосподарських підприємств у Донецькій області 90-х рр. ХХ ст. – С. 85-89;
- Ковпак Л.В.** Екологічні проблеми Донецького регіону (90-ті роки ХХ ст.). – С. 90-93;
- Тодоров І.Я.** Євроатлантичний вибір України: реакція населення Донбасу. – С. 94- 97;
- Назаркіна О.І.** Розвиток п'ятидесятництва на Донеччині в 90-х рр. ХХ ст. – С. 98-103;
- Недельченко Ю.М.** Молодіжні організації Донецької області (кінець 80-х – 90-ті роки ХХ століття). – С. 104-107;
- Пірко В.О.** До питання про методику визначення часу заснування поселень степової України. – С. 108-113;
- Гедьо Г.В.** Значення картографічних матеріалів у вивченні історії Північного Приазов'я (к. ХVІІІ – поч. ХІХ ст.). – С. 113-118;
- Титаренко Д.М.** Окупаційна преса як джерело до вивчення соціально-економічного та культурного стану Юзівки (Сталіно) в 1941 – 1943 рр. – С. 118-123;
- Татаринів С.Й., Федяєв С.В.** Розвиток краєзнавства Бахмутського краю. – С. 124-128;

Татаринів С.Й., Федяєв С.В. Краєзнавчі музеї малих міст – на часі. – С. 128-129;

Смірнова І.Є. Місце комп'ютерних банків даних в історичному краєзнавстві Донбасу. – С. 130-135;

Усенко П.Г. Самовидець про Маріупольську округу 40-х рр. ХІХ ст. – С. 136-142;

Богінська І.В. Зміни в адміністративно-територіальному поділі Донбасу в 1920 – 1930-ті роки. – С. 142-148;

Гребеннікова О.В. Міста Донбасу в 20-х роках ХХ ст. – С. 148-153;

Гогохія Н., Климов А. Особливості урбанізаційних процесів у Донбасі в 30-ті рр. ХХ ст. – С. 154-159;

Данилін О.М. До питання про урбанізаційно-модернізаційні процеси в Донбасі у перші повоєнні десятиліття: шахтарі в урбаністичній схемі регіону. – С. 159-165;

Шевченко Н.М. Сучасні проблеми розвитку шахтарських міст Донбасу. – С. 165-173;

Сокіл В.В. Розвиток господарського комплексу шахтарського мономіста Антрацит. – С. 173-181;

Шипік Н.Ф. Динаміка чисельності населення міста Маріуполь (ІІ пол. ХХ ст.). – С. 181-186;

Савенко Н.О. Генеалогічні дослідження на фоні сучасних соціально-моралістичних проблем промислової Горлівки. – С. 186-191;

Лях Р.Д. Зміст нарисів історії села Донеччини. – С. 191-193;

Ковалевська О.О. Минуле та сучасне села Прелестне. – С. 193-197;

Волошенко В.О. Незаможники у радянських громадських об'єднаннях приазовських сіл Ялта і Мангуш: 1920 – 1925 роки. – С. 198-204;

Мартинчук І.І. Утворення національних адміністративно-територіальних одиниць у Донбасі (1924 – 1932 рр.). – С. 204-209;

Подибайло М.Т. Національна політика більшовиків щодо грецької меншості Приазов'я в 20-ті – 30-ті роки. – С. 209-214;

Нікольський В.М. Географія політичних репресій 1937-1938 рр. на Донеччині. – С. 214-220;

Лихачова Л.Б. Розвиток земських шкіл у Маріупольському повіті Катеринославської губернії (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 220-225;

Гнітько С.П. Підготовка інженерно-технічних кадрів в Донбасі в 1920-ті роки. – С. 226-231;

Безпалов М.Є. Розвиток освіти і науки в Донецькій області (90-ті рр. XX ст.). – С. 232-237;

Изваріна О.М., Лисенко А.В. Вплив рідного краю на формування творчості С.С. Прокоф'єва. – С. 237-245;

Суровий А.Ф. Профспілки і робітничі клуби Донбасу (1920-ті роки). – С. 245-251;

Шипович М.А. Участь літературно-мистецької інтелігенції України у формуванні культурного простору Донбасу в 1920-ті роки. – С. 251-255;

Задунайський В.В. „Донецький курінь” – осередок відродження українських козацько-лицарських традицій в Донецьку. – С. 255-261;

Стяжкіна О.В. Тенденції зображення жінок засобами масової інформації Донбасу в 90-ті роки XX століття. – С. 262-269;

Руда С. Донецька біологічна станція – одна з перших гідробіологічних станцій в Україні. – С. 270-276;

Пазюк В.Г. Донецький ботанічний сад – обличчя сучасного Донбасу. – С. 276-280;

Моїсеєнко Л.Н. Освітня діяльність Православної церкви в Донбасі (XIX – XX ст.). – С. 280-286;

Клепалова Г.Ю., Луковенко І.Г. З історії старообрядництва в Донбасі. – С. 286-289;

Год Б., Вільховий Ю. Громади церкви ЄХБ у містах і селах Донбасу (сер. 40-х – 50-ті рр. XX ст.). – С. 289-295;

Нікольченко Ю.М. Унікальна знахідка учнів. – С. 295-300;

Шепко Л.Г. Дослідження пам'яток сарматського часу в Приазов'ї. – С. 301-305.

338. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (відп. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Т.Ф. Григор'єва,

Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна, С.І. Попович, О.П. Реснт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип.: Р.Ю. Подкур, В.М. Нікольський. – К., 2001. – Вип. 19. – 552 с.

Зміст:

Реснт О.П. 10-річчя незалежності України: проблеми розвитку суспільних наук. – С. 3-12;

Верменич Я.В. „Земля” як категорія історичної регіоналістики. – С. 12-19;

Городницька Л.В. Кримінальне судочинство на Буковині (1774 – 1914 рр.). – С. 19-30;

Корнілова В.О., Степаненко Т.Л., Федоренко Л.В. Є.С. Гордієнко – видатний громадський діяч Слобожанщини (60 – 80-ті рр. ХІХ ст.). – С. 30-37;

Беліков Ю.А. Торгівля харківського купецтва (60-ті роки ХІХ ст. – 1917 р.). – С. 37-45;

Добрунова Л.Е., Корнілова В.О., Чорна Н.В. Харківський губернський комісар, Громадський комітет та Рада робітничих і солдатських депутатів у 1917 році. – С. 45-55;

Савченко Г.П. Створення міжнаціональних військових органів у російській армії у 1917 році. – С. 55-65;

Чиркова М.Ю. Вибори до Всеросійських установчих зборів на Миргородщині. – С. 65-72;

Вербиленко Г.А. Організація регіональних досліджень та їх видавнича діяльність. – С. 73-80;

Масненко В.В. Регіональні осередки українознавчих досліджень у Російській Федерації в 1920-х роках. – С. 81-91;

Волосник Ю.П. З історії приватнопідприємницької діяльності нової буржуазії України на фондовому ринку в період непу. – С. 92-102;

Брайченко О.Д. Робітництво України в кінці 20-х – на початку 30-х рр. – С. 103-112;

Бондарчук Ю.П. Продовольче забезпечення працівників залізничного транспорту (20-ті – 30-ті рр.). – С. 112-125;

- Гуртовий Г.О.** Торчин – місто, містечко, селище. – С. 275-281;
- Васильєв В.Ю.** Українське село в 1934 році: політика радянського керівництва. – С. 282-296;
- Гаврилов В.** Податкова політика радянської влади на селі в перші повоєнні роки (за матеріалами областей Північного Лівобережжя України). – С. 297-306;
- Доманова Г.С.** Документальні джерела з історії Чернігівського магістрату. – С. 306-310;
- Коваленко О.Б., Петреченко І.Є.** Описи Чернігівського намісництва 70 – 80-х рр. XVIII ст. як джерело з історії міст регіону. – С. 311-319;
- Недужко Ю.В.** Відзначення тисячолітнього ювілею християнства та лібералізації релігійного життя в СРСР. – С. 320-331;
- Лисенко О.Є.** Ліквідація УАПЦ 1944 – 1945 рр. як елемент нової моделі взаємин держави і церкви. – С. 332-341;
- Войналович В.А.** Українська греко-католицька церква в останні роки сталінського режиму. – С. 341-351;
- Вовк Я.О.** Спроби впровадження візантійського обряду на землях Полісся і Підляшшя (кінець 20-х – 30-ті рр. XX ст.). – С. 351-356;
- Савчук В.О.** Українська інтелігенція у розгортанні краєзнавства доби національно-визвольних змагань. – С. 357-368;
- Каньоса А.М.** Історичне краєзнавство на Поділлі: історіографія питання (кінець 50-х – 80-ті рр. XX ст.). – С. 368-380;
- Нестуля О.О.** Становлення державних органів охорони пам'яток історії та культури в Радянській Україні (1918 – 1919 рр.). – С. 381-392;
- Заремба С.З.** До 10-ліття Центру пам'ятокознавства НАН України та УТОПК. – С. 393-395;
- Бесєдіна Н.В.** Громадське музейництво як соціально-культурне явище в 50 – 80-ті рр. XX ст. – С. 396-406;
- Бонь О.І.** Київська інтелігенція у створенні та розгортанні діяльності українського театрального музею (20 – 30-ті рр. XX ст.). – С. 406-417;

Гальчак С.Д. Протидія подолян заходам нацистської окупаційної влади по депортації в Німеччину (1942 – 1944 рр.). – С. 126-136;

Калашникова С., Сорокапуд І., Соколов В., Шевчук Я. 60-а армія генерала Черняхівського у визволенні столиці України від німецько-фашистських загарбників. – С. 136-143;

Мех О.А. Фармацевтичні наукові дослідження і розробки в Україні (на сучасному етапі). – С. 143-151;

Сятиня М.Л. Організація роботи спільних фармацевтичних підприємств. – С. 151-161;

Пушкін В.Ю., Ченцов В.В. Шляхом тоталітаризму. З історії взаємин радянської влади та УКП в 20-ті роки. – С. 162-173;

Скляренко Є.М. Чистки і перевірки у правлячій комуністичній партії та їх наслідки. – С. 173-185;

Духопельников В.М. Діяльність партійної опозиції в Харкові (20-ті рр. ХХ ст.). – С. 185-193;

Липинський В.В. Новий погляд на діяльність партійних осередків КП(б)У у вузах (1920-ті рр.). – С. 194-201;

Поджур Р.Ю. Листування партійно-радянських органів та ГПУ-НКВД: пошук взаємодії (20-ті рр. ХХ ст.). – С. 201-210;

Очеретянюк В.І. „Радянізація” Всеукраїнської академії наук (20 – 30-ті рр. ХХ ст.). – С. 210-220;

Ченцов В.В., Архірейський Д.В. Політичні репресії 30-х. Регіональний аспект історії. – С. 220-233;

Бажан О.Г. Донбас в історії дисидентського руху в Україні. – С. 234-241;

Білошицький С.В. Ліквідація більшовиками політичної опозиції на Харківщині (1919 – 1925 рр.). – С. 241-252;

Данилюк Ю.З. Дослідження історії міст і сіл України в контексті набутого досвіду. – С. 253-263;

Мельниченко В.М. Нагромадження знань про міста і села Черкащини: сучасні аспекти проблеми. – С. 263-269;

Лобурець В.Є. Про створення тому „Полтавська область” багатотомного видання „Історія міст і сіл України”. – С. 269-275;

Попович С.І. Зародження ділового туризму в Україні: (на матеріалах м. Києва) (кін. XIX – поч. XX ст.). – С. 418-428.

Шевчук Ж.А. Мовна політика в Україні: історіографія питання. – С. 428-437;

Люта О.М. Діяльність відділення Російського технічного товариства Херсонської губернії (II половина XIX ст.). – С. 437-445;

Войналович О.О. Організаційні засади шкільної освіти для національних меншин України (I пол. 20-х рр. XX ст.). – С. 445-456;

Білоус Г.П., Журавель Г.Г. Роль культурно-просвітницьких товариств Полтавщини в збереженні історико-культурної спадщини краю (1917 – 1919 рр.). – С. 456-459;

Заремба О. Краєзнавча та бібліотекознавча діяльність Дмитра Антоновича в Празі. – С. 460-464;

Мона Ж.М. Микола Барсамов як дослідник і літописець Феодосії. – С. 465-469;

Токар Н.М. Етнографічно-фольклорна діяльність Василя Доманицького. – С. 469-475;

Коротенко В.В. Полтавський род Чичибабиных. – С. 475-486;

Брайченко Т.В. Історичні мотиви народної пісенної творчості Центральної України у дослідженнях науковців, збирачів, краєзнавців. – С. 486-496;

Ховрич С.М. Вчені КПІ в історії міста Києва. – С. 496-503;

Куделко С.М., Павлова О.Г. Зародження та розвиток мистецтвознавства у Харкові (сер. XIX – поч. XX ст.). – С. 504-513;

Сушко О.В. Українські національно-культурницькі об'єднання та організації Російської Федерації в середині 20-х рр. XX ст. – С. 514-527;

Скляренко Д.Є. Зарубіжні представницькі організації в Україні (II пол. 40-х – сер. 50-х рр.). – С. 527-537;

Петровський В.В. Українсько-російські відносини (90-ті рр. XX ст.). – С. 538-546.

339. **Котляр М.Ф.** Данило Галицький. – К., 2001. – 153 с.

340. **Крижанівська О.О.** Києво-Флорівський (Вознесенський) жіночий монастир в документах та матеріалах XVI – початку XX ст. / Відп. ред. **О.П. Реєнт.** – К., 2001. – 98 с.

341. **Кульчицький С.В.** Закономірності державотворчого процесу у незалежній Україні. – К., 2001. – 160 с.

342. **Кульчицький С.В.** Нотатки про українські революції. – К., 2001. – 88 с.

343. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. [присвяч. відом. укр. вчен. - славісту, д-ру іст. наук, проф., Засл. діячу науки і техніки України, відп. ред. Степану Васильовичу Віднянському у зв'язку з його 50-річчям] / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.С. Бур'ян**, **М.М. Варварцев**, **Б.М. Гончар**, **Н.В. Кривець**, **І.М. Кулинич**, **І.М. Мельникова**, **В.Ф. Репринцев**, **П.С. Сохань.** – К., 2001. – Вип. 10. – 303 с.

Зміст:

Віднянський С.В. Україна в Європі у минулому столітті: від об'єкта до суб'єкта міжнародних відносин. – С. 9-21;

Мартинов А.Ю. Формування та еволюція основних принципів і напрямків зовнішньої політики України (1991 – 2001 роки). – С. 22-33;

Горенко О.М. Соціально-політичний вимір європейської інтеграції та Україна. – С. 33-61;

Сюмар В.П. Україна та міжнародні валютно-фінансові інституції: основні етапи і проблеми співпраці. – С. 62-74;

Нечай М.І., Чередниченко О.Т. Російська стратегія і українська перспектива. – С. 74-95;

Мельникова І.М., Мартинов А.Ю. Україна в новому геополітичному устрої Центральної та Південно-Східної Європи (90-ті роки XX століття). – С. 95-110;

Динис Г.Г., Дербак В.І., Сюсько І.М. Транскордонне співробітництво України. – С. 110-127;

Ляшенко О.О. Встановлення зв'язків з провідними країнами Західної Європи як передумова інтеграції України у західноєвропейські і євроатлантичні структури. – С. 127-135;

Герасимчук Т.Ф. Основні напрями і особливості співпраці України з Європейським союзом. – С. 135-144;

Шилова А.В. Югославська криза та проблеми її врегулювання. – С. 144-154;

Матьовка М.П. Україна у співробітництві з рухом неприєднання (90-ті роки ХХ століття). – С. 154-170;

Скороход Л.І., Скороход Ю.С. Політика України на Близькому Сході: здобутки та перспективи. – С. 170-189;

Митрофанова О.О. Франція в контексті східноєвропейської безпеки (Україна, Росія, Польща). – С. 189-202;

Васюта О.А. Участь України у діяльності міжнародних організацій по охороні довкілля. – С. 203-224;

Барановська Н.П. Участь світової спільноти у вирішенні проблем укриття над зруйнованим 4-м енергоблоком Чорнобильської атомної електростанції. – С. 225-259;

Зінченко А.Л., Дячук Ю.В. Геополітичні дослідження в Україні в 90-х роках ХХ ст.: спроба критичного аналізу. – С. 260-286;

Матвеев С.О., Семьонов В.П. Проблеми європейської інтеграції у працях польських суспільствознавців. – С. 287-289.

344. **Нізова Л.В.** Одержавлення кустарно-ремісничої промисловості в УРСР (20 – 30-ті рр.) / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **О.І. Ганжа, В.О. Горбик, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, М.В. Коваль.** – К., 2001. – 166 с.

345. **Нікольський В.М.** Підпілля ОУН (б) у Донбасі / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2001. – 178 с.

346. **Палієнко В.І.** Пам'ятні дати з історіографії і історії України, 2001 рік: Іст.-хронол. довід. – К., 2001. – Вип. 7. – 78 с.

347. **Подвижники й меценати: Грецькі підприємці та громадські діячі в Україні XVII – XIX ст.:** Іст.-біогр. нариси / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.), **М.Абдуллаєва, С.Віднянський, С.Кульчицький, О.Реєнт, В.Ставнюк, Н.Терентьєва, Г.Тіщенко, В.Томазов, Є.Чернухін, В.Чишко, Л.Якубова.** – К., 2001. – 342 с.: іл.

Зміст:

- Терентьева Н., Чернухін Є.** Передмова. – С. 7-11;
- Ставнюк В.** Підприємливість в контексті становлення античної грецької цивілізації. – С. 18-35;
- Голубєва Г.** Дух підприємництва в менталітеті стародавніх греків (на прикладі діяльності Ксенофонта). – С. 36-45;
- Чернухін Є.** Грецьке духовенство на українських теренах. Справа Архімандрита Козьми. – С. 45-67;
- Абдуллаєва М.** Священики парафій греків Криму наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. – С. 68-81;
- Терентьева Н.** Греческие просветители Евгений Булгарис и Никифор Феотоки. – С. 81-92;
- Гедьо А.** Митрополит Ігнатій. – С. 93-105;
- Лильо І.** Родина Папара у Львові. – С. 105-111;
- Терентьева Е., Чернухин Е.** Нежинские купцы братья Зосимады. – С. 111-120;
- Терентьева Н., Ішуніна Н.** Сім'я Маразлі в Одесі. – С. 121-133;
- Терентьева Н., Тіщенко Г.** Підприємницька діяльність грецьких купців – братів Раллі. – С. 133-140;
- Авгитидис К.** Торговый дом Константина Папудова. – С. 141-152;
- Терентьева Н.** Одесские купцы Родоканаки. – С. 153-166;
- Карамыш Е.** Одесский купец Дмитрий Инглези. – С. 166-169;
- Тіщенко Г.** Грецький купец Григорій Купа. – С. 170-175;
- Быковская Н., Санжаровец В.** Керченский табачный фабрикант Константин Месаксуди. – С. 176-189;
- Саенко Р.** Мариупольские купцы Хараджаевы. – С. 190-196;
- Семенов Ю.** Крымский винодел Георгий Христофоров. – С. 197-203;
- Томазов В.** Рід Кірьякових. – С. 204-212;
- Бацак Н.** Протоіерей Серафім Серафімов. – С. 213-220;
- Геде А., Новикова С.** Феоктист Хартахай. – С. 220-227;
- Мирончук А.** Василь Капніст – український автономіст. – С. 228-238;
- Гедьо А.** Іоанн Каподістрія. – С. 238-250;

Пряхин Ю. Участие моряков-греков в боевых действиях
российского флота. 1821 – 1829 гг. – С. 251-259;

Згинник Е. Адмирал Петр Рикорд. – С. 259-265;

Мискевка В. Князь Константин Ипсиланти. – С. 265-289;

Усенко П. Грецькі профілі в галереї декабристів. –
С. 290-306;

Терентьєва О. Роль купецтва у національно-визвольному
русі грецького народу проти османського панування. – С. 307-319.

348. **Прилуцький В.І.** Молодь України в умовах
формування тоталітарного ладу (1920 – 1939 рр.) / Відп. ред.
С.В. Кульчицький. – К., 2001. – 249 с.

349. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / Редкол.:
О.П. Рєснт (голова редкол.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**,
О.В. Добржанський, **В.І. Кізченко**, **О.О. Крижанівська**,
О.М. Лебеденко, **Н.А. Шип.** – К., 2001. – Вип. 2. – 282 с.

Зміст:

Янишин Б. Проблеми історії галицьких народовців
останньої третини ХІХ ст. в сучасній історіографії. – С. 5-16;

Довжук І.В. Промисловість Наддніпрянської України
наприкінці ХІХ ст. – С. 17-24;

Лазанська Т.І. Торговельні дома України на рубежі двох
століть (1892 – 1914 рр.). – С. 24-41;

Сердюк О.В. Гірничопромисловці Донбасу й Придніпров'я
після повалення династії Романових (березень-грудень 1917 р.).
– С. 42-81;

Волковинський В.М. Революційний тероризм у Російській
імперії у ХІХ ст. і Україна. – С. 82-108;

Овсієнко О.Ф. Підготовка загальної поліцейської реформи
в роки реакції. – С. 108-117;

Рєснт О.П. Українсько-польські відносини у ХІХ – на
початку ХХ ст. – С. 118-126;

Петренко О.С. Цеховий устрій приватних міст і містечок
східного Поділля. – С. 127-136;

Прищепа О.П. Виборчий закон, згідно з міським
положенням 1870 р., та його реалізація на Волині. – С. 136-142;

Прищепя О.П. Міська реформа 1892 р. та її запровадження на Волині. – С. 142-148;

Донік О.М. Терещенки – меценати та їх внесок у культурну спадщину України. – С. 149-179;

Заводовський А.А. Зародження і діяльність періодичних видань РУП-УСДРП на початку ХХ ст. – С. 180-201;

Лисенко О.В. Формування ідеології прагматичного українства на початку ХХ ст. – С. 201-214;

Степаненко Г. Культурно-освітня діяльність православного духовенства Поділля (XIX – початок ХХ ст.). – С. 214-227;

Шип Н.А. Зв'язки Київської духовної академії з православним світом. – С. 228-239;

Дзира І.Я. Козацькі літописи середини XVIII ст. як джерела „Запорожской старины” Ізмаїла Срезневського. – С. 240-256;

Усенко П.Г. Зигмунт Сераковський: сторінки біографії польського сина України в контексті визвольних змагань у Російській імперії XIX ст. – С. 257-275;

Крижанівська О.О. Рец. на кн.: Д.Сміт. Обробка грубого каменю. Масонство та суспільство в Росії XVIII ст. – С. 276-278;

Масан С.М. Новий навчальний посібник з історіографії історії України. – С. 279-282.

350. Проблеми історії України XIX – початку ХХ ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голова редкол.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казмирчук**, **В.І. Кізченко**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **Н.А. Шип**. – К., 2001. – Вип. 3. – 320 с.

Зміст:

Смолій В.А. Вступне слово. – С. 5-6;

Казмирчук Г.Д. Декабристи в Україні: досягнення і перспектива вивчення. – С. 7-21;

Киянская О.И. Присоединение Общества соединенных славян к Южному обществу (к вопросу о методах „партийного строительства” декабристов). – С. 21-30;

Реєнт О.П. Погляди членів таємних товариств на принципи взаємин між народами й державами. – С. 30-35;

Баженов Л. Польський національно-визвольний рух 20-х років ХІХ ст. і декабристи України. – С. 36-41;

Вербовий О. Повстання Чернігівського піхотного полку у науковій спадщині В.М. Базилевича. – С. 41-48;

Губицький Л. Декабристський рух у науковому доробку членів Історичного товариства Нестора – літописця. – С. 48-55;

Дмитрієва М. Особистісний фактор у реалізації цілей декабристського руху. – С. 55-61;

Дмитриенко М. Столетний юбилей декабристов в Украине и украинская историография последующих лет (1925 – 1975 гг.). – С. 62-77;

Жаркевич Н. Современные подходы к изучению творчества декабристов (на материале российской филологической периодики 90-х гг.). – С. 78-86;

Казакевич Л. Об одном взгляде на идеологию декабристов. – С. 87-91;

Казмірчук М. Декабристи і Шевченко. – С. 91-98;

Ляпіна О. Декабристи в Україні чи українські декабристи: історіографія проблеми. – С. 99-104;

Рыбакова О. Взгляд сквозь целое столетие: декабристская тема в свете поэтики символизма (о романе Д.С. Мережковского „14 декабря”). – С. 104-117;

Рудик М. Наші славні земляки. Академік М.В. Нечкіна, або роздуми в кімнаті-музеї нашої землячки. – С. 118-122;

Сілкін А. Питання історії товариства об'єднаних слов'ян у працях В.І. Семевського. – С. 122-127;

Слюдикова Т. Київська спадщина К.Ф. Рилєєва. – С. 127-132;

Улюра А. „Жена, следуя за мужем своим...”. – С. 132-138;

Хрещик М. Запорозьке козацтво в творчій спадщині історика – декабриста В.Д. Сухорукова. – С. 138-155;

Чепусов Є. Рух декабристів на сторінках путівника „Київ” (1930 р.) Ф.Л. Ернста. – С. 155-157;

Кривошея І.І. Поміщики Уманського повіту між польськими повстаннями (30 – 50-ті рр. ХІХ ст.). – С. 158-170;

Лобас Т.В. Діяльність земських закладів щодо піднесення агротехнічного рівня сільського господарства (на матеріалах земств Полтавської, Харківської, Чернігівської губерній). – С. 170-181;

Машкін О.М. Основні тенденції розвитку харчосмакової промисловості Східної Наддніпрянщини у 1796 – 1825 рр. – С. 181-198;

Срібняк І.В. Культурно-просвітницька і організаційна діяльність Союзу Визволення України у багатонаціональних таборах царської армії в Австро-Угорщині та Німеччині (1914 – 1917 рр.). – С. 198-221;

Степанович Є.П. Студентські товариства при Київському комерційному інституті. – С. 221-233;

Сулига І.Г. Південно-Західні комітети Всеросійського земського союзу в Україні на початку Першої світової війни. – С. 234-239;

Петренко Є.Д. Боротьба російських військ і козацтва з горцями Закубання й Туреччиною та заселення українськими козаками прикубанських степів 1792 – 1812 рр. – С. 240-264;

Євсєєва Т.М. Екуменічний аспект міжцерковних стосунків в Україні у 1914 – 1921 рр. – С. 264-278;

Лобас Т.В. Формування бюджетів земських закладів Лівобережної й Слобідської України. – С. 278-286;

Копилов С.А. Т.Д. Флоринський у науковому й громадському житті України (1880-ті – 1919 рр.). – С. 286-300;

Опанасенко В.В. Джерелознавча база генеалогічних досліджень дворянських родів Чернігівської губернії. – С. 300-306;

Павко А.І. Дореволюційна історіографія про політичні партії та організації в Україні наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 306-317.

351. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 2001. – Вип. 5. – 361 с.

Зміст:

- Бикова Т.** „Червоний терор” в Криму (1917 – 1921 рр.). – С. 3-41;
- Євсєєва Т.** Традиції екуменізму в політиці міністерства ісповідань уряду Директорії УНР 1919 – 1921 рр. – С. 42-58;
- Гриневич Л.** День РСЧА в контексті історичних міфотворень радянської доби. – С. 59-71;
- Мовчан О.** Профспілкове будівництво в УСРР. 1920 – 1928 рр. – С. 71-128;
- Михненко А.** Розвиток важкої промисловості та сільського господарства Донбасу у 20-х рр. – С. 128-141;
- Веденєєв Д.** Спеціальні підрозділи Української військової організації (1920 – поч. 1930-х рр.). – С. 142-152;
- Прилуцький В.І.** Опір молоді політиці правлячого режиму в УСРР в період утвердження тоталітарного ладу (1928 – 1936 рр.). – С. 152-184;
- Єфименко Г.** Національна політика ЦК ВКП (б) у засобах масової інформації УРСР (1932 – 1938). – С. 184-200;
- Ганжа О.** Опір селянства політиці суцільної колективізації в Україні. – С. 200-215;
- Шитюк М.М., Шкварець В.П.** Наслідки колективізації на Миколаївщині. – С. 215-248;
- Водотика С., Гусарина Г.** Соціально-політичний статус вчених-істориків УСРР у 1920 – сер. 1930-х років. – С. 249-268;
- Юркова О.** Історично-археографічний інститут ВУАН: десять місяців діяльності. – С. 268-306;
- Веселова О.** Українське село під час голоду 1946 – 1947 років. – С. 306-318;
- Марусик Т.** Іларій Карбулицький – визначний буковинський педагог та громадський діяч. – С. 319-330;
- Кульчицький С.** Історичні передумови переростання перебудови в національну революцію (1989 – 1991 рр.). – С. 330-351;
- Костилова С.** Створення та діяльність наукових центрів вивчення історії української преси, 90-ті рр. ХХ ст. – С. 351-359.

352. Слідча справа М.А. Муравйова: Докум. іст. / Упоряд.: В.А. Гриневич, Л.В. Гриневич. – К., 2001. – 336 с.: іл.

353. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Число 6 (7): У 2 ч.: Зб. наук. пр. та спогадів пам'яті відом. вчен.-іст., д-ра іст. наук, проф. Володимира Олександровича Замлинського / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), Я.І. Дзира, Л.А. Дубровіна, Я.С. Калакура, М.Ф. Котляр, І.Ф. Курас, В.М. Литвин, О.П. Реєнт, В.А. Смолій, П.Т. Тронько, О.В. Ясь; Упоряд.: М.Ф. Дмитрієнко, І.Н. Войцехівська. – К., 2001. – Ч. 1. – 416 с.

Зміст:

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Передне слово від упорядників. – С. 5-7;

Войцехівська І., Дмитрієнко М. Серед нас, з нами – назавжди: В.О. Замлинський в житті та науці. – С. 8-24;

Калакура Я. Майстер історичного портрета. – С. 26-38;

Дмитрієнко М. Все починалось так: з роботи над створенням першого в Україні підручника СІД. – С. 39-43;

Войцехівська І. Джерельна база дослідження життя та творчості професора Володимира Замлинського. – С. 43-58;

Таран Л. Володимир Замлинський: шлях в науку. – С. 58-60;

Денисенко А. Студії Володимира Замлинського. – С. 61-66;

Кучер В. Мої спомини. – С. 66-67;

Палієнко М. Поруч із професором. – С. 68-71;

Гика В. Володимир Замлинський – архівіст, науковець і просто людина. – С. 71-75;

Сорока Ю. Історія західноукраїнських земель у науковій творчості В.О. Замлинського. – С. 75-82;

Іщенко Я. Ми були його студентами. – С. 82-84;

Гречило А. Герб та прапор міста Переяслава-Хмельницького. – С. 86-92;

Попова Т. К біографії П.М. Бицилли: из истории греческой диаспоры в Одессе. – С. 93-95;

Томозов В. Становлення української генеалогії як наукової дисципліни. Початковий етап. – С. 96-105;

- Дмитрієнко М.** Орден Й.Сталіна: нездійснений проект.
– С. 106-109;
- Ищенко Я.** Нагородна система Російської Федерації.
– С. 109-117;
- Омельченко М.** Нагородна система освітян в Україні
(джерелознавчий аспект). – С. 118-125;
- Портнов А.** Феномен тризубу в історії України. – С. 126-129;
- Доброван О., Доброван Н., Соколов В.** Державна символіка
України і національна свідомість (з досвіду краєзнавчих та
соціальних досліджень). – С. 129-134;
- Плахонін А.** Давньоруська провінційна династія в
світлі сфрагістичних джерел (Ігор Ярославич та його нащадки).
– С. 136-152;
- Перкун В.** Використання конфесійних печаток Правобережної
України на документах релігійного та світського характеру
(1799 – 1918 рр.). – С. 153-168;
- Огуй О., Каглян О., Пивоваров С.** Особливості грошового
обігу Буковини та Галичини у складі Габсбурзької Австрії.
– С. 170-177;
- Клименко О., Клименко А.** Приватні металеві бони в
Галичині від початку XVIII століття до I Світової війни.
– С. 177-192;
- Рябченко П.** Внутрихазяйственные и частные денежные
знаки на территории Украины. Вопросы классификации (1985
– 2000 гг.). – С. 193-203;
- Сапожник Г.** Випуски бон місцевих органів влади на Волині
1917 – 1920 рр. – С. 203-222;
- Тоїчкін Д.** Проблеми термінології, понятійного апарату та
огляд типологій клинкової зброї. – С. 224-244;
- Анісімов К.** Однострої російської та шведської піхоти у
Північній війні (1700 – 1721 рр.). – С. 245-259;
- Стрілець М.** Колекція зброї Національного музею історії
України. – С. 259-269;
- Котляр М.** Олена Чеславівна Скржинська: людина і вчений.
– С. 270-283;

Миронець Н. Український патріот, росіянин Леонід Жебуньов. – С. 284-293;

Ляхоцький В. Історико-біографічні дослідження життя та діяльності й бібліографічні студії творчості І.Огієнка (митрополита Ларіона): питання класифікації. – С. 294-325;

Леонтович О. З Україною і для України: жінки з роду Симиренків. – С. 325-335;

Печериця Т. П.Рябков – етнограф та краєзнавець півдня України. – С. 335-340;

Маркітан Л. Кінофотодокументи про події Великої Вітчизняної війни (на матеріалах ЦДКФФА України ім. Г.С. Пшеничного). – С. 342-352;

Слончак Н. Підготовка до видання анотованих каталогів кінодокументів у ЦДКФФА України ім. Г.С. Пшеничного. – С. 352-354;

Морозов А., Лазуренко В. Український народний етикет. – С. 356-374;

Кучерук О. До національної гордості українців на межі століть. – С. 374-382;

Жданович А. Архитектура беларуских и украинских городов Речи Посполитой: организация и анализ информации в базах данных. – С. 384-393;

Куглер С. Туризм в Україні: кліометрика та стратегія комунікації на зламі століть. – С. 394-399;

Бевзюк Є. Нові німецькі електронні джерела до вивчення історії лужицьких сербів. – С. 399-409.

354. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Число 6 (7): У 2 ч.: Зб. наук. пр. та спогадів пам'яті відом. вчен.-іст., д-ра іст. наук, проф. Володимира Олександровича Замлинського / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), Я.І. Дзира, Л.А. Дубровіна, Я.С. Калакура, М.Ф. Котляр, І.Ф. Курас, В.М. Литвин, О.П. Реснт, В.А. Смолій, П.Т. Тронько, О.В. Ясь; Упоряд.: М.Ф. Дмитрієнко, І.Н. Войцехівська. – К., 2001. – Ч. 2. – 444 с.

Зміст:

Дубровіна Л., Малолетова Н. Звіти про діяльність
Крайової бібліотеки Рейхскомісаріату України як джерело з
історії бібліотек і долі бібліотечних фондів у період нацистської
окупації Києва (1941 – 1943 рр.). – С. 6-24;

Дзира І. Історичні погляди Павла Білецького-Носенка в
романі „Зиновий Богдан Хмельницький”. – С. 24-36;

Верба І. Вибрані листи Михайла Слабченка до Олександра
Оглоблина. – С. 36-79;

Лисенко О. Джерелознавчі аспекти дослідження історії
партизанського руху в Україні 1941 – 1944 рр. – С. 79-93;

Михальський І. Про класифікацію джерел з історії
українських політичних партій кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
– С. 93-100;

Денисенко В. Висвітлення духовного і церковного життя
в Україні на сторінках часопису „Киевские епархиальные
ведомости” (1861 – 1917 рр.). – С. 100-118;

Попельницька О. Джерела до історії Київського Подолу
ХVІІ – ХVІІІ ст. – С. 119-128;

Реснт О. Європейська дипломатія й Україна в період
наполеонівських воєн: огляд документальних свідчень.
– С. 130-141;

Путро О. Нові документи про діяльність мазепинців в
еміграції: родина Мировичів (середина ХVІІІ ст.). – С. 142-163;

Мицик Ю. З документів до історії української православної
церкви ХV – ХVІІІ ст. – С. 163-195;

Дзира Я. Символ слави козацької зброї: свідчення
документів. – С. 195-209;

Кучер В. Окупаційний режим в Україні: спроби нового
бачення проблеми. – С. 209-224;

Русак А. „Галичина” – перша українська дивізія Української
національної армії. – С. 224-230;

Матяш І. „Фондова теорія” В.І. Веретеннікова та її роль в
організації документів державного архівного фонду УСРР. – С.
232-252;

Палієнко М. Українські архівні осередки в Північній
Америці. – С. 253-265;

Мищак І. Відбудова та зміцнення матеріальної бази архівів України (1944 – 1955 рр.). – С. 265-278;

Таран Л. Про джерела сучасної української історіографії. – С. 280-298;

Санцевич А. Нариси української історіографії (20-ті – перша половина 50-х рр. ХХ ст.). – С. 298-322;

Попова Т. Историографический процесс: к экспликации понятия. – С. 323-343;

Верменич Я. Становлення регіонального напрямку в українській історіографії: від М.Костомарова до М.Грушевського. – С. 344-363;

Ясь О. Між традиціями і модерном: методологічні проблеми української зарубіжної історіографії у світлі наукових дискусій (кінець 50-х – початок 60-х років ХХ ст.). – С. 363-376;

Апанович О. Острозька академія. – С. 378-382;

Хижняк З. До питання вивчення спадщини Києво-Могилянської академії (з приводу підготовки енциклопедії „Києво-Могилянська академія в іменах”). – С. 382-392;

Редькіна О. Місцеве самоврядування: голови земських зборів Лівобережної України (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.). – С. 392-405;

Войцехівська І., Замлинська О. Хронологічний покажчик праць В.О. Замлинського. – С. 406-430.

355. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **В.І. Клоков**, **М.В. Коваль**, **І.М. Кулинич**, **О.Є. Лисенко**, **О.П. Реєнт**, **П.Т. Тронько**. – К., 2001. – Вип. 5. – 260 с.

Зміст:

Коваль М.В. Друга світова і Велика Вітчизняна війни: історія та сучасність (Роздуми на межі віків). – С. 3-13;

Лисенко О.Є. Людський фактор Перемоги. – С. 14-22;

Кулинич І.М. Велика Вітчизняна війна – епіцентр боротьби народів проти фашизму. – С. 23-28;

Легасова Л.В., Шевченко Н.О. Вдосконалення наукових засад головної експозиції Меморіального комплексу „Національний

музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”.
– С. 29-32;

Мінгазутдінов А.Ф. Про характер радянсько-німецької війни 1941 – 1945 років. – С. 33-36;

Марущенко О.В. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни в сучасній вітчизняній історіографії.
– С. 37-49;

Хміль І.С. Наша Перемога 1945. Історична зрадливість її головних підсумків. – С. 50-55;

Тронько П.Т. Людина з чистою совістю (Ю.О. Збанацький).
– С. 57-59;

Клоков В.И. О неизбежности заключения советско-германского договора 1939 года о ненападении. – С. 60-71;

Шиловцев Ю.В. Радянсько-Німецький пакт від 23 серпня 1939 р. – С. 72-76;

Короткін Ю.Г. Висвітлення історії Великої Вітчизняної війни в системі освіти України. – С. 77-81;

Мойсеєнко В.Д. Фальсифікатори партизанської боротьби в Україні (Тези). – С. 82-87;

Михненко А.М. Підпільний та партизанський рух у Донбасі в період фашистської окупації. С. 88-92;

Руденко Н.М. Про участь українців і вихідців з України в діяльності Центрального штабу партизанського руху. – С. 93-101;

Мазило І.В. Боротьба залізничників проти використання фашистськими загарбниками транспортної мережі (1941 – 1944 рр.). – С. 102-106;

Буцко О.В. Архипелаг УПВИ: организация и деятельность Управления по делам военнопленных и интернированных в годы Великой Отечественной войны. – С. 107-112;

Вронська Т.В. Україна в полі зору регіональних підрозділів Абверу. – С. 113-125;

Ветров І.Г. Теоретичні засади воєнно-економічної політики фашистської Німеччини щодо України та її промисловості.
– С. 126-131;

Лаврищук В.І. До питання про аграрну політику фашистів в західних областях України. – С. 132-135;

Литвин А.М. Украинские полицейские батальоны на территории Беларуси (1941 – 1944 гг.). – С. 136-143;

Дубик М.Г. Табори військовополонених на окупованій території України (1941 – 1944 рр.): аналіз джерельної бази. – С. 144-147;

Холодницький В.Ф. Поляки Буковини під час Другої світової війни. – С. 148-154;

Нестеренко В.А. Спроби залучення українського населення до збройних формувань фашистської Німеччини. – С. 155-159;

Кучменко Е.М. Рух Опору в Норвегії під час Другої світової війни. – С. 160-164;

Русак А.В. Войска СС – ударная сила фашистской агрессии. – С. 165-180;

Бістрікер А.З. Формування планів нацистської верхівки геноциду єврейського та слов'янського населення. – С. 181-194;

Волинець В.В., Кондратенко Л.В. До питання про вплив холодної війни на деформаційні процеси в економіці України. 1945 – 1950 рр. – С. 195-207;

Першина Т.С. Механізм функціонування командно-адміністративної системи в умовах війни. – С. 208-215;

Хойнацька Л.М. Випуск цивільної продукції у ході та по завершенні відбудови машинобудівної індустрії України (1943 – 1950 рр.). – С. 216-225;

Колечкін В.П. Особливості застосування радянської та німецької авіації в зимово-весняній кампанії 1944 р. на Правобережній Україні. – С. 226-235;

Козенюк О.В. Реорганізація органів держбезпеки України на початку Великої Вітчизняної війни. – С. 236-240;

Журба М.А. Радянська військова адміністрація і громадсько-політичні організації у східнонімецьких селах. – С. 241-245;

Дзьобак В.В. Військові формування Т.Бульби-Боровця і радянські партизани: від компромісу до збройних сутичок (1941 – 1944 рр.). С. 246-254;

Коваль М.В. Документи розповідають. – С. 255-258.

356. **Тронько П.Т.** Історія міст і сіл України в контексті регіональних досліджень: Досвід, пробл., персп. / Наук. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2001. – 49 с.

357. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь**, **О.В. Добржанський**, **Г.В. Касьянов**, **С.В. Кульчицький**, **В.С. Чишко**, **В.П. Швидкий.** – К., 2001. – Вип. 4. – 379 с.

Зміст:

Даниленко В.М. Педагогічна діяльність **В.Ф. Дурдуківського** (1874 – 1938). – С. 3-30;

Дробот І.І. **В.Липинський** про українську державність. – С. 31-45;

Брега Г.С. Ім'я, яким може пишатися українська культура (**Євген Деслав**). – С. 45-53;

Герасимова Г.П. Педагогічна і наукова діяльність **Ганни Берло** (1859 – 1942). – С. 55-84;

Руденко О.Ю. „Наш перший мученик преси” (**Федір Павлович Матушевський**). – С. 84-106;

Швидкий В.П. **О.Г. Лотоцький-Білоусенко** як дитячий письменник. – С. 107-123;

Зайцева З.І. Українське наукове товариство у контексті інституційних процесів в українській науці початку ХХ століття. – С. 124-137;

Юсов С.Л. Стан вивчення проблематики нарочитих хрестів в працях українських та російських дослідників (перша чверть ХХ ст.): історіографічний огляд. – С. 138-150;

Корнієвська О.В. Проблема української школи і мови у 1905 – 1914 рр. – С. 150-164;

Липинський В.В. Принцип безкоштовності навчання в системі освіти радянської України у 20-ті рр. – С. 164-173;

Тронько Т.В. Розвиток середньої жіночої освіти в **Наддніпрянській Україні** (остання чверть ХІХ – початок ХХ століття). – С. 173-194;

Водотика С.Г. „Соціальне замовлення” історичній науці **УСРР** (1920 – 1930-ті рр.). – С. 194-207;

Ганжа О.І. Безпартійні селянські конференції як фактор суспільного життя в УСРР в 20-х рр. ХХ ст. – С. 207-218;

Масненко В.В. Між колоніальною адміністрацією та національною елітою: українізація компартії, державних органів, комсомолу в 1920-х роках. – С. 218-244;

Бондарчук П.М., Шарпаций В.Г. Профспілки і проблема „українізації” робітників і службовців УСРР в 1920-ті рр. – С. 244-267;

Ковальчук О.О. Допомога УСРР українцям радянських республік у національно-культурному розвитку (20-ті – початок 30-х рр. ХХ ст.). – С. 267-288;

Верменич Я.В. Політичні наслідки і уроки політики українізації 20 – 30-х рр. – С. 288-308;

Білокінь С.І. Період чрезвычайок. – С. 308-316;

Михненко А.М. Масові репресії у Донбасі (кінець 20-х – 30-ті роки). – С. 317-331;

Рафальський О.О. Німа сторінка радянської історіографії національних меншин. – С. 331-346;

Марусик Т.В. Художня інтелігенція західних областей України на початку радянізації (1939 – 1941 рр.). – С. 346-360;

Климчук М.М. Поняття „інтелігенція” в радянській історичній літературі. – С. 360-377;

Драганчук В.М. Система музичного психокорегуючого впливу. – С. 378-381.

358. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: 3б. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь**, **О.В. Добржанський**, **Г.В. Касьянов**, **С.В. Кульчицький**, **В.С. Чижко**, **В.П. Швидкий**. – К., 2001. – Вип. 5. – 220 с.

Зміст:

Даниленко В.М. Українська наука в 1990-і роки. – С. 3-14;

Смольницька М.К. Колегія Павла Галагана: маловідомі сторінки історії. – С. 14-27;

Люзняк М. Товариство „Просвіта” у Львові (1908 р.) і проблема популяризації видань (поч. ХХ ст.). – С. 27-32;

Зайцева З.І. Наука та науковці на сторінках „Ruthenische Revue” (1903 – 1905 рр.). – С. 33-45;

Герасимова Г.П. Українське наукове товариство і меценатство (1907 – 1921 рр.). – С. 45-57;

Дорогих Л. Аматорське мистецтво в Україні на початку ХХ ст. – С. 58-65;

Стрілець В.В. Ставлення українських радикал-демократів до національних меншин України (1904 – 1930-ті рр.). – С. 65-70;

Телячий Ю.В. Іван Стешенко: трагедія українського інтелігента. – С. 70-74;

Кравченко А.А. Українська загальноосвітня середня школа в період визвольних змагань (1917 – 1920 рр.). – С. 74-82;

Рабенчук О.П. Робсельінспекція як інструмент політики українізації (20 – 30-і рр. ХХ століття). – С. 82-88;

Водотика С.Г. Соціокультурна характеристика наукової інтелігенції УСРР 20-х років ХХ ст. – С. 89-93;

Ашаренкова Н.Г. Вплив цензури на діяльність публічних бібліотек України (20 – 30 рр. ХХ ст.). – С. 93-102;

Жилюк С.І. Протестантський рух та Обновленська церква в Україні в 20-х роках ХХ ст.: особливості міжконфесійних відносин. – С. 103-114;

Янковська О.В. О.С. Чапківський: нарис життя та діяльності (1884 – 1938). – С. 114-120;

Юсова Н.М. Яків Павлович Прилипка: історик, археолог, етнограф (1925 – 1978). – С. 120-128;

Липинський В.В. До історіографії розвитку нової системи освіти в УСРР у 20-ті роки. – С. 128-134;

Бондарчук П.М. Проблеми „українізації” профспілкового апарату (1920-ті рр.). – С. 134-144;

Бачинський Д.В. Українська інтелігенція – основна рушійна сила „українізації”. – С. 144-154;

Верменич Я.В. Наступ на українське відродження в ході згортання політики українізації. – С. 154-159;

Білокінь С.І. Період чрезвичайок (закінчення). – С. 160-166;

Ковальчук О.О. Національно-культурний розвиток українців в СРСР поза Україною в контексті політики коренізації (20-ті – початок 30-х рр. ХХ ст.). – С. 166-187;

Дзьобак В.В. Т.Бульба-Боровець: політична і військова діяльність. – С. 187-193;

Ромайюк І.М. Вплив сектантських та інших релігійних течій на селянство у 50-ті – першій половині 60-х років. – С. 193-199;

Тюрменко І.І. Іван Огієнко – дослідник духовної культури східних слов'ян. – С. 200-205;

Недужко Ю.В. Роль засобів масової інформації в кампанії української діаспори по відзначенню Тисячоліття хрещення Руси-України. – С. 205-212;

Ковальчук О.О. Українська діаспора Австралії в енциклопедичному вимірі „Українці Австралії. Енциклопедичний довідник”. – С. 213-218.

359. Україна і Європа (1990 – 2000 рр.): Анот. іст. хроніка: У 2 ч. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **А.Ю. Мартинов**, **М.І. Мельникова**. – К., 2001. – Ч. 1: Україна в міжнародних відносинах з країнами Центральної та Південно-Східної Європи. – 309 с.

Зміст:

Мельникова І.М., Мартинов А.Ю. Розвиток відносин України з країнами Центральної та Південно-Східної Європи (90-ті роки ХХ ст.). – С. 5-44.

360. Україна і Європа (1990 – 2000 рр.): Анот. іст. хроніка: У 2 ч. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **А.Ю. Мартинов**, **М.І. Мельникова**. – К., 2001. – Ч. 2: Україна в міжнародних відносинах з країнами-членами Європейського Союзу. – 124 с.

Зміст:

Мартинов А.Ю. Європейський Союз у сучасній системі міжнародних відносин. – С. 5-13;

Горенко О.М. Україна і європейська інтеграція. – С. 14-35.

361. Українська козацька держава: Витоки та шляхи іст. розвитку: Матеріали Восьмих Всеукр. іст. читань: Зб. наук. ст. / Редкол.: **А.Ю. Чабан** (відп. ред.), **О.І. Гуржій**, **В.М. Мельниченко**, **А.Г. Морозов**, **В.М. Ричка**, **Т.В. Чухліб**, **В.О. Щербак**. – Черкаси, 2001. – 144 с.

Зміст:

Чабан А.Ю., Обрусна С.Ю. Історична правда та художній домисел про Визвольну війну середини XVII ст. у творчості М.Старицького. – С. 3-10;

Гоцуляк В.В. Деякі аспекти сучасної історіографії національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. – С. 10-23;

Масненко В.В. Відображення історичного процесу в праці М.Грушевського „Хмельниччина роки 1650 – 1657” (IX том „Історії України – Руси”). – С. 24-31;

Михайлюк Ю.М. Чорні клубуки: трактування етноніму та територіальна локалізація (історіографічний і джерелознавчий аспекти). – С. 32-41;

Корновенко С.В. Податкова політика Б.Хмельницького щодо українського селянства в оцінці дорадянської вітчизняної історіографії. – С. 42-47;

Бойко Н.І. М.Максимович про українське козацтво. – С. 47-51;

Синявська Л.І. Марко Федорович Грушевський – дослідник Чигиринського краю. – С. 51-54;

Ейдель Є.М. Українська козацька держава: до проблеми методу пізнання. – С. 55-58;

Гуржій О.І. Становлення поштової справи в Українській козацькій державі в другій половині XVII – XVIII ст. – С. 59-66;

Чухліб Т.В. Організація дипломатичної служби Української козацької держави в середині XVII ст. – С. 67-72;

Струкевич О.К. Еволюція механізмів прийняття політичних рішень та заміщення урядів в Україні – Гетьманщині. – С. 73-80;

Мельниченко В.М. Роль Черкас у консолідації українського народу в XIV – першій половині XVII ст. – С. 81-86;

Солодар О.І. Міське самоврядування в Чигирині (1592 – 1792 рр.). – С. 86-93;

Ластовський В.В. Підпорядкування місцевого православного духовенства Середньої Наддніпрянщини церковній ієрархії у XVIII ст. – С. 93-96;

Боечко В.Ф. Роль Брацлавщини і Західного Поділля у виникненні, становленні та розвитку козацтва. – С. 97-112;

Івангородський К.В. Джерела формування козацтва як основного етносоціального елементу на Середньому Подніпров'ї. – С. 113-119;

Шамрай О.Г. Реєстрове козацьке військо. – С. 119-124;

Фареній І.А. Етика матеріального життя та соціально-економічна ідеологія запорозького козацтва (XVI – перша половина XVII ст.). – С. 125-130;

Шалашна Н.М. Українська книжкова культура козацької доби у висвітленні вітчизняних книгознавців. – С. 131-134;

Присяжнюк Ю.П. Відображення земельного чинника в ментальності українських хліборобів (друга половина XVII – середина XIX ст.). – С. 134-141.

362. Українське суспільство на зламі середньовіччя і нового часу: Нариси з історії ментальності та нац. свідомості / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2001. – 317 с.

Зміст:

Смолій В.А. Передмова. – С. 5-6;

Матях В.М. Розд. 1: Система ціннісних орієнтацій: ментально-свідомісні виміри. – С. 7-40;

Смолій В.А. Розд. 2: Принципи соціальної політики і поведінки. Соціальні ідеали. – С. 41-55;

Гурбик А.О. Розд. 3: Правові уявлення та народна правосвідомість. – С. 57-70;

Степанков В.С. Розд. 4: Українська державна ідея. – С. 71-110;

Струкевич О.К. Розд. 5: Провідні політико-культурні орієнтації еліти. – С. 111-162;

Сас П.М. Розд. 6: Політична свідомість та соціокультурні орієнтації козацтва; Розд. 7: Субкультура військових канцеляристів. – С. 163-212;

Гуржій О.І. Розд. 8: Світоглядні засади селянства та міщанства. – С. 213-231;

Ричка В.М., Салій К.І. Розд. 9: Політичні орієнтації та світогляд духовенства. – С. 233-248;

Гурбик А.О. Розд. 10: Місцеве самоврядування в суспільній свідомості та практиці. – С. 249-277;
Смолій В.А. Післямова. – С. 278-280.

2002 рік

363. **Білокінь С.І.** „Музей України: Зб. П.Потоцького”: Доба, середовище, загибель. – 2-ге вид., повне. – К., 2002. – 250 с.

364. **Бондарчук П.М.** Політика українізації і профспілки УСРР (1920-ті рр.) / Наук. ред. **В.М. Даниленко.** – К., 2002. – 161 с.

365. **Василенко К.П.** Статті: Спогади: Листування: В 2 ч. / Відп. ред. **В.О. Горбик;** Упоряд.: **І.Г. Каліберда, Л.Д. Федорова.** – К., 2002. – Ч. 1. – 269 с.: іл.

366. **Василенко К.П.** Статті: Спогади: Листування: В 2 ч. / Відп. ред. **В.О. Горбик;** Упоряд.: **І.Г. Каліберда, Л.Д. Федорова.** – К., 2002. – Ч. 2. – 368 с.: іл.

367. **Горенко О.М.** Соціально-політичний вимір європейської інтеграції та Україна / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **С.В. Віднянський, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко.** – К., 2002. – 154 с.

368. **Гуржій О.І., Корнієнко В.В.** Воєнне мистецтво гетьмана Петра Сагайдачного / Відп. ред. **О.І. Путро.** – К., 2002. – 83 с.

369. **Дзьобак В.В.** Тарас Бульба-Боровець і його військові підрозділи в українському русі опору (1941 – 1944 рр.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2002. – 261 с.

370. Історіографічні дослідження в Україні: Зб. наук. пр. на пошану вчен.-іст., д-ра іст. наук, проф. Рема Георгійовича Симоненка / Редкол.: **Ю.А. Пінчук** (відп. ред.), **В.Б. Євтух, М.Ф. Котляр, О.П. Реєнт, В.А. Смолій, П.Т. Тронько, О.В. Ясь.** – К., 2002. – Вип. 11. – 400 с.

Зміст:

Черніков І. Піввіку народної праці в Інституті історії України (слово про Рема Георгійовича Симоненка). – С. 3-10;

Котляр М. Державна організація Давньоруського суспільства (Генезис. Еволюція. Занепад). – С. 11-19;

Масляк В. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII століття в історичних концепціях С.Соловйова. – С. 19-36;

Старков В. До історіографії історії культури запорозького козацтва. – С. 36-40;

Струкевич О. Проблема старшинської еліти та її політичної культури в українській історіографії. – С. 41-51;

Гуржій О. Українське селянство другої половини XVII – XVIII ст.: деякі аспекти світогляду та етикету. – С. 52-61;

Дзира І. Політико-правовий рівень національної свідомості за матеріалами історико-літературних пам'яток 30 – 80-х років XVIII ст. – С. 61-79;

Потульницький В. Український консервативний рух в середовищі галицької еліти на початку 20-го століття. – С. 79-90;

Зайцева З. Спогади як джерело вивчення українського наукового руху кінця XIX – початку XX ст. (історіографія проблеми). – С. 90-101;

Преловська І. Перший Всеукраїнський Православний Церковний Собор Української Автокефальної Православної Церкви 14 – 30 жовтня 1921 р.: короткий огляд історіографії проблеми. – С. 102-120;

Осташко Т. Історіографічний огляд гетьманських періодичних видань 1920-х – початку 1930-х років. – С. 121-132;

Євтух В. Американська і канадська історіографія етнічного відродження в країнах Північної Америки. – С. 132-138;

Шолох Я. До проблеми концептуальних засад північноамериканської історіографії ОУН і УПА. – С. 138-153;

Мищак І. Історіографія розвитку архівної справи в Україні (1943 – середина 1960-х рр.). – С. 153-166;

Костишева С. Становлення і функціонування національного інформаційного простору України (90-ті рр. XX ст.) у світлі вітчизняних досліджень. – С. 166-175;

Вирський Д. Рецепт Ст.Оріховського в історіографічній традиції (доакадемічна доба). – С. 175-183;

Новохатня Н. Микола Стороженко – історик та педагог: матеріали до біобібліографії. – С. 183-193;

Чалая Т. Крепостной „паньч” (Н.И. Костомаров). – С. 194-202;

Гончар О. У пошуках істини (з епістолярної спадщини М.І. Костомарова). – С. 202-239;

Степанович Є. Крим в житті М.І. Костомарова. – С. 239-250;

Верменич Я. Регіональна історіографія: зміст і структура поняття. – С. 250-258;

Герасименко Н. Про стан вивчення історії Межигір'я. – С. 259-269;

Михненко А. Донбас 1921 – 1941 років в історичній літературі. – С. 269-279;

Пасещенко Г. „Журнал Міністерства народної освіти” (1834 – 1843) як джерело з української історії та історіографії. – С. 279-300;

Колесник М. Історія південних та західних слов'ян у дослідженнях науково-історичних товариств Лівобережної України (70-ті рр. ХІХ ст. – 30-ті рр. ХХ ст.). – С. 300-305;

Бовгиря А. „История о козаках запорожских” Семена Мишецького в історичній думці другої половини ХVІІІ ст. – С. 305-319;

Ясь О. Архітектоніка та техніка викладу в студії В'ячеслава Липинського „Листи до братів-хліборобів”. – С. 319-350;

Ковальчук О. Принцип історизму в історіографії доби романтизму. – С. 350-361;

Юсова Н. Формування теорії про Давньоруську народність в історичній думці СРСР під час Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.). – С. 361-386;

Гончар О.Т. Рец. на кн.: Петренко С.М. Археографічна спадщина Миколи Костомарова /Наук. ред. та упоряд. Ю.А. Пінчук. – К.; Полтава: АСМІ, 2000. – 192 с. – С. 387-390;

Ясь О.В. Рец. на кн.: Верба І.В. Олександр Оглоблин: Життя і праця в Україні (до 100-річчя з дня народження) /Відп. ред.

П.С.Сохань. – К.: Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України, 1999. – 384 с. – С. 390-393;

Пінчук Ю. Рец. на кн.: Костишева С.О. Друковані засоби масової комунікації України, 1986 – 2000: Історія становлення, тенденції розвитку. – К., 2001. – 316 с. – С. 393-396.

371. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: 3б. ст. / Редкол.: **П.Т. Тронько** (голов. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Болебрух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Л.А. Гречина**, **Ю.З. Данилюк**, **П.В. Добров**, **В.М. Курило**, **З.Г. Лихолобова**, **Л.П. Нагорна**, **М.І. Панчук**, **Р.Ю. Подкур**, **С.І. Попович**, **О.П. Реєнт**, **В.О. Савчук**, **Є.М. Скляренко**; Відп. за вип. **Р.Ю. Подкур**. – К., 2002. – Вип. 20/21. – 707 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Підсумки і перспективи розвитку історичного краєзнавства в Україні. – С. 3-18;

Савчук В.О. Краєзнавчий рух 20 – 30-х рр. ХХ ст.: нове бачення проблеми. – С. 14-29;

Головатенко В.А. Громадські форми охорони пам'яток культури України в середині 1920-х рр. – С. 30-45;

Крук О.І. Українські музеї у 1940-х – 1970-х рр. – С. 46-57;

Зінченко В.А. Проблеми внутрішнього молодіжного туризму в Україні у 70 – 80-х рр. ХХ ст. (на прикладі діяльності БММТ „Супутник” ЦК ЛКСМУ). – С. 58-78;

Верменич Я.В. Роль і місце історичної регіоналістики в системі соціогуманітарних наук. – С. 79-94;

Антонюк О.В. Історичні основи етнополітики в Україні. – С. 95-107;

Гринь О.В. Топографічні описи Новгород-Сіверського намісництва у 80-х роках ХVІІІ ст. – С. 108-121;

Янишин Б. Політична інституалізація народовської течії в Галичині: створення „Народної Ради”. – С. 122-141;

Гальчак С.Д. Подільські „остарбайтери” у нацистському рейху: умови праці та побуту. – С. 142-156;

Себастьянська О. Проти німецький фронт Української повстанської армії на Рівненщині. – С. 157-172;

Дмитрук В.І. Протестні ініціативи населення міст України щодо окупації Чехословаччини в 1968 р. – С. 173-185;

Дровозюк С.І. Народна культура і „культурна революція”: історіографія гуманітарного конфлікту. – С. 186-199;

Лаврик Г.В. Емігрантська історіографія 20 – 30-их років про політико-правове становище церкви в Україні. – С. 200-215;

Юсова Н.М. Концепція етногенезу східних слов'ян в українській історіографії 30 – 40-х рр. ХХ ст. – С. 216-233;

Ченцов В.В., Архирейський Д.В. Архівно-слідчі справи як джерело до історії боротьби ОУН-УПА у Придніпров'ї. – С. 234-267;

Рудий Г.Я. Становлення Української академії наук за матеріалами періодики 1917 – 1920 рр. – С. 268-282;

Білошицький С.В. Публічна діяльність судової системи як фактор політичного життя України в 1918 – 1925 рр. – С. 283-302;

Войналович О.О. Історична та гуманістична обумовленість розвитку освіти національних меншин України в 1917 – 1930 рр. ХХ ст. – С. 303-315;

Очеретянюк С.І. Забезпечення підручниками німецької школи в 20-х роках ХХ ст.: економічні проблеми та політичні дискусії. – С. 316-335;

Васильєв В.Ю. Інформування Л.Кагановича органами ГПУ УСРР в 20-х рр. ХХ ст. – С. 336-349;

Поджур Р.Ю. ВЧК-ГПУ-НКВД в партійно-державній структурі управління СРСР. – С. 350-360;

Сушко О.В. Сталінська національна політика щодо українського населення Росії (20-ті – початок 30-х рр. ХХ ст.). – С. 361-371;

Місінкевич Л.Л. Політика партійно-державного керівництва України щодо національних меншин Поділля в 30-х рр. ХХ ст. – С. 372-392;

Сорока Ю.М. Політичні репресії серед населення Західної України в 1939 – 1941 рр. – С. 393-404;

Войналович В.А. Доля римо-католицького культу в Україні в умовах політики державного атеїзму (кінець 50-х – перша половина 60-х років ХХ ст.). – С. 405-425;

Пашиніна Т.С. Виникнення демократичного молодіжного руху в Україні (кінець 80-х – початок 90-х рр. ХХ ст.). – С. 426-447;

Струкевич О.К. Донос, змова як складові політичної культури старшин Гетьманщини. – С. 448-457;

Федірко А.М. Знавець української старовини (до 200-річчя з дня народження М.Й. Судієнка). – С. 458-470;

Бонь О.І. Олекса Новицький та Михайло Грушевський: до історії взаємин. – С. 471-485;

Завальнюк О.М. Академік В.І. Вернадський і творення національної університетської системи освіти в Україні. – С. 486-497;

Федірко О.А. Наукова спадщина М.М. Ткаченка у вивченні історії Чернігівщини. – С. 498-510;

Шевченко Л.В. Доля керівників Київського університету в 30-ті роки ХХ ст. – С. 511-527;

Русак А.В. Харизма и коллаборационизм вождем антикоминтерновского пакта. – С. 528-554;

Реєнт О.О. Права та свободи людини у демократичних країнах світу. – С. 555-587;

Адамовський В.І. Масові депортації українського населення в 20-х – першій половині 30-х рр. ХХ ст. (за матеріалами вищого політичного керівництва України). – С. 588-610;

Мусієнко І.В. Репресії проти членів румунських політичних партій та організацій на території Чернівецької області у 1940 – 1941 рр. – С. 611-632;

Нестуля С.О. Маловідомі сторінки політичних репресій на Полтавщині середини 40-х – поч. 50-х рр. ХХ ст. – С. 633-647;

Бажан О.Г. Ресталінізація в Україні другої половини 1960-х років. – С. 648-662;

Данилюк Ю.З. Російська Академія наук – АН СРСР під „опікою” владних структур. – С. 663-703.

372. **Котляр М.Ф.** Історія дипломатії Південно-Західної Русі. – К., 2002. – 247 с.

373. **Кудлай О.Б.** „Законотворча діяльність народного міністерства судових справ Української Центральної Ради” / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (голов. ред.), **С.В. Віднянський**, **О.І. Ганжа**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Дмитрієнко**, **О.Є. Лисенко**. – К., 2002. – 72 с.

374. **Кульчицький С.В.** Історичне місце української радянської державності. – К., 2002. – 63 с.

375. **Станіслав Кульчицький:** Бібліогр. покажч. / Упоряд. **Т.Б. Бикова**. – К., 2002. – 225 с.

Зміст:

Юркова О.В. Історіографічний нарис. – С. 8-62.

376. **Лисенко О.Є., Марущенко О.В.** Організація Українських Націоналістів та Українська Повстанська Армія: Бібліогр. покажч. публ. 1998 – 2002 років / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 2002. – 200 с.

377. **Листи Івана Мазепи: 1687–1691** / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Упоряд. та авт. передм. **В.В. Станіславський**. – К., 2002. – Т. 1. – 480 с.

378. **Литвин В.М.** Тисяча років сусідства і взаємодії / Відп. ред. **В.А. Смолій**. – К., 2002. – 133 с.

379. **Литвин В.М.** Формування і розвиток в Україні влади демократичного типу. – К., 2002. – 50 с.

380. **Лісевич І.Т.** У відблиску польських багнетів: Життя Києва під час перебування в ньому польських військ (трав. – черв. 1920 р.) / Відп. ред. **С.В. Віднянський**. – К., 2002. – 226 с.

381. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Зб. наук. пр. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.С. Бур'ян**, **М.М. Варварцев**, **Б.М. Гончар**, **Н.В. Кривець**, **І.М. Кулинич**, **І.М. Мельникова**, **В.Ф. Репринцев**, **П.С. Сохань**. – К., 2002. – Вип. 11. – 391 с.

Зміст:

Чухліб Т.В. Українсько-молдавська персональна унія 1681 – 1683 років. – С. 3-20;

Варварцев М.М. Католицька Італія очима українського паломника (З історії мандрів Василя Григоровича-Барського в 1724 – 1725 рр.). – С. 20-28;

Черв'якова О.В. Взаємодія слов'янських будителів у справі формування національних бібліотек (на прикладі українсько-чесько-словацьких науково-культурних зв'язків в 40 – 60 рр. ХІХ ст.). – С. 29-45;

Плекан Ю.В. Українсько-польські відносини і боротьба за реформу виборчої системи в Галичині на початку ХХ ст. – С. 45-57;

Матвієнко В.М. Відносини Української Держави та Кубанської Республіки 1918 р. – С. 57-64;

Кривець Н.В. Дипломатичне представництво УНР в Німеччині (1919 – 1922 рр.). – С. 64-76;

Зарецька Т.І. Відносини Директорії Української Народної Республіки з Польською Республікою (1919 – 1920 рр.). – С. 76-92;

Потульницький В.А., Сидорчук Т.М. Українські монархісти у Великобританії (1927 – 1957 рр.). – С. 92-99;

Кулинич І.М. Українська цукрова промисловість: міжнародні аспекти співробітництва і розвитку. – С. 99-111;

Бабак О.І. Польська „Солідарність” і Україна. – С. 111-119;

Тутік Л.С. Церковний аспект гуманітарних зв'язків України і Німеччини (1991 – 2001 рр.). – С. 120-130;

Мартинов А.Ю. Україна в Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй (2000 – 2001 роки). – С. 130-145;

Горенко О.М. Соціальні аспекти глобалізації та Україна. – С. 145-164;

Купцов А.А., Срібняк І.В. Загальна та спеціальна освіта інтернованого вояцтва УГА у таборах Чехословаччини в 1919 – 1923 рр. – С. 165-178;

Дуднік О.Я. Ідеологія та ідеологічні табори в середовищі українського еміграційного студентства на початку 1920-х років. – С. 178-186;

Даниленко О.В. Українські письменники й історики в Чехословаччині у міжвоєнний період (1920 – 30-і рр.). – С. 187-198;

Мотрук С.М. Українці в Чехії: національно-культурне та політичне життя у ХХ ст. – С. 198-206;

Шабельцев С.В. Українська і білоруська діаспори в Аргентині: громадсько-політична діяльність прорадянських організацій (1945 – 1956 рр.). – С. 207-224;

Крамарчук Т.Д. Східна українська діаспора: динаміка чисельності та регіони розселення. – С. 224-235;

Мащенко І.Ю. Діяльність національно-культурних об'єднань етнічних меншин на території Центральної України: 90-ті роки ХХ ст. – С. 235-244;

Брехуненко В.А. Джерельна база про міжнародні взаємини козацьких спільнот у Східній Європі. – С. 244-253;

Іваненко О.А. Українське козацтво в працях французьких авторів на межі ХVІІІ – ХІХ ст. – С. 254-262;

Русак А.В. Союзники гітлерівської Німеччини у війні проти СРСР. 1941 – 1945 рр.: джерелознавчий аспект проблеми. – С. 263-274;

Рудик С.Я. Історіографічні та джерелознавчі аспекти дослідження історії української еміграції до США та Канади після Другої світової війни. – С. 275-283;

Никифорок Д.І. Зовнішня політика де Голля в дзеркалі французької історіографії. – С. 284-288;

Варварцев М.М. Ікона як символ єднання між Сходом і Заходом (Міжнародна конференція в м. Печчолі, Італія, 16 – 17 листопада 2001 р.). – С. 288-289.

382. **Плющ М.Р.** Промисловість України у 80 – 90-ті роки: Люди, пробл., уроки / Відп. ред. **О.П. Ресніт.** – К., 2002. – 335 с.

383. Проблеми вивчення історії української революції 1917 – 1921 рр. / Редкол.: **В.Ф. Верстюк** (відп. ред.), **О.Д. Бойко**, **С.В. Віднянський**, **Р.Я. Пиріг**, **В.Ф. Солдатенко.** – К., 2002. – 296 с.

Зміст:

Верстюк В. Українська Центральна Рада та її Універсали: Третій та Четвертий. – С. 3-14;

Процик А. Російський націоналізм і Україна в добу революції і громадянської війни. – С. 14-52;

Хміль І., Куташев І. Наростання селянського екстремізму в Україні (березень – жовтень 1917 р.). – С. 53-76;

Кудлай О. Створення та діяльність Генерального секретаріату першого складу (червень – липень 1917 р.). – С. 77-101;

Бойко В. Визнання міськими думами влади УЦР у листопаді – грудні 1917 р. – С. 102-110;

Оніщенко О. Український Жіночий Союз (1917 рік). – С. 111-116;

Солдатенко В. Зовнішньополітичний курс гетьманської держави П.Скоропадського. – С. 116-135;

Лупандін О. Політика Української Держави 1918 р. щодо державних утворень, що виникли на території колишньої Російської імперії. – С. 135-145;

Губа П. Преса про освітньо-культурне відродження України в період Української Держави (1918 р.). – С. 146-156;

Бойко О. Український Національний союз і організація проти гетьманського повстання. – С. 157-186;

Осташко Т., Соловійова В. Дипломатичні представництва УНР у країнах Західної Європи (1928 – 1921 рр.). – С. 187-231;

Михайлова О. Україна у східній політиці Ю.Пілсудського (кінець 1918 р. – квітень 1920 р.). – С. 231-254;

Niescioruk J. Z zagadnien ustroju i polityki wewnetrznej Zachodnio-Ukraińskiej Republiki Ludowej w latach 1918 – 1919; Дисертації з проблем української революції, захищені в Україні протягом 1991 – 2001 рр. – С. 254-278.

384. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голов. ред.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казьмирчук**, **В.П. Коцур**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **О.А. Удод**. – К., 2002. – Вип. 4. – 258 с.

Зміст:

Реєнт О.П. Перша світова війна й Україна: історико-теоретичні аспекти вивчення проблеми. – С. 5-11;

Лисенко О.В. Вплив Першої світової війни на хід модернізації української нації. – С. 12-22;

Вівсяна І.А. Національно-культурне єднання галичан і наддніпрянців у роки Першої світової війни. – С. 23-39;

Лисенко О.В. Проблеми взаємостосунків між західними та східними українцями під час Першої світової війни. – С. 40-44;

Любченко В.Б. Нереалізований проект створення на Південному Кавказі „Галицького козацтва” як один із способів розв’язання проблеми біженців, породженої весняно-літнім 1915 р. поразками російської армії на Південно-Західному фронті. – С. 45-51;

Волковинський В.М. Бойові дії на українських землях у роки Першої світової війни. – С. 52-69;

Овсієнко О.Ф. Австро-німецька розвідка в Україні напередодні Першої світової війни. – С. 70-83;

Лазанська Т.І. Німці-висиленці українських губерній у роки Першої світової війни. – С. 84-110;

Сердюк О.В. Біженство в Україні під час Першої світової війни. – С. 111-132;

Степаненко А.В. Благотворительность православной церкви в Украине в период Первой мировой войны. – С. 133-154;

Донік О.М. Діяльність громадських організацій і товариств у справі допомоги військовим та цивільному населенню в Україні у роки Першої світової війни (1914 – 1918 рр.). – С. 155-182;

Філоретова Л. Діяльність української учнівської організації „Юнацька спілка” в роки Першої світової війни. – С. 183-195;

Шляховий К.В. Генерал О.В. Самсонов. Від Таненберга до Якимівки. – С. 196-202;

Крижанівська О.О. Російсько-німецькі відносини напередодні Першої світової війни в баченні правомонархістами. – С. 203-219;

Машкін О.М. Легітимістський рух на Східній Наддніпрянщині в лютому-жовтні 1917 р.: нариси української радянської історіографії. – С. 220-256.

385. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. на пошану Станіслава Владиславовича Кульчицького. (З нагоди його 45-річчя наук. діяльн. та 65-річчя

від дня народж.) / Редкол.: **В.Смолій** (відп. ред.), **О.Веселова**, **О.Гуржій**, **В.Даниленко**, **М.Котляр**, **В.Марочко**, **Р.Симоненко**. – К., 2002. – Вип. 6. – 567 с.

Зміст:

Смолій В.А. Слово відповідального редактора. – С. 5;

Юркова О. Науковий шлях Станіслава Кульчицького. – С. 6-11;

Марочко В. Концептуальні підвалини теорії „трансформаційного процесу” Бухаріна: шляхи модернізації суспільства перехідного періоду 1920 – 1930-х років. – С. 12-16;

Шейко В. Методологічні засади історико-культурологічного процесу. – С. 16-32;

Савенок Л. Методологічні традиції та новації сучасного історико-правового знання: здобутки і втрати мультипарадигмальності. – С. 33-40;

Симоненко Р. Доповідь англійського віце-консула в Києві про земельні передбачення III Універсалу Центральної Ради. – С. 41-46;

Нікольський В. Статистика політичних репресій 1918 – 1980-х рр. у Донбасі. – С. 46-60;

Ігнатуша О. До характеристики архівних джерел з історії Православної церкви та міжцерковних відносин в Україні: 20 – 30-ті роки XX ст. – С. 60-69;

Таран Л. Французька революція кінця XVIII ст. в світлі дискусій початку XXI ст. – С. 70-81;

Михненко А., Пінчук Ю. Історія Донбасу 1921 – 1941 років в історичній літературі. – С. 81-89;

Ільюшин І. Армія Крайова й українсько-польське протистояння в Західній Україні 1939 – 1945 рр. в світлі вітчизняної та зарубіжної історіографії. – С. 90-101;

Юсова Н. Погляди істориків УРСР 30-х – початку 40-х рр. на етнічні процеси в історії східних слов'ян доби Київської Русі. – С. 101-111;

Верменич Я. Поняття „регіональна історіографія” в сучасному українознавстві: зміст, структура, дослідницькі методи. – С. 112-120;

Водотика С. Наукові історичні школи й провідні тенденції розвитку історичної науки. – С. 121-137;

Верба І. Арешт Михайла Грушевського у 1914 році. – С. 138-144;

Юркова О. До питання про створення Інституту історії України АН УРСР в липні 1936 року. – С. 144-150;

Костишева С. Зміни друкованих ЗМІ України після спроби державного перевороту в серпні 1991 р. – С. 150-156;

Котляр М. З історії міжкнязівських відносин на Русі доби удільної роздробленості. – С. 157-167;

Гуржій О. Пошта Гетьманщини в другій половині XVII – XVIII ст. – С. 167-181;

Гедьо А., Терентьева Н. Формування грецького населення Приазов'я (за архівними джерелами). – С. 182-192;

Бачинська О. Українське населення міст Придунайських земель в кінці XVIII – на початку XIX ст. – С. 192-204;

Борисенко В., Непорожня Г. Піднесення революційного руху українських учителів у 1905 р. – С. 204-216;

Самойлов Ф. Новоросійський університет в березні – жовтні 1917 р. – С. 217-223;

Матвієнко В. Налагодження українсько-польських стосунків у 1918 році: проблема Холмщини і Підляшшя. – С. 223-230;

Рудий Г. Охорона історико-культурної спадщини за доби Центральної Ради (на матеріалах української преси). – С. 230-236;

Головченко В., Дорошко М. Оксен Лола: однодумець Леніна чи український патріот?. – С. 236-244;

Бикова Т. Голод 1921 – 1923 років у Криму. – С. 244-251;

Кривко І., Лях С. Селянські організації в Україні у першій чверті XX ст. – С. 251-255;

Морозов А. Робота кредитної кооперації щодо забезпечення технікою сільського господарства України (1921 – 1929 рр.). – С. 255-263;

Нізова Л. Дрібна власність в Україні (на прикладі розвитку кустарно-ремісничого виробництва кінця XIX – XX ст.). – С. 264-267;

Пиріг О. Ринкові відносини в контексті непу. – С. 267-273;
Прилуцький В. Опір молоді тоталітарному режиму в УСРР (1920 – 1927 рр.). – С. 273-284;

Ковальчук О. Українці в СРСР: піднесення національно-культурного руху (друга половина 20-х – початок 30-х років ХХ ст.). – С. 284-297;

Віднянський С. Закарпаття у складі Чехословацької республіки: формування державних структур і громадсько-політичне життя в краї у 20-х – першій половині 30-х років ХХ ст. – С. 297-318;

Рубльов О. Галицькими маршрутами ГУЛАГу: західно-українська інтелігенція у таборах СРСР, 1930-ті роки. – С. 319-341;

Ганжа О. Громадські організації в суспільно-політичному житті доколгоспного села України. – С. 341-350;

Шаповал Ю. III конференція КП(б)У: пролог трагедії голоду. – С. 350-360;

Мовчан О. Організація та діяльність Істпрофу ВУРПС. 1925 – 1930 рр. – С. 360-369;

Мандрагеля В. Розвиток воєнно-стратегічних концепцій у міжвоєнний (1921 – 1938 рр.) період. – С. 369-379;

Гриневич Л. „Школа соціалізму”: політичне виховання й політичні настрої особового складу УВО (1921 – 1938 рр.). – С. 379-392;

Євсєєва Т. Боротьба міністерства ісповідань уряду УНР Директорії за визнання Української церкви у всеправославному та всехристиянському контексті. – С. 393-405;

Єфіменко Г. Значення літератури і мистецтва у національній політиці більшовиків (1932 – 1938). – С. 405-420;

Сергійчук В. Відновлення Української держави 30 червня 1941 р. – С. 420-439;

Гриневич В. До питання про сепаратні контакти між СРСР і Німеччиною в роки Другої світової війни. – С. 439-449;

Веденєєв Д. До питання про тактику дій підпілля ОУН (друга половина 1940-х – початок 1950-х років). – С. 449-457;

Нікілев О. Сільське господарство повоєнної України в контексті аграрної політики держави (1945 – 1950 рр.). – С. 457-467;

Шитюк М. Останній сталінський удар: післявоєнні репресії на півдні України. – С. 468-489;

Лихолобова З. Етапи історичного шляху вугільного Донбасу (1950 – 1991 рр.). – С. 489-500;

Бажан О. Політико-правові засади карально-репресивної політики в Україні другої половини 1950-х – 1980-х років. – С. 500-506;

Даниленко В. Релігійне життя в Україні у 1990-ті роки. – С. 507-518;

Веселова О. До питання створення Асоціації дослідників голодоморів в Україні: передісторія і Установчий з'їзд (1983 – 1992 рр.). – С. 519-535;

Ковпак Л. Проблеми екології в Україні (90-ті роки ХХ ст.). – С. 536-551;

Барановська Н. Закриття ЧАЕС як політична і соціально-економічна проблема України та світової спільноти. – С. 551-563.

386. RUTHENICA / Наук. ред.: **В.Ричка, О.Толочко.** – К., 2002. – Т. 1. – 185 с.

Зміст:

Ричка В., Толочко О. Передмова. – С. 7-8;

Павленко Ю. Теоретико-методологічні засади дослідження етногенезу східнослов'янських народів у цивілізаційному контексті. – С. 9-24

Терпиловський Р. Біля витоків слов'янства (за матеріалами Подніпров'я). – С. 25-40;

Майко В. Іудейські елементи в матеріальній культурі населення Південно-Східної Таврики другої половини Х ст. – С. 41-47;

Козак Д. Етнічні процеси на Волині та Галичині в ранньоримський час (археологічний аспект). – С. 48-54;

Горский А. О древнерусских „землях”. – С. 55-63;

Моця О. З „міфів народів світу”: про час появи східнослов’янських націй. – С. 64-69;

Седов В. Древнерусская народность и предпосылки ее дифференциации. – С. 70-73;

Стрижак О. До питання про Дунайську прабатьківщину слов’ян. – С. 74-84;

Штыхов Г. У истоков белорусской народности. – С. 85-88;

Сегеда С. Деякі питання походження та етнічної історії населення Русі – України за даними антропології. – С. 89-104;

Загорульський Е. О времени и условиях формирования древнерусской народности. – С. 105-111;

Толочко А. Воображенная народность. – С. 112-117;

Щавелев С. Еще раз о бронзовом идоле из Черной могилы. – С. 118-126;

Козловський А. Населення Південного Подніпров’я в другій половині XIII – середині XV ст. – С. 127-133;

Белецкий С. Лично-родовые знаки князей-Рюриковичей на металлических подвесках XI в. – С. 134-151;

Юсова Н. „Проблеми давньоруської народності” в праці В.В. Мавродіна „Образование Древнерусского государства” (1945 р.). – С. 152-163;

Колибенко О. Про чисельність населення Переяславля Руського (спроба реконструкції). – С. 164-174;

Брайчевський М. Кримська сесія 1952 року. – С. 175-184.

387. Соціум: Альм. соц. іст. / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.), **В.Горобець** (відп. ред.), **Я.Ісаєвич**, **І.Колесник**, **С.Леп’явко**, **В.Мордвінцев**, **В.Потульніцький**, **В.Ричка**, **П.Сас**, **В.Щербак**. – К., 2002. – Вип. 1. – 253 с.

Зміст:

Смолій В. Від головного редактора. – С. 7-9;

Ричка В. Князівські лови як соціальний феномен Київської Русі. – С. 13-21;

Вілкул Т. Дружина-віче: баланс абстракцій. – С. 23-36;

Русина О. Від Кузьмищі-киянина до киянина Скобейка (моделювання смерті в „Хроніці Биховця”). – С. 37-53;

Сас П. „Мушкет-сіромаха” і „шабля-сваха”: соціально-психологічні установки, соціокультурні орієнтації та моделі поведінки запорозьких козаків (80-ті рр. XVI – початок XVII ст.). – С. 55-76;

Поліщук В. Врядове виживство в структурі публічно-правових процедур (на матеріалі луцьких замкових книг 1558 – 1567 рр.). – С. 79-109;

Старченко Н. Умоцovanі – прокуратори – приятелі. Хто вони? (становлення інституту адвокатури на Волині в кінці XVI ст.). – С. 111-144;

Брехуненко В. Запорожець на Дону (правовий статус українських козаків на теренах Війська Донського в першій половині XVII ст.). – С. 145-155;

Горобець В. Чи мала шанси весна 1661 року стати „термідором” Української революції? (етюд до соціополітичної історії другої половини XVII ст.). – С. 157-172;

Сокирко О. „Одягати і наглядати” (одяг і соціальний статус найманців Лівобережного Гетьманату кінця XVII – початку XVIII ст.). – С. 173-188;

Мордвінцев В. Старообрядницькі громади України другої половини XVIII ст. Та ставлення до них влади. – С. 191-202;

Долгов В. Любовь, сексуальность и половая мораль в Древней Руси XI – XIII вв. – С. 205-215;

Гуржій О. „Іван носить плахту, а Настя – булаву”? Суспільно-політичний портрет елітної жінки першої третини XVIII ст. – С. 219-230;

Матях В. Аксиологічний аспект в дослідженні ментально-психологічного зрізу соціальної історії доби XVII – XVIII ст. – С. 233-241;

Стельмах С., Хаусманн Г. Українська історіографія в міжнародному порівнянні (спільний українсько-німецький проект). – С. 245-247.

388. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Число 8-9: У 2 ч. / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), І.Н. Войцехівська, Л.А. Дубровіна, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов, В.А. Смолій,

П.Т. Тронько; Упоряд.: **М.Ф. Дмитрієнко, І.Н. Войцехівська, Л.П. Маркітан.** – К., 2002. – Ч. 1. – 436 с. – (Зб. наук. пр. на пошану відом. вчен., іст.-українознав., акад. Укр. Могилянсько-Мазепинської Академії наук (м. Оттава, Канада) Ярослава Івановича Дзири).

Зміст:

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Передне слово від упорядників. – С. 5-6;

Дмитрієнко М. Портрет історика очима його колег. Curriculum vitae. – С. 7-36;

Іщенко Я. Становлення міської геральдики України та перспективи її розвитку: ретроспективний огляд і сучасні тенденції поступу. – С. 38-50;

Гречило А. Українське геральдичне товариство. – С. 50-55;

Попельницька О. Балабухи, Григоровичі-Барські, Гудими, Киселівські та Рибальські: найбільші землевласники Київського Подолу XVII – XVIII ст. (топографічний та генеалогічний аспекти). – С. 56-70;

Іщенко Я. Товариство „Геральдична палата”. – С. 71-77;

Тоїчкін Д. Шабля як об’єкт дослідження історичного зброєзнавства: еволюційний аспект. – С. 78-107;

Анісімов К. Однострої збройних сил України: одяг військових формувань 1917 – 1920 рр. (за архівними матеріалами). – С. 108-117;

Чмир М. Військові урядовці та адміністративні старшини Армії УНР 1919 – 1922 рр.: однострої, відзнаки, ранги. – С. 118-132;

Бурков В. К истории скандинавской группы государственных эмблем и символов. – С. 134-143;

Бузало В. Грамоти як атрибут „нагородного суверенітету”. – С. 143-154;

Клименко О., Клименко А. Металеві і паперові бони російських та польських військових частин, розквартированих на території Західної України у 1879 – 1939 рр. – С. 156-174;

Дмитрієнко М. Дизайн та елементи захисту державних грошових знаків УНР 1917 – 1918 рр. – С. 174-187;

Рябченко П. Денежные займы в нашей жизни. – С. 188-201;
Федорив П. Классификация бумажных денежных знаков в России. – С. 202-208;

Левченко В. Статус сучасної нумізматичної продукції (монети, жетони, токени, медалі на монетних ронделях, паперові гроші, грошові сурогати, нагороди – ордени, медалі, відзнаки тощо) (Загальна термінологія). – С. 209-212;

Дзира Я. Творчість Шевченка і літопис Величка. – С. 214-248;

Дзира І. Козацькі літописи в історичній спадщині Михайла Антоновського. – С. 248-270;

Горбик В. Проблеми дослідження історико-культурної спадщини України. – С. 272-279;

Ульяновський В. Історія „предметів” культу як свідчення сакральних і політичних чинників його еволюції: святий царевич Димитрій. – С. 280-300;

Шудря М. Як голова, то й булава... Історичні етюди. – С. 302-309;

Копилов С. Іван Лашнюков: штрихи до наукової біографії. – С. 310-319;

Маркітан Л. Джерела до вивчення життя та наукової діяльності президента ВУАН Д.К. Заболотного. – С. 320-333;

Леонтович О. Мої полтавські Леонтовичі. – С. 334-340;

Гуць М. Тарас Шевченко та сербська лірична пісня. – С. 342-354;

Kozak S. „Romantyczna Ukraina” Juliusza Slowackiego. – С. 354-364;

Савчук Ю. Фрагмент студій над прапорами Стародубського полку XVIII ст. – С. 366-378;

Жданович А. Этнический и сословный состав жителей беларуских и украинских городов Речи Посполитой XVIII ст. – С. 380-388;

Скорейко Г. Австрійські урядові переписи другої половини XIX – початку XX ст. як джерело вивчення історії західно-українських земель. – С. 389-402;

Ясь О. Персональна бібліографія істориків України (Матеріали до бібліографії бібліографій). – С. 404-424.

389. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Число 8-9: У 2 ч. /Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), І.Н. Войцехівська, Л.А. Дубровіна, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, О.П. Рєєнт, О.С. Рубльов, В.А. Смолій, П.Т. Тронько; Упоряд.: М.Ф. Дмитрієнко, І.Н. Войцехівська, Л.П. Маркітан. – К., 2002. – Ч. 2. – 504 с. – (Зб. наук. пр. на пошану відом. вчен., іст.-українознав., акад. Укр. Могилянсько-Мазепинської Академії наук (м. Оттава, Канада) Ярослава Івановича Дзири).

Зміст:

Стус В. Дещо з думок наших попередників про національне питання в Україні та про її сьогоднішнє буття. – С. 11-27;

Сергійчук В. Відносини Богдана Хмельницького з Кримським ханством: документи свідчать. – С. 28-34;

Білокінь С. Щоденник Федора Ернста про діяльність Госторгу та пограбування українських музеїв. – С. 35-53;

Мицик Ю. З дипломатичної кореспонденції гетьмана Михайла Ханенка. – С. 54-82;

Брайчевський М. Проблеми давньоруського ренесансу та „Слово о полку Ігоревім”. – С. 82-93;

Косик В. Про „уряд УНР у Варшаві” й Тараса Бульбу-Боровця (деякі аспекти історії 1939 – 1945 років). – С. 94-106;

Дмитрієнко М., Маркітан Л. Листівки ОУН як джерело з історії національно-визвольного руху. – С. 107-124;

Кук В. Артем Ведель-Ведельський (1767 – 1808 рр.) (арешт та ув’язнення: огляд документів). – С. 125-136;

Дашкевич Я. Довкола „Хроніки міста Львова” Дениса Зубрицького. – С. 137-148;

Шевчук В. Генеза українського козацтва. – С. 150-164;

Степанков В. „Реляція панів комісарів Острозької комісії” (вересень 1670 р.) як джерело дослідження політичної історії Правобережного гетьманства. – С. 164-177;

Михальський І. Партійна періодична преса як джерело з історії українських політичних партій початку ХХ ст. – С. 178-193;

Пилипів В. Джерела з історії взаємовідносин урядів УНР та ЗУНР як чинник соборності України (липень – листопад 1919 р.). – С. 193-204;

Конопацький Є. Співробітництво України та Греції в галузі освіти у 1990-х рр.: огляд основних історико-правових джерел. – С. 204-226;

Коваль В. Порівняльний джерелознавчий аналіз проекту мирного договору, запропонованого українською стороною і остаточного варіанту мирного договору, укладеного між УНР та Четверним союзом 9 лютого 1918 р. – С. 227-236;

Калакура Я., Войцехівська І. Перші кроки реорганізації архівної справи в підросійській Україні (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 238-247;

Матяш І. Яскрава постать української науки: Сергій Маслов і архівна справ. – С. 247-267;

Мишак І. Науково-інформаційна діяльність архівних установ України (друга половина 1950-х – перша половина 1960-х рр.). – С. 268-277;

Мага І. Рукописна спадщина В.О. Романовського. – С. 278-286;

Попельницька О. Київський Поділ XVII – XVIII ст.: історіографічний аспект. – С. 288-304;

Верменич Я. Запорозьке козацтво як об'єкт наукових зацікавлень Д.І. Яворницького. – С. 304-314;

Антонович М. Гарвардська невдала концепція шевченкознавства (аналіз праці проф. Джорджа Грабовича „Шевченко як міфотворець”. Кембридж, 1982. – 212 с.). – С. 314-323;

Попова Т. К вопросу о периодизации историографии: проблема понятий и категорий. – С. 324-345;

Козуб Л. Українські громади 60 – 90-х рр. XIX ст. в оцінці М.П. Драгоманова. – С. 346-356;

Юркова О. Історично-археографічний інститут: плани та діяльність (лютий – листопад 1934 р.). – С. 358-370;

Ресент О. Зубатовські організації в Україні: історико-теоретичні аспекти вивчення. – С. 371-377;

Дмитренко А. До історії створення Юридичного товариства при Київському університеті святого Володимира. – С. 378-382;

Барановська Н. Інформація про Чорнобильську катастрофу та ліквідацію її наслідків у всесвітній інформаційній мережі „Internet”. – С. 384-402;

Дмитрієнко М. Рец. на кн.: Олена Теліга. О краю мій... Твори. Документи. Біографічний нарис /Упоряд. та авт. вступної ст. Н.Миронець. – К: Вид-во ім. О.Теліги, 1999. – 494 с. – С. 404-407;

Горобець В. Рец. на кн.: СОЦІУМ. Альманах соціальної історії /Голов. ред. В.Смолій. – К.: Ін-т історії України НАНУ, 2002. – Вип. 1. – 253 с. – С. 408-412;

Дмитрієнко М. Рец. на кн.: Швецова-Водка Г.М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій. – Рівне: Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, 2001. – 438 с. – С. 413-415;

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Рец. на кн.: Перехрест О.Г. Історична хронологія: Навч. посіб. для студ. іст. ф-тів. – Черкаси, 1999. – 137 с. – С. 416-421;

Маркитан Л. Из глубины веков. Рец. на кн.: Хведченя С. Тайны Киево-Печерской Лавры: Пещеры и сокровища. – К.: Географика, 2001. – 190 с.; Святыни и святые Киево-Печерской Лавры. – К.: Географика, 2001. – 190 с., 34 ил. – С.422-425 ;

Іщенко Я. Історія паперово-грошового обігу і каталог бон Англії. Рец. на кн.: Цивильский Н.Ф., Цивильский Ф.Н. История бумажно-денежного обращения и каталог бон Англии. – Херсон: Персей, 1999. – 72 с. – С. 426-428;

Фісанов В. Історичний нарис з епістології. Рец. на кн.: Войцехівська І.Н., Ляхоцький В.П. Епістологія. Короткий історичний нарис. – К., 1998. – 54 с. – С. 429-431;

Іщенко Я. Рец. на кн.: Києво-Могилянська Академія в іменах. XVII – XVIII ст.: Енциклопедичне видання /Упоряд. З.І. Хижняк; За ред. В.С. Брюховецького. – К.: Видавничий Дім „КМ Академія”, 2001. – 736 с., іл. – С. 432-433;

Дзира Я. „Історія русів” – останній видатний твір козацького літописання. – С. 434-440.

390. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), О.С. Артёмов, В.І. Клоков, А.І. Кузьминський, І.М. Кулинич, О.Є. Лисенко, О.Г. Перехрест, О.П. Реснт, П.Т. Тронько, Л.М. Хойнацька. – К., 2002 – Вип. 6. – 320 с.

Зміст:

Лисенко О.Є. Ідеологічні аспекти початкового періоду війни: реалії та їх відлуння. – С. 6-9;

Коваль М.В. Міф про превентивну війну Гітлера. – С. 9-12;

Невежин В.А. Незавершена політико-ідеологічна кампанія в СРСР накануне війни с Германией (май-июнь 1942 г.). – С. 12-16;

Сенявский А.С. Советская идеология в годы Великой Отечественной войны: стабильность и элементы трансформации. – С. 16-19;

Mazur G. Polskie antysowieckie podziemie we Lwowie w latach 1939 – 1941. Zarys problematyki. – С. 20-25;

Стецкевич В.В. Історія України в роки війни 1941 – 1945 рр.: теоретичний контекст осмислення (деякі аспекти проблеми). – С. 25-31;

Мотыка G. Wojska węgierskie na Wołyniu i w Galicji Wschodniej 1941 – 1944. – С. 31-33;

Такааки С. Новые тенденции в освещении истории участия Японии во Второй мировой войне. – С. 33-35;

Новіков С.С. „Зяленая папка” як першакрынiца па навуковым даследаванні нацысцкай эканамiчнай палiтыкi у акупаванай Беларусi (1941 – 1944). – С. 35-41;

Морозов А.Г. О характере стратегического развертывания Киевского Особого военного округа накануне войны с Германией. – С. 42-47;

Гоцуляк В.В. Історіографічні аспекти вивчення початкового етапу Другої світової і Великої Вітчизняної війн. – С. 47-54;

Марущенко О.В. Сучасна вітчизняна історіографія участі українців у збройних формуваннях воюючих сторін в роки Другої світової війни. – С. 54-62;

Терещенко Т.В. До питання оцінки ролі СРСР, США і Великобританії в розгромі фашистської Німеччини в радянській та західній історіографії в часи „холодної війни”. – С. 62-66;

Калитко С.Л., Лациба В.П. Сучасна українська історіографія про українсько-польські відносини в Західній Україні в роки Другої світової війни. – С. 66-68;

Дмитрієнко М.Ф., Войцехівська І.Н. Епістолярій періоду Великої Вітчизняної війни як джерело інформації та об’єкт джерелознавчого дослідження. – С. 68-70;

Пастушенко Т.В. Листи як джерело вивчення проблеми українських „остарбайтерів” періоду Другої світової війни. – С. 70-77;

Маркітан Л.П. Кінофотодокументи – наочне джерело історії Великої Вітчизняної війни. – С. 77-81;

Мельниченко В.М. Україномовна преса на території Черкащини в період фашистської окупації. – С. 81-82;

Крищенко С.І. Документи фонду „Видавництв „Українська думка”, орган Черкаської районної управи. 1941 – 1943 рр.” як складова частина джерельної бази з вивчення історії періоду німецько-фашистської окупації Черкащини. – С. 83-86;

Барильченко І.М. Документи державного архіву Черкаської області, як складова частина джерельної бази з вивчення історії Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.). – С. 86-87;

Васильєва О.Ю. Русская православная церков в Великой Отечественной войне как новый объект исследования в современной российской историографии. – С. 88-91;

Тищенко Л.В. Нові підходи до вивчення теми „Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)” в середній загальноосвітній школі. – С. 91-95;

Левітас Ф.Л. Напад нацистської Німеччини на СРСР очима генералів вермахту. – С. 96-99;

Муковський І.Т. Використання людських резервів України для поповнення Червоної армії в 1941 – 1945 рр. – С. 99-103;

Король В.Ю. До питання про військові втрати України у роки Другої світової війни. – С. 104-108;

Буцко О.В. Начало Великой Отечественной войны и первые немецкие военнопленные. – С. 108-111;

Кабачинський М.І. Прикордонники в боях з загарбниками в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 111-114;

Биструхін Г.С. Діяльність спецпідрозділів органів державної безпеки у Великої Вітчизняної війни та використання їх досвіду в сучасних „гарячих точках”. – С. 114-119;

Семидетко В.А. Стоки поражения в Белоруссии (Западный особый военный округ к 22 июня 1941 г.). – С. 119-125;

Іщенко В.М., Звірковський І.В. Канівський плацдарм 1941 року. – С. 126-128;

Мінгазутдінов А.Ф. Битва за Дніпро: героїзм і трагедія. – С. 129-132;

Кочерга Л.К. Війська протиповітряної оборони в період вигнання німецько-фашистських окупантів з Лівобережної України (1943 – 1944 рр.). – С. 132-135;

Колечкін В.П. Авіація в боях під Кіровоградом в січні 1944 р. – С. 135-147;

Карасевич А.О., Лисенко Л.Г. Умансько-Ботошанська операція 2-го Українського фронту (перший етап – 5-10 березня 1944 року). – С. 147-149;

Страшевич В.Б. Роль Пінської військової флотилії в обороні України від німецько-фашистських загарбників у червні-жовтні 1941 року. – С. 149-154;

Русак А.В. Изначально обреченный поход (союзники-добровольцы: французы, хорваты, испанцы, украинцы в рядах вермахта „Ваффен-СС” в 1941 – 1945 гг.). – С. 154-159;

Шевченко О.Т. Червона армія і рейхсвер: 1920 – 1933 роки. – С. 159-163;

Сенявская Е.С. Героические символы как феномен общественного сознания (на примере Великой Отечественной войны). – С. 164-167;

Галаган В.Я. До питання про внесок жінок – представниць творчих професій в перемогу над фашизмом. – С. 168-170;

Кондратенко Л.В. Деякі аспекти діяльності Одеського порту та Чорноморського пароплавання під час евакуації людей

та матеріальних цінностей на початку Великої Вітчизняної війни.
– С. 170-173;

Бутенко Р.К., Статі Л.Д. До питання про становище церкви в період Великої Вітчизняної війни. – С. 174-176;

Зінько Ю.А., Гінда В.В. Освітні заклади Вінниччини у роки німецько-фашистської окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 176-179;

Давиденко Ю.М. Національно-культурне життя на Ніжинщині в період фашистської окупації (1941 – 1943 рр.). – С. 179-180;

Заїка В.М. Нагородна система в СРСР в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 180-186;

Крамаренко Ю.В. Військово – патріотичне виховання та військове навчання молоді – основа захисту Батьківщини. – С. 186-190;

Вронська Т.В. До питання про мораль воєнного часу. – С. 191-193;

Шевченко В.Ф. Фашистський окупаційний режим – ворог українського народу. – С. 194-197;

Ветров І.Г. Боротьба українського народу проти економічної експансії фашистської Німеччини. – С. 197-201;

Романюк І.М. Українське село в роки німецької окупації. – С. 201-203;

Дубик М.Г. Нацистские лагеря на оккупированной советской территории: проблемы терминологии. – С. 203-206;

Іржавська А.П. Особистості найвідоміших виконавців нацистської політики геноциду щодо слов'янських народів. – С. 206-209;

Гальчак С. Нацистський геноцид на Вінниччині. – С. 209-214;

Олійник Ю.В. Німецький окупаційний режим на Хмельниччині: економічне пограбування і спроба земельної реформи (1941 – 1944 рр.). – С. 215-217;

Титаренко Д.М. Умови функціонування окупаційної преси Харківщини (1941 – 1943 рр.). – С. 218-221;

Іванова Н.В. Жіночий рух на Поділлі в 1941 – 1943 рр. (за матеріалами окупаційної преси). – С. 221-226;

Шайкан В.О. Колабораціонізм та його зміст. – С. 226-230;
Кучер В.І. Національно-визвольна боротьба в Україні в роки Другої світової війни. – С. 231-236;

Руденко Н.М. До питання про участь українців і вихідців з України в партизанській боротьбі на території Ленінградської області РРФСР. – С. 237-241;

Моціяка П.П. Підготовка УШПР кадрів для партизанської боротьби в Словаччині напередодні національного повстання 1944 року. – С. 241-245;

Сергієнко Г.М. Шляхи та засоби створення партизанської розвідки у роки Великої Вітчизняної війни (деякі аспекти дослідження). – С. 245-248;

Голиш Г.М. Участь дітей і підлітків Центральної України у боротьбі з нацистським окупаційним режимом в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 248-252;

Воловик В.П., Калитко С.Л., Мазило І.В. Антифашистський рух у Вінниці в роки окупації, 1941 – 1944: спроба узагальнення. – С. 252-254;

Льюшин І.І. Епілог акції „Бужа” на західноукраїнських землях та доля Армії Крайової у Львові в 1944 році в світлі радянських документів. – С. 254-257;

Кукурудза І.І. Економічна система Радянського Союзу в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 258-262;

Бушин М.І., Перехрест І.В. Евакуація матеріальних ресурсів та населення України на початку Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.). – С. 263-266;

Перехрест О.Г. Евакуація ресурсів сільського господарства України на початку Великої Вітчизняної війни: здобутки і втрати. – С. 266-273;

Суюсанов Л.І. Відродження Донбасу: кадрове питання (1943 – 1945 рр.). – С. 273-277;

Хойнацька Л.М. Соціально-економічні та науково-технічні засади відбудовних робіт у машинобудівній індустрії України (1943 – 1950 рр.). – С. 277-283;

Тарнавський І.С. Спроби налагодження і використання окупаційною владою місцевої промисловості та впровадження приватної ініціативи в Донбасі (1941 – 1943 рр.). – С. 283-287;

Чернега П.М. Участь профспілок України в забезпеченні трудящих житлом і створенні побутових умов життя в роки Другої світової війни. – С. 287-292;

Сухушина О.В. Економічні наслідки Другої світової війни для слов'янських країн Центральної та Південно-Східної Європи. – С. 292-295;

Фицик І.Д., Фицик Л.А. Дипломатичні приготування гітлерівської Німеччини до війни з СРСР. – С. 296-297;

Овчаренко О.І. Польща в політиці СРСР (вересень 1939 р.). – С. 297-300;

Олійник М.П. Дипломатія СРСР в початковий період Другої світової війни. – С. 300-302;

Головко М.Л. Проблема „Переміщених осіб” та українські громадські об'єднання зарубіжжя після Кримської конференції. – С. 303-306;

Шевченко С.І. Кіровоградці – визволителі Югославії. – С. 306-310;

Волинець В.В. Україна на завершальному етапі Другої світової війни та в перші повоєнні роки: соціально-економічні проблеми на фоні загострення міжнародних відносин. – С. 310-313;

Перехрест Т.Ю. Всесвітньо-історичне значення перемоги народів СРСР над фашистською Німеччиною в роки Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр. – С. 313-317.

391. **Струкевич О.К.** Політико-культурні орієнтації еліти України-Гетьманщини (інтегральний погляд на питання) / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2002. – 533 с.

392. **Тронько П.Т.** Українське краєзнавство в ХХ ст.: (До 75-річчя Всеукр. спілки краєзнавців) / Наук. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2002. – 85 с.

393. Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до ХVІІІ ст.) / Редкол.: **В.Смолій** (відп. ред.), **О.Головко**, **О.Гуржій**, **О.Крижанівська**, **В.Матях**, **О.Романова**,

В.Станіславський, Т.Чухліб, В.Щербак. – К., 2002. – Вип. 2. – 418 с.

Зміст:

Моця О. Етнополітичні процеси слов'ян Східної Європи на етапі державотворення. – С. 9-13;

Бубенок О. Етнічний склад осілого населення причорноморських степів наприкінці X – на початку XIII ст. – С. 14-37;

Семянчук Г. Усяслау і Ярославічы. Специфіка палітычных адносынаў Полацка і Кіева у другой палове XI ст. – С. 38-58;

Головко О. Побужжя в контексті політичного розвитку Південно-Західної Русі (X – перша половина XIII ст.). – С. 59-76;

Коваленко В. Політичне становище південноруських земель в XII – XIII ст. – С. 77-101;

Крижанівський А. Львівський монетний двір у період „угорського” підпорядкування Галичини (1370 – 1386 рр.). – С. 102-118;

Іналджик Г. Боротьба за східноєвропейську імперію. 1400 – 1700: Кримський ханат, османи та піднесення Російської імперії. – С. 119-135;

Капраль М. Правовий устрій вірменської громади Львова XIV – XVIII ст. – С. 136-150;

Чухліб Т. Міждержавні відносини у Європі на зламі середньовіччя і ранньомодерного часу: проблема сюзеренно-васальних стосунків. – С. 151-171;

Щербак В. Українське козацтво в суспільно-політичному житті Речі Посполитої (XVI – перша половина XVII ст.). – С. 172-199;

Черкас Б. Воєнна компанія Великого князівства Литовського та Корони Польської 1524 р. на українських землях. – С. 200-209;

Мальченко О. Пушкарська служба в українських замках у XV – середині XVII ст. – С. 210-230;

Александрович В. Середовище українських малярів Перемишля у XVII ст. – С. 231-256;

Степанков В. Проблема воз'єднання козацької України в контексті міжнародних відносин Центрально-Східної Європи (остання чверть XVII ст.). – С. 257-280;

Сокирко О. Участь найманого війська в „мазепинському” виступі на тлі подій Північної війни (осінь 1708 – літо 1709 рр.). – С. 281-291;

Дзюба О. Приватні бібліотеки України XVII ст.: власники та репертуар зібрань. – С. 292-302;

Матях В. Європейський історіографічний процес та становлення української медієвістики. – С. 303-317;

Мицик Ю. Регести з документів „татарського відділу” Архіву коронного в Варшаві (кінець XVI – XVII ст.). – С. 318-365;

Станіславський В. Нові дані з історії політичної діяльності правобережного гетьмана Андрія Могили. – С. 366-378;

Галенко О. Ясир для султана: два османські канун-наме про набіги з початку XVI ст. – С. 379-387

Головко О. Повернення через півстоліття (передмова до неопублікованої статті І.Гуржія). – С. 388-391;

Гуржій І. Об'єднувач Галицько-Волинських земель. – С. 392-416.

394. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь**, **О.В. Добржанський**, **Г.В. Касьянов**, **С.В. Кульчицький**, **В.С. Чишко**, **В.П. Швидкий**. – К., 2002. – Вип. 6. – 367 с.

Зміст:

Стяжкіна О.В. Жінка в українській літературі другої половини ХХ століття: історико-антропологічний контекст. – С. 3-21;

Смольницька М.С. Колегія Павла Галагана в Українському національному русі ХІХ – поч. ХХ ст. – С. 21-31;

Герасимова Г.П. Ганна Берло (1859 – 1942) і київські науковці кінця ХІХ – початку ХХ ст. – С. 31-48;

Зайцева З.І. Секції Наукового товариства ім. Шевченка: створення та початковий період діяльності (1893 – 1898 рр.). – С. 48-60;

Ашаренкова Н.Г. Становлення та розвиток публічних бібліотек в Україні та США (XIX – поч. XX ст.). – С. 61-74;

Плекан Ю.В. Політичні та ідеологічні аспекти українського питання в австро-угорській імперії. – С. 74-84;

Малюта О.В. Діячі „Просвіти” в українському державотворчому процесі першої чверті XX століття. – С. 85-100;

Верменич Я.В. Публіцистична і громадська діяльність Є.Чикаленка. – С. 100-110;

Стрілець В.В. Становлення Української радикально-демократичної партії – Української партії соціалістів-федералістів (березень – червень 1917 року). – С. 110-117;

Мельник Е.М. Ідея створення Кам’янець-Подільського державного українського університету та спроба її реалізації за Української Центральної Ради (січень – квітень 1918 р.). – С. 117-129;

Дарманський М.М., Телячий Ю.В. Децентралізація шкільного управління в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.). – С. 129-144;

Дутчак Г.О. Влада і театр у період Гетьманату П.Скоропадського і Директорії. – С. 144-154;

Крупина В.О. Українська революція в оцінці командування Збройних сил Півдня Росії (лютий 1919 – березень 1920 рр.). – С. 155-161;

Янковська О.В. Культурне життя в період визвольних змагань в контексті українізації (1917 – 1920 рр.). – С. 161-172;

Завальнюк О.М. М.О. Драй-Хмара – приват-доцент Кам’янець-Подільського державного українського університету (1918 – 1921 рр.). – С. 172-179;

Дробот І.І. Українські соціал-демократи і проблема державності (початок 1920-х рр.). – С. 179-191;

Бондарчук П.М. Роль профспілок УСРР в „українізації” освіти (1920-і роки). – С. 191-203;

Бачинський Д.В. Громадсько-політична дискусія щодо змісту політики українізації (1920-ті рр.). – С. 204-218;

Даниленко В.М., Бондарчук П.М. Міграційні процеси 1920-х – 30-х років в УСРР як чинник „українізації”. – С. 218-224;

Шепель Л.Ф. Проблема спеціалістів в контексті соціально-економічної ситуації в УСРР на початку 1920-х рр. – С. 225-233;

Осмоловська О.Ю. Діяльність науково-дослідницьких кафедр та їх роль у підготовці наукових кадрів України (1920 – 30-і рр.). – С. 233-239;

Білокінь С.І. Спадщина Межигірського монастиря в умовах тоталітаризму. – С. 239-250;

Рабенчук О.П. Робсельінспекція як засіб впливу на розвиток української культури в 20 – 30 рр. ХХ ст.: сфера книговидання. – С. 250-258;

Сєкунова Ю.В. Роль Л.Биковського в діяльності Українського наукового інституту книгознавства. – С. 258-264;

Дуднік О.Я. Українська студентська молодь у політичному житті Польщі в міжвоєнний період. – С. 264-272;

Трофімчик А. Українські школи в Західній Білорусії у контексті радянської національної політики 1939 – 1941 рр. – С. 272-277;

Кокошко Ф.І. Деякі аспекти ідеологічної боротьби на Півдні України в роки окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 277-282;

Романюк І.М. Загальна середня освіта на селі у кінці 1950-х – на початку 60-х рр.: правда проти статистики. – С. 282-289;

Смольніков Ю.Б. Рух за поширення української мови в УРСР (кінець 1980-х років). – С. 289-305;

Соколова І.В. Формування кадрового потенціалу аграрного сектора економіки в Україні у 90-х рр. ХХ ст. – С. 305-315;

Прокопчук Л.В. Православ'я і культурне життя в Україні (1990-ті роки). – С. 315-322;

Мегела І.П. З досвіду культурно-просвітницького та громадського життя української громади в Австрії (90-ті роки ХХ ст.). – С. 323-331;

Велігодський В.М. Діяльність Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим по стабілізації економічної і політичної ситуації на півострові в 1996 р. – С. 331-336;

Дровозюк С. І. Більшовицька „культурна революція” в українському селі: історіографія проблеми. – С. 337-344;

Кузьменко М. Історико-педагогічна література Німеччини про особливості становлення системи освіти в УСРР 1920 – 30-х рр. – С. 344-350;

Дорогих Л.В. Питання генезису поняття „аматорське мистецтво” в українській та зарубіжній історіографії. – С. 350-358;

Добржанський О.В., Дробот І.І. Рец. на кн.: Марусик Т.В. Західноукраїнська гуманітарна інтелігенція: реалії життя та діяльності (40 – 50-ті рр. ХХ ст.). – Чернівці: Рута, 2002. – 463с., 24 іл. фото. – С. 358-360;

Даниленко В.М. Рец. на кн.: Стяжкіна О.В. Жінки в історії української культури другої половини ХХ століття. – Донецьк: Східний Видавничий Дім, 2002. – 270 с. – С. 361-364.

395. Українське суспільство: Друга половина ХХ ст.: Іст. та сучасність: Зб. наук.-попул. ст. / Редкол.: **В.А. Смолій** (голов. ред.), **Н.П. Барановська, П.В. Добров, Л.В. Ковпак, С.С. Падалка, П.П. Панченко, О.П. Реєнт, Ф.Г. Турченко.** – К., 2002. – 259 с.

Зміст:

Плющ М.Р. Проблеми роздержавлення і приватизації в промисловості України в 90-ті рр. ХХ ст. – С. 3-33;

Саржан А.О. Економічно-технічні особливості змін у вугільній промисловості Донбасу в другій половині 40-х – 80-х рр. ХХ ст. – С. 34-50;

Вівчарик М.М. Ідеї української державності в контексті позицій „шістдесятників”. – С. 51-71;

Падалка С.С. Політика тоталітарної держави в концепції подолання відмінностей між містом і селом в УРСР, 60 – 80-ті рр. ХХ ст. – С. 71-102;

Ковпак Л.В. Соціальні аспекти охорони природи в Україні (1991 – 2001 рр.). – С. 103-133;

Барановська Н.П. Спорудження укриття над зруйнованим 4-м енергоблоком ЧАЕС. – С. 133-183;

Кубальський О.Н. Соціально-духовні функції науки в умовах тоталітарної радянської держави, 30 – 80-ті рр. ХХ ст. – С. 183-205;

Кривчик Г.Г. Висвітлення соціального розвитку українського села в останні десятиліття радянської доби в науковій літературі. – С. 205-227;

Єфименко В.П. Особливості діяльності ОУН(Б) на західноукраїнських землях на завершальному етапі II-ї світової війни та післявоєнного періоду. – С. 227-237;

Верес К.М. Участь жінок України в суспільно-політичних процесах в умовах незалежності. – С. 237-247;

Бернацький М.П. Участь робітників в основних напрямках роботи профспілок у 70-ті роки ХХ ст. в Українській РСР. – С. 248-258.

396. Український історичний збірник. 2001 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голов. ред.), **С.В. Віднянський**, **О.І. Гуржій**, **В.М. Даниленко**, **Г.В. Касьянов**, **С.В. Кульчицький**, **А.Г. Плахонін**, **О.П. Ресит**, **О.С. Рубльов**, **Т.В. Чухліб**. – К., 2002. – 466 с.

Зміст:

Москаленко О. Усні перекази про заснування Києва в контексті історіософії „Повісті временних літ”. – С. 7-32;

Юсова Н. Зародження теорії про давньоруську народність в історичній науці СРСР. – С. 33-78;

Плахонін А. Ігумен Стефан у міжкнязівських відносинах останньої третини XI ст. – С. 79-108;

Сокирко О. Організація найманого війська доби Богдана Хмельницького. – С. 109-126;

Серяков С. Єзуїтське шкільництво в Україні: кількісні показники та структурний розвиток (к. 40-х – сер. 90-х рр. XVII ст.). – С. 126-150;

Чухліб Т. Фінансування Війська Запорозького урядами Речі Посполитої та Ватикану в останній чверті XVII ст. – С. 151-167;

Азарх І. Образ жінки-трудівниці в українських історичних піснях і думках XVI – першої половини XVII ст. – С. 168-177;

Рудакова Ю. Зміни в структурі землеволодіння на Правобережній Україні в 1794 – 1796 рр. – С. 178-202;

Беззубець О. Громадівський рух України у листуванні його діячів (60 – 90-ті рр. ХІХ ст.). – С. 203-214;

Левченко О. Военні дії армії УНР в червні 1919 р. – С. 214-224;

Розовик Д. Видавнича діяльність урядів України, громадських і культурних організацій у 1917 – 1920 рр. – С. 224-235;

Купцов А., Срібняк І. Освітнянські гуртки полонених вояків-українців у таборі Тухолья в 1920 – 1921 рр. – С. 235-250;

Монолатій І. Німці Галичини у міжвоєнний період: джерела та історіографія. – С. 250-264;

Войтенко С. Профспілки та опозиційний робітничий рух в Україні у 1921 – 1928 рр.: проблема співпраці та конфронтації. – С. 264-276;

Дуднік О. Еміграція та рееміграція українського студентства (1920-і роки). – С. 276-299;

Завальнюк О. О. Пашенко – перша дослідниця історії Кам'янець-Подільського державного українського університету. – С. 300-308;

Мельник Е. Кам'янець-Подільський учительський інститут: нереалізований проєкт (1919 р.). – С. 309-317;

Ковальчук Л. Національні меншини в Україні: економічний досвід 1920-х років. – С. 317-326;

Пахоменко С. Організаційне становлення грецьких громад України у др. пол. 80 – поч. 90-х рр. ХХ ст. – С. 327-338;

Кураєв О. Інтереси Німеччини та „Прагнення українофілів і малоруське (рутенське) питання” (1871 – 1900). – С. 339-350;

Ачкіназі Б. Прагнення до міцної влади у Франції і кабінет А.Бріана (1921 – 1922 рр.). – С. 351-356;

Русанова М. Еволюція британської політики стосовно Палестини в 1920 – 1922 рр. – С. 367-376;

Терешко Ю. Роль генерала В. Прхліка у реформуванні чехословацької військової доктрини у період „Празької весни”. – С. 376-391;

Шабельцев С. Мемуари як джерело о післявоєнній житті українців і білорусів в Аргентині. – С. 391-411;

Ляшенко О. Відносини України і Європейського союзу у контексті європейської інтеграції країн Центральної і Східної Європи. – С. 412-428;

Бабак О. Інтеграція Польщі у Європу і Україна (1990-ті роки). – С. 429-440;

Струкевич О. Конституціоналізм як вияв потреби звільнити політичне життя Гетьманщини від свавілля. – С. 441-451;

Klymenko O. Civil Society: Between Theory and History (Choosing the Scale of Historical Analysis). – С. 452-466.

397. **Хміль І.В.** Під гаслом комуні: (Аграрна політика РКП (б) у 1919 році). – К., 2002. – 118 с.

398. **Чернухін Є.К.** Грецька рукописна спадщина в Києві: Історіогр. та огляд матеріалів IV – XX ст. / Відп. ред. **О.С. Онищенко**. – К., 2002. – 326 с.: іл.

399. **Швидкий В.П.** Олександр Лотоцький: Учений, громадський діяч, політик (1890 – 1930-ті рр.) / Наук. ред. **В.М. Даниленко**. – К., 2002. – 366 с.

400. **Якубова Л.Д.** Етнічні меншості УСРР у перші половині 20-х років XX ст. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 2002. – 188 с.

2003 рік

401. Бібліографічний покажчик творів Миколи Івановича Костомарова / Редкол.: **Ю.Пінчук** (відп. ред.), **А.Бойко**, **Л.Дубровіна**, **С.Леп'явко**, **О.Реснт**, **Г.Швидько**, **О.Ясь**; Упоряд.: **О.Гончар**, **Г.Пасещенко**; Вступ. ст. **Ю.Пінчука**. – К., 2003. – 195 с.

402. **Верменич Я.** Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні / Наук. ред. **П.Т. Тронько**. – К., 2003. – 516 с.

403. Всеукраїнська спілка краєзнавців, 1997 – 2003 роки / Редкол.: **П.Т. Тронько** (голов. ред.), **О.Г. Бажан**, **В.Б. Врублевська**,

Ю.З. Данилюк, О.П. Реєнт, А.А. Ситник, Є.М. Скляренко;
Упоряд.: **О.Г. Бажан, А.А. Ситник.** – К., 2003. – 143 с.

404. Головко В. Історіографія кризи історичної науки: Український контекст / Наук. ред. **І.І. Колесник.** – К., 2003. – 228 с.

405. Горбик В., Денисенко Г. Военна історія України в пам'ятках / Відп. ред. **О.П. Реєнт.** – К., 2003. – 178 с.

406. Десять років незалежності України: Минуле та сучасне державотворення: Наук. зб. / Редкол.: **В.Смолій (голова), Л.Антошкіна, І.Лебедева, О.Реєнт, В.Резмер, І.Срібняк, Ю.Терещенко.** – К., 2003. – 434 с.

Зміст:

Терещенко Ю.І. Історичні передумови європейського вибору України. – С. 3-9;

Реєнт О.П. Потенціал національного відродження України. – С. 10-26;

Васильчук В.М. Шляхи здобування освіти німецькими поселенцями та їх конфесійна самобутність в Україні у XVIII – XIX ст. – С. 27-36;

Пінчук Ю.А., Чалая Т.П. До біографії Миколи Костомарова. – С. 37-45;

Герашенко С.В. Українська шляхта та її автономістські орієнтири в Російській імперії (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 46-56;

Турченко Г.Ф. Державотворчий потенціал українського суспільства напередодні 1917 р. – С. 57-72;

Лисенко О.Є. Українські церкви в контексті боротьби за національну державність (перша половина XX ст.). – С. 73-76;

Яцишина О.Я. Ідея української державності у працях С.Шелухіна. – С. 77-82;

Сергєєв Є. До зміни у поведінці офіцерів і нижніх чинів російської армії в австро-угорському й німецькому полоні під час Першої світової війни. – С. 83-89;

Макаренко Т.П. З історії діяльності першого уряду України. – С. 90-95;

Рибак О.Р. Учительський рух у період діяльності Української Центральної Ради (березень 1917 – 1918 рр.). – С. 96-101;

Лебедева І.М. Створення системи центральних органів виконавчої влади Української Народної Республіки доби Центральної Ради. – С. 102-111;

Папакін Г.В. Роль Павла Скоропадського у державо-творчих процесах доби національно-визвольної боротьби 1917 – 1921 рр. – С. 112-130;

Лозицький В.С., Кентій А.В. Українська Держава Гетьмана П.Скоропадського очима білогвардійського генерала: (матеріали архівно-слідчої справи генерал-майора О.Лігнау). – С. 131-139;

Курило В.М. Боротьба за українську державність на західноукраїнських землях. – С. 140-151;

Стопчак М.В. Створення Директорії Української Народної Республіки: історіографічний нарис. – С. 152-162;

Андрієвська А.І. Загострення політичного протистояння в Українській Народній Республіці влітку – восени 1919 р. – С. 163-177;

Герашенко Т.С. Українські праві партії в умовах Директорії УНР (весна – літо 1919 р.). – С. 178-196;

Соловійова В.В. Основні напрямки діяльності дипломатичних представництв Директорії Української Народної Республіки. – С. 197-203;

Купцов А.А. Просвітницький рух у таборі інтернованих військ Української Галицької Армії в Німецькому Яблонному (1919 – 1920 рр.). – С. 204-213;

Кучер В., Срібняк І. Українська військова еміграція на теренах балканських країн (1921 – 1923 рр.). – С. 214-226;

Осташко Т.С. Видавнича діяльність Українського союзу хліборобів-державників. – С. 227-233;

Вішка О. Український Центральний Комітет у Польщі 1921 – 1939. – С. 234-254;

Кисіль З.Р. Становлення воєнно-історичної роботи в українському війську (1920 – 1939 рр.). – С. 255-263;

Сідак В.С., Вронська Т.В. Місце уенерівської спільноти в політичному протистоянні української еміграції у міжвоєнний період на європейському терені. – С. 264-277;

Бондарук Л.В. Повстання в концтаборах Воркути у липні 1953 р. – С. 278-284;

Кошетар У.П. Християнська парадигма галицького консерватизму. – С. 285-292;

Комова О.С. Еволюція поглядів лідерів українського руху на військове будівництво за доби Центральної Ради (березень 1917 – 1918 рр.). – С. 293-299;

Монолатій І.С. Австро-німецька колонізація Галичини в кінці XVIII – у другій половині XIX ст.: напрямки, тенденції, підсумки. – С. 300-310;

Rezmer W. Ukraińcy w Wojsku Polskim 1921 – 1939. – С. 311-320;

Bruski J.J. Ukraińskie elity polityczne wobec koncepcji sojuszu z Polska, 1918 – 1920. – С. 321-331;

Krotofil M. Wiadomości polskiego wywiadu dotyczące organizacji i wartości bojowej Ukraińskiej Armii Halickiej. – С. 332-336;

Антошкіна Л.І. Фінансові проблеми адаптації вищої школи до ринкових умов функціонування. – С. 337-343;

Федулова Л.І. Менеджмент як соціальний інститут у суспільстві. – С. 344-352;

Воротін В.Є. Глобальні ринкові трансформації та макроекономічне регулювання підприємницької діяльності в Україні. – С. 353-361;

Базильський А.В. Ефективність системи управління сучасного підприємства. – С. 362-367;

Степаненко В.О. Становлення валютної системи України. – С. 368-370;

Коренюк Л.В. Проблеми становлення банківської системи в Україні. – С. 371-374;

Бажан І.І. Розвиток і проблеми кредитної політики комерційного банку. – С. 375-377;

Юно Ю.М. Планове чи ринкове регулювання? – С. 378-379;

Ушенко Н.В. Становище молоді на ринку праці. – С. 380-383.
Мамедова Л. Проблеми і перспективи зайнятості жінок на ринку праці України. – С. 384-390;

Тер-Унанян Б.А. До питання про роль інформації. – С. 391-393;

Рунчева Н.В. Розвиток підсобних сільськогосподарських виробництв промислових підприємств. – С. 394-396;

Руда Р.В. Страховий захист в системі агропромислового комплексу. – С. 397-402;

Калина Л.М. Проблеми вдосконалення управління та мотивації праці. – С. 403-405;

Комарова І.В. Проблеми державної фінансової підтримки сільського господарства в Україні. – С. 406-410;

Каткова Т.І. Застосування економіко-математичних методів і моделей при прийнятті управлінських рішень на сучасному етапі. – С. 411-415;

Бережна О.О. Рекреаційно-оздоровчий комплекс Приазовського регіону: аналіз сучасного стану й перспективи розвитку. – С. 416-419;

Коренюк П.І. Регіональні проблеми земельної реформи. – С. 420-423;

Савченко О.Ф. Торгівля квотами на викиди у США. – С. 424-427;

Міхов Л.І. Реформування відносин власності на селі – запорука підвищення ефективності роботи агропромислового комплексу. – С. 428-429;

Княженко І.І. Малі форми підприємництва у народногосподарському комплексі України: функціональна роль та стан розвитку. – С. 430-431.

407. Етнічна історія грецької спільноти в Україні: Бібліограф. довід.-покажч. / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **К.В. Балабанов**, **С.В. Віднянський**, **І.Н. Войцехівська**, **М.Ф. Котляр**, **В.М. Литвин**, **Л.П. Маркітан**, **В.А. Смолій**, **П.П. Толочко**, **П.Т. Тронько**; Упоряд.: **Я.О. Іщенко**, **Л.П. Маркітан**, **О.В. Ясь**. – К., 2003. – 285 с.

408. Історико-географічні дослідження в Україні. Зб. наук. пр. / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), І.Н. Войцехівська, Я.І. Дзира, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, В.П. Перкун, О.О. Попельницька, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько, С.Б. Хведченя. – К., 2003. – Число 6. – 362 с.

Зміст:

Дмитрієнко М. Картографування відомостей по темі: „Паперові гроші на території України” – С. 5-23;

Плахонін А. Князівство Всеволода Городенського: до питання про локалізацію. – С. 24-39;

Климовський С. „Новий княжий двір” та Ірининська церква Києва: проблема локалізації. – С. 40-57;

Мальченко О. Татарські замки на Дніпрі наприкінці XV – початку XVI ст. – С. 57-77;

Попельницька О. Грецька колонія на київському Подолі у XVII – XVIII ст. – С. 78-93;

Зразюк З. Из истории нумизматической коллекции Национального музея истории Украины. – С. 93-99;

Варшавская М. Из истории еврейской диаспоры в Украине. – С. 100-113;

Тесленко И., Лысенко А. К вопросу о локализации средневековых храмовых комплексов на г. Аю-Даг. – С. 114-135;

Хведченя С., Тоїчкін Д. Останні штрихи до історичного портрета Іллі Муромця, святого Києво-Печерської Лаври. – С. 136-150;

Огуй О. Буковина у складі Молдови: формування грошової системи з відповідною терміносистемою (1370 – 1470-ті рр.). – С. 151-162;

Ступак Ф. Органи міського самоврядування: питання суспільної опіки. – С. 162-173;

Іщенко Я. Орден Святого Іоанна Іерусалимського – Мальтійський хрест: історія та побутування на теренах Російської імперії. – С. 173-199;

Іщенко Я. Феофанія. Історико-географічний опис. – С. 200-212;

Михайловський В. Населені пункти західного Поділля та Подільського воєводства (1402 – 1444 рр.) у світлі королівських, великокнязівських та старостинських документів. – С. 213-239;

Маркітан Л. Пам'ятки церковної архітектури XI – XIII ст. Чернігівської землі у фотодокументах. – С. 240-251;

Суховарова-Жорнова О. До питання іконографії чернігівського роду Полуботків (за матеріалами Національного музею історії України та Національного художнього музею України). – С. 252-269;

Петров М. План Кам'янця-Подільського 1773 р. – важливе джерело з історичної топографії міста. – С. 270-284;

Славутич Є. Балаклавський грецький піхотний батальйон. – С. 285-318;

Верменич Я. Регіон у понятійно-термінологічній системі історичної регіоналістики. – С. 319-329;

Церенюк О. Визначення місць ув'язнення в термінології кінця XVIII – XIX ст. – С. 329-336;

Михальський І. Документи місцевих партійних організацій як джерело з історії українських політичних партій кінця XIX – початку XX ст. – С. 336-346;

Іщенко Я. Історія міст та поселень княжої Русі в контексті історичної географії. Рец. на кн.: Федака С. Землі і міста княжої України-Русі. Нарис історичної географії. – Ужгород: Вид-во В.Падяка, 2002. – 135 с. – С. 347-353;

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Фундаментальне дослідження з проблем вітчизняної регіоналістики. Рец. на кн.: Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 516 с. – С. 353-357;

Дмитрієнко М., Попельницька О. „...Як тебе не любити, Києве мій!” Рец. на кн.: Пономаренко Л., Різник О. Київ. Короткий термінологічний довідник. Довідкове вид. – К.: Павлім, 2003. – 124 с.: іл. – С. 357-362.

409. Історіографічні дослідження в Україні / Редкол.: Ю.А. Пінчук (відп. ред.), Д.С. Вирський, В.М. Даниленко, Я.С. Калакура, М.П. Ковальський, В.Ф. Колесник,

О.П. Реєнт, В.А. Смолій, О.В. Ясь. – К., 2003. – Вип.12:
Визначні постаті укр. історіогр. XIX – XX ст. – 529 с.

Зміст:

Смолій В. Про науково-дослідний проект „Визначні постаті української історіографії XIX – XX ст?”. – С. 3-4;

Данилюк Д. Михайло Лучкай. – С. 5-30;

Атаманенко А. Дмитро Бантиш-Каменський. – С. 30-51;

Новікова Л., Хмарський В. Аполлон Скальковський. – С. 52-74;

Пінчук Ю. Микола Костомаров. – С. 74-112;

Попова Т. Алексей Маркевич. – С. 113-152;

Ковалевська О. Олександра Єфименко. – С. 152-181;

Вирський Д. Микола Сумцов. – С. 181-201;

Москвич Л. Орест Левицький. – С. 201-227;

Герасименко Н. Митрофан Довнар-Запольський. – С. 227-267;

Потульницький В. Сергій Шелухин. – С. 267-283;

Горак В. Андрій Яковлів. – С. 283-302;

Ульяновський В. Василь Біднов. – С. 303-340;

Гелей С. Василь Кучабський. – С. 341-383;

Матяш І. Василь Дубровський. – С. 384-405;

Ясь О. Борис Крупницький. – С. 405-458;

Тюрменко І. Іван Огієнко (Митрополит Іларіон). – С. 458-507;

Матяш І. Віктор Романовський. – С. 508-525.

410. Історіографічні дослідження в Україні. Вид. в 1968 – 1973 рр. Відновл. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **Д.С. Вирський, С.В. Віднянський, В.М. Даниленко, Я.С. Калакура, М.П. Ковальський, В.Ф. Колесник, І.І. Колесник, С.В. Кульчицький, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, О.В. Ясь**; Упоряд.: **А.П. Калениченко, Н.П. Калениченко.** – К., 2003. – Вип. 13: У 2 ч.: Україна – Польща: Історія і сучасність: 36. наук. пр. і спогадів пам'яті Павла Михайловича Калениченка (1923 – 1983). – К., 2003. – Ч. 1. – 498 с.

Зміст:

Смолій В. Слово про П.М. Калениченка. – С. 3-9;

Литвин В. ХХ століття в українсько-польських відносинах. – С. 14-76;

Ісаєвич Я. До історії взаємин Київської та Гнезненської держав: Червенські гради. – С. 76-90;

Реєнт О. Українсько-польські відносини в ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 90-98;

Стеблій Ф. Українці і поляки Галичини в 30 – 40-х рр. ХІХ ст.: пошуки політичного партнерства. – С. 98-113;

Макар Ю. Україно-польські взаємними на Буковині за часів Австро-Угорщини: роздуми історика. – С. 113-122;

Чорновол І. Тягар прагматизму, або Олександр Барвінський у світлі сучасності. – С. 122-143;

Зашкільняк Л. Польсько-український спір за Галичину на початку ХХ ст.: між історичною свідомістю і реаліями. – С. 144-155;

Литвин М. Український та польський істеблішмент у період „великої війни” і національно-демократичних революцій (1914 – 1918 рр.). – С. 155-174;

Зарецька Т. Польське населення УНР в добу Української Центральної Ради (1917 – 1918 рр.). – С. 174-188;

Рубльова Н. Українська революція і Костьол. – С. 188-215;

Марчук В. Церковно-релігійне життя в Західноукраїнській Народній Республіці (1918 – 1919 рр.). – С. 215-220;

Михайлова О. Український вектор у східній політиці Ю.Пілсудського (кінець 1918 р. – квітень 1920 р.). – С. 221-242;

Павленко М. Міжнародна допомога українським біженцям у Польщі (1921 – 1923 рр.). – С. 243-255;

Піскун В. Українська еміграція у Польщі як визначальний чинник радянсько-польських стосунків (20-ті рр. ХХ ст.). – С. 255-275;

Рубльов О. ШКІЦ до історії загибелі української „полонії”, 1930-ті роки. – С. 275-319;

Крамар Ю. Радикалізація українського суспільно-політичного життя на Волині в 2-й половині 1930-х рр. – С. 319-329;

Адамовський В. Переслідування польського населення України кінця 30-х – початку 40-х рр. ХХ ст. – С. 329-334;

Гунчак Т. Поляки і українці під час Другої світової війни. – С. 335-343;

Ільюшин І. Джерела дослідження збройного протистояння Української Повстанської Армії і Армії Крайової в Західній Україні (1939 – 1945 рр.). – С. 343-359;

Заброварний Б. Депортації українського населення із Закерзоння в 1944 – 1947 роках. – С. 359-374;

Бортнікова А. Становище післявоєнної Польщі (за матеріалами виступу В.Гомулки в ЦК ВКП(б) у травні 1945 р.). – С. 374-385;

Чекаленко Л. Практика і теорія національного порозуміння. – С. 385-395;

Данилюк Ю. Основні етапи реабілітації громадян польської національності, репресованих у 2-й половині 40-х – на початку 50-х років. – С. 395-398;

Миць М. Часописи „Громада” та „Українська громада” – виразники ідей Українського національно-демократичного об’єднання на Волині (20-ті роки ХХ ст.). – С. 399-409;

Войналович О. Польська школа в контексті реалізації програм розвитку національної освіти в Україні у 20-х – 30-х рр. ХХ ст. – С. 409-424;

Шабала Я. Розвиток сільськогосподарської кооперації на Волині у складі Польщі (1921 – 1939 рр.). Кооперативний союз „Гурт”. – С. 425-434;

Панишко Г. Умови функціонування та організація виробництва у поміщицькому маєтку С.Ліпінського на Волині у 20-х – 30-х рр. ХХ ст. – С. 434-441;

Панишко Г., Олешко П. Аграрно-господарські відносини у маєтку Сумовських на Волині у 20-х – 30-х рр. ХХ ст. – С. 441-449;

Пасемко І. Українознавчий аспект топонімії Галичини, Буковини, Волині та Закарпаття – свідчення автохтонності українського етносу. – С. 450-460;

Калениченко А. Кароль Шимановський і Україна: нові погляди, матеріали, перспективи. – С. 461-493.

411. Історіографічні дослідження в Україні. Вид. в 1968 – 1973 рр. Відновл. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій**, (голова редкол.), **Д.С. Вирський**, **С.В. Віднянський**, **В.М. Даниленко**, **Я.С. Калакура**, **М.П. Ковальський**, **В.Ф. Колесник**, **І.І. Колесник**, **С.В. Кульчицький**, **Ю.А. Пінчук**, **О.П. Реєнт**, **О.В. Ясь**; Упоряд.: **А.П. Калениченко**, **Н.П. Калениченко**. – К., 2003. – Вип. 13: У 2 ч.: Україна – Польща: Історія і сучасність: Зб. наук. пр. і спогадів пам'яті Павла Михайловича Калениченка (1923 – 1983). – К., 2003. – Ч. 2. – 330 с.

Колесник В. Волинь – Замость, Люблін, Холм: прикордонні контакти в 2-й половині ХХ ст. – С. 3-17;

Зайцев Ю. Польська антикомуністична опозиція і рух Опору в Україні: від порозуміння до координації дій. – С. 17-33;

Стоєцький С. Незалежна Україна в історії польської політичної думки ХХ століття: ідейно-політичні передумови становлення двосторонніх відносин в сучасну добу. – С. 33-50;

Чекаленко Л. Україна – Польща: нові тенденції взаємин. – С. 51-59;

Клименко О. Демократизація міжнародного співробітництва в діяльності польських неурядових організацій. – С. 59-69;

Антипова О. Репресії проти поляків в УРСР у 1930-х рр. в сучасній історіографії. – С. 69-77;

Лишко В. Наукові зв'язки України та Польщі в 1990-х рр. ХХ ст. – С. 77-89;

Кульчицький С. Українсько-Польська „підручникова” комісія: досвід і підсумки роботи. – С. 90-95;

Колесник В., Кучерепа М. З історії Українсько-Польських наукових взаємин (1994 – 2003). – С. 95-104;

Тронько П. Я пам'ятаю..., друже мій. – С. 114-116;

Клоков В. Учений і журналіст. С. 116-118;

Симоненко Р. Кілька сторінок спогадів. – С. 118-126;

Макар Ю. Людина і вчений. – С. 126-136;

Колесник В. Мій науковий керівник. – С. 136-141;

Швидак О. Безвідмовна людина. – С. 142-143;

Скляренко Є. Учений, журналіст, людина. – С.143-146;
Варварцев М. Справа, що започаткував П.М. Калениченко.
– С. 146-150;

Антонюк С. Мій побратим. – С.150-152;

Чекаленко Л. Про мого вчителя (слово про Павла Михайловича Калениченка). – С. 152-156;

Індутна Н. Людина з великої літери. – С. 156-158;

Герасим'юк В. Незабутній урок людяності. – С. 159-161;

Скалій Р. У затишній оселі. – С. 161-165;

Гнатюк В. Світло великого серця. – С. 165-167;

Корнійчук А. Роки студентські. – С. 168-170;

Борисова Л. Мій друг Павлик. – С. 170-171;

Пасемко І. Павло Калениченко: наші зустрічі, розмови, дискусії. – С. 171-177;

Міхалевська В. Спогади про Павла Калениченка.
– С. 177-180;

Калениченко Н. „Треба робити людям добро”. – С. 181-188;

Калениченко А. Бібліографія опублікованих праць
П.М. Калениченка. – С. 190-235.

412. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (3б. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна, М.І. Панчук, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко: Відп. за вип. Р.Ю. Подкур. – К., 2003. – Вип. 22 / 23. – 291 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Краєзнавчий рух в Україні: здобутки і проблеми. – С. 4-20;

Ченцова Н.В. До історії залюднення Приорілля. – С. 21-31;

Верменич Я.В. Процеси інституціоналізації краєзнавства в Україні 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 31-50;

Пашиніна Т.С. Діяльність комсомольської організації України у вивченні історії рідного краю (60 – 70-ті рр. ХХ ст.). – С. 50-63;

Бесєдіна Н.В. Формування мережі державних музеїв на Полтавщині в 50 – 80-х рр. ХХ ст.: шляхи, форми та методи. – С. 64-80; .

Курінна Т.М. Благодійницька діяльність на Середньому Подніпров'ї наприкінці ХVІІІ – ХІХ ст. – С. 82-91;

Загребельна Н.І. Допомога громадських організацій Південно-Західному фронту в роки Першої світової війни. – С. 92-116;

Рубльов О.С. Від підданих Австрії до громадян України: галицька українська інтелігенція та Українська революція – від рецепції до участі (1917 – 1921 рр.). – С. 117-156;

Гальчак С.Д. Репатріація „східних робітників” союзниками по антигітлерівській коаліції: економічні, організаційні проблеми та політичні дискусії. – С. 156-165;

Андрощук О.В. Політика перейменувань об'єктів адміністративно-територіального поділу в УРСР в 40 – 60-ті рр. ХХ ст.: мета, механізм реалізації, наслідки. – С. 166-187;

Студенников І. Феномен єврорегіонів в контексті методології історико-регіональних досліджень. – С. 187-201;

Бакуменко О.О. Історія земств у регіональних дослідженнях дорадянського періоду. – С. 203-214;

Рудий Г.Я. Періодика доби Центральної Ради як джерело вивчення громадського руху за відродження української мови. – С. 214-225;

Дровозюк С.І. Морально-психологічні аспекти репресій проти українського селянства в 20 – 30-х рр. ХХ ст.: історіографічний аналіз. – С. 225-237;

Юсова Н. Перегляд концепції М.С. Грушевського про етнічну належність та історико-культурну спадщину Київської Русі в 30 – 40-х рр. ХХ ст. – С. 237-264.;

Дмитрук В.І. Події в Чехословаччині 1968 р.: спроба історіографічного аналізу. – С. 264-287;

Петровський В.В. Сучасна західна історіографія про проблему Криму і Чорноморського флоту в 90-ті рр. ХХ ст. – С. 287-302;

Бабенко Л.Л. Радянські спецслужби про українські голодомори 20 – 40-х рр. ХХ ст. – С. 304-317;

Подкур Р.Ю. Співробітництво партійно-радянських органів з ВЧК – ГПУ в ліквідації єврейських політичних організацій у 20-х рр. ХХ ст. – С. 317-343;

Васильєв В.Ю. Формування комуністичного центра влади в Україні (1917 – 1918 рр.). – С. 343-359;

Адамовський В.І. Депортація кримських татар у другій половині 40-х рр. ХХ ст.: причини та наслідки. – С. 360-374;

Місінкевич Л.Л. Реабілітація жертв політичних репресій у першій половині 50-х рр. ХХ ст. – С. 374-389.

413. **Касьянов Г.** До питання про ідеологію Організації українських націоналістів (ОУН). Аналітичний огляд / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2003. – 63 с.

414. **Катаргіна Т.** Збереження культурної спадщини у Великій Британії, США, Канаді. (Історія і сучасність) / Відп. ред. **В.О. Горбик.** – К., 2003. – 186 с.

415. **Ковпак Л.В.** Соціально-побутові умови життя населення України в другій половині ХХ ст. (1945 – 2000 рр.) / Відп. ред. **В.М. Даниленко.** – К., 2003. – 249 с.

416. **Кульчицький С.** Демографічні наслідки голодомору 1933 р. в Україні; **Єфіменко Г.** Всесоюзний перепис 1937 р. в Україні: документи та матеріали. – К., 2003. – 192 с.

417. **Кульчицький С.В.** Економічна історія Центрально-Східної Європи в XVI – ХХ ст. Матеріали до навч. курсу. – К., 2003. – 56 с.

418. **Кульчицький С.В.** Методологія і методика наукового дослідження: Матеріали до нормат. курсу. – К., 2003. – 32 с.

419. **Кульчицький С.** Російська революція 1917 року: Новий погляд. – К., 2003. – 78 с.

420. **Лисенко О., Макаров В.** Бойові дії авіації в роки Великої Вітчизняної війни / Відп. ред. **М.І. Рибак.** – К., 2003. – 174 с.

421. **Лисенко О.Є., Марущенко О.В.** Українсько-польські стосунки періоду Другої світової війни у вітчизняній історіографії:

Бібліогр. покажч. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**. – К., 2003. – 124 с.

422. Матеріали та документи Служби безпеки ОУН(Б) у 1940-х рр. / Відп. ред. **С.В. Кульчицький**; Зібр. й упоряд.: **О.Є. Лисенко, І.К. Патриляк**. – К., 2003. – 251 с.

423. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. [Присвяч. відом. вчен.-іст., д-ру іст. наук, проф., чл.-кор. НАН України Ірині Миколаївні Мельниковій] / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.С. Бур'ян, М.М. Варварцев, Б.М. Гончар, О.Б. Дьомін, Л.О. Зашкільняк, Н.В. Кривець, О.Є. Лисенко, І.М. Мельникова, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань**. – К., 2003. – Вип. 12. – 317 с.

Зміст:

Мельникова І. Національно-визвольний рух українців Закарпаття у 1848 р. – С. 9-37;

Віднянський С., Данилюк Д. Олександр Духнович та його творча спадщина. – С. 37-49;

Задорожний В. Зв'язки Олександра Духновича з Галичиною. – С. 49-55;

Варварцев М. Україна та Італія в економічних і громадсько-політичних взаєминах початку ХХ ст. – С. 56-77;

Кривець Н. Українське консульство в Мюнхені (1919 – 1922 рр.). – С. 77-85;

Бабинець І. Становлення українсько-угорських міждержавних відносин (1991 – 1993 рр.). – С. 85-94;

Гуцало С. Україна і арабський Схід: від перших контактів до розвитку взаємин в умовах незалежності. – С. 94-109;

Горенко О. Демократичний реалізм як українська рецепція „філософського евростандарту”. – С. 109-137;

Подаляк Н. Бертрам Вулфлам: кар'єра і доля німецького дипломата XIV ст. – С. 138-148;

Дьомін О. Секуляризація зовнішньої політики Англії: від Марії Тюдор до Джеймса I Стюарта. – С. 149-166;

Бур'ян М. Єгипетська проблема і боротьба у правлячих колах Великобританії після Першої світової війни. – С. 167-186;

Курнишова Ю. США і початок Берлінської кризи (ультиматум М.С. Хрущова 1958 р. та його вплив на американсько-радянські відносини). – С. 186-194;

Гончар Б., Гончар Ю. Трансатлантичні відносини перед викликом міжнародного тероризму. – С. 195-206;

Газін В. Веймарське суспільство напередодні 30 січня 1933 р. – С. 207-217;

Монолатій І. Німецьке населення Галичини і гуманітарна акція національно-культурних організацій Веймарської Республіки (1918 – 1920 рр.). – С. 218-233;

Юдін Я. Косово і Метохія: до історії протистояння. – С. 233-247;

Приходько В. Наслідки партійно-політичної структуризації в Словаччині (перша половина 90-х рр. ХХ ст.). – С. 247-255;

Герасимчук Т. Країни Центрально-Східної Європи на шляху до Європейського Союзу: міжнародно-правові питання. – С. 256-273;

Черевко О. Тетчеризм в оцінці зарубіжної історіографії. – С. 274-284;

Мартинов А. Об'єднана Німеччина у дзеркалі німецької історіографії. (1990 – 2002 рр.). – С. 285-301;

Сергієнко Т., Сюсько І. Сучасні українсько-словацькі відносини: історіографія та методологія дослідження. – С. 301-314.

424. На скрижальях історії: 3 історій взаємозв'язків урядових структур і громадських кіл України з українсько-канадською громадою в другій половині 1940 – 1980-ті роки / Редкол.: П.Тронько (голова), Ю.Москаль (співголова), Г.Боряк, О.Гавура, Л.Колотілова, Ю.Кулінич, І.Курас, С.Лазебник, В.Лозицький, В.Маковецький, Л.Москаль, О.Най, І.Овчаренко, Б.Олійник, О.Реєнт, В.Смолій, Л.Яковенко; Наук. ред. О.Реєнт; Упоряд.: О.Бажан, Ю.Данилюк, П.Тронько. – К., 2003. – 862 с. – (3б. док. і матеріалів. – Кн. 1 із сер. „Україна-Канада: історія та сучасність”).

Зміст:

Тронько П.Т. Наша сила в єднанні. – С. 5-34;

Най О., Москаль Ю., Маковецький В. Ретроспектива за століття. Українська громада в Канаді. Розбудова зв'язків з Україною. – С. 35-134.

425. Нізова Л.В. Промислова кооперація Радянської України в добу НЕПу / Наук. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2003. – 214 с.

426. Політика коренізації в Радянській Україні (1920 – 1930-ті рр.): Наук.-допом. бібліогр. покажч. / Відп. ред. **В.М. Даниленко;** Упоряд. та авт. вступ. ст.: **П.М. Бондарчук, В.М. Даниленко, Г.Г. Єфіменко.** – К., 2003. – 219 с.

427. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голов. ред.), **В.Й. Борисенко, В.М. Волковинський, О.В. Добржанський, Г.Д. Казмирчук, В.П. Коцур, О.О. Крижанівська, О.М. Лебеденко, А.Д. Удод.** – К., 2003. – Вип. 5. – 210 с.

Зміст:

Молчанов В.Б. Огляд джерельної бази та історіографії проблеми життєвого рівня міського населення Правобережної України. В кінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 5-16;

Скрипник А.Ю. Державні установи Подільської губернії у ХІХ – на початку ХХ ст.: історіографія проблеми. – С. 17-24;

Усенко П.Г. Маріупольщина середини ХІХ ст. у висвітленні г. Калері. – С. 25-30;

Довжук І.В. До питання про діяльність Донецько-Юр'ївського металургійного заводу наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 31-35;

Орлик В.М. Поземельна податок і проблеми реформування податкової системи Російської імперії в ХІХ ст. – С. 36-41;

Присяжнюк Ю.П. Сервітутне право у „картині світу” пересічного українського селянина (на матеріалах Правобережної України початку ХХ ст.). – С. 42-48;

Студінський В.А. Акціонерні товариства у целюлозно-паперовій промисловості України другої половини ХІХ – початку ХХ ст. – С. 49-53;

Волковинський В.М. „Чорна сотня” та її „хрещені батьки” в Україні на початку ХХ ст. – С. 54-65;

Машкін О.М. Демократичний терор на східному Подніпров'ї та в Криму у лютому – березні 1917 р. – С. 66-81;

Осташко Т.С. Меморіал В'ячеслава Липинського до Українського Інформаційного Комітету. – С. 82-92;

Павко А.І. Політичні партії й організації у Східній Галичині та Наддніпрянщині наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.: повчальний досвід історії. – С. 93-99;

Шип Н.А. Джерела з історії вищої духовної освіти в Україні (ХІХ – початок ХХ ст.). – С. 100-104;

Хмельовський П.М. Ідея рідної школи в національному русі західних українців у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 105-111;

Добржанський О.В. Російські консульства на західно-українських землях та українці Галичини і Буковини у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 112-122;

Стецюк А.В. Національно-визвольна боротьба слов'янських народів Турецької імперії і східна політика європейських держав на сторінках буковинської сатиричної газети „Лопата” 1876 р. – С. 123-127;

Прищепа О.П. Правові та економічні аспекти розвитку приватновласницьких міст Волині у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 128-131;

Гузенко Ю.І. Благодійні товариства Миколаївщини наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 132-141;

Зайцева З.І. Вчені архівні комісії – складова частина української науки кінця ХІХ – початку ХХ ст. – С. 142-153;

Майстренко О.А. Стан доземської системи охорони народного здоров'я в Російській імперії 1857 – 1863 рр. – С. 154-158;

Степаненко Г.В. З історії православних духовних семінарій Півдня України (ХІХ – початок ХХ ст.). – С. 159-168;

Церенюк О.М. Роль комітетів Товариства піклувального про тюрми у розвитку пенітенціарної системи Наддніпрянської України ХІХ ст. – С. 169-183;

Дмитрієнко М.Ф. „Бутырский вестник” як історичне джерело. – С. 184-192;

Машкін О.М. Матеріали фонду Малоросійського губернського правління ЦДІАК як джерело з історії економічної діяльності іноземців в Україні наприкінці XVIII – на початку XIX ст. – С. 193-203;

Фареній І.А. З історії діяльності „Артільного батька” Миколи Левитського у період становлення кооперативного руху (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 204-208.

428. Проблеми історії України XIX – початку XX ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голов. ред.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казмирчук**, **В.П. Коцур**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **О.А. Удод**, **В.С. Шандра**. – К., 2003. – Вип. 6. – 445 с.

Зміст:

Смолій В.А. Привітання до учасників „круглого столу”. – С. 6;

Реєнт О.П. Історичні події в Україні XIX – початку XX ст.: сучасний дослідницький інтерес. – С. 7-12;

Бикова Т.Б. Політичне та соціально-економічне становище в Криму (від середини XVIII ст. до 1917 р.). – С. 13-40;

Буравченко Р.В. Технічне забезпечення цукрової промисловості України у XIX ст. – С. 41-48;

Донік О.М. Соціокультурний вимір підприємництва в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. – С. 49-55;

Кривошея І.І. Демагнатеризація уманських маєтків магнатів Потоцьких (кінець XVIII – перша третина XIX ст.). – С. 56-69;

Орлик В.М. Митна політика Російської імперії та організація митного контролю в українських губерніях у дореформений період (1795 – 1861 рр.). – С. 70-77;

Фареній І.А. Морально-психологічні аспекти взаємовідносин кооперованих селян та сільських підприємців (початок XX ст.). – С. 78-84;

Щербініна О.В. Регіональна представницька організація – з’їзд гірничопромисловців Півдня Росії. – С. 85-91;

Крижанівська О.О. Публіцистична та політична діяльність масонів України на початку XX ст. – С. 92-104;

Дмитрієнко М.Ф. Адміністративно–територіальний устрій українських земель: історія, проекти, реальність (XIX – початок XX ст.). – С. 105-124;

Любченко В.Б. Москвофільський фактор в політиці Російської імперії напередодні та на початку Першої світової війни. – С. 125-142;

Машкін О.М. Військовослужбовці іноземного походження на захисті інтересів Російської імперії у Східній війні 1853 – 1856 рр. – С. 143-150;

Наумов С.О. Стан місцевих організацій РУП – УСДРП у 1905 – 1907 рр. (на матеріалах Лівобережної України). – С. 151-170;

Ткаченко В. Комунітарні ідеї в українському суспільному русі 30-х – початку 80-х рр. XIX ст. – С. 171-179;

Чорновол І.П. О.Барвінський та І.Франко в контексті політики „нової ери”. – С. 180-192;

Шандра В.С. Проблеми управління Правобережною Україною: Київське генерал-губернаторство за О.М. Дондукова-Корсакова (у 1869 – 1878 рр.). – С. 193-213;

Янишин Б.М. Політичне товариство „Народна рада”: організаційні заходи та політична програма (1885 – 1888 рр.). – С. 214-225;

Пашук В. Зародження українського та польського просвітніх рухів. Порівняльний аналіз. – С. 226-244;

Вільшанська О.Л. Зміни в громадському побуті населення Києва на початку Першої світової війни. – С. 245-254;

Загребельна Н.І. Провідні гуманітарні громадські організації в Україні у період Першої світової війни: створення, структура, соціальна база, джерела фінансування. – С. 255-269;

Зайцева З.І. Наукові комісії НТШ: статус та напрями діяльності до початку Першої світової війни (1896 – 1914 рр.). – С. 270-279;

Курінна Т.М. Благодійницька діяльність на Черкащині в I період Першої світової війни. – С. 280-291;

Лебеденко О.М. Розвиток освіти в Подунав’ї у XIX – на початку XX ст. – С. 292-296;

Нестерцова С.М. Благодійність у Донбасі та її роль у суспільно-культурному житті на межі ХІХ – ХХ ст. – С. 297-302;

Смольницька М.К. Просвітницька діяльність колеґії Павла Галагана в кінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 303-318;

Стародуб А.В. Видання українського перекладу Євангелія (1905 – 1912) (за матеріалами архіву Московської синодальної друкарні). – С. 319-344;

Шип Н.А. Про зв'язок українського національного й соціального рухів у другій половині ХІХ ст. – С. 345-366;

Завальнюк О.М. М.М. Хведорів (Федоров) – проректор, в.о. ректора Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919 – 1920 рр.). – С. 367-375;

Овсієнко О.Ф., Сарнацький О.П. Микола Міхновський: деякі штрихи правничої діяльності у роки столипінської реакції. – С. 376-382;

Малашевич А. Боротьба за „руське первородство” (з історії наукової дискусії „южан” і „северян” у висвітленні часопису „Вестник Европы”). – С. 383-394;

Міщук А. Юліан Целевич про політику австрійського імператора Йосифа ІІ у Галичині. – С. 395-405;

Хоменко Т.О., Якименко М.А. Історіографічне дослідження діяльності земств Наддніпрянської України у сфері модернізації сільськогосподарського виробництва періоду другої половини ХІХ – початку ХХ ст. – С. 406-411;

Дзира І.Я. Вплив „Літопису Малоросії” Жана-Бенуа Шерера в „Історії русів”. – С. 412-425;

Маркітан Л.П. Східна (Кримська) війна 1853 – 1856 рр. у фотодокументах. – С. 426-441.

429. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: **С.Кульчицький** (відп. ред.), **О.Веселова, В.Даниленко, І.Колесник, В.Марочко, О.Удод** – К., 2003. – Вип. 7: Спеціальний. – 483 с.

Зміст:

Кучма Л. Привітання учасникам конференції. – С. 3;

Жулинський М. Шановне товариство! – С. 4-6;

Кульчицький С. Демографічні наслідки голоду-геноциду 1933 р. в Україні. – С. 7-19;

Дзюба І. Духовні спустошення і трансформації в українському суспільстві ХХ ст. – С. 20-23;

Білокінь С. Комуністичне насильство з погляду адміністрації СРСР. – С. 24-29;

Лук'яненко Л. „Нюрнберг-2“. – С. 30-58;

Ганжа О. До питання створення та діяльності селянських спілок в Україні на початку 20-х років ХХ ст. – С. 59-65;

Мовчан О. Терор голодом в Україні в 1921 – 1923 рр. – С. 66-78;

Бикова Т. Репресії більшовиків у Криму (1920 – 1921 рр.). – С. 79-86;

Нізова Л. Знищення кустарно-ремісної промисловості в Україні. – С. 87-93;

Нікольський В. Кадри органів держбезпеки України та їх підрозділів на Донеччині на початку 1920-х років. – С. 94-107;

Шейко В. Трагедія української інтелігенції під час голодомору 1921 – 1922 років. – С. 108-119;

Котляр Ю. Канібалізм під час голоду 1921 – 1923 рр.: історико-психологічний аналіз. – С. 120-123;

Дорошко М. Партиїні чистки як засіб ліквідації опозиції в КП(б)У в 20 – 30-ті роки ХХ ст. – С. 124-132;

Шитюк М., Шкварець В. Каральні заходи проти представників національних меншин у південних областях України в 20 – 30-х роках ХХ ст. – С. 133-143;

Дудка Л. Підготовка антирелігійних кадрів в системі безвірницького руху в Україні у 20 – 30-х роках ХХ ст. – С. 144-153;

Шкварець В., Шитюк М. Терор проти громадян польського походження на півдні України у 20 – 30-ті роки ХХ ст. – С. 154-161;

Паліюк В. Специфіка розгляду судами справ у період тоталітаризму (20 – 50-ті роки ХХ ст.). – С. 162-169;

Рубльов О. Викриття „агентури польського фашизму” в УСРР: „Справа „Польської Військової Організації” 1933 – 1934 рр.: мета, механізм фабрикації, наслідки. – С. 170-189;

Прилуцький В. Репресивні заходи проти молоді в УСРР у період формування тоталітарного ладу (1920 – 1936 рр.). – С. 190-197;

Удод О. Деформація національно-історичної пам'яті українського народу: 1920 – 1930-ті рр. – С. 198-204;

Демченко Т. Член Центральної Ради – Гаврило Одинець. (Штрихи до політичного портрету). – С. 205-210;

Мейс Дж. Україна як постгеноцидна держава, або як успадковані від СРСР структури блокують будь-які реальні реформи. – С. 211-226;

Кузьменко М. Висвітлення масових репресій проти науково-педагогічних кадрів в Україні періоду сталінщини: історіографічний аналіз сучасної української літератури. – С. 227-233;

Капустян Г. Передвісники голоду початку 30-х років ХХ ст. в Україні. – С. 234-243;

Пиріг Р. Історичні джерела вивчення людських втрат в Україні під час голодомору 1932 – 1933 рр. – С. 244-249;

Дровозюк С. Висвітлення духовних аспектів геноциду 1932 – 1933 рр. в українській історіографії. – С. 250-257;

Репешко П. Планування як ознака штучності створення умов для голодомору в 1932 – 1933 роках. – С. 258-263;

Михненко А. Голод 1932 – 1933 років у Донецькій області УСРР. – С. 264-271;

Марочко В. Голод-геноцид 1932 – 1933 років в Україні. – С. 272-275;

Єфіменко Г. Роль націонал-комуністів у голодоморі 1932 – 1933 рр. – С. 276-284;

Гриневич Л. Червона армія і українське суспільство під час кампанії ліквідації куркульства як класу (зима-весна 1930 р.): історичний аналіз соціальної психології та поведінки. – С. 285-298;

Яшук П. Расистсько-геноцидна українофобія. – С. 299-314;

Магрицька І. Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні: свідчення з території Луганської області. – С. 315-321;

Соболь П. Політичний терор проти провідників українізації на Миколаївщині: 1937 – 1938 роки. – С. 322-328;

Шуйський І. Використання радянськими репресивними органами методів морального та фізичного впливу на громадян у процесі розслідування політичних справ у 30-ті роки ХХ ст. – С. 329-336;

Гон М. Формування антиєврейських настроїв у Західній Україні: польський фактор (1935 – 1939 рр.). – С. 337-345;

Коць М. Про поминання церквою жертв советських голодоморів в Україні. (Листи до Папи Івана Павла II у 1983 – 2000 рр.). – С. 346-350;

Бойчук В. Французький переклад „Книги-Меморіалу” Лідії Коваленко і Володимира Маняка. (До історії видання). – С. 351-352;

Бур’ян Л., Рікун І. Робота над покажчиком „Голодомор в Україні 1932 – 1933 рр.”: труднощі й здобутки. – С. 353-355;

Винниченко І. До питання про етнічний склад осіб, примусово виселених з України в 1930 – 1940-х роках. – С. 356-360;

Марусик Т. Репресивні заходи сталінського керівництва щодо студентства вузів Західного регіону України (друга половина 40-х – початок 50-х років ХХ ст.). – С. 361-366 ;

Гриневич В. Державний терор як засіб легітимізації радянської влади в Західній Україні (1939 – 1941 рр.). – С. 367-383;

Веселова О. Геноцид голодомором 1946 – 1947 років в Україні. – С. 384-405;

Даниленко В. Українська інтелігенція як об’єкт репресивної політики сталінського режиму в повоєнний період (1946 – 1953 рр.). – С. 406-420;

Веденсєв Д. Внутрішній терор в УПА та підпіллі Організації українських націоналістів в 1944 – 1950 рр. – С. 421-429;

Калініченко В. До питання про хронологічні рамки повоєнного голоду в Україні. – С. 430-435;

Нікілев О. Кадрова політика тоталітарної держави в українському селі як прояв інтелектуального геноциду (середина 40-х – перша половина 50-х років ХХ ст.). – С. 436-441;

Киридон П. Реформування партійно-державного апарату в Українській РСР як один із перших заходів десталінізації (середина 1953 – 1955 рр.). – С. 442-449;

Романюк І. Репресивна політика держави стосовно селянства на початку 1950-х років. – С. 450-453;

Бажан О. Переслідування інакодумства в Українській РСР в другій половині 1960-х років. – С. 454-464;

Лапчинська Н. Закон України „Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні” – не декларація, а питання державної політики. – С. 465-470;

Костишева С. Новітня компартійна преса України про трагічні сторінки радянського минулого. – С. 471-477.

430. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: **С.Кульчицький** (відп. ред.), **О.Веселова**, **В.Даниленко**, **І.Колесник**, **В.Марочко**, **О.Удод** – К., 2003. – Вип. 8. – 489 с.

Зміст:

Мішина І., Жарова Л. Загальносвітовий модернізаційний контекст вітчизняної історії. – С. 3-29;

Савенок Л. Методологічні аспекти історичного аналізу долі української наукової інтелігенції на зламі XIX – XX століть. – С. 30-35;

Євсєєва Т. Соціальна доктрина православної Церкви на початку XX ст. – С. 35-42;

Марочко В. Модернізація українського суспільства перехідного періоду 1920 – 30-х років: історико-теоретичний аспект. – С. 43-51;

Головко В. Поняття „модернізація” як засіб історичного пізнання. – С. 51-60;

Морозов А., Корновенко С. Державна хлібозаготівельна кампанія в Україні в 1924 – 1929 роках. – С. 60-76 ;

Ганжа О. Про використання терміну „модернізація” стосовно радянської аграрної історії 20 – 30-х років XX ст. – С. 76-83;

Єфіменко Г. Взаємовідносини влади та суспільства в радянській Україні 1920 – 1930-х років: до проблеми методології історичних досліджень. – С. 83-100;

Верменич Я. Історична складова регіональної науки: методологічний аспект. – С. 100-109;

Водотика С. Національно-державницька течія в українській історіографії 1920-х років. – С. 109-118;

Котляр Ю. „Республіка” селян на півдні України: боротьба після розгрому (1919 р.). – С. 118-125;

Дудка Л. Організаційне становлення спілки безвірників України в 20-х роках ХХ ст. – С. 125-135;

Бикова Т. Радянізація Криму (кінець 1920 – 1921 рр.). – С. 135-152;

Дорошко М. Компартійно-державна номенклатура в Україні у 1920-х роках: механізм формування, кількісний та якісний склад. – С. 152-160;

Рубльов О. Советські пенсії західноукраїнським інтелектуалам, 1920-ті – початок 1930-х рр.: *Timeo danaos..?* – С. 161-176;

Нізова Л. Спроби конструкторів радянської модернізації змінити соціально-економічну природу дрібних власників. – С. 176-183;

Мовчан О. Участь професійних спілок УСРР у боротьбі з бюрократизмом (1920 – 1929 рр.). – С. 183-197;

Соболь П. Українізація шкільництва Миколаївщини: 20-ті роки ХХ ст. – С. 198-201;

Шаповал Ю. ГПУ-НКВД в Україні у 20 – 40-ві роки ХХ ст.: роль, місце, шляхи подальшого дослідження. – С. 201-216;

Лясковська С. Статистичні матеріали ДПУ УСРР про діяльність спецслужби в сфері економіки (20 – 30-ті роки ХХ ст.). – С. 216-240;

Кульчицький С. Володимир Винниченко: життя в еміграції (1920 – 1934 рр.). – С. 240-265;

Шитюк М., Шкварець В. Комуністичний терор проти інтелігенції півдня України у 20 – 30-х роках ХХ ст. – С. 265-285;

Дробот І. Державницька діяльність Українського національно-демократичного об'єднання (20 – 30-ті роки ХХ ст.). – С. 286-297;

Юркова О. До питання про завдання школи у так званий „реконструктивний період”. – С. 297-303;

Гриневич Л. До питання про характер модернізаційних процесів у радянських збройних силах 30-х років ХХ ст. – С. 303-311;

Удод О. Житло і побут в структурі повсякденного життя українців (30-ті роки ХХ ст.). – С. 311-321;

Гон М. Українська народна партія В.Оскілка: пошуки союзника. – С. 321-330;

Прилуцький В. Комсомол – головний провідник більшовицького впливу на молодь України у 20 – 30-ті роки ХХ ст. – С. 331-355;

Гриневич В. Сталінська модифікація ідеології радянського патріотизму наприкінці 30-х – на початку 40-х років ХХ ст. – С. 356-369;

Веселова О. Побратимство: допомога населення західних областей голодуючим східних регіонів України в 1946 – 1947 рр. – С. 369-383;

Веденєєв Д. До питання про тактику дій підпілля ОУН (II половина 1940-х – початок 1950-х років). – С. 384-391;

Даниленко В. Боротьба сталінського режиму з „єврейським націоналізмом” в радянській Україні у повоєнний період (1946 – 1953 рр.). – С. 392-411;

Романюк І. Втілення ідеї агроміст в українському селі в кінці 40-х – середині 50-х років ХХ ст. – С. 411-418;

Нікілєв О. Антропогенне забезпечення організаційно-структурних трансформацій у сільському господарстві першої половини 50-х – середини 80-х років ХХ ст.: шляхи, форми, результати. – С. 418-434;

Бажан О. Процес десталінізації та зміни в діяльності карально-репресивних органів в Україні (50 – 60-ті роки ХХ ст.). – С. 435-444;

Нікольський В. Історичні аспекти юридичних підвалин політичних репресій 1941 – 1980-х років в Україні. – С. 444-451;

Костилева С. Тема голоду 1932 – 1933 рр. у дзеркалі газети „Літературна Україна” доби Горбачовської гласності. – 452-458;

Вовк С. Українсько-російське прикордонне співробітництво: основні напрямки (90-ті роки ХХ – початок ХХІ століть). – С. 458-464;

Мейс Дж. Спадщина голодомору: Україна як постгеноцидне суспільство. – С. 465-468;

Янишин Б. Галицькі народовці 70 – 80-х років ХІХ ст.: соціальна характеристика. – С. 468-485.

431. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: **С.Кульчицький** (відп. ред.), **О.Веселова, О.Ганжа, Л.Гриневич, В.Даниленко, В.Марочко, О.Удод** – К., 2003. – Вип. 9. – 450 с.

Зміст:

Кульчицький С. Володимир Винниченко: перші етапи життєвого шляху. – С. 3-37;

Євсєєва Т. Вище церковне управління і українська держава 1917 – 1918 рр.: конфлікт „націоналізмів” у православному полі. – С. 37-82;

Котляр Н. Протиріччя становлення системи вищої освіти у Криму: приклад Таврійського університету (1918 – 1925). – С. 82-94;

Бикова Т. Крим у геополітичних планах партії більшовиків (1917 – 1921 рр.). – С. 94-134;

Гриневич Л. Державні гімни як символи політичної влади і боротьби в Україні (перша половина ХХ ст.). – С. 135-145;

Мовчан О. Участь профспілок УСРР в управлінні підприємствами та раціоналізації виробництва в роки нової економічної політики. – С. 146-196;

Нізова Л. Податкова політика як важіль у перетворенні дрібного власника у найманого робітника. – С. 196-213;

Ганжа О. Спроби політичного об’єднання селянства України в роки НЕПу. – С. 214-227;

Бем Н. Ставлення українського селянства до ліквідації куркульства як класу та суцільної колективізації сільського господарства (1930 – 1931 рр.). – С. 227-242;

Котляр Н. Політика коренізації в Криму в 20 – 30-ті рр. ХХ ст. – С. 243-251;

Єфіменко Г. Національно-культурна політика як один з основних засобів модернізації радянського суспільства у 1920 – 1930-ті роки. – С. 251-278;

Даниленко О. Роль українського громадського комітету в соціальній адаптації емігрантів. – С. 278-295;

Гриневич В. Про історію творення та політико-ідеологічне звучання державних гімнів СРСР та УРСР. – С. 295-312;

Лавер О. Про людські втрати в україно-польському етнічному конфлікті в роки другої світової війни. – С. 313-320;

Романюк І. Радгоспи України в соціально-економічній системі держави (кінець 50-х – 60-ті роки ХХ ст.). – С. 320-331;

Костишева С. До питання про природу трансформаційних процесів у системі друкованих ЗМІ України другої половини 80-х – першої половини 90-х рр. ХХ ст. – С. 332-352;

Зарецька Т. Документи української історії в фондах польського центрального військового архіву. – С. 352-360;

Дровозюк С. Соціально-психологічний портрет сільського „активіста” 20 – 30-х рр. в українській історіографії. – С. 360-372;

Юсова Н. Зміна акцентів в українській радянській медієвістиці на проблему приєднання України до Росії (кінця 30-х – першої половини 40-х рр. ХХ ст.). – С. 372-396;

Шолох Я. Становлення та періодизація зарубіжної історіографії проблеми ОУН-УПА. – С. 396-409;

Головко В. „Модернізація” як метанарратив української історії. – С. 410-427;

Удод О. Сучасні українські підручники з історії в оцінці польських та німецьких істориків. – С. 427-435;

Веселова О. Українська Голгофа у першому в Україні бібліографічному виданні. – С. 435-443;

Рябцев В. Рец. на кн.: Костишева С.О. Друковані засоби масової комунікації України, 1986 – 2000: Історія становлення, тенденції розвитку. – К., 2001. – 316 с. – С. 443-447.

432. **Ресент О.П.** Україна в імперську добу (XIX – початок ХХ ст.). – К., 2003. – 340 с.

433. Ruthenica / Наук. ред. **В.Ричка, О.Толочко.** – К., 2003.
– Т. 2. – 206 с.

Зміст:

Шевченко І. Апостол слов'ян Константин-Кирило як „бібліотекар”, або до якої міри візантійцем був автор Життя Константина? – С. 7-14;

Androshchuk F. The „Ljudota Sword?” (An Episode of Contacts Between Britain and Scandinavia in the Late Viking Age). – С. 15-25;

Зоценко В. Скандинавские древности и топография Киева „дружинного периода”. – С. 26-52;

Цукерман К. Про дату навернення хозар до іудаїзму і хронологію князювання Олега та Ігоря. Дослідження анонімного хозарського листа з Каїрської генізи. – С. 53-84;

Чекова И. Эпос, мифы и мифологемы в древнейшем летописании Киевской Руси. – С. 85-92;

Ричка В. Витоки державності на Русі очима русі. – С. 93-107;

Вилкул Т. Даты рождения княжичей: старшие и младшие Ярославичи. – С. 108-114;

Толочко П. Сказание о начале Печерского монастыря и его автор. – С. 115-125;

Литвина А., Успенский Ф. К стратегии именования у Рюриковичей XII в.(наречение племянника по живому дяде). – С. 125-153;

Gippius A. Millennialism and the Jubilee Tradition in Early Rus' History and Historiography. – С. 154-171;

Гимон Т. К типологии жанров древнерусского историописания XI – XIV вв. – С. 172-180;

Комар О. Математичні статті „Правди Руської” та способи рахунку в Давній Русі. – С. 181-194;

Толочко А. Принимал ли Роман Мстиславич посольство папы Иннокентия III в 1204 г.? – С. 195-204;

Щавелев С. Лист до редакції. – С. 205.

434. Сарбеївські читання: Тези виступів Всеукр. „круглого столу” / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голова редкол.), **В.Й. Борисенко,**

В.М. Волковинський, О.В. Добржанський, Г.Д. Казмирчук, В.П. Коцур, О.М. Лебеденко, Г.В. Степаненко, А.Д. Удод; Відп за вип. **В.В. Галагенко.** – К., 2003. – 126 с.

Зміст:

Смолій В. Привітання до учасників „круглого столу”. – С. 3-5;

Ресніт О.П. Історичні події в Україні XIX – початку XX ст.: сучасний дослідницький інтерес. – С. 5-13;

Колесник І.І. В.Г. Сарбей: портрет історика в інтер'єрі XIX ст. – С. 14-18;

Морозов А.Г. Віталій Григорович Сарбей – вчений і педагог. – С. 19-21;

Удод О.А. Професор В.Г. Сарбей (1928 – 1999): українська історична наука 1990-х рр. на шляхах методологічної перебудови. – С. 22-24;

Пінчук Ю.А. На шляху до свободи творчості. З нагоди 75-річчя від дня народження В.Г. Сарбея. – С. 25-27;

Заремба С.З. Грані діяльності В.Г. Сарбея. – С. 27-32;

Лисенко О.В. В.Г. Сарбей – послідовник і пропагандист творчої спадщини М.Аркаса. – С. 33-34;

Андрєєв В.М. Біоісторіографічний підхід у науковій спадщині В.Г. Сарбея. – С. 35-38;

Головко В.В. Участь В.Г. Сарбея в методологічних дискусіях початку 1990-х рр. – С. 38-42;

Шевченко А.Ю. Український радянський історик М.Н. Петровський в оцінці В.Г. Сарбея. – С. 42-46;

Шандра В.С. „Українське питання” в політиці київського генерал-губернатора О.М. Дондукова-Корсакова (в 1869 – 1878 рр.). – С. 47-51;

Швидько Г.К. Михайло Комаров і катеринославська „Просвіта” (1905 – 1913 рр.). – С. 51-52;

Шип Н.А. Про зв'язок українського національного і соціал-демократичного рухів у другій половині XIX ст. – С. 52-55;

Попик В.І. Національне відродження і проблеми міжетнічної інтеграції українського суспільства. – С. 56-58;

Рубльов О.С. Військовополонені галичани у таборах Російської імперії (1914 – 1917 рр.). – С. 58-60;

Щербініна О.В. Регіональна представницька організація – з'їзд гірничопромисловців Півдня Росії. – С. 61-62;

Стародуб А.С. До питання про вплив дискусії щодо доцільності видання Українського перекладу Святого Письма на генезу Валуєвського циркуляру 1863 року. – С. 63-65;

Крижанівська О.О. Роль масонів у розвитку преси та журналістики України початку ХХ ст. – С. 66-68;

Нестерцова С.М. Благодійність у Донбасі та її роль у суспільно-культурному житті на межі ХІХ – ХХ ст. – С. 69-71;

Машкін О.М. Вихідці з країн Європи в лавах Російської Імператорської армії на Причорноморському та Північному театрах Східної війни 1853 – 1856 рр. – С. 71-74;

Петренко Є.Д. Українське козацтво у війнах Російської Імперії (кінець ХVІІІ – початок ХХ ст.). – С. 74-78;

Донік О.М. Соціокультурний вимір підприємництва в Україні у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 79-82;

Степаненко В.М., Степаненко Г.В. Освітня діяльність Києво-Софійського кафедрального протоієрея Петра Гавриловича Лебединцева (друга половина ХІХ ст.). – С. 82-89;

Любченко В.Б. Громадська ініціатива у боротьбі з „мазепинством” та циркуляри департаменту поліції 1911 та 1914 рр. як відгук на неї. – С. 89-91;

Янишин Б.М. Соціальний портрет народовського проводу Галичини 70 – 80-х років ХІХ ст. у контексті розвитку українського національного відродження. – С. 91-93;

Вільшанська О.Л. Характерні риси в побуті міського населення України кінця ХІХ початку ХХ ст. – С. 93-95;

Церенюк О.М. Законодавчі ініціативи малоросійського генерал-губернатора О.Б. Куракіна в галузі реформування тюремної системи. – С. 95-98;

Ніколаєва Т.М. Європейський вибір української культури в кінці ХІХ на початку ХХ ст. – С. 98-99;

Віднянський С.В. Історіографічна традиція та сучасний стан вивчення міжвоєнного періоду в історії Закарпаття. – С. 100-110;

Волко́винський В.М. М.С. Грушевський про участь народників-українців у вбивстві Олександра II. – С. 110-112;

Таран Л.В. Про найновіші тенденції французької історіографії. – С. 112-116;

Дзира І.Я. Вплив „Літопису Малоросії” Жана-Бенуа Шерера на „Історію русів”. – С. 116-118;

Хоменко Т.О., Якименко М.А. Земства України і їх внесок у модернізацію сільського господарства. (Історіографія періоду другої половини ХІХ – початку ХХ століття). – С. 119-121.

435. Соціум: Альманах соціальної історії / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.), **В.Горобець** (відп. ред.), **С.Леп’явко**, **В.Ричка**, **П.Сас**, **Н.Старченко**. – К., 2003. – Вип. 2. – 238 с.

Зміст:

Горобець В. Від редакційної колегії. – С. 7-8;

Гмітерек Г. Молодь з українських земель в Замоїській академії в ХVІ – ХVІІ ст. – С. 11-21;

Білоус Н. Київський магістрат ХVІ – першої половини ХVІІ ст.: організація та структура влади. – С. 23-39;

Mazur K. Nieznana petycja szlachty wolynskiej do krola w dobie sejmu lubelskiego 1569 r. – С. 41-56;

Довбищенко М. Реалії та міфи релігійного протистояння на Волині в кінці ХVІ – першій половині ХVІІ ст. – С. 57-82;

Janas E. Elita szlachecka ziemi halickiej w drugiej polowie ХVІІ wieku (1648 – 1696). Proba charakterystyki. – С. 83-88;

Капраль М. Антиєврейські заворушення та погроми у Львові ХVІІ – ХVІІІ ст. – С. 89-100;

Сокирко О. Козацьке військо під прицілом модернізації. – С. 101-116;

Волошин Ю. Населення домогосподарств „государевых описных малороссийских раскольничьих слобод”. (За матеріалами „Генерального опису Лівобережної України 1767 – 1769 рр.”). – С. 117-134;

Гримич М. Соціоантропологічні чинники успадкування власності в традиційному українському суспільстві. – С. 135-146;

Горобець В. „– Хочу (...) поняти б за себя московскаго народу вдову...” (Жінки в політичній біографії Івана Брюховецького). – С. 149-164;

Корзо М. Контроль за соблюдением норм сексуальной морали в польской деревне XVII – XVIII вв. – С. 165-184;

Диса К. У царині кліток: роль щоденного спілкування і репутації в українських судах про чари XVIII ст. – С. 185-196;

Буряк Л. Повсякденне життя козацької еліти Лівобережної України XVIII ст. крізь призму матеріального світу. – С. 197-206;

Писаренко Ю. Архаїчні витоки образу „народного героя”. – С. 209-222;

Григор’єва Т. Рец. на кн.: Адам и Ева. Альманах гендерной истории / Под ред. Л.И. Репиной. – М.: ИВИ РАН, 2001. – Вып. 1, 2. – С. 225-228;

Головко А. Українсько-німецький семінар „Соціальна історія в Україні та Німеччині у XX ст.” – С. 229-232.

436. Соціум: Альманах соціальної історії / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.), **В.Горобець** (відп. ред.), **І.Колесник**, **С.Леп’явко**, **В.Ричка**, **П.Сас**, **Н.Старченко**. – К., 2003. – Вип. 3. – 291 с.

Зміст:

Горобець В. Від редакційної колегії. – С. 7-8;

Одрін О. Лихварі та трапедзити в Ольвії та Херсонесі доримського часу. – С. 11-20;

Опарина Т. Украинские казаки в России: единоверцы или иноверцы? (Микита Маркушевский против Леонтия Плещеева). – С. 21-44;

Klaczewski W. Kacztelanowie nalicy w XVII wieku. – С. 45-48;

Кіку В. Магнати – боржники львівських єзуїтів (1693 – 1721). – С. 49-54;

Дзюба О. Українці в європейських містах: адаптація до життя у нових соціумах (XVIII ст.). – С. 55-62;

Старченко Н. Конфлікт у Володимирі 1566 р.: варіант мікроісторичного прочитання. – С. 65-98;

Тесленко І. Боротьба за Остріг: князь Острозький проти острозького старости. – С. 99-120;

Яременко М. Міжконфесійні відносини в Україні та Білорусі у XVIII ст. (постановка проблеми). – С. 121-136;

Маслійчук В. Розправа над військовополоненими – мусульманами у Валках 1812 р.: видимі та приховані механізми конфлікту початку XIX ст. – С. 137-146;

Ерусалимский К. История одного развода: Курбский и Гольшанская. – С. 149-176;

Писаренко Ю. Слепление Василька Теробовльського (1097 г.). Мифологический подтекст. – С. 179-196;

Плахонін А. „Сего не бывало в Руськѣи зємьлѣ“: вплив візантійського права та пережитки кровної помсти в князівському середовищі. – С. 197-208;

Berezhnaya L. Orthodox Icons of Last Judgment Ruthenian Lands (16 – 18-th Centuries). Traditions, Influences and Unsolved Problems. – С. 209-240;

Довга Л. Уявлення про гріх та чесноту в українських текстах XVII ст. – С. 241-248;

Боряк О. Баба-повитуха в контексті „полювання на відьом“: українсько-західноєвропейські паралелі. – С. 249-262;

Несен І. Культурні символи давнини: кінь у весільному ритуалі (за матеріалами Центрального Полісся). – С. 263-268;

Поліщук В. Рец. на кн.: Социальная история: Ежегодник, 1997. – М.: РОССПЭН, 1998. – 368 с.; Социальная история: Ежегодник, 1998/99. – М.: РОССПЭН, 1999. – 454 с.; Социальная история: Ежегодник, 2000 – М.: РОССПЭН, 2000. – 351 с. – С. 271-273;

Вирський Д. Рец. на кн.: Quirini – Popławska D. Włoski handel czarnomorskimi niewolnikami w późnym średniowieczu, – Krakow, 2002. – 321 s. – С. 275-280;

Праведна Н. Рец. на кн.: Pelletier A.M. Le Christianisme et les Femmes. Vingt Siecles d'Histoire. Ed. Histoire du Christianisme. – Paris, 2001. – С. 281-283.

437. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики. Зб. наук. пр. Пам'яті відом. вчен.-іст., д-ра іст. наук Михайла Брайчевського. Число 10. У 2 ч. / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **І.Н. Войцехівська**, **Я.І. Дзира**, **Л.А. Дубровіна**, **М.Ф. Котляр**, **В.М. Литвин**, **О.П. Реєнт**, **О.С. Рубльов**, **Ю.К. Савчук**, **В.А. Смолій**, **П.Т. Тронько**; Упоряд.: **М.Ф. Дмитрієнко**, **І.Н. Войцехівська**; Бібліогр. ред. **Л.П. Маркітан**. – К., 2003. – Ч. 1. – 392 с.

Зміст:

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Передне слово. – С. 5-6;
Дмитрієнко М., Дзира Я. Історик українського Відродження. – С. 8-50;

Гирич І. До проблеми історіософії Михайла Брайчевського. – С. 50-58;

Верменич Я. Образ давньоруського міста у науковій спадщині Михайла Брайчевського. – С. 59-70;

Солонська Н. Науковий доробок Михайла Брайчевського через призму реконструкції фонду бібліотеки Ярослава Мудрого. – С. 70-88;

Маркітан Л. Особовий архів Михайла Брайчевського – важливе джерело для вивчення історії України. – С. 89-102;

Огуй О. Спеціальні історичні дисципліни та філологія: місця дотику та визначення методології пошуків. – С. 104-116;

Лисенко О., Вронська Т. Феномени насильства, терору і тероризму в роки Другої світової війни: від термінів до явищ. – С. 116-135;

Суховарова-Жорнова О. Методи дослідження історичних портретів XVII – XVIII століть як джерела інформації. – С. 136-160;

Іщенко Я. Зображення культових споруд в історичних гербах міст України: аналіз зображень та їх символіка. – С. 162-169;

Легун Ю. Ревізійні переписи кінця XVIII – середини XIX ст. як джерело інформації щодо генеалогії селянських родин Подільської губернії. – С. 169-184;

Кучерук О. Символіка Організації Українських Націоналістів: огляд документальних свідчень. – С. 186-199;

Омельченко М. Шкільні медалі у комплексі спеціальних історичних дисциплін. – С. 200-206;

Чмир М. Булава в українській військовій символіці та емблематиці 1917 – 1921 рр. – С. 207-220;

Ситий І. Сфрагістичне законодавство Гетьманщини. – С. 222-236;

Перкун В. Неопублікована стаття Михайла Корниловича „До народньої сфрагістики у Києві й на Київщині у XIX в.” – С. 237-241;

Однороженко О. Державні печатки Війська Запорозького другої половини XVII – XVIII ст. – С. 242-274;

Савчук Ю., Савчук М. Погребні корогви М.І. Костомарова з колекції Національного музею історії України. – С. 276-280;

Рябченко П. Вексель. – С. 282-295;

Цивильский Н., Цивильский Ф. Талоны и карточные системы. – С. 296-332;

Тоїчкін Д. Шаблі XVII – XVIII ст. з колекції Державного історичного музею ім. Д.І. Яворницького: історико-зброєзнавчий аналіз. – С. 334-342;

Славутич Є. Українська військова уніформологія: історіографічний аспект. – С. 343-383.

438. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики. Зб. наук. пр. Пам'яті відом. вчен.-іст., д-ра іст. наук Михайла Брайчевського. Число 10. У 2 ч. / Редкол.: М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред.), І.Н. Войцехівська, Я.І. Дзира, Л.А. Дубровіна, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов, Ю.К. Савчук, В.А. Смолій, П.Т. Тронько; Упоряд.: М.Ф. Дмитрієнко, І.Н. Войцехівська; Бібліогр. ред. Л.П. Маркітан. – К., 2003. – Ч. 2. – 456 с.

Зміст:

Лисенко О., Пастушенко Т. Огляд писемних джерел по проблемі українських „остарбайтерів” періоду Другої світової війни. – С. 6-31;

Попельницька О. Маєтності католицької церкви XVI – XVII ст. на Київському Подолі (за комплексом джерел СІД). – С. 32-42;

Павленко С. Документи архівного фонду графів Потоцьких у ЦДІАК України як джерело із спеціальних історичних дисциплін. – С. 43-52;

Пилипів В. Формування джерельної бази історії Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки (порівняльний аналіз). – С. 53-67;

Федоренко М. Джерела вивчення науково-дослідної та археографічної діяльності Церковно-історичного і археологічного товариства при Київській духовній академії. – С. 68-82;

Михальський І. Твори партійних лідерів та провідних діячів українського національного руху кінця XIX – початку XX ст. як джерело з історії українських політичних партій. – С. 82-97;

Шайкан В. Архівні щоденники як живе авторське бачення Другої світової війни. – С. 98-114;

Ступак Ф. Історичний досвід соціально-медичної допомоги в містах: аналіз інформації документів та матеріалів. – С. 116-130;

Василенко В. Аналіз документальних відомостей про литовсько-московські угоди 70 – 80-х рр. XIV ст. – С. 131-142;

Реснт О. Павло Скоропадський на чолі української держави. – С. 144-162;

Миронець Н. До історії родини Шовгенових. – С. 163-185;

Мицик Ю. До біографії гетьмана Андрія Могили. – С. 186-195;

Попова Т. П.М. Бицилли: из истории жизни и творчества. – С. 196-218;

Дзира І. Історія гетьманської держави у висвітленні козацьких літописців 30 – 80-х рр. XVIII ст. – С. 220-248;

Горбик В. Про підготовку багатотомного енциклопедичного видання „Звід пам’яток історії та культури України”. – С. 250-264;

Мишак І. Діяльність архівних установ України в евакуації у роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1944). – С. 266-276;

Кашеварова Н. Документи колекції мікрофільмів нацистської окупаційної адміністрації на східних територіях як джерело вивчення діяльності оперативного штабу А. Розенберга з вивезення бібліотечних фондів України. – С. 277-286;

Білокінь С. Чернігівсько-Петербурзький історичний гурток (1908 – 1917). – С. 288-298;

Синельник І. Історія Чернігівського історичного музею ім. В.В. Тарновського. – С. 299-316;

Ясь О. Микола Андрусак та його студії про походження і значення терміна „Україна” (до історії однієї наукової дискусії). – С. 318-333;

Чухліб Т. „А того ярма ані ми, ані наші батьки носити не звикли...”: відповідь України на російсько-польські домовленості в Андрусові 1667 р. – С. 334-352;

Ляпіна О. Проблеми загальної історії у працях вчених Київського університету (1917 – сер. 1930-х рр.). – С. 352-362;

Лепявко С. Військова боротьба в Придністров’ї в останній третині XVI ст. – С. 363-384;

Морозов А., Корновенко С. Історіографія вивчення податкової політики радянської влади в українському селі у відбудовчий період (1921 – 1925 рр.). – С. 384-400;

Дмитрієнко М. Визвольні змагання очима контррозвідника. Рец. на кн.: Сідак В., Вронська Т., Кентій А., Лозицький В. Визвольні змагання очима контррозвідника (документальна спадщина Миколи Чеботаріва). – К.: Темпора, 2003. – 287 с. – С. 402-411;

Іщенко Я. Геральдика сучасної Рівненщини. Рец. на кн.: Гречило А., Терлецький Ю. Герби та прапори міст і сіл Рівненської області. – Київ-Львів-Рівне, 2002. – 72 с. – С. 412-416;

Дмитрієнко М. Основна джерельна база для досліджень з вітчизняної боністики. Рец. на кн.: Рябченко П., Бутко В. Бонны Украины: полный каталог бумажных денежных знаков и бон России, СССР, стран СНГ (1769 – 1999). – К., 1999. – Т. 2. – 415 с. – С. 416-423;

Войцехівська І. Нове дослідження з джерелознавства. Рец. на кн.: Михальський І.С. Джерела з історії українських політичних партій кінця XIX – початку XX ст. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 344 с. – С. 423-427;

Даниленко В. Рец. на кн.: Білокінь С. Музей України: Збірка П.Потоцького: Доба, середовище, загибель. – К., 2002. – 251 с. – С. 428-430;

Дмитрієнко М., Перехрест О. Дослідження з нумізматики. Рец. на кн.: Голиш Г.М. Основи нумізматики. Навч. посіб. – Черкаси, 2002. – 254 с. – С. 431-438.

439. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **С.В. Віднянський**, **В.І. Клоков**, **О.Є. Лисенко**, **О.П. Рєєнт**, **П.Т. Тронько**. – К., 2003. – Вип. 7. – Ч. 1. – 319 с.

Зміст:

Коваль М.В. 1941-й рік і проблеми історичної пам'яті. – С. 3-29;

Лисенко О.Є. До питання про початок Другої світової війни та німецької агресії проти СРСР. – С. 29-35;

Сербин Р. Україна після 22 червня 1941 року: міфи та реальність. – С. 35-41;

Мінгазутдінов А.Ф. Причини трагедії початкового періоду Великої Вітчизняної війни в новітній українській історіографії. – С. 42-47;

Марущенко О.В. Сучасна українська історіографія і проблема колабораціонізму в роки німецько-фашистської окупації України. – С. 47-62;

Льюшин І.І. Акція „Вісла” в українській історіографії. – С. 63-75;

Пазенок В.С. Герой и героическое в новом историческом контексте. – С. 75-81;

Чиркова Л.Н. Зажгите свечи памяти. – С. 81-84;

Палієнко М.Г. „Це потрібно для історії...” (доля архівних колекцій головного Військово-Історичного Архіву Армії УНР у Польщі). – С. 85-91;

- Костишева С.О.** Військова періодика незалежної України. – С. 92-98;
- Невежин В.А.** СССР накануне войны с Германией (май – июнь 1941 г.): новейшие дискуссии по проблеме в российской историографии. – С. 99-105;
- Чайковський А.С.** історія і правда історії. – С. 106-110;
- Пилявець Р.І.** Локальні війни і збройні конфлікти як поняттях военно-історичної науки. – С. 110-115;
- Лисенко О.Є.** До питання про зміст понять „війна”, „воєнний”, „військовий”. – С. 116-118;
- Сахаров А.Н.** Война и дипломатия: 1939 – 1945 гг. – С. 119-150;
- Сенявский А.С.** Сталин – Гитлер: стратегическая дуэль с точки зрения теории игр. – С. 150-157;
- Кабачинський М.І.** Зміни кордонів України та особливості їх охорони у 1939 – 1941 роках. – С. 157-165;
- Коваль М.В., Легасова Л.В.** 22 червня 1941 року: на крутозламі світової війни. – С. 166-176;
- Король В.Ю.** Трагізм 1941-го року (До 60-річчя початку Великої Вітчизняної війни). – С. 176-185;
- Колечкін В.П.** До питання про загальну оцінку втрат радянської та німецької авіації в боях на Правобережній Україні в 1943 – 1944 рр. – С. 185-196;
- Сидоров С.В.** Втрати і нагородження: гірка статистика. – С. 196-200;
- Нестеренко В.А.** Формування „органів самоврядування” у військовій зоні України. – С. 201-210;
- Мотука G.** Losy Czechow wolynskich 1939 – 1944. – С. 211-214;
- Дубик М.Г.** Прибутки, одержані іноземним промисловим капіталом за рахунок використання примусової праці українців. – С. 215-219;
- Гринченко Г.Г.** „Остарбайтеры“ Третьего рейха – стратегии выживания. – С. 219-226;
- Пастушенко Т.В.** Про що листувалися між собою українські примусові робітники в Німеччині в роки Другої світової війни. – С. 227-233;

Скоробогатов А.В. Чи очікували в Україні на німців-визволителів у 1941 р.? – С. 234-243;

Дерейко І.І. До питання про українські батальйони на території Білорусії (1941 – 1944 рр.). – С. 244-251;

Онишко Л.В. Організація та діяльність підпільного Українського Червоного Хреста на західноукраїнських землях у 1943 – 1945 роках. – С. 251-263;

Шайкан В.О. Злочинна діяльність українських колаборантів у роки Другої світової війни. – С. 263-272;

Іванова Н.В. Жіночий рух на Поділлі в 1941 – 1943 рр. (за матеріалами окупаційної преси). – С. 272-279;

Голиш Г.М. Знищення дітей і підлітків на окупованих територіях Наддніпрянської та Східної України як складова частина політики геноциду нацистської Німеччини проти українського народу (1941 – 1944 рр.). – С. 279-290;

Васильєва О.Ю. Православие на оккупированной территории Украины. – С. 290-297;

Гінда В.В. Освітні заклади Вінниччини в умовах фашистського „нового порядку” 1941 – 1944 рр. – С. 298-310;

Бранько А.Я., Мазыло И.В. Из истории строительства и эксплуатации объекта „Вервольф” под Винницей (1941 – 1944 гг.). – С. 310-315.

440. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **С.В. Віднянський**, **В.І. Клоков**, **О.Є. Лисенко**, **О.П. Рєєнт**, **П.Т. Тронько**. – К., 2003. – Вип. 7. – Ч. 2. – 299 с.

Зміст:

Руденко Н.М. Вплив бойової діяльності радянських партизанів на моральний стан німецько-фашистських військ. – С. 3-15;

Сергієнко Г.М. До питання про заходи гітлерівської окупаційної адміністрації щодо придушення партизанського руху. – С. 15-19;

Патриляк І.К. Радянські партизани та українські повстанці (порівняльна характеристика за віком, освітою, соціальним походженням і національністю). – С. 19-27;

Хмельовський П.Н. УВО – ОУН і „Рідна школа”: проблеми взаємовідносин у 1920 – 1930 рр. – С. 28-33;

Кучёрук О.С. Щоденні записи учасника Легіону Р.Сушка вересня – жовтня 1939 року, як нове джерело до історії національно-визвольного руху та ОУН періоду Другої світової війни. – С. 34-48;

Васильєв О.О. На терезах совісті. – С. 48-51;

Головко М.Л. Трансформація стратегії й тактики боротьби українських націоналістів під впливом обставин Другої світової війни (1943 – 1945 рр.). – С. 52-58;

Мазурок В.П. Причини виникнення українського легіону самооборони. – С. 59-64;

Стародубець Г.М. Український повстанський рух на Волині на зламі 1943 – 1944 рр. (політико-виховний аспект). – С. 65-73;

Бугасенко В.С. Формування у воїнів Української Повстанської Армії моральних якостей – С. 73-76;

Веденєєв Д.В. „Бункерна війна” в Західній Україні у 1940–1950-х роках. – С. 77-88;

Кучер В.І. Українська емігрантська політична опозиція в контексті підготовки Другої світової війни. – С. 89-100;

Гриневич В.А. Напад Німеччини на СРСР і криза лояльності сталінському режиму в Україні. – С. 100-115;

Mazur G. Polskie antysowieckie podziemie we Lwowie w latach 1939 – 1941. Zarys problematyki. – С. 116-125;

Сенявская Е.С. Война в общественном сознании в СССР до и после 22 июня 1941 г. – С. 125-131;

Платонова Н.В. Депортація населення західноукраїнських областей у 1948 – 1950 рр. (на матеріалах фондів Державного архіву МВС України). – С. 132-138;

Андрухів І.О. Діяльність „Ініціативного комітету” на Станіславщині з підготовки Львівського собору (липень 1945 – лютий 1946 рр.). – С. 138-149;

Новгородський О.М. Російська православна церква за кордоном у період Другої світової війни. – С. 149-157;

Салата О.О. Особливості процесу перебазування промислових потужностей Донбасу в період оборонних боїв (червень – грудень 1941 р.). – С. 158-168;

Буцко О.В. Продовольственное обеспечение немецких военнопленных в годы Великой Отечественной войны. – С. 168-172;

Гальчак С. Організаційні заходи радянської сторони з підготовки до репатріації „переміщених осіб”. – С. 173-182;

Потильчак О.В. Використання німецьких військово-полонених на підприємствах вугільної та металургійної промисловості України (1944 – 1945 рр.). – С. 183-190;

Левикін В.В. Про процес репатріації німецьких військовополонених з СРСР у 1945 – 1956 роках. – С. 190-199;

Перехрест О.Г. До питання про збитки, заподіяні сільському господарству України в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 199-208;

Хойнацька Л.М. Збитки економіки України та її машинобудівної галузі внаслідок війни та окупації. – С. 209-215;

Дудник В.М. Розв’язання кадрових проблем у процесі відбудови українських міст після Другої світової війни. – С. 215-224;

Шевченко А.Є. Деякі аспекти правоохоронної діяльності співробітників органів внутрішніх справ України на транспорті в перші роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1942 рр.). – С. 225-230;

Терещенко Т.В., Перехрест І.В. До питання про медичне обслуговування сільського населення Центральної України в період відбудови народного господарства (1943 – 1950). – С. 231-240;

Батюк Т.В. Історія козаччини другої половини XVI – початку XVII ст.: до археографії проблеми. – С. 241-247;

Синчук В.М. Концепція військово-історичної думки українського зарубіжжя у працях М.Грушевського і С.Петлюри. – С. 248-256;

Трофим'як Б. „Січовий батько” К.Трильовський, січовики-герої Р.Дашкевич, брати Коссаки в процесі відродження українського війська (1900 – 1939 рр.). – С. 257-266;

Шандрівський І.Г. Воєнно-історичні студії Миколи Капустянського. – С. 267-278 ;

Бадах Ю.Г. Морська блокада узбережжя у воєнних конфліктах 1950 – 2003 рр. – С. 278-282;

Кожевніков В.М., Тищенко І.Ю. Остання війна радянської імперії. – С. 283-294.

441. **Терентьева О.** Грецькі купці Зосими: Просвітницька та благодійна діяльність (кінець XVIII – середина XIX ст.) / Відп. ред. **О.Гуржій.** – К., 2003. – 186 с.

442. XIII Міжнародний з'їзд славістів. Любляна, Словенія, 15-21 серп. 2003 р. Джерелознавство, історія та культурологія слов'янських народів: Доп. / Відп. за вип. **С.В. Віднянський.** – К., 2003. – 62 с.

443. **Тронько П.Т.** Краєзнавство України: Здобутки і проблеми. (До III з'їзду Всеукр. спілки краєзнавців) / Наук. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2003. – 125 с.

444. Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.Головко, О.Гуржій, О.Крижанівський, В.Матях, О.Моця, П.Сас, В.Станіславський, В.Степанков, Т.Хінчевська-Генель, Т.Чухліб, В.Щербак.** – К., 2003. – Вип. 3. – 426 с.

Зміст:

Одрін О. Виробництво вовни і вовняних виробів та торгівля ними в Ольвії у VI – IV ст. до н. е. – С. 15-34;

Моця О. Культура „мовчазної більшості” епохи Київської Русі. – С. 35-48;

Плахонін А. Перша волинська криза (1084 – 1087 рр.). – С. 49-68;

Сагановіч Г. Русь у палітыцы крыжовых паходау (XII – XIII ст.). – С. 69-78;

Котляр М. Південно-Західна Русь в європейській політиці XII – XIII ст. – С. 79-100;

- Трајдос Т.** Parafie katolickie na sredniowiecznym Podolu. – С. 101-116;
- Черкас Б.** Політичні відносини Великого князівства Литовського з Кримським ханатом у 1533 – 1540 рр. – С. 117-128;
- Блануца А.** Правові основи шляхетського землеволодіння за Другим Литовським Статутом 1566 р. – С. 129-138;
- Зема В.** Руськомовні реформаційні пам'ятки та вчення Феодосія Косого: спростування історіографічного міфу. – С. 139-162;
- Григор'єва Т.** Особливості дипломатичного ритуалу великих посольств з Речі Посполитої до Османської імперії у XVII ст. – С. 163-178;
- Яковлева Т.** Украинский вопрос в русско-польских переговорах 60-х гг. XVII в. – С. 179-192;
- Чухліб Т.** Відповідь Українського гетьманату на російсько-польські домовленості в Андрусові 1667 р. – С. 193-206;
- Станіславський В.** Військове співробітництво та пошук політичної взаємодії Запорозжя й Речі Посполитої в 1686 – 1689 рр. – С. 207-242;
- Бачинська О.** Колонізаційна політика Стамбула на Придунайських землях у XVIII ст. – С. 243- 252;
- Майоров А.** Проблема основания Галича в современной историографии. – С. 253-262;
- Струкевич О.** Політична культура еліти Української козацької держави: методологічні аспекти дослідження. – С. 263-280;
- Александрович В.** Інвентарі замків у Стрию і Калуші з кінця XVII ст. – С. 281-296;
- Мицик Ю.** З листів гетьмана І.Мазепи. – С. 297-318;
- Огуй О.** Обіг талярних монет та їх позначення в молдово-буковинських документах XVI – XVIII ст. – С. 319-352;
- Drescik J.** Kufel „Bohdana Chmielnickiego” w Muzeum XX Czartoryskich w Krakowie. – С. 353-368;
- Степанков В.** 1648 рік: початок Української революції чи „домової війни” в Речі Посполитій? – С. 369-414;

Коваленко В. Життєпис великого князя. Рец. на кн.: Головка О.Б. Князь Роман Мстиславич та його доба. Нариси політичного життя Південної Русі XII – початку XIII століття. – К.: Стилос, 2001. – 249 с., 4 вкл. – С. 415-418;

Гуржій О., Матях В. Новий ракурс у дослідженні міжнародно-правового статусу Української козацької держави. Рец. на кн.: Чухліб Т. Гетьмани і монархи. Українська держава в міжнародних відносинах 1648 – 1714 рр. – К., 2003. – 518 с. – С. 419-424.

445. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика. Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь, О.В. Добржанський, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький, О.П. Рєснт, В.П. Швидкий.** – К., 2003. – Вип. 7. – 542 с.

Зміст:

Смолій В. Історичний досвід українізації. – С. 3;

Верменич Я., Даниленко В. „Українізація” 20-х – 30-х рр. ХХ ст.: зміст та основні напрямки. – С. 4-12;

Чумак В. Українізація: концептуальні засади дослідження. – С. 13-15;

Бондарчук П. Передумови і зміст радянської „українізації”. – С. 16-22;

Любовець О. Ідея українізації в програмних документах і діяльності партії боротьбистів. – С. 23-30;

Пижик А. Більшовицька політика українізації як засіб поширення комуністичної ідеології. – С. 31-39;

Юсов С. Діяльність УАПЩ і політика українізації (20-ті рр.): питання дотичності явищ. – С. 40-53;

Ідріс Н. Вплив міграції сільського населення в 20-х – на поч. 30-х рр. ХХ ст. на національно-культурне відродження міст УСРР. – С. 54-61;

Солдатенко В. Внесок М.Скрипника в концепцію українізації та її практичну реалізацію. – С. 62-70;

Яремчук В. Процес коренізації в Криму і українці. – С. 71-76;

Бевз Т. Політична доктрина української партії соціалістів-революціонерів в контексті українізації. – С. 77-83;

Єфіменко Г. Політика українізації у 1930-ті рр.: більше „за” ніж „проти”. – С. 84-91;

Ковальчук О. Роль М.Скрипника у національно-культурному русі українців на теренах СРСР за межами УСРР в кінці 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. – С. 92-100;

Смольницька М. Колегія Павла Галагана (1871 – 1920) у формуванні інтелектуального потенціалу суспільства. – С. 101-116;

Малюта О. „Просвіти” та державні утворення (1868 – 1939 рр.): історико-теоретичні аспекти взаємодії. – С. 117-136;

Герасимова Г. „Подальша доля невідома...”: до біографії Прокопа Понятенка. – С. 137-149;

Кізченко В. Просвітницька діяльність Христини Данилівни Алчевської очима її сучасників. – С. 150-160;

Рибаков М. Хрещатик в культурно-мистецькому житті Києва кінця ХІХ ст. – 1917 р. – С. 161-173;

Мовчан О. Роль засобів масової інформації в організації дозвілля міського населення України у перше десятиріччя радянської влади. – С. 174-191;

Зайцева З. Проект українського університету у Львові (1900 – 1914 рр.): організаційно-наукові аспекти. – С. 192-204;

Ковальчук О. Українці на теренах Російської імперії і піднесення їх національно-культурного руху на початку ХХ ст. – С. 205-225;

Крупина В. „Білі” сили як чинник активізації політичної боротьби в українській державі (1918 р.). – С. 226-233;

Гай-Нижник П. Створення митної кордонної служби України у 1918 р. – С. 234-244;

Готра О. Микола Феофанович Кащенко – один з засновників УАН. – С. 245-254;

Янковська О. Українізаційні процеси в 1917 – 1920 рр. – С. 255-270;

Тюрменко І. Боротьба за утвердження української національної школи в 1917 – 1920 рр. – С. 271-287;

Ковальчук М. Українська Народна Республіка та Збройні сили Півдня Росії: від переговорів до війни (вересень 1919 р.). – С. 288-305;

Завальнюк К. Людина великої педагогічної сили. (Освітній та громадський діяч Ю.О. Щириця). – С. 306-309;

Завальнюк О. С.Сірополко – бібліотекар Кам'янець-Подільського Державного Українського Університету (1919 – 1920 рр.). – С. 310-315;

Старовойтенко І. Епістолярний діалог Є.Х. Чикаленка з А.В. Ніковським (1908 – 1921). – С. 316-336;

Романько І. Основні напрямки театральної політики Директорії УНР (грудень 1918 – 1920 рр.). – С. 337-342;

Бачинський Д. Проблема дерусифікації складу інтелігенції України в 1920-і роки. – С. 343-350;

Білокінь С. Начерк історії Київської митрополії 1920 – 27 років. – С. 351-367;

Кузьменко М. Матеріально-побутове забезпечення науково-освітнянської інтелігенції українського суспільства 20 – 30-х років ХХ ст. – С. 368-379;

Дровозюк С. „Куркульська агітація”: радянський міф чи історична реальність? (Історіографічні роздуми). – С. 380-389;

Марусик Т., Герегова С. Хризант Кудринський – буковинський актор і громадський діяч. – С. 390-395;

Дзьобак В. Сучасна російська суспільно-політична думка про діяльність УПА під час Другої світової війни. – С. 396-402;

Мічуда В. Культурне будівництво на селі в перші післявоєнні роки (1945 – 1950 рр.). – С. 403-408;

Потильчак О. Історичні аспекти нормативного регулювання праці військовополонених та інтернованих в СРСР у повоєнний період (1945 – 1953 рр.). – С. 409-414;

Ткаченко О. Проблема побутового обслуговування міського населення України в повоєнний період (1945 – 1955 рр.). – С. 415-421;

Білокінь С., Кириленко (Коваленко) М. Шістдесятник Іван Коваленко. Біографічний нарис. – С. 422-443;

Дутчак Г. Державна політика в Україні у галузі театрального мистецтва (1940-і – 1960-ті рр.). – С. 444-456;

Романюк І., Яценюк П. Проблеми медичного обслуговування сільського населення України в 1950 – 60-ті рр. – С. 457-465;

Костишева С. Проблеми журнальної періодики Національної академії наук України (кінець 80-х – 90-ті рр. ХХ ст.). – С. 466-472;

Смольніков Ю. Історична міфотворчість у пострадянських республіках. – С. 473-480;

Ашаренкова Н. Публічна бібліотека і розвиток культури міжнаціонального спілкування в українському суспільстві (1990-ті роки). – С. 481-491;

Прокопчук Л. Проблема утворення єдиної Української помісної православної церкви (1990-ті роки). – С. 492-505;

Лавер О. Людські втрати населення СРСР, країн СНД та українського народу у внутрішніх локальних війнах та етнічних конфліктах 1945 – 2002 років. – С. 506-515;

Швидкий В. „Масовий терор” С.Білоконя і новітні праці з історії голодомору, текстологічні спостереження. – С. 516-520;

Мех Н., Нестерова С. Релігія та мова як злиття етосу та світогляду народу. – С. 521-527;

Телячий Ю. Національно-культурна місія української інтелігенції як предмет дискусій між Б.Грінченком і М.Драгомановим (1892 – 1893 рр.). – С. 528-531;

Даниленко В. Рец. на кн.: Завальнюк О.М., Телячий Ю.В. Будівництво української загальноосвітньої школи в роки національно-демократичної революції (1917 – 1920). – Кам'янець-Подільський: Абетка Нова, 212 с. – С. 532-533;

Бондарчук П. „Борітеся, поборете!” (З приводу публікації монографії А.Русначенка „Народ збурений. Національно-визвольні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії”). – С. 534-538.

446. Україна та Росія: Пробл. політичних і соціокульт. відносин: Зб. наук. пр. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), В.М. Горобець, О.І. Гуржій, В.М. Матях, П.М. Сас, В.С. Степанков, Т.В. Чухліб, В.О. Щербак. – К., 2003. – 604 с.

Зміст:

Смолій В. Передне слово. – С. 5-8;

Черкас Б. Україна в політичному протистоянні Великого князівства Литовського з Московською державою і Кримом у 20-х – 30-х рр. XVI ст. – С. 11-24;

Сас П. Дипломатична місія Війська Запорозького до Москви у 1620 р. – С. 25-65;

Брехуненко В. Московська держава і козацько-татарський військовий союз 1624 – 1629 рр. – С. 66-84;

Степанков В. Переяслав 1654 року: витоки, сутність, наслідки. – С. 85-127;

Фаизов С. „Где Москва, где восток, где запад?": географическая полемика между крымским ханом Мухаммедом IV и царем Алексеем Михайловичем в 1655 – 1658 гг. – С. 128-145;

Чухліб Т. Концепція полівасалітетної підлеглості Б.Хмельницького та українсько-російські взаємовідносини середини XVII ст. – С. 146-173;

Бульвінський А. Українсько-російська війна 1658 – 1659 рр.: основні битви, стратегія, чисельність та склад військ. – С. 174-218;

Газін В. Зовнішня політика гетьманського уряду України в першій половині 60-х рр. XVII ст.: спроби відновлення єдності держави. – С. 219-234;

Горобець В. Посольство гетьмана Івана Брюховецького до Москви 1665 року: правові підстави та політико-соціальні мотиви візиту. – С. 235-251;

Stolicki J. Elity Rzeczypospolitej wobec Kozaczyzny w latach 1669 – 1670. -- С. 252-266;

Станіславський В. Російська дипломатія та запорозько-польські відносини 1686 – 1697 рр. – С. 267-291;

Сокирко О. Гетьманщина під царським скіпетром (військове будівництво в Україні другої половини XVII – початку XVIII ст.). – С. 292-322;

Кресін О. Конституційна автономія України у Російській державі: реалії політичного протистояння та його відображення

у суспільно-політичній думці української еміграції XVIII ст. – С. 323-348;

Путро О. Двірцеві інтриги уряду Катерини II: „Змова Мировича” та „Справа Мацієвича”. – С. 349-368;

Ульяновский В. „Сакральний мир” Лжедмитрия I в контексте русской, украинской и польской систем религиозности. – С. 371-408;

Неменский О. История Руси в „Палинодии” Захарии Копыстенского и „Обороне унии” Льва Кревзы. – С. 409-434;

Маслійчук В. Діалог „українського” та „російського” на теренах Слобідської України (друга половина XVII ст.). – С. 435-447;

Струкевич О. Монарх-протектор у політичній системі України-Гетьманщини: формування свідомісного стереотипу. – С. 448-464;

Дзюба О. Українське оточення гетьмана Кирила Розумовського в Петербурзі. – С. 465-475;

Бачинська О. Дві течії однієї колонізації: українці і росіяни в Придунайських землях (XVIII – XIX ст.). – С. 476-496;

Матях В. Українсько-російські відносини в історіографічних концепціях другої половини XIX – початку XXI ст. – С. 499-522;

Мицик Ю. Джерелознавчі студії з історії Переяславської ради 1654 р. – С. 523-565;

Гуржій О. З історії родів України та Росії: Герцики. – С. 566-575;

Савчук Ю. Знамена українських гетьманів з Палати зброї Московського Кремля. – С. 576-602.

447. „Українізація” 1920 – 30-х років: Передумови, здобутки, уроки / Відп. ред. **В.А. Смолій**; Авт. кол.: **В.М. Даниленко** (кер. авт. кол.), **П.М. Бондарчук**, **Я.В. Верменич**, **Л.В. Гриневич**, **О.О. Ковальчук**, **В.В. Масненко**, **В.М. Чумак**. – К., 2003. – 391 с.

448. Український історичний збірник. 2002 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голов. ред.), **А.Блануца**, **С.Віднянський**, **О.Гуржій**, **В.Даниленко**, **Г.Касьянов**, **М.Корзо**, **С.Кульчицький**, **А.Плахонін**, **О.Реєнт**, **О.Романова**,

О.Рубльов, Г.Саганович, Й.Сарцевичене, Т.Чухліб. – К., 2003. – Вип. 5. – 460 с.

Зміст:

Голубєва Г. Формування світогляду Ксенофонта. – С. 9-18;

Казакевич Г. „Записки про гальську війну” як джерело для вивчення політичної ролі кельтських жерців. – С. 19-27;

Жданович О. Вплив ідей адоптианізму на формування аріанського вчення. – С. 28-40;

Ващук Д. Порівняльний аналіз привілеїв литовським євреям та уставних земських грамот Київщини і Волині (друга половина XV – перша третина XVI ст.). – С. 43-54;

Григор'єв В. Витоки станово-представницької системи влади та процес її запровадження на українських землях Великого князівства Литовського (XV – XVI ст.). – С. 55-70;

Блануца А. Особливості кредитних операцій на Волині у другій половині XVI ст. – С. 71-77;

Берковський В. Деякі аспекти розвитку системи правового регулювання торгових відносин на Волині у XVI – першій половині XVII ст.: митне та гостинне право. – С. 78-79;

Сарцевичене Й. Стремлясь к идеалу: представление женских добродетелей в панегирической литературе Великого княжества Литовского второй половины XVI – первой половины XVII вв. – С. 93-107;

Степанков В. Боротьба Петра Дорошенка за збереження цілісності козацької України (друга половина 1668 – 1669 рр.). – С. 108-120;

Ліцосєва О. Митна справа у Гетьманщині в 60-х рр. XVIII ст. – С. 121-130;

Іщенко Я. Оборонні споруди в геральдичній спадщині міст України. – С. 131-145;

Кривошия І. До історії дворянства Уманського повіту Київської губернії (остання третина XIX – початок XX ст.). – С. 149-168;

Смольницька М. Григорій Галаган: портрет особистості на тлі доби. – С. 169-198;

- Назарук Ю.** Діяльність Олександра Скоропис-Йолтуховського у роки Першої світової війни. – С. 199-211;
- Моціяка П.** Бої на петербурзькому напрямку в липні – серпні 1812 р. – С. 212-219;
- Капустян Г.** Партійні осередки – опора радянського політичного режиму в українському селі (1921 – 1929 рр.). – С. 220-233;
- Лазуренко В.** Заможне селянство України доби НЕПу. – С. 234-239;
- Трохимчик А.** Создание высших учебных заведений в западных областях БССР в 1939 – 1941 гг. – С. 240-253;
- Герасименко Л.** Комплектування ополченських формувань у місті Києві (1941 р.). – С. 254-263;
- Потильчак О.** Нормативне регулювання праці військовополонених в СРСР у роки Другої світової війни: історичний аспект. – С. 264-279;
- Бабік Н.** Карибська криза 1962 р. за спогадами радянських учасників подій. – С. 280-292;
- Матьовка Л.** Радянсько-югославські відносини за матеріалами п'ятого з'їзду КПЮ. – С. 293-298;
- Смольніков Ю.** Історія як засіб політичної боротьби: „національний табір” і „перебудова” в Україні (друга половина 1980-х – початок 1990-х рр.). – С. 299-312;
- Васильчук Е.** Национализм в Российской Федерации (конец XX-го – начало XXI-го ст.). – С. 313-322;
- Горун Д.** Періоди та особливості розвитку польсько-литовських відносин (1990-ті рр. – початок XXI ст.). – С. 323-338;
- Жеребцова Л.** Митна система на українських землях у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої XIV середини – XVII ст. (історіографічні і джерелознавчі аспекти). – С. 341-352;
- Даневич О.** Діаріуш елекційного сейму у Варшаві 1632 р. як джерело для дослідження між церковних відносин у Речі Посполитій у 1630-х рр. – С. 353-368;

Бовгиря А. „Краткая записка действий прежде бывших по наше время” (1581 – 1789) – пам’ятка української історіографії другої половини XVIII ст. – С. 369-375;

Крижанівська О. Джерела з історії масонського руху в Україні другої половини XVIII – початку ХХ ст. – С. 376-382;

Верменич Я. Регіоналізація України в українознавстві ХІХ ст. – С. 383-403;

Тельвак В. Термін „історіографія” та предмет історії історичної науки у спадщині Михайла Грушевського. – С. 404-423;

Парахіна М. Публікаційні матеріали етнографічної комісії ВУАН у 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 424-436;

Юсова Н. Наукова діяльність Костя Гуслистого в останні роки роботи в Інституті історії АН УРСР (1949 – 1952 рр.). – С. 437-447;

Заплотинська О. Українське шістдесятництво: визначення дефініцій та історіографія проблеми. – С. 448-458.

449. Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довід.
/ Редкол.: В.А. Смолій (голов. ред.), С.І. Білокінь, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, І.І. Дробот, Я.Д. Ісаєвич, М.Ф. Котляр, С.В. Кульчицький, В.М. Литвин, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, В.Ф. Репринцев, О.С. Рубльов, А.Г. Слюсаренко, Д.В. Табачник, П.П. Толочко, П.Т. Тронько, В.С. Чишко, С.Л. Юсов; Авт.: О.Г. Бажан, С.І. Білокінь, П.М. Бондарчук, Г.С. Брега, М.С. Бур’ян, Н.Ф. Васильєва, Л.В. Васько, М.М. Вегеш, І.В. Верба, Я.В. Верменич, С.В. Віднянський, Г.П. Герасимова, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.І. Ілько, О.В. Каряка, О.О. Ковальчук, С.А. Кокін, Т.О. Комаренко, О.В. Корнієвська, С.І. Кот, О.В. Крапівін, О.А. Кручек, Г.П. Лисенко, М.Р. Литвин, В.Є. Лобурець, Р.В. Маньковська, В.М. Матях, П.Д. Овчаренко, М.М. Олашин, І.Р. Павленко, З.В. Першина, Ю.А. Пінчук, А.Г. Плахонін, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов, В.А. Смолій, Ю.Б. Смольніков, В.Ф. Солдатенко, Г.В. Стрельський, Л.І. Ткачова, П.Т. Тронько, І.В. Хміль, В.Г. Шарпатий, В.П. Швидкий, Л.А. Шевченко, Л.Ф. Шепель,

О.В. Юркова, С.Л. Юсов, Н.М. Юсова, О.В. Ясь. – К., 2003. – Вип. 2, ч. 1. – 396 с. – (Сер. „Укр. історики”).

450. **Хойнацька Л.М.** Відновлення машинобудівної індустрії України та його соціальні наслідки (1943 – 1950 рр.). – К., 2003. – 232 с.

451. Центральна Україна за доби класичного середньовіччя: Студії з історії XIV ст. / Наук. ред. **Ф.М. Шабульдо**; Упоряд. **О.Д. Брайченко.** – К., 2003. – 140 с.

Зміст:

Шабульдо Ф. Синьоводська битва 1362 р. у сучасній науковій інтерпретації. – С. 8-26;

Брайченко О. Синьоводська проблема: перспективи комплексних краєзнавчих досліджень. – С. 27-40;

Бокій Н., Козир І. Комплекс золотоординського часу біля с. Торговиця на Кіровоградщині (попередня публікація). – С. 41-84;

Литвинова Л. Антропологічний склад населення Центральної України доби середньовіччя (за матеріалами ґрунтового могильника Торговиця). – С. 85-94;

Козубовський Г. Синьоводська битва 1362 р. і зміни у грошовому обігу Південної Русі-України. – С. 95-101;

Шабульдо Ф. Чи був ярлик Мамаєва на українській землі? (до постановки проблеми). – С. 102-125;

Лучик В. Формування географічних назв у зв'язку з етнолінгвальними процесами в басейні річки Синюхи. – С. 126-131.

452. **Чухліб Т.** Гетьмани і монархи: Українська держава в міжнародних відносинах 1648 – 1714 рр. / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2003. – 518 с.

453. **Чухліб Т.** Переяслав 1654 року та проблема міжнародного утвердження українського гетьманату / Відп. ред. **В.Смолій.** – К., 2003. – 156 с.

2004 рік

454. Актуальні проблеми вітчизняної історії XX ст. Зб. наук. пр., присвяч. пам'яті акад. НАН України Юрія Юрійовича Кондуфора / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2004. – Т. 1. – 422 с.

Зміст:

Смолій В. Передмова. – С. 3-4;

Юркова О. Юрій Кондуфор: біографічно-історіографічний нарис. – С. 5-18;

Верстюк В. Україна-Росія: виборювання ідентичностей. – С. 19-67;

Ресніт О. Профспілкове законодавство і боротьба трудящих за свої права в період 1905 – 1917 рр. – С. 68-106;

Нагорна Л. Моделі самовизначення України у вітчизняній політичній думці початку ХХ ст. (1900 -1916 рр.). – С. 107-140;

Рубльов О. Західноукраїнська інтелігенція у Наддніпрянщині (1914 – 1921 рр.). – С. 141-193;

Кульчицький С. Закономірності Російської революції 1917 року. – С. 194-236;

Солдатенко В. Новітні видання і дослідження з історії Української революції (1917 – 1924 рр.). – С. 237-305;

Шаповал Ю. Занурення у темряву: Михайло Грушевський у 1919 – 1934 рр. – С. 306-421.

455. Актуальні проблеми вітчизняної історії ХХ ст.: 36. наук. пр., присвяч. пам'яті акад. НАН України Юрія Юрійовича Кондуфора / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2004. – Т. 2. – 409 с.

Зміст:

Литвин В. Україна у Другій світовій війні 1939 – 1945 рр. – С. 3-154;

Лисенко О. Держава і релігійні конфесії в Україні (1943 – 1945 рр.). – С. 155-209;

Даниленко В. „Інтернаціоналізація” радянської України (друга половина ХХ ст.). – С. 210-252;

Майборода О. Етнонаціональний розвиток України у трансформаційний період. – С. 253-285;

Удод О. Історія повсякденності: питання методології, історіографії та джерелознавства. – С. 286-314;

Астахова В. Об очень хорошем человеке. – С. 314-315;

Буравченков А. Спогади про вчителя. – С. 316-319;

Буцько О. – С. 320-321;

- Волков С.** Странички воспоминаний о Ю.Ю. Кондуфоре. – С. 322-323;
- Гнатюк Д.** – С. 324-326;
- Єльченко Ю.** Слово про Юрія Юрійовича Кондуфора. – С. 327-329;
- Епштейн О.** Юра Кондуфор: дружба довжиною понад півстоліття. – С. 330-335;
- Лопухов О.** Слово про друга. – С. 336-337;
- Макеев М.** В годы студенчества. – С. 338-345;
- Новиков М.** Видатний організатор і вихователь: (До ювілею Ю.Ю. Кондуфора). – С. 346-348;
- Раковский М.** Пять встреч с Ю.Ю. Кондуфором (личные воспоминания). – С. 349-350;
- Солдатенко В.** Про старшого товариша. – С. 351-354;
- Сохань П.** Юрій Юрійович. – С. 355-356;
- Толочко П.** Спогади про Ю. Кондуфора. – С. 357-358;
- Чухно А.** Людина високого гарту. – С. 359-366;
- Шаталіна Є.** Пам'ять. – С. 367-389;
- Щусь О.** Знаний і незнаний. – С. 390-391;
- Барановська Н.** Враження на все життя. – С. 392-393.
456. **Атрохов А.В., Гуржій О.І., Лисенко О.Є., Сидоров С.В.** Особливості організації управління та зв'язку в роки Великої Вітчизняної війни / Відп. ред. **М.І. Рибак.** – К., 2004. – 149 с.
457. **Барановська Н.П.** Чорнобильська катастрофа в публікаціях / Відп. ред. **Г.В. Касьянов.** – К., 2004. – 207 с.
458. **Бонь О.** Академік Олекса Петрович Новицький: Наукова та громадська діяльність / Наук. ред. **Ю.З. Данилюк.** – К., 2004. – 219 с.
459. **Вирський Д.** „Українне місто”: Кременчук від заснування до 1764 р. / Наук. ред. **Ю.А. Пінчук.** – К., 2004. – 436 с.
460. **Воєнні конфлікти другої половини ХХ століття: Зб. наук. ст. / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), С.В. Віднянський, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, О.Є. Лисенко; Відп. за вип. О.І. Гуржій.** – К., 2004. – 99с.
- Зміст:

Смолій В.А. Передне слово. – С. 5;

Гуржій О.І., Пилявець Р.І. Проблемні питання сучасної української воєнної термінології. – С. 6-13;

Мосов С.П., Хорошилова С.Й., Попок А.А. Локальні війни та воєнні конфлікти на Близькому Сході: історія арабо-ізраїльської конфронтації. – С. 14-23;

Атрохов А.В., Пищита В.В. Ретроспективний аналіз застосування інформаційних технологій у воєнній справі за досвідом другої половини ХХ століття. – С. 23-32;

Роговенко С.Б., Шпанко М.А. Деякі питання коаліційного управління збройною боротьбою за досвідом війни в Кореї (1950 – 1953 рр.). – С. 32-39;

Макаров В.Д., Слюсаренко А.В. Економічні причини війн у зоні Перської затоки та Іраку наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. – С. 39-49;

Колесник В.А., Зельницький В.А., Терещук В.В. Форми і способи застосування сил швидкого реагування провідних країн світу у збройних конфліктах кінця ХХ століття. – С. 50-56;

Пилявець Р.І., Василенко С.В. Зміст і характер подій 1968 р. в Чехословаччині. – С. 56-71;

Корнієнко В.В., Лисенко О.Є Війна та економіка: економічний аспект причин війни в зоні Перської затоки. – С. 72-74;

Огнєв В.О., Сидоров С.В. Боротьба з іррегулярними формуваннями в локальних війнах і збройних конфліктах. – С. 75-87;

Кожевников В.М., Зельницький В.А. Характерні риси дій повстанських збройних формувань у війнах в Афганістані (1979 – 1989 рр.) та Чечні (1994 – 1996 рр.; 1999 – 2000 рр.). – С. 88-99.

461. **Гуржій О.І.** Деякі проблеми становлення купецького стану в Україні / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2004. – 80 с.

462. **Гуржій О., Парахіна М.** Етнологічні осередки України в 20-х – на початку 30-х років ХХ ст.: Нарис діяльності / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2004. – 248 с.

463. **Гуржій О., Капітан Л.** „Український історичний журнал” та проблеми вітчизняної медієвістики в другій половині ХХ ст. / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2004. – 256 с.

464. **Дмитрук В.** Україна не мовчала: Реакція українського суспільства на події 1968 року в Чехословаччині / Наук. ред. **Ю.З. Данилюк.** – К., 2004. – 314 с.

465. **Донік О.** Родина Терещенків в історії доброчинності / Відп. ред. **О.П. Реєнт.** – К., 2004. – 314 с.

466. З непереможною правдою життя: Зб. наук. пр. [На пошану відом. укр. іст., д-ра іст. наук, проф. Євгена Михайловича Складенка у зв’язку з його 80-річчям] / Відп. ред. **П.Т. Тронько.** – К., 2004. – 461 с. – (Історія України: Маловідомі імена, події, факти. Вип. 25).

Зміст:

Смолій В. Євгену Складенку – 80. – С. 5-8;

Тронько П. Не один десяток років поруч. – С. 9-13;

Клоков В. У годину воєнного лихоліття. – С. 14-23;

Реєнт О. Вчитель – учителів. – С. 24-27;

Симоненко Р. Про воїна, науковця й громадянина. – С. 28-35;

Денисенко Г. Солдат і вчений. – С. 36-40;

Данилюк Ю. Старший товариш і друг. – С. 41-49;

Кульчицький С. Дискусії про голодомор наприкінці 80-х рр. – С. 69-81;

Брайченко О. Синьоводська проблема: перспективи комплексних краєзнавчих досліджень. – С. 82-94;

Год Б. „Багато може праця істориків пильних...” Українські гуманісти XVI – XVII ст. про виховання історією. – С. 95-101;

Філінюк А. Політико-адміністративні аспекти інкорпораційної політики російського самодержавства в Правобережній Україні на межі XVIII – XIX століть. – С. 102-111;

Посохов С. Фонд Харківської консисторії обласного державного архіву: склад та напрями досліджень. – С. 112-117;

Лихолобова З., Данілін О., Шевченко Н. До проблеми старих промислових регіонів: Український Донбас, Рурська область, Північно-Східна Англія. – С. 118-139;

Адамовський В. Депортації населення з українських земель напередодні і в роки Першої світової війни. – С. 140-151;

Савченко Г. Українізація у військах Петроградського гарнізону в 1917 році. – С. 152-163;

Мона Ж. Из старинных обрядов народов Крыма. – С. 164-172;

Нестуля О. Охорона пам'яток культури у Радянській Україні (кінець 1919 – 1920 рр.). – С. 173-182;

Завальнюк О. В. О. Геринович – приват-доцент Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919 – 1921 рр.). – С. 183-193;

Шевчук Ж. Проблеми рідної мови в українській історіографії. – С. 194-202;

Піскун В. Українська політична еміграція 20-х рр. ХХ ст.: процес адаптації в країнах проживання. – С. 203-217;

Сушко О. Українська діаспора Російської Федерації 20 – 30-х рр. ХХ ст. Нове бачення проблеми. – С. 218-225;

Бут О. Стахановський рух: міфи та реальність. – С. 226-236;

Войналович В. Сталінська модель державно-церковних взаємин перших повоєнних років: український досвід. – С. 237-253;

Скляренко Д. Україна в міжнародних зв'язках (1945 – 1955 рр.). – С. 254-263;

Рибак І. Житлові умови сільських трудівників України (50 – 80-ті рр. ХХ ст.). – С. 264-270;

Шевчук О. Українські громадські організації західної діаспори та їх вплив на розв'язання мовно-культурних проблем в Україні (60-ті – 80-ті роки ХХ ст.). – С. 271-280;

Зайцев Б., Мигаль Б. Символи самоврядування Харківського району. – С. 281-285;

Баженов Л. Питання періодизації українського історичного краєзнавства. – С. 287-294;

Бондаренко Г. Історичне краєзнавство Волині в контексті української та всесвітньої історії. – С. 295-302;

Бабенко Л. Наукова інтелігенція в історико-краєзнавчому русі України 20-х – початку 30-х років ХХ століття: невтрачені надбання. – С. 303-310;

Савчук В. Краєзнавство України 20 – 30 рр.: ідеї, практика в історичній регіоналістиці другої половини ХХ ст. – С. 311-321;

Верменич Я. Місто як категорія урбаністики. – С. 322-332;

Куделко С. Історичне краєзнавство на кафедрі історіографії, джерелознавства та археології Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – С. 333-337;

Маньковська Р. Краєзнавчі музеї – центри дослідження рідного краю. – С. 338-344;

Скляренко Є. Видання пов'язані з реабілітацією жертв політичних репресій в Україні. – С. 346-386;

Місінкевич Л. Реалізація в областях Державної програми увічнення пам'яті жертв політичних репресій. – С. 387-395;

Подкур Р. Особова справа співробітника ВУЧК–ГПУ–НКВД: категорії документів. – С. 396-401;

Васильєв В. Економічна політика керівництва УСРР в середині 1920-х рр.: діяльність Л.Кагановича. – С. 402-411;

Гальчак С. Фільтрація як обов'язковий елемент репатріації „східних робітників”. – С. 412-420;

Бажан О. Реабілітаційні процеси в Україні в 50-х – на початку 60-х років ХХ ст. – С. 421-436;

Голець В. Українізація кооперації Північного Лівобережжя України в період непу. – С. 436-441.

467. За сценарієм ДПУ: (Кримінальна справа „Українська революційно-демократична спілка”): Док. і матеріали / Наук. ред. **П.Т. Тронько, Р.Я. Пиріг**; Упоряд. **Т.Ф. Григор'єва**. – К., 2004. – 452 с.

468. Історико-географічні дослідження в Україні: Зб. наук. пр. / Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **І.Н. Войцехівська, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, О.О. Попельницька, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько, С.Б. Хведченя**. – К., 2004. – Число 7. – 424 с.

Зміст:

Дмитрієнко М., Попельницька О. Проблеми історичної географії у висвітленні праць відділу спеціальних історичних дисциплін Інституту історії України НАН України (1994 – 2003 рр.). – С. 5-28;

Верменич Я. Історична регіоналістика і краєзнавство: діалектика співвідношення. – С. 29-47;

Дмитрієнко М. Облікові історико-демографічні джерела з вивчення генеалогії та ряду спецдисциплін. – С. 48-54;

Маркітан Л. Увічнення пам'яті героїв Східної (Кримської) війни (1853 – 1856 рр.) у кінофотодокументах. – С. 55-74;

Попельницька О. Історична топографія київських Липок за картографічними та писемними джерелами XVIII – початку XX ст. – С. 75-102;

Хведченя С. Історико-картографічний аспект у вивченні пам'яток історії та культури України. – С. 103-117;

Тоїчкін Д. Поклади в Україні залізної руди, придатної для виготовлення холодної зброї (XVII – XVIII ст.). – С. 118-135;

Жданович О. Карти та геоінформаційні системи в Інтернет. – С. 136-145;

Черченко О. Світові та українські музеї в умовах інформаційно-комп'ютерного суспільства. – С. 146-160;

Славутич Є. Однострої надвірної компанійської корогви гетьмана Кирила Розумовського. – С. 161-185;

Барановська Н. Чорнобильська зона відчуження – явище сучасності. – С. 186-210;

Легун Ю. Значення картографічних матеріалів для реконструкції селянських родоводів (Подільська губернія кінець XVIII – початок XX ст.). – С. 211-233;

Огуй О. Обіг турецьких монет та їх позначення на території Буковини та Молдови. – С. 234-266;

Омельченко М. Депутатські значки в системі фалеристичних джерел (спроба дослідження візуальних персоніфікованих комунікативних значків за регіонами). – С. 267-289;

Попова Т. Историографический процесс в региональном измерении: подходы и понятия. – С. 290-324;

Бакалець О. Барський скарб польсько-литовських монет XVII ст. – С. 325-330;

Горошко С. Дві битви під Охматовим: простір і час. – С. 330-360;

Старовойтенко І. Історично-географічні сюжети в епістолярній спадщині Євгена Чикаленка. – С. 361-416;

Дмитрієнко М. Історичний атлас України Володимира Кубійовича. Рец. на кн.: Історичний атлас України. Німецький документ з 1941 р. – Мюнхен – Париж, 1993. – С. 384-389;

Іщенко Я. Довідкові регіональні видання з геральдики. Рец. на кн.: Кривошапка А.И., Марков В.Л. Алфавитный каталог городов, поселков, губерний и областей России, СНГ, бывших союзных республик СССР, имеющих старые и современные гербы. – Санкт-Петербург, 1996. – 200 с. – С. 390-396;

Дмитрієнко М., Войцехівська І. Київський Поділ: Історична топографія XVII – XIX ст. Рец. на кн.: Попельницька О. Історична топографія київського Подолу XVII – XIX ст. – К.: Стилос, 2003. – 304 с.: іл. – С. 397-403;

Іщенко Я. Історико-географічні та етнографічні матеріали досліджень української діаспори дельти Дунаю. Рец. на кн.: Сапожников І. Матеріали з історичної географії та етнографії дельти Дунаю. – Іллічівськ, 1998. – 72 с. – С. 404-410;

Іщенко Я. Символи степової України: Некрополістичні пам'ятки козаччини. Рец. на кн.: Сапожников І.В. Кам'яні хрести степової України (XVIII – перша половина XIX ст.). – Одеса: Чорномор'я, 1997. – 165 с.: іл. I – XXVI ст. – С. 411-416.

469. Історіографічні дослідження в Україні / Редкол.: Ю.А. Пінчук (відп. ред.), Д.С. Вирський, В.М. Даниленко, Я.С. Калакура, М.П. Ковальський, В.Ф. Колесник, І.І. Колесник, О.П. Реєнт, В.А. Смолій, О.В. Ясь. – К., 2004. – Вип. 14. – 538с.

Зміст:

Солонська Н. Бібліотека Ярослава Мудрого в працях вітчизняних науковців (1918 р. – початок XXI століття). – С. 4-31;

Майоров А. Галицко-Волынская Русь в трудах российских и украинских историков XIX – XX вв. – С. 31-52;

Гринь О. Топографічні описи Новгород-Сіверського намісництва (80-ті рр. XVIII ст.): історіографія проблеми. – С. 53-65;

Колесник В., Надтока О. Внесок російської демократичної інтелігенції в українське національне відродження кінця XVIII – початку XX ст. (історіографія проблеми). – С. 66-83;

Луняк Є. Концепція українсько-польського братерства в ідеях кирило-мефодіївців. – С. 82-88;

Крот В., Крот Л. Проблеми економічної діяльності земських установ в історичній спадщині Б.Веселовського. – С. 88-99;

Ковальчук М. Війна УНР зі Збройними Силами Півдня Росії у світлі радянської історіографії. – С. 99-127;

Дровозюк С. Духовні трансформації в українському селі в умовах суцільної колективізації: історіографія проблеми. – С. 127-150;

Журба М. Громадські об'єднання українського села в національній та міжнародній політиці більшовицького режиму у міжвоєнну добу (огляд зарубіжної історіографії). – С. 151-169;

Костишева С. Історіографічний аналіз матеріалів серійного видання „Українська журналістика в іменах” з проблеми становлення і розвитку преси новітньої України. – С. 170-182;

Герасименко Н. Життєпис Олександра Лазаревського. – С. 184-210;

Буряк Л. Жіночі портрети Данила Мордовця в контексті історіографічного аналізу. – С. 210-225;

Верменич Я. Становлення інформаційної системи та інфраструктури регіоналістики в Україні кінця XVIII – XIX ст. – С. 227-249;

Середяк А. Краєзнавчі дослідження в Україні (історіографічний аспект). – С. 249-272;

Пасещенко Г. „Журнал Міністерства народної освіти” (1844 – 1853) як джерело з української історії та історіографії (матеріали до бібліографії). – С. 274-290;

Малашевич А. Журнал „Вестник Европы” (1866 – 1918) в російській та українській історичній думці кінця XIX – XX ст. – С. 291-322;

Зайцева З. Періодичні фахові та серійні видання НТШ періоду 1892 – 1914 рр. як інструмент інституціоналізації української національної науки. – С. 323-338;

Бовгиря А. „Короткий опис Малоросії” (1340 – 1734) у рукописних списках XVIII ст. – С. 340-363;

Ясь О. Монографічні студії в українській історіографії другої половини XIX ст. – С. 365-404;

Ковалевська О. М.Біляшевський та О.Єфименко: до питання наукової співпраці. – С. 406-413;

Юсова Н. Від розробки концепції „давньоруської народності” до легітимації терміна „возз’єднання України з Росією: друга пол. 40-х – поч. 50-х рр. XX ст. – С. 413-440;

Пінчук Ю. Микола Костомаров і його найближче оточення у світлі мемуарів Аліни Костомарової. – С. 442-465;

Гончар О. „Неизменно предан Вам...” (листи С.М. Шубинського до М.І. Костомарова). – С. 466-483;

Тельвак В. Творча спадщина Миколи Костомарова в історіографічній рецепції Михайла Грушевського. – С. 484-496;

Шолох Я. Зарубіжна історіографія ОУН і УПА (матеріали до бібліографії). – С. 498-518.

470. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (36 ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, О.М. Завальнюк, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.Л. Місінкевич, Л.П. Нагорна, В.М. Олуйко, М.І. Панчук, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип. Р.Ю. Подкур. – К., 2004. – Вип. 26. – 437 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Внесок українського народу в Перемогу у Великій Вітчизняній війні. – С. 5-20;

Ресент О.П., Лисенко О.Є. Українське питання в період Першої і Другої світових воєн: спроба порівняльного аналізу. – С. 21-37;

Гуменюк Т.І. Проблема „возз’єднання” Західної України з Українською РСР у сучасній історіографії. – С. 41-53;

Скоробогатов А.В. Проблема німецько-фашистської окупації України 1941 – 1944 рр. у західній історіографії. – С. 54- 67;

Соболь П. Історіографія підпільно-партизанського руху на території Миколаївщини в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1944 рр.). – С. 68-84;

Хаяли Р.И. Крым в Великой Отечественной войне 1941 – 1945 гг.: некоторые методологические аспекты исследований. – С. 85-96;

Мищак І. Діяльність архівних установ України в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 96-108;

Степенькіна П.Я. Німецькі війська у Корсунь-Шевченківській операції 1944 р.: сучасні історіографічні дослідження. – С. 108-120;

Цинковська І., Юхимець Г. Український плакат періоду Великої Вітчизняної війни у фондах Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. – С. 120-133;

Костриця М.Ю. Географічно-краєзнавчі дослідження в роки Другої світової війни. – С. 134-141;

Головко М.Л. Громадські організації та рухи України періоду Великої Вітчизняної війни у сучасній історіографії. – С. 141-154;

Бажан О.Г. Депортації народів Криму в роки Другої світової війни через призму документів радянських спецслужб. – С. 155-167;

Дудник В.М. Діяльність Київської міської управи у перші місяці фашистської окупації. – С. 171-182;

Дерейко І.І. Матеріальне захоплення як метод залучення українців до німецьких збройних сил (1941 – 1943 рр.). – С. 183-203;

Голиш Г.М. Експлуатація неповнолітніх громадян на території рейхскомісаріату „Україна” у 1941 – 1944 рр. – С. 203-216;

Ніколаєць Ю.О. Земельна реформа в Україні в умовах окупаційного режиму 1941 – 1944 рр. – С. 216-228;

Зінько Ю.А., Григорчук П.С. Заклади культури та освіти Вінниччини в умовах нацистської окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 229-236;

Тригуб П.М. Економічне становище південно-українського села в роки фашистської окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 236-245;

Олійник Ю.В. Створення судових органів на окупованій території України в роки Другої світової війни. – С. 245-252;

Мельниченко В.М. Інформаційно-видавниче забезпечення функціонування окупаційної влади на Черкащині у 1941 – 1944 рр. – С. 252-259;

Слободянюк П.Я. Холокост на Правобережній Україні. – С. 260-272;

Хаджирадєва В. Румунський окупаційний режим в Бессарабії (червень 1941 р. – серпень 1944 р.). – С. 272-285;

Гребінченко В.Я. Західне Поділля на початку Другої світової війни. – С. 289-301;

Котляр Ю.В. Миколаївщина в перші місяці Великої Вітчизняної війни (червень – серпень 1941 р.). – С. 301-314;

Самойлов О.Ф. Одеський університет в 1941 – 1945 рр. – С. 314-322;

Шевченко А.Є. Транспортні відділи НКВС України у боротьбі зі злочинністю на залізничних комунікаціях Донбасу у 1943 – 1945 рр. – С. 323-333;

Гальчак С.Д. Контрнаступ німецьких військ на Вінниччині (січень 1944 року). – С. 333-353;

Терещенко Т.В. Відбудова сільських культурно-освітніх установ у 1943 – 1950 рр. (на матеріалах Центральної України). – С. 353-366;

Горбик В.О., Денисенко Г.Г. Висвітлення подій Другої світової війни у „Зводі пам'яток історії та культури України”. – С. 369-378;

Катаргіна Т.І., Колибанова К.В. Збереження пам'яток історії Другої світової війни на теренах зарубіжних країн. – С. 379-395;

Таборанський В.П. Увічнення пам'яті воїнів Великої Вітчизняної війни на Середньому Подніпров'ї (кінець 80-х – 90-х рр. ХХ ст.). – С. 396-410;

Шевченко М.Ю. Мартиролог „Гросс-лазарету” м. Славути Хмельницької області: музейний аспект проблеми. – С. 411-426;

Мельниченко О.В. Музей історії Корсунь-Шевченківської битви: створення та проблеми розвитку. – С. 427-433.

471. Історія України: Маловідомі імена, події, факти: (Зб. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна, М.І. Панчук, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип. Р.Ю. Подкур. – К., 2004. – Вип. 27. – 400 с.

Зміст:

Тронько П.Т. Немеркнучий подвиг народу. – С. 4-18;

Денисенко Г.Г. Друга світова війна в пам'ятках. (З історії охорони пам'яток воєнної історії). – С. 19-30;

Бесєдіна Н.В. Науково-дослідницька діяльність музейних закладів Полтавщини у другій половині 50-х – 80-х роках ХХ ст. – С. 30-46;

Верменич Я.В. Пізнавальний та соціально-інформаційний потенціал сучасного історичного краєзнавства. – С. 46-60;

Шевченко Л.В. „В порядку красного террора...”. – С. 62-72;

Бабюх В.А. Становлення органів цензури в Україні в 1917 – на початку 1920-х років. – С. 73-84;

Подкур Р.Ю. Організаційне становлення ВЧК: тимчасова комісія чи прообраз політичної поліції? – С. 84-103;

Білошицький С.В. Формування більшовиками представницьких органів влади в Україні у 1918 – 1925 рр. як засіб монополізації влади. – С. 104-119;

Бабенко Л.Л. ВУНК–ДПУ–НКВС: реалізація тактики церковних розколів на початку 20-х років ХХ століття. – С. 120-136;

Бажан О.Г. 1937 рік на Київщині у світлі нових архівних джерел. – С. 136-142;

Вишиванюк О. Російська православна церква в Україні у 1944 – 1953 рр.: від лібералізації до згорання діяльності. – С. 143-156;

Місінкевич Л.Л. Партійно-державна політика щодо кримських татар у 40 – 50-ті рр. ХХ століття. – С. 156-168;

Данилюк Ю.З. Боротьба з космополітизмом в другій половині 40 – першій половині 50-х рр. ХХ ст.: шляхи, причини і наслідки. – С. 169-182;

Дмитрук В.І. Російська православна церква і Українська греко-католицька церква наприкінці 60-х років ХХ століття: спровокований конфлікт. – С. 183-193;

Адамовський В.І. Історичне минуле у формуванні національної самосвідомості кримськотатарського народу. – С. 194-203;

Свистович С.М. Політичні та правові передумови формування та функціонування радянських громадських організацій в Україні. – С. 203-222;

Орлик В.М. Податкова політика Російської імперії в українському селі кінця ХVІІІ – початку ХХ ст. в „аграрній” історіографії. – С. 224-239;

Крук О.І. Українське музейництво в ХХ столітті: історіографія проблеми. – С. 239-253;

Ващенко І.М. Римо-католицька церква в УСРР 1920 – 1930-х років: історіографія проблеми (1920-ті – початок 2000-х рр.). – С. 253-270;

Васильєв В.Ю. Голод 1932 – 1933 рр. в Україні: новітні інтерпретації та тенденції у вітчизняній історіографії. – С. 271-301;

Ніколаєць Ю.О. Українська інтелігенція на міжнародній арені в середині 1940-х – середині 1960-х рр.: історіографія проблеми. – С. 301-315;

Завальнюк О.М. Вчений-мовознавець Є.К. Тимченко і Кам'янець-Подільський державний український університет (1919 – 1920 рр.). – С. 317-328;

Верезомська С.Ф. Ернст у збереженні та поверненні історико-культурної спадщини України у 1926 – 1933 роках. – С. 329-340;

Ніколаєва Т.М. Благодійність та меценатство у становленні вищої школи в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.). – С. 342-363;

Жванко Л. Становлення системи органів допомоги біженцям на українських землях (1914 – 1915рр.). – С. 364-375;

Губа П.І. Освітньо-культурне відродження України в період Гетьманщини (за матеріалами періодичної преси). – С. 375-387;

Рудий Г.Я. Газети 1917 – 1920 рр. як об'єкт якісного та кількісного аналізу. – С. 387-396.

472. Крим в історичних реаліях України: Матеріали наук. конф. „Крим в іст. реаліях України: До 50-річчя входження Криму до складу УРСР”. (Київ, 19 лют. 2004 р.) / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **С.І. Білокінь**, **В.М. Даниленко**, **М.Ф. Котляр**, **В.О. Крупина**, **С.В. Кульчицький**, **О.Є. Лисенко**, **О.П. Рєнт**, **В.П. Швидкий**. – К., 2004. – 404 с.

Зміст:

Смолій В. Вступне слово. – С. 3-4;

Копиленко О. Крим як невід'ємна складова частина України: правові аспекти. – С. 5-35;

Котляр М. Найдавніше населення Криму. – С. 36-38;

Галенко О. Три України, два Крима і одна історія-всесвітня. – С. 39-77;

Плахонів А. Русь на Боспорі в XII столітті. – С. 78-85;

Короленко Б. Приєднання та колонізація Криму кінця XVIII століття: український аспект. – С. 86-106;

Гедьо Г. Політичні детермінанти приєднання Криму до складу Росії за матеріалами ділової документації. – С. 107-127;

Терентьєва Н., Бацак Н. Греки Криму: проблема двох переселень (з історії міграційних рухів XVIII – XX століть). – С. 128-149;

Ганжа О. Кримське питання в політиці урядів України (I половина XX ст.). – С. 150-169;

Савченко Г. Український рух у гарнізонах російської армії Кримського півострова у 1917 році. – С. 170-198;

Котляр Н. Діяльність наукових установ Криму в 1918 – 1941 рр. – С. 199-215;

Білокінь С. Червоний терор у Криму 1920 – 1921 рр. – С. 216-227;

Бикова Т. Організація Кримської АСРР у 1921 р. – С. 228-259;

Лисенко О. Крим у період Другої світової війни. – С. 260-287;

Даниленко В. Проекти єврейської автономії в радянському Криму. – С. 288-298;

Кульчицький С. „Царський подарунок” Микити Хрущова. – С. 299-306;

Бажан О. Спроби „українізації” Криму в другій половині 1950-х років. – С. 307-316;

Андрощук О. Перейменування об’єктів адміністративно-територіального поділу Криму як репресивний та пропагандистський засіб державної політики (II половина XX століття). – С. 317-334;

Падалка С. „Кримське питання” в політичних реаліях незалежної України (I половина 90-х років XX століття). – С. 335-346;

Велігодський В. Автономна республіка Крим: проблеми суспільно-політичного розвитку (90-і роки XX століття). – С. 347-354;

Стевенс Н. Кримська проблема в комплексі російсько-українських політичних процесів. – С. 355-369;

Удод О. Проблема „українського Криму” в російській та українській навчальній літературі. – С. 370-378;

Зінченко Ю. Кримськотатарська проблема: історія та сучасність. – С. 379-402.

473. Кримські татари: Шлях до повернення: Кримсько-татарський національний рух (друга половина 1940-х – початок 1990-х років) очима радянських спецслужб: Зб. док. та матеріалів / Редкол.: В.А. Смолій (голова), С.М. Богунов, Г.В. Боряк, В.М. Даниленко, О.М. Завальнюк, С.В. Кульчицький, І.Ф. Курас, Г.Г. Москаль, М.І. Панчук, Н.В. Платонова, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, П.Т. Тронько; Упоряд.: О.Г. Бажан, Ю.З. Данилюк, С.А. Кокін, О.А. Лошицький. – К., 2004. – Ч. 1. – 395 с.

Зміст:

Данилюк Ю.З., Бажан О.Г. З пам'яттю про минуле та в ім'я справедливості. – С. 4-62.

474. Кримські татари: Шлях до повернення: Кримсько-татарський національний рух (друга половина 1940-х – початок 1990-х років) очима радянських спецслужб: Зб. док. та матеріалів / Редкол.: В.А. Смолій (голова), С.М. Богунов, Г.В. Боряк, В.М. Даниленко, О.М. Завальнюк, С.В. Кульчицький, І.Ф. Курас, Г.Г. Москаль, М.І. Панчук, Н.В. Платонова, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, П.Т. Тронько; Упоряд.: О.Г. Бажан, Ю.З. Данилюк, С.А. Кокін, О.А. Лошицький. – К., 2004. – Ч. 2. – 363 с.

475. Кульчицький С. Україна і Росія: Переваги і небезпеки „особливих відносин”: Роздуми історика. – К., 2004. – 112 с.

476. Локальні війни сучасності: (Зб. наук. ст.) / Редкол.: С.В. Кульчицький (голов. ред.), С.В. Віднянський, О.І. Ганжа, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко; Відп. за вип. О.І. Гуржій. – К., 2004. – 117 с.

Зміст:

Гуржій О.І. Передне слово. – С. 5-6;

Огнев В.О., Терещук В.В. Характерні риси та особливості локальних війн і збройних конфліктів другої половини ХХ – початку ХХІ ст. – С. 7-17;

Макаров В.Д., Слюсаренко А.В. Особливості розвитку форм і способів збройної боротьби в операції „Лис пустелі”. – С. 18-33;

Василенко С.В., Пилявець Р.І. Підготовка військового втручання країн Варшавського Договору в Чехословаччину в 1968 р. – С. 34-43;

Мосов С.П., Гуржій О.І., Попок А.А. Застосування сил і засобів повітряної розвідки в локальних війнах кінця ХХ ст. – С. 44-57;

Кожевников В.М., Підгорецький Ю.В. Напрямки розвитку артилерійського озброєння в другій половині ХХ ст. за досвідом війн в Афганістані та Чечні. – С. 58-66

Підгорецький Ю.В., Попок А.А. Деякі тенденції бойового застосування артилерії в локальних війнах і збройних конфліктах сучасності. – С. 67-74;

Тищенко І.Ю., Трояновський В.Є. Особливості протиборства засобів повітряного нападу та ППО в локальних війнах кінця ХХ ст. – С. 75-78;

Пилявець Р.І., Романов Р.В. Воєнне мистецтво у війні в Кореї (1950 – 1953 рр.). – С. 79-97;

Роговенко С.Б., Шпанко М.А. Уроки коаліційного управління збройною боротьбою за досвідом війни США у В'єтнамі (1964 – 1973 рр.). – С. 97-105;

Коваль В.В. Розвиток авіаційних способів радіоелектронної протидії високоточній зброї протиповітряної оборони в ході війни у В'єтнамі (1964 – 1973 рр.). – С. 105-117.

477. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. / Редкол.: С.В. Віднянський (відп. ред.), М.С. Бур'ян, М.М. Варварцев, Б.М. Гончар, О.Б. Дьомін, Л.О. Зашкільняк, Н.В. Кривець, О.Є. Лисенко, І.М. Мельникова, В.Ф. Репринцев, П.С. Сохань. – К., 2004. – Вип. 13. – 348 с. – (Присвяч. відом. укр. вчен., іст.-германісту, д-ру іст. наук, проф. Івану Марковичу Кулиничу).

Зміст:

Віднянський С. Іван Маркович Кулинич (1924 – 2002 рр.). – С. 4-9;

Гулевич В. Людина, вчений, боєць. – С. 10-13;

Черніков І. Старший порадник і щирий друг. – С. 13-14;

Стьопченко Е. Дослідження німецьких колоній півдня України кінця XVIII – першої половини XIX століття у науковому доробку І.М. Кулинича. – С. 14-26;

Кривець Н. Українсько-німецькі взаємини наприкінці Першої світової війни. – С. 27-42;

Трубайчук А. До питання про участь України в Другій світовій війні. – С. 42-51;

Курнишова Ю. Нові документи з американських архівів щодо Берлінської кризи 1958 – 1963 років. – С. 51-60;

Бевзюк Є. Теоретичні аспекти сучасної регіональної етнополітики у ФРН. – С. 60-70;

Мартинов А. Німеччина і Європейський Союз: між національними та європейськими інтересами. – С. 70-85;

Сохань П., Павленко В. Проблеми військовополонених, інтернованих та біженців у міждержавних відносинах України та Болгарії (1918 – 1926 рр.). – С. 86-95;

Юрчук О. Українське питання в Польщі та часопис „Бунт Млодих”. – С. 95-109;

Журба М. Громадські об'єднання України і зарубіжний світ (20 – 30 рр. XX ст.). – С. 109-126;

Татолі Т. Про оцінку характеру політичного режиму в Болгарії 30-х рр. XX століття. – С. 127-143;

Даниленко В. Нацистський окупаційний режим на території Польщі у 1939 – 1941 рр. – С. 144-152;

Докашенко Г. Характеристика внутрішніх факторів утвердження тоталітарного режиму в Болгарії (друга половина 40-х років). – С. 152-161;

Приходько В. Становлення нової політичної системи Чеської Республіки в умовах трансформаційної кризи середини 90-х рр. XX ст. – С. 162-178;

Герасимчук Т. Зміна зовнішньополітичного курсу країн Центральної Європи у 90-ті рр. XX ст.: передумови та основні причини. – С. 178-199;

Мотрук С. Головні напрями зовнішньої політики Чеської Республіки на рубежі XX – XXI ст. – С. 199-207;

Мороз Д. Етапи співробітництва країн-членів Вишеграду. – С. 207-215;

Горенко О. „Європейський фініш” країн Центрально-Східної Європи і проблема економічного суверенітету. – С. 215-237;

Подаляк Н. Ганзейсько-датське суперництво в другій половині XIV ст. – С. 238-250;

Бур'ян М., Грицьких І. Економічна експансія і демократизація британського суспільства (друга половина XIX – початок XX століття). – С. 251-266;

Чума Б. Монархія чи республіка: позиції іспанських політиків останньої третини XIX ст. – С. 266-277;

Ковальчук О. Освітня діяльність українців Північної Америки (кінець XIX ст. – 40-і рр. XX ст.). – С. 278-295;

Дьомін О., Поспелов А. Мілітаризація афро-азійських та латиноамериканських країн останньої третини XX століття та воєнні конфлікти. – С. 296-307;

Руда О. Українська тема на сторінках львівського часопису „Kwartalnik Historyczny” („Історичний кварталник”) в 1887 – 1914 рр. – С. 308-321;

Борисенко С. Українсько-російські відносини доби Гетьманату Павла Скоропадського: історіографія проблеми. – С. 321-328;

Качараба С. Трудова еміграція із Західної України: історіографія проблеми. – С. 328-337;

Воробей М. Німецька соціал-демократія очима українського дослідника. Рец. на кн.: Мартинов Ю.А. Соціал-демократична партія у політичній історії Німеччини XX століття. – К.: Основні цінності, 2003. – 352 с. – С. 338-340;

Варварцев М. Відновлюючи сторінки історії міжнародних культурних зв'язків (з доробку італійського дослідника В.Бертаццоні). – С. 341-344.

478. **Мовчан О.М.** Українські профспілки в компартійно-радянській системі влади (20-ті рр.) / Наук. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2004. 420 с.

479. **Патриляк І.К.** Військова діяльність ОУН (Б) у 1940 – 1942 роках / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2004. – 598 с.

480. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (голова редкол.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казьмирчук**, **В.П. Коцур**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **Ю.А. Русанов**, **О.А. Удод**, **В.С. Шандра**, **Н.А. Шип.** – К., 2004. – Вип. 7. – 302 с.

Зміст:

Реєнт О., Сердюк О. Загострення суперечностей в імперському суспільстві у роки Першої світової війни (липень 1914 – лютий 1917 рр.). – С. 5-47;

Власюк І. Зміни у розвитку поміщицьких господарств Правобережної України в роки проведення столипінської аграрної реформи (1906 – 1914 рр.). – С.48-54;

Молчанов В. Життєвий рівень представників науково-освітнянської сфери в Правобережній Україні у ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 55-74;

Орлик В. Органи фінансового управління Російської імперії в Україні (кінець ХVІІІ – середина ХІХ ст.). – С. 75-81;

Петренко О. Громадська селянська адміністрація в панських маєтках Східного Поділля наприкінці ХVІІІ – у першій третині ХІХ ст. – С. 82-91;

Соліонович Ю. Професійні та комерційні товариства київських фармацевтів (1860 – 1904 рр.): до історії створення та діяльності. – С. 92-95;

Тищенко О. Становлення та розвиток фармацевтичної справи у Херсонській губернії (ХІХ – початок ХХ ст.). – С. 96-103;

Фареній І. Участь селян в управлінні кооперативними організаціями (початок ХХ ст.). – С. 104-109;

Шевельова Т. Розвиток тваринництва в німецьких колоніях Буджаку у ХІХ ст. – С. 110-116;

Машкін О. Опір військовослужбовців тилових гарнізонів Південно-Західного фронту політиці Тимчасового уряду. – С. 117-129;

Симчишин О. Діяльність Бунду на Поділлі в роки Першої російської революції (1905 – 1907 рр.). – С. 130-137;

Стецюк А. Національно-визвольна боротьба слов'янських народів Турецької імперії й Росія у філософських поглядах І.С. Аксакова. – С. 138-156;

Буравський О. Літературна та громадська діяльність інтелігенції Волині у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 157-165;

Завальнюк О. Громадський діяч О.П. Шульмінський і заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918 р.). – С. 166-175;

Кузьменко Т. Культурно-освітня діяльність українських січових стрільців в Наддніпрянській Україні. – С. 176-186;

Мельник Е. Українська національна школа в період денікінської навали у вересні-грудні 1919 р. (до історії товариства шкільної освіти). – С. 187-204;

Сухий О. Товариство імені Михайла Качковського: ідеологія та напрями діяльності (70 – 80-ті рр. ХІХ ст.). – С. 205-228;

Лазанська Т. Гетьманша Білоцерківщини та її нащадки (з історії роду Браницьких). – С. 229-246;

Скрипник А. Подільський губернатор О.О. Ейлер. Спроба історичного аналізу його діяльності. – С. 247-256;

Крижанівська О. Основні проблеми сучасного українського масонознавства. – С. 257-269;

Романько І. Історіографічний аналіз театрального процесу в Україні на початку ХХ ст. – С. 270-279;

Дзира І. Історія України від найдавніших часів до початку національно-визвольної війни в козацьких літописах 30 – 80-х рр. ХVІІІ ст. – С. 280-292;

Майстренко О. Діяльність державних відомств Російської імперії із забезпечення медичною допомогою населення Херсонської губернії у середині ХІХ ст. – С. 293-300.

481. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / Редкол.: **О.П. Реснт** (голова редкол.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казьмирчук**, **В.П. Коцур**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **Ю.А. Русанов**, **О.А. Удод**, **В.С. Шандра**, **Н.А. Шип.** – К., 2004. – Вип. 8. – 295 с.

Зміст:

Ресент О.П. Ідея соборності України і спроби її реалізації в XIX – XX ст. – С. 7-15;

Волковинський В.М. Україна в орбіті есерівського тероризму на початку XX ст. – С. 16-49;

Любченко В.Б. Обласний комісаріат Галичини і Буковини (1917 – 1918 рр.). – С. 50-72;

Демидас Ю.І. Розвиток кредитної кооперації в Правобережній Україні у другій половині XIX – на початку XX ст. – С. 73-85;

Донік О.М. Соціальний статус купецької верстви в підросійській Україні наприкінці XVIII – у XIX ст. – С. 86-108;

Лисенко О.В. Боротьба українських „Просвіт” і кооперативів проти експансії російського капіталу в Україну. – С. 109-123;

Пилипенко О.Є. Вивіз цукру з України на початку XX ст. – С. 124-127;

Фареній І.А. Про роль інтелігенції в становленні кооперативного руху у Наддніпрянській Україні (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 128-134;

Задунайський В.В. Бойова підготовка європейської кінноти та козаків (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 135- 143;

Андрусин Б.І. Село Хворостець на історичній і міфологічній мапі України. – С. 144-154;

Машкін О.М. Ставлення Урядових кіл Австро-Угорщини до москвофілів Галичини, Буковини і Закарпаття у роки Першої світової війни. – С. 155-163;

Молчанов В.Б. Еволюція транспортного забезпечення населення губернських міст Правобережної України у кінці XIX – на початку XX ст. – С. 164-185;

Ніколаєва Т.М. Вплив підприємців на розвиток інфраструктури міських центрів України в останній третині XIX – на початку XX ст. – С. 186-202;

Завальнюк О.М. О.С. Грушевський і становлення національної університетської освіти в Україні (початок XX століття). – С. 203-211;

Коляда І.А. Роль української інтелігенції в формуванні української модерної нації. – С. 212-218;

Корольов Г.О. Інтелігенція та українська ідея початку ХХ ст.: історико-теоретичний аспект. – С. 219-224;

Курінна Т.М. Витоки культурно-освітньої діяльності Православної церкви и благодійності на Середньому Подніпров'ї, Пороссі та Потясменні наприкінці ХVІІІ – середині ХІХ ст. – С. 225-230;

Ткаченко В.В. Український комунітаризм останньої чверті ХІХ ст. – С. 231-242;

Шугаєва Л.М. Православні секти духовного християнства: історично-духовні витоки і особливості трансформації. – С. 243-261;

Антошак М.М. М.О. Корф і учительські з'їзди у 60 – 80-ті роки ХІХ століття. – С. 262-269;

Милицина М. До питання про заснування Київського кадетського корпусу. – С. 270-276;

Реснт О.П. Історичний, ідеологічний і теоретичний аспекти типології держав. – С. 277-283;

Решетченко Д.В. Правобережна Україна в міжнародній торгівлі зерном у 30 – 40-х рр. ХІХ ст. – С. 284-290;

Рудь О.М. Соціально-економічне життя Київської губернії у другій половині ХІХ і на початок ХХ ст. – С. 291-293.

482. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. / Редкол.: С.Кульчицький (відп. ред.), О.Веселова, О.Ганжа, Л.Гриневич, В.Даниленко, В.Марочко. – К., 2004. – Вип. 10. – 487 с.

Зміст:

Кульчицький С. Останні роки життя Володимира Винниченка. – С. 3-30;

Ковальський М., Атаманенко А. Теоретичне обґрунтування грушевськознавства: (до 70-ліття Любомира Винара). – С. 30-41;

Лобанова-Гулак М. Соціал-демократичний рух у новітні часи: проблема персоніфікації історії (Х.Г. Раковський в українській історіографії). – С. 41-49;

Науменко А. Державна інспектура та її участь у національно-патріотичному вихованні особового складу армії УНР. – С. 49-59;

Бикова Т. Суспільно-політичні процеси у Криму в 1917 р. – С. 60-81;

Верменич Я. Реформування адміністративно-територіального устрою УРСР у 20 – 30-х рр.: прорахунки й уроки. – С. 82-92;

Дорошко М. Боротьба за владу рад у більшовицькій партії в 1923 – 1925 роках та її вплив на розстановку сил у партійно-державній верхівці УСРР. – С. 92-103;

Мовчан О. Ілюзія „оробітничення” радянської культури: радянський міф про класовий контроль „червоних” профспілок. – С. 103-135;

Нізова Л. Вплив податкових пільг 1924 р. на розвиток добровільного промислового кооперування. – С. 136-164;

Костик Є. Створення та діяльність кооперативного видавництва „Пролетарій” в УСРР періоду непу. – С. 164-178;

Якубова Л. Політика аграризації єврейства: соціальні та економічні наслідки (20-і – початок 30-х рр. ХХ ст.). – С. 178-208;

Гриневич Л. „...Прийняли скорочення постачання другорядних споживачів...”: Хлібозаготівельні кампанії і голод 1928 – 1929 рр. в Україні. – С. 208-234;

Ганжа О. Опір селянства України політиці суцільної колективізації. – С. 235-250;

Бем Н. Морально-політичний стан українського селянства в умовах голодомору. – С. 250-284;

Дровозюк С. Селянський самосуд 1917 – 1930-х рр. ХХ ст. як соціально-психологічний феномен (історіографічні нотатки). – С. 284-293;

Лукашевич О. Джерела та історіографія 20 – 30-х рр. про побут та дозвілля сільського населення радянської України. – С. 294-300;

Котляр Н. Діяльність наукових установ Криму у 1918 – 1941 рр. – С. 301-312;

Нікольський В. Територіальні наслідки репресій 1937 – 1938 рр. на Донеччині. – С. 312-327;

Гон М. Західна Україна 1930-х років: німецький дискурс українсько-єврейського конфлікту. – С. 328-340;

Гриневиц В. Червона армія у війнах і військових конфліктах 1939 – 1940 рр.: військово-політичні, ідеологічні та соціально-психологічні аспекти. – С. 340-372;

Шолох Я. Рейди УПА очима зарубіжних дослідників: оцінки та значення. – С. 372-381;

Веденєєв Д. Розвідувальна діяльність Української Повстанської Армії (1943 – 1945 рр.). – С. 381-414;

Лавер О. Статистика втрат населення Російської імперії, СРСР та українського народу в локальних війнах і конфліктах ХХ століття. – С. 415-430;

Веселова О. Пам'ять про жертви голоду-геноциду 1932 – 1933 років в Україні: смертність й ушанування загиблих. – С. 430-485.

483. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (відп. ред.), **О.М. Веселова**, **О.І. Ганжа**, **Л.В. Гриневиц**, **В.М. Даниленко**, **В.І. Марочко**. – К., 2004. – Вип. 11. – 509 с.

Зміст:

Кульчицький С. Україна в системі загальносоюзного народногосподарського комплексу. – С. 3-31;

Дорошко М. Проблема формування та функціонування компартійно-державної номенклатури УСРР в 20 – 30-ті рр. ХХ ст. у вітчизняній та зарубіжній історіографії. – С. 32-47;

Мовчан О. Чи були профспілки 20-х „школами комунізму”? – С. 48-93;

Прилуцький В. Модернізація промисловості радянської України у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.). – С. 94-128;

Головко В. Критика теорії модернізації в західній гуманітарній думці. – С. 129-143;

Нізова Л. Українська промкооперація в суспільно-економічних перетвореннях 20-х рр. – С. 144-157;

Зарецька Т. Політика другої Польської республіки щодо Східної Галичини та позиція Ю. Пілсудського (кінець 1918 – 1919 рр.). – С. 158-176;

Бикова Т. Створення Кримської АСРР (1921 р.). – С. 177-209;

Верменич Я. Національна реформа 20 – 30-х рр. в Україні: підсумки, політичні наслідки, уроки. – С. 210-224;

Юсова Н. Внесок М.Л. Рубінштейна у формування радянської концепції історії України. – С. 225-273;

Костик Є. Діяльність кооперативно-приватних видавництв в умовах радянської цензури 1920-х рр. – С. 274-292;

Козацька Т. Громадське харчування робітників промисловості у 1929 – 1938 роках в Україні. – С. 293-302;

Євсєєва Т. Діяльність спілки „войовничих безвірників” України під час суцільної колективізації 1929 – 1933 рр. – С. 303-331;

Веселова О. Геноцид українського народу голодомором 1932 – 1933 рр.: призвідці та засоби творення. – С. 332-342;

Костишева С. Висвітлення вітчизняною пресою 70-ї річниці голоду 1932 – 1933 рр. як відбиття політизації цієї проблеми та у контексті аналізу змін в інформаційному полі сучасної України. – С. 343-353;

Єфіменко Г. Сталінська національна політика серед українців Росії в 1930-ті рр.: правило чи виняток? – С. 354-369;

Якубова Л. Суцільна колективізація в селах етнічних меншин. 1930 – 1935 рр. – С. 370-412;

Шарпатий В. Особливості пенсійного забезпечення в УСРР (1919 – 1922 рр.). – С. 413-423;

Шолох Я. Взаємовідносини української й єврейської спільнот Північної Америки в ході розшуку воєнних злочинців. – С. 424-442;

Велігодський В. Відновлення Кримської АРСР в 1991 р. – С. 443-460;

Тиский М. Зародження та діяльність Народного руху на Волині (1989 – 1990 рр.). – С. 461-471;

Гриневич Л. Про один таємний проект сталінського керівництва кінця 1920-х рр. – С. 472-482;

Гриневич В. Хрущов як творець українського радянського патріотизму у роки німецько-радянської війни 1941 – 1945 рр. – С. 483-493;

Бем Н. Політичні настрої українського селянства в умовах колективізації сільського господарства (історіографічний огляд). – С. 494-505.

484. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. / Редкол.: **С.В. Кульчицький** (відп. ред.), **О.М. Веселова**, **О.І. Ганжа**, **Л.В. Гриневич**, **В.М. Даниленко**, **В.І. Марочко**. – К., 2004. – Вип. 12. – 405 с.

Зміст:

Головко В. Російська модернізація: історіографія 2000-х років. – С. 3-20;

Кульчицький С. Проблема колективізації сільського господарства в сталінській „революції зверху”. – С. 21-69;

Дровозюк С. Соціально-політичні настрої українського селянства у 20 – 30 рр. ХХ ст.: історіографічний аспект. – С. 70-83;

Нікольський В. Голодомор 1932 – 1933 рр. на Україні за матеріалами „Окремої папки” політбюро ЦК КП(б)У. – С. 84-93;

Костилева С. Висвітлення періодичними виданнями Російської Федерації теми голоду 1933 р. в Україні: больова точка сучасних російсько-українських взаємин. – С. 94-102;

Бикова Т. Коротка історія Радянської Соціалістичної Республіки Тавриди (1918 р.). – С. 103-156;

Зарецька Т. Українсько-польські паралелі: Симон Петлюра і Юзеф Пілсудський. – С. 157-175;

Якубова Л. Національне адміністративно-територіальне будівництво в УСРР. (20-і – перша половина 30-х рр. ХХ ст.). – С. 176-224;

Гриневич Л. Єврейське національно-культурне відродження 1920-х – 1930-х рр. в УСРР у „прокрустовому ложі” більшовицької ідеології. – С. 225-233;

Киридон А. Державно-церковні відносини в радянській Україні 1920 – 1930-х років: соціальний вимір. – С. 234-256;

Лукашевич О. Житло як один з основних критеріїв якості повсякденного життя селянина 20-х років ХХ ст. – С. 257-276;

Єфименко Г. Питання національної політики Кремля в Україні в перш. пол. 1937 р. – С. 277-294;

Юсова Н. Питання „спільноруськості” Київської Русі в дискусії з проблеми українського націогенезу в українському середовищі Галичини та еміграції початку 30-х рр. ХХ ст. – С. 295-320;

Лавер О. Динаміка чисельності східної української діаспори в ХХ столітті та її роль в майбутньому України. – С. 321-345;

Гриневич В. До питання про український радянський націоналізм у роки німецько-радянської війни 1941 – 1945 рр. – С. 345-370;

Сеньків М. Опір ОУН і УПА колективізації західно-українського села, 1944 – 1952 рр. – С. 371-379;

Петровський Е. Іван Іванович Погорілий (1899 – 1937): трагічна доля керівника кафедри історії України Одеського університету. – С. 380-388;

Демченко Т., Курас Г. Нетипова доля Миколи Шрага. – С. 389-399;

Даниленко В. Регіони України як об’єкт наукового аналізу. Рец. на кн.: Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. – К.: Інститут історії України НАНУ, 2003. – 516 с. – С. 400-403.

485. Проблеми ОУН-УПА: Звіт робочої групи істориків при Урядовій комісії з вивчення діяльності ОУН і УПА. Основні тези з пробл. ОУН-УПА (іст. висновок). – К., 2004. – 95 с.

Зміст:

Кульчицький С.В. Організація науково-дослідної роботи і основні творчі здобутки. – С. 3-25.

486. **Рубльов О.** Західноукраїнська інтелігенція у загальнонаціональних політичних та культурних процесах (1914 – 1939) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2004. – 648 с.

487. Ruthenica / Наук. ред.: **В.Ричка, О.Толочко.** – К., 2004.
– Т. 3. – 206 с.

Зміст:

Андрошук Ф. Скандинавские древности в социальной топографии древнего Киева. – С. 7-47;

Галенко О. Три загадки Константина Багрянородного про „полноддя”. – С. 48-67;

Пчелов Е. Генеалогия семьи Юрия Долгорукого. – С. 68-79;

Конявская Е. Проблема общих мест в древнеславянских литературах (на материале агиографии). – С. 80-92;

Ричка В. Хрещення Русі 988 р.: ідейний зміст літописного сюжету. – С. 93-102;

Красова А. Борьба за Владимиро-Суздальскую Русь в 70-х годах XII в. Заключительный этап: Опыт реконструкции. – С. 103-123;

Толочко П. Повесть о походе Игоря Святославича в Ипатьевской летописи. – С. 124-134;

Котляр М. Структура і жанр Галицько-Волинського літопису. – С. 135-149;

Dobrowski D. Czy Jan Dlugosz piszac siodma ksiege „Annalium” korzystal z Kroniki halicko-wolynskiej lub zrodla jej pokrewnego? – С. 151-185;

Зазуляк Ю. Зі спостережень над практикою полюбовного судочинства у Руському воеводстві у XV ст. – С. 186-205.

488. Соціум: Альманах соціальної історії / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.), **В.Горобець** (відп. ред.), **Н.Білоус, І.Колесник, С.Леп'явко, В.Ричка, П.Сас, Н.Старченко.** – К., 2004. – Вип. 4. – 244 с.

Зміст:

Marzec A. Kariery polityczne na Rusi Czerwonej za panowania Kazimierza Wielkiego (1340 – 1370). – С. 9-18;

Bruening A. „Voevodych zemli moldawskoi”... Peter Mohyla's Youth and Political Heritage. – С. 20-25;

Григор'єва Т. Якості та функції дипломата у ранньомодерний період в уявленнях теоретиків та у практичних

інструкціях послам з Речі Посполитої до Османської імперії в XVII ст. – С. 27-38;

Волошин Ю. Шлюбність і шлюбний стан старовірів Стародубського полку в другій половині XVIII ст. – С. 39-51;

Карліна О. Єврейські домогосподарства у Волинській губернії в першій половині XIX ст. – С. 53-68;

Ерусалимский К. Представления Андрея Михайловича Курбского о княжеской власти и русских князьях IX – середины XVI века. – С. 71-100;

Кіку В. Єзуїтський університет у Львові (1758 – 1773), або захист „істини закону”. – С. 101-113;

Ворончук І. Шляхетський двір, його слуги та челядь. – С. 117-133;

Тесленко І. Родинний клан Єрличів. – С. 135-188;

Мицик Ю. Рідня Богдана Хмельницького у Білорусі. – С. 189-192;

Горобець В. Чи все так просто з тими родичами? (Деякі замітки з приводу розвідки о. Юрія Мицика). – С. 193-195;

Зема В. Есхатологічні мотиви в руських проповідях на м'ясопуст (XVI – перша половина XVII ст.). – С. 199-213;

Ясь О. Сила і безсилля. Соціальні функції козацтва в інтерпретаціях українських істориків-романтиків XIX ст. (Методичний інструментарій та техніка викладу). – С. 215-228;

Білоус Н. Краківська міська рада в XVI столітті. Нове дослідження про міську еліту влади. Рец. на кн.: Noga Z. Krakowska rada miejska w XVI wieku. Studium o elicie władzy. – Krakow: W-wo naukowe Akademii Pedagogicznej, 2003. – 388 s. – С. 231-235;

Михайловський В. Рец на кн.: Легун Ю, Петренко О. Ревізійний перепис населення 1795 р.: Брацлавська губернія. Ч.1: Бершадський повіт. Т.1: Ревізійні списки селян сіл: Крикливець, Крушинівка, Луговате, Любашівка, Ободівка, Поташня, П'ятківка, Татарівка, Христище, Яланець. – Вінниця: Консоль, 2003. – 284 с.: іл. – С. 237-238;

Тарасенко О. „Вірність” – „зрада” у сприйнятті середньовічних і ранньомодерних соціумів: Міжнар. наук. конф. (6-7 жовт. 2004 р., м. Кам’янець-Подільський). – С. 239-240.

489. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Зб. наук. пр. Число 11. У 2 ч. / Редкол. М.Ф. Дмитрієнко (відп. ред), І.Н. Войцехівська, Л.А. Дубровіна, М.Ф. Котляр, В.М. Литвин, Л.П. Маркітан, О.О. Попельницька, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов, Ю.К. Савчук, В.А. Смолій, П.Т. Тронько; Упоряд.: М.Ф. Дмитрієнко, І.Н. Войцехівська, В.П. Перкун. – К., 2004. – Ч. 1. – 366 с. – (До 10-річчя засн. від. спец. іст. дисциплін Ін-ту історії України НАН України).

Зміст:

Дмитрієнко М., Попельницька О. Дослідження в галузі спеціальних історичних дисциплін відділом СІД Інституту історії України НАН України у 1994 – 2004 рр. – С. 6-36;

Калакура Я. Структура спеціальних історичних дисциплін як підсистеми історичної науки. – С. 37-52;

Савчук Ю. З історії формування прапорових традицій Ніжинського полку (друга половина XVIII ст.). – С. 54-98;

Булах Г. До генеалогії роду Шпаковичів (Шпаківських) гербу одинець. – С. 100-104;

Легун Ю. Матеріали до реконструкції родоводів казенних селян Поділля (кінець XVIII – середина XIX ст.) у зібранні РДА (Санкт-Петербург). – С. 105-128;

Гречило А. Символи Жидачівського району. – С. 130-132;

Іщенко Я. Фах авторів міських гербів України 60 – 80-х рр. XX ст. – С. 133-146;

Однороженко О. Українська земельна геральдика XVI – XVIII ст. за сфрагістичними джерелами. – С. 147-164;

Севрюк С. Геральдична проблематика в працях Володимира Замлинського. – С. 165-174;

Тоїчкін Д. Канали постачання в Українські землі клинкової зброї та матеріалів для місцевого виготовлення клинків: XVII – перша половина XVIII ст. – С. 176-186;

Войцехівська І. Джерела історичної метрології: аналіз первісників та зіставлення даних. – С. 188-202;

Попельницька О. Нумізматично-речові скарби як історичне джерело (на прикладі скарбу XVI – XVII століття з села Старосілля). – С. 204-217;

Бакалець О. Українські літописи XVII – XVIII ст. про економіку та грошовий обіг Гетьманщини. – С. 218-232;

Дзира Я. Відгідронімні прізвища в козацькому реєстрі 1649 року. – С. 234-266;

Перкун В. Українські церковні печатки із зібрань Національного музею у м. Варшаві та бібліотеки Фондації кн. Чарторийських при Національному музеї у м. Кракові. – С. 268-276;

Скочиляс І. Генеза легенд парафіяльних печаток Перемиської єпархії кінця XVIII – початку XX ст. – С. 277-300;

Алфьоров О. Геральдика волинської аристократії другої половини XVI – початку XVII ст. (на прикладі сфрагістичних пам'яток). – С. 301-306;

Чмир М. Символіка наркуавних знаків збройних сил ЗУНР – ЗОУНР 1918 – 1919 рр. – С. 308-328;

Славутич Є. Однострої гвардійської сторожі гетьмана Кирила Розумовського. – С. 329-358.

490. Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики: Зб. наук. пр. Число 11. У 2 ч. / Редкол. **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред), **І.Н. Войцехівська**, **Л.А. Дубровіна**, **М.Ф. Котляр**, **В.М. Литвин**, **Л.П. Маркітан**, **О.О. Попельницька**, **О.П. Реєнт**, **О.С. Рубльов**, **Ю.К. Савчук**, **В.А. Смолій**, **П.Т. Тронько**; Упоряд.: **М.Ф. Дмитрієнко**, **І.Н. Войцехівська**, **В.П. Перкун**. – К., 2004. – Ч. 2. – 328 с. – (До 10-річчя засн. від. спец. іст. дисциплін Ін-ту історії України НАН України).

Зміст:

Боряк Г. Інформатизація архівної галузі сьогодні: поточні здобутки і завдання формування електронних ресурсів. – С. 4-9;

Матяш І. Організація архівної справи в сучасній Україні. – С. 10-26;

Сукало А. Анкетування як метод дослідження інноваційних технологій в архівній справі. – С. 27-42;

Дубровіна Л., Гальченко О. Кодикологічні, кодикографічні, полеографічні та археографічні дослідження Інституту рукопису НБУВ: бібліографічний огляд (1988 – 2003). – С. 44-65;

Солонська Н. Стародавні бібліотеки Київської Русі в контексті спеціальних історичних дисциплін. – С. 66-82;

Білокінь С. Із старого листування (Віктор Олександрович Романовський, 1890 – 1971 рр.). – С. 84-120;

Хведченя С., Кабанець Є. Деякі питання історії канонізації печерських святих. – С. 121 – 136;

Ресет О. Вплив Великої війни 1914 – 1918 рр. на цивілізаційні процеси в Україні (до 90-річчя початку Першої світової війни). – С. 138-146;

Маркітан Л. Пам'ятники Кобзареві, збережені на фотокіноплівці. – С. 147-159;

Шолох Я. Соціальна база ОУН і УПА на Східній Україні та її вплив на еволюцію та ідеологію інтегрального націоналізму (за документами та матеріалами зарубіжних досліджень). – С. 160-172;

Юсова Н. Возз'єднання українських земель і актуалізація проблеми походження української народності в радянській історіографії: 1939 – 1947 рр. (в світлі нових архівних джерел). – С. 174-208;

Ясь О. Критичний метод та його роль у становленні академічної історіографії. – С. 209-227;

Кулик І. Львівський університет у житті та діяльності Михайла Марченка (1902 – 1983 рр.). – С. 228-242;

Суховарова-Жорнова О. Типологічна характеристика історичних портретів XVII – XVIII ст. – С. 244-278;

Синельник І. В.В. Тарновський та його колекція українських старожитностей. – С. 279-292;

Дмитрієнко М., Іщенко Я. Щоденник життя киян у дні війни крізь свідчення документів. Рец. на кн.: Київ у дні нацистської навали. За документами радянських спецслужб. – К.; Львів, 2003. – 526 с. – С. 294-301;

Маркітан Л. Листи та спогади як джерельні комплекси досліджень біографістики. Рец. на кн.: Олена Теліга. Листи.

Спогади. – 2-ге вид., випр. / Упоряд., вст. ст. та археографічна передм. Н.Миронець. – К.: Вид-во ім. О.Теліги, 2004. – 400 с.: іл. – С. 302-305;

Ищенко Я. Сучасна тенденція створення муніципальних знаків: Геральдика населених пунктів Броварського району Київщини. Рец. на кн.: Символіка Броварщини: – Вид-во ІПРЕЗ, 2001. – С. 306-315.

491. **Станіславський В.** Запорозька Січ та Річ Посполита, 1686 – 1699 / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2004. – 357 с.

492. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **С.В. Віднянський**, **В.І. Клоков**, **О.Є. Лисенко**, **О.П. Реєнт**, **П.Т. Тронько.** – К., 2004. – Вип. 8. – Ч. 1. – 326 с.

Зміст:

Лисенко О.Є. Один народ – дві історії війни. – С. 3-8;

Стецкевич В.В. Історіософські осягнення війни 1932 – 1945 рр. М.В. Ковалем (суб'єктивні роздуми, рефлексії та прикладні висновки). – С. 8-25;

Марущенко О.В. Україна в роки Другої світової війни: вибрані історіографічні аспекти проблеми. – С. 26-35;

Якунин В.К. И. Сталин, сталинизм и история Великой Отечественной войны 1941 – 1945 гг.: некоторые новейшие тенденции в историографии. – С. 36-47;

Дубик М.Г. Використання праці примусових робітників з України: основні тенденції в сучасній зарубіжній історіографії. – С. 47-52;

Грінченко Г.Г. Особенности реконструкции прошлого в устных свидетельствах бывших оstarбайтеров. – С. 52-58;

Пастушенко Т.В. Ульріх Герберт про політику і практику „використання іноземців” у військовій економіці Третього рейху. – С. 59-75;

Іваненко В.В. Велика Вітчизняна війна і Україна: деякі проблеми методології та історіографії. – С. 75-83;

Дзьобак В.В. Сучасна російська суспільно-політична думка про діяльність УПА під час Другої світової війни. – С. 84-92;

Струтинська Т.З. Політико-правові аспекти визнання Української повстанської армії воюючою стороною у Другій світовій війні. – С. 92-96;

Шайкан В.О. Проблеми висвітлення руху Опору в Україні в роки Великої Вітчизняної та Другої світової воєн. – С. 96-106;

Платонова Н.В. Нові документи з історії дивізії СС „Галичина”. – С. 106-113;

Левикін В.В. Перебування німецьких військовополонених у Радянському Союзі. Історіографія питання. – С. 114-124;

Горбуров Є.Г., Шитюк М.М. Румунські трофейні архіви як джерело вивчення руху Опору на окупованій території півдня України в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 124-132;

Меляков А.В. До розширення джерельної бази досліджень з історії депортації населення України до Німеччини у 1941 – 1944 рр. – С. 132-145;

Зінько Ю.А., Лойко О.Г., Мазило І.В. Вивчення історії фашистської окупаційної політики й антифашистського руху Опору в Україні 1941 – 1944 рр. (на матеріалах історії будівництва і експлуатації об’єкта „Вервольф”). – С. 145-149;

Пірко В.О., Титаренко Д.М. Окупаційна преса Східної України як джерело вивчення стану сільського господарства регіону (1941 – 1943 рр.). – С. 150-157;

Ленська В.В. Наступність школи й вищих навчальних закладів у методиці викладання теми: „Україна у роки Другої світової війни”. – С. 157-162;

Гетьманчук М.П. Українське питання у відносинах Радянського Союзу та Німеччини на початку Другої світової війни (вересень – жовтень 1939 р.). – С. 162-171;

Кожухар О.І. Проблема кордонів України в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 172-174;

Іржавська А.П. Злочинні плани гітлерівської Німеччини щодо України напередодні та в роки Другої світової війни. – С. 175-178;

Кічий І.І. Українсько-польські відносини в Західній Україні в роки Другої світової війни. – С. 178-186;

Чернявська В. Особливості та наслідки походу Червоної армії в Бессарабію та Північну Буковину (28.VI – 5.VII. 1940). – С. 187-195;

Крутіков С.О. Народне ополчення і винищувальні батальйони в Україні в роки Другої світової війни. – С. 196-201;

Михайлуца М.І., Кязимова Г.Х. Народні формування в період оборони півдня України (червень – жовтень 1941 р.). – С. 202-207;

Салата О.О. Характер та основні напрямки діяльності винищувальних батальйонів у період оборонних боїв Червоної армії (червень – листопад 1941 р.). – С. 207-216;

Герасименко Л.С. Організація винищувальних батальйонів у місті Києві. – С. 216-223;

Титаренко Я.А., Панчук В.М. Безсмертний подвиг захисників міст-героїв України. – С. 224-238;

Король В.Ю. Трагедія радянських військовополонених на окупованій території України в 1941 – 1944 рр. – С. 239-252;

Скоробагатов А.В. „Гестапо вермахту” на Східно-українських землях. – С. 253-259;

Дерейко І.І. Структура окупаційних органів Райхскомісаріату „Україна”. – С. 259-268;

Шайкан В.О. Український військовий колабораціонізм в роки Другої світової війни. – С. 268-278;

Нестеренко В.А. Аграрні перетворення окупаційних властей у військовій зоні України, 1941 – 1943 рр. – С. 279-298;

Слободянюк М.А. Пасивний спротив населення України німецько-фашистським окупантам у 1941 – 1944 рр. (на матеріалах південних областей). – С. 298-306;

Чиркова Л.Н. Все круги ада (об узниках фашистських лагерей смерті в Украине). – С. 306-311;

Гінда В.В. Діяльність українських громадських організацій м. Вінниці в умовах окупаційного режиму (1941 – 1944 рр.). – С. 311-321.

493. Сторінки воєнної історії України: 36. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: **О.Є. Лисенко** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**,

**С.В. Віднянський, В.І. Клоков, О.П. Реснт,
П.Т. Тронько.** – К., 2004. – Вип.8. – Ч.2. – 335 с.

Зміст:

Кучер В.І. Рух Опору на окупованій території України: політичний аспект. – С. 3-16;

Чайковський А.С. Партизанський і підпільний рух в Україні в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1944). (Історико-правовий аспект). – С. 16-24;

Руденко Н.М. Участь представників українського народу в боротьбі орловських партизанів. 1941 – 1943 рр. – С. 24-45;

Голиш Г.М. Участь дітей і підлітків Наддніпрянської та Східної України у радянських патріотичних рухах періоду Великої Вітчизняної війни, 1941 – 1944 рр. – С. 45-56;

Котляр Ю.В. Партизансько-повстанський рух на Баштанщині проти німецьких окупантів: 1918 і 1942 – 1943 рр. – С. 56-61;

Руккас А.О. Збройні виступи ОУН на території Тернопільського воєводства у вересні 1939 р. – С. 62-72;

Стародубець Г.М. До питання про суть внутрішньо-політичного конфлікту у середовищі українського руху в роки Другої світової війни. – С. 72-81;

Вінцовський Т.С. Похідні групи ОУН на Одещині в 1941 р. – С. 82-86;

Патриляк І.К. Курсанти командирських шкіл УПА в 1943 – 1944 рр. (вік, освіта, соціальне походження, озброєння, харчове та матеріальне забезпечення). – С. 86-94;

Мазурок В.П. Започаткування самостійницького руху Опору на півдні Волині. 1941 – 1943. – С. 94-100;

Гриневич В.А. Від пролетарського інтернаціоналізму до російського націоналізму: метаморфози сталінської політики та ідеології в роки війни Німеччини проти Радянського Союзу 1941 – 1945 рр. – С. 101-117;

Буцко О.В. В идеологическом „котле”: настроения немецких военнопленных в советских лагерях (1941 – 1945 гг.). – С. 118-128;

Потильчак О.В. Смертність серед німецьких військово-полонених в СРСР: історико-демографічний аналіз проблеми. – С. 128-137;

Головко М.Л. Профспілки в процесі реставрації радянської влади та суспільного життя на західноукраїнських землях (1944 – 1945 рр.). – С. 138-145;

Заболотна Т.В. Каральна політика радянських органів правопорядку на початку Великої Вітчизняної війни. – С. 146-153;

Мінгазутдінов А.Ф. Значення фронтової преси у пропаганді серед воїнів бойових традицій в ході визволення України від фашистських загарбників. – С. 153-158;

Дояр Л.В. Жінка України в роки війни 1941 – 1945 рр. (наслідки комуністичної політизації і соціальної маскулінізації в УРСР). – С. 158-167;

Горбунко Л.Л., Білецька В.С. Роль Православної церкви у зміцненні морально-політичної єдності українського народу в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 167-170;

Войналович В.А. Римо-католицькі громади України в контекстах взаємин СРСР і Ватикану перших повоєнних років (1944 – 1946 рр.). – С. 171-183;

Андрухів І.О. Переведення у православну віру Греко-католицьких релігійних громад на теренах Станіславщини в 1946 – 1949 рр. – С. 183-190;

Милусь В.І. З історії Волинської духовної семінарії. – С. 190-211;

Чорнодід Л.В. Розвиток української академічної науки в роки Великої Вітчизняної війни (стан науково-дослідної мережі). – С. 212-214;

Новгородский О.Н. Основные идеологические и политические позиции русской Православной церкви за границей в период Второй мировой войны. – С. 215-221;

Гальчак С.Д. Ідеологічні аспекти репатріації „остарбайтерів”-подолян в умовах „холодної війни”. – С. 221-237;

Першина Т.С. До питання про вклад евакуйованих продуктивних сил України в розгортання воєнно-промислової бази на Сході Радянського Союзу. – С. 238-258;

Хойнацька Л.М. Мобілізація сільського населення на відбудову важкої промисловості України (1943 – 1950 рр.). – С. 259-264;

Перехрест О.Г. Збитки, заподіяні тваринницькій галузі сільського господарства України в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 264-273;

Латиш О.Ю. Деякі аспекти медичного забезпечення Червоної армії на українських фронтах у 1941 – 1942 рр. – С. 274-280;

Шевченко А.Є. Організаційно-правові аспекти становлення Державної автомобільної інспекції НКВС СРСР в 30 – 40-і роки XX століття. – С. 281-293;

Синчук В.М. Воєнно-історичні дослідження і видавнича діяльність еміграції УНР (20 – 30-ті рр. XX ст.). – С. 294-308;

Сидоров С.В. Про деякі риси радянської військової кадрової політики в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 308-317;

Стецкевич В.В. Із спогадів в'язня шести концтаборів. – С. 318-330.

494. Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) / Редкол.: **В.Смолій** (відп. ред.), **О.Головко**, **О.Гуржій**, **О.Крижанівський**, **В.Матях**, **О.Моця**, **П.Сас**, **В.Станіславський**, **В.Степанков**, **Т.Хінчевська-Геннель**, **Т.Чухліб**, **В.Щербак**. – К., 2004. – Вип. 4. – 528 с.

Зміст:

Буйських С. Етнокультурні штрихи до картини еллінської колонізації Надчорноморщини. – С. 21-38;

Болгов Н. Между империей и варварами: финал Античности на Боспоре Киммерийском. – С. 39-76;

Головко О. Формування державних утворень у Східній Європі в IX – першій половині XIII ст. – С. 77-94;

Моця О. Про відмінності давньоруської Півночі від Півдня. – С. 95-104;

Войтович Л. Карпатські хорвати в етнополітичному розвитку Центрально-Східної Європи раннього середньовіччя. – С. 105-132;

Дубонис А. Борьба за литовский престол после смерти короля Миндаугаса (1264 – 1268 гг.). – С. 133-143;

Вилкул Т. „Въсташа людьє...”. Конфликты горожан с князем. – С. 144-176;

Ващук Д. Вплив обласних привілеїв Київщини та Волині на формування Першого Литовського Статуту. – С. 177-194;

Ульяновський В. Походження влади та її символів на Русі в інтерпретації „Посланія” Спиридона-Сави. – С. 195-222;

Степанков В. Між Москвою і Стамбулом: чи існувала проблема вибору протекції у 1648 – 1654 рр.? – С. 223-236;

Горобець В. „...Нам згідно звичаю давнього нашого, того гетьмана обрати, кого все військо любить”. Елекційні змагання на Лівобережній Україні початку 60-х рр. XVII ст. – С. 237-264;

Маслійчук В. Прагнення „шляхетськості” козацької старшини Слобожанщини (друга половина XVII – XVIII ст.). – С. 265-278;

Грибовський В. Формування локальної групи причорноморських ногайців у XVI – XVII ст. – С. 279-306;

Дзюба О. Німецька книга в бібліотеках України (XVIII ст.). – С. 307-319;

Бачинська О. Політика Російської імперії щодо Задунайського козацтва: стратегія, тактика, заходи. – С. 320-328;

Осіпян О. Нове джерело з історії монгольського походу на країни Центрально-Східної Європи (1236 – 1242 рр.). – С. 331-347;

Рибаков Д. Временник Івана Тимофієва: концепція „авторського архіву” (до питання про атрибуцію і контекст). – С. 348-382;

Юсова Н. Питання щодо „спільноруськості” Київської Русі у доробку Мирона Кордуби. – С. 383-401;

Федорук Я. Українсько-московська угода 1654 р. в історико-правових дослідженнях кінця XIX – початку 50-х рр. XX ст. – С. 402-437;

Ковалевська О. Образ Мазепи в творах Олександра Орловського та Вацлава Павлішака. – С. 438-447;

Патяка О. Ділова документація гродських судів України в другій половині XVI – на початку XVII ст. – С. 448-458;

Бовгиря А. Маргінальні записи українських рукописних збірників XVIII ст. – С. 459-470;

Чухліб Т. „Руїна” Гетьманщини чи боротьба за утвердження Української козацької держави? (Спроба започаткувати наукову дискусію щодо одного історичного терміну). – С. 473-506;

Черкас Б. Військова справа українських козаків очима польського історика. Рец. на кн.: Maciej Franz „Wojskowosc Kozaczyznu Zarogoskiej w XVI – XVII wieku. Geneza i character”. – Torun, 2002. – 255 s.). – С. 509-513;

Матях В. Рец. на кн.: Історія української культури: У 5-ти т. – Т. 3: Українська культура другої половини XVII – XVIII століть. – К.: Наук. думка, 2003. – 1247 с. – С. 514-516;

Черкас Б. Рец. на кн.: Дзярновіч А. „...In prostra livonia”: Дакументальныя крыніцы па гісторыіпалітычных адносінаў паміж Вялікім княствам Літоўскім і Лівоніяй у канцы XV – першай палове XVI ст.: Сістэматызацыя іактавы аналіз. – Т. 1. – Мінск: Atheneum, 2003. – 373 с. – С. 517-519;

Блануца А. Рец. на кн.: Україна та Росія: Проблеми політичних і соціокультурних відносин / Відп. ред. В.А. Смолій. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 602 с. – С. 520-525.

495. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: В.М. Даниленко (відп. ред.), С.І. Білокінь, О.В. Добржанський, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький, О.П. Реєнт, В.П. Швидкий. – К., 2004. – Вип. 7. – 542 с.

Зміст:

Смолій В. Історичний досвід українізації. – С. 3;

Верменич Я., Даниленко В. „Українізація” 20-х – 30-х рр. ХХ ст.: Зміст та основні напрямки. – С. 4-12;

Чумак В. Українізація: концептуальні засади дослідження. – С. 13-15;

Бондарчук П. Передумови і зміст радянської „українізації”. – С. 16-22;

Любовець О. Ідея українізації в програмних документах і діяльності партії боротьбистів. – С. 23-30;

Пижик А. Більшовицька політика українізації як засіб поширення комуністичної ідеології. – С. 31-39;

Юсов С. Діяльність УАПЦ і політика українізації (20-ті рр.): питання дотичності явищ. – С. 40-53;

Ідріс Н. Вплив міграції сільського населення в 20-х – на поч. 30-х рр. ХХ ст. на національно-культурне відродження міст УСРР. – С. 54-61;

Солдатенко В. Внесок М.Скрипника в концепцію українізації та її практичну реалізацію. – С. 62-70;

Яремчук В. Процес коренізації в Криму і українці. – С. 71-76;

Бевз Т. Політична доктрина української партії соціалістів-революціонерів в контексті українізації. – С. 77-83;

Єфіменко Г. Політика українізації у 1930-ті рр.: більше „за” ніж „проти”. – С. 84-91;

Ковальчук О. Роль М.Скрипника у національно-культурному русі українців на теренах СРСР за межами УСРР в кінці 20-х – на початку 30-х рр. ХХ ст. – С. 92-100;

Смольницька М. Колегія Павла Галагана (1871 – 1920) у формуванні інтелектуального потенціалу суспільства. – С. 101-116;

Малюта О. „Просвіти” та державні утворення (1868 – 1939 рр.): історико-теоретичні аспекти взаємодії. – С. 117-136;

Герасимова Г. „Подальша доля невідома...”: до біографії Прокопа Понятенка. – С. 137-149;

Кізченко В. Просвітницька діяльність Христини Данилівни Алчевської очима її сучасників. – С. 150-160;

Рибаков М. Хрещатик в культурно-мистецькому житті Києва кінця ХІХ ст. – 1917 р. – С. 161-173;

Мовчан О. Роль засобів масової інформації в організації дозвілля міського населення України у перше десятиріччя радянської влади. – С. 174-191;

Зайцева З. Проект українського університету у Львові (1900 – 1914 рр.): організаційно-наукові аспекти. – С. 192-204;

Ковальчук О. Українці на теренах Російської імперії і піднесення їх національно-культурного руху на початку ХХ ст. – С. 205-225;

Крупина В. „Білі” сили як чинник активізації політичної боротьби в Українській Державі (1918 р.). – С. 226-233;

Гай-Нижник П. Створення митної кордонної служби України у 1918 р. – С. 234-244;

Готра О. Микола Феофанович Кашченко – один з засновників УАН. – С. 245-254;

Янковська О. Українізаційні процеси в 1917 – 1920 рр. – С. 255-270;

Тюрменко І. Боротьба за утвердження української національної школи в 1917 – 1920 рр. – С. 271-287;

Ковальчук М. Українська Народна Республіка та збройні сили Півдня Росії: від переговорів до війни (вересень 1919 р.). – С. 288-305;

Завальнюк К. Людина великої педагогічної сили. (Освітній та громадський діяч Ю.О. Щириця). – С. 306-309;

Завальнюк О. С.Сірополко – бібліотекар Кам'янець-Подільського Державного Українського Університету (1919 – 1920 рр.). – С. 310-315;

Старовойтенко І. Епістолярний діалог Є.Х. Чикаленка з А.В. Ніковським (1908 – 1921). – С. 316-336;

Романько І. Основні напрямки театральної політики дирекції УНР (грудень 1918 – 1920 рр.). – С. 337-342;

Бачинський Д. Проблема дерусифікації складу інтелігенції України в 1920-і роки. – С. 343-350;

Білокінь С. Начерк історії Київської митрополії 1920 – 27 років. – С. 351-367;

Кузьменко М. Матеріально-побутове забезпечення науково-освітньої інтелігенції українського суспільства 20 – 30-х років ХХ ст. – С. 368-379;

Дровозюк С. „Куркульська агітація”: радянський міф чи історична реальність? (Історіографічні роздуми). – С. 380-389;

Марусик Т., Герегова С. Хризант Кудринський – буковинський актор і громадський діяч. – С. 390-395;

Дзьобак В. Сучасна російська суспільно-політична думка про діяльність УПА під час Другої світової війни. – С. 396-402;

Мічуда В. Культурне будівництво на селі в перші післявоєнні роки (1945 – 1950 рр.). – С. 403-408;

Потильчак О. Історичні аспекти нормативного регулювання праці військовополонених та інтернованих в СРСР у повоєнний період (1945 – 1953 рр.). – С. 409-414;

Ткаченко О. Проблема побутового обслуговування міського населення України в повоєнний період (1945 – 1955 рр.). – С. 415-421; ,

Білокінь С., Кириленко М. Шістдесятник Іван Коваленко. Біографічний нарис. – С. 422-443;

Дутчак Г. Державна політика в Україні у галузі театрального мистецтва (1940-і – 1960-ті рр.). – С. 444-456;

Романюк І., Яценюк П. Проблеми медичного обслуговування сільського населення України в 1950 – 60-ті рр. – С. 457-465;

Костишева С. Проблема журнальної періодики Національної Академії Наук України (кінець 80-х – 90-ті рр. ХХ ст.). – С. 466-472;

Смольніков Ю. Історична міфотворчість у пострадянських республіках. – С. 473-480;

Ашаренкова Н. Публічна бібліотека і розвиток культури міжнародного спілкування в українському суспільстві (1990-ті роки). – С. 481-491;

Прокопчук Л. Проблема утворення єдиної української помісної Православної церкви (1990-ті роки). – С. 492-505;

Лавер О. Людські втрати населення СРСР, країн СНД та українського народу у внутрішніх локальних війнах та етнічних конфліктах 1945 – 2002 років. – С. 506-515;

Швидкий В. „Масовий терор” С.Білоконя і новітні праці з історії голодомору. Текстологічні спостереження. – С. 516-520;

Мех Н., Нестерова С. Релігія та мова як злиття етосу та світогляду народу. – С. 521-527;

Телячий Ю. Національно-культурна місія української інтелігенції як предмет дискусій між Б.Грінченком і М.Драгомановим (1892 – 1893 рр.). – С. 528-531;

Даниленко В. Рец. на кн.: Завальнюк О.М., Телячий Ю.В. Будівництво Української загальноосвітньої школи в роки національно-демократичної революції (1917 – 1920). – Кам'янець-Подільський: Абетка нова, 212 с. – С. 532-533;

Бондарчук П. „Борітеся, поборете!” (З приводу публікації монографії А.Русначенка „Народ збурений”. Національно-

визвольні рухи Опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії).
– С. 534-538.

496. Український історичний журнал: Сист. покажч. 1987 – 2001 рр. / Відп. ред. С.В. Кульчицький; Уклали: Л.Я. Муха, О.О. Заплотинська, А.В. Невмержицька, І.Л. Островська. – К., 2004. – 265 с.

497. Український історичний збірник 2003 / Редкол.: В.Смолій (голов. ред.), А.Блануца, С.Віднянський, О.Гуржій, В.Даниленко, Г.Касьянов, М.Корзо, С.Кульчицький, А.Плахонін, О.Реєнт, О.Рубльов, Г.Саганович, Й.Сарцевичене, Т.Чухліб. – К., 2004. – Вип. 6. – 447 с.

Зміст:

Жданович О. До питання про виникнення аріанської „суперечки” у Римській імперії. – С. 9-20;

Евенко І. Мета і завдання Серторія у війні із Сулланським Римом (80 – 72 рр. до н. е.). – С. 21-32;

Філіпович М. Польсько-литовська унія у білорусько-литовській літописній традиції. – С. 35-46;

Сінкевич Н. Фундації домініканських монастирів на Волині в кінці XIV – першій половині XVII ст. – С. 47-69;

Ващук Д. Майнові відносини у Київській землі в світлі уставних земських грамот (друга половина XV – перша третина XVI ст.). – С. 70-84;

Блануца А. Частота укладення земельних контрактів між Волинською шляхтою (за матеріалами Луцьких актових книг 1566 – 1599 рр.). – С. 85-102;

Дмитрієв В. Діяльність сербського духовенства в Україні у першій половині XVIII ст. – С. 103-114;

Прокоп'юк О. Формування складу братії Києво-Софійського кафедрального монастиря (1721 – 1786 рр.). – С. 115-136;

Кухаречко М. Судочинство в Ніжинському грецькому магістраті (остання чверть XVIII – середина XIX ст.). – С. 139-148;

Шостак І. Єпископ Каспер Казимир Цецішовський (1798 – 1828 рр.). – С. 149-158;

Лось В. Релігійні конверсії в шлюбно-сімейних стосунках населення Правобережної України за судовими справами 30 – 40-х рр. XIX ст. – С. 159-175;

Тараненко С. Організація пожежної служби міст Південної України у другій половині XIX – на початку XX ст. – С. 176-188;

Маєвський О. До проблеми політизації українського населення Галичини у боротьбі за виборчу реформу 1905 – 1907 рр. – С. 189-201;

Василик І. Українська фракція Галицького крайового сейму в боротьбі за новий виборчий закон напередодні Першої світової війни. – С. 202-214;

Юсов С. Діяльність УАПЦ в контексті українського національного руху 20-х рр. XX ст. – С. 215-229;

Ідріс Н. Особливості процесу „українізації” різних соціальних груп міського населення УСРР (20 – початок 30-х рр. XX ст.). – С. 230-245;

Котляр Ю. Землеустрій у південноукраїнському селі в 1923 – 1929 рр. – С. 246-256;

Трофимчик А. К вопросу о белорусско-украинском территориальном и национальном разграничении по Брестско-Пинскому Полесью: история и факторы. – С. 257-270;

Андрощук О. Реорганізації сільських адміністративно-територіальних одиниць в УРСР: мотиви, засоби реалізації, наслідки (друга половина 40-х – 60-ті рр. XX ст.). – С. 271-294;

Лиман І. Матеріали фондів Державного архіву міста Севастополя з історії православної церкви на Півдні України 1775 – 1861 рр. – С. 297-307;

Цимбал М. Генеральна візитація вірмено-католицької кам'янець-подільської церкви у 1791 р. – С. 308-333;

Циберт В. Рух регламентованої документації міських органів самоврядування Південної України останньої чверті XVIII – середини XIX ст. – С. 334-343;

Беззубець О. Спогади-некрологи як різновид „тематичної” мемуаристики українського громадівського руху другої половини XIX ст. – С. 344-354;

Ковальчук В. Виявлення організаційних документів ОУН і запілля УПА на Волині і Поліссі у 1942 – на початку 1945 рр. – С. 355-368;

Нагайко Т. Вивчення побутового аспекту життя сільського населення України у період Другої світової війни засобами „усної історії”. – С. 368-390;

Омельченко Т. Російська періодика з проблем благодійності (друга половина XIX – початок XX ст.). – С. 391-402;

Юсова Н. Участь Костя Гуслистого в розробці концепції „давньоруської народності”. – С. 403-416;

Чередниченко А. Становлення та розвиток Візантології в Україні (початок XX-го ст.). – С. 417-435;

Сташенко С. Роль земств Лівобережної України у формуванні протипожежної безпеки регіону: історіографія проблеми. – С. 436-444.

498. Український історичний збірник 2004 / Редкол.: В.Смолій (голов. ред.), А.Блануца, С.Віднянський, О.Гуржій, В.Даниленко, Г.Касьянов, М.Корзо, С.Кульчицький, А.Плахонін, О.Ресент, О.Рубльов, Г.Саганович, Й.Сарцевичене, Т.Чухліб. – К., 2004. – Вип. 7. – 502 с.

Зміст:

Булдакова Е. Нарушення принципа „божьего мира” и борьба с ним в среде французского духовенства на рубеже XII – XIII вв. – С. 9-19;

Заплотинський Г. Інституція темників і вплив їх політики на формування татарських державних утворень в Золотій Орді. – С. 20-34;

Чебаненко С. „Сага об Олаве Трюггвасоне”: общинное правосудие и кровная месть в Древней Руси. – С. 35-44;

Дзярнович О. „Киевское наследие” в проектах анти-ягеллонских коалиций конца XV – начала XVI вв. – С. 45-56;

Каріков С. Початок реформаторської діяльності Йоганна Бугенхагена у Віттенберзі. – С. 57-68;

Вашук Д. Судовий процес та його функціонування в Київській землі в другій половині XV – першій третині XVI ст. (аналіз статей уставних земських грамот). – С. 69-94;

Черкас Б. Прикордонний намісник Семен Полозович. – С. 95-105;

Блануца А. Цінові аспекти обігу земельних володінь волинської шляхти (за матеріалами Луцьких актових книг 1566 – 1599 рр.). – С. 106-122;

Берковський В. Кредит і контракт в системі міжнародних та міжрегіональних торгових відносин Волинського воєводства (середина XVI – перша половина XVII ст.). – С. 123-140;

Чучко М. Соціально-економічне становище та побут буковинського православного духовенства в імперії Габсбургів. – С. 141-152;

Лось В. Зміни територіально-адміністративної організації греко-католицької церкви (Правобережна Україна наприкінці XVIII – першій половині XIX ст.). – С. 153-166;

Бородавко Т. Проведення селянської реформи у Чернігівській губернії протягом 1861 року. – С. 169-177;

Лобанова Н. Благодійна діяльність сестер Києво-Покровського жіночого монастиря. – С. 178-200;

Малюта О. „Просвіти” у контексті політичного життя Австро-Угорської та Російської монархій (1868 – 1917 рр.). – С. 201-237;

Горовий Б. Питання автономії України у діяльності українських (національних) політичних партій початку XX ст.: виникнення, розвиток, порівняльна характеристика. – С. 238-251;

Муха Д. З історії української самостійницької ідеї: Ю.Бачинський і М.Міхновський. – С. 252-267;

Задунайський В. Козацькі учбові збори початку XX ст. – центри вишколу з козацького військового та бойового мистецтва. – С. 268-279;

Лукашевич О. Санітарно-побутові умови життя українського селянства у 20-х роках XX ст. – С. 280-292;

Сіреджук П. Діяльність „Спілки німців-католиків Малопольщі” на теренах Галичини у 1925 – 1939 рр. – С. 293-308;

Сучкова О. Політичні репресії щодо євреїв Донеччини у 1937 – 1938 рр. (Аналіз статистики). – С. 309-317;

Кутовий Р. Casus Обірки: проблема датування початку збройного українсько-польського конфлікту на Волині. – С. 318-336;

Гончаренко О. Криза цінностей сталінізму та політика голокосту в Україні (1941 – 1944 рр.). – С. 337-352;

Нагайко Т. Сільське житлове будівництво та житлові умови сільського населення України у період 1943 – 1945 рр. – С. 353-370;

Семененко А. Між „застоем” і „перебудовою”: до питання про передумови приходу до влади М.Горбачова. – С. 371-379;

Стівенс Н. Російська військова присутність в Придністров’ї: передумови та розгортання конфлікту (початок 90-х рр. ХХ ст.). – С. 380-387;

Чорногор Я. Об’єднання протестного потенціалу: створення партії „Союз 90/Зелені” ФРН (1990 – 1993 рр.). – С. 388-396;

Васильчук Е. Феномен русского фашизма в конце ХХ – начале ХХІ вв.: предпосылки появления и особенности. – С. 397-406;

Гуцало С. Тауфік Кезма і його переклад „Опису подорожі патріарха Макарія Антіохійського...”. – С. 409-415;

Жеребцова Л. Класифікація джерел з історії митної організації на українських землях доби Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. – С. 416-433;

Блащук С. Підготовка та видання „Руської правди” ВУАН в 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 434-446;

Юсова Н. Володимир Мавродін та генезис концепції давньоруської народності в радянській історіографії: кінець 1930-х – початок 1940-х рр. – С. 447-458;

Мельнікау І. Сялянства Беларусі перыяду капіталізму у працах польскіх гісторыкаў. – С. 459-466;

Олійник О. Джерела по становленню та розвитку трудового законодавства в УСРР (1917 – 1929 рр.). – С. 467-474;

Вовкодав С. Земляні споруди басейну р. Броварка на Переяславщині. – С. 477-486;

Григор'єв В. Огляд на кн.: Соціум. Альманах соціальної історії / Голов. ред. В.Смолій; Відп. ред. В.Горобець. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – Вип. 2. – 238 с.; Соціум. Альманах соціальної історії / Голов. ред. В.Смолій; Відп. ред. В.Горобець. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2003. – Вип. 3. – 291 с. – С. 489-496;

Кириченко К. Огляд на кн.: Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.). – К.: Ін-т історії України НАНУ. – 2003. – 426 с. – Вип. 3. – С. 497-499.

499. Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довід. / Редкол.: В.А. Смолій (голов. ред.), С.І. Білокінь, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, І.І. Дробот, Я.Д. Ісаєвич, М.Ф. Котляр, С.В. Кульчицький, В.М. Литвин, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, В.Ф. Репринцев, О.С. Рубльов, А.Г. Слюсаренко, Д.В. Табачник, П.П. Толочко, П.Т. Тронько, В.С. Чишко, С.Л. Юсов; Авт.: О.Г. Бажан, С.І. Білокінь, П.М. Бондарчук, Г.С. Брега, М.С. Бур'ян, Н.Ф. Васильєва, Л.В. Васько, М.М. Вегеш, І.В. Верба, Я.В. Верменич, С.В. Віднянський, Г.П. Герасимова, О.І. Гуржій, В.М. Даниленко, В.І. Ілько, О.В. Каряка, О.О. Ковальчук, С.А. Кокін, Т.О. Комаренко, О.В. Корнієвська, С.І. Кот, О.В. Крапівін, О.А. Кручек, Г.П. Лисенко, М.Р. Литвин, В.Є. Лобурець, Р.В. Маньковська, В.М. Матях, П.Д. Овчаренко, М.М. Олашин, І.Р. Павленко, З.В. Першина, Ю.А. Пінчук, А.Г. Плахонін, О.П. Реєнт, О.С. Рубльов, В.А. Смолій, Ю.Б. Смольніков, В.Ф. Солдатенко, Г.В. Стрельський, Л.І. Ткачова, П.Т. Тронько, І.В. Хміль, В.Г. Шарпятий, В.П. Швидкий, Л.А. Шевченко, Л.Ф. Шепель, О.В. Юркова, С.Л. Юсов, Н.М. Юсова, О.В. Ясь. – К., 2004. – Вип. 2, ч. 2. – 383 с. – (Сер. „Укр. історики”).

500. **Якубова Л.** Соціально-економічне становище етнічних меншин в УСРР (20-ті – початок 30-х років ХХ ст.) / Відп. ред. **С.В. Кульчицький.** – К., 2004. – 454 с.

2005 рік

501. **Блануца А.** Матеріали до реєстру земельних контрактів волинської шляхти (друга половина ХVІ ст.) / Відп. ред. **П.М. Сас.** – К., 2005. – 129 с.

502. Видатні діячі науки і культури Києва в історично-краєзнавчому русі України: Біогр. довід. / Редкол.: **В.О. Горбик** (відп. ред.), **М.Т. Пархоменко**, **Е.М. Піскова**, **П.І. Скрипник**, **О.М. Титова**, **Л.Д. Федорова.** – К., 2005. – Ч. 1. – 351 с.

Зміст:

Федорова Л. До історії киевознавства (кінець ХVІІІ – перша третина ХХ ст.). – С. 3-30;

Піскова Е. Адріанова-Перетц Варвара Павлівна. – С. 31-34;

Ковпаненко Н. Айналов Дмитро Власович. – С. 34-39;

Гаврилюк Л. Алешо Олександр Гаврилович. – С. 39-42;

Скрипник П. Андрієвський Олексій Олександрович. – С. 42-45;

Федорова Л. Андріяшев Олександр Михайлович. – С. 45-47;

Федорова Л. Аскоченський Віктор Іпатійович. – С. 48-50;

Скрипник П. Багалій Дмитро Іванович. – С. 50-56;

Панькова С. Базилевич Василь Митрофанович. – С. 56-63;

Кузьминська О. Бантиш-Каменський Микола Миколайович. – С. 63-66;

Скрипник П. Баранович Олексій Іванович. – С. 66-67;

Катаргіна Т. Берлінський Максим Федорович. – С. 67-70;

Кузьминська О. Бец Володимир Олексійович. – С. 70-72;

Горбик В., Піскова Е. Біляшівський Микола Федотович. – С. 72-81;

Піскова Е. Бобринський Олексій Олександрович. – С. 81-84;

Ковпаненко Н. Бойчук Михайло Васильович. – С. 84-90;

Піскова Е. Болсуновський Карл Васильович. – С. 90-95;

- Федорова Л.** Болховітінов Євфимій Олексійович. – С. 95-100;
Кот С. Брілінг Густав Вольдемарович. – С. 100-104;
Кузьминська О. Василенко Микола Прокопович. – С. 104-109;
Колибанова К. Величко Самійло Васильович. – С. 109-113;
Левченко В. Вельмін Сергій Петрович. – С. 113-116;
Скрипник П. Владимирський-Буданов Михайло Флегонтович. – С. 116-119;
Гаврилюк Л. Воблий Костянтин Григорович. – С. 119-122;
Горбик В. Вовк Федір Кіндратович. – С. 122-126;
Ковпаненко Н. Врона Іван Іванович. – С. 126-131;
Кот С. Гермайзе Йосип Юлійович. – С. 131-135;
Колибанова К. Гізель (Інокентій). – С. 135-136;
Федорова Л. Голубев Степан Тимофійович. – С. 136-140;
Гаврилюк Л. Грінченко Борис Дмитрович. – С. 140-144;
Скрипник П., Пархоменко М. Грінченко Марія Миколаївна. – С. 144-146;
Панькова С. Грушевський Михайло Сергійович. – С. 146-162;
Панькова С. Грушевський Олександр Сергійович. – С. 163-170;
Кузьминська О. Данилевич Василь Юхимович. – С. 170-173;
Денисенко Г. Де ля Фліз Домінік П'єр. – С. 173-177;
Федорова Л., Пархоменко М. Добровольський Леонід Павлович. – С. 177-181;
Денисенко Г. Довнар-Запольський Митрофан Вікторович. – С. 181-186;
Кузьминська О. Дорошенко Дмитро Іванович. – С. 186-190;
Піскова Е. Дроздов Степан Леонтійович. – С. 190-194;
Панькова С. Ернст Федір Людвігович. – С. 194-204;
Федорова Л. Ертель Олександр Дмитрович. – С. 205-207;
Денисенко О. Єфремов Сергій Олександрович. – С. 207-211;
Гаврилюк Л. Журавський Дмитро Петрович. – С. 212-214;
Стельмашова А. Завітневич Володимир Зенонович. – С. 214-217;
Федорова Л. Закревський Микола Васильович. – С. 217-221;
Кот С. Зборовський Іполит Чеславович. – С. 222-226;
Ковпаненко Н. Зуммер Всеволод Михайлович. – С. 226-231;

- Кузьминська О. Іванишев Микола Дмитрович.** – С. 231-234;
Денисенко Г. Іконников Володимир Степанович. – С. 234-240;
Федорова Л., Пархоменко М. Каманін Іван Михайлович.
 – С. 240-249;
Бондаренко Р. Каргер Михайло Костянтинівич. – С. 249-250;
Скрипник П., Титова О. Квітка Климент Васильович.
 – С. 250-256;
Бутч І., Стельмашова А. Кістяківський Олександр Федорович. – С. 256-260;
Кот С. Клепатський Павло Григорович. – С. 260-264;
Юренко С. Козловська Валерія Євгеніївна. – С. 264-271;
Кузьминська О. Кониський Олександр Якович. – С. 271-274;
Кузьминська О. Кордт Веніамін Олександрович.
 – С. 274-278;
Денисенко Г. Костомаров Микола Іванович. – С. 279-285;
Стельмашова А. Котляревський Олександр Олександрович. – С. 285-286;
Денисенко Г. Кримський Агатангел Юхимович.
 – С. 287-293;
Бондаренко Р. Кричевський Василь Григорович.
 – С. 294-300;
Ковпаненко Н. Кузьмін Євген Михайлович. – С. 300-304;
Денисенко О. Кулаковський Юліан Андрійович.
 – С. 304-308;
Кот С. Курінний Петро Петрович. – С. 309-312;
Скрипник П. Лазаревський Олександр Матвійович.
 – С. 312-315;
Стельмашова А. Лашкар'єв Петро Олександрович.
 – С. 315-317;
Стельмашова А. Лебединцев Петро Гаврилович. – С. 317-319;
Стельмашова А. Лебединцев Феофан Гаврилович.
 – С. 319-321;
Скрипник П. Левицький Орест Іванович. – С. 321-324;
Федорова Л. Линниченко Іван Андрійович. – С. 324-327;

Федорова Л. Лохвицький Кіндрат Андрійович.
– С. 327-329;

Кобибанова К. Лучицький Іван Васильович. – С. 329-332;

Федорова Л., Пархоменко М. Ляскоронський Василь Григорович. – С. 332-339.

503. Видатні діячі науки і культури Києва в історично-краєзнавчому русі України: Біогр. довід. / Редкол.: **В.О. Горбик** (відп. ред.), **М.Т. Пархоменко, Е.М. Піскова, П.І. Скрипник, О.М. Титова, Л.Д. Федорова.** – К., 2005. – Ч.2. – 346 с.

Зміст:

Юренко С. Магура Сильвестр Сильвестрович. – С. 3-8;

Юренко С. Мазаракі Сергій Аркадійович. – С. 8-11;

Панькова С. Макаренко Микола Омелянович. – С. 12-16;

Кобибанова К. Максимович Михайло Олександрович.
– С. 16-21;

Федорова Л. Малишевський Іван Гнатович. – С. 21-24;

Скрипник П. Мартос Іван Романович. – С. 24-27;

Гаврилюк Л. Меженко Юрій Олексійович. – С. 27-31;

Федорова Л. Меньшов Дмитро Петрович. – С. 31-33;

Федорова Л. Мердер Олексій Іванович. – С. 33-36;

Федорова Л. Метлинський Амвросій Лук'янович. – С. 36-38;

Ковпаненко Н. Михайлів Юхим Спиридонович. – С. 38-43;

Федорова Л. Михальчук Костянтин Петрович. – С. 43-47;

Денисенко Г. Міяковський Володимир Варлаамович.
– С. 47-51;

Піскова Е., Титова О. Модзалевський Вадим Львович.
– С. 51-58;

Гаврилюк Л. Молчановський Никандр Васильович.
– С. 58-61;

Кот С. Моргилевський Іполит Владиславович. – С. 61-65;

Бондаренко Р. Мощенко Костянтин Васильович. – С. 65-71;

Федорова Л. Муравйов Андрій Миколайович. – С. 71-76;

Ковпаненко Н. Нарбут Георгій Іванович. – С. 76-83;

Федорова Л. Науменко Володимир Павлович. – С. 83-87;

Скрипник П. Нестор. – С. 87-90;

Скрипник П. Нечуй-Левицький Іван Семенович. – С. 90-94;

- Бондаренко Р. Ніколаєв Володимир Миколайович.**
 – С. 94-96;
- Федорова Л. Новицький Олексій Петрович.** – С. 96-103;
- Скрипник П. Огієнко Іван Іванович.** – С. 103-108;
- Денисенко Г. Оглоблин Олександр Петрович.** – С. 109-114;
- Кот С. Отамановський Валентин Дмитрович.** – С. 115-124;
- Денисенко О. Павлуцький Григорій Григорович.** – С. 125-129;
- Скрипник П. Пархоменко Володимир Олександрович.**
 – С. 130-134;
- Колибанова К. Перетц Володимир Миколайович.**
 – С. 134-137;
- Юренко С. Петров Віктор Платонович.** – С. 137-144;
- Горбик В. Петров Микола Іванович.** – С. 144-151;
- Скрипник П. Полетика Григорій Андрійович.** – С. 151-154;
- Денисенко Г. Полонська-Василенко Наталія Дмитрівна.**
 – С. 154-161;
- Гаврилюк Л. Пономарьов Степан Іванович.** – С. 161-163;
- Федорова Л. Потоцький Павло Платонович.** – С. 164-168;
- Гаврилюк Л. Похилевич Леонтій Іванович.** – С. 168-170;
- Ковпаненко Н. Прахов Адріан Вікторович.** – С. 170-176;
- Кузьминська О. Пчілка Олена.** – С. 176-179;
- Скрипник П. Рихлік Євген Антонович.** – С. 179-183;
- Кузьминська О. Рігельман Микола Аркадійович.**
 – С. 183-186;
- Федорова Л. Романович-Славатинський Олександр Васильович.** – С. 187-189;
- Юренко С. Рудинський Михайло Якович.** – С. 189-194;
- Федорова Л. Русов Олександр Олександрович.** – С. 194-199;
- Ковпаненко Н. Серєда Антон Хомич.** – С. 199-203;
- Піскова Е., Титова О. Сіцінський (Сецинський) Юхим (Євтим) Йосипович.** – С. 204-209;
- Мицик Ю., Стельмашова А. Софонович (Феодосій).**
 – С. 209-212;
- Федорова Л. Стеллецький Борис Семенович.** – С. 212-214;
- Кот С. Стеллецький Гнат Якович.** – С. 215-218;
- Скрипник П. Степович Андронік Іоаннікійович.** – С. 218-221;

- Федорова Л. Страшкевич Кіндратій Федорович. – С. 222-223;
 Кот С. Таранушенко Стефан Андрійович. – С. 223-229;
 Піскова Е. Тарновський Василь Васильович. – С. 229-234;
 Федордва Л. Терновський Пилип Олексійович. – С. 234-236;
 Федорова Л. Титов Федір Іванович. – С. 236-243;
 Федорова Л. Трепов Федір Федорович. – С. 243-244;
 Скрипник П. Тулов Михайло Андрійович. – С. 245-248;
 Гаврилюк Л. Тутковський Павло Аполлонович. – С. 248-251;
 Скрипник П. Фальковський Іван Якимович. – С. 251-254;
 Федорова Л. Фундуклей Іван Іванович. – С. 254-257;
 Юренко С. Хвойка Вікентій В'ячеславович. – С. 257-261;
 Кот С. Холодний Петро Іванович. – С. 262-266;
 Гаврилюк Л. Чикаленко Євген Харлампійович. – С. 266-269;
 Денисенко Г. Чубинський Павло Платонович. – С. 270-274;
 Панькова С. Шамрай Сергій Вікторович. – С. 274-281;
 Шевченко Л. Шарлемань Микола Васильович. – С. 281-288;
 Скрипник П. Шевченко Тарас Григорович. – С. 288-294;
 Ковпаненко Н. Широцький (Шероцький) Костянтин Віталійович. – С. 294-299;
 Ковпаненко Н. Шміт Федір Іванович. – С. 300-307;
 Піскова Е. Штейнгель Федір Рудольфович. – С. 307-312;
 Кот С. Шугаєвський Валентин Андрійович. – С. 312-315;
 Кот С. Шульгін (Шульгін) Яків Миколайович. – С. 315-319;
 Федорова Л. Шульгін Віталій Якович. – С. 319-321;
 Федорова Л. Щербаківський Данило Михайлович. – С. 321-326;
 Федорова Л. Щербина Володимир Іванович. – С. 327-332;
 Панькова С. Юркевич Віктор Дмитрович. – С. 332-335.
504. **Вирський Д.** „Дискурс про козаків” (характеристики українського козацтва в річпосполитській історіографії останньої третини XVI – середини XVII ст.) / *Наук. ред. Ю.А. Пінчук.* – К., 2005. – 111 с.
505. **Гедьо А.** Грецькі громади Ніжина та Північного Приазов'я в актових матеріалах середини XVII – XIX ст. / *Відп. ред. О.П. Рєєнт.* – К., 2005. – 416 с.

506. Герасименко Н. Історія Межигір'я / Відп. ред. О.І. Гуржій. – К., 2005. – 288 с.

507. Горак В.С. Літопис української революції. Книга П.О. Христюка „Замітки і матеріали до історії Української революції”: історіогр. аналіз / Наук. ред. Ю.А. Пінчук. – К., 2005. – 103 с.

508. Декабристи в Україні: Дослідження й матеріали / Редкол.: В.А. Смолій (голова проекту); Г.Д. Казьмирчук (відп. ред.), О.В. Вербовий, Л.В. Губицький, З.В. Кирилюк, О.І. Киянська, О.В. Ляпіна, С.С. Наливайко, О.П. Ресент. – К., 2005. – Т. 4. – 202 с.

Зміст:

Казьмирчук Г. Передмова. – С. 6;

Смолій В. До читачів. – С. 7-9;

Латиш Ю. Історіографічні студії Григорія Казьмирчука (3 нагоди 60-річчя з дня народження). – С. 11-19;

Болебрух А. Декабристи в суспільній думці Російської імперії ХІХ ст. – С. 20-27;

Казьмирчук Г., Нагірний В. Проблема української ментальності в творчому спадку декабристів. – С. 27-38;

Киянская О. Декабрист С.Г. Волконский и тайная полиция (из комментариев к „Запискам” С.Г. Волконского). – С. 38-44;

Орлова Т. Декабризм і модернізація Росії: минуле і сучасність. – С. 45-53;

Ресент О. Спільний проект Інституту історії України НАН України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка з дослідження руху декабристів: досягнення та проблеми наукової співпраці. – С. 54-58;

Власенко С. Ідеї аграрних перетворень у поглядах декабристів. – С. 59-64;

Губицький Л., Мельник Г. Дружини „апостолів правди”: сибірський вибір. – С. 64-69;

Казьмирчук М. Ломбарди і декабристи. – С. 69-75;

Луняк Є. Деякі аспекти впливу декабризму на формування ідей кирило-мефодіївців. – С. 75-80;

Раєвський С. Деякі факти з біографії В.Ф. Раєвського. – С. 80-84;

Ткачук О. Історичні погляди М.С. Луніна. – С. 84-90;

Траверсе О. Адмірал де Траверсе і барон Штейнгель у історичному контексті доби декабристів. – С. 90-103;

Хрещик М. Діяльність Кам'янської управи Південного таємного товариства декабристів 1822 – 1825 рр. (З нагоди 180-річчя утворення Кам'янської управи). – С. 103-110;

Коляда І.А. Роль світоглядних трансформацій кінця XVIII ст. – початку XIX ст. у формуванні світогляду молодого покоління дворян-декабристів. – С. 110-117;

Вербовий О. Архівна база вивчення життєвого шляху українського декабристознавця Василя Митрофановича Базилевича. – С. 118-127;

Дмитрієв В. Декабристи про сербів в Україні. – С. 127-132;

Дука М. Дослідження соціально-економічного та політично-культурного розвитку України за мемуарами та епістолярною спадщиною декабристів. – С. 132-139;

Кирилюк З. Орест Сомов – співробітник і друг К.Рилєєва і О.Бестужева. – С. 139-143;

Латиш Ю. Тарас Шевченко і декабристи (до концепції та історіографії проблеми). – С. 143-154;

Ляпіна О. Вивчення історії руху декабристів в Київському університеті початку XX ст. – С. 154-159;

Молчанов В. Оголошення царя Миколи I про виступ на Сенатській площі. – С. 160-162;

Латиш Ю. Документи про останні роки життя декабриста А.А. Бистрицького. – С. 162-165;

Казьмирчук Г., Латиш Ю. Леонід Павлович Добровольський: матеріали до біографії. – С. 166-169;

Казьмирчук Г., Дмитрієв В. Павло Петрович Филипович: матеріали до біографії. – С. 170-173;

Казьмирчук Г., Латиш Ю. Листи Володимира Міяковського до Дмитра Багалія. – С. 173-180;

Казьмирчук Г., Латиш Ю., Вербовий О. Вибрані листи Ю.П. Павлова. – С. 180-193;

Санцевич А.В. Дослідження популярної теми. Рец. на кн.: Казьмирчук Г.Д. Декабристоведение: Итоги и проблемы 1917 – 1993 гг. – К., Киевский ун-т, 1993. – 115 с. – С. 194-198;

Латиш Ю. Новий збірник про декабристів. – С. 198-202.

509. Ейдос: Альманах теорії та історії історичної науки / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.); **І.Колесник** (відп. ред.), **Я.Верменич**, **Д.Вирський**, **В.Головко**, **С.Кульчицький**, **Ю.Пінчук**, **О.Реснт**, **В.Ричка**. – К., 2005. – Вип. 1. – 401 с.

Зміст:

Смолій В. Редакційний анонс. – С. 7-11;

Андрєєв В. Інтелектуальна історія: спроба конвенції (матеріали „круглого столу”). – С. 17-23;

Верменич Я. Історія ідей та криза історизму. – С. 24-27;

Зашкільняк Л. Інтелектуальна історія: спроба конвенції (деякі методологічні міркування). – С. 28-35;

Колесник І. Культурно-інтелектуальна історія як дзеркало „нової наукової революції”. – С. 37-45;

Колесников К. Історіографічний постмодернізм: нова інтелектуальна історія. – С. 46-60;

Підгаєцький В. Історія як вухо Ван Гога і/або, як людина у минулому і/або минуле у людині. – С. 61-76;

Приходько Я. Текст як факт соціальної комунікації (джерелознавство в системі інтелектуальної історії). – С. 77-82;

Вирський Д. Кілька слів від редакції. – С. 83-85;

Репіна Л. Інтелектуальна історія сьогодні: методи, проблеми, перспективи. – С. 89-106;

Доманьська Е. Криза метанаративів (випадок постколоніальних студій). – С. 107-121;

Підгаєцький В. Комп’ютерне моделювання і філософія історії як сукупність інтерпретації: „imaginary gardens with real toads in them”? Варіації на тему Маріани Мур. Версія третя. – С. 122-137;

Попова Т. Историография и интеллектуальная история: симбиоз, диалог, оппозиция, ассимиляция..? (поговорим о наболевшем, или утоли мои печали!). – С. 138-163;

Вісьліч Т. Школа „Анналів” та постмодернізм. – С. 164-181;

Курковська-Будзан М. Історія звичайних людей: Англійська соціальна історія та її традиції. – С. 182-205;

Андрєєв В. „Індивідуальна історія” як шлях до саморефлексії в постмодерністських практиках історичної науки. – С.206-223;

Колесник І. Українська історіографія в полі інтелектуальної історії: Modern or Postmodern? – С. 227-245;

Верменич Я. Конструювання ідентичностей: роль історико-інтелектуальної еліти України у творенні моделей регіонального розвитку (XIX – початок XX ст.). – С. 246-260;

Вирський Д. Річпосполитська історіографія XVI – початку XVII ст. як „вітчизняна” для українців. – С. 261-270;

Головко В. „Археологія кризи історичної науки”: „сам як інший”. – С. 271-279;

Ващенко В. Медитації навколо можливостей дослідження онто-психо-простору в українській „історіографії”: випадок з М.Грушевським. – С. 280-298;

Колесников К. „Смішне” покарання або функції сміху в архаїчній правовій культурі. – С. 299-316;

Тельвак В. „Kwartalnik Historyczny” – феномен інституції (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 317-332;

Ясь О. Українська зарубіжна історіографія 1945 – 1991 рр. у світлі рефлексій її репрезентантів. – С. 334-357;

Барабаш Н. Знахідки та втрати: до історії часопису „Основа”. – С. 360-367;

Ковалевська О., Вирський Д. „Науковий Переяслав”: Літня школа молодих істориків України і Росії (Переяслав-Хмельницький, 2003). – С. 369-375;

Гончар О. Костомарівські читання: місце зустрічі змінити не можна. – С. 376-378;

Потульніцький В. Рец. на кн.: Magocsi P.R. A History of Ukraine. – Toronto, 1996. Магочі П.Р. Історія України. – Торонто, 1996. – С. 379-382;

Батуріна С. Рец. на кн.: Історіографічні дослідження в Україні / Відп. ред. Ю.А. Пінчук. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2004. – Вип. 14. – 538 с. – С. 382-387;

Цибуля Л. Рец. на кн.: Яремчук В. Призабуті постаті української історіографії ХХ століття: Біоісторіографічні нариси. – Острог: Нац. ун-т „Острозька академія”, 2002. – 165 с. – С. 388-390;

Ващенко В. Так і не прочитані історії неврастенії М.С. Грушевського. – С. 391-398.

510. **Євссєєва Т.М.** Російська православна церква в Україні 1917 – 1921 рр.: конфлікт національних ідентичностей у православному полі / Наук. ред. **О.П. Реєнт.** – К., 2005. – 362 с.

511. Зневажена Кліо: Зб. ст. / Редкол.: **Ю.З. Данилюк** (голов. ред.), **В.М. Даниленко, В.Ю. Васильєв, Я.В. Верменич, В.О. Горбик, О.М. Завальнюк, В.О. Савчук, А.Г. Філінюк.** – К., 2005. – 594 с. – (Зб. на пошану видат. укр. вчен., Голови Голов. ред. кол. наук.-докум. сер. книг „Реабілітовані історією”, акад. НАН України, Героя України Петра Тимофійовича Тронька).

Зміст:

Бажан О.Г., Данилюк Ю.З., Рубльов О.С. Історія під пресом ідеології. – С. 3-74;

Кадєєв В.І. Владислав Петрович Бузєскул. – С. 75-91;

Сухобоков О.В. Дмитро Тарасович Березовець. – С. 92-104;

Федірко А.М. Степан Антонович Гапєєв. – С. 105-116;

Завальнюк О.М. Володимир Олександрович Герєнович. – С. 116-141;

Нєстуля О.О. Володимир Автономович Грінченко. – С. 142-154;

Пиріг Р.Я. Катєрина Михайлівна Грушевська. – С. 155-181;

Нєстуля О.О. Федір Людвігович Ернст. – С. 182-190;

Савченко І.В. Данило Вікторович Єрмолов. – С. 191-195;

Бабюх В. Євген Олександрович Загоровський. – С. 196-202;

Нєстуля О.О. Феодосій Тимофійович Камінський. – С. 203-216;

Наберухін А.І. Михайло Маркович Кіллерог. – С. 217-240;

- Тронько П.Т.** Микола Петрович Киценко. – С. 241-256;
- Юренко О.П.** Григорій (Грицько) Олексійович Коваленко. – С. 257-274;
- Очеретянко В.І.** Михайло Іванович Корнилович. – С. 275-282;
- Данилюк Ю.З., Юренко О.П.** Михайло Григорович Криворотченко. – С. 283-297;
- Шевченко Л.В.** Григорій Натанович Лозовик. – С. 298-304;
- Юренко О.П.** Іван Васильович Майстренко. – С. 305-320;
- Юренко О.П.** Сергій Михайлович Мазлах (Сергій Григорович Робсман). – С. 321-338;
- Шевченко Л.В.** Степан Герасьович Машкевич. – С. 339-344;
- Шевченко Л.В.** Наум Ісакович Межберг. – С. 345-351;
- Нестуля О.О.** Феодосій Миколайович Мовчанівський. – С. 352-358;
- Бонь О.І.** Олекса Петрович Новицький. – С. 359-389;
- Нестуля О.О.** Борис Кузьмич Пилипенко. – С. 390-396;
- Нестуля О.О.** Яків Омелянович Риженко. – С. 397-403;
- Нестуля О.О.** Михайло Якович Рудинський. – С. 404-412;
- Шевченко Л.В.** Лев Натанович Сахновський. – С. 413-416;
- Водотика С., Заруба В.** Михайло Єлисейович Слабченко. – С. 417-431;
- Юренко О.П.** Дмитро Федорович Соловей. – С. 432-449;
- Маньковська Р.В.** Євгенія Юріївна Спаська. – С. 450-456;
- Данилюк Ю.З.** Євген Дмитрович Сташевський. – С. 457-466;
- Федірко О.А.** Микола Михайлович Ткаченко. – С. 467-480;
- Юренко О.П.** Михайло Самійлович Френкін. – С. 481-507;
- Пиріг Р.Я.** Сергій Вікторович Шамрай. – С. 508-515;
- Юренко О.П.** Василь Матвійович Шахрай. – С. 516-528;
- Бажан О.Г., Данилюк Ю.З.** Федір Павлович Шевченко. – С. 529-536;

Верменич Я.В. Данило Михайлович Щербаківський.
– С. 537-555;

Бабенко Л.Л. Віктор Дмитрович Юркевич. – С. 556-564;

Рубльов О.С. Матвій Іванович Яворський. – С. 565-592.

512. Історико-географічні дослідження в Україні: Зб. наук. пр.
/ Редкол.: **М.Ф. Дмитрієнко** (відп. ред.), **І.Н. Войцехівська**,
М.Ф. Котляр, **В.М. Литвин**, **В.П. Перкун**, **П.Т. Тронько**,
С.Б. Хведченя. – К., 2005. – Число 8. – 368 с.

Зміст:

Бузало В., Дмитрієнко М. Територіальне розмежування
та встановлення кордонів між Україною та Молдовою 1940 р.
– С. 5-36;

Качан Р., Хведченя С. Розвиток музейної справи на
теренах Києво-Печерської лаври в 1918 – 1926 рр. – С. 37-49;

Попельницька О. П'ять гетьманських резиденцій:
Суботів, Чигирин, Батурин, Глухів, Козелець: інформація
історичних джерел. – С. 50-83;

Тоїчкін Д. Козацькі шаблі в колекції Переяславського
державного історичного музею. – С. 84-94;

Перкун В. Невідомий документ з історії Барського
парафіяльного костюлу 1827 р. – С. 95-99;

Славутич Є. Порохівниці – складова воєнного спорядження
українських військ XVII – XVIII ст.: спроба класифікації.
– С. 100-128;

Бадаєв Д. Харківські серпи: типологія у регіональному
аспекті. – С. 129-134;

Іщенко Я. Короткий аналіз ситуації геральдичного
наповнення статусу міста-героя Києва – столиці України.
Пропозиції щодо вдосконалення і впорядкування міської
символіки. – С. 135-138;

Маркітан Л. Київ у роки Великої Вітчизняної війни у
кінофотодокументах. – С. 139-153;

Бузало В. Орден Данила Галицького. – С. 154-164;

Гедьо А. Значення картографічних матеріалів у
вивченні історії Північного Приазов'я кінця XVIII – XIX ст.
– С. 165-178;

Козюба В. Про локалізацію Угорського урочища і Угорської брами у давньому Києві. – С. 179-194;

Кабанець Є. Сакральний топос „лаври” в печерській агіографічній традиції: походження та еволюція. – С. 195-217;

Мищак І. Упорядкування архівних документів у Західній Україні (друга половина 1940-х – перша половина 1950-х рр.). – С. 218-228;

Майоров А. Проблема основания Галича в современной историографии. – С. 229-241;

Легун Ю. Методи дослідження селянської генеалогії у російській історіографії. – С. 242-254;

Авраменко А. Історія Кубані в сучасних українських атласах. – С. 255-265;

Жданович О. Політика римського імператора IV ст. Костянтина I Великого стосовно аріанства. – С. 266-279;

Суховарова-Жорнова О. Іконографічні розвідки родинних портретів Репніних з Яготина (На матеріалах колекції Національного музею історії України). – С. 280-291;

Синельник І. З історії Чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського: склад керівництва та його наукова робота. – С. 292-307;

Бакалець О. Російська срібна копійка в грошовому обігу України II половини XVII – I чверті XVIII ст. – С. 308-334;

Рябченко П. Бумажные дензнаки приграничных городов Украины. – С. 335-342;

Іщенко Я. Дослідження про політичний устрій українських земель як складова інформації для карт історичної географії. Рец. на кн.: Горобець В. Політичний устрій українських земель другої половини XVII – XVIII століть. К.: Ін-т історії України НАН України. – С. 343-349;

Авраменко А., Фролов Б. Монография по истории Азовского казачства. Рец. на кн.: Маленко Л.М. Азовское казачье войско (1828 – 1866). Запорожье, 2003. – 514 с. – С. 350-356;

Хведченя С. Щодо питання історичної топографії Кам'янець-Подільського. Рец. на кн.: Петрова М.Б. Історична

топографія Кам'янця-Подільського кінця XVII – XVIII ст. (Історіографія. Джерела.). – Кам'янець-Подільський: „Абетка-НОВА”, 2002. – 383 с. – С. 357-360.

513. Історіографічні дослідження в Україні: Визначні постаті української історіографії XIX – XX ст. / Редкол.: Ю.А. Пінчук (відп. ред.), Д.С. Вирський, В.М. Даниленко, Я.С. Калакура, М.П. Ковальський, В.Ф. Колесник, І.І. Колесник, О.П. Реєнт, В.А. Смолій, О.В. Ясь. – К., 2005. – Вип. 15. – 620 с.

Зміст:

- Куций І. Денис Зубрицький. – С. 3-34;
- Короткий В. Михайло Максимович. – С. 35-71;
- Гончар О. Микола Іванишев. – С. 72-96;
- Ковальчук О. Пантелеймон Куліш. – С. 97-124;
- Музичко О. Федір Леонтович. – С. 125-149;
- Глизь І. Олександр Кістяківський. – С. 150-169;
- Герасименко Н. Олександр Лазаревський. – С. 170-226;
- Сохань С. Микола Петров. – С. 226-263;
- Абросимова С. Дмитро Яворницький. – С. 263-308;
- Вирський Д. Дмитро Міллер. – С. 308-319;
- Тельвак В. Михайло Грушевський. – С. 319-395;
- Дзюба О. Костянтин Харлампович. – С. 395-431;
- Ясь О. В'ячеслав Липинський. – С. 432-486;
- Заболотна І. Іван Крип'якевич. – С. 486-558;
- Верменич Я. Данило Щербаківський. – С. 558-572;
- Симоненко Р. Іван Лисяк-Рудницький. – С. 572-611.

514. Історіографічні дослідження в Україні / Редкол.: Ю.А. Пінчук (відп. ред.), Д.С. Вирський, В.М. Даниленко, Я.С. Калакура, М.П. Ковальський, В.Ф. Колесник, І.І. Колесник, О.П. Реєнт, В.А. Смолій, О.В. Ясь. – К., 2005. – Вип. 16: Михайло Максимович і українська історична наука. (Матеріали „круглого столу”, проведеного в Інституті історії України 10 лист. 2004 р. з нагоди 200-річчя від дня народж. М.О. Максимовича). – 469с.

Зміст:

Реєнт О. Історична наука: її витоки та формування (XIX – початок XX ст.). – С. 12-21;

Солонська Н. Бібліотеки Київської Русі та давньоруська писемність у науковому доробку Михайла Максимовича. – С. 22-40;

Бовгиря А. „Козацькі літописи” в науковій спадщині Михайла Максимовича. – С. 41-47;

Герасименко Н. Історія Києво-Межигірського монастиря у висвітленні М.О. Максимовича. – С. 48-59;

Пінчук Ю. Полеміка між Михайлом Максимовичем і Миколою Костомаровим з приводу монографії „Богдан Хмельницький”. – С. 60-72;

Гончар О. Листування М.О. Максимовича та М.І. Костомарова. – С. 73-79;

Короткий В. Взаємини М.Максимовича та В.Антоновича (до питання тяглості української історіографічної традиції). – С. 80-126;

Ковалевська О. Роль М.Біляшівського у справі збереження портретів Михайла та Марії Максимовичів. – С. 126-131;

Мельничук О. Михайло Максимович в історіографічній рецепції Дмитра Дорошенка. – С. 131-151;

Закринична І. Етнографічні студії М.О. Максимовича у творчості М.І. Марченка. – С. 151-165;

Калакура Я. Михайло Максимович як фундатор документалізму української історіографії. – С. 165-178;

Ковальчук О. Трансформація історичних поглядів у працях М.Максимовича. – С. 179-189;

Ясь О. Михайло Максимович і його наукова творчість у світлі нарративних експериментів романтичної історіографії. – С. 190-209;

Молчанов В. Добробут представників освітянської верстви в Україні за часів М.Максимовича. – С. 209-236;

Чигирик І. Правове становище студентів університету Св. Володимира часів ректорства М.Максимовича (1834 – 1835). – С. 236-249;

Ткаченко В. Комунітарний ідеал в історичних та суспільно-політичних поглядах князя Д.О. Хілкова. – С. 251-286;

Гомотюк О. Михайло Грушевський – фундатор наукового українознавства. – С. 288-311;

Юсова Н. З історії ідейних змагань за киево-руську спадщину. (Проблема „спільноруськості” в дискусії з українського націогенезу початку 30-х рр. ХХ ст.). – С. 312-370; ~

Мельников И. Польские периодические издания начала ХХ столетия о проблемах социально-экономического развития Беларуси в 1861 – 1914 гг. – С. 372-382;

Крот В. Часопис „Хуторянин” як джерело з економічної історії та історіографії України. – С. 382-388;

Крот Л. Проблеми економічної діяльності земських установ в українській та російській історіографії кінця ХІХ – початку ХХ століття. – С. 388-408;

Виговський М. Функціонування номенклатури освітніх установ УРСР 1920 – 30-х років. (Історіографічний аналіз наукової літератури 90-х років ХХ – початку ХХІ ст.). – С. 409-421;

Дорохіна Т. Історіографічна проблематика на сторінках часопису „Визвольний шлях” (50 – 70 роки ХХ ст.). – С. 422-440;

Зеркаль М. Історіографія реалізації нової економічної політики в Україні. – С. 440-451.

515. Історія України: Маловідомі імена, події, факти. (Зб. наук. пр.) / Редкол.: **П.Т. Тронько** (голов. ред.), **О.Г. Бажан**, **А.Г. Болебрух**, **О.М. Бут**, **В.О. Горбик**, **Л.А. Гречина**, **Ю.З. Данилюк**, **П.В. Добров**, **В.М. Курило**, **З.Г. Лихолобова**, **Л.П. Нагорна**, **М.І. Панчук**, **Р.Ю. Поджур**, **С.І. Попович**, **О.П. Реєнт**, **В.О. Савчук**, **Є.М. Скляренко**; Відп. за вип. **Є.М. Скляренко**. – К., 2005. – Вип. 29, ч. 1. – 217 с.: 12 л. іл.

Зміст:

Скляренко Є.М. Шлях ученого. – С. 5-21;

Горбик В.О., Катаргіна Т.І., Кот С.І. Внесок академіка **П.Т. Тронька** у збереження національної культурної спадщини. – С. 22-30;

Реєнт О.П. Соборність України як наукова проблема і виклик часу. – С. 31-38;

Верменич Я.В. Теоретизація історичного краєзнавства і регіоназнавства: проблема наступності. – С. 39-48;

Маньковська Р.В. Краєзнавство в системі національної освіти: сучасний стан і перспективи. – С. 50-58;

Вербиленко Г.А. Регіональні дослідження у виданнях ВУАН 1919 – 1930 рр. – С. 59-67;

Симоненко Р.Г. Прихід Гітлера до влади і наростання загрози німецької агресії проти України. – С. 69-98;

Кудряченко А.І. Ялтинська 1945 р. конференція і вихід України на міжнародну арену. – С. 99-114;

Бажан О.Г. Доба „великого терору” в Україні: механізм реалізації. – С. 116-129;

Подкур Р.Ю. Організаційне становлення економічного управління ВУЧК – ГПУ на початку 1920-х рр. – С. 130-142;

Васильєв В.Ю. „Великий терор” (1937 – 1938 рр.) у вугільній промисловості Донбасу та його вплив на економічний розвиток УРСР. – С. 143-156;

Гальчак С.Д. Антигітлерівська коаліція і питання репатріації „східних робітників”. – С. 157-166;

Рудой Г.Я. Питання державної мови на сторінках російськомовної і україномовної преси (1917 – 1918 рр.). – С. 168-176;

Завальнюк О.М. Формування професорсько-викладацьких корпорацій українських університетів у 1917 – 1920 рр. – С. 177-194;

Дудник В.М. Відбудова міського господарства України після Великої Вітчизняної війни. – С. 195-203;

Дмитрук В.І. Вплив подій в Чехословаччині на активізацію релігійного життя греко-католиків в Україні наприкінці 60-х рр. ХХ ст. – С. 204-213.

516. Історія України: Маловідомі імена, події, факти. (Зб. наук. пр.) / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна, М.І. Панчук, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип. Є.М. Скляренко. – К., 2005. – Вип. 29, ч. 2. – 392 с.

Зміст:

Скляренко Д.Є. Тронько П.Т. – делегат Всесвітньої конференції демократичної молоді (Лондон, 1945 р.). – С. 217-224;

Даценко Л.М. Краєзнавець-подвижник В.М. Ястребов. – С. 225-237;

Єпик Л.І. Державна та дипломатична діяльність К.А. Мацієвича у добу національно-визвольних змагань. – С. 238-257;

Ніколаєць Ю.О. Комуністичний ідеал особи у працях вітчизняних науковців часів „хрущовської відлиги”. – С. 258-269;

Брайченко О.Д. Краєзнавчі дослідження у періодичних виданнях Центральної України. – С. 271-286;

Половинчак Ю.М., Савченко І.В. Газети „Киевлянин” і „Хлібороб” на початку ХХ століття. – С. 287-300;

Бабюх В.А. Попередній цензурний контроль друкованих видань в 1920-х – 1930-х рр. – С. 302-317;

Місінкевич Л.Л. Партійно-державна політика щодо реабілітації репресованих в Західній Україні в 50 – 60-ті рр. ХХ ст. – С. 318-338;

Савченко Г.П. Обстоювання соборності України українцями-військовиками російської армії (березень – жовтень 1917 р.). – С. 340-351;

Басишина Л.І. Діяльність Директорії УНР у створенні помісної православної церкви в Україні (1919 – 1920 рр.). – С. 352-359;

Зеркаль М.М. Промисловість Півдня України під час нової економічної політики на початку 1920-х рр. – С. 360-373;

Барановська Н.П. Чорнобильська катастрофа: маловідомі проблеми. – С. 374-390.

517. Історія України: Маловідомі імена, події, факти. (36. ст.) [На пошану видат. укр. іст., держ. та громад. діяча, акад. НАН України, Героя України Петра Тимофійовича Тронька] / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна,

М.І. Панчук, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип. Р.Ю. Подкур. – К., 2005. – Вип. 30. – 360 с.

Зміст:

Верменич Я.В. Поняття „регіоналізм”, „регіоналізація”: сучасні трактування. – С. 5-17;

Литвин Т. Перша краєзнавча бібліографія західно-українських земель першої третини ХХ ст. – С. 17-21;

Бушин М.І. Діяльність Шевченківського Національного заповідника у Каневі у контексті патріотичного виховання. – С. 22-28;

Денисенко Г.Г. Діяльність громадських організацій та наукових товариств на початку ХХ століття по дослідженню пам'яток воєнної історії. – С. 29-44;

Демиденко О.О. Громадський рух за збереження пам'яток козацької доби в Україні у другій половині 1950-х – 1960-х роках. – С. 44-58;

Катаргіна Т.І. Українці на теренах європейських країн: національна спадщина у розмаїтті культур сучасного світу. – С. 58-68;

Білошицький С.В. Встановлення партійного контролю над державними інститутами як засіб монополізації політичної влади (1917 – середина 1920-х рр.). – С. 70-86;

Бабюх В.А. Військова цензура 1920 – 1930-х рр. як один із напрямків контролю за інформацією. – С. 87-97;

Бажан О.Г. Форми і методи репресивної політики радянської влади на Сумщині в 1920 – початку 1930-х років. – С. 98-119;

Петренко В.І. Самообкладання селян як складова політики насильницьких хлібозаготівель в Україні (кінець 1927 – початок 1928 рр.). – С. 119-128;

Бахтін А. Діяльність місцевих органів влади Півдня України під час здійснення колективізації (1928 – 1930-ті рр.). – С. 128-136;

Подкур Р.Ю. Колективізація 1930-х рр. очима співробітників органів державної безпеки. – С. 136-151;

Григор'єва Т.Ф. Голодоморний синдром: доля української родини під час „великого терору”. – С. 151-162;

Васильєв В.Ю. Вплив „великого терору” (1937 – 1938 рр.) на сільське господарство України. – С. 163-173;

Місінкевич Л.Л. Берієвська „відлига” 1939 року: причини та наслідки. – С. 173-185;

Адамовський В.І. Депортації народів Криму у другій половині 1940-х років та проблема їх адаптації на сучасному етапі. – С. 186-200;

Ващенко І.М. „Радянська Мархлевщина” як історичний феномен: польський національний район УСРР 1925 – 1935 рр. в історіографії. – С. 202-215;

Вишиванюк О.Г. Державно-церковні відносини в Україні сталінської доби: історіографія проблеми. – С. 215-225;

Гальчак С.Д. Листи „остарбайтерів” з Поділля як джерело про життя в нацистському рейху. – С. 225-248;

Ніколаєць Ю.О. Впровадження комуністичної ідеології в українському селі у другій половині 1940-х – середині 1960-х: історіографія проблеми. – С. 248-262;

Скляренко Є.М. Процес реабілітації жертв політичних репресій в Україні: огляд науково-популярної літератури. – С. 263-276;

Синицький П.Е. Надія Віталіївна Суровцева (1896 – 1985): життєпис творчої особистості у контексті новітньої вітчизняної історіографії. – С. 278-295;

Спик Л.І. Діяльність К.Мацієвича на чолі дипломатичної місії УНР в Румунії у 1919 – 1923 рр. – С. 295-304;

Жванко Л. Підготовка до реєвакуації біженців „Великої війни” за гетьманства П.Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.). – С. 306-317;

Недужко Ю.В. Формування українського національно-визвольного руху в еміграції (1945 – 1950 рр.). – С. 318-328;

Кабачинський М.І. Становлення та розбудова південно-східного державного кордону України в 1992 – 2003 рр. – С. 329-349;

Литвин М.Р. Рец. на кн.: Рубльов О. Західноукраїнська інтелігенція у загальнонаціональних політичних та культурних процесах (1914 – 1939). – К.: Ін-т історії України НАН України, 2004. – 648 с.: іл. – С. 351-356.

518. Історія України: Маловідомі імена, події, факти. (36. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, А.Г. Болебрух, О.М. Бут, В.О. Горбик, Л.А. Гречина, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна, М.І. Панчук, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Скляренко; Відп. за вип. В.Ю. Васильєв. – К., 2005. – Вип. 31. – 240 с.

Зміст:

Білошицький С.В. Публічна апологетика та критика політичних репресій в громадсько-політичному житті України (1917 – початок 1920-х рр.). – С. 6-20;

Капустян Г.Т. „Надзвичайщина” та селянський опір в Україні (кінець 1920-х рр.). – С. 21-34;

Верменич Я.В. Національна політика більшовиків і опозиція: підґрунтя маневрів навколо українізації 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 34-45;

Кравченко П.М. Динаміка соціально-політичних настроїв робітничого класу України в 1920 – 1930-х рр. (на прикладі новобудов). – С. 45-53;

Зінько Ю.А. Влада і протестантизм в Україні: проблеми протистояння (1920 – 1930-ті рр.). – С. 54-62;

Місінкевич Л.Л. Опір духовенства та віруючих більшовицькій політиці: ствердження державного атеїзму в 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 63-78;

Бабюх В.А. Поширення політичних анекдотів у контексті реакції населення на суспільні процеси 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 78-89;

Подкур Р.Ю. Збройний виступ як радикальна форма опору радянській владі в УСРР в 1920-ті – початку 1930-х рр. (за матеріалами ВУЧК – ГПУ). – С. 90-102;

Ліни В. Народний опір в сталінські 1930-ті рр.: монолог адвоката диявола. – С. 103-139;

Васильєв В.Ю. Селянський опір колективізації в Україні (1930-ті рр.). – С. 140-150;

Хоптяр Ю.А. Судочинство і селянство України в 1929 – 1933 рр. – С. 151-160;

Данилюк Ю.З. Опір духовенства і віруючих Російської православної церкви конформістські настроєним ієрархам РПЦ (50 – 80-ті рр. ХХ ст.). – С. 161-175;

Бабенко Л.Л. Митрополит Володимир (В.О. Романюк): етапи конфлікту з радянською політичною системою. – С. 175-188;

Бажан О.Г. Опозиційний рух в Україні в умовах системної кризи СРСР. – С. 189-199;

Адамовський В.І. Кримськотатарське національне питання в українському та російському правозахисному русі. – С. 200-208;

Склярєнко Є.М. Радянський суд в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 210-235.

519. Історія України: Маловідомі імена, події, факти. (36. ст.) / Редкол.: П.Т. Тронько (голов. ред.), О.Г. Бажан, Л.В. Баженов, Л.Г. Білий, С.В. Білошицький, А.Г. Болебрух, В.М. Ботушанський, П.П. Брицький, О.М. Бут, О.П. Григоренко, Л.А. Гречина, В.О. Горбик, Ю.З. Данилюк, П.В. Добров, Т.Б. Івановська, В.М. Курило, З.Г. Лихолобова, Л.П. Нагорна, М.І. Панчук, В.О. Парандій, Р.Ю. Подкур, С.І. Попович, О.П. Реєнт, В.О. Савчук, Є.М. Склярєнко, П.Я. Слободянюк, А.Г. Філінюк; Відп. за вип. С.В. Макарова. – К., 2005. – Вип. 32. – 496 с.

Зміст:

Білий Л.Г. Вступне слово. – С. 11-12;

Реєнт О.П. Революція і соціальне становище трудящих мас України (до сторіччя першої російської революції 1905 – 1907 рр.). – С. 13-23;

Баженов Л.В. Революція 1905 – 1907 рр. на Поділлі: історичний погляд з порогу ХХІ століття. – С. 23-28;

Слободянюк П.Я. Духовно-культурне життя України кінця ХІХ – початку ХХ століття (регіональний аспект). – С. 28-36;

Федьков О.М. Українська соціал-демократична Спілка на Поділлі у 1905 – 1907 рр. – С. 36-45;

Філінюк А.Г., Брицький П.П. Революційні події 1905 – 1907 років в Україні в оцінках професора О.Рєєнта (за матеріалами монографії „Україна в імперську добу (XIX – початок XX століття)”. – С. 45-50;

Ботушанський В.М. Революція 1905 року і Буковина. – С. 50-59;

Маркова С.В., Білий Л.Г. Національно-політичний рух в Україні 1905 – 1914 рр.: сучасні тенденції розробки і висвітлення проблеми у вітчизняній історіографії. – С. 60-67;

Олійник М.П. Мемуари як джерело вивчення революції 1905 – 1907 років. – С. 67-72;

Бондар В.В. Українські політичні сили у революційному процесі 1905 – 1907 рр. – С. 72-82;

Лаврентьєва В.В. Демократичний рух студентства на початку XX століття. – С. 82-93;

Білошицький С.В. Формування політичної доктрини більшовизму: шлях від демократії до диктатури. – С. 93-104;

Дацюк О.А. Основні напрямки реформи церковного життя на початку XX століття (за матеріалами церковної періодики). – С. 105-108;

Земський Ю.С. Методологічні проблеми вивчення революції: розкриття настроїв суспільної свідомості за документальними джерелами. – С. 109-119;

Дубінський В.А. Українські ліберальні діячі про шляхи вирішення аграрного питання у Наддніпрянській Україні (1905 – 1907 рр.). – С. 119-127;

Олійник І.В. Соціально-економічні передумови селянського руху 1905 – 1907 рр. на Правобережній Україні. – С. 127-134;

Магась В.О. Ідеологія та програмні засади Всеросійського селянського союзу. – С. 134-141;

Причишин С.М. Боротьба за свободу церкви на початку XX століття. – С. 141-149;

Кузьміна Н.А., Олійник Ю.В. Соціально-економічна та політична ситуація в Подільській губернії під час революції 1905 – 1907 рр. – С. 150-155;

Стрельбицька Н.І. Діяльність органів місцевого самоврядування на Поділлі в 1905 – 1907 рр. – С. 155-163;

Скрипник А.Ю. Діяльність органів губернської адміністрації Поділля в добу революції 1905 – 1907 рр. – С. 163-170;

Баран О.В. Один епізод з „антиклерикальної боротьби” у м. Хмільнику на Поділлі під час революції 1905 – 1907 років: джерелознавчий аспект проблеми. – С. 170-177;

Симчишин О.С. Зародження бундівських осередків на Поділлі та їх діяльність на першому етапі революції 1905 – 1907 рр. – С. 177-184;

Демидас Ю.І. Революція 1905 – 1907 років і розвиток кооперативного руху в Правобережній Україні. – С. 184-191;

Трембіцький А.М. Стара українська громада Кам’янець-Подільського – провісниця подільської „Просвіти”. – С. 191-204;

Решетченко Д.В. Українські національні партії на Поділлі в період першої російської революції 1905 – 1907 років. – С. 204-210;

Кавун І.І. Національні меншини Поділля на межі ХІХ – ХХ століть. – С. 210-215;

Трофименко К.В. Вірменська етнічна меншина з часів появи на Поділлі і до ХІХ ст. – С. 215-219;

Циганюк М.А. Формування виборчого законодавства в першодумський період. – С. 220-227;

Глушковецький А.Л. Діяльність депутатів-подолян у І-ій Державній Думі. – С. 227-236;

Ткачук І.Х. Колізії навколо виборів до II Державної Думи (за матеріалами Ізяславського повіту). – С. 236-240;

Михайлова С.В. Агітаційна діяльність Директорії УНР у боротьбі за селянство Поділля. – С. 241-249;

Мітягіна С.С. Використання РКП(б) – КП(б)У кадрового та організаційного потенціалу інших політичних сил України в 1917 – 1925 роках. – С. 249-258;

Савченко Г.П. Корніловський заколот як чинник розвитку українського військового руху в 1917 році. – С. 258-270;

Подкур Р.Ю. Створення ВЧК: новий погляд на відому проблему. – С. 270-286;

Парандій В.О. Створення та діяльність військової спецслужби ДЦ УНР в екзилі (1926 – 1936 рр.) (історіографічні розвідки). – С. 286-295;

Кришина Н.В. До питання реквізицій німецькими військами цукру в Україні у 1918 році. – С. 295-307;

Васильєв В.Ю. Голод 1932 – 1933 рр. в Україні: аналіз політики керівництва СРСР в українській історіографії (кінець 1980 – початок 1990 рр.). – С. 307-320;

Адамовський В.І. Політичні репресії та депортації населення України в кінці 30-х – на початку 40-х рр. – С. 320-331;

Ніколасць Ю.О. Наукова інтелігенція УРСР у середині 1940 – 1960-х рр.: історіографія проблеми. – С. 331-341;

Місінкевич Л.Л. Реабілітація наукової та творчої інтелігенції в другій половині 50 – 60-х років ХХ століття. – С. 341-351;

Бабенко Л.Л. Конформізм православного духовенства сталінської доби: до питання витоків проблеми. – С. 351-364;

Дмитрук В.І. Ініціативи української громадськості щодо відновлення греко-католицької церкви в кінці 1960-х років. – С. 364-378;

Олійник В.В. Шкільне свято в системі виховання учнівської молоді на початку ХХ століття (на прикладі загальноосвітніх навчальних закладів Київської губернії). – С. 378-387;

Савченко І.В. Створення мережі видавничих закладів в Україні у 1920 – 30-х роках. – С. 387-393;

Половинчак Ю.М. Газета „Киевлянин” проти Михайла Старицького: із історії однієї судової справи. – С. 394-408;

Трачук Т.А. Журналістикознавчі ідеї І.Франка, М.Грушевського, С.Єфремова. – С. 408-412;

Івановська Т.Б. Стилістичні особливості політичних текстів на початку ХХ століття в українській публіцистиці. – С. 412-418;

Шевчук Ж.А. Основні етапи формування мовної політики в Україні 1917 – першої половини 20-х рр. – С. 418-427; .

Григоренко О.П., Діденко О.В. Іван Огієнко (митрополит Іларіон) – перекладач Біблії українською мовою. – С. 427-433;

Кузіна Б.С. Й.А. Волошиновський – визначний подвижник Подільської кооперації ХХ століття. – С. 434-440;

Тітарчук В.Р. Місце та роль України в новому світовому устрої (за концепціями Зб. Бжезінського). – С. 441-448;

Жовтан О.Л. Кризові тенденції в формуванні зовнішньополітичного іміджу України напередодні президентської кампанії 2004 року (за матеріалами західних ЗМІ). – С. 448-457;

Бабюх В.А. Політична цензура в Україні: уроки минулого з проекцією на сучасність. – С. 458-467;

Кабачинський М.І. Протидія міжнародному тероризму на державному кордоні України (1991 – 2003 рр.). – С. 467-477;

Авсієвич А.В. Поняття та класифікація третейських судів як засобу вирішення спорів. – С. 477-487.

520. **Котляр М.Ф.** Воєнне мистецтво Давньої Русі. – К., 2005. – 414 с.

521. **Кульчицький С.В.** Голод 1932 – 1933 рр. в Україні як геноцид = Голод 1932 – 1933 гг. в Украине как геноцид. – К., 2005. – 220 с.

522. Міжнародні зв'язки України: Наук. пошуки і знахідки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. / Редкол.: **С.В. Віднянський** (відп. ред.), **М.С. Бур'ян**, **М.М. Варварцев**, **Б.М. Гончар**, **О.Б. Дьомін**, **Л.О. Зашкільняк**, **Н.В. Кривець**, **О.Є. Лисенко**, **І.М. Мельникова**, **В.Ф. Репринцев**, **П.С. Сохань**. – К., 2005. – Вип. 14. – 386 с. – (Зб. присвяч. д-ру іст. наук, проф. Борису Михайловичу Гончару у зв'язку з його 60-річчям).

Зміст:

Віднянський С. Ялта 1945: Погляд на значення та уроки Кримської конференції з нагоди її 60-річчя. – С. 20-28;

Підручний В. Причини та політичні наслідки виходу України на міжнародну арену наприкінці Другої світової війни. – С. 29-43;

Даниленко Вас. Депортація поляків та українців 1944 – 1946 рр.: передумови, перебіг та наслідки. – С. 43-61;

Кривець Н. Політика Німеччини щодо України (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 62-74;

Гісем О. Створення повноважного представництва (посольства) УСРР у Польщі в 1921 р. – С. 74-91;

Химинець В. Українсько-німецькі політичні відносини на початку XXI століття. – С. 91-100;

Савін С. Становлення українсько-британських політичних відносин (1991 – 2000). – С. 101-115;

Перепелиця Є. Особливості становлення договірно-правової основи українсько-італійських відносин (90-ті роки XX ст.). – С. 116-124;

Донченко Є. Торговельно-економічні відносини між Україною та Францією: стан та перспективи. – С. 125-139;

Тодоров І. Єдиний економічний простір і європейська інтеграція України. – С. 140-154;

Мороз Д. Досвід Вишеградського співробітництва в контексті реалізації сучасної євроінтеграційної стратегії України. – С. 154-161;

Горенко О. Стратегія інформаційного реалізму на шляху України до Європи. – С. 161-183;

Гаврилов О. Прояви націоналізму у Скандинавії XIV ст. і їх роль у генезі Кальмарської унії 1397 року. – С. 184-198;

Бур'ян М., Вербовський В. Британсько-вірменські організації у 1878 – 1923 рр. – С. 199-209;

Дьомін О. „Партійна” боротьба політичної Єлизаветинської Англії та експансія англійців до Нового світу. – С. 209-218;

Чума Б. Концепція федералізму в демократичній доктрині Іспанії другої половини XIX ст. – С. 218-231;

Троян С. Інтереси німецьких торговельно-промислових кіл у колоніальному питанні (1871 – 1884). – С. 232-246;

Бур'ян М., Фоменко Н. Економічні кризи та роль держави в їх регулюванні: „Брати Берінги” та Аргентина кінця ХІХ століття. – С. 247-254;

Калінчик В. Становлення політичної системи Другої Речі Посполитої (1918 – 1926). – С. 255-269;

Сіромський Р. Квебекський фактор у прийнятті Канадської Конституції 1982 р. – С. 270-280;

Цватий В. Зовнішня політика та дипломатія Людовіка ХІІ (1498 – 1515) і проблеми інституціоналізації європейської зовнішньої політики. – С. 281-306;

Машевський О. Проблема скасування „нейтралізації Чорного моря” і перегляду статусу Чорноморських проток та позиція Великобританії (1870 – 1871). – С. 307-324;

Черевко О. Пріоритети зовнішньої політики уряду Маргарет Тетчер (1979 – 1990). – С. 325-333;

Мартинов А. Історична наука у ФРН: стан і тенденції розвитку (наукова доповідь на засіданні Вченої Ради Інституту історії України). – С. 334-346;

Копилов С. Дослідження проблеми історії південних і західних слов'ян в українській історіографії наприкінці 1840-х – на початку 1860-х рр. – С. 346-359;

Ачкіназі Б. Зовнішня безпека Франції після Першої світової війни як об'єкт історіографії (др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.). – С. 359-376;

Варварцев М. Портрет італійського славіста: професор Ренато Рісаліті. – С. 376-382.

523. **Молчанов В.** Життєвий рівень міського населення Правобережної України (1900 – 1914 рр.) / Відп. ред. **О.П. Ресніт**. – К., 2005. – 350 с.

524. **Одрін О.** Природні ресурси та торговельно-економічний потенціал античних держав Північного Причорномор'я: Нижнє Подністров'я та Нижнє Побужжя / Відп. ред. **С.Д. Крижицький**. – К., 2005. – 94 с.

525. Переяславська рада та українсько-російська угода 1654 року: Історія, історіографія, ідеологія. (Матеріали міжнар. „круглого столу”) / Редкол.: **В.Смолій** (відп. ред.), **В.Горобець**,

В.Матях, Ю.Мицик, В.Степанков, Т.Чухліб, В.Щербак.
– К., 2005. – 225 с.

Зміст:

Смолій В. Вступне слово. – С. 5-7;

Смолій В. Переяслав 1654 року та українсько-російські відносини крізь призму століть. – С. 8-20;

Степанков В. Проблема вибору протекції між Московською державою і Османською імперією у 1648 – 1654 роках. – С.21-37;

Щербак В. До питання традиції укладання козацьких угод. – С. 38-45;

Сас П. Запорозький станово-корпоративний традиціоналізм як ідейна основа політичної концепції українсько-російської угоди 1654 року. – С. 46-51;

Горобець В. Українсько-російська інтеграція / дезінтеграція 1650 – 1660 років: фактори етнічно-релігійні, військово-політичні та соціальні. – С. 52-64;

Брехуненко В. Православна політика гетьмана Богдана Хмельницького у світлі міждержавних стосунків між Україною та Московією. – С. 65-70;

Чухліб Т. Українсько-російські домовленості 1654 року в контексті зовнішньої політики Богдана Хмельницького. – С. 71-76;

Бульвінський А. Московський інтеграційний проект 1654 року: завдання та способи реалізації. – С. 77-96;

Цутро О. Патріарх Никон – „хрещений батько” Переяславської угоди 1654 року. – С. 97-111;

Яковлева Т. Генезис внутрішнього самоуправління Гетманщини во второй половині XVII века. – С. 112-123;

Струкевич О. Переяславсько-московський договір у сприйнятті політичної еліти України-Гетьманщини. – С. 124-135;

Гурбик А. Військовий контекст українсько-російських взаємин в умовах Раднотської системи (1656 – 1657 роки). – С. 136-140;

Федорук Я. Переяславська легенда середини XVII – кінця XX століть. – С. 141-151;

Матях В. Проблема Переяслава 1654 року та українсько-російських відносин другої половини XVII – XVIII століть в історіографічній перспективі. – С. 152-161;

Сокирко О. Антропологічний підхід у застосуванні до дослідження переяславської проблематики: нові пошукові можливості. – С. 162-169;

Герасименко Н. Переяславська рада 1654 року у висвітленні Самійла Величка. – С. 170-175;

Дзюба О. Вплив Переяслава 1654 року на шкільну освіту в Україні у XVIII столітті. – С. 176-180.

526. Проблеми історії України XIX – початку XX ст. / Редкол.:

О.П. Реєнт (голова редкол.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казьмирчук**, **В.П. Коцур**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **Ю.А. Русанов**, **В.С. Шандра**, **Н.А. Шип.** – К., 2005. – Вип. 9. – 332 с.

Зміст:

Смолій В.А. Вступне слово. – С. 9-14;

Реєнт О.П. Перша світова війна XX ст. та українське суспільство. – С. 15-20;

Волковинський В.М. Бойові дії та військові операції на українських землях у період Першої світової війни. – С. 21-60;

Донік О.М. Громадська благодійність в Україні в роки Першої світової війни. – С. 61-86;

Загребельна Н.І. Роль Комітету її імператорської величності великої княжни Тетяни Миколаївни в організації надання тимчасової допомоги постраждалим від воєнних дій у роки Першої світової війни. – С. 87-91;

Коляда І.А. Ідейні розмежування в українській інтелігенції під час Першої світової війни. – С. 92-102;

Кондратюк Р.Ю. Волиняни на фронтах Першої світової війни. – С. 103-112;

Куриленко О.В. Ідеологічна поляризація в українській пресі в умовах Першої світової війни. – С. 113-117;

Пилипенко О.Є. Зовнішня торгівля України й Росії напередодні та в роки Першої світової війни. – С. 118-130;

Погорелов О. Художня література як історичне джерело для вивчення деяких аспектів історії Першої світової війни. – С. 131-135;

Сегеда Г.В. Огляд джерел та літератури з проблеми біженців в Україні у період Першої світової війни. – С. 136-146;

Шевченко А.М. Конкуренція іноземного і російського капіталу напередодні Першої світової війни (на прикладі Миколаївського заводу „Наваль”). – С. 147-153;

Шляхов О.Б. Підприємці та підприємництво в торговельному флоті Півдня України напередодні Першої світової війни. – С. 154-164;

Молчанов В.Б. Матеріальне становище населення губернських центрів Правобережної України напередодні Першої світової війни. – С. 165-174;

Орлик В.М. Питні збори в українських губерніях Російської імперії у першій чверті ХІХ ст. – С. 175-187;

Тимченко В.М. Османські джерела та історіографія з торговельних зв'язків Південної України з Османською імперією (1775 – 1853 рр.). – С. 188-192;

Фареній І.А. Кредитні кооперативи Наддніпрянської України на початку ХХ ст. – С. 193-201;

Корольов Г.О. Баштанська республіка – селянська модель деліберативної демократії. – С. 202-206;

Кукса О.М. Політичне моделювання у Білорусії та в Україні у лютому – грудні 1917 р. – С. 207-219;

Машкін О.М. Дві ідеї, два світи: боротьба між прибічниками російського самодержавства та націонал-демократами на теренах України в роки Першої світової війни. – С. 220-253;

Патер І.Г. Дипломатично-інформаційна діяльність Союзу визволення України (1914 – 1918 рр.). – С. 254-263;

Циганюк М.А. Тактика політичних партій та організацій Російської імперії під час виборів до І Державної думи в Україні. – С. 264-274;

Монолатій І.С. Етнонаціональні спільноти у Галичині (1867 – 1914 рр.): теоретико-методологічні засади дослідження. – С. 275-289;

Барабаш Н.О. Життєвий проект Василя Білозерського: від Кирило-Мефодіївського братства до „Основи”. – С. 290-303;

Власюк І.М. Історіографія проблеми впливу столипінської аграрної реформи на соціально-економічний розвиток Правобережної України (1906 – 1914 рр.). – С. 304-317;

Ольхіна Н.І. Запорозька Січ в „Історії Русів”. – С. 318-329.
527. Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. / Редкол.:

О.П. Реснг (голова редкол.), **В.Й. Борисенко**, **В.М. Волковинський**, **О.В. Добржанський**, **Г.Д. Казьмирчук**, **В.П. Коцур**, **О.О. Крижанівська**, **О.М. Лебеденко**, **Ю.А. Русанов**, **О.А. Удод**, **В.С. Шандра**, **Н.А. Шип.** – К., 2005. – Вип. 10. – 296 с.

Зміст:

Симчишин О. Загальний єврейський робітничий союз у Литві, Польщі й Росії (БУНД) на території Правобережної України: короткий огляд джерельної бази та історіографія проблеми. – С. 7-14;

Буравченко Р.В. Політика царського уряду стосовно цукрової галузі в ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 15-26;

Довжук І.В. Харчова промисловість Наддніпрянської України в другій половині ХІХ ст.: деякі аспекти розвитку. – С. 27-33;

Молчанов В.Б. Соціально-правове становище сільського населення України у першій половині ХІХ ст. (до 1861 р.). – С. 34-50;

Рудь О.М. Особливості ведення поміщицького господарства на правобережних українських землях у післяреформений період. – С. 51-57;

Фареній І.А. Промислова кооперація Наддніпрянської України наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. – С. 58-64;

Кривобок О.П. Нарис історії РУП-УСДРП на Чернігівщині на початку ХХ ст. – штрих до політичної історії регіону. – С. 65-82;

Куриленко О.В. Українська державницька ідея кінця ХІХ – початку ХХ ст. й Помаранчева революція. – С. 83-92;

Малюта О.В. Проблема української державності в поглядах членів „Просвіти” другої половини ХІХ – першої чверті ХХ ст. – С. 93-102;

Усенко П.Г. Велика війна на Чорному морі (1914 – 1917 рр.). – С. 103-148;

Лисенко О.В. Причини непорозумінь між західними та східними українцями на початку ХХ ст. – С. 149-167;

Макаренко Т. Діяльність Генерального секретарства (міністерства) з міжнародних (міжнародних) справ УНР. – С. 168-174;

Загребельна Н.І. Благодійницька діяльність освітян України у роки Першої світової війни. – С. 175-179;

Власенко В.М. Науковий доробок К.Мацієвича на сторінках петербурзького журналу „Земское дело”. – С. 180-190;

Дмитрієнко М.Ф., Мірошниченко Л. Охріменки – вони знали Лесю Українку. – С. 191-199;

Коляда І.А. Українська інтелігенція й „українське питання” в умовах Першої світової війни на сторінках преси. – С. 200-210;

Корольов Г.О. Інтелігенція й українська ідея у російському імперському суспільстві на початку ХХ ст.: методологічний аспект. – С. 211-220;

Курінна Т.М. Культурно-освітня та меценатська діяльність княгині О.В. Лопухіної-Демидової на початку ХХ ст. – С. 221-227;

Кучеров Г.Г. З’їзди „Просвіт” – вагомий чинник організації культурно-освітньої роботи на території Правобережної України в умовах сільської місцевості (1917 – 1922 рр.). – С. 228-238;

Кучерявенко І.Ф. Духовний центр старообрядництва на Півдні України. – С. 239-244;

Дзагалов А.С. Обзор архивных и статистических источников по переселению украинцев в Терскую область (ХІХ – начало ХХ вв.). – С. 245-264;

Дзира І. Джерельна основа „Історії Малої Росії” Дмитра Бантиша-Каменського. – С. 265-283;

Легун Ю. Значення матеріалів волосних судів як джерела з історії селянства Поділля. – С. 284-292;

Реснт О.П. Рец. на кн.: Латиш Ю. Григорій Казьмирчук: Життя та наукова праця історика. – К.: Прайм-М, 2004. – 200 с. – С. 293-296.

528. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. / Редкол.: **С.Кульчицький** (відп. ред.), **О.Веселова, О.Ганжа, Л.Гриневич, В.Даниленко, В.Марочко.** – К., 2005. – Вип. 13. – 448 с.

Зміст:

Кульчицький С. Національна політика більшовиків в Україні під час створення комуністичного ладу. – С. 3-56;

Дорошко М. З історії взаємин керівництва УСРР та РСФРР на початку 1920-х років. – С. 57-71;

Якубова Л. Нерадянські суспільно-політичні рухи в контексті суспільно-політичного життя радянської України 20-х – початку 30-х років ХХ ст. – С. 72-106;

Костилева С. Документи Головліту УРСР як джерело вивчення системи політико-ідеологічного контролю над друкованими ЗМІ. – С. 107-117;

Бикова Т. Організація Кримської Соціалістичної Радянської Республіки у 1919 р. – С. 118-159;

Виговський М. Національні пріоритети політичної діяльності Миколи Скрипника (історіографічний дискурс). – С. 160-169;

Ачкіназі Б. Російський фактор у відносинах Директорії УНР з Францією. – С. 170-182;

Котляр Ю. Регіональні аспекти повстанського руху селян 20-х рр. ХХ ст. – С. 183-201;

Козацька Т. Державні повинності селян в сільському господарстві УСРР (1928 – 1933 рр.): історико-теоретичний аспект. – С. 202-213;

Лясковська С. Кого чекісти звинувачували в економічних злочинах: за даними відомчої статистики 1927 – 1928 рр. – С. 214-237;

Костик Є. Функціонування Центрального управління у справах друку (ЦУД) в 20-х рр. ХХ ст. в УСРР. – С. 238-249;

Шарпатий В. Особливості функціонування системи соціального забезпечення в РСФРР та УСРР 1920-х років: порівняльний аналіз. – С. 250-259;

Петровський Е. Кадрова ситуація на історичному факультеті Одеського державного університету в 1930-х роках. – С. 260-273;

Киридон А. Втілення радянської моделі державно-церковних відносин в Україні. – С. 274-294;

Ганжа О. Коллективізація сільського господарства – модернізація или...? – С. 295-312;

Прилуцький В. Модернізація транспорту радянської України у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.). – С. 313-342;

Гриневич Л. „Тест на політичну лояльність”: суспільно-політичні настрої населення УСРР в умовах „воєнної тривоги” 1927 року. – С. 343-355;

Юрик Ю. Протистояння ОУН і Польської держави (1929 – 1935 рр.). – С. 356-407;

Шолох Я. Прихід до керівництва ОУН – УПА Р.Шухевича в світлі зарубіжної історіографії національно-визвольного руху 30-х – 50-х рр. ХХ ст. – С. 408-418;

Гриневич В. З історії формування українського радянського патріотизму у роки радянсько-німецької війни 1941 – 1945 рр. – С. 419-433;

Веселова О. Пам’ятні знаки і пам’ятники жертвам голоду-геноциду 1932 – 1933 рр. в Україні. – С. 434-441;

Калакура Я. Рец. на кн.: Богданина О.М. Джерелознавство історії України: Теорія, методика, історія: Навч.-метод. посіб. – Х.: Штрих., 2004. – 164 с. – С. 442-446.

529. Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. Засн. 1991 р. / Редкол.: С.Кульчицький (відп. ред.), О.Веселова, О.Ганжа, Л.Гриневич, В.Даниленко, В.Марочко. – К., 2005. – Вип. 14. – 491 с.

Зміст:

Лавер О. Статистика втрат населення у війнах і конфліктах 1900 – 1924 рр. – С. 3-23;

Губа П. Періодична преса про погроми в період української революції (1917 – 1920 рр.). – С. 24-32;

Швидкий В. Посольство Олександра Лотоцького та його заходи щодо визнання незалежності української церкви (Константинополь, 1918 – 1920 роки). – С. 33-44;

Бикова Т. Кримські крайові уряди 1918 – 1919 рр. – С. 45-58;

Войнович А. Участь лівих політичних партій в діяльності місцевих органів влади на півдні України в 1920 році. – С. 59-79;

Марочко В. „Що чути з України і Києва...” /: Невідомі листи Михайла Грушевського 1919 – 1922 років. – С. 80-93;

Єфіменко Г. Про причини появи „Волобуєвщини”. – С. 94-136;

Парашевіна О. Діти і голод 1921 – 1922 рр. в Україні. – С. 137-146;

Сабадуха В. Роздуми В.Липинського про національну ідею. – С. 147-164;

Дорошко М. Освітньо-фахова підготовка та виховання партійно-радянської номенклатури УСРР в 1920-ті – на початку 1930-х років. – С. 165-173;

Прилуцький В.І. Розвиток внутрішньої державної торгівлі в УСРР у 1920-ті роки. – С. 174-186;

Нізова Л. Сільський кустар. – С. 187-206;

Гриневич Л. Опозиція в РСЧА (1928 р.). – С. 207-224;

Кульчицький С. Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні як геноцид. – С. 225-300;

Киридон А. Духовенство в радянській Україні 1920 – 1930-х років. – С. 301-328;

Якубова Л. Центральна комісія національних меншин (ЦКНМ) при ВУЦВК та її місцеві органи. 1924 – 1934 рр. – С. 329-365;

Блашук С. Робота над виданням Руської Правди в період становлення радянської науки. – С. 366-380;

Юсова Н. Володимир Пічета і генезис концепції давньоруської народності. – С. 381-403;

Шарпатий В. Трансформація структури і функціональні зміни системи соціального забезпечення в УСРР 1930-х рр. – С. 404-413;

Нікілев О. Виробнича інтелігенція українського села: до проблеми формування (середина 1940-х – 1960-х рр.). – С. 414-420;

Гриневич В. Реакція українського суспільства на радянсько-німецьке зближення та початок Другої світової війни. – С. 421-432;

Веселова О. Голод 1946 – 1947 рр. в Кіровоградській області УРСР. – С. 433-441;

Дровозюк С. Динаміка суспільної свідомості українського селянства в умовах НЕПу: історіографія проблеми. – С. 442-465;

Шаповал Л. Сучасна українська та російська історіографія періодизації НЕПу. – С. 466-474;

Веселова О.М., Марочко В.І. Українське село в 1946 – 1965 рр.: нові кадри. Рец. на кн.: Нікілева О.Ф. Виробнича інтелігенція українського села: Творення соціальної верстви (середина 40-х – середина 60-х років ХХ ст.). – Дніпропетровськ: Дніпропетр. нац. ун-т, 2004. – 208 с. – С. 475-480;

Головко В. Модернізація або... „Будинок з химерами”. Рец. на ст.: Ганжа О. Колективізація сільського господарства – модернізація или...? // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвід. зб. наук. пр. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2005. – Вип. 13. – С. 295-312. – С. 481-488.

530. **Реєнт О.О.** Розвиток парламентаризму в Україні. – К., 2005. – 125 с.

531. **Реєнт О.П., Шевченко В.М.** Історія України у схемах і таблицях: Навч. посіб. для вузів і шкіл. – К., 2005. – 162 с.

532. **Реєнт О.П.** Перечитуючи написане / Заг. ред. **П.Т. Тронька.** – К., 2005. – 256 с.

533. **Ричка В.** „Київ – Другий Єрусалим” (з історії політичної думки та ідеології середньовічної Русі). – К., 2005. – 242 с.

534. **Русина О.** Студії з історії Києва та Київської землі / Відп. ред. **В.А. Смолій.** – К., 2005. – 346 с.

535. Ruthenica / Наук. ред.: **В.Ричка, О.Толочко.** – К., 2005.
– Т. 4. – 307 с.

Зміст:

Черненко О., Казаков А. Дослідження давньоруської монументальної споруди в Новгороді Сіверському: – С. 7-21;

Писаренко Ю. „Запретный” рисунок из Золотых ворот Киева. – С. 22-31;

Воеск В. Stone of Contention: Medieval Tmutarakan'as a Measure of Soviet Archeology in the 1950s and 1960s. – С. 32-46;

Толочко П. Статья 6731 года Галицко-Волынской летописи и время ее написания. – С. 47-53;

Dabrowski D. Kronika halicko-wolynska jako zrodlo do poznania genealogii – uwagi wstepne. – С. 54-61;

Толочко А. Пририсовки зверей к миниатюрам Радзивилловской летописи и проблема происхождения рукописи. – С. 62-84;

Gil A. Katalog monasterow prawoslawnej eparchii chelmskiej do konca XVI wieku. – С. 85-97;

Баран О. Ранньомодерна книжна традиція про Холм ХІ століття. – С. 98-114;

Комар А. К дискуссии о происхождении и ранних фазах истории Киева. – С. 115-137;

Sahaydak M. Medieval Kiev from the Perspective of an Archaeological Study of the Podil District. – С. 138-160;

Александрович В. „Богородиця Десятинна” – позірна старокиївська реліквія. – С. 161-168;

Козюба В. Дослідження садиби Десятинної церкви у Києві в 1908 – 1914 рр. (за матеріалами щоденників Д.В. Мілеєва). – С. 169-214;

Кириченко К. Історія Великого князівства Литовського в українській історіографії 1991 – 2003/4: основні тенденції. – С. 215-229;

Конявская Е. „Древняя Русь. Вопросы медиевистики”: 2000 – 2005. – С. 230-233;

Котляр М. Рец. на кн.: Мир русской византистики: Материалы арх. Санкт-Петербурга / Под ред. И.П. Медведева. – СПб., 2004. – 832 с. – С. 234-238;

Вилкул Т. Рец. на кн.: Keenan E. Josef Dobrovskj and the Origins of the Igor'Tale. – Cambr., 2003. – 541 p. – С. 239-261;

Вилкул Т. Рец. на кн.: Зализняк А. „Слово о полку Игореве”: взгляд лингвиста. – М., 2004. – 352с. – С. 262-279;

О.Т. Рец. на кн.: Иванов С. Византийское миссионерство: можно ли сделать из „варвара” христианина? – М., 2003. – 376 с. – С. 280;

Т.В. Рец. на кн.: Данилевский И. Повесть временных лет. Герменевтические основы изучения летописных текстов. – М., 2004. – 383 с. – С. 280-281;

О.Т. Рец. на кн.: The Povest vremennykh let: An Interlinear Collation and Paradosis / Ed. by Ostrovski D. – Cambr., 2003. – С. 281-282;

О.Т. Рец. на кн.: Прицак О. Походження Русі. Т. 2. Стародавні скандинавські саги і Стара Скандинавія. – К., 2003. 1303 с. – С. 283;

В.Р. Рец. на кн.: Письменные памятники истории Древней Руси. Летописи. Повести. Хождения. Поучения. Жития. Послания: аннот. кат.-справ. – СПб., 2003. – 384 с. – С. 284-285;

В.Р. Рец. на кн.: Толочко П. Русские летописи и летописцы X – XIII вв. – СПб., 2003. – 296 с. – С. 285;

А.П. Рец. на кн.: Щавелева Н. Древняя Русь в „Польской истории” Яна Длугоша / Под ред. А.В. Назаренко. – М., 2004. – 495 с. – С. 285-287;

Т.В. Рец. на кн.: Иосиф Флавий. История Иудейской войны. – М., 2004. – Т. 1. – 879 с.; Т. 2. – 837 с. – С. 287-288;

Т.В. Рец. на кн.: Пиотровская Е. „Христианская топография Козьмы Индикоплова” в древнерусской письменной традиции. – СПб., 2004. – 247 с. – С. 288-289;

К.К. Рец. на кн.: Пелешенко Ю. Українська література пізнього середньовіччя (друга половина XIII – XV ст.). Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції. – К., 2004. – 423 с. – С. 289-291;

О.Т. Рец. на кн.: Полное собрание русских летописей. Т. 40: Густынская летопись. – СПб., 2003. – 200 с. – С. 291-292;

К.К. Рец. на кн.: Новгородская летопись по списку П.П. Дубровского / Подгот. Текста О.П. Новиковой. – М., 2004. – (ПСРЛ. – Т. XLIII). – 368 с. – С. 292-293;

Т.В. Рец. на кн.: Грицевская И. Индексы истинных книг. – СПб., 2003. – 253 с. – С. 293-294;

Т.В. Рец. на кн.: Лицевой летописный свод XVI в. Методика описания и изучения разрозненного летописного комплекса. – М., 2003. – 223 с. – С. 294;

Т.В. Рец. на кн.: Патерик Римский. Диалоги Григория Великого в древнеславянском переводе. – М., 2001. – 505 с. – С. 295;

А.П. Рец. на кн.: Гадло А. Предыстория Приазовской Руси. Очерки истории русского княжения на Северном Кавказе. – СПб., 2004. – 362 с. – С. 295-297;

А.П. Рец. на кн.: Bulgakova V. Byzantinische Bleisiegel in Osteuropa. Die funde auf dem Territorium Altrublands. – Wiesbaden, 2004. – 352 s. – С. 298;

Т.В. Рец. на кн.: Зализняк А. Древненовгородский диалект. – М., 2004. – 872 с. – С. 298-299;

О.Т. Рец. на кн.: Средневековая Русь. Вып. 4. – М., 2004. – 336 с. – С. 299-301;

О.Т. Рец. на кн.: Средневековая Русь. Вып. 5. – М., 2004. – 300 с. – С. 301-302;

Т.В. Рец. на кн.: Парамонова М. Святые правители Латинской Европы и Древней Руси: сравнительно-исторический анализ вацлавского и борисо-глебского культов. – М., 2003, – 405 с. – С. 302-303;

А.П. Рец. на кн.: Кривошеев Ю.: Гибель Андрея Боголюбского: историческое расследование. – СПб., 2003. – 240 с. – С. 304;

В.Р. Рец. на кн.: Стависький В. Київ і кийівське літописання в XIII столітті. – К., 2005. – 107 с. – С. 305.

536. Синьоводська проблема у новітніх дослідженнях / Наук. ред. **Ф.М. Шабульдо**; Упоряд. **О.Д. Брайченко**. – К., 2005. – 172 с.

537. Соціум: Альманах соціальної історії / Редкол.: В.Смолій (голов. ред.); В.Горобець (відп. ред.), Н.Білоус, І.Колесник, С.Леп'явко, В.Ричка, П.Сас, Н.Старченко. – К., 2005. – Вип. 5. – 304 с.

Зміст:

Горобець В. Наскільки новою є „нова соціальна історія” в українському прочитанні? – С. 7-9;

Поліщук В. Офіційні свідки – вижи Луцького замкового уряду в 1561 – 1567 рр. (особовий склад та службове підпорядкування). – С. 13-39;

Вилимас Д. Элита и повседневность земских судов Упитского повета в 1566 – 1588 гг. (по материалам упитских земских судов). – С. 41-50;

Александрович В. Матеріали до історії професійного середовища митців Поділля у XVII ст. – С. 51-57;

Дух О. Черниці монастирів Львівської єпархії у 1760 – 1763 рр.: віковий, становий, освітній зріз (за матеріалами генеральної візитації Львівської єпархії 1758 – 1765 рр.). – С. 59-70;

Прокоп'юк О. „Присутствіє” Київської духовної консисторії: кількість і склад консистористів, розклад роботи. – С. 71-93;

Яременко М. Ціна „міщанської любові” або скільки коштувала прихильність обивателів Києво-Подолу до могилянських студентів. – С. 95-104;

Білоус Н. Магістрат і юридики в Києві у XVI – першій половині XVII ст. (соціально-правові взаємини в місті) – С. 107-125;

Кулаковський П. Боротьба за спадщину: конфлікт між Яном та Ельжбетною Пісочинськими щодо новгород-сіверських маєтностей. – С. 127-139;

Собчук В. Волинський шляхетський рід Гостських. – С. 143-164;

Сліж Н. Гендэрна-ролевья функцы шляхціца у сям'і і громадстве Вялікага княства Літоускага. – С. 165-184;

Диса К. Роль родини в українських судах про чари. – С. 185-195;

Маслійчук В. Девіантна поведінка жінки на Слобожанщині у 80 – 90-х рр. XVIII ст. (за матеріалами повітових судів Харківського намісництва). – С. 197-215;

Репан О. „Шпетная окказия” варвинського сотника Павла Ладинського. – С. 217-222;

Ерусалимский К. Историческая память и социальное самосознание князя Андрея Курбского. – С. 225-248;

Довга Л. Уявлення про „честь” у трактаті Інокентія Гізеля „Мир з Богом чоловіку”. – С. 249-259;

Ерусалимский К. От истории российской дипломатии к дипломатической истории России: новая концепция российской политики середины XVI века. Рец. на кн.: Хорошкевич А.Л. Россия в системе международных отношений середины XVI века. – М., 2003. – 621 с. – С. 263-275;

Праведна Н. Рец на кн.: Marie Christine Gomez Geraud: Ecrire le voyage au 16e siecle en France, ed. PUF, collection: Etudes Litteraires. Recto – Verso, Paris, 2000. – С. 277-279;

Вирський Д. Рец на кн.: Пивовар А.В. Поселення „Задніпрських місць” до утворення Нової Сербії: в документах середини XVIII ст. – К.: Академперіодика, 2003. – 336 с. – С. 281-282;

Гурбик А. Звичаєво-правові відносини через призму функціонування інституту власності в Україні XIX – початку XX ст. Рец на кн.: Гримич М.В. Інститут власності у звичаєво-правовій культурі українців XIX – початку XX ст. – К., 2004. – 588 с. – С. 283-286;

Лукашова С., Лукашов Н. Создание общедоступной базы данных и знаний по украинско-белорусским религиозным объединениям православных мирян XVI – XVIII вв. – С. 287-292.

538. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), О.С. Артьомов, С.В. Віднянський, О.І. Гуржій, О.Є. Лисенко, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько. – К., 2005. – Вип. 9, ч. 1. – 379 с.

Зміст:

Бажан О.Г. Особовий фонд українського письменника П.С. Ходченка як джерело у вивченні релігійного життя в Україні наприкінці Другої світової війни. – С. 8-20;

Васильєва І.П. Відлуння війни, солдатські медальйони у фондівій колекції меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”. – С. 20-26;

Гринченко Г.Г. Реконструкція ситуації и исследование Нарратива: к вопросу о методах анализа устно-исторического интервью. – С. 26-35;

Денисенко Г.Г. Пам'ятки Другої світової війни. З історії створення „Зводу пам'яток історії та культури України”. – С. 35-42;

Дзьобак В.В. Сучасна російська суспільно-політична думка про діяльність УПА під час радянсько-німецької війни. – С. 43-51;

Дубик М.Г. Окупація України (1941 – 1944) – сучасні тенденції в німецькій історіографії. – С. 52-56;

Евстафьева Т.А. Отражение трагедии Бабьего Яра в материалах Киевской областной и городской комиссии содействия в работе Чрезвычайной Государственной Комиссии. – С. 56-64;

Кочерга Л.К. Діяльність радянських військ ППО (протиповітряної оборони) на території України в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945) (історіографія проблеми та її актуальність). – С. 64-68;

Ковальчук М. Війна Української Народної Республіки з білогвардійськими військами Півдня Росії (осінь 1919 р.) в українській еміграційній історіографії. – С. 68-78;

Каленюк А.А. Деяки аспекти наукового комплектування фондів (з досвіду роботи Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”). – С. 79-90;

Лисенко О.Є. Дослідження історії Другої світової війни в сучасній Україні: основні напрями і проблеми наукового пошуку. – С. 90-98;

Легасова Л.В., Шевченко Н.О. Історична наука в історичному музеї (наукова діяльність Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”). – С. 99-113;

Мягков М.Ю. Из истории антигитлеровской коалиции: дискуссии вокруг западных границ СССР. (Американский анализ). – С. 114-126;

Марущенко О.В. Сучасна вітчизняна історіографія українсько-польського протистояння періоду Другої світової війни: демографічний аспект. – С. 126-135;

Малаков Д.В. Київ часів війни у творах Георгія Малакова. – С. 135-143;

Невежин В.А. Тост И.В. Сталина „За русский народ” 24 мая 1945 г.: новое прочтение. – С. 143-151;

Нахманович В.Р. Бабий Яр: человек, власть, история. Общественно-политические и научно-методологические составляющие проекта. – С. 151-159;

Позняк О.В. Співдружність слов'янських народів у партизанській боротьбі в роки Великої Вітчизняної війни (історіографія проблеми). – С. 160-164;

Поїздник І.І. Греко-католицька церква на тлі етно-конфесійного конфлікту в Галичині (1939 – 1946 рр.). – С. 165-172;

Стецкевич В.В. Україна в роки навали 1941 – 1945 рр.: спроба аналізу сучасного історіописання окупаційної доби та актуалізації проблеми. – С. 172-194;

Симоненко Р.Г. Про відповідальність історичній дійсності деяких новітніх течій у зображенні Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр. – С. 194-226;

Смолярчук Н.О. „Пам'ять і слава...” (за матеріалами повідомлень про загибель, що зберігаються в Меморіальному комплексі „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”). – С. 227-236;

Удод О.А. Деромантизація історії війни як методологічна проблема. – С. 236-246;

Філатова Н.С. Традиції й надбання у науково-просвітницькій роботі Меморіалу над Дніпром. – С. 246-251;

Фоміна В.П. Колекція орденів Богдана Хмельницького у музейному зібранні Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”. – С. 251-260;

Шиловцев Ю.В. Україна у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр. – проблема історіографії і методології. – С. 260-272;

Шевченко В.Ф. Вітчизняна війна українського народу проти фашистських агресорів, 1939 – 1945 рр. (деякі методологічні аспекти). – С. 273-282;

Шевченко М.Ю. Соціально-гуманітарний аспект музейного дослідження проблеми українських „остарбайтерів” (за матеріалами колекції Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”). – С. 283-293;

Яцко Б.А. Правда и ложь о партизанском движении на Украине в годы Великой Отечественной войны. – С. 294-311;

Гриневич В.А. Зміни радянської зовнішньої політики, „визвольні походи” Червоної армії 1939 – 1940 рр. в оцінках населення УРСР. – С. 312-333;

Дорошкевич В.О. До питання про проблему раптовості початку Великої Вітчизняної війни. – С. 333-338;

Дем’яненко Б.Л. Слов’янський світ в експансіоністських планах Третього рейху. – С. 339-345;

Макарчук В.С. Фактор раптовості в гітлерівській стратегії бліцкригу. – С. 346-353;

Журба М.А. Громадськість українського села в мілітарних акціях сталінського режиму напередодні Другої світової війни. – С. 354-358;

Нагайко Т.Ю. Діяльність сільських лікарських установ в Україні (1939 – 1941 рр.). – С. 358-373;

Плясецький О.В. Більшовицька політика щодо національних меншин напередодні Другої світової війни. – С. 373-378.

539. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: В.А. Смолій (відп. ред.), О.С. Артёмов, С.В. Віднянський, О.І. Гуржій, О.Є. Лисенко, О.П. Ресніт, П.Т. Тронько. – К., 2005. – Вип. 9, ч. 2. – 500 с.

Зміст:

Бережинський В.Г., Храпаль А.А. Авіація в десантній операції по форсированню Керченського проливу 1943 г. – С. 9-22;

Гальчак С.Д. Внесок антифашистів – громадян іноземних країн у визволення Вінниччини від німецько-фашистських загарбників. – С. 23-34;

Геєц Н. Доклад о потерях Юго-Западного фронта в период окружения в сентябре 1941 г. – С. 35-43;

Горелов В.І. Особливості воєнного мистецтва на заключному етапі війни, у 1944 – 1945 рр., у бойових діях чотирьох Українських фронтів. – С. 44-48;

Дученко Ю.М., Зельницька Н.Д., Макаров В.Д. Визволення України – яскрава сторінка героїчної історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років. – С. 49-56;

Заборовський В.В. Управління авіацією Військово-Повітряних сил в ході виконання своїх бойових задач у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 57-62;

Корнієнко В.В., Сидоров С.В., Вишневський В.Є. Особливості підготовки до проведення Харківської оборонної операції 1943 р. – С. 62-72;

Король В.Ю. Визволення Правобережної України від гітлерівських загарбників: нові аспекти проблеми. – С. 72-87;

Кафтан О. Словацькі підрозділи в бойових діях на території України в 1943 – 1944 рр. – С. 87-96;

Муковський І.Т. Визволення України від німецько-фашистських загарбників: погляд через 60 років. – С. 97-103;

Мінгазутдінов А.Ф. Виховна робота серед воїнів-новобранців під час визволення України від фашистських загарбників. – С. 104-111;

Сергійчик В.І. До питання про дату остаточного звільнення українських земель від гітлерівських загарбників. – С. 111-117;

Тронько П.Т. Внесок народу України в перемогу над німецько-фашистськими загарбниками. – С. 117-125;

Філь О.М. Участь у боях 1941 року 28-ї танкової дивізії полковника І.Д. Черняховського: міфи і реальність. – С.125-138;

Чайковський А.С. Організаційно-правові та оперативно-розшукові заходи щодо забезпечення охорони тилу діючої армії на території України в роки Вітчизняної війни (1941 – 1944). – С. 139-145;

Щербатюк В.М. Корсунь-Шевченківська битва: історична ретроспектива. – С. 145-150;

Бідоча Л.М. Інтелігенція України в умовах „нового порядку”. – С.151-163;

Власенко С.І. Реформування німецькими окупантами аграрного сектору економіки України (на матеріалах військової зони України). – С. 163-172;

Гінда В.В., Василенко Л.В. Школа в політиці ОУН та німецько-фашистського окупаційного режиму на Вінниччині. – С. 172-179;

Гончаренко О.М. Голокост на території Київщини: виконавці акцій знищення. – С. 180-191;

Дерейко І.І. Українські збройні формування нацистського окупаційного режиму в боях на Україні, 1943 – 1944 рр. – С. 191-204;

Дудник В.М. Діяльність Київської міської управи у перші місяці фашистської окупації. – С. 205-213;

Заболотна Т.В. Продовольче забезпечення киян під час гітлерівської окупації. – С. 213-241;

Кучерук О.С. До історії мистецького життя у Києві за німецької окупації. – С. 241-251;

Левенко І.О. Деякі аспекти окупаційної політики на Чернігівщині крізь призму документів німецької влади. – С. 252-258;

Михайлуца М.І. Діяльність румунської православної місії в Трансністрії 1941 – 1943 рр. (на основі румуномовних джерел). – С. 259-265;

Романько О.В. Крымско-татарские добровольческие формирования в германских вооруженных силах (1941 – 1945). – С. 266-287;

Слободянюк П.Я., Олійник Ю.В. Хмельниччина в роки Другої світової війни. – С. 288-301;

Смірнова В.І. „Заручники неволі” – трагедія радянських військовополонених у роки війни. Люди і долі (за матеріалами колекції Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”). – С. 301-313;

Сорока Ю.М. Варварська політика геноциду гітлерівського окупаційного режиму на західноукраїнських землях, 1941 – 1944 рр. – С. 313-319;

Терефера Н.В. Геноцид проти місцевого населення на території Одещини в роки фашистської окупації краю (1941 – 1944 рр.). – С. 320-326;

Удовик В.М. Питання культурної політики в період німецької окупації (1941 – 1944 рр.). – С. 327-334;

Хаджирадева В.П. „Остаточне вирішення” єврейського питання. – С. 334-343;

Шайкан В.О. Актуальність проблеми колабораціонізму в Україні в роки Другої світової війни. – С. 344-350;

Щетников В.П. До питання про втрати серед цивільного населення на Півдні України під час німецько-румунської окупації 1941 – 1944 рр. (проблема джерел). – С. 351-358;

Бокій Н.М., Козир І.А. До питання руху Опору на Кіровоградщині (1941 – 1943 рр.). – С. 359-370;

Дем'яненко В.М. Рух Опору на Переяславщині у 1941 – 1943 рр. – С. 370-378;

Кентій А.В. Партизанський рух на завершальному етапі визволення території України від фашистських загарбників (січень-серпень 1944 р.). – С. 379-388;

Милуш В.І. Організація і склад партизанських формувань. Форми партизанської боротьби в Україні (1941 – 1942 рр.). – С. 388-399;

Сидоров С.В. Воєнне мистецтво партизанської боротьби. – С. 400-413;

Бутко С.В. Політика ОУН і УПА восени 1943 – 1944 рр.: російський фактор. – С. 414-422;

Веденєєв Д.В. Військово-політична обстановка на Правобережній і Західній Україні та Українська повстанська армія (1943 – 1945 рр.). – С. 422-434;

Головко М.Л. Самостійницький рух у контексті українсько-польських подій 1943 – 1945 рр. – С. 434-442;

Михайлюк М.В. Періодична преса ОУН(м) у Києві восени 1941 р.: джерелознавчий аспект. – С. 443-455;

Мазурок В.П. Самостійницький рух на Волині в 1943 – 1945 роках. – С. 456-465;

Патриляк І.К. До питання про акт 30 червня 1941 року. – С. 465-478;

Стародубець Г.М. Самооборона як одна з важливих функцій діяльності повстанського заплілля (1944 – перша половина 1945 рр.). – С. 478-488;

Фасоля Т.А. Спогади учасників УПА як історичне джерело. – С. 488-491;

Шайкан В.О. Спроби легалізації органів української адміністрації, створених на початковому етапі війни з ініціативи ОУН(б) і ОУН(м). – С. 492-499.

540. Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. ст. Засн. у 1997 р. / Редкол.: **В.А. Смолій** (відп. ред.), **О.С. Артёмов**, **С.В. Віднянський**, **О.І. Гуржій**, **О.Є. Лисенко**, **О.П. Реєнт**, **П.Т. Тронько**. – К., 2005. – Вип. 9, ч. 3. – 396 с.

Зміст:

Андрухів І.О. Релігійна ситуація на Прикарпатті в 1944 – 1945 рр.: історико-правовий аналіз. – С. 8-19;

Дудка Л.О. Спілка воєвничих безвірників України: стан і діяльність у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 19-28;

Довбня В.А. Дивізія міліції військ НКВС: особливості використання особового складу міліції тимчасово окупованих областей України у період Великої Вітчизняної війни (1941 – 1943 рр.). – С. 28-33;

Зима В.Ф. Роль російського менталітета в війні 1941 – 1945 годов. – С. 34-43;

Іваньков І.В. Історико-правовий аналіз діяльності органів та установ виконання кримінальних покарань у роки Великої Вітчизняної війни. – С. 43-47;

Калюк О.М. Основні напрямки діяльності військ НКВС на території України в умовах війни (червень 1941 – жовтень 1944 р.). – С. 48-54;

Нестеренко В.А. Сценічне мистецтво у військовій зоні України в 1941 – 1943 рр. – С. 54-61;

Роговий В. Допомога українському студентству в еміграції під час Другої світової війни. – С. 61-70;

Стефанюк Г. Соціальне і матеріальне становище освітян Західної України в 1941 – 1944 рр. – С. 70-78;

Алексєєва-Процюк Д.О. Санітарно-медичне забезпечення військовополонених фашистських армій в Україні під час Другої світової війни та в перші повоєнні роки. – С. 79-84;

Ветров І.Г. Хижацько-колоніальна деструктивна роль німецьких монополій та військово-економічного апарату на окупованій території України (1941 – 1943 рр.). – С. 85-99;

Гальченко С.І. Забезпечення населення України продовольчими товарами в роки Великої Вітчизняної війни. – С. 100-109;

Левикін В.В. Деякі аспекти працевикористання іноземних військовополонених у Радянському Союзі (1944 – 1950 роки). – С. 110-113;

Потёмкина М.Н. Украина и Урал в годы Великой Отечественной войны: эвакуация как переплетение судеб. – С. 114-122;

Пастушенко Т.В. Репатріація українських „остарбайтерів” на Батьківщину: 1944 – 1947 рр. – С. 123-136;

Перехрест О.Г. Нищення житла в українському селі в період німецько-радянської війни 1941 – 1945 рр. – С. 137-156;

Салата О.О. Діяльність ремонтно-відновлювальних стаціонарних майстерень як фактор успішної діяльності радянських Військово-Повітряних сил (1941 – 1943 рр.). – С. 156-163;

Чернега П.М. Підготовка робітничих кадрів у промисловості України в роки Другої світової війни. – С. 163-178;

Чиж М.М. Заходи правоохоронних органів України по забезпеченню роботи залізничного транспорту в 1942 – 1943 рр. – С. 178-191;

Хойнацька Л.М. Соціальне становище працівників важкої промисловості у воєнні та перші повоєнні роки. – С. 191-205;

Буцько О.В. Створення і діяльність радянських органів репатріації 1944 – 1946 рр. – С. 206-212;

Голиш Г.М. Основні напрямки політики владних структур Української РСР у сфері охорони дитинства на початковому етапі відбудови (1943 – 1945 рр.). – С. 213-226;

Голиш Л.Г. Функціонування дитячих будинків на території Наддніпрянської та Східної України в 1943 – 1950 рр. – С. 227-244;

Іонова Т.Б. Історія створення залізничних мостів через Дніпро в районі Києва у 1943 – 1944 роках (за матеріалами колекції Меморіального комплексу „Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років”). – С. 244-259;

Лобода М.К. Мобілізація некваліфікованих робітників на відбудову важкої промисловості України: соціальний аспект. – С. 259-269;

Мазило І.В. Особливості відбудови і роботи залізничного транспорту України в 1943 – 1945 рр. – С. 269-274;

Марчук В.В., Цепенда І. Духовна опозиція і руйнування церковно-релігійного комплексу ГКЦ (1944 – 1949 рр.). – С. 275-283;

Потильчак О.В. До питання про чисельність іноземних військовополонених та інтернованих, померлих і похованих в Україні у 1943 – 1953 рр. – С. 283-287;

Перехрест І.В. Реформування медичних закладів в Україні (1947 – 1950 рр.) – один із напрямків подолання медико-санітарних наслідків війни та окупації. – С. 288-293;

Савченко Г.П. Підготовка населення України до протиповітряної оборони (1943 – 1945 рр.). – С. 293-302;

Терещенко Т.В. Електрифікація у контексті розвитку соціальної сфери села в післявоєнний період відбудови народного господарства (на матеріалах центральних областей України). – С. 303-314;

Шевченко А.Є. Співробітники органів внутрішніх справ Києва у боротьбі зі злочинністю на транспортних комунікаціях у 1943 – 1945 роках. – С. 314-318;

Янковська О.В. До питання про долю українських репатріантів Великої Вітчизняної війни. – С. 319-324;

Гуржій О.І., Дешевенко Л.П. Специфіка соціальних рухів у Гетьманщині в першій половині XVIII ст. (на матеріалах Стародубщини та Чернігівщини). – С. 325-340;

Кабачинський М.І. Охорона державного кордону Прикордонними військами України на шляхах міжнародних сполучень у 1991 – 2003 рр. – С. 340-356;

Пилявець Р.І. Причини та передумови війни в Іраку 2003 р. – С. 357-365;

Сокульський А.Л. Раннє козацтво: процес виникнення та еволюція. – С. 365-386;

Трохименко Л.М. Легендарний генерал: до 100-річчя з дня народження К.М. Дерев'янка. – С. 386-395.

541. Сучасна українська історіографія: проблеми методології та термінології: Матеріали Всеукр. наук.-методол. семінару (Київ, 17 черв. 2004 р.) / Наук. ред. **Г.В. Касьянов.** – К., 2005. – 107 с.

Зміст:

Гломозда К. Сенс і стан історичних досліджень як актуальна проблема наукової та освітянської спільноти США. – С. 6-21;

Колесник І. Історіографічний дискурс в Україні: реалії та прогнози. – С. 22-35;

Касьянов Г. Націоналізація історії: методологічні та термінологічні проблеми (пост-радянський простір, 1990-ті роки). – С. 36-46;

Вілкул Т. Сучасна українська медієвістика: межі і можливості. – С. 47-55;

Яковенко Н. Ранньомодерна українська історія: спірні питання опису й методології. – С. 56-85;

Верстюк В.Ф. Українська революція: метафори, предмет, інтерпретація. – С. 86-95;

Шандра В. Про зміст наукового понятійного апарату до історії України останньої чверті XVIII – початку XX ст. – С. 96-107.

542. **Терентьєва Н.** Таємне грецьке товариство „Фелікі Етерія”: Організаційний та політико-ідеологічний центр підготовки грецької революції 1821 – 1829 рр. / Відп. ред. **В.Смолій**. – К., 2005. – 351 с.

543. **Толочко О.** Замітки з Галицько-Волинського літописання. – К., 2005. – 33 с.

544. **Толочко О.** Чи була „візантійська реформа” Володимира Святославича? – К., 2005. – 49 с.

545. **Толочко О.** Юрій Долгорукий в „Історії Російській” Василя Татищева. – К., 2005. – 17 с.

546. Україна в Центральній-Східній Європі (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) / Редкол.: **В.Смолій** (відп. ред.), **О.Головко**, **О.Гуржій**, **О.Крижанівський**, **В.Матях**, **О.Моця**, **П.Сас**, **В.Станіславський**, **В.Степанков**, **Т.Хінчевська-Геннель**, **Б.Черкас**, **Т.Чухліб**, **В.Щербак**. – К., 2005. – Вип. 5. – 715 с.

Зміст:

Скржинська М. Античні свята у Північному Причорномор’ї. – С. 17-78;

Болгов Н. Северное Причерноморье – периферийный вариант в процессе культурно-исторического континуитета IV –VI веков. – С. 78-86;

Головко О. Галицька держава князів Ростиславичів в історії Центрально-Східної Європи (IX – XII століття). – С. 87-131;

Моця О. Південні межі Галицького князівства в контексті вивчення південноруського прикордоння. – С. 132-142;

Войтович Л. Штрихи до портрета князя Лева Даниловича. – С. 143-156;

Ващук Д. Судова діяльність „старости” на Волині та „воєводи” на Київщині в кінці XV – першій третині XVI століття. – С. 157-172;

Блануца А. Земельні контракти князів на Волині (друга половина XVI століття). – С. 173-182;

Кулаковський П. Земельна політика Вазів щодо Чернігово-Сіверщини (1618 – 1632 роки). – С. 182-196;

Фаизов С. Первый крымско-запорожский военный союз в статейном списке русских посланников Осипа Прончищева и Рахманина Болдырева (1625 год). – С. 197-209;

Franz M. Powstanie kozackie 1637 roku. – С. 210-242;

Гебеи Ш. Дипломатические сношения между Трансильванским княжеством и Запорожским Войском в 1648 году. – С. 243-262;

Степанков В. Селянська війна 1648 – першої половини 1652 років: основні події, періодизація, особливості, наслідки. – С. 263-314;

Гурбик А. Українське військо у війні Раднотської коаліції проти Польщі: від Кракова до Бреста. – С. 315-334;

Брехуненко В. Під „високу царську руку” чи під номінальну зверхність царя: ще раз ad fontes. – С. 335-358;

Kossarzecki K. Dzialalnosc wojskowa pulkownika Iwana Nieczaja na Bialorusi w latach 1657 – 1659. – С. 359-391;

Glebicka E. Moralnosc i polityka. Poglady Andreja Maksymiliana Fredry i Stanislawa Herakliusza Lubomirskiego. – С. 392-400;

Струкевич О. Влада в Україні-Гетьманщині: механізми реалізації. – С. 401-411;

Волошин Ю. Міграційні процеси в „Государевых описных Малороссийских раскольничьих слободах” (XVIII столетие). – С. 412-427;

Баран О. Датування заснування міста Холма в Галицько-Волинському літописі. – С. 428-448;

Мазурик Ю. Давньоруські медичні інструменти з розкопок монастиря св. Даниїла (Стовпника) в літописному Угровську. – С. 449-456;

Пашин С. О червонорусских шляхтичах XIV – XV веков и не только о них. – С. 457-461;

Мільчев В. Запорозький гарнізон Новосергіївської фортеці: сторінка кампанії 1711 року. – С. 462-472;

Василенко В. Історія дослідження литовсько-смоленських взаємин XIII – початку XV століття у східнослов'янських історіографіях. – С. 473-492;

Матях В. Дослідження українського історичного процесу раннього нового часу в світлі новітніх історіографічних тенденцій. – С. 493-511;

Ясь О. Конструкція часу в історіописанні Миколи Костомарова. – С. 512-532;

Александрович В. Інвентарі замків у Старому й Новому Заславі з XVII століття. – С. 533-557;

Мицик Ю. З джерел до секретної місії Василя Іскрицького 1682 року. – С. 558-580;

Станіславський В. Участь лівобережного та запорозького козацтва в боротьбі з Османською імперією (за даними неопублікованих епістолярій гетьмана Івана Мазепи 1695 – 1696 років). – С. 581-596;

Маслійчук В. З історії грецької общини у Харкові 60-х років XVIII століття. – С. 597-606;

Артамонов В. Україно-русская конвергенция в последней трети XVII – XVIII веках. – С. 607-622;

Кочегаров К. Участие украинского казачества в кампании 1683 года против Османской империи. – С. 623-664;

Яковлева Т. Украина в XVII веке: руина, революция? – С. 667-674;

Войтович Л. Рец. на кн.: Бубенок О.Б. Аланы-Асы в Золотой Орде (XIII – XV вв.). – К., 2000. – 324 с. – С. 677-680;

Головко О. Рец. на кн.: Купчинський О. Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV

століть. Дослідження. Тексти. – Л.: Наук. тов. ім. Шевченка, 2004. – 1284 с. – С. 681-686;

Ващук Д. Рец. на кн.: Марзалюк І.А. Людзі дауняй Белпрусі: етнаканфесійныя і сацыякультурныя стэрэатыпы (X – XVII ст.). – Магілеу, 2003. – 324 с. – С. 687-694;

Черкас Б. Рец. на кн.: Гуржій О.І., Корнієнко В.В. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний. – К.: Україна, 2004. – 190 с. – С. – 695-696;

Лой В. Рец. на кн.: „Тої слави козацької повік не забудем...”: Новий бібліографічний покажчик про українське козацтво. – С. – 696-700;

Чухліб Т. Рец. на кн.: Україна – козацька держава. Ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах. – К.: ЕММА, 2004. – 324 с. – С. 701-703.

547. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь**, **О.В. Добржанський**, **Г.В. Касьянов**, **С.В. Кульчицький**, **О.В. Янковська**. – К., 2005. – Вип. 8. – 435 с.

Зміст:

Даниленко В. Ідеологічні засади „возз’єднання” України з Росією. – С. 3-11;

Смольницька М. Колегія Павла Галагана як осередок духовно-мистецького життя суспільства (1871 – 1920 рр.). – С. 12-20;

Малюта О. „Просвіти” у формуванні державницького потенціалу України (друга половина ХІХ – перша чверть ХХ ст.). Історіографія проблеми. – С. 21-37;

Гай-Нижник П. Грошова система і фінансова політика урядів УНР та Української Держави в українській історіографії. – С. 38-47;

Зайцева З. Роль наукових секцій в акдемізації Наукового товариства ім. Шевченка (1898 – 1914 рр.). – С. 48-56;

Ковальчук М. Проти спільного ворога: відносини Української Народної Республіки з більшовицькою Росією восени 1919 р. – С. 57-80;

Готра О. Біографія вченого в контексті гуманізації навчання і виховання. – С. 81-88;

Рабенкчук О. Наркомат робітничо-селянської інспекції УСРР: мета, завдання, трансформація (1920 – 1934 рр.). – С. 89-106;

Бачинський Д. Роль української інтелігенції в національно-культурному розвитку українців республік СРСР (20-ті – поч. 30-х рр. ХХ ст.). – С. 107-119;

Якубова Л. Доктринальні засади етнокультурної політики в УСРР (20-ті – перша половина 30-х рр. ХХ ст.). – С. 120-132;

Шарпатий В. Пенсійне забезпечення населення в УСРР 1920 – 30-х років ХХ ст.: соціо-історичний дискурс. – С. 133-146;

Дорошко М. Сталінська „селекція” партійно-державної номенклатури УРСР в 1930-ті роки: причини та наслідки. – С. 147-155;

Ковальчук О., Марусик Т. Допомога української діаспори Північної Америки українському народу (перша половина ХХ ст.). – С. 156-184;

Мищак І. Відновлення архівної справи в Західній Україні (1944 – 1949 рр.). – С. 185-190;

Крупина В. Політичні настрої населення України перших повоєнних років (1945 – 1948 рр.). – С. 191-197;

Кононенко В. Повоєнна сільськогосподарська політика радянського уряду та її вплив на суспільно-політичні настрої населення України. – С. 198-206;

Ткаченко О. Житлові умови міського населення в повоєнний період (1945 – 1955 рр.). – С. 207-212;

Мічуда В. Проектування і будівництво колгоспних сіл у післявоєнні роки (1946 – 1950). – С. 213-217;

Потильчак О. Тема радянського військового полону часів Другої світової війни в сучасній російській історіографії. – С. 218-224;

Янковська О. Матеріально-побутове становище робітників регіонів України в повоєнні роки у свідченнях громадян (за матеріалами НКВС – КДБ УРСР). – С. 225-246;

Юсов С. Взаємини В.Голобуцького і М.Рубінштейна в контексті наукових зацікавлень вчених (погляд з ракурсу епістолярних джерел). – С. 247-257;

Бондарчук П. Релігійність населення України (середина 1940-х – середина 1980-х років): теоретичні проблеми та загальна характеристика. – С. 258-287;

Романюк І. Протидія сільського населення антирелігійній пропаганді у 1950-ті – початок 60-х рр. – С. 288-295;

Бажан О. Методологічні проблеми у вивченні історії дисидентського руху в Україні в другій половині 1950 – 1980-х років. – С. 296-303;

Заплотинська О. Літературно-мистецьке життя України в дзеркалі партійної політики 1960-х років. – С. 304-317;

Дмитрук В. Політичні репресії в боротьбі з інакодумством (на основі кримінальних справ, пов'язаних з оцінкою подій 1968 року в Чехословаччині). – С. 318-327;

Смольников Ю. Проблема відродження української мови в Україні (жовтень 1989 – серпень 1991 рр.). – С. 328-340;

Ткаченко А. Україна і Грузія: діалог культур на межі тисячоліть. – С. 341-348;

Секунова Ю. Науково-організаційна діяльність українських емігрантів в Українському Чорноморському Інституті (1940-ті – 1950-ті роки). – С. 349-358;

Кабачинський М. Охорона державного кордону авіацією прикордонних військ України (1991 – 2003 роки). – С. 359-369;

Офіцинський Р. Боротьба за демократію в Україні (листопад 2002 – червень 2004). – С. 370-388;

Марчук В. Роль УГКЦ у формуванні національно-державницької ідеології українського суспільства. – С. 389-397;

Білокінь С. Руйнування Києво-Печерської Лаври. (Із книги спогадів). – С. 398-408;

Швидкий В. „Пролетарии всех стран, соединяйтесь!” або роздуми про їхні статево-ідеологічні проблеми, спричинені „Дванадцятьма статевими заповідями революційного пролетаріату”. – С. 409-423;

Бут О., Даниленко В. Рец. на кн.: Нікольський В.М. Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні (кінець 1920-х – 1950-ті рр.). Історико-статистичне дослідження. – Донець, 2003. – 624 с. – С. 424-428;

Бондарчук П. Існувати чи зберігатись (з приводу публікації монографії С.Таранця „Старообрядчество города Киева и Киевской губерний”). – С. 429-432.

548. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Редкол.: **В.М. Даниленко** (відп. ред.), **С.І. Білокінь, О.В. Добржанський, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький, О.П. Рабенчук.** – К., 2005. – Вип. 9. – 505 с.

Зміст:

Даниленко В. Повсякденне життя українських селян у повоєнний період (1945 – 1953 рр.). – С. 3-16;

Малюта О. Трансформація поглядів діячів „Просвіти” на державницьку ідею (1868 – 1943 рр.). – С. 17-32;

Старовойтенко І. Історично-літературні та видавничі проблеми у листах Євгена Чикаленко до Івана Липи (1898 – 1905 рр.). – С. 33-42;

Ковальчук О. Збереження і збагачення культурної спадщини українцями в США (перша половина ХХ ст.). – С. 43-77;

Сухобокова О. Концепція і тактика національно-державного будівництва Н.Я. Григорієва за доби Української Центральної Ради. – С. 78-87;

Шеставецька Л. Соціальна поведінка тилових солдат на теренах Подільської губернії (серпень-жовтень 1917 р.). – С. 88-99;

Гай-Нижник П. Емісійна політика урядів України 1917 – 1918 рр. – С. 100-125;

Ковальчук М. Катастрофа українського фронту і доля Галицької армії (жовтень-листопад 1919 р.). – С. 126-144;

Сацький П. Процес оформлення статусу українських територій в рамках системи відносин між РСФФР, Німеччиною та Польщею (1918 – 1922 рр.). – С. 145-153;

Михайлова О. Польсько-український переговорний процес та підписання Варшавського договору (березень-квітень 1920 р.). – С. 154-175;

Свистович С. Діяльність Головного кооперативного комітету України в системі державного регулювання господарських організацій (1920 – 1925 рр.). – С. 176-186;

Коляструк О. До історії Одеського відділення Всеукраїнського комітету сприяння ученим (за документами ЦДАВО України). – С. 187-194;

Кузьменко М. Визначення соціально-професійного типу та суспільного статусу науково-педагогічної інтелігенції УСРР у літературі 20-х рр. ХХ ст. – С. 195-201;

Бачинський Д. Діяльність інтелігенції щодо поширення української мови і культури в 20-х – на поч. 30-х рр. ХХ ст. – С. 202-225;

Шарпатий В. Діяльність Народного комісаріату соціального забезпечення УСРР (1930 – 1934 рр.). – С. 225-232;

Кононенко В. Зміни в національній структурі населення України 30 – 50-х рр. у контексті перепису населення 1959 р. – С. 232-241;

Юсов С. Проблематика Задунайської Січі в науковій творчості В.Голобуцького та її місце у вітчизняній історіографії. – С. 242-268;

Пронь Т. Переселення українського населення з Польщі на південь України в 1944 – 1946 рр. (на матеріалах Миколаївської та Херсонської областей). – С. 269-282;

Бондарчук П. Релігійна поведінка православних віруючих в Україні (середина 1940-х – середина 1980-х рр.). – С. 283-308;

Бажан О. Особливості державно-церковних відносин в Українській РСР у другій половині 1940-х рр. – С. 309-312;

Лобода М. Демобілізовані як джерело поповнення трудових ресурсів для відбудови важкої промисловості України (1945 – 1948 рр.). – С. 313-325;

Янковська О. Соціальна політика радянської держави в містах України в 1945 – 1953 рр. за свідченнями громадян (на матеріалах НКВС-КДБ УРСР). – С. 326-345;

Ісайкіна О. Проблеми медичного обслуговування міського населення України (1945 – 1955 рр.). – С. 346-353;

Мічуда В. Відбудова мережі культурно-освітніх установ на селі у повоєнні роки (1945 – 1955 рр.). – С. 354-359;

Крупина В. Виборчі кампанії в УРСР 1946 – 1947 рр. та політичні настрої населення. – С. 360-367;

Рабенчук О. Морально-психологічний стан та реакція населення України на голод 1946 – 1947 рр. – С. 368-384;

Потильчак О. Репатріація військовополонених із таборів на території України у 1950 – 1954 рр. – С. 385-392;

Ніколаєць Ю. Відображення ідеологічного протистояння у працях вітчизняних істориків (50 – 60-х рр. ХХ ст.). – С. 393-404;

Заплотинська О. Літературно-мистецький простір 1970-х: політика партії та інтелектуальний нонконформізм. – С. 405-419;

Кабачинський М. Становлення і розбудова регіональних структур прикордонних військ України (1991 – 2003 рр.). – С. 420-431;

Верменич Я. Регіоналістика як міждисциплінарний науковий напрям: український контекст. – С. 432-440;

Швидкий В. Соціальні відхилення як чинник структурних змін українського соціуму другої половини ХХ ст. – С. 441-475;

Касьянов Г., Фініков Т. Право на освіту в контексті реалізації прав людини в Україні: історична ретроспектива та сучасність. – С. 476-485;

Коваленко Я. Проблема доступу наукових кадрів України до інформаційних ресурсів (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). – С. 486-491;

Дробот І., Юсов С. Рец. на кн.: Марчук В. Церква, духовність, нація: Українська греко-католицька церква в суспільному житті України ХХ ст. – Івано-Франківськ: Плай, 2004. – 464 с. – С. 492-495;

Кравченко П. Рец. на кн.: Pop I. Podkarpatska Rus. – Praga, 2005. – 190 s. – С. 496-498;

Даниленко В., Бондарчук П. Рец. на кн.: Романцов В. Українці на одвічних землях (XVIII – початок XXI століття). – К.: Вид-во ім. О.Теліги, 2004. – 200 с. – С. 499-502.

549. Україна соборна: Зб. наук. ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (відп. ред.), **Я.В. Верменич, В.М. Даниленко, Б.Л. Дем'яненко, П.В. Добров, М.В. Кугутяк, О.Є. Лисенко, О.Г. Перехрест, О.С. Рубльов, В.О. Стародубець.** – К., 2005. – Вип. 2, ч. 1: Історико-політичні та правові засади соборності й державотворення в Україні. – 415 с.

Зміст:

Реєнт О. Ідея соборності України і спроби її реалізації у XIX – XX ст. – С. 3-11;

Кугутяк М. Національна правова демократична держава і відкрите громадське суспільство: проблеми гармонізації. – С. 12-20;

Стецкевич В. Історична пам'ять, самосвідомість та самоідентифікація в контексті сучасного творення соборної України. – С. 21-24;

Гошуляк І. Проблема соборності України в контексті її цивілізаційного поступу. – С. 25-34;

Дем'яненко Б., Дем'яненко В. Рубіжність як фактор глобалізаційних та регіоналізаційних орієнтацій України. – С. 35-49;

Томенчук Б. Дніпровський і Дністровський трансєвропейські шляхи „з варяг в греки” в геополітиці середньовічної України. – С. 50-55;

Грабовецький В. Єдність національно-визвольних змагань народних мас Галичини і Наддніпрянщини в період Хмельниччини (1648 – 1655 рр.). – С. 56-65;

Луняк Є. Українськість кирило-мефодіївців. – С. 66-70;

Крива Т. Проблема соборності в контексті ліберальних ідей М. Драгоманова. – С. 71-77;

Педич В., Тельвак В. Ідея соборності України у спадщині Михайла Грушевського (історіографічний та політичний аспекти). – С. 78-83;

Костюк В. Суспільно-політичні погляди М.Павлика.
– С. 84-92;

Жерноклєєв О. Ставлення національних секцій австрійської соціал-демократії до проблеми соборності України (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 93-101;

Салтовський О. Ідея національного солідаризму як основоположна засада соборності в українській політичній думці початку XX сторіччя. – С. 102-111;

Щербін Л. Конституційно-демократична партія Росії та українське питання (1905 – 1918 рр.). – С. 112-122;

Шелест С. Питання соборності українських земель у політичних концепціях правлячих кіл Німеччини у роки Першої світової війни. – С. 123-130;

Капелюшний В. Особливості новітньої історіографії українських національно-визвольних змагань 1917 – 1921 рр. – С. 131-140;

Трофимович В. Деякі аспекти державотворення в період Гетьманату Павла Скоропадського. – С. 141-153;

Литвин М. Соборність України та її супротивники (1918 – 1919 рр.). – С. 154-160;

Томин Ю., Кройтор В. Український інтеграційний рух у національній політиці румунського королівства (1918 – 1927 рр.). – С. 161-174;

Кобута Л. Ідейні чинники творення національної держави у науково-теоретичній спадщині Володимира Левинського. – С. 175-183;

Мелінішин Т. Українське питання в політичних поглядах Ю.Пілсудського (1918 – 1939 рр.). – С. 184-191;

Пікуляк М. Національна ідея в політичних програмах та практичній діяльності Української радикальної партії (1918 – 1939 рр.). – С. 192-201;

Галицька-Дідух Т. Зовнішньополітична діяльність урядів УНР і ЗУНР у контексті державно-соборницької ідеї (1919 – 1920 рр.). – С. 202-217;

Корновенко С. Вплив Столипінської аграрної реформи на денікінські аграрні нововведення в українському селі. – С. 218-229;

Масненко В. Ідея соборності в Українській історичній думці 1920-х років. – С. 230-241;

Кугутяк Т. Державотворчі концепції Української народної трудової партії (1923 – 1925 рр.). – С. 242-254;

Журба М. Селянські громадські об'єднання України у геополітиці більшовицького режиму (20 – 30 рр. ХХ ст.). – С. 255-263;

Плясецький О. Адміністративно-силові структури більшовицького режиму і діяльність Центральної Комісії національних меншин в Україні в 20 – 30-х рр. ХХ ст. – С. 264-269;

Яценюк Т. Геноцид проти українського народу: історіографія голодомору 1932 – 1933 років. – С. 270-280;

Кобильник Р. „Українське питання” в концепціях польських політичних партій (перша половина 30-х рр. ХХ ст.). – С. 281-290;

Герула В. Проблеми національної єдності та соборності України в поглядах Євгена Коновальця. – С. 291-300;

Губарчук М. Ідея державотворення в політичних концепціях Організації Українських Націоналістів. – С. 301-310;

Сич О. Соборницькі основи та спрямування Декалогу українського націоналіста. – С. 311-322;

Заник Л. „Весна народів” 1848 року в Галичині та її відгомін в Наддніпрянській Україні (історіографія питання). – С. 323-327;

Патриляк І. Соборність УПА (спроба створення колективного портрету воювача УПА немісцевого походження). – С. 328-344;

Мазило І. Сучасна українська історіографія про деякі особливості відбудови і роботу залізничного транспорту України в 1943 – 1945 рр. і перші повоєнні роки. – С. 345-348;

Геник М. Фантомні болі: проблема східного кордону в політичній свідомості польської антитоталітарної опозиції. – С. 349-361;

Новосьолов О. Українсько-румунські взаємини ХХ ст. у контексті процесу євроінтеграції: історія, сучасність, перспективи. – С. 362-368;

Кошеваров В. Конституційно-правові засади державної влади в Україні: політика і право. – С. 369-371;

Матвієнків С. Особливості формування політичної свідомості в Україні в умовах трансформації політичної системи. – С. 372-381;

Штерн В., Соловей А. Формування демократичної політичної культури – важливий чинник зміцнення державної єдності українського суспільства. – С. 382-389;

Климончук В. Особливості формування громадянських цінностей в Україні в умовах демократичного розвитку суспільства. – С. 390-394;

Білоус О. Проблеми державно-церковних відносин в Україні: політологічний аспект. – С. 395-403;

Сморжевська О. Правове врегулювання релігійно-церковної діяльності в Україні в умовах посттоталітарного розвитку (90-ті рр. ХХ ст.). – С. 404-412.

550. Україна соборна: Зб. наук. ст. / Редкол.: **О.П. Реєнт** (відп. ред.), **Я.В. Верменич, В.М. Даниленко, Б.Л. Дем'яненко, П.В. Добров, М.В. Кугутяк, О.Є. Лисенко, О.Г. Перехрест, О.С. Рубльов, В.О. Стародубець.** – К., 2005. – Вип. 2, ч. 2: Соціокультурні, етноконфесійні та демографічні проблеми формування української нації. – 486 с.

Зміст:

Кононенко В. Концепти української культури. – С. 3-9;

Павлюк С. Націогенезис українців: сучасний дискурс. – С. 10-19;

Макарчук С. Державна і етнічна нації України: суперечливі перспективи консолідації суспільства. – С. 20-30;

Лисенко О. Релігійний компонент соборності українських земель: спроби критичної ретроспективи. – С. 31-41;

Возняк С. Соборність як базова цінність українського народу: історико-філософський аспект. – С. 42-49;

Кафарський В. Етнодуховна культура як категорія історіософії. – С. 50-58;

Матвійшин В. Українська мова – найважливіший чинник національної духовності та соборності держави (на матеріалах української та зарубіжної літератур). – С. 59-64;

Дичковська Г. Сакральне і псевдосакральне в українському суспільно-політичному житті. – С. 65-73;

Литвин-Кіндратюк С. Аналіз, духовність і етностетика як чинники єдності українців: психолого-історичний аспект. – С. 74-80;

Орбан-Лембрик Л. Соціально-психологічний контекст масових явищ та їх вплив на регуляцію поведінки у групах. – С. 81-88;

Качкан В. Галицькі греко-католицькі священники – носії національної ідеї. – С. 89-95;

Круль П. Академічне камерно-ансамблеве виконавство в музичній культурі України. – С. 96-101;

Карась Г. Ідея соборності в українській музичній культурі західної діаспори. – С. 102-113;

Сливка Р. Географічний чинник етногенезу бойківської етнографічної групи. – С. 114-121;

Рега О. Гуманістичне виховання підростаючого покоління – важливий чинник духовності особистості. – С. 122-128;

Мисак Б. Військово-патріотичне виховання учнівської молоді як умова формування національної самосвідомості, чинник процесів державотворення в Україні. – С. 129-133;

Геник В. Релікти давньослов'янського язичництва: хрест. – С. 134-140;

Кіндратюк Б. Дзвонарське мистецтво Русь-України. – С. 141-151;

Корнев А. Образи „чужих” в українській пісенній епіці: доба Хмельниччини. – С. 152-164;

Найденова В. Споріднені риси галицького та болгарського іконопису періоду XVII – XIX ст. – С. 165-171;

Волошин Ю. Народжуваність у старообрядницьких слободах та українських селах Стародубського полку в другій половині XVIII ст. – С. 172-179;

Балагутрак М. Етнопсихологічні ідеї українських вчених-народознавців XIX століття. – С. 180-190;

Пащенко В., Нагорна Т. Духобори в Україні XIX століття як консолідуєчий фактор українського суспільства. – С. 191-199;

Бурдуланюк Г. Культурні зв'язки Прикарпаття з Наддніпрянською Україною в другій половині XIX – на початку XX століть. – С. 200-205;

Дрогобицький І. Латинізація чи оновлення: участь чину св. Василя Великого в процесі еволюції обрядовості та душ пастирської практики української греко-католицької Церкви (друга половина XIX – початок XX ст.). – С. 206-213;

Паньків І. Етнографічні процеси на Покутті в другій половині XIX – першій половині XX ст. – С. 214-225;

Бурдуланюк В. Роль Наукового Товариства імені Шевченка в наукових зв'язках Галичини з Наддніпрянською Україною в кінці XIX – на початку XX століть. – С. 226-234;

Мисак Н. Формування української інтелігенції в Галичині наприкінці XIX – на початку XX ст. – С. 235-245;

Шологон Л. Зв'язки українських педагогічних товариств Галичини та Буковини з провідними діячами Наддніпрянщини (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 246-248;

Марчук В. За духовну єдність України: екуменічна діяльність української греко-католицької Церкви в XX ст. – С. 249-262;

Баран О. Галицька сільська інтелігенція як культурний феномен (перша половина XX ст.). – С. 263-271;

Сіреджук П. Участь німців-галичан у визвольних змаганнях українців за соборність України. – С. 272-281;

Завальнюк О. Ідея соборності в практичній діяльності українських університетів (1917 – 1920 рр.). – С. 282-293;

Марчук М. Освітня складова політики національно-культурного відродження за доби Центральної Ради. – С. 294-301;

Завгородня Т. Ідея соборності України у науковому доробку західноукраїнських педагогів (1920 – 1930-ті роки). – С. 302-308;

Делятинський Р. Регулювання правового статусу греко-католицької Церкви в контексті подій радянсько-польської війни у 1920 – 1921 рр. (на прикладі Станиславівської єпархії). – С. 309-320;

Шнира В. Рух за автокефалію у православної Церкви в Україні і завершення організаційного оформлення УАПЦ в 1921 році. – С. 321-330;

Гон М. Мовний дискурс соборності: проблема статусу і можливостей української мови в Західній Україні міжвоєнного періоду. – С. 331-340;

Єгрешій О. Клерикальне просвітницьке товариство „Скала” (1934 – 1939 рр.): оптимізація чи деконсолідація? – С. 341-349;

Гайдукевич О. Охорона природи в лісах української греко-католицької Церкви. – С. 350-355;

Грідіна І. Православна Церква в Західній Україні напередодні Другої світової війни. – С. 356-363;

Стефанюк Г. Особливості німецької освітньої політики у Генеральній Губернії та Райхскомісаріаті Україна в період Другої світової війни (1941 – 1944 рр.). – С. 364-371;

Буянко М. Чернецтво Прикарпаття у 40 – 80-х роках ХХ ст. – С. 372-382;

Андрухів І. Релігійне життя на теренах Івано-Франківщини в першій половині 60-х років ХХ ст. – С. 383-390;

Верба І. Публікації Наталії Полонської-Василенко в журналі „Український історик”. – С. 391-398;

Паньків М. Етнографічне дослідження Прикарпаття в 70-х – 80-х роках ХХ століття. – С. 399-407;

Федорчак П. Підготовка інтелектуальної еліти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника за роки незалежності України. – С. 408-416;

Хвіст В. Демографічна ситуація та етномовні процеси в сучасній Україні. – С. 417-427;

Олексин Я. Соборність України та проблеми врегулювання міжконфесійних стосунків. – С. 428-434;

Гранат Ю. Проблема гармонізації міжконфесійних відносин в Автономній Республіці Крим. – 435-446;

Коцур В., Тарапон О. Культурне відродження 1920-х рр. і консолідація української нації. – С. 447-458;

Парахіна М. Етнонаціональне в державотворчому процесі. – С. 459-473;

Кобильник Р. „Українське питання” в концепціях польських політичних партій (перша половина 30-х рр. ХХ ст.). – С. 474-483.

551. Україна соборна: Зб. наук. ст. / Редкол.: **О.П. Ресит** (відп. ред.), **Я.В. Верменич, В.М. Даниленко, Б.Л. Дем'яненко, П.В. Добров, М.В. Кугутяк, О.Є. Лисенко, О.Г. Перехрест, О.С. Рубльов, В.О. Стародубець.** – К., 2005. – Вип. 2, ч. 3: Історична регіоналістика в контексті соборності України. – 471 с.

Зміст:

Андрусишин Б. Історико-краєзнавчі компоненти соборності у топонімах України. – С. 3-14;

Волощук М. Вплив державотворчої діяльності князя Романа Мстиславича на еволюцію міжнародно-правового статусу Галицької та Волинської земель (кінець XII – початок XIII ст.). – С. 15-29;

Козуля О. Роль галицької та волинської духовної еліти XVI – XVII ст. у збереженні соборності України. – С. 30-39;

Литвиновська М., Пірко В. Роль соляних промислів Донеччини у зміцненні економічних зв'язків між регіонами України в XVII – XVIII ст. – С. 40-49;

Соловійова Т. Сільськогосподарський розвиток Правобережної України у першій чверті XIX ст.: історіографія проблеми. – С. 50-56;

Королько А. Антон Петрушевич: штрихи до політичного портрета. – С. 57-67;

Ткаченко Т. Г.П. Галаган: сторінки державної діяльності. – С. 68-75;

Світленко С., Дяченко О. Олександр Кониський і Східна Галичина. – С. 76-84;

Міщук А. Історична регіоналістика в творчому доробку Юліана Целевича. – С. 85-92;

Гурак І. Вплив української інтелігенції із Наддніпрянської України на український студентський рух у Східній Галичині (60 – 70-ті рр. XIX ст.). – С. 93-103;

Мельник В. Ідея соборності українських земель у діяльності „Руської Ради” (1870-ті – початок 1880-х рр.). – С. 104-114;

Макієнко О. Олександр Русов – організатор земської статистики в Херсонській губернії. – С. 115-125;

Ткаченко О. Меценатська та благодійна діяльність родини Терещенків у Києві в другій половині XIX на початку XX ст. – С. 126- 134;

Скоморовський В. Іван Франко про взаємозв’язки Західної та Наддніпрянської України. – С. 135-143;

Микитчук Н. І.Я. Франко і Наддніпрянська Україна. – С. 144-152;

Монолатій І. Етнонаціональні спільноти в Галичині (1867 – 1914 рр.): теоретико-методологічні засади дослідження. – С. 153-166;

Райківський І. Галичина на сторінках журналу „Киевская старина” (1882 – 1906 рр.). – С. 167-177;

Добржанський О. Формування ідеї соборної незалежної України на Буковині в кінці XIX – на початку XX ст. – С. 178-185;

Борчук С. Ідея державності і соборності в студентському русі Західної України наприкінці XIX – на початку XX ст. – С. 186-190;

Вітенко М. Соціально-демографічні процеси в Галичині в кінці XIX – на початку XX ст. – С. 191-200;

Терещенко Ю. Зростання національної свідомості в українському аристократичному середовищі Галичини на переломі XIX і XX століть. – С. 201-217;

Савчук Б., Сенюк М. Соборницькі прагнення українських громадських організацій Галичини на початку XX ст. – С. 218-226;

Передерко В. Галичина як об'єкт зовнішньої політики Росії на початку ХХ ст. у публіцистичній творчості сучасників. – С. 227-237;

Сливка Л. Товариство руської шляхти в Галичині (1907 – 1914 рр.). – С. 238-246;

Кузьминець О. Військові формування січових стрільців – соборницька сила українського народу. – С. 247-252;

Кучера І. Наслідки політики російського окупаційного режиму для східногалицьких земель (1914 – 1917 рр.). – С. 253-261;

Ботушанський В. Буковина у зовнішній політиці України (1917 – 1918 рр.). – С. 262-269;

Костючок П. Національно-визвольні змагання 1917 – 1920 рр. на Гуцульщині та ідея української соборності. – С. 270-278;

Любчик І. Лемківщина в національно-визвольних змаганнях українського народу 1918 – 1919 рр. – С. 279-284;

Зуляк І. Особливості функціонування „Просвіти” на Лемківщині у міжвоєнний період (1918 – 1939 рр.). – С. 285-296;

Москалюк М. Ідея соборності в українському християнсько-суспільному русі міжвоєнної Галичини (1918 – 1939 рр.). – С. 297-302;

Бурачок Л. Діяльність Осипа Назарука в урядах ЗУНР та УНР. – С. 303-308;

Наконечна О. Дмитро Паліїв у Листопадовій національно-демократичній революції 1918 р. – С. 309-317;

Нагірний М. Особисті зв'язки діячів ЗУНР та УНР (на прикладі родини Степана Федака). – С. 318-325;

Довган Ю. Британська активність у Східній Галичині під час українсько-польського протистояння у 1919 – 1920 рр. – С. 326-335;

Штанько Я. Східна Галичина у політичних планах білого руху Півдня Росії (1919 р.). – С. 336-342;

Федорів О. Східна Галичина у політиці радянської Росії у період польсько-радянської війни (1920 р.). – С. 343-360;

Лисенко А. Шляхи поповнення отаманщини Лівобережної України на прикладі Г.М. Савонова. – С. 361-372;

Комар В. Спроби регіонального поділу західноукраїнських земель у міжвоєнній Польщі. – С. 373-381;

Скобальський О. Політичні та громадські діячі Наддніпрянщини в суспільному житті Галичини в 20-х рр. ХХ ст. (на матеріалах органів польської влади). – С. 382-388;

Ходак В. Боротьба ОУН з радянським режимом у Західній Україні (1929 – 1934 рр.). – С. 389-394;

Храбатин Н. Діяльність українських католицьких партій Галичини в 30-х роках ХХ ст. у вітчизняній історіографії. – С. 395-399;

Бутко С. Походження засновників організації українських націоналістів: регіональний аспект. – С. 400-406;

Гуменюк Т. Народні збори Західної України (1939 р.) в оцінках сучасних українських істориків. – С. 407-413;

Струтинська Т. Організаційно-політична діяльність похідних груп ОУН на Наддніпрянщині (1941 р.). – С. 414-422;

Гончаренко О. Особливості реалізації політики голокосту на території Київщини (1941 – 1944 рр.). – С. 423-431;

Сворак С. Політична інспірація та проведення „справи вчителів” у західному регіоні України на рубежі 40-х – 50-х років ХХ ст. – С. 432-440;

Басай В., Адамович С. Проблема соборності в діяльності Галицької асамблеї. – С. 441-450;

Гаврилів Б. Проблеми державотворення в Україні у наукових дослідженнях істориків Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. – С. 451-455;

Чиж М. Заходи правоохоронних органів по забезпеченню громадського порядку у визволених областях Лівобережної України у 1943 – 1944 рр. – С. 456-468.

552. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Рік 1918 / Редкол.: В.А. Смолій (голова редкол.), В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук,

О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд.: А.П. Гриценко, О.Й. Щусь. – К., 2005. – 402 с.

553. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Рік 1919 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд. О.Бойко. – К., 2005. – 236 с.**

554. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Рік 1920 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд. О.Михайлова. – К., 2005. – 311 с.**

555. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Рік 1922 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд. О.Мовчан. – К., 2005. – 335 с.**

556. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1941 – 1943 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд.: Т.Пастушенко, Т.Заболотна, М.Дубик. – К., 2005. – 533 с.**

557. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1944 – 1945 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук,**

О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд.: І.Дерейко, В.Левикін, О.Лисенко, М.Лобода. – К., 2005. – 279 с.

558. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1946 – 1960, ч. 1: 1946 – 1952 / Редкол.: В.А. Смолій (голова редкол.), В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд.: О.Рабенчук, М.Смольницька. – К., 2005. – 286 с.

559. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1946 – 1960, ч. 2: 1953 – 1960 / Редкол.: В.А. Смолій (голова редкол.), В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд. М.Смольницька. – К., 2005. – С. 287-612.

560. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1961 – 1975, ч. 1: 1961 – 1965 / Редкол.: В.А. Смолій (голова редкол.), В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд. В.Крупина. – К., 2005. – 293 с.

561. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1961 – 1975, ч. 2: 1966 – 1975 / Редкол.: В.А. Смолій (голова редкол.), В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реєнт, П.Т. Тронько; Упоряд.: О.Бажан, О.Рабенчук. – К., 2005. – С. 294-612.

562. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1991 – 1995 / Редкол.: В.А. Смолій (голова редкол.), В.Ф. Верстюк, С.В. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, Г.В. Касьянов, О.О. Ковальчук, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук,

О.П. Реснт, П.Т. Тронько; Упоряд.: О.Андрощук, С.Падалка, Л.Ковпак. – К., 2005. – 451 с.

563. Україна: Хроніка ХХ століття: Довід. вид. Роки 1996 – 2000 / Редкол.: **В.А. Смолій** (голова редкол.), **В.Ф. Верстюк, В.С. Віднянський, В.О. Горбик, В.М. Даниленко, М.Ф. Дмитрієнко, О.О. Ковальчук, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький, О.Є. Лисенко, Ю.А. Пінчук, О.П. Реснт, П.Т. Тронько; Упоряд.: Л.Ковпак, Н.Барановська. – К., 2005. – 434 с.**

564. Український історичний збірник 2005 / Редкол.: **В.Смолій** (голов. ред.), **А.Блануца, Д.Ващук, С.Віднянський, О.Гуржій, В.Даниленко, Г.Касьянов, М.Корзо, С.Кульчицький, С.Леп'явко, А.Плахонін, О.Реснт, О.Рубльов, Г.Саганович, Й.Сарцевичене, Б.Черкас, Т.Чухліб, Н.Юсова. – К., 2005. – Вип. 8. – 554 с.**

Зміст:

Домановський А. До локалізації місця збору мита з давньоруських купців (за даними Ібн Хордадбеха та Ібн ал-Факіха). – С. 9-17;

Котышев Д. „Русская земля” в первой половине XII в.: из наблюдений над текстом Ипатьевской летописи за 1110 – 1150 гг. – С. 18-32;

Заплотинський Г. Емір Едигей: основні віхи державницької політики. – С. 33-53;

Ващук Д. Судочинство Волинської землі другої половини XV – першої третини XVI ст.: до питання реалізації норм уставних земських грамот. – С. 54-63;

Черкас Б. Українське козацтво наприкінці XV – першої половини XVI ст. – С. 64-74;

Жеребцова Л. Волинь у торгових комунікаціях середини XVI – початку XVII ст.: деякі аспекти регламентації торгівлі. – С. 75-83;

Волоніць В. До проблеми становлення торгівельних зв'язків греків в Україні (середина XVII ст.). – С. 84-91;

Серяков С. Зовнішні умови існування, економічне підґрунтя діяльності і структура освіти єзуїтських шкіл в Україні у 1648 – 1660 рр. – С. 92-108;

Зубков А. До питання історії прогноївської паланки (друга половина XVII ст. – 1769 р.). – С. 109-119;

Сарцевичене Й. Inter sacrum et profanum: релігійність жінок в панегиричеській літературі Великого князівства Литовського в XVI – XVII вв. – С. 120-139;

Гузенко Ю. Деякі аспекти індивідуальної військової підготовки Запорозького козацтва у першій половині XVII ст. – С. 140-147;

Яценко В. Взаємовідносини Московської держави та війська Запорізького низового в контексті інтеграційних перетворень на початку XVIII ст. – С. 148-170;

Лиман І. Державне регулювання та практика храмового будівництва на Півдні України (1800 – 1860 рр.). – С. 173-182;

Дзагалов А. Українські поселення в Центральном Предкавказьє в XIX в. – С. 183-201;

Губа П. До проблеми створення збройних сил України в період Центральної Ради (на матеріалах періодичної преси 1917 – 1918 рр.). – С. 202-207;

Кукса О. Спільність цілей громадсько-політичних рухів Білорусії і України в 1917 р. – С. 208-218;

Хлівнюк О. З історії становлення пам'ятникоохоронної роботи в Криму на початку 20-х рр. XX ст. – С. 219-224;

Лукашевич О. До питання про формування „нового побуту” в українському селі у 20-х рр. XX ст. – С. 225-245;

Колісник Д. Організаційна еволюція консервативно-монархічного гетьманського руху протягом 1920 – 1930-х рр. – С. 246-258;

Смирнов А. Участь С.Скрипника у національно-церковному русі на Волині у міжвоєнний період. – С. 259-268;

Гончаренко О. Становлення радянського руху Опору на території Київщини і політика голокосту: постановка проблеми. – С. 269-278;

Тонконог О. Оподаткування населення українських міст в умовах нацистської окупації. – С. 279-286;

Михайлюк М. Нацистська кінопропаганда в окупованій Україні. – С. 287-298;

Бондаренко Г. Військова та політична діяльність Романа Шухевича у боротьбі за державну незалежність у повоєнний період (1945 – 1950 рр.). – С. 299-306;

Вовк В. Дозвілля міського населення Наддніпрянської України в 1950-х – 80-х рр. ХХ ст. – С. 307-320;

Демиденко О. Внесок державних структур в охорону та увічнення пам'яток українського козацтва в 1956 – 1980-х рр. – С. 321-336;

Константинова В. Студії з історії розвитку південного регіону як напрям історіографічних досліджень з соціально-економічного розвитку південноукраїнських міст останньої чверті ХVІІІ – середини ХІХ ст. – С. 339-347;

Бевзюк Є. Джерела з дослідження діяльності матичного товариства лужичан. – С. 348-356;

Чернин С. Проблема жанра древнерусской агиографии в работах зарубежных исследователей. – С. 357-366;

Лук'яненко О. Дослідження української сім'ї кінця ХІХ – ХХ ст. в історичній літературі. – С. 367-377;

Мандрик М. „В вас, для меня частица его – и вы для меня неразделимы с ним” (из переписки Н.Д. Полонской-Василенко с Д.М. Петрушевским). – С. 378-391;

Юсова Н. Рецензія В.Данилевича на монографію О.Преснякова „Утворення великоруської держави” (1918 р.). – С. 392-410;

Блащук С. Видання „Руської правди” Є.Карським та критика цього видання С.Юшковим. – С. 411-428;

Кондратенко О. Історія формування та документальний склад спадщини члена-кореспондента АН УРСР С.Юшкова. – С. 429-436;

Юрчук О. Українсько-польські взаємини міжвоєнного періоду в оцінці Яна Станіслава Лося. – С. 437-447;

Ковальчук В. Класифікація документів мережі ОУН(б) і Запілля УПА на Волині та Поліссі у роки Другої світової війни. – С. 448-457;

Колпакова О. Історіографічні образи Дмитра Івановича Яворницького. – С. 458-467;

Юсов С. Кристалізація наукових пріоритетів В.Голобуцького та її перші наслідки в контексті інтелектуальної біографії вченого. – С. 468-482;

Бородавко Т. Наукова і творча діяльність академіка Івана Григоровича Підоплічка. – С. 483-488;

Халявін Н. Борьба Новгорода за независимость от Киева в российской историографии новейшего времени. – С. 489-498;

Корнієнко В. Пам'ятки середньовічної архітектури південно-східного Криму як туристичні об'єкти: сучасний стан та перспективи. – С. 499-519;

Доценко О. Міждисциплінарні та кліометричні підходи в соціально-економічних дослідженнях. – С. 520-526;

Мороз Д. Джерельно-інформаційна база дослідження співробітництва країн-членів Вишеграду. – С. 527-534;

Барлова Ю. Лицом к политике: „новая политическая история” в современной зарубежной историографии. – С. 535-542;

Блануца А. Огляд на кн.: Пашин С.С. Перемышльская шляхта второй половин XIV – начала XVI века (историко-генеалогическое исследование). – Тюмень, 2001. – 172 С. – С. 545-547

Черкас Б. Огляд на кн.: Віцебска-Рыжскія акты XIII – XVII ст.: Дагаворы і службовая карэспандэнцыя паміж органамі кіравання горада Віцебска і ганзейскага горада Рыгі (з былога комплекса Ruthenica Дзяржаунага Гістарычнага Архіва Латвіі). – Вып. I: Дакументы гаспадарча-гандлевыя, XV-XVI ст. – Мінск, 2005. – 87 с. – С. 548-550.

565. **Федорова Л.Д.** Київське воєнно-історичне товариство в пам'яткоохоронному і краєзнавчому русі Наддніпрянської України початку 20 ст. / Відп. ред. В.О. Горбик. – К., 2005. – 261 с.

566. Член-кореспондент НАН України Олександр Петрович Реєнт: Біобібліогр. покажч. / Уклад.: **Н.І. Тарасова, Г.І. Германчук.** – К., 2005. – 89 с.

567. **Шандра В.С.** Генерал-губернаторство в Україні: ХІХ – початок ХХ ст. – К., 2005. – 427 с.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А.П. 450, 451
Абалихин Б. 52
Аббасов А.М. 153
Абдуллаева М.А. 145, 189, 217, 249, 250
Абросимова С. 54, 425
Авгитидис К. 250
Авраменко А. 424
Авсієвич А.В. 437
Агасиев И.К. 19
Адам 337
Адамович С. 483
Адамовська В. 364
Адамовський В.І. 274, 313, 317, 373, 431, 433, 436
Азарх І. 302
Айналов Д.В. 411
Акічев Ш.М. 159
Аксаков І.С. 381
Акуленко В.І. 169
Александрович В. 297, 349, 449, 452, 466
Алексей Михайлович 354
Алексеев М. 93
Алексеева-Процюк Д.О. 461
Алешо О.Г. 411
Алещенко М.І. 142, 159
Аліпова О. 198
Алфьоров О. 197, 392
Алчевська Х.Д. 351, 402
Амбросимова С.В. 137, 172
Амоскін А.С. 165
Анастас Г. 146
Андерс Г. 169
Андреева Л.В. 172

Андрейко Е. 145
Андрєєв В.М. 334, 419, 420
Андріанова-Перетц В.П. 411
Андрієвська А.І. 306
Андрієвська О. 124
Андрієвський О.О. 411
Андрієнко К.Е. 161
Андрієць В.А. 170
Андріяшев О.М. 411
Андрощук О.В. 174, 316, 375, 406, 486
Андрощук Ф. 333, 389
Андрусин Б.І. 60, 89, 105, 126, 195, 382, 480
Андрусак М. 342
Андрухів І.О. 346, 398, 460, 479
Андрушко В.К. 92
Андрущенко Ю.Н. 12, 27
Анісімов К. 219, 257, 286
Антипова О.М. 113, 134, 173, 314
Антіохійський М. 409
Антонович В.Б. 208, 426
Антонович Д. 247
Антонович М. 289
Антоновський М. 287
Антонюк О.В. 92, 272
Антонюк С. 315
Антошкіна Л.І. 305, 307
Антошак М.М. 383
Апанович О.М. 69, 70, 115, 189, 202, 204, 260
Апросіна О.В. 167
Араджиони М.А. 41, 76, 77
Аристотель 44, 45
Аркас М. 334
Артамонов В. 466
Артем'єв А. 224
Артемов Е.Т. 17

Артьомов О.С. 81, 90, 139, 184, 209, 260, 291, 343, 345, 394, 396,
453, 457, 460

Архипова С.П. 120

Архіерейський Д.В. 108, 172, 176, 245, 273

Асатуров С.К. 10, 19, 24, 29

Аскоченський В.І. 411

Астахова В. 360

Атаманенко А. 311, 383

Атрохов А.В. 361, 362

Афанасьєва Л.В. 161

Афонин Ю.В. 25

Ачкіназі Б.О. 199, 303, 439, 445

Ашаренкова Н.Г. 265, 299, 353, 404

Бабак О.І. 233, 276, 304

Бабенко Л.Л. 192, 237, 317, 365, 373, 423, 433, 436

Бабинець І. 318

Бабич Б.И. 74

Бабік Н. 357

Бабюх В.А. 372, 421, 429, 430, 432, 437

Багалій Д.І. 147, 227, 411, 418

Багмет М.О. 231

Багрянородний К. 389

Бадаєв Д. 423

Бадан-Яворенко О.І. 223

Бадах Ю.Г. 348

Бадринець А.А. 19

Бажан І.І. 307

Бажан О.Г. 93, 94, 103, 106, 107, 113, 123, 130, 132, 152, 155, 157,
162, 167, 168, 173, 175, 189, 190, 193, 196, 197, 220, 222, 224,
225, 226, 228, 231, 236, 240, 243, 245, 272, 274, 283, 304, 305,
315, 319, 323, 328, 330, 358, 365, 369, 370, 372, 373, 375, 376,
410, 421, 422, 427, 428, 429, 430, 432, 433, 454, 469, 471, 485

Баженов Л.В. 92, 191, 234, 253, 364, 433

Базиєв Ю.А. 20, 26

Базилевич В.М. 253, 411, 418

Базильський А.В. 307
Базілі К.М. 43
о. Байда 119
Байдаус Э. 213
Байраківський А.І. 91, 210, 221, 235
Байрамов В.В. 11
Бака М.В. 231
Бакалець О. 367, 392, 424
Бакуменко О.О. 174, 316
Бакунин М.А. 28
Балабанов К.В. 41, 69, 74, 88, 144, 205, 207, 308
Балабухи 286
Балабушевич Т. 54, 128
Балагутрак М. 478
Балычева И.И. 41
Бандера С. 80, 171
Бантиш-Каменський Д.М. 20, 96, 311, 444
Бантиш-Каменський М.М. 411
Барабаш Н.О. 420, 443
Баран О.В. 435, 449, 465, 478
Баранович О.І. 411
Барановська Н.П. 87, 88, 98, 111, 143, 217, 249, 283, 290, 301, 361,
366, 429, 486
Барвінський О. 312, 323
Барильченко І.М. 292
Барлова Ю. 489
Барсамов М. 247
Бар'яхтар В.Г. 88
Басай В. 483
Басишина Л.І. 429
Баторій С. 85
Батуріна С. 421
Батюк Т.В. 347
Бахов Г.П. 18
Бахревський Е.В. 74
Бахтін А. 430

Бацак К.Ю. 143, 145
Бацак Н.І. 127, 144, 150, 179, 250, 375
Бачинська О.А. 84, 219, 229, 281, 349, 355, 400
Бачинський А.Д. 84
Бачинський Д.В. 186, 265, 299, 352, 403, 468, 471
Бачинський Ю. 408
Баяк М.І. 93, 160, 176
Бебер І.В. 194
Бевз Т. 124, 350, 402
Бевзюк Є. 258, 378, 488
Безбородько О. 62
Бездрабко В.В. 95
Беззубець О. 303, 406
Безпалов М.Є. 240, 243
Безрукова Т.М. 167
Бейлин Д. 145
Белашов В.І. 97
Белецкий С. 284
Беліков Ю.А. 174, 244
Белоусова Л. 145
Белый Л.К. 41
Бем Н. 331, 384, 387
Бенардосы 43
Берви-Флеровский В.В. 20
Бережинский В.Г. 457
Бережна О.О. 308
Березовець Д.Т. 421
Берека В. 222
Беренштейн Л.Ю. 87
Берінги 439
Берковський В.Г. 230, 356, 408
Берлинський М.Ф. 411
Берло Г. 263, 298
Бернадський М.П. 302
Бертаццоні В. 379
Беседіна М. 197

Беседіна Н.В. 168, 224, 225, 246, 316, 372
Бестужев О. 418
Бец В.О. 411
Бжезінський Зб. 437
Бикова Т.Б. 108, 124, 130, 136, 255, 275, 281, 322, 325, 329, 331,
375, 384, 386, 387, 445, 447
Биховський Л. 300
Бистрицький А.А. 418
Биструхін Г.С. 293
Бихов В.Л. 210
Бицилли П.М. 256, 341
Бичко А.К. 41
Бичко Б.І. 41
Бичко І.В. 41
Біднов В.О. 136, 311
Бідоча Л.М. 458
Білецька В.С. 398
Білецький Б.Ф. 49
Білецький-Носенко П.П. 96, 103, 201, 259
Білий Л.Г. 433, 434
Білий О.В. 120
Білозерська Н. 208
Білозерський В. 443
Білокінь С.І. 20, 23, 46, 58, 59, 99, 100, 127, 185, 186, 263, 264, 265,
269, 288, 298, 300, 325, 342, 343, 350, 352, 353, 358, 374, 375,
393, 401, 403, 404, 410, 467, 469, 470
Білоус Г.П. 182, 220, 222, 247
Білоус Н. 336, 389, 390, 452
Білоус О. 476
Білошицький С.В. 173, 176, 191, 197, 221, 225, 227, 245, 273, 373,
430, 432, 433, 434
Біляшівський М.Ф. 237, 369, 411, 426
Бістрікер А.З. 117, 185, 262
Блануца А. 349, 355, 356, 401, 405, 407, 408, 411, 465, 486, 489
Блащук С. 409, 447, 488
Бляхарська Л.О. 238

Бобко Т.Т. 160, 233
Бобринський О.О. 411
Бовгіря А. 271, 358, 369, 400, 426
Богадиця П.І. 167
Богатирьов О.В. 120
Богацький П. 177
Богатчук С. 153, 204
Богданина О.М. 446
Богданова Н.М. 13
Богінська І.В. 165, 242
Боголюбський А. 451
Богомаз К.Е. 11
Богунов С.М. 376
Богуславська В.Г. 165
Богуславський М. 172
Бодянський О.М. 134
Боечко В.Д. 30
Боечко В.Ф. 121, 268
Боечко Ф.Ф. 119
Божко Н.М. 31
Бойко А. 304
Бойко А.В. 163, 234
Бойко А.Д. 14
Бойко В. 53, 104, 125, 181, 278
Бойко М.К. 74
Бойко Н.І. 267
Бойко О.Д. 37, 46, 58, 59, 105, 125, 182, 277, 278, 484
Бойко Я.В. 41
Бойчук В. 327
Бойчук М.В. 411
Бокій Н.М. 359, 459
Болгов Н. 399, 464
Болдырев Р. 465
Болебрух А.Г. 157, 162, 168, 175, 190, 193, 209, 220, 224, 226, 228,
231, 236, 240, 243, 272, 315, 369, 372, 417, 427, 428, 429, 432,
433

Боліла К.В. 159
Болсуновський К.В. 411
Болховітінов С.О. 138, 412
Бомбардьорова О.А. 195
Бондар В.В. 434
Бондарева Т.В. 74
Бондаренко Г.В. 91, 235, 364, 488
Бондаренко Е.Л. 171
Бондаренко І. 216
Бондаренко Р.І. 149, 162, 192, 239, 413, 414, 415
Бондарук Л.В. 307
Бондарчук П.М. 127, 150, 173, 186, 264, 265, 269, 299, 300, 320,
350, 353, 355, 358, 401, 404, 410, 469, 470, 471, 473
Бондарчук Ю.П. 94, 108, 131, 193, 196, 244
Бонь О.І. 107, 131, 171, 177, 192, 194, 222, 226, 246, 274, 361, 422
Борисенко В. 214, 281
Борисенко В.А. 96
Борисенко В.Й. 32, 47, 95, 101, 200, 251, 252, 278, 320, 322, 333,
380, 381, 441, 443
Борисенко Н.С. 85
Борисенко П.А. 85
Борисенко С. 379
Борисова Л. 315
Боровик М. 188
Боровой С.Я. 30
Бородавко Т. 408, 489
Бортнікова А. 313
Борчук С. 481
Боряк Г.В. 137, 206, 319, 376, 392
Боряк О. 338
Ботушанская О.Ф. 74
Ботушанський В.М. 433, 434, 482
Брага К.М. 166, 240
Брайчевська О.А. 68, 74, 88
Брайчевський М. 69, 202, 284, 288, 339, 340
Брайченко О.Д. 158, 193, 244, 259, 363, 429, 451

Брайченко Т.В. 247
Брайченко Т.Ф. 159
Браницькі 381
Бранько А.Я. 345
Братко О.А. 23
Братковський Д. 71
Братчук Г.Й. 184, 197, 236
Брацило Л. 54
Браччолини П. 21
Брега Г.С. 46, 60, 99, 127, 186, 263, 358, 410
Брега І.С. 58, 59
Бренчук О.І. 167, 236
Брехуненко В.А. 48, 51, 67, 82, 101, 118, 179, 277, 285, 440, 465
Брицький П.П. 143, 433, 434
Бріано А. 303
Брілінг Г.В. 412
Бровко М.М. 41
Брюховецький І. 354
Брюховецький В.С. 290
Бубенок О.Б. 297, 466
Бугаєва О.В. 88
Бугаєнко В.С. 346
Бугенхаген Й. 407
Бугерко А.А. 151
Буджак В.В. 238
Будков Д.В. 39
Бузало В.Й. 10, 70, 115, 137, 286, 423
Бузескул В.П. 75, 421
Бузун В.О. 240
Буйських С.Б. 42, 399
Буланов Ю.І. 236
Булах Г. 391
Булгарис Е. 250
Булдакова Е. 407
Бульба-Боровець Т. 67, 262, 266, 269, 288
Бульвінський А. 215, 354, 440

Бунду 208, 380
Бура О. 128
Буравський О. 381
Буравченко Р.В. 322, 443
Буравченков А.О. 58, 59, 105, 360
Бурачок Л. 482
Бурдоносова Т.І. 159
Бурдуланюк В. 478
Бурдуланюк Г. 478
Бурков В. 286
Бурковська-Будзан М. 420
Буркут І.Г. 18
Буряк Л. 337, 368
Бур'ян Л. 327
Бур'ян М.С. 198, 199, 248, 275, 318, 358, 377, 379, 410, 437, 438, 439
Бут О.М. 42, 157, 162, 166, 167, 168, 175, 190, 193, 220, 224, 226, 228, 229, 231, 236, 240, 244, 272, 315, 364, 369, 372, 427, 428, 429, 432, 433, 470
Бутенко І.І. 141
Бутенко Р.К. 35, 47, 64, 83, 294
Бутич І.Л. 47, 224, 413
Бутко В. 342
Бутко С.В. 80, 91, 138, 220, 460, 483
Бухарин Н.И. 25, 280
Буцько О.В. 74, 80, 91, 105, 117, 139, 184, 185, 209, 210, 261, 293, 347, 360, 397, 462
Бушин М.І. 295, 430
Буянкіна О. 216
Быковская Н.В. 42, 74, 250

В.Р. 450, 451
Вази 465
Ваки 223
Вакка Б. 223
Ван Гог 419

Ванчугов В.П. 88
Варварцев М.М. 38, 39, 55, 58, 59, 71, 72, 109, 132, 151, 178, 189,
198, 199, 203, 207, 248, 275, 276, 277, 315, 318, 377, 379, 437,
439
Варшавская М. 309
Василевский И.И. 11
Василевський Л. 179
Василенко В.О. 196, 341, 466
Василенко К.П. 161, 269
Василенко Л.В. 458
Василенко М.П. 193, 412
Василенко С.В. 362, 377
Василик І. 406
Васильев А. 145
Васильев В.Ю. 225, 228, 231, 246, 273, 317, 365, 373, 421, 428,
431, 432, 433, 436
Васильев О.О. 143, 346
Васильева Н.Ф. 127, 358, 410
Васильева О.Ю. 292, 345
Василько (князь) 128
Васильчук В.М. 305
Васильчук Є. 357, 409
Васковський Р.Ю. 156
Васько Л.В. 358, 410
Васюта О.А. 249
Васюта С.І. 217
Вахніна Л. 134
Вахрамеева Т.В. 28
Ващенко В.П. 96, 240, 421
Ващенко І.М. 373, 431
Ващук Д. 356, 400, 405, 408, 465, 467, 486
Вдовиченко І.І. 73, 88
Вегеш М. 181, 358, 410
Ведель-Ведельський А. 288
Великохатько О.Т. 229
Великочий В.С. 157

Величенко С. 22
Величко 287
Величко О. 145
Величко С.В. 69, 71, 150, 152, 223, 412, 441
Велігодський В.М. 300, 375, 386
Вельмін С.П. 412
Верба І.В. 32, 42, 49, 55, 64, 82, 96, 103, 119, 153, 208, 259, 271,
281, 358, 410, 479
Вербиленко Г.А. 148, 160, 177, 191, 244, 428
Вербовий О.В. 253, 417, 418
Вербовський В. 438
Верговський С. 238
Верезомська С.Ж. 238
Верезомська С.Ф. 374
Верес Г.Д. 88
Верес К.М. 302
Веретеннікова В.І. 259
Верещинський Й. 35, 48
Верменич Я.В. 64, 83, 92, 103, 105, 107, 122, 123, 132, 158, 177,
184, 186, 191, 194, 204, 207, 217, 219, 222, 225, 227, 244, 260,
264, 265, 271, 272, 280, 289, 299, 304, 310, 315, 329, 339, 350,
355, 358, 365, 366, 368, 372, 384, 386, 388, 401, 410, 419, 420,
421, 423, 425, 427, 430, 432, 472, 473, 476, 480
Вернадський В.І. 147, 204, 274
Вернадські 70
Верстюк В.Ф. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 41,
55, 56, 57, 60, 61, 65, 66, 71, 72, 88, 89, 94, 97, 98, 104, 105, 106,
108, 123, 277, 360, 464, 483, 484, 485, 486
Верховський М.М. 119
Верховський М.Н. 64
Веселова О.М. 66, 87, 111, 141, 167, 180, 189, 255, 280, 283, 324,
327, 328, 330, 331, 332, 383, 385, 386, 387, 445, 446, 448
Веселовський Б. 368
Ветохина В.А. 12
Вечерський В.В. 169

Веденєєв Д.В. 39, 85, 110, 126, 211, 255, 282, 327, 330, 346, 385,
460
В'есе Дж. 207
Ветров І.Г. 79, 90, 261, 294, 461
Виговський І. 48, 101, 150
Виговський М. 427, 445
Виклюк М.І. 238
Вилимас Д. 452
Винар Л. 383
Винниченко В.К. 207, 329, 331, 383
Винниченко І.І. 42, 327
Виноградська Л.І. 85, 167
Вирський Д.С. 215, 270, 310, 311, 314, 338, 361, 367, 416, 419, 420,
425, 543
Висоцький О.Ю. 157
Вишиванюк О.Г. 373, 431
Вишневецький Я. 34, 223
Вишневський В.Є. 457
Вишневський Р.Г. 90
Вівсяна І.А. 226, 279
Вівчарик М.М. 87, 111, 127, 140, 141, 150, 301
Віднянський В. 134
Віднянський С.В. 38, 39, 56, 71, 72, 95, 109, 132, 134, 142, 142,
151, 178, 179, 180, 181, 187, 198, 200, 208, 248, 249, 266, 269,
275, 277, 282, 302, 308, 311, 314, 318, 336, 343, 345, 348, 355,
358, 361, 376, 377, 394, 397, 405, 407, 410, 437, 453, 457, 460,
483, 484, 485, 486
Вілкул Т. 284, 333, 400, 450, 464
Вільховий Ю.В. 164, 243
Вільшанська О.Л. 122, 200, 323, 335
Вінцковський Т.С. 397
Вісьліч Т. 420
Вітенко М. 481
Вішка О. 306
Владимиров М.К. 14
Владимирський-Буданов М.Ф. 68, 412

Власенко В.М. 444
Власеґко І. 223
Власенко С.І. 417, 458
Власюк І.М. 153, 188, 201, 380, 443
Воблий К.Г. 412
Вовк В. 488
Вовк О.Д. 189
Вовк С. 331
Вовк Ф.К. 64, 412
Вовк Я.О. 246
Вовканич І.І. 72, 134, 142, 144, 188
Вовкодав С. 410
Водзинський Є.Є. 171
Водотика С.Г. 16, 33, 64, 136, 225, 255, 263, 265, 281, 329, 422
Возний І.П. 13, 24
Возняк С. 476
Войналович В.А. 49, 93, 108, 164, 193, 246, 274, 364, 398
Войналович О. 313
Войналович О.В. 107
Войналович О.О. 74, 165, 247, 273
Войнович А. 447
Войтенко С. 303
Войтович Л. 399, 465, 466
Войцехівська І.Н. 23, 42, 70, 115, 128, 137, 208, 219, 220, 256, 258,
260, 285, 286, 288, 289, 290, 292, 308, 309, 310, 339, 340, 343,
365, 367, 391, 392, 423
Войцеховский А.А. 80
Волинець В.В. 262, 296
Волков С.В. 149, 361
Волковинський В.М. 153, 155, 187, 200, 251, 252, 278, 279, 320,
322, 334, 336, 380, 381, 382, 441, 443
Волконский С.Г. 417
Воловик В.П. 230, 295
Володимир (В.О. Романюк) 93, 433
Володимир Святославич 114, 464
Волониць В. 486

Волос О.В. 165
Волосник Ю.П. 221, 244
Волохова І.А. 102
Волошенко В.О. 242
Волошин Ю. 336, 390, 465, 477
Волошин Ю.А. 163
Волошин Ю.В. 145, 163, 176
Волошиновський Й.А. 437
Волошко А.А. 26
Волощук М. 480
Воробей М. 379
Воронина О. 184
Воронко О.Г. 74
Воронов В.І. 168
Воронов І.О. 27
Ворончук І. 390
Воротін В.Є. 307
Вострокнутов Л.Д. 177
Вортман Д. 128
Вражливий В. 93
Врона І.І. 412
Вронська Т.В. 65, 80, 91, 105, 117, 139, 185, 210, 261, 294, 307,
339, 342
Врублевська В.Б. 94, 180, 304
Вулфлам Б. 318
Вучина І. 146
Вуянко М. 479

Габсбурги 81, 185, 408
Гавриленко В.О. 33, 55
Гавриленко І. 131, 223
Гаврилів Б. 483
Гаврилов В.Н. 203, 210, 220, 246
Гаврилов О. 438
Гаврилюк Л.О. 149, 162, 222, 236, 411, 412, 414, 415, 416
Гаврилюк О.Н. 141

Гаврилюк С. 238
Гавриш І.В. 236
Гавура О. 319
Гадло А. 451
Газін В. 215, 354
Газін В.В. 62, 84, 122
Газін В.П. 180, 199, 319
Гай-Нижник П. 351, 402, 467, 470
Гайда Л.А. 237
Гайдай І.І. 161
Гайдош М. 72, 144
Гайдукевич О. 239, 479
Гайдукевич Я.М. 162
Гакман С.М. 18
Галаган В.Я. 78, 210, 293
Галаган Г.П. 356, 480
Галаган П. 264, 298, 324, 351, 402, 467
Галатенко В.В. 334
Галенко О.І. 21, 33, 74, 298, 374, 389
Галицька-Дідух Т. 47
Галицький Д. 247, 423
Галушко К.Ю. 188, 200
Галушко Ю. 214
Галь Б.О. 161
Гальчак С.Д. 174, 191, 195, 221, 245, 272, 294, 316, 347, 365, 371,
398, 428, 431, 457
Гальченко О. 206, 393
Гальченко С.І. 461
Галян Г. 223
Гамачек В.А. 58, 59
Гамрецький Ю.М. 10
Ганжа О.І. 30, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 55, 56, 57, 60, 61, 65, 67, 71,
72, 88, 89, 94, 97, 98, 105, 106, 108, 112, 113, 126, 127, 132, 135,
147, 150, 178, 182, 189, 190, 197, 202, 211, 217, 218, 249, 255,
264, 269, 275, 282, 325, 328, 331, 361, 375, 376, 383, 384, 385,
445, 446, 448

Ганжуров Ю.С. 87
Гапеев С.А. 421
Гапонюк Н.В. 11
Гарань О.В. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33
Гарбузов В.Н. 29
Гармаш О.С. 241
Гархомчук Е.С. 19
Гваньїні О. 53
Гвоздик В.С. 25
Гвоздик Л.Д. 104
Гебеи Ш. 465
Геде А.В. 163, 250
Гедимін 114
Гедьо А.В. 218, 241, 250, 281, 374, 416, 423
Гец Н. 457
Гейко А. 223
Гелей С. 311
Геник В. 477
Геник М. 475
Герасименко В.М. 81
Герасименко І.О. 62
Герасименко Л.С. 357, 396
Герасименко Н.О. 69, 71, 127, 129, 150, 152, 271, 311, 368, 417,
425, 426, 441
Герасимова Г.П. 127, 263, 265, 298, 351, 358, 402, 410
Герасимчук Т.Ф. 249, 319, 378
Герасим'юк В. 315
Герашенко С.В. 305
Герашенко Т.С. 14, 25, 306
Герегова С. 352, 403
Геренович В.О. 421
Гермайзе Й.Ю. 412
Германчук Г.І. 490
Герула В. 475
Герус А.Л. 161
Герцики 355

Гетьман В.І. 171
Гетьманчук М.П. 395
Гика В. 256
Гимон Т. 333
Гирич І. 115, 339
Гиршберг А. 24
Гичко А.А. 120
Гізель (Інокентій) 412, 453
Гінда В.В. 233, 294, 345, 396, 458
Гіранова А. 198
Гірник О. 167
Гісем О. 438
Гітлер А. 90, 139, 291, 344, 428
Глизь І. 425
Глинська Л.Ф. 161
Гломозда К. 9, 463
Глушковецький А.Л. 435
Гмітерек Г. 336
Гнатюк В. 315
Гнатюк Д. 361
Гнітько С.П. 134, 243
Говорун Д.І. 120
Гогохія Н. 242
Гоголь Є. 67
Гоголь М. 220
Год Б.В. 15, 164, 175, 191, 243, 363,
Голець В. 365
Голиченко А.В. 16
Голиш Г.М. 295, 343, 345, 371, 397, 462
Голобородько Я.Ю. 16
Голобуцький В. 469, 471, 489
Головата Н.А. 82, 103, 122, 213
Головатенко В.А. 272
Головатюк В.М. 98
Головацький І. 181
Головащенко С.І. 48

Головко А. 337
Головко В.В. 305, 328, 332, 334, 385, 387, 419, 420, 448
Головко М.Л. 296, 346, 370, 398, 460
Головко О.Б. 31, 34, 38, 40, 50, 51, 55, 56, 57, 60, 61, 65, 67, 71, 72,
88, 97, 98, 113, 212, 216, 296, 297, 298, 348, 350, 399, 464, 466
Головченко В. 281
Голоскевич Г.К. 193
Голуб І. 195
Голуб А.І. 93, 157
Голубев С.Т. 412
Голубева Г. 250, 356
Голубкова Л.В. 18
Голубнича Л.М. 120
де Голль 277
Голошанская 338
Гомотюк О. 124, 427
Гомулка В. 313
Гон М. 327, 330, 479
Гонтар О. 124
Гончар Б.М. 109, 132, 178, 198, 248, 275, 318, 319, 377, 437
Гончар М.І. 36
Гончар О.Т. 271, 304, 369, 420, 425, 426
Гончар Ю. 319
Гончаренко М. 172
Гончаренко О.М. 409, 458, 483, 487
Гончаров О.П. 238
Гончаров С.Ю. 49
Горак В.С. 8, 14, 207, 311, 417
Горбань І. 197
Горбачов М. 98, 409
Горбенко М. 223
Горбик А.О. 36, 52
Горбик В.О. 24, 56, 60, 111, 115, 148, 149, 150, 169, 175, 189, 190,
192, 193, 204, 207, 217, 218, 220, 224, 226, 228, 231, 236, 239,
240, 244, 249, 269, 272, 287, 305, 315, 317, 341, 369, 372, 411,

- 412, 414, 415, 421, 427, 428, 429, 432, 433, 483, 484, 485, 486,
489
- Горбийк І.В. 29
- Горбунко Л.Л. 398
- Горбуров Є.В. 395
- Гордієнко Є.С. 244
- Горенко О.М. 248, 266, 269, 276, 318, 379, 438
- Горелов В.І. 457
- Горішній П.А. 32, 35, 53, 63, 68, 85, 121
- Горкіна Л.П. 147
- Горленко В. 52
- Горобець В.М. 31, 32, 34, 36, 47, 48, 51, 61, 66, 67, 84, 85, 86, 101,
118, 127, 128, 190, 213, 214, 218, 284, 285, 290, 336, 337, 353,
354, 389, 390, 400, 410, 424, 439, 440, 452
- Горовий Б. 408
- Городенський В. 309
- Городницька Л.В. 221, 244
- Горошко С.В. 66, 81, 102, 367
- Горошочек В.Я. 15, 26
- Горский А. 283
- Горякіна В.С. 58
- Господаренко О.В. 232
- Гостські 452
- Готра О. 351, 403, 468
- Гоцуляк В.В. 37, 47, 63, 81, 121, 267, 291
- Гошко Т. 188
- Гошуляк І. 110, 125, 473
- Грабовецький В. 473
- Грабович Дж. 289
- Граб'янка 123
- Гранат Ю. 480
- Гранкіна О.А. 140
- Гранчак І.М. 142, 143, 152
- Гребеннікова О.В. 242
- Гребінник Т.О. 227, 236
- Гребінченко В.Я. 371

- Гречина Л.А. 92, 106, 130, 155, 157, 162, 168, 175, 190, 193, 220,
224, 226, 228, 231, 236, 240, 244, 272, 315, 369, 372, 427, 428,
429, 432, 433
- Гречило А. 256, 286, 342, 391
- Грибанова С.В. 174
- Грибовський В. 400
- Григоренко О.П. 49, 110, 141, 433, 437
- Григор'єв В. 356, 410
- Григор'єва Т.Ф. 92, 108, 131, 148, 162, 168, 169, 177, 192, 194, 197,
221, 228, 231, 234, 236, 240, 244, 337, 349, 365, 389, 431
- Григорієв Н.Я. 470
- Григорій Великий 451
- Григорій Іванович (Гришко) 219
- Григорович-Барський В. 276, 286
- Григорчук П.С. 230, 371
- Гримич М.В. 337, 453
- Гриневич В.А. 25, 78, 117, 130, 218, 256, 282, 327, 330, 332, 346,
385, 387, 388, 397, 446, 448, 456
- Гриневич В.О. 364
- Гриневич Л.В. 53, 129, 130, 136, 140, 151, 182, 218, 255, 256, 282,
326, 330, 331, 355, 383, 385, 384, 387, 445, 446, 447
- Гриневич О.В. 165
- Гринченко Г.Г. 344, 394, 454
- Гринь О.В. 272, 368
- Грица С. 54
- Грицак Я.Й. 13
- Гриценко А.П. 33, 37, 89, 105, 106, 125, 150, 155, 484
- Гриценко Т.Т. 98, 99
- Грицьких І. 379
- Гриценко М.В. 38, 39, 40, 71, 143
- Грідіна І.М. 233, 479
- Грінберг Л.Ф. 162
- Грінчак Т.Ю. 179
- Грінченко Б.Д. 353, 404, 412
- Грінченко В.А. 232, 421
- Грінченко М.М. 412

Грищевская И. 451
Гром В.М. 32, 36, 63, 68, 70, 85, 103, 119, 216
Грон В.В. 122, 234
Грушевська К.М. 421
Грушевський М.С. 9, 31, 49, 68, 76, 82, 85, 92, 96, 102, 103, 115,
121, 126, 136, 189, 198, 209, 225, 260, 267, 274, 281, 316, 336,
347, 358, 360, 369, 412, 420, 421, 425, 427, 436, 447, 473
Грушевський М.Ф. 267
Грушевський О.С. 177, 382, 412
Губа П.І. 278, 374, 447, 487
Губарчук М. 475
Губицький Л.В. 253, 417
Губський Г.І. 155
Гугля В.І. 121
Гудими 286
Гудзь В.В. 161
Гудченко З.С. 149, 170, 235
Гудь Б.В. 25
Гузенко Ю.І. 164, 321, 487
Гулевич В. 377
Гуменюк Т.І. 370, 483
Гунчак Т. 313
Гунько О.В. 174
Гурак І. 481
Гурбик А.О. 24, 32, 50, 63, 67, 83, 102, 106, 114, 118, 122, 128, 204,
212, 214, 268, 269, 440, 453, 465
Гурець М.П. 97
Гуржій І.О. 113, 130, 137, 138
Гуржій О.І. 9, 22, 33, 34, 52, 56, 61, 62, 67, 70, 81, 85, 86, 89, 94,
102, 105, 106, 108, 112, 113, 126, 127, 128, 132, 135, 137, 138,
139, 140, 147, 150, 178, 182, 184, 187, 189, 190, 197, 202, 212,
213, 214, 215, 217, 218, 249, 266, 267, 268, 269, 270, 275, 280,
281, 285, 296, 298, 302, 348, 350, 353, 355, 358, 361, 362, 363,
376, 377, 399, 405, 407, 410, 417, 453, 457, 460, 463, 464, 467,
486
Гуртовий Г.О. 246

Гусак А.М. 120
Гусарина Г. 255
Гусев В. 93, 141, 208
Гусева Н.А. 17
Гуслистый К. 358, 407
Гуцало С. 318, 409
Гуць М. 287
Гущин О.Р. 42

Давиденко Ю.М. 294

Давидок А.Т. 82

Давидюк А. 216

Давидюк Р.П. 199

Давыденко А.З. 81

Даневич О. 357

Данилевич В.Ю. 412

о.Даниил 42

Даниїл (Стовпник) 466

Данилевич В. 488

Данилевський І. 450

Даниленко О.В. 276, 181, 332

Даниленко Вас.М. 9, 438

Даниленко В.М. 8, 9, 10, 19, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40,
41, 46, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 65, 67, 71, 72, 73, 88, 89, 94, 97,
98, 99, 105, 106, 108, 112, 113, 125, 126, 127, 128, 132, 135, 147,
150, 173, 178, 182, 185, 186, 189, 190, 197, 202, 203, 217, 218,
249, 263, 264, 269, 275, 280, 283, 298, 300, 301, 302, 304, 305,
310, 311, 314, 317, 320, 324, 327, 328, 330, 331, 343, 350, 353,
355, 358, 360, 361, 367, 374, 375, 376, 378, 383, 385, 387, 388,
401, 404, 405, 407, 410, 421, 425, 445, 446, 467, 470, 473, 476,
480, 483, 484, 485, 486

Данилін О.М. 242, 363

Данильченко О.П. 37, 128

Данилюк А.Г. 171

Данилюк Д.Д. 96, 152, 159, 208, 311, 318

Данилюк Ю.З. 49, 74, 92, 93, 106, 108, 113, 115, 130, 132, 148, 152,
155, 157, 162, 168, 170, 175, 176, 189, 190, 193, 195, 200, 221,
224, 225, 226, 228, 231, 236, 240, 244, 245, 272, 274, 313, 315,
319, 361, 363, 369, 372, 373, 376, 421, 422, 427, 428, 429, 432,
433

Дарманський М.М. 299

Даценко Л.М. 429

Дацюк О.А. 434

Дашкевич Р. 348

Дашкевич Я. 288

Девлад О.С. 196

Делімарський Р.Є. 50, 122

Делятинський Р. 479

Демешко О.В. 158, 175

Демидас Ю.І. 382, 435

Демиденко О.О. 430, 488

Демиденко Т.П. 27, 47

Демин О.Б. 74

Демченко В. 173

Демченко Т. 326, 388

Дем'яненко Б.Л. 456, 473, 476, 480

Дем'яненко В.М. 459, 473

Дем'янова Т.О. 231

Денека В.М. 25

Денисенко А. 256

Денисенко В. 259

Денисенко Г.Г. 56, 79, 111, 149, 162, 192, 239, 305, 363, 372, 412,
413, 414, 415, 416, 430, 454

Денисенко О.А. 171, 222, 239, 412, 413, 415

Дербак В.І. 248

Дерев'янюк К.М. 463

Дерейко І.І. 345, 370, 458, 485

Держалюк М.С. 38, 40, 109, 134

Дерій С.І. 120

Деркач М.А. 97

Деслав Є. 263

Дешевенко Л.П. 463
Джеджула Ю. 52
Джеймс І Стюарт 318
Джола І.Т. 42, 77
Джонсон Г. 20
Дзагалов А.С. 444, 487
Дзинковський І. 104
Дзира І.Я. 96, 103, 123, 137, 152, 153, 183, 201, 204, 205, 216, 219,
252, 259, 270, 287, 324, 336, 341, 381, 444
Дзира Я.І. 70, 95, 115, 128, 129, 137, 139, 151, 152, 153, 183, 202,
203, 205, 207, 219, 256, 258, 259, 286, 287, 288, 290, 309, 339,
340, 392
Дзьобак В.В. 67, 262, 266, 269, 352, 394, 403, 454
Дзюба І. 325
Дзюба О.М. 22, 298, 338, 355, 400, 425, 441
Дзюбак С. 221
Дзярнович О. 401, 407
Димитрокопулос Ф.А. 73
Димиров Н.Ф. 14
Димопулос С. 73
Динис Г.Г. 248
Диптан І.І. 26
Диса К. 337, 452
Дичковська Г. 477
Діденко О.В. 437
Длугош Я. 450
Дмитренко А. 290
Дмитренко М. 54
Дмитрієв В. 405, 418
Дмитрієв Л.Г. 150
Дмитрієва В.А. 168
Дмитрієва М. 253
Дмитрієнко М.Ф. 23, 42, 54, 56, 61, 66, 67, 69, 70, 75, 89, 97, 98,
105, 106, 108, 109, 112, 113, 115, 126, 127, 128, 132, 135, 137,
138, 147, 150, 151, 153, 155, 174, 178, 182, 183, 184, 189, 190,
197, 202, 203, 205, 207, 217, 218, 219, 249, 253, 256, 257, 258,

269, 275, 285, 286, 288, 290, 292, 308, 309, 310, 321, 323, 339,
340, 342, 343, 358, 361, 365, 366, 367, 376, 391, 392, 393, 410,
423, 444, 483, 484, 485, 486

Дмитрієнко С.В. 83

Дмитрій 287

Дмитрук В.І. 167, 177, 193, 196, 221, 226, 228, 272, 316, 363, 373,
428, 436, 469

Добржанський О.В. 17, 25, 89, 100, 147, 185, 186, 200, 251, 252,
263, 264, 278, 298, 301, 320, 321, 322, 334, 350, 380, 381, 401,
441, 443, 467, 470, 481

Добробог Л.М. 47, 156

Добров П.В. 228, 229, 231, 233, 236, 240, 244, 272, 301, 315, 369,
372, 427, 428, 429, 432, 433, 473, 476, 480

Доброван Н.Б. 159, 257

Доброван О.В. 159, 257

Добровольський Л.П. 412, 418

Добрунова Л.Е. 174, 244

Довбищенко М. 336

Довбня В.А. 461

Довга Л. 338, 453

Довган Ю. 482

Довгань Н.Ю. 165, 240

Довжук І.В. 106, 163, 231, 251, 320, 443

Довнар-Запольський М.В. 311, 412

Докашенко Г. 378

Долгов В. 285

Долгорукий Ю. 389, 464

Доманицький В. 247

Доманова Г.С. 194, 246

Домановський А. 486

Доманьська Е. 419

Домбровський Й. 133

Дондуков-Корсаков О.М. 323, 334

Донік О.М. 252, 279, 322, 335, 363, 382, 441

Донцов Д. 82, 205, 216

Донченко Є. 438

Донченко Л.О. 63
Дорогих Л.В. 265, 301
Дорохіна Т. 427
Дорошенко А.И. 15
Дорошенко Д.І. 32, 94, 96, 181, 412, 426
Дорошенко П. 31, 34, 52, 55, 97, 356
Дорошкевич В.О. 456
Дорошко М.С. 135, 211, 281, 325, 329, 384, 385, 445, 447, 468
Досталь М.Ю. 39
Доценко А.І. 230
Доценко О. 489
Дояр Л.В. 398
Драганчук М.М. 264
Драгоманов М.П. 39, 84, 96, 121, 153, 289, 353, 404, 473
Драй-Хмара М.О. 299
Драч І. 65
Дробот І.І. 12, 211, 263, 299, 301, 330, 358, 410, 472
Дровозюк С.І. 273, 301, 316, 326, 332, 352, 368, 384, 387, 403, 448
Дрогобицький І. 478
Дрогомирецький П. 133
Дроздов С.Л. 412
Дружкова І.С. 231
Друмов В.І. 164
Дубик М.Г. 262, 294, 344, 394, 454, 484
Дубина О.К. 33
Дубінський В.А. 434
Дубонис А. 399
Дубровіна Л.А. 70, 115, 129, 151, 153, 204, 205, 207, 256, 258, 259,
285, 288, 304, 339, 340, 391, 393
Дубровкіна І.П. 237
Дубровский П.П. 451
Дубровський В. 311
Дудка Л.О. 226, 228, 325, 329, 460
Дудник В.М. 130, 168, 185, 221, 226, 229, 347, 370, 428, 458
Дуднік О.Я. 276, 300, 303
Дука М. 418

Дунець В.О. 163
Дурджівський В.Ф. 263
Дутчак Г.О. 299, 353, 404
Дуфенюк М.М. 21
Дух О. 452
Духлій Є.В. 163, 237
Духнович О. 318
Духопельников В.М. 174, 245
Дученко Ю.М. 457
Дынгес А.А. 74,
Дьомін М.М. 150,
Дьомін О.Б. 145, 160, 231, 318, 377, 379, 437, 438
Дьоміна В.С. 150
Дядюк С. 231
Дятлов В.А. 170
Дяченко О. 480
Дяченко С.А. 168
Дячок О. 53
Дячук Ю.В. 249

Ебергард П. 200
Евенко І. 405
Евстафьева Т.А. 454
Едигей 486
Ейдель Є.М. 267
Ейлер О.О. 381
Елисаветский С.Я. 30
Емец С.Д. 20
Епштейн О. 361
Ернст Ф.Л. 237, 253, 288, 374, 412, 421
Ертель О.Д. 412
Ерусалимский К. 338, 390, 453
Есин П.М. 21
Ефимов А.В. 77

Єва 337

Євсеєнко І.В. 134, 142, 144, 151, 179, 181, 199
Євсеєва Т.М. 254, 255, 282, 328, 331, 386, 421
Євселєвський Л.І. 193
Євтух М.Ф. 269, 270
Єгрешій О. 479
Єкєльчик С.О. 28, 58, 122
Єлінов І.М. 196
Єльченко Ю. 361
Єпик Л.І. 429, 431
Єременко Л. 53
Єременко Т.І. 29, 39, 40, 56, 134, 141
Єрлич Й. 216
Єрличі 390
Єрмак О.П. 66, 159
Єрмаков Д.В. 108
Єрмаков І.Г. 64
Єрмолєв Д.В. 421
Єрошенко В.Я. 237
Єсюнін С.М. 162
Єфименко В.П. 90, 302
Єфименко О. 311, 369
Єфимєв С. 436
Єфіменко В. 110
Єфіменко Г.Г. 190, 218, 255, 282, 317, 320, 326, 329, 332, 351, 386,
388, 402, 447
Єфремов С.О. 126, 412

Жалєба І.В. 232
Жаркевич Н. 253
Жарєва Л. 328
Жванко Л. 374, 431
Жданєвич А. 67, 102
Жданєвич Олексій 206, 220, 258, 287, 366
Жданєвич Олєся 356, 405, 424
Жєбуньєв Л. 258
Жєзицький В.Й. 94, 166, 193

Жезицький Й.І. 92, 106, 130, 155, 157, 162, 168
Желтухін В.М. 142
Желябузький І. 82
Жеребцова Л. 357, 409, 486
Жерноклеєв О. 474
Животівський В.О. 127
Жиленков В.И. 27
Жилюк С.І. 265
Жовтан О.Л. 437
Жук В.Н. 75
Жуковський А. 200
Жуковський М.П. 104
Жулинський М. 65, 112, 235, 324
Журавель Г.Г. 170, 182, 221, 222, 223, 247
Журавльова С.П. 179, 199
Журавський Д.П. 412
Журба А. 54
Журба М.А. 111, 134, 144, 199, 208, 233, 262, 368, 378, 456, 475
Журба О.І. 102, 161
Журко А.И. 13

Забіла І. 214
Забіяка І.М. 96
Заблоцька К.В. 17, 241
Заболотна І. 425
Заболотна Т.В. 398, 458, 484
Заболотний Д.К. 287
Заболоцкий В.П. 20, 24
Заборовский Л.В. 42, 101, 213
Заборовський В.В. 457
Заборовський Р. 226
Заброварний Б. 313
Завада В. 160
Завальнюк К. 352, 403
Завальнюк О.М. 176, 222, 227, 229, 274, 299, 303, 324, 352, 353,
364, 369, 374, 376, 382, 403, 404, 421, 428, 478

Завгородня Т. 478
Завийская Н.В. 14
Завітневич В.З. 412
Заводський А.А. 201, 252
Загоровський Є.О. 421
Загородня А.А. 42
Загурольський Є. 284
Загребельна Н.І. 316, 323, 441, 444
Задніпровський О.І. 160, 241
Задорожний В.Є. 50, 318
Задорожнюк 133
Задунайський В.В. 243, 382, 408
Зазуляк Ю. 389
Заїка В.В. 13, 97
Заїка В.М. 294
Зайковська Т. 145
Зайковський В. 146
Зайцев Б. 364
Зайцев О.Ю. 16
Зайцев Ю. 314
Зайцева З.І. 263, 264, 270, 298, 321, 323, 351, 369, 402, 467
Закревський М.В. 412
Закринична І. 426
Залиская Н.Н. 14
Залиский Н.И. 19, 28
Залізник А. 450, 451
Залізник Л. 54
Зальмон В.Й. 116
Замлинська О.В. 100, 260
Замлинський В.О. 34, 47, 256, 258, 260, 391
Замойський Т. 63
Заник Л. 475
Заплотинська О. 358, 405, 469, 472
Заплотинський Г. 407, 486
Заремба О. 247
Заремба С.З. 95, 169, 193, 246, 334

Зарецька Т.І. 276, 312, 332, 386, 387
Заруба В.М. 172, 422
Зарубінський О.О. 28, 91, 123
Заруда Т.В. 37
Засуха А.С. 230
Затока О.Б. 26, 104
Захаржевська В. 133
Захаров В. 207
Захарова І.В. 201
Захарченко В.А. 102
Захарченко Н.А. 42
Захарчук Б.І. 15, 30
Зашкільняк Л.О. 40, 312, 318, 377, 437
Заяц А. 51
Збанацький Ю.О. 261
Зборовський І.Ч. 412
Звагельський В. 219
Звітковський І.В. 293
Зворський С.Л. 159
Згинник Е. 251
Здіорук О.І. (Стельмах) 151, 190
Здіорук С.І. 151
Зеленин Д.К. 237
Зеленин І. 65
Зельницька Н.Д. 457
Зельницький В.А. 362
Зема В. 349, 390
Земський Ю.С. 434
Зеркаль М. 427, 429
Зима В.Ф. 461
Зинченко А.Г. 12
Зінич В.Т. 233
Зінченко А.Л. 249
Зінченко В.А. 272
Зінченко Ю.І. 81, 91, 375
Зінько Ю.А. 233, 294, 371, 395, 432

Златогорський О.Є. 230
Знаменська М.В. 72, 142
Значко-Яворський М. 47
Зозуля Є.В. 166, 167, 230, 241
Золотарев Д.Ю. 75
Зорій Н.І. 27
Зосимади 43, 250
Зосими 348
Зоценко В. 333
Зразюк З. 309
Зубар В.М. 113
Зубков А. 487
Зубков К.И. 21
Зубрицький Д. 288, 425
Зуляк І. 482
Зуммер В.М. 412

Иванов С.А. 42, 450
Ивницький Н. 65
Индикоплов К. 450
Икономос К. 75
Иманаева Л.М. 16
Инглези Д. 250
Иннокентий III 333
Иосиф Флавий 450

Ібн ал-Факіх 486
Ібн Хордадбех 486
Іван Павло II 327
Іван Самойлович 213
Івангородський К.В. 268
Іваненко В.В. 93, 394
Іваненко О.А. 277
Іванишев М.Д. 413, 425
Іваннікова Л.В. 35
Іванов С.М. 163, 237

Іванова Л.Г. 55, 57
Іванова Н.В. 294, 345
Івановська Т.Б. 433, 437
Іваньков І.В. 461
Ігнатенко Г. 203
Ігнатій 250
Ігнатуша О.М. 21, 26, 93, 160, 177, 232, 233. 280
Ігнатєва Т.В. 232
Ігор Святославич 24, 219, 333, 389, 450
Ігумен Дмитрій (Рудюк) 157
Ігумен Стефан 302
Ідріс Н. 350, 402, 406
Ієвлева В.П. 170
Ізваріна О.М. 243
Іконников В.С. 115, 128, 208, 413
Іларіон 258, 311, 437
Іллічова І. 54
Ільїн О.Л. 97
Ільїнський В. 53
Ілько В.І. 62, 83, 96, 101, 179, 358, 410
Ільюшин І.І. 190, 218, 280, 295, 313, 343
Іналджик Г. 297
Індутна Н. 315
Іонов О.Н. 236
Іонова Т.Б. 462
Іржавська А.П. 210, 294, 395
Ісайкіна О. 472
Ісаєвич Я.Д. 94, 127, 284, 312, 358, 410
Іскрицький В. 466
Ішуніна Н.В. 69, 250
Іщенко А.М. 161
Іщенко В.М. 293
Іщенко М.Є. 167
Іщенко М.П. 120

Іщенко Я.О. 115, 128, 138, 152, 161, 183, 184, 203, 206, 216, 219,
256, 257, 286, 290, 308, 309, 310, 339, 342, 356, 367, 391, 393,
394, 423, 424

Йосиф II 324

К.К. 450, 451

Кабанець Є. 393, 424

Кабачинський М.І. 293, 344, 431, 437, 463, 469, 472

Кавун І.І. 435

Кавун М.Е. 194, 235

Кагамлик С.Р. 64, 85

Каганович Л.М. 86, 225, 273, 365

Кагляр О. 257

Кадеев В.І. 43, 421

Казакевич Г. 356

Казакевич Л. 253

Казаков А. 449

Казмірчук М. 253, 417

Казьмирчук Г.Д. 53, 100, 252, 278, 320, 322, 334, 380, 381, 417,
418, 419, 441, 443, 445

Калакура О.Я. 156

Калакура Я.С. 95, 115, 116, 124, 155, 209, 256, 258, 289, 310, 311,
314, 367, 391, 424, 426, 446

Калашникова С. 245

Калениченко А.П. 311, 314, 315

Калениченко Н.П. 311, 314, 315

Калениченко П.М. 311, 314, 315

Каленкюк А.А. 454

Калина Л.М. 308

Калініченко В.В. 135, 157, 162, 168, 175, 190, 194, 221, 327

Калитко С.Л. 238, 292, 295

Каліберда І.Г. 269

Калінін К.О. 198

Калінчик В. 439

Калогеров С.О. 88

Калько М.І. 120
Калюк О.М. 461
Камад І. 222
Каманін І.М. 413
Каменецький М.С. 9
Камінський Ф.Т. 421
Каневська Л.В. 238
Каніщев Г.Ю. 174
Каньоса А.М. 168, 175, 190, 195, 221, 225, 227, 246
Капелюшний В.П. 27, 49, 474
Капітан Л. 363
Каплані З.К. 75
Капніст В. 250
Капністі 203
Каподістрія І. 250
Каппелер А. 130
Капраль М. 297, 336
Капустин А.А. 18
Капустян Г.Т. 166, 228, 234, 326, 357, 432
Капустянський М. 348
Карабан Г. 198
Каразін В.Н. 107
Карась Г. 477
Каргер М.К. 413
Карич П. 40
Каріков С. 407
Карлова А. 184
Кармазіна М. 125
Карамиш Є. 250
Карасевич А.О. 293
Карліна О. 390
Карпенко М. 133
Карпо В.Л. 17
Карський Є. 488
Картавцев В. 111
Каряка О.В. 358, 410

Касименко О.К. 151, 223
Касперович В.М. 241
Каспрук І. 135
Кастромина Т.И. 43
Касьянов Г.В. 10, 15, 23, 26, 46, 58, 59, 88, 99, 185, 187, 263, 264,
298, 302, 317, 350, 355, 361, 401, 405, 407, 463, 464, 467, 470,
472, 483, 484, 485, 486
Касьянова И.В. 19, 29
Катаргіна Т.І. 149, 239, 317, 372, 411, 427, 430
Катерина П 355
Каткова Т.І. 308
Кафарський В. 476
Кафтан О. 457
Качан Р. 205, 423
Качараба С. 379
Качкан В. 477
Качура Ю.Б. 10
Кашеварова Н. 342
Кащенко М.Ф. 147, 351, 403
Квірінг Е.Й. 164
Квітка І. 161
Квітка К.В. 413
Кезма Т. 409
Кеннеді 10
Кентій А.В. 79, 90, 132, 138, 178, 202, 306, 342, 459
Кепін Д.В. 171
Керасиди Н.Х. 75, 145
Киридон А. 388, 446, 447
Киридон П. 328
Кириленко (Коваленко) М. 352, 404
Кирилюк З.В. 417, 418
Кириченко В.П. 89
Кириченко К. 410, 449
Кириченко О.Є. 8
Кириченко О.І. 30, 54
Кириченко С. 70

Кирьянов Ю.И. 154
Киселівські 286
Кисельов О.С. 43
Кисельова В.П. 159
Кисельова О.О. 43
Кисилева Н.Н. 42
Кисіль З.Р. 306
Кисіль С.А. 36, 48, 64, 83, 121
Китова С.А. 36
Киценко М.П. 422
Киян О.І. 154
Киянська О.І. 252, 417
Ківшар Т.І. 95
Кізченко В.І. 153, 186, 187, 200, 251, 252, 351, 402
Кізюн О.Г. 238
Кіку В. 337, 390
Кіллерог М.М. 421
Кіндратюк Б. 477
Кірсенко М. 70
Кірьякові 250
Кістяківський О.Ф. 413, 425
Кічий І.І. 395
Кічий С.І. 205, 211
Кіш Є.Б. 179
Кішик В. 224
Клейцун Л.В. 177
Клен Ю. (Бургардт О.) 116
Клепалова Г.Ю. 243
Клепатський П.Г. 413
Клим Р.О. 145, 229
Клименко А. 257, 286
Клименко Н.Ф. 69, 88
Клименко О. 208, 220, 257, 286, 304, 314
Климентова О. 181
Климов А. 242
Климовський С. 309

Климовчук В. 476
Клинченко Т.В. 19
Климчук М.М. 264
Клоков В.І. 56, 79, 90, 113, 139, 151, 184, 209, 260, 261, 291, 314,
343, 345, 363, 394, 397
Клоков Є.В. 72,143
Ключнева І.М. 158
Кмецинський В.М. 161
Книш Г.М. 156
Княженко І.І. 308
Кобильник Р. 475, 480
Кобута Л. 474
Кобялко Н.В. 12
Ковалевська О.О. 152, 161, 183, 208, 242, 311, 400, 420, 426
Ковалевський М. 183
Коваленко В. 297, 350
Коваленко Г.О. 422
Коваленко І. 352, 404
Коваленко Л. 66, 327
Коваленко М.Б. 238
Коваленко О.Б. 48, 64, 85, 101, 173, 209, 214, 215, 223, 224, 246
Коваленко П.С. 229
Коваленко Я. 472
Коваль В.В. 377
Коваль В.С. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 55,
56, 57, 60, 61, 65, 67, 69, 70, 71, 72, 88, 89, 94, 97, 105, 106, 108,
112, 113, 115, 116, 126, 127, 128, 129, 132, 135, 137, 147, 148,
150, 178, 184, 202, 203, 204, 220, 289
Коваль М.В. 57, 58, 59, 60, 78, 87, 89, 98, 99, 105, 106, 108, 110, 112,
113, 116, 126, 127, 128, 132, 135, 138, 139, 147, 148, 150, 178,
182, 184, 185, 189, 190, 197, 202, 209, 217, 218, 249, 260, 262,
291, 343, 343, 394
Коваль С.В. 31
Коваль-Костинська О. 133
Ковальська О. 369
Ковальська Т. 53

Ковальський А.В. 234
Ковальський М.П. 50, 52, 53, 154, 310, 311, 314, 367, 383, 425
Ковальчук В. 407, 489
Ковальчук Л. 303
Ковальчук М. 352, 368, 403, 454, 467
Ковальчук О.О. 186, 264, 265, 266, 271, 282, 351, 355, 358, 379,
402, 410, 425, 426, 468, 470, 483, 484, 485, 486
Ковпак Л.В. 27, 87, 111, 113, 142, 241, 283, 301, 317, 486
Ковпак С.А. 185
Ковпаненко Н.Г. 150, 162, 237, 411, 412, 413, 414, 415, 416
Ковтанюк Н. 182
Коган В. 66
Кодрашин В. 66
Кожевников В.М. 348, 362, 377
Кожекін А.Г. 160
Кожокин Е.М. 10
Кожухар О.І. 395
Козак Д. 283
Козак О.В. 177
Козацька Т. 386, 445
Козенюк В.О. 110, 209
Козенюк О.В. 262
Козир І.А. 359, 459
Козіна Н.І. 75
Козлітін В. 133
Козлова І. 145
Козловська В.Є. 413
Козловський А.А. 53, 119, 284
Козуб Л. 289
Козубовський Ф.А. 132, 359
Козуля О. 480
Козьма А. 250
Козюба В. 424, 449
Кокін С.А. 10, 15, 26, 38, 127, 142, 197, 358, 376, 410
Кокошко Н.В. 170
Кокошко Ф.І. 300

Колесник В.А. 362
Колесник В.П. 135, 143
Колесник В.Ф. 310, 311, 314, 367, 368, 425
Колесник І.І. 284, 305, 311, 314, 324, 328, 334, 337, 367, 389, 419,
420, 425, 452, 463
Колесник М.П. 22, 209, 271
Колесников К.М. 157, 419, 420
Колечкін В.П. 262, 293, 344
Колибанова К.В. 38, 149, 372, 412, 414, 415
Колибенко О. 284
Колісник Д. 487
Колісник Р. 185
Коломієць Ю.С. 156
Колосова В. 71
Колосок Б. 170, 239
Колотілова Л. 319
Колпакова В.О. 46
Колпакова О.В. 99, 127, 489
Коляда І.А. 383, 418, 441, 444
Коляка І.В. 13
Коляструк О.А. 186, 471
Комар В. 483
Комар О. 333 449
Комаренко Н.В. 58, 59
Комаренко Т.О. 127, 178, 358, 410
Комарницький О.Б. 229
Комаров М. 334
Комарова І.В. 308
Комова О.С. 307
Компан О.С. 202, 203
Компан Я. 203
Комська А.М. 148
Конашевич-Сагайдачний П. 51, 52, 467
Кондратенко Л.В. 80, 91, 116, 139, 185, 262, 293
Кондратенко О. 488
Кондратьєв І.В. 85, 194

Кондратюк К.К. 102
Кондратюк Р.Ю. 161, 235, 441
Кондратюк Ю. 163
Кондрацький А.А. 54, 87, 140, 141
Кондуфор Ю.Ю. 41, 58, 59, 98, 127, 359, 360, 361
Конечни С. 72
Коник О.О. 187
Кониський О.Я. 413, 480
Конищев В.П. 15
Коновалець Є. 475
Коновець О.Ф. 156
Кононенко В.В. 19, 29, 468, 471, 476
Кононенко П.П. 94, 125, 133, 156
Кононенко Т.П. 125, 156
Конопацький Є. 289
Константин-Кирило 333
Константинов В.О. 54, 170, 236
Константинова Н. 198
Константинова В. 488
Конявская Е. 389, 449
Копиленко О. 374
Копилов С.А. 132, 254, 287, 439
Копыстенский З. 355
Кордон М.В. 32
Кордт В.О. 161, 413
Кордуба М. 216, 228, 400
Коренюк Л.В. 307
Коренюк П.І. 308
Коренюк Ю.А. 169
Коржелецька С. 130
Корзо М. 337, 355, 405, 407, 486
Корінний М.М. 35, 48
Корнев А. 477
Корниенко А.Н. 43
Корнилович З. 153
Корнилович М.І. 108, 340, 422

Корнієвська О.В. 99, 127, 358
Корнієнко А.П. 94
Корнієнко В.В. 217, 269, 362, 457, 467, 489
Корнієнко І. 139
Корнієвська О.В. 263, 410
Корнійчук А. 315
Корнілова В.О. 170, 244
Корновенко С.В. 48, 63, 85, 201, 267, 328, 342, 474
Короленко Б. 374
Король В.Ю. 79, 292, 344, 396, 457
Королько А. 480
Корольов Г.О. 383, 442, 444
Коронелло А. 109
Коротенко В.В. 92, 223, 247
Короткий В.А. 15, 425, 426
Короткін Ю.Г. 261
Корф М.О. 383
Косий Ф. 349
Косик В. 65, 79, 288
Косинський В. 147
Косицька М. 198
Коссаки 348
Косов С. 223
Коссе А.П. 77
Костенко І.П. 43, 75
Костик Є. 384, 386, 446
Костилева С.О. 255, 270, 272, 281, 328, 331, 332, 344, 353, 368,
386, 387, 404, 445
Костоловський Р.М. 109
Костомаров М.І. 49, 64, 68, 69, 82, 96, 102, 123, 130, 152, 208, 209,
220, 260, 271, 304, 305, 311, 340, 369, 413, 426, 466
Костомарова А. 369
Костриця М.Ю. 49, 158, 235, 370
Костюк В. 474
Костюк О.Г. 180
Костюкова О.М. 65, 160, 237

Костючок П. 482
Костюшко Т. 216
Костянтин I Великий 424
Костянтинівичі 70
Кот С.І. 54, 87, 94, 115, 148, 169, 192, 239, 358, 410, 412, 413, 414,
415, 416, 427
Котигоренко В. 111, 112
Котышев Д. 486
Котляр М.Ф. 38, 51, 113, 114, 115, 127, 132, 152, 189, 202, 203, 205,
207, 212, 219, 247, 256, 257, 258, 269, 270, 275, 280, 281, 285,
288, 308, 309, 339, 340, 348, 358, 365, 374, 389, 391, 392, 410,
423, 437, 450
Котляр Н. 331, 332, 375, 384
Котляр Ю.В. 225, 232, 325, 329, 371, 397, 406, 445
Котляревський І.П. 75
Котляревський О.О. 413
Коховський В. 167
Коцур А.П. 49
Коцур В.П. 49, 278, 320, 322, 334, 380, 381, 441, 443, 480
Коць М. 327
Коцюбинський Ю. 93
Кочегаров К. К. 466
Кочерга Л.К. 79, 210, 293, 454
Кочерга Н. 164
Кочержинський Ю.Д. 140
Кочубей Є.В. 116
Кочубей М. 224
Кошеваров В. 476
Кошетар У.П. 307
Кошут Л. 109
Кравець І.М. 168
Кравець М. 183, 216
Кравець М.В. 82
Кравець М.М. 103
Кравченко А.А. 265
Кравченко В. 207

Кравченко В.В. 20, 147
Кравченко В.І. 17, 233
Кравченко О.В. 232
Кравченко П.М. 233, 432, 472
Кравчук Л. 65
Крамар Ю. 312
Крамаренко Ю.В. 294
Крамарчук Т.Д. 277
Крапивина В.В. 43
Крапівін О.В. 358, 410
Краснікова О.М. 154
Красноносов Ю.М. 241
Красова А. 389
Краус О.А. 238
Крачковський Б.П. 141
Кревецький І. 94
Кревза Л. 355
Кресін О. 354
Крива Т. 473
Кривдіна І.Б. 234
Кривець Н.В. 19, 28, 39, 40, 71, 109, 132, 133, 144, 151, 178, 198,
199, 248, 275, 276, 318, 377, 378, 437, 438
Кривицька О. 126
Кривко І. 281
Кривобок О.П. 443
Кривонос В.П. 103
Криворотченко М.Г. 132, 422
Кривошапка А.І. 367
Кривошеев Ю. 451
Кривошея В.В. 25
Кривошия І.І. 254, 322, 356
Кривоший Г.Ф. 156
Кривчик Г.Г. 302
Крижанівська О.О. 95, 108, 123, 154, 200, 201, 248, 251, 252, 278,
279, 296, 320, 322, 335, 348, 358, 380, 381, 399, 441, 443, 464
Крижанівський А. 297

Криженко К.О. 163
Крижицький С.Д. 439
Криґач К.І. 64
Крилов М. 235
Крилова А. 235
Криляч О.В. 13
Кримський А.Ю. 136, 147, 413
Крип'якевич І.П. 68, 228, 425
Кричевський В.Г. 181, 413
Кричевський С. 213
Кришина Н.В. 436
Крищенко С.І. 292
Крішевський С.Б. 170
Кройтор В. 474
Кроль М.Б. 163
Кромвель О. 143
Крот В. 368, 427
Крот Л. 368, 427
Кротік Н.В. 164
Кротік Н.Л. 177
Круглашов А.Н. 13, 28
Кругляк Б.А. 49, 139
Крук О.А. 84, 96
Крук О.І. 92, 107, 131, 171, 192, 195, 239, 272, 373
Круль П. 477
Крупина В.О. 299, 351, 374, 402, 468, 472, 485
Крупка О. 188, 213
Крупницький Б. 103, 311
Крупская Н.К. 11, 12
Крутіков С.О. 396
Крутова Л.О. 241
Кручек О.А. 94, 127, 358, 410
Крыжицкий С.Д. 43
Ксенофонт 250, 356
Кубальский О.Н. 111, 233, 302
Кубійович В. 367

Куглер С. 258
Кугутяк М.В. 473, 476, 480
Кугутяк Т. 475
Куделко С.М. 95, 107, 173, 247, 365
Кудлай О.Б. 122, 123, 124, 275, 278
Кудринський Х. 352, 403
Кудряченко А.І. 92, 93, 428
Кузема О.Л. 229
Кузіна Б.С. 437
Кузьменко В.И. 91
Кузьменко М. 301, 326, 352, 403, 471
Кузьменко Т. 381
Кузьминець О. 482
Кузьминець Ю. 198
Кузьминков Л. 145
Кузьмін Є.М. 237, 413
Кузьміна Н.А. 435
Кузьмінська О.Д. 60, 148, 193, 411, 412, 413, 415
Кузьмінський А.І. 119, 291
Куїнджі А.І. 75
Кук В. 288
Кукоба А.Т. 221
Кукса О.М. 442, 487
Кукурудза І.І. 120, 295
Кулаковський П.І. 179, 452, 465
Кулаковський Ю.А. 413
Кулик І. 393
Кулинич І.М. 10, 38, 39, 40, 62, 71, 72, 79, 83, 91, 102, 109, 119,
132, 140, 142, 143, 178, 179, 181, 184, 198, 199, 209, 211, 248,
260, 275, 276, 291, 377, 378
Куліда О.В. 167
Кулінич Ю. 319
Куліш П.О. 96, 97, 162, 425
Кулінська С.А. 175, 221
Кульчицький С.В. 10, 22, 23, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 55, 56,
57, 60, 61, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 72, 86, 87, 88, 89, 94, 97, 98, 99,

105, 106, 108, 109, 111, 112, 113, 124, 126, 127, 132, 135, 136,
137, 139, 147, 150, 151, 155, 178, 180, 182, 185, 187, 189, 190,
197, 201, 202, 205, 207, 211, 217, 218, 248, 249, 251, 254, 255,
263, 264, 269, 275, 279, 280, 298, 302, 304, 311, 314, 317, 318,
320, 324, 325, 328, 329, 331, 350, 355, 358, 360, 361, 362, 363,
374, 375, 376, 379, 383, 385, 387, 388, 401, 405, 407, 410, 411,
419, 437, 445, 446, 447, 467, 470, 483, 484, 485, 486

Кумке К. 50

Куницький С. 213

Купа Г. 250

Купцов А.А. 276, 303, 306

Купчинський О. 466

Кураєв О.О. 39, 72, 109, 303

Куракін О.Б. 335

Курас Г.М. 97, 388

Курас І.Ф. 86, 205, 207, 256, 258, 319, 376

Курбский А.М. 338, 390, 453

Куриленко О.В. 441, 443

Курило В.М. 175, 190, 194, 221, 224, 226, 228, 231, 236, 240, 244,
272, 306, 315, 369, 372, 427, 428, 429, 432, 433

Курінна Т.М. 316, 323, 383, 444

Курінний П.П. 413

Курнишова Ю. 319, 378

Курносков Ю.А. 57

Курносков Ю.О. 12, 46, 58, 59, 60, 99, 100, 127, 127

Куромя Х. 65

Куташев І. 278

Кутовий Р. 409

Кухаренко Я.Г. 155

Кухаречко М.К. 240, 405

Куций І. 425

Кучабський В. 311

Кучер В.І. 80, 110, 140, 141, 256, 259, 295, 306, 346, 397

Кучера І. 482

Кучерепа М. 314

Кучеров Г.Г. 444

Кучерова О. 170
Кучерук О.С. 258, 340, 346, 458
Кучерявенко І.Ф. 444
Кучма Л. 100, 123, 324
Кучменко Е.М. 200
Кушинська Л. 215
Кушнір-Марченко К. 204
Кушпета О. 80
Кязимова Г.Х. 396

Лавер О. 332, 353, 385, 388, 404, 447
Лаврентьева В.В. 434
Лавренюк В. 169
Лаврик Г.В. 273
Лавринович М.І. 155
Лаврищук В.І. 90, 130, 210, 261
Лавров Ю.П. 58, 187
Лагодзькі Я. 223
Ладивір О.І. 19, 24, 29
Ладинський П. 453
Ладьвирова С. 22
Лазанська Т.І. 154, 178, 186, 201, 251, 279, 381
Лазаревський О.М. 96, 168, 368, 413, 425
Лазаренко Ю.І. 20
Лазариди С.А. 77
Лазарович М.В. 156
Лазебник В.І. 172, 319
Лазовик Г.Н. 422
Лазуренко В.М. 206, 226, 228, 258, 357
Ламбропулу С. 73
Ластовський В.В. 121, 267
Латиш О.Ю. 399
Латиш Ю. 417, 418, 419, 445
Латишева В.А. 43
Лахижа М.І. 29, 175
Лациба В.П. 292

Лашкаръов П.О. 413
Лашнюков І. 287
Лащенко Х. 118
Лебедѣва В. 153
Лебедева Г.Е. 43
Лебеденко О.М. 200, 251, 252, 278, 320, 322, 323, 334, 380, 381,
441, 443
Лебединцев П.Г. 335, 413
Лебединцев Ф.Г. 413
Лебедева І.М. 305, 306
Лев Данилович 465
Левенок І.О. 458
Левикін В.В. 347, 395, 461, 485
Левитський В. 474
Левитський М. 322
Левицький О.І. 136, 147, 311, 413
Левін Ш.М. 25
Левітас Ф.Л. 292
Левківський М. 54
Левченко В. 287, 412
Левченко О. 303
Левчик Д.А. 21
Легасова Л.В. 139, 210, 344, 455
Лугун Ю. 340, 366, 390, 391, 424, 445
Лейпунская Н.А. 43, 73
Лендъел М.О. 179
Ленін В.І. 16, 20, 86, 281
Ленська В.В. 90, 395
Ленченко В. 169
Леонидов В.В. 13
Леонтович О. 258, 287
Леонтович Ф. 425
Леонтовичі 162, 287
Леп'явко С.А. 24, 36, 47, 55, 63, 85, 114, 179, 212, 214, 284, 304,
336, 337, 342, 389, 452, 486
Легасова Л.В. 90, 260

Лжедмитрий I. 23, 355
Лизанець П.М. 109
Лилик С.В. 16
Лильо I. 145, 250
Лиман I. 406, 487
Лиминский В.В. 26
Линниченко I.A. 413
Липа I. 470
Липинський В.В. 34, 68, 94, 96, 103, 121, 165, 176, 188, 196, 200,
213, 245, 263, 265, 271, 321, 425, 447
Липчинська Н. 328
Лисенки 184
Лисенко А.В. 243, 483
Лисенко Г.П. 358, 410
Лисенко Л.Г. 293
Лисенко Н. 181
Лисенко О.В. 24, 58, 153, 154, 187, 201, 252, 278, 279, 334, 382,
444
Лисенко О.Є. 79, 87, 91, 105, 110, 113, 116, 126, 132, 139, 185, 202,
206, 210, 246, 259, 260, 275, 291, 305, 317, 318, 339, 341, 343,
344, 360, 361, 362, 370, 374, 375, 377, 394, 396, 437, 453, 454,
457, 460, 473, 476, 480, 483, 484, 485, 486
Лысенко А. 309
Лисюк Ю.М. 127
Лисяк-Рудницький I. 55, 425
Литвин А.М. 262
Литвин В.М. 115, 137, 183, 202, 203, 205, 207, 219, 256, 258, 275,
285, 288, 308, 309, 312, 339, 340, 358, 360, 365, 391, 392, 410,
423
Литвин М.Р. 16, 312, 358, 410, 432, 474
Литвин С.Х. 217, 218
Литвин Т. 430
Литвин-Кондратюк С. 477
Литвина А. 333
Литвинова Л. 359
Литвинова Т.Ф. 55, 161

Литвиновська М. 480
Лихачева Л.Б. 43, 75, 166, 243
Лиходій О. 198
Лихолобова З.Г. 228, 231, 236, 240, 241, 244, 272, 283, 315, 363,
369, 372, 427, 428, 429, 432, 433
Лишко В. 314
Лігнау О. 306
Лінн В. 432
Ліпінський С. 313
Лісевич І.Т. 38, 40, 71, 108, 134, 144, 200, 275
Лісовський В.М. 230
Ліхцов М.С. 167
Ліцоева О. 356
Ллойд 199
Лобанова Н. 408
Лобанова-Гулак М. 383
Лобас Т.В. 254
Лобач К.В. 57
Лобода М.К. 462, 471, 485
Лободаєв В.М. 188
Лобурець В.Є. 158, 245, 358, 410
Логінова І. 130, 138
Логунов Е.В. 18
Лодяной В.В. 90
Лозенко Л.І. 94, 109
Лозицький В.С. 306, 319, 342
Лозовий В.С. 124, 227
Лой В. 467
Лойко О.Г. 395
Лола О. 281
Ломизе Е.М. 43
Лопухіна-Демидова О.В. 444
Лопухов О. 361
Лось В. 406, 408
Лось Я.С. 488
Лотоцкая Т.В. 13

Лотоцький О.Г. 186, 304, 447
Лотоцький-Білоусенко О.Г. 263
Лохвицький К.А. 414
Лохматова А.І. 25
Лошицький О. А. 376
Лугова О.І. 190
Лукашевич О. 384, 388, 408, 487
Лукашов Н. 453
Лукашова С. 453
Лукінова Т. 133
Луковенко І.Г. 243
Лук'яненко Л. 325
Лук'яненко О. 488
Лук'янова Г.Л. 120
Лунін М.С. 418
Луняк Є. 368, 417, 473
Лупандін О.І. 26, 57, 105, 123, 126, 278
Луханіна Т. 110
Луценко Є.М. 14
Луців Р.І. 13
Луцький О.І. 18, 58, 59, 60
Лучицький І.В. 414
Лучик В. 359
Лучкай М. 311
Лушнікова Г. 198
Лыганова Л.А. 77
Любинський М.М. 186
Любовець О. 350, 401
Любченко В. 123, 129
Любченко В.Б. 95, 279, 323, 335, 382
Любченко В.Г. 43, 75, 81
Любчик І. 482
Людовік ХІІ 439
Люзняк М. 264
Люта О.М. 247
Ляпіна Л.А. 231

Ляпіна О.В. 253, 342, 417, 418
Лясковська С. 329, 445
Ляскоронський В.Г. 414
Лясоґа Е. 72
Лях Р.Д. 47, 156, 158, 228, 231, 236, 240, 242
Лях С. 281
Ляхоцький В.П. 125, 136, 156, 258, 290
Ляшенко О.О. 248, 304

Мавродін В. 284
Мага І. 289
Магась В.О. 434
Магда Є. 188
Магочі П.Р. 420
Магрицька І. 326
Магура С.С. 414
Мадзіні Дж. 178
Маєвський О. 406
Мазараки 76
Мазаракі С.А. 414
Мазаріті С.М. 88, 148
Мазепа І. 55, 62, 71, 84, 92, 103, 119, 152, 208, 227, 275, 349, 400, 466
Мазило І.В. 80, 91, 210, 261, 295, 345, 395, 462, 475
Мазитова Л.З. 27
Мазлах С.М. (Робсман С.Г.) 422
Мазур В.М. 98, 99, 188
Мазурик В. 215
Мазурик Ю. 466
Мазурок В.П. 346, 397, 460
Майборода О.М. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 360
Майко В. 283
Майковський А.С. 397
Майоров А. 349, 368, 424
Майстренко І.В. 422
Майстренко О.А. 321, 381

Макар О.Ю. 20
Макар Ю.І. 10, 179, 312, 314
Макаревський Ф. 172
Макаренко М.О. 414
Макаренко Т.П. 305, 444
Макарик Т.Г. 180
Макаров В.Д. 317, 362, 376, 457
Макарова С.В. 433
Макарчук В.С. 456
Макарчук С. 476
Макеенко М. 361
Макієнко О. 481
Маковейчук І.М. 10
Маковецький В. 319, 320
Маковська Н.В. 88
Максимова Т.А. 77
Максимович М.О. 49, 64, 102, 133, 267, 414, 425, 426
Малаков Г. 455
Малаков Д.В. 455
Маланюк Є. 181
Малаховський В.С. 159
Малашевич А. 324, 369
Маленко Л.М. 424
Малєєв С.М. 140
Малинкович В.Д. 89
Малишевський І.Г. 414
Малолєтова Н. 259
Малых А.Н. 43
Мальченко О. 297, 309
Малюта О.В. 299, 351, 402, 408, 444, 467, 470
Мамай 359
Мамедова Л. 308
Мандрагеля В. 282
Мандрик І.О. 109
Мандрик М. 488
Манєкин Р.В. 21

Манжосов В.А. 15
Мануильская Т.В. 29
Маньковська Р.В. 92, 108, 132, 171, 176, 191, 196, 197, 221, 222,
226, 231, 236, 358, 365, 410, 422, 428
Маняк В. 66, 327
Маразли Г.Г. 74, 250
Марзалюк І.А. 467
Марискевич Т.Г. 11
Маркевич А. 237
Маркевич М.А. 69, 116
Маркевич О.І. 96, 162, 311
Маркітан Л.П. 69, 70, 115, 116, 128, 129, 137, 160, 183, 184, 202,
203, 204, 206, 219, 220, 258, 286, 287, 288, 290, 292, 308, 309,
310, 324, 339, 340, 365, 366, 391, 392, 393, 423
Марков В.Л. 367
Маркова О.Є. 42, 54, 66, 69, 70, 115, 116, 128, 129, 137, 160, 202,
203
Маркова С.В. 434
Маркович Я.М. 69, 97
Марковичі (Маркевичі) 97
Маркс К. 13, 52
Маркушевський М. 337
Марочко В.І. 10, 66, 135, 187, 189, 202, 211, 280, 324, 326, 328,
331, 383, 385, 387, 445, 446, 447, 448
Мартинов А.Ю. 143, 197, 200, 248, 266, 276, 319, 378, 439
Мартинов Ю.А. 379
Мартинчук І.І. 242
Мартос І.Р. 414
Марусик Т.В. 17, 27, 255, 264, 301, 327, 352, 403, 468
Марущенко О.В. 261, 275, 291, 317, 343, 394, 455
Марцинюк І. 123
Марчак М. 177
Марченко М.І. 393, 426
Марченко О. 198
Марчук В.В. 196, 312, 462, 469, 472, 478
Марчук М. 478

Масальська Г.І. 120
Масан О.М. 18, 24
Масан С.М. 252
Масарик Т.Г. 72
Маслак В. 270
Маслійчук В. 338, 355, 400, 453, 466
Маслов А.А. 78, 90
Маслов С. 289
Масненко В.В. 47, 62, 82, 121, 244, 264, 267, 355, 475
Матвійшин В. 477
Матвеев А. 176
Матвеева Л.В. 75, 99, 147
Матвеев С.О. 249
Матвієнко В.М. 276, 281
Матвієнко С. 476
Матвійчук С.Ю. 235
Матийчук В.И. 21
Матушевський Ф.П. 263
Матченко В.В. 29
Матьовка Л. 357
Матьовка М.П. 249
Матях В.М. 32, 36, 48, 53, 61, 64, 67, 68, 72, 81, 82, 85, 86, 97, 100,
102, 113, 114, 117, 118, 127, 212, 214, 268, 285, 296, 298, 348,
350, 353, 355, 358, 399, 401, 410, 440, 441, 464, 466
Матяш І.Б. 125, 136, 157, 259, 289, 311, 392
Махно Н. 176
Махота І.О. 230
Мацієвич К.А. 355, 429, 431, 444
Мацьків Т. 55, 61, 102
Мацях Д.М. 167
Мацях М.М. 167
Машевський О. 439
Машкевич С.Г. 422
Машкін О.М. 14, 96, 154, 201, 254, 279, 321, 322, 323, 335, 380,
382, 442
Мащенко І.Ю. 277

Мегела І.П. 300
Медведев І.П. 450
Медведок П.В. 79
Межберг Н.І. 422
Меженко Ю.О. 414
Мейс Дж. 65, 78, 326, 331
Мелешко В. 52
Мельник В. 481
Мельник Г. 417
Мельник Е.М. 299, 303, 381
Мельник Л.Г. 32, 34, 48, 53, 57, 62, 68, 83, 96, 102, 139, 215
Мельник Н.І. 170
Мельников Д.А. 11
Мельников І. 427
Мельникова І.М. 38, 39, 71, 109, 132, 142, 143, 178, 181, 198, 248,
266, 267, 275, 318, 377, 437
Мельникова Л.С. 118
Мельниченко В.М. 65, 81, 119, 121, 245, 266, 292, 371
Мельниченко О.В. 372
Мельничук Л.С. 12, 235
Мельничук О.А. 231, 426
Месяков А.В. 395
Мельнікау І. 409
Меньшов Д.П. 414
Мердер О.І. 414
Мережковський Д.С. 253
Месаксуди К. 250
Метика Р. 94
Метлинський А.Л. 414
Метьюз В. 179, 180
Мех Н. 353, 404
Мех О.А. 245
Мигаль Б. 364
Микитчук Н. 481
Микола І 418
Милицина М. 383

Милусь В.І. 398, 460
Миндаугас 399
Мирович 355
Мировичі 103, 118
Миронець Н. 116, 126, 180, 204, 258, 290, 341, 394
Мирончук А. 145, 250
Мисак Б. 477
Мисак Н. 478
Мискевка В. 251
Мисюрович О.Е. 75
Митрофанова О.О. 249
Михайлина П. 51
Михайлиця М.І. 100
Михайлів Ю.С. 414
Михайлова О. 278, 312, 471, 484
Михайлова Р.Д. 43, 235
Михайлова С.В. 435
Михайловський В. 310, 390
Михайлуца М.І. 93, 396, 459
Михайлюк М.В. 460, 488
Михайлюк Ю.М. 267
Михальський І.С. 259, 288, 310, 341, 343
Михальчук К.П. 414
Михненко А.М. 208, 220, 224, 255, 261, 264, 271, 280, 326
Мицик Ю.А. 36, 53, 62, 63, 67, 68, 82, 95, 100, 101, 117, 128, 146,
152, 172, 183, 205, 213, 214, 216, 259, 288, 298, 341, 349, 355,
390, 415, 440, 466
Миць М.Я. 20, 313
Мишецький С. 271
Мищак І.М. 160, 235, 260, 270, 289, 342, 370, 424, 468
Мілеєв Д.В. 449
Міллер Д. 425
Мільчев В. 466
Мінгазутдінов А.Ф. 89, 211, 261, 293, 343, 398, 457
Міноглу І. 145
Мінська Н. 48

Міронова І.С. 236
Мірошник Н.С. 170
Мірошніченко В.О. 161
Мірошніченко Л. 444
Мірошніченко М.І. 46
Мірошніченко М.П. 89
Місінкевич Л.Л. 166, 177, 191, 195, 224, 239, 273, 317, 365, 369,
373, 429, 431, 432, 436
Мітряєва С.І. 142
Мітягіна С.С. 435
Міхалевська В. 315
Міхеєва О.К. 240
Міхеєв В.К. 50, 107
Міхновський М. 324, 408
Міхновський Ю. 100
Міхов Л.І. 308
Мічуда В. 352, 403, 468, 472
Мішина І. 328
Міщук А. 324, 481
Міяковський В.В. 414, 418
Мовчан О.М. 10, 38, 66, 109, 136, 180, 189, 211, 255, 282, 325, 329,
331, 351, 379, 384, 385, 402, 484
Мовчанівський Ф.М. 422
Могила А. 188, 298, 341
Могилянський А. 227
Модзалевський В.Л. 48, 85, 177, 414
Можаєв Б. 16
Мойсеєнко В.Д. 261
Мойсієнко В.М. 61, 81, 121
Моїсеєнко Л.Н. 243
Мокляк В. 224
Молотов В. 228
Молчанов В.Б. 201, 320, 380, 382, 418, 426, 439, 442, 443
Молчановський Н.В. 414
Мона Ж.М. 174, 247, 364
Монолатій І.С. 134, 303, 307, 319, 442, 481

Моргилевський І.В. 414
Моргун В.А. 231
Мордвінцев В. 284, 285
Мордовець Д. 368
Мороз В.С. 172
Мороз Д. 379, 438, 489
Мороз Л.П. 163
Морозов А.Г. 34, 35, 47, 48, 61, 63, 66, 81, 83, 119, 121, 206, 258,
266, 281, 291, 328, 334, 342
Морозов О.С. 43
Морозова М. 198, 239
Морозова Н.Г. 172
Мороко В.М. 234
Мортук С.М. 134, 277
Моруженко О.Б. 21, 44, 77
Москаленко О. 302
Москаль Г.Г. 376
Москаль Л. 319
Москаль Ю. 319, 320
Москалюк М. 482
Москвич Л.Г. 136, 147, 187, 311
Мосов С.П. 362, 377
Мотревич В.П. 17
Мотрук С. 378
Моціяка П.П. 18, 295, 357
Моця Б.О. 121
Моця О. 212, 284, 297, 348, 348, 399, 464, 465
Мощенко К.В. 414
Мручко Е.Е. 15, 26
Мудрий Я. 339, 367
Музиченко Я.С. 180
Музичко О. 425
Муковський І.Т. 78, 87, 90, 292, 457
Муляр А.М. 84, 104, 122, 204
Муляр І.Й. 39
Мур М. 419

Муравйов А.М. 414
Муравйов М. 140
Муравйова М.А. 256
Мурашко Л. 230
Мурзакевич М. 92
Муромець І. 309
Мусієнко В.Є. 233
Мусієнко І.В. 274
Муха Д.І. 408
Муха Л.Я. 405
Мухаммед IV 354
Мухина В.В. 77
Мушинка М. 180
Мягков М.Ю. 455
Мякотін В.О. 83
Мякушко С. 146

Наберухін А.І. 193, 421
Нагайко Т.Ю. 407, 409, 456
Нагірний В. 417
Нагірний М. 482
Нагорна Л.П. 97, 111, 112, 137, 157, 162, 168, 175, 190, 194, 221,
224, 226, 228, 231, 236, 240, 244, 272, 315, 360, 369, 372, 427,
428, 429, 432, 433
Нагорна Т.В. 233, 478
Нагорна-Персидська Р. 66
Нагорний В.В. 121
Нагорний В.І. 227
Нагорняк Т.Л. 174
Надтока О. 368
Назаренко А.В. 450
Назаренко Є.Д. 165
Назаренко Л. 133
Назаркіна О.І. 241
Назаров В.В. 44, 73
Назарова Т.А. 44

Назарук О. 94, 482
Назарук Ю. 357
Назарчук В.И. 73
Най О. 319, 320
Найденова В. 477
Найдьонова К.В. 166
Накліцька Н. 197
Наконечна О. 482
Наливайко Д.С. 100, 102
Наливайко С.С. 61, 63, 114, 152, 417
Нарбут Г.І. 414
Наріжний С.180, 181
Наседкина Л.Д. 25
Натикач П. 51
Наулко В. 208
Науменко А. 384
Науменко В.П. 414
Наумов С.О. 323
Наумова И.А. 77
Нахманович В.Р. 455
Небаба М. 215
Невежин В.А. 291, 344, 455
Невмержицька Л.В. 405
Недельченко Ю.М. 241
Недужко Ю.В. 246, 266, 431
Нелепинська-Бойчук С.О. 174
Неменский О. 355
Непийвода Ф.А. 35, 120
Непомнящий А.А. 44, 75, 162, 237
Непорожня Г. 281
Нераденко Т.Н. 17
Нерод В.О. 69, 129, 135, 152, 184
Несен І. 338
Нестеренко И.Е. 11
Нестеренко В.А. 229, 262, 344, 396, 461
Нестеренко Л.А. 18, 28

Нестерова С. 353, 404
Нестерцова С.М. 172, 324, 335
Нестор 253, 414
Нестуля Л.А. 13
Нестуля О.О. 92, 169, 192, 221, 222, 226, 227, 236, 246, 364, 421, 422
Нестуля С.І. 169, 226, 238
Нестуля С.О. 274
Нечай І. 127, 465
Нечай М.І. 248
Нечкін М.В. 253
Нечуй-Левицький І.С. 414
Никилев А.Ф. 17
Никифорова В.М. 237
Никифорук Д.І. 277
Никон 440
Ничкало С.А. 150
Нізова Л.В. 135, 212, 249, 281, 320, 325, 329, 331, 384, 385, 447
Нікілев О.Ф. 164, 283, 327, 330, 448
Нікітенко Н.М. 194
Нікітченко Н.Т. 85
Ніковський А.В. 352, 403
Ніколаєв В.М. 415
Ніколаєва Т.М. 335, 374, 382
Ніколаєць Ю.О. 371, 374, 429, 431, 436, 472
Ніколопулос Я. 146
Нікольський В.М. 42, 75, 167, 224, 225, 240, 242, 244, 249, 280, 325, 330, 385, 387, 470
Нікольченко Ю.М. 163, 243
Німчук В.В. 113
Новак В.М. 191
Новгородський О.М. 346, 398
Новиков Д.Ю. 11
Новиков М. 361
Новикова О.П. 451
Новикова С.В. 163, 240, 250

Новицький О.П. 107, 131, 177, 192, 194, 222, 274, 361, 415, 422
Новицький Я.П. 35
Новіков Б.В. 44
Новіков С.С. 291
Новікова О.О. 143
Новікова Л. 311
Новодранова В.Ф. 44
Новосьолов О. 475
Новохатня Н. 271
Норов О. 145, 146

О.Т. 450, 451
Обидьонова О.В. 164, 240
Обрусина С.Ю. 267
Овсієнко О.Ф. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 56, 154,
187, 201, 251, 279, 324
Овчаренко О.І. 296
Овчаренко П.Д. 127, 358, 410
Огієнко І.І. 125, 136, 258, 266, 311, 319, 415, 437
Оглоблин О.П. 64, 82, 96, 119, 153, 203, 208, 259, 271, 415
Огнев В.О. 362, 377
Огуй О. 219, 257, 309, 339, 349, 366
Одарченко П. 93
Одинець Г. 326
Однороженко О. 340, 391
Одрін О. 337, 348, 439
Окіншевич Л.О. 64, 138, 153
Окіпнюк В. 110
Олашин М.В. 62, 83, 96, 101, 163, 179, 237
Олашин М.М. 358, 410
Олег 333
Олександр II 336
Олексин Я. 479
Олешко П. 313
Олешко Ф. 179
Олівеберг де Грекані Д. 68

Олійник Б. 319
Олійник В.В. 157, 436
Олійник З.В. 164, 196, 232
Олійник І. 434
Олійник М.П. 14, 296, 434
Олійник О. 54, 410
Олійник С.В. 157, 195
Олійник Ю.В. 233, 294, 371, 435, 459
Олуйко В.М. 369
Ольгерд 212
Ольхіна Н.І. 443
Ольховський М. 92
Ольшевський В.Б. 142
Омельченко В. 138
Омельченко М. 184, 206, 220, 257, 340, 366
Омельченко Т. 407
Онищенко В. 173
Онищенко О.С. 278, 304
Онопрієнко В.І. 135, 147
Опалінська М.В. 235
Опанасенко В.В. 254
Опарина Т. 337
Орбан-Лембрик Л. 477
Оришака О. 230
Оришовський Я. 62
Оріховський Ст. 270
Орлик В.М. 320, 322, 373, 380, 442
Орлик П. 32, 48, 49
Орлова Т. 417
Орловський О. 400
Орлянський В.С. 26, 239
Освальд Ю. 52
Освенцім С. 103
Осипенко В.В. 120
Осіпян О.Л. 230, 400
Осколков Е. 66

Осмоловська О.Ю. 300
Осташко Т.С. 94, 105, 125, 185, 270, 278, 306, 321
Острась Е.С. 231
Островерхов А.С. 44
Островська І.Л. 405
Острозький 337
Острозький К.К. 222
Острон І.І. 237
Остряно А. 173, 209, 216
Отамановський В.Д. 230, 415
Отрешко В.М. 44
Отрох Н. 197
Офіцинський Р. 469
Охотников С.Б. 44
Охріменки 444
Охріменко Ю.М. 170
Очеретяно В.І. 108, 131, 173, 176, 193, 195, 221, 228, 245, 422
Очеретяно С.І. 273

Павко А.І. 228, 254, 321
Павленко В.В. 39, 72, 109, 132, 133, 134, 142, 144, 151, 157, 178,
378
Павленко Г.В. 72, 142, 154
Павленко І.Р. 358, 410
Павленко М.І. 109, 133, 134, 144, 157, 179, 180, 181, 199, 312
Павленко О.П. 90
Павленко С. 341
Павленко Ю. 283
Павлик М. 474
Павлишин О. 124
Павлішак В. 400
Павлов П.В. 177
Павлов Ю.П. 418
Павлова О.Г. 174, 247
Павловський О.Д. 8, 9
Павлухіна В.Ф. 171, 237

Павлуцький Г.Г. 415
Павлюк В. 154
Павлюк О. 111, 126
Павлюк С. 476
Павлюченко О.В. 40
Падалка С.С. 17, 111, 150, 233, 301, 375, 486
Пазенок В.С. 343
Пазюк В.Г. 243
Палієнко В.І. 12, 32, 64, 72, 84, 97, 112, 129, 130, 135, 200, 249
Палієнко М.Г. 343, 116, 209, 256, 259
Паліїв Д. 482
Паліюк В. 325
Панайотопулос В. 144
Панашенко В.В. 31, 36, 49, 51, 63, 72, 84, 102, 112, 114, 121, 139,
214, 215
Панишко Г. 313
Панишко С.Д. 13
Панкова Є.В. 173
Панкратова А.М. 154
Панченко П.П. 10, 40, 66, 80, 86, 88, 98, 111, 113, 140, 150, 156,
184, 210, 233, 301
Панчук В.М. 396
Панчук Г.М. 164
Панчук М.І. 111, 112, 272, 315, 369, 372, 376, 427, 428, 430, 432,
433
Паньків І. 478
Паньків М. 479
Панькова С. 411, 412, 414, 416
Пападімітріу С.Д. 145
Папакін Г.В. 79, 103, 124, 189, 217, 306
Папара 250
Папудова К. 250
Парадисопулос С. 75
Парамонов А.Ф. 238
Парамонова М. 451
Парандій В.О. 436

Парахіна М. 358, 362, 480
Паращевіна О. 447
Парлюк В.И. 160
Парфененко М.Д. 88
Пархоменко В.А. 164
Пархоменко В.О. 114, 415
Пархоменко І. 138
Пархоменко М.Т. 411, 412, 413, 414
Пархоменко О. 129, 138, 183, 203, 206
Пархомчук Е.С. 29
Пасака С.Р. 121
Пасемко І. 313, 315
Пасещенко Г. 271, 304, 368
Пасічник М.С. 101
Пастушенко Т.В. 292, 341, 344, 394, 461, 484
Пась В.І. 161
Патерік Римський 451
Патер І.Г. 442
Патон 206
Патриляк І.К. 318, 345, 379, 397, 460, 470
Патяка О. 400
Пахоменко С. 146, 303
Пашин С.С. 466, 489
Пашиніна Т.С. 274, 315
Пашкевич Г.О. 44
Пашук В. 323
Пашенко В. 239, 478
Пащенко О. 303
Пащенко П.П. 231
Пащук І.Г. 168
Педич В.П. 85, 216, 473
Пелешенко Ю. 450
Пепа В.І. 44, 55
Передерко В. 482
Перепилиця Є. 438
Перетц В.М. 415

Перехрест І.В. 295, 347, 463
Перехрест О. 290
Перехрест О.Г. 49, 64, 84, 119, 120, 291, 295, 347, 399, 462, 473,
476, 480
Перехрест О.О. 84
Перехрест Т.Ю. 296
Перковський А. 66
Перкун В. 203, 206, 220, 257, 309, 340, 391, 392, 423
Першина З.В. 95, 154, 162, 358
Першина Т.С. 80, 91, 112, 117, 139, 185, 210, 262, 398, 410
Петлюра С.В. 126, 227, 347, 387
Петляк Ф.А. 89
Петренко В.І. 166, 430
Петренко А.М. 122
Петренко Є.Д. 5, 112, 201, 254, 335
Петренко О.С. 152, 251, 380, 390
Петренко С.М. 271
Петреченко І.Є. 173, 194, 246
Петрик 119
Петрик А.Б. 14
Петрів В. 220
Петро І. 84, 128
Петров В.П. 415
Петров М.Б. 147, 230, 310
Петров М.І. 415, 425
Петров О.О. 234
Петрова М.Б. 424
Петрова Н.О. 171
Петровський В.В. 247, 316
Петровський Е. 388, 446
Петровський М.Н. 83, 130, 334
Петрушевич А. 480
Петрушевский Д.М. 488
Печериця Т. 258
Печерога В.А. 127
Пивовар А.В. 453

Пивоваров С.В. 13, 24, 257
Пижик А. 350, 401
Пилипенко Б.К. 422
Пилипенко О.Є. 44, 64, 75, 146, 382, 441
Пилипів В. 289, 341
Пилявець Р.І. 362, 377, 463
Пилявець Ю.Г. 27
Пиріг О. 282
Пиріг П.В. 13, 24, 32, 44, 87, 88, 98, 99, 104
Пиріг Р.Я. 126, 140, 180, 181, 277, 326, 365, 421, 422
Пирогов М.І. 165, 191
Пирус П.Т. 21
Писарева Г.П. 19
Писаренко Ю. 337, 338, 449
Пищита В.В. 362
Півняк Г.Г. 194
Підгаецький В.Я. 193, 419
Підгорецький Ю.В. 377
Піддубний А.С. 75
Піддубний І.А. 16, 233
Піддубник І.А. 25
Підлісний Ю.І. 241
Підоплічко І.Г. 489
Підручний В. 438
Пікалов В.Г. 158, 237
Пікалова Т.І. 158
Пікуляк М. 474
Пілсудський Ю. 278, 312, 386, 387, 474
Пінчук Ю.А. 23, 53, 68, 69, 82, 96, 102, 127, 128, 129, 138, 151,
152, 153, 183, 203, 205, 207, 208, 209, 269, 271, 272, 280, 304,
305, 310, 311, 314, 334, 358, 361, 367, 369, 410, 416, 417, 419,
421, 425, 426, 483, 484, 485, 486
Пиотровская Е. 450
Пірко В. 480
Пірко В.Л. 240
Пірко В.О. 62, 84, 168, 216, 241, 395

Піскова Е.М. 148, 149, 236, 411, 412, 414, 415, 416
Піскорська Г.А. 221, 237
Піскун В.М. 27, 124, 156, 192, 312, 364
Пісочинська Е. 452
Пісочинський Л. 179
Пісочинський Я. 452
Пічета В.І. 196, 447
Пламеницька О.А. 150
Платон 44
Платонова Н.В. 346, 376, 395
Плахонін А. 207, 212, 257, 302, 309, 338, 348, 355, 358, 374, 405,
407, 410, 486
Плекан Ю.В. 276, 299
Плеханов Г.В. 20
Плещеев Л. 337
Плющ М.Р. 87, 98, 111, 113, 229, 277, 301
Плясецький О.В. 456, 475
Погорелов О. 442
Погорілий І.І. 388
Подаляк Н. 318, 379
Подибайло М.Т. 242
Подкур Р.Ю. 108, 132, 173, 178, 193, 194, 196, 200, 224, 225, 226,
228, 234, 244, 245, 272, 273, 315, 317, 365, 369, 372, 427, 428,
430, 432, 433, 436
Подольський А.Ю. 79, 92
Подоляк Н.Г. 199
Подоплелова Н. 167
Поїздник І.І. 455
Позняк О.В. 455
Полетика Г.А. 415
Полещюк Т.С. 18
Поліщук В.Т. 36, 63, 82, 120, 285, 338, 452
Поліщук І.М. 117, 140
Поліщук О.В. 236
Половець В.М. 154, 210
Половинчак Ю.М. 429, 436

Полозович С. 408
Полонська-Василенко Н.Д. 42, 49, 162, 415, 479, 488
Полуботки 310
Польская Т.Д. 44
Полянська Н.І. 235
Пономаренко Л. 54, 129, 310
Пономаренко М.Ф. 31, 63
Пономаренко Н.Г. 47
Пономарева И.С. 44, 77
Пономарів О.Д. 41, 44, 70, 75, 88
Пономарьов С.І. 162, 415
Понятенко П. 351
Попельницька О.О. 215, 220, 259, 286, 289, 309, 310, 341, 365,
366, 367, 391, 392, 423
Попик В.І. 88, 334
Попов О.Д. 160
Попова Т.М. 96, 145, 154, 161, 183, 209, 256, 260, 289, 311, 341,
366, 419
Попович С.І. 69, 70, 115, 116, 128, 137, 175, 190, 194, 221, 224,
227, 228, 231, 236, 240, 244, 247, 272, 315, 369, 372, 427, 428,
430, 432, 433
Попок А.А. 362, 377
Портнов А. 257
Посохов С.І. 107, 165, 239, 363
Посохова Л.Ю. 76, 107, 131, 165
Поспелов А. 379
Постернак С. 166
Потапов Г.Г. 87
Потехин В.Е. 159
Потехин Д.В. 159
Потёмкина М.Н. 461
Потильчак О.В. 347, 352, 357, 397, 403, 462, 468, 472
Потолов С.И. 154
Потоцький П.П. 129, 269, 343, 415
Потоцькі 322, 341
Потульніцький В.А. 270, 276, 284, 311, 420

Пошила Л.С. 96
Похилевич Л.І. 415
Почепцов В.І. 63
Плахонін А.Г. 187
Праведна Н. 453
Прахов А.В. 415
Преловська І. 270
Пресняков О. 488
Прилипко Я. 223, 265
Приліпко Т.А. 161, 216
Прилуцький В.І. 40, 86, 136, 182, 209, 212, 251, 255, 282, 326, 330,
385, 446, 447
Примак А.Ф. 162, 237
Пристайко В. 112
Присяжнюк Ю.П. 268, 320
Притуляк П. 126
Приходько В.О. 142, 319, 378
Приходько Я. 419
Причишин С.М. 434
Прищепа Б.А. 167, 229
Прищепа О.П. 163, 229, 251, 252, 321
Пріцак О. 450
Прокопчук В.С. 152, 158, 177, 193, 235
Прокопчук Л.В. 300, 353, 404
Прокоп'юк О. 405, 452
Прокоф'єва С.С. 243
Проноза В.В. 143
Прончищев О. 465
Пронь Т. 471
Пронько В.А. 78
Пронюк Є.В. 140
Процик А. 277
Прусис Ф. 41
Прхліка В. 303
Пряхін Ю.Д. 41, 44, 68, 73, 76, 109, 146, 251
Пузько С.П. 81

Пустовалов С.Ж. 119
Пустовіт Т. 181
Путро О.І. 35, 48, 52, 61, 84, 103, 118, 126, 259, 269, 255, 440
Пушкін В.Ю. 193, 245
Пушкін О.С. 171
Пчелов Е. 389
Пчілка О. 415

Рабенчук О.П. 265, 300, 468, 470, 472, 485
Радзивілл Я. 101
Радіон С.М. 174
Раєвський В.Ф. 418
Раєвський С. 418
Раздорский А. 215
Райківський І. 481
Рак А.М. 170
Рак Г. 198
Раковський М.Ю. 158, 361
Раковський Х.Г. 383
Ралле І.В. 15, 24, 25
Раллі 250
Рат Г. 93
Ратіч Л.С. 12
Рафальський О.А. 25
Рафальський О.О. 264
Рахно О. 173
Ревергук В. 164
Рега О. 477
Редька Г.І. 240
Редькіна О. 208, 260
Реєнт О.П. 8, 40, 60, 73, 98, 99, 104, 106, 110, 113, 115, 125, 127,
128, 129, 130, 135, 137, 139, 151, 153, 155, 158, 162, 168, 169,
175, 180, 182, 183, 184, 185, 187, 189, 190, 194, 197, 200, 202,
203, 205, 207, 219, 221, 225, 227, 229, 231, 236, 240, 244, 248,
249, 251, 252, 253, 256, 258, 259, 260, 269, 272, 274, 277, 278,
285, 288, 289, 291, 301, 302, 304, 305, 309, 311, 312, 314, 315,

319, 320, 322, 332, 333, 334, 339, 340, 341, 343, 345, 350, 355,
 358, 360, 363, 365, 367, 369, 370, 372, 374, 376, 380, 381, 382,
 383, 391, 392, 393, 394, 397, 401, 405, 407, 410, 416, 417, 419,
 421, 425, 427, 428, 430, 432, 433, 434, 439, 441, 443, 445, 448,
 453, 457, 460, 472, 476, 480, 484, 485, 486, 490

Резмер В. 305
 Репан О. 453
 Репешко П. 326
 Репида Л.Е. 91
 Репнин Б.А. 213
 Репринцев В.Ф. 10, 24, 38, 39, 71, 109, 127, 178, 198, 248, 275, 318,
 358, 377, 410, 437
 Решетченко Д.В. 383, 435
 Репіна Л.І. 337, 419
 Репніни 424
 Ржегорж Й. 181
 Рибак І.В. 16, 94, 141, 166, 176, 234, 364
 Рибак М.І. 218, 317, 361
 Рибак О.З. 14
 Рибак О.Р. 306
 Робаков Д. 400
 Робаков М. 351, 402
 Робакова О. 253
 Рибальські 286
 Риженко Я.О. 422
 Рикорд П. 251
 Рилєєв К.Ф. 253, 418
 Римаренко С.Ю. 19
 Рихлік Є.А. 415
 Ричка В.М. 31, 34, 47, 60, 61, 62, 81, 83, 113, 114, 117, 266, 268,
 283, 284, 333, 336, 337, 389, 419, 448, 449, 452
 Рігельман М.А. 415
 Різник О. 310
 Рікун І. 327
 Роговенко С.Б. 362, 377
 Роговий В. 461

Рогожа М.М. 100, 147, 186
Родін С.М. 76
Родоканаки 250
Роженко М. 142
Розенберг А. 342
Розовик Д. 303
Розумовський К. 52, 64, 84, 355, 366, 392
Ройко С. 134
Роман Мстиславич 34, 42, 333, 350, 480
Романець Н.Р. 93
Романов Р.В. 377
Романова О. 296, 355
Романови 251
Романович-Славатинський О.В. 415
Романовський В.О. 207, 289, 311, 393
Романцов В.Н. 44, 473
Романько В.І. 158
Романько І.І. 157, 182, 352, 381, 403
Романько О.В. 459
Романюк І.М. 141, 233, 266, 294, 300, 328, 330, 332, 353, 404, 469
Романюк М.В. 232
Ростовська О.В. 76
Ротар Н.Ю. 99
Рощина Л. 163
Рубанець О.М. 45
Рубаник В.С. 232
Рубінштейн М.Л. 386, 469
Рубльов О.С. 29, 98, 99, 127, 176, 183, 205, 207, 208, 223, 228,
282, 285, 288, 302, 312, 316, 325, 329, 335, 339, 340, 356, 358,
360, 388, 391, 392, 405, 407, 410, 421, 423, 432, 473, 476, 480,
486
Рубльова Н.С. 173, 312
Руда О. 379
Руда Р.В. 308
Руда С.П. 147, 243
Рудакова Ю. 303

Руденко В.І. 233
Руденко Н.М. 79, 90, 113, 116, 117, 139, 185, 209, 261, 295, 345,
397
Руденко Р.Г. 101
Руденко О.Ю. 263
Рудецький П.А. 230
Рудий Г.Я. 93, 98, 107, 131, 164, 176, 191, 196, 202, 222, 226, 239,
273, 281, 316, 374, 428
Рудик М. 253
Рудик С.Я. 277
Рудинський М.Я. 415, 422
Рудич Т.О. 63
Рудницький Ю. 223
Рудь О.М. 383, 443
Рукавіцина Є. 138
Руккас А.О. 397
Рунчева Н.В. 308
Русак А.В. 113, 116, 117, 139, 140, 184, 185, 209, 211, 259, 262,
274, 277, 293
Русак І.С. 218
Русакова С.М. 42
Русанівський В. 133
Русанов Ю.А. 195, 380, 381, 441, 443
Русанова М. 303
Русина О.В. 31, 35, 49, 114, 284, 448
Русначенко А.М. 17, 141, 157, 353, 404
Русов О.О. 173, 415, 481
Русяєва А.С. 45, 73
Ручинская О.А. 43
Рюриковичі 197, 333
Рябков П. 258
Рябов С. 124
Рябцев В. 332
Рябченко П. 257, 287, 340, 342, 424

Сабадуха В. 447

Савенко Н.О. 242
Савенок Л.А. 16, 33, 49, 82, 124, 136, 280, 328
Савич Р.В. 91
Савін С. 438
Савонов Г.М. 483
Савченко Г.П. 93, 226, 244, 364, 375, 429, 436, 463
Савченко І.В. 108, 175, 192, 421, 429
Савченко О.Ф. 308
Савченко О.Я. 169, 175
Савчинські 161
Савчук Б.П. 11, 481
Савчук В. 152, 224, 365
Савчук В.О. 92, 93, 106, 107, 130, 131, 150, 151, 155, 158, 162,
168, 190, 191, 194, 221, 225, 227, 229, 231, 236, 240, 244, 246,
272, 315, 369, 372, 376, 421, 427, 428, 430, 432, 433
Савчук В.С. 194, 227
Савчук М. 340
Савчук О. 222
Савчук О.В. 92, 107, 131, 166, 175, 192
Савчук О.П. 17
Савчук Ю.К. 56, 70, 128, 183, 202, 203, 205, 207, 213, 216, 287,
339, 340, 355, 391, 392
Сагайдачний П. 31, 71, 269
Саган О.Н. 35
Саганович Г. 348, 356, 405, 407, 486
Садовська С. 162
Саенко Р.И. 45, 76, 146, 250
Саламаха І. 136
Салата О.О. 347, 396, 462
Салій К.І. 176, 194, 223, 226, 227, 268
Салтовський О. 474
Сальвіні Т. 199
Самаріна Л.В. 192
Самарцев И.Г. 14
Самборські 238
Самборський В. 100

Самойленко Н.І. 233
Самойленко О.Г. 96
Самойлов Ф. 281
Самойлов О.Ф. 371
Самойлова Т.Л. 43, 45
Самсонов О.В. 279
Санжаровец В. 250
Санин Г. 52, 213,
Санцевич А.В. 40, 58, 59, 61, 69, 72, 98, 113, 136, 140, 182, 183,
184, 260, 419
Сапегін С. 223
Сапожник Г. 257
Сапожников І.В. 367
Сарбей В.Г. 22, 52, 57, 60, 94, 96, 98, 106, 108, 112, 127, 129, 136,
137, 147, 151, 153, 163, 178, 183, 186, 187, 334
Саржан А.О. 301
Сарнацький О.П. 324
Сарцевичене Й. 356, 405, 407, 486, 487
Сас П.М. 31, 35, 48, 51, 61, 67, 84, 101, 114, 214, 215, 268, 284,
285, 336, 337, 348, 353, 354, 389, 399, 411, 440, 452, 464
Сафонова Є.В. 90
Сахаров А.Н. 344
Сахновський Л.Н. 422
Сацький П. 470
Свешніков І. 53
Свирида Р. 238
Свирська Т.І. 197
Свистович С.М. 373, 471
Свистун П.І. 193
Світленко С. 137, 480
Свіч В.А. 107
Сворац С. 483
Святець Ю.А. 168
Святненко Г.В. 25
Себастьянська О. 272
Севрюк С. 391

Сегеда Г.В. 442
Сегеда С. 284
Седов В. 284
Селіхов Д.А. 155
Семевський В.І. 253
Семененко А. 409
Семенко Ю. 172
Семенов Ю. 250
Семенова А. 52
Семергей О.Л. 26, 36
Семесько Т.Н. 76
Семидетко В.А. 293
Семик Т.В. 29
Семистяга В.Ф. 12
Семчишин М. 99
Семьонов В.П. 249
Семянчук Г. 297
Сендкульський А. 162
Сеньків М. 388
Сенюк М. 481
Сенявская Е.С. 293, 346
Сенявский А.С. 291, 344
Серафімов С. 250
Сербин Р. 78, 343
Сергієнко Г.М. 295, 345
Сергієнко Г.Я. 49, 51, 72, 96, 104, 114, 118
Сергієнко Т. 319
Сергієнко Ю.Г. 156
Сергійчик В.І. 113, 458
Сергійчук В.І. 80, 87, 101, 111, 126, 202, 282, 288
Сердюк О.В. 251, 279, 380
Серебряков Г.І. 149
Середа А.Х. 415
Серединський О.В. 168
Середяк А. 368
Секунова Ю.В. 300, 469

Сераковський З. 252
Сергеев Є. 305
Серяков С. 302, 487
Сигидин М.С. 31, 55, 102
Сидерський В.З. 142
Сидор О.В. 21
Сидоренко Є.Ф. 45
Сидоренко О.Ф. 33, 55, 129
Сидоров С.В. 344, 361, 362, 399, 457, 460
Сидорчук Т.М. 276
Смиренки 258
Симоненко В.П. 45
Симоненко І.М. 158, 237
Симоненко О.І. 73
Симоненко Р.Г. 34, 41, 98, 129, 151, 152, 202, 269, 280, 314, 363,
425, 428, 455
Симоновський П. 216
Симчишин О.С. 380, 435, 443
Синельник І. 342, 393, 424
Синицький П.Е. 431
Синиця М. 235
Синчук В.М. 347, 399
Синявська Л.І. 267
Синявська О.О. 162
Синявський А. 172
Сирота Р. 199
Ситий І. 203, 340
Ситник А.А. 167, 305
Сич О. 475
Сідак В. 124, 342
Сідак В.В. 72
Сідак В.С. 73, 307
Сікорський М. 162
Сілікін А. 253
Сінкевич І.Ю. 159
Сінкевич Н. 405

Сіреджук П. 478
Сіретжук П. 409
Сіромський Р. 439
Сірополко С. 352, 403
Сітарчук Р.А. 177, 224
Сіфнеу Е. 146
Сіцінський (Сецинський) Ю. (Є.) Й. 92, 415
Скавронська О.П. 230
Скавронський П.С. 230
Скакун О.Ф. 57
Скалацький К. 182
Скалій Р. 315
Скальская Д.Н. 43
Скальковський А. 96, 311
Скибінський А.О. 238
Скидин О.Л. 15
Скільський І.В. 162, 238
Склавенітіс Т. 146
Скляренко Д.Є. 93, 107, 131, 144, 164, 177, 195, 247, 364
Скляренко Є.М. 92, 93, 106, 108, 130, 149, 151, 155, 158, 162, 166,
168, 175, 177, 190, 191, 194, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 236,
240, 244, 245, 272, 305, 315, 363, 365, 369, 372, 427, 428, 429,
430, 431, 432, 433
Скобальський О. 483
Сковорода Г. 26
Скоморовський В. 481
Скорейко Г. 287
Скоробагатов А.В. 345, 370, 396
Скоропадський І. 128, 140, 213, 215
Скоропадський П. 126, 164, 188, 195, 222, 278, 299, 306, 341, 431,
474
Скоропис-Йолтуховський 357
Скороход Л.І. 39, 249
Скороход Ю.С. 39, 249
Скорульська Р. 184
Скорченко С.Б. 157, 182

Скорый С. 73
Скотнікова Л.С. 188, 211
Скочияс І. 392
Скржинська М.В. 45, 73, 464
Скрижинська О.Ч. 257
Скриль В. 182
Скрипник А.Ю. 320, 381, 435
Скрипник Г. 54
Скрипник М.О. 99, 136, 137, 350, 351, 402, 445
Скрипник П.І. 56, 149, 167, 204, 238, 411, 412, 413, 414, 415 416
Скрипник С. 487
Слабченко М.Є. 40, 96, 183, 259, 422
Славутич Є. 310, 340, 366, 392, 423
Славятинская М.Н. 45
Сливка Л. 482
Сливка Р. 477
Сліж Н. 452
Сліпецький О.С. 72
Слободян Н.В. 200
Слободянюк М.А. 164, 396
Слободянюк П.Я. 159, 371, 433, 459
Слончак Н. 206, 258
Слюдикова Т. 253
Слюсаренко А.Г. 127, 358
Слюсаренко А.В. 362, 376, 410
Слюсарський А.Г. 158
Смаль-Стоцький С. 89, 147, 186
Сминтина О.В. 165
Смирнов А. 487
Смірнова В.І. 459
Смірнова І.Є. 242
Сміт Д. 252
Смолій В.А. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 47,
50, 52, 53, 55, 56, 61, 62, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 81, 85, 86, 88, 89,
92, 94, 98, 99, 100, 110, 112, 113, 114, 115, 117, 123, 125, 126,
127, 128, 136, 137, 139, 144, 147, 151, 153, 155, 182, 183, 184,

187, 189, 190, 205, 207, 212, 214, 218, 249, 252, 256, 258, 260,
263, 268, 269, 275, 280, 284, 285, 288, 290, 291, 296, 301, 302,
305, 308, 311, 314, 319, 322, 334, 336, 337, 339, 340, 343, 345,
348, 350, 353, 354, 355, 358, 359, 360, 362, 363, 367, 374, 376,
389, 391, 392, 394, 399, 401, 405, 407, 410, 417, 419, 425, 439,
440, 441, 448, 452, 453, 457, 460, 464, 483, 484, 485, 486

Смольніков Ю.Б. 300, 353, 357, 358, 404, 410, 469

Смольницька М.К. 264, 298, 324, 351, 356, 402, 467, 485

Смолярчук Н.О. 455

Сморжевська О. 476

Соболь П.І. 101, 166, 232, 327, 329, 370

Соболь Т.Г. 170

Собчук В. 452

Содомора П.А. 76

Созанський В.С. 27

Сокирко О.І. 119, 214, 285, 298, 302, 336, 354, 441

Сокіл В.В. 242

Сокович К. 71

Соколов В.В. 159, 230, 245, 257

Соколова І.В. 300

Соколова Н. 54

Соколовская О. 76

Соколовский О.Г. 19

Сокульський А.Л. 53, 463

Солдатенко В.Ф. 95, 104, 124, 137, 154, 277, 278, 350, 358, 360,
361, 402, 410

Солдатенко І. 104

Соліонович Ю. 380

Соловей А. 476

Соловей Д.Ф. 422

Соловійов С. 270

Соловійова В.В. 278, 306

Соловійова Т. 232, 480

Солодар О.І. 121, 267

Соломин А.А. 45

Солонська Н. 339, 367, 393, 426

Соляник Л.В. 192
Сомов О. 418
Сорока М.І. 179
Сорока Т.И. 44
Сорока Ю.М. 225, 227, 256, 273, 459
Сорокапуд І. 245
Соса П.П. 35
Софонович (Феодосій) 415
Сохань П.С. 38, 39, 71, 72, 109, 132, 133, 143, 178, 180, 181, 198,
248, 272, 275, 318, 361, 377, 378, 425, 437
Спаська Є.Ю. 108, 422
Срезневський І. 252
Срібняк І.В. 93, 126, 208, 254, 276, 303, 305, 306
Ставицький В. 451
Ставицька Н.П. 76, 93, 175, 191
Ставнюк В.В. 76, 249, 250
Стагній А.Г. 19
Стаднюк Т.Д. 199
Сталін Й.В. 86, 87, 257, 344, 394, 455
Станіславський В.В. 63, 84, 92, 103, 114, 118, 122, 188, 212, 213,
216, 275, 297, 298, 348, 349, 354, 394, 399, 464, 466
Старицький М. 267, 436
Старков В. 270
Старовойтенко І. 352, 367, 403, 470
Стародуб А.В. 324, 335
Стародубець В.О. 473, 476, 480
Стародубець Г.М. 346, 397, 460
Старостін В. 194
Старух О.В. 156
Старченко Н. 285, 336, 337, 338, 389, 452
Стась О. 139
Статі Л.Д. 22, 35, 47, 64, 83, 294
Стафійчук В. 68, 119
Шашевський Є.Д. 108, 422
Шашенко С. 407
Стеблій Ф. 312

Стевенс Н. 375
Стеклов В. 230
Стеллецький Б.С. 415
Стеллецький Г.Я. 415
Стельмах С. 285
Стельмашова А.І. 148, 412, 413, 415
Степаненко А.В. 279
Степаненко В.М. 335
Степаненко В.О. 307
Степаненко Г. 252
Степаненко Г.В. 321, 334, 335
Степаненко Т.Л. 170, 244
Степанков В.С. 31, 34, 35, 47, 50, 51, 52, 54, 61, 67, 81, 86, 100,
113, 114, 117, 182, 204, 205, 212, 213, 214, 268, 288, 298, 348,
349, 353, 354, 356, 399, 400, 440, 464, 465
Степанович Є.П. 40, 71, 130, 172, 220, 254, 271
Степененко В.І. 88
Степенькін С.Ю. 168
Степенькіна П.Я. 370
Степович А.І. 415
Стефанюк Г. 461, 479
Стецкевич В.В. 78, 89, 291, 394, 399, 455, 473
Стецюк А.В. 321, 381
Стешенко І. 125, 265
Стівенс Н. 409
Стоєцький С. 314
Стопчак М.В. 306
Стороженко І.С. 32, 36, 49, 51, 62, 67, 82, 101, 118, 171
Стороженко М. 271
Стоянов С. 133
Страшкевич В.Б. 293
Страшкевич К.Ф. 416
Стрельбіцька Н.І. 435
Стрельський В.І. 162, 196
Стрельський Г.В. 162, 183, 358, 410
Стремецька В.О. 165, 232

Стрижак О. 70, 284
Стрілець В.В. 265, 299
Стрілець М. 257
Стрішенець М.М. 84
Струкевич О.К. 35, 50, 63, 84, 86, 98, 104, 118, 123, 214, 215, 223,
227, 235, 267, 268, 270, 274, 296, 349, 355, 440, 465
Струтинська Т.З. 395, 483
Стрюк М.І. 17
Студенніков І. 316
Студінський В.А. 320
Ступак Ф.Я. 104, 309, 341
Стус В. 288
Стьопченко Е. 378
Стяжкіна О.В. 243, 298, 301
Суворов О.В. 74, 188
Судієнко М.Й. 274
Сукало А. 392
Сулига І.Г. 254
Сумовські 313
Сумцов М. 311
Супруненко О.Б. 162
Сурева Н.В. 160
Суровий А.Ф. 243
Суровцева І.Ю. 236
Суровцева Н.В. 431
Сусликов В.Є. 240
Сухий О. 381
Сухобоков О.В. 421
Сухобокова О. 470
Суховарова-Жорнова О. 206, 220, 310, 339, 393, 424
Суховієнко П. (Суховій) 215
Сухоруков В.Д. 53, 253
Сухушина О.В. 296
Сучкова О. 409
Сушко О. 364
Сушко О.В. 227, 247, 273

Сушко О.О. 80
Сушко Р. 346
Суюсанов Л.І. 295
Сыч А.И. 20, 28
Сычев А.И. 20
Сюмар В.П. 248
Сюсько І.М. 134, 143, 248, 319
Сятиня М.Л. 245

Т.В. 450, 451
Табачник Д.В. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 58, 59, 60, 69, 70, 127,
358, 410
Таборанський В.П. 372
Тадеев О.С. 177
Такааки С. 291
Талпош В.С. 162
Тарадайко К. 198
Таран Л.В. 96, 183, 184, 256, 260, 280, 336
Тараненко М.Г. 101
Тараненко М.С. 11, 19
Тараненко С. 406
Таранець С. 470
Тарановський В.В. 393
Тарановський Ф. 147
Таранушенко С.А. 416
Тарапон О. 480
Тарасенко І.Ю. 62
Тарасенко О. 391
Тарасенко Я.В. 155
Тарасенков А.В. 120
Тарасова Н.І. 490
Тарасюк В.М. 144, 179
Тарнавський І.С. 296
Тарновський В.В. 416
Таронець С. 212
Татаринов С.Й. 241, 242

Татіщев В. 464
Татолі Т. 378
Тедеев О. 93
Телегін Д. 53
Теліга О. 181, 290, 393
Тельвак В. 358, 369, 420, 425, 473
Телячий Ю.В. 166, 265, 299, 353, 404
Темир С.К. 77
Темірова Н.Р. 240
Темко Г.Д. 80
Теодорович А.Ю. 158, 227, 237
Тер-Унанян Б.А. 308
Теребовльський В. 338
Терезов В.Я. 45, 76, 88
Терезова О.В. 45, 76
Терела Г.В. 188, 195
Терентий 20
Терентьева Н.О. 19, 41, 45, 69, 73, 76, 88, 106, 109, 132, 143, 144,
146, 178, 249, 250, 281, 348, 375, 464
Терентьева О.А. 28, 45, 73, 250, 251
Терефера Н.В. 459
Терешко Ю.М. 200, 303
Терещенки 154, 363, 481
Терещенко А.Г. 155
Терещенко Т.В. 292, 347, 371, 463
Терещенко Ю.І. 94, 185, 305, 481
Терещук В.В. 362, 376
Терлецький В.В. 97
Терлецький Ю. 342
Терновський П.О. 416
Терпиловський Р. 283
Тесленко В. 126
Тесленко І. 309, 338, 390
Тетеря П. 84, 215
Тетяна Миколаївна 441
Тимофіїв І. 400

Тимофієнко В.І. 191
Тимошенко Л.В. 20
Тимошенко О.Л. 20
Тимошенко С. 147
Тимченко А.П. 80
Тимченко В.М. 442
Тимченко Є.К. 373
Тиский М. 386
Титаренко Д.М. 241, 294, 395
Титаренко Я.А. 396
Титов О.І. 36
Титов Ф.І. 416
Титова О.М. 71, 170, 238, 411, 413, 414, 415
Тищенко І.Ю. 348, 377
Тищенко Л.В. 292
Тищенко О. 380
Тігарчук В.Р. 437
Тіщенко Г. 146, 249, 250
Тканко О.В. 119
Ткаченко А. 469
Ткаченко В. 426
Ткаченко В.В. 73, 323, 383
Ткаченко В.Г. 16, 27
Ткаченко В.М. 41, 60, 98
Ткаченко Л.В. 155
Ткаченко М.М. 274, 422
Ткаченко О. 133, 232, 352, 404, 468, 481
Ткаченко Т. 480
Ткаченко Ю. 123
Ткачова Л.І. 10, 23, 58, 59, 99, 127, 186, 358, 410
Ткачук А.П. 15
Ткачук В.Б. 174
Ткачук В.П. 167
Ткачук І.Х. 435
Ткачук О. 418
Ткачук П.Д. 167

Товстенко Т.Д. 168
Тодоров І.Я. 11, 241, 438
Тоїчкін-Д. 205, 219, 257, 286, 309, 340, 366, 391, 423
Тойнбі А. Дж. 123
Токар Л.К. 95, 125, 156
Токар Н.М. 247
Толочко О.П. 24, 27, 30, 31, 33, 34, 37, 61, 283, 284, 333, 389, 449,
464
Толочко П.П. 100, 110, 127, 169, 308, 333, 358, 361, 389, 410, 449,
450
Толубко В.Б. 218
Томенко М.В. 50
Томенчук Б. 473
Томин Ю. 474
Томозов В.В. 70, 76, 88, 97, 116, 137, 206, 249, 250, 256
Томюк І.П. 166
Тонконог О. 488
Тополенко В. 111
де Траверсе 418
Траверсе О. 418
Трачук Т.А. 436
Трембіцький А.М. 435
Трепов Ф.Ф. 416
Тригуб О.П. 171, 234
Тригуб П.М. 160, 231, 371
Трильовський К. 348
Тронько П.Т. 78, 87, 89, 92, 94, 106, 115, 127, 130, 131, 138, 149,
150, 151, 155, 157, 158, 162, 168, 175, 189, 190, 194, 197, 204,
205, 207, 212, 219, 220, 221, 224, 226, 228, 231, 236, 240, 243,
256, 258, 260, 261, 263, 269, 272, 286, 288, 291, 296, 304, 308,
309, 314, 315, 319, 339, 340, 343, 345, 348, 358, 363, 365, 369,
372, 376, 391, 392, 394, 397, 410, 421, 422, 423, 427, 428, 429,
432, 433, 448, 453, 457, 458, 460, 484, 485, 486
Тронько Т.В. 263
Трофанчук Г.І. 81
Трофименко К.В. 435

Трофимович В. 474
Трофимчик А. 300, 357, 406
Трофим'як Б. 348
Трохименко Л.М. 463
Трощинський В.П. 88
Троян М. 66
Троян С.С. 18, 28, 438
Трояновський В.Є. 377
Трубайчук А. 378
Трубчанінов С.В. 22, 32
Туган-Барановський М. 147
Тулов М.А. 416
Тупчіїнко М.П. 161
Турек Є. 216
Турченко Г.Ф. 305
Турченко Ф.Г. 301
Тутік Л.С. 276
Тутковський П.А. 147, 416
Кухоль 303
Тюдор М. 318
Тюрменко І.І. 266, 311, 351, 403
Тямін М.Ю. 168

Уваров Р.В. 235
Удовик В.М. 459
Удод А.Д. 320, 334
Удод О.А. 278, 322, 324, 326, 328, 330, 331, 332, 334, 360, 375,
380, 381, 443, 455
Удод Т. 198
Українка Л. 444
Ульріх Г. 394
Ульяновський В.І. 10, 20, 23, 24, 56, 147, 206, 287, 311, 355, 400
Улюра А. 253
Усатюк О. 198
Усенко І.Б. 147
Усенко П.Г. 41, 45, 129, 162, 201, 216, 242, 251, 252, 320, 444

Успенский Ф. 333
Устименко В.М. 8, 24
Ушенко Н.В. 308

Фаизов С. 354, 465
Фальковський І.Я. 416
Фареній І.А. 121, 268, 322, 380, 382, 442, 443
Фасоля Т.А. 460
Федака С. 310, 482
Федірко А.М. 274, 421
Федірко О.А. 274, 422
Федонюк В. 133
Федоренко В. 111
Федоренко Л.В. 170, 244
Федоренко М. 341
Федоренко Н.В. 160
Федорів О.Р. 21, 482
Федорів П. 287
Федорів Т.Ф. 171
Федорова І.І. 41, 45, 68
Федорова Л.Д. 161, 236, 269, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 489
Федорович Т. 103
Федоровський О. 92
Федорук О.К. 94, 169, 180
Федорук Я.О. 32, 48, 81, 400, 440
Федорчак П. 479
Федорчак Т.П. 11
Федорчук Я.О. 61
Федосова С.А. 147
Федулова Л.І. 307
Федьков О.М. 58, 96, 434
Федяев С.В. 241, 242
Федяка С.Д. 24, 50
Фелипович Л.А. 22
Фельбаба М.М. 173, 196, 223
Феотоки Н. 250

Фесенко І.О. 166
Фесик К.Б. 182, 221
Фиников Т.В. 26
Фисанов В.П. 28
Филимонов С.Б. 158, 234
Филипович П.П. 418
Фицик І.Д. 296
Фицик Л.А. 296
Філатова Н.С. 456
Філінюк А.Г. А.Г. 175, 363, 421, 433, 434
Філіпов В.К. 79
Філіпович М. 405
Філіпченко А. 55
Філоненко В.М. 195
Філоненко Л. 223
Філоретова Л. 279
Філь О.М. 458
Фільц Б.М. 161
Фініков Т. 472
Фісанов В.П. 144, 290
Фліз, де ля 208, 412
Флоринський Т.Д. 253
Фоменко Н. 439
Фомичев А.В. 25
Фоміна В.П. 456
Франко І.Я. 171, 323, 436, 481
Френкін М.С. 422
Фролов Б. 424
Фундуклей І.І. 158, 416

Хадзііоанну М. 145
Хаджинов Э. 145
Хаджирадева В.П. 371, 459
Хаєцький О.П. 238
Халявін Н. 489
Ханенко М. 35, 114, 288

Ханко В. 181, 222
Ханко О. 223
Хараджаєвы 250
Харитоненко П.І. 174
Харишин М.В. 82
Харламов В.О. 85
Харлампович К. 425
Хартахай Ф. 250
Харченко Т. 195
Хаусмман Г. 285
Хаяли Р.І. 370
Хведорів М.М. (Федоров) 324
Хведченя С.Б. 71, 116, 128, 189, 205, 219, 290, 309, 365, 366, 393,
423, 424
Хвіст В. 479
Хвойка В.В. 416
Хворостяний І.М. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30
Хижняк З.І. 70, 203, 260, 290
Химинець В. 438
Хілков Д.О. 426
Хінчевська-Геннель Т. 51, 348, 399, 464
Хінкулова К.П. 92
Хланта О.В. 143
Хлівнюк О. 487
Хмарський В.М. 96, 311
Хмельницький Б. 31, 32, 34, 36, 42, 48, 50, 51, 62, 67, 68, 81, 82, 83,
85, 96, 100, 101, 102, 103, 117, 118, 121, 123, 143, 201, 205, 206,
213, 214, 215, 216, 223, 259, 267, 288, 302, 354, 390, 426, 440
Хмельницький Т. 104
Хмельовський П.М. 321, 346
Хмелюк С. 230
Хміль І.В. 37, 65, 104, 217, 278, 304, 358, 410
Хміль І.С. 8, 9, 10, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 55,
56, 57, 60, 61, 65, 67, 71, 72, 78, 88, 89, 94, 98, 105, 106, 108, 112,
113, 126, 127, 128, 132, 135, 147, 148, 150, 178, 261
Ховрич С.М. 240, 247

Ходак В. 483
Ходак И.Н. 17
Ходаковский С.Н. 11
Ходченко П.С. 454
Хойнацька Л.М. 80, 91, 117, 139, 185, 210, 262, 291, 295, 347, 359,
398, 462
Холодний П.І. 416
Холодницький В.Ф. 141, 262
Хоменко І. 204
Хоменко Т.О. 324, 336
Хомчук О.А. 20, 27
Хомяк Г.Т. 16
Хорош Н.А. 78
Хорошилова С.Й. 362
Хорошкевич А.Л. 453
Хорошун Б.І. 156
Хорунжий Ю. 55
Хохоровски Я. 73
Храбатин Н. 483
Храпаль А.А. 457
Хрещик М. 253, 418
Хрипко О. 54
Христофоров Г. 250
Христюк П.О. 126, 417
Хрутьба А. 198
Хрущов М.С. 86, 87, 112, 319, 375, 387
Хряпін Е.О. 240

Цамблак Г. 43
Цветков М.М. 230
Целевич Ю. 324, 481
Цепенда І.Є. 144, 462
Церенюк О.М. 310, 321, 335
Цехмістро Н. 231
Цецішовський К.К. 405
Цибеленок Г. 124

Циберт В.М. 229, 406
Цибульський В.І. 32, 36, 50, 51, 63, 68, 70, 83, 86, 103, 118, 215
Цивильський Н.Ф. 290, 340
Цивильський Ф.Н. 290, 340
Цибуля Л. 421
Циганкова Е.Г. 99, 147
Циганюк М.А. 435, 442
Цимбал М. 406
Цимбал Т.Н. 22
Цинковська І. 370
Ціватий В. 439
Цубенко В. 229
Цубов Л.В. 11, 25, 31
Цубова Н.М. 11, 27
Цукерман К. 333

Чабан А.Ю. 35, 47, 48, 61, 62, 81, 82, 102, 117, 118, 119, 191, 214,
266, 267
Чабан М. 172, 196
Чабан Н.А. 121
Чалая Т.П. 271, 305
Чайковський А.С. 344, 458
Чапківський О.С. 265
Чаплинський Д. 81
Чацький Т. 154
Чебаненко С. 407
Чеботарів М. 342
Чекаленко Л.Д. 138, 143, 313, 314, 315
Чекова І. 333
Ченцов В.В. 93, 108, 131, 172, 176, 193, 245, 273
Ченцова Н.В. 195, 315
Чепусов Є. 253
Черв'якова О.В. 143, 276
Чердакаї А.М. 88
Черевко О. 319, 439
Чередниченко А. 407

Чередниченко О.Т. 248
Черкас Б. 212, 297, 349, 354, 401, 408, 464, 467, 486, 489
Черкасов А.В. 78
Черкасов С.М. 45
Черкасова Н.Б. 238
Чернега П.М. 80, 296, 462
Черненко О. 449
Черненко Ю.А. 29
Чернин С. 488
Черних І.Д. 119
Черніков І. 269, 377
Чернухін Є.К. 46, 56, 73, 76, 88, 144, 146, 147, 249, 250, 250, 304
Чернявська В. 396
Черняхівський І.Д. 458
Черченко О. 366
Чехович В.А. 23
Чигирик І. 426
Чиж М.М. 462, 483
Чикаленко Є.Х. 126, 132, 299, 352, 403, 416, 470
Чирва В.Ф. 97
Чирко Б.В. 46, 60, 73, 76
Чиркова Л.Н. 343, 396
Чиркова М.Ю. 244
Чичибабин 247
Чишко В. 146, 249, 298
Чишко В.І. 88
Чишко В.С. 46, 47, 68, 76, 99, 127, 134, 185, 263, 264, 358, 410
Чишко С.П. 60
Чмир М. 286, 340, 392
Чмир С.Г. 14
Чоповський В.Ю. 58, 59
Чорна Н.В. 244
Чорней І.І. 238
Чорнобук М. 138
Чорновол І.П. 312, 323
Чорновол Я. 409

Чорнодід Л.В. 398
Чубинський П.П. 92, 162, 416
Чума Б. 379, 438
Чумаєв В. 401
Чумак В.В. 237, 350
Чумак В.М. 355
Чумак О.Б. 160
Чумак О.М. 237
Чуприна В.М. 101
Чухліб Т.В. 35, 48, 55, 61, 67, 81, 83, 85, 86, 100, 102, 105, 110, 114,
117, 118, 122, 138, 187, 188, 212, 213, 214, 215, 218, 219, 266,
267, 275, 297, 302, 342, 348, 349, 350, 353, 354, 356, 359, 399,
401, 405, 407, 440, 464, 467, 486
Чухмара Е.Ф. 12
Чухно А. 361
Чучко М. 408

Шабала Я. 313
Шабельцев С.В. 277, 304
Шабульдо Ф.М. 147, 212, 359, 451
Шайкан В.О. 295, 341, 345, 395, 396, 459, 460
Шалашна Н.М. 268
Шаломєєва Н.Я. 39
Шама О.І. 62, 63, 83, 118, 122
Шамилев И. 26
Шамрай М.Г. 37, 62, 119
Шамрай О.Г. 268
Шамрай С.В. 193, 416, 422
Шандра В.С. 153, 322, 323, 334, 380, 381, 441, 443, 464, 490
Шандрівський І.Г. 348
Шаповал Л. 448
Шаповал Ю.І. 30, 66, 86, 97, 110, 112, 126, 137, 140, 217, 282, 329,
360
Шаповалов Г. 54
Шарлемань М.В. 223, 416
Шарпатий В.Г. 99, 127, 264, 358, 386, 410, 446, 448, 468, 471

Шаталіна Є.П. 10, 66, 88, 126, 135, 211, 361
Шафарик П.Й. 133
Шахрай В.М. 422
Шведов І.А. 196
Швецов-Водка Г. 290
Швидак О. 314
Швидкий В.П. 185, 186, 263, 264, 298, 304, 350, 353, 358, 401,
404, 410, 447, 469, 472
Швидько Г.К. 171, 172, 194, 225, 227, 304, 334
Шевельова Т. 380
Шевченко А.Є. 164, 233, 241, 347, 371, 399, 463
Шевченко А.М. 442
Шевченко А.Ю. 334
Шевченко В.М. 448
Шевченко В.О. 171
Шевченко В.П. 31, 125
Шевченко В.Ф. 90, 294
Шевченко І.В. 18, 333
Шевченко Л. 113, 223
Шевченко Л.А. 46, 87, 100, 140, 147, 186, 358, 410, 416
Шевченко Л.В. 107, 130, 149, 165, 177, 191, 196, 232, 274, 372,
422
Шевченко М.Ю. 372, 456
Шевченко Н. 363
Шевченко Н.В. 49, 52, 62, 82, 103, 119, 204
Шевченко Н.М. 242
Шевченко Н.О. 260, 455
Шевченко О.В. 39
Шевченко О.М. 84
Шевченко О.Т. 293
Шевченко С.І. 165, 230, 296
Шевченко Т.Г. 49, 83, 103, 154, 179, 180, 198, 219, 253, 287, 289,
416, 418
Шевченко Ф.П. 10, 22, 32, 38, 47, 50, 52, 54, 56, 61, 67, 70, 71, 72,
79, 81, 85, 100, 128, 129, 151, 152, 189, 237, 422
Шевчук В. 204, 288

Шевчук Ж.А. 165, 176, 191, 222, 226, 228, 247, 364, 437
Шевчук О. 364
Шевчук О.А. 93, 106, 131, 192
Шевчук О.В. 171
Шевчук Я. 245
Шейко В. 280, 325
Шейміна Н.М. 172
Шелест П.Ю. 221
Шелест С. 474
Шелухін С. 94, 305, 311
Шемшученко Ю.С. 140
Шендрик Л. 222
Шепель Л.Ф. 88, 127, 300, 358, 410
Шепко Л.Г. 46, 243
Шеремета О.В. 107, 131, 175
Шерер Ж.-Б. 324, 336
Шеретюк В. 188
Шеставецька Л. 470
Шестак О.І. 163
Шилов Ю. 53, 104
Шилова А.В. 134, 143, 249
Шиловцев О.В. 78
Шиловцев Ю.В. 261, 456
Шимановський К. 314
Шинкарук В. 112
Шип Н.А. 37, 38, 40, 41, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 65, 67, 71, 72, 88, 89,
94, 95, 97, 98, 102, 105, 106, 108, 112, 113, 126, 127, 128, 132,
135, 147, 148, 150, 153, 155, 178, 187, 200, 251, 252, 321, 324,
334, 380, 381, 441, 443
Шипік Н.Ф. 242
Шипович М.А. 178, 186, 243
Широкова О.Г. 18, 25, 28
Широцький (Шероцький) К.В. 162, 416
Шитюк М.М. 166, 196, 224, 233, 255, 283, 325, 329, 395
Шишкін М.Г. 167
Шкварець В.П. 166, 232, 255, 325, 329

Шкварчук В. 93
Шкляев И. 146
Шкода К.А. 21
Шляхов О.Б. 156, 442
Шляховий К.В. 161, 232, 279
Шмарук в.А. 141
Шміт Ф.І. 416
Шнира В. 479
Шовгенові 341
Шовкопляс Т.І. 161
Шологон Л. 478
Шолох Я. 270, 332, 369, 385, 386, 393, 446
Шостак І. 405
Шпаковичі (Шпаківські) 391
Шпанко М.А. 362, 377
Шпекторенко І.В. 156, 164
Шпитальов Г.Г. 168
Шпілій І.П. 89
Шрага М. 388
Штанько Я. 482
Штейнгель 418
Штейнгель Ф.Р. 416
Штерн В. 476
Штреземан Г. 180
Шубинський С.М. 369
Шугаєва Л.М. 114, 383
Шугаєвський В.А. 416
Шугальова І.М. 232
Шудря М. 203, 287
Шуйський І. 327
Шульга І.Г. 32, 34, 49, 52, 66
Шульга С.А. 144
Шульгин (Шульгін) Я.М. 416
Шульгін В.Я. 177, 416
Шульгін О.Я. 199
Шульмінський О.П. 381

Шумило М. 112
Шумський О.Я. 107, 177
Шухевич Р. 446, 488
Штыхов Г. 284

Щавелев С. 284, 333
Щавелева Н. 450
Щербак В.О. 34, 49, 50, 51, 52, 54, 62, 83, 85, 100, 101, 114, 126,
212, 214, 266, 284, 297, 348, 353, 399, 440, 464
Щербак М.Г. 155
Щербак М.М. 140
Щербаківський Д.М. 123, 222, 416, 422, 425
Щербань Т.І. 135
Щерба тюк В.М. 458
Щербина В.І. 191, 416
Щербина І.В. 170
Щербін Л. 474
Щербініна О.В. 240, 322, 335
Щетников В.П. 459
Щириця Ю.О. 352, 403
Щоголев С.Н. 95
Щупак І.Я. 46, 99
Щуровський А. 111
Щусь О.Й. 37, 105, 361, 484

Юдін Я. 319
Юно Ю.М. 307
Юрас І.І. 177
Юренко О.П. 93, 132
Юренко С.П. 148, 169, 413, 414, 415, 416, 422
Юрійчук Е.П. 15, 28
Юрик Ю. 446
Юркевич В.Д. 416, 422
Юркевич П. 177
Юркова О.В. 26, 136, 189, 209, 218, 255, 275, 280, 281, 289, 330,
359, 360, 410

Юрченко О.Ф. 9, 58, 59, 60
Юрчук В.І. 87, 89, 98, 110
Юрчук О. 378, 488
Юсов С.Л. 263, 350, 358, 359, 401, 406, 410, 469, 471, 472, 489
Юсова Н.М. 223, 226, 228, 265, 271, 273, 280, 284, 302, 316, 332,
358, 359, 369, 386, 388, 393, 400, 407, 409, 410, 427, 447, 486,
488
Юхимець Г. 370
Юшков С. 488

Яблунівська Т. 130
Яворницький Д.І. 96, 137, 289, 425, 489
Яворский С.Н. 12
Яворський М.І. 69, 72, 423
Якименко М.А. 155, 324, 336
Яковенко А. 198
Яковенко Л. 319
Яковенко Н. 464
Яковлева А. 162
Яковлева Т.Г. 101, 214, 349, 440, 466
Яковлева Л.В. 60, 66, 142, 181, 184, 206
Яковлів А. 311
Якубова Л.Д. 156, 189, 249, 304, 384, 386, 387, 411, 445, 447, 468
Якунін В.К. 394
Ян III Собеський 122
Яндулова А.Б. 19
Яневський Д.Б. 11, 14, 30, 33, 125
Яненко З. 182, 224
Янишин Б.М. 251, 272, 323, 331, 335
Янковська О.В. 186, 265, 299, 351, 403, 463, 467, 468, 472
Яременко В.І. 32, 49, 83, 103, 110, 119
Яременко М. 338, 452
Яремко В.І. 26
Яремко И.Г. 11
Яремчук В.Д. 11, 31, 350, 402, 421
Ярко Н. 133

Яровий В.І. 38, 39, 71
Ярославич І. 257
Ярошенко Є.С. 239
Ярошик В.О. 235
Ярченко Ю.В. 141
Ястребов В.М. 162, 429
Ястремська Л.Ю. 161
Ясь О.В. 46, 61, 69, 70, 75, 109, 115, 116, 122, 128, 130, 138, 151,
152, 153, 183, 203, 205, 207, 209, 256, 258, 260, 269, 271, 287,
304, 308, 311, 314, 342, 359, 367, 369, 390, 393, 410, 420, 425,
426, 466
Ятченко В. 54
Яхнівський В. 198
Яценко В. 487
Яценюк П. 353, 404
Яценюк Т. 475
Яцишин З. 189
Яцишина С. 305
Яцко Б.А. 456
Яцюк М.М. 16, 50, 75
Ященко В. 111
Ящук П. 326

Berezhnaya L. 338
Boeck B. 449
Bruening A. 389
Bruski J. 307
Bulgakova V. 451
Chynczewska-Hennel T. 213
Dabrowski D. 449
Delidis A. 73
Dlugosz J. 389
Dobrowski D. 389
Franz M. 465
Fredry A. 465
Gil A. 449

Gippius A. 333
Glebicka E. 465
Gomez Geraud M. 453
Janas E. 336
Kazimier J. 213
Kazimier Wielkiej 389
Klaczewski W. 337
Kossarzecki K. 465
Kozak S. 287
Krotofil M. 307
Lubomirskiej S. 465
Maciej F. 401
Marzec A. 389
Mazur G. 291, 346
Mazur K. 336
Mohyla P. 389
Motyka G. 291, 344
Niescioruk J. 278
Noga Z. 390
Opalicki E. 212
Pelletier A. 339
Quirini-Poplawska D. 338
Radziwill J. 213
Rezmer W. 307
Sahaydak M. 449
Slowackiej J. 287
Stolicki J. 354
Vouchina I. 73
Wisner H. 213
Wladislaw^{2V} 213

